Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Quinquagena I in Psalmos cum glosa ordinaria

https://hdl.handle.net/1874/327862

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
N°. 126

K3 P II
N. 4
T. 267

267 *(Eccl. 126, antea 295h.) Membr. fol. 159 ff. 2 col. 1496.*

Petrus Lombardus, Quinquagena I in Psalmos cum glosa ordinaria.

Fol. 159b. Explicit prima quinquagena petri lombardi cum glosa ordinaria scripta et completa per manus fratris Heermanni de Amstelredam monachi et professi in domo noue lucis ordinis Carthusiensis prope Traiectum Anno dñi 1496. Ipso die beate anne etc.

„Pertinet ad Carthusienses prope Traiectum inferius,"

Hs.
3 H 4

ptinet ad carthusienses ppe tiertu iferg

nº. 255. h.

nunc

Nº. 295. H.

Cum oēs pphās
spūs scī reuela
tione ꝯstat ee
locutos. Dauid
pphaꝫ eximi
us. quodā dig
niori et excelle
ciori mō velut tuba scī spūs pphauit.
Alij namqꝫ pphete p quasdam rerū
ymagines atqꝫ uboꝝ ītegumenta .s.
p sōpnia et visiones facta ac dicta
pphetauerūt. Dauid aūt solius spūs
scī instinctu sine oī exteriori ammini
culo suā edidit pphetiā. Unde ꝯueni
enter dicit liber iste soliloquiorū. Dicit
qꝫ psalteriū. qd nomen accepit a quo
dā musico īstrumento. qd hebraice
nablū. grece psalteriū. a greco psalmi
qd est tange. latine organū dicitur
qd est decacordū. et a supiori reddit
sonū p manuū tactū. Ab illo aute
īstrumento ad litterā noiat liber iste
qz ad vocē illius instrumenti dauid de
cātabat psalmos ante archā in tab
naculo dn̄i. Et quēadmodū singule
modulacōes illius īstrumenti vocabat
psalmi. ita ꝛ singule istius libri ptīcu
le psalmi dicūtur vl clausule. Iuxͣ
spūalem quoqꝫ ītelligentiā bene ab illo
īstrumēto nomen accepit. quia sicut
illud īstrumentū erat decacordū. ita
iste liber docet obseruantiā decē ma
datoꝝ. Et sicut illud īstrumentū red
dit sonū a supiori p manuū tactū. sic
liber iste docet bn̄ opari nō p terrenis. ſꝫ
pro celestibus que sursū sunt.

Consistit aūt liber iste in centū
ꝛ qiquaginta psalmis. nō tn̄

preter altioris significatōis rōem. Hic
eī numerus celeberrimis ānotat mis
terijs. cōstat eī ex octogenario ꝛ sep
tuagenario. Et octogenarius idē sig
nificat qd octonarius. Et septua
genarius idē sigt qd septenarius.
Octonarius quoqꝫ octauā sigt resur
rectiōis. qz cū sint sex etates viue
ciū. et septiā morientiū. octā etas
erit resurgentiū. P septenariū vō
signatur tps huius vite. q̄ septē dierū
repetitiōe agit. Recte igit ꝯpositꝰ
est liber iste in tali nuō psalmorū
cuius ptes p̄fata notat misteria.
Qua sic nos in huius vite septenario
opari ac viue docet. ut in octaua
resurrectiōis nō induamr. dyplo
de ꝯfusiōis. ſꝫ stola gemīe clarificā
cōis. Vl ıō in hoc nuō psalmorū
est ꝯpositꝰ. qz ut diximus hic nūs
ꝯstat ex octogenario et septuagena
rio q̄ idē signt qd octonarius ꝛ sep
tenarius. Octonarius vō sigt no
uū testamentū. Ptēs eī noui testa
menti ogdoaldi .i. octonario deser
uiūt. Obseruat eñ octauā die re
surrectiōis xpi .i. dn̄icā ꝛ octauas
scōꝝ et expectāt octauā resurrectio
nis. P septenariū aūt significat vetꝰ
testamentū. Ideoqꝫ ptēs veteris tes
tamenti ebdoadi .i. septenario seruie
bāt. Obseruabāt eī septimā diem
septimanā. septimū mensē. septi
mū annū septime decadis q̄ iubile
us dicit. Vn̄ salomon. Da ptes
septē necnō et octo. Et micheas. Et
suscitabimus sup eos septē pastores
ꝛ octo pmates. Bene igit hic liber

in hoc mīō psalmorū est editus cui⁹
ptes vtriusq; testamēti sigīt doctrīa
vt p hoc ondatur in hoc libro vtriusq;
testamenti contineri mandata.

Distinguitur aūt liber iste per
tres q̄nquagenas. quib⁹ tres
status xpiāne religiōis sigt͛. Quorū
pⁱmus est in pnīa. Scđs in iusticia
Tercius in laude vite etne. Quorū
pⁱma q̄nq̄gena t͛minat͛ in pnīa. s.
in miserē mei ds. Scđa in iusticia
scz. Miām et iudiciū cātabo t͛ dne
Tercia in laude vite etne. s. Oīs sps
laudet dnm̄. Et q2 hec tā docet dd.
in libro hoc. iō h͛ t͛plex psalmorū f͛ distic͛.

Notandū q̄ hāc scripturā plus
ceteris in ecctiasticis freq̄ntari
officijs. qđ iō fit. q2 in hoc libro ɔsū-
matio est toci⁹ theologie pagine. Hi
ei describūtur pnīa btorū. supplicia
malorū. rudimenta īcipientiū. pro-
gressus pficientiū. vita actiuorū.
speculatio ɔteplatiuorū. Hic eni͛ de-
scribit͛ qđ pctm̄ auferat. qđ pnīa
restituat. qđ penitēs pcti ɔfitens
dicat. s. Dne ne in furore tuo ꝛc.
Et alibi. Miserē mei ds ꝛc. Et qđ
p pnīaz ɔsequat͛ subiungit͛. Docebo
inq̄t iniq̄s vias tuas ꝛc. P qđ oste-
dit͛ nulli de pnīa q̄ntūcūq; delinq̄n-
ti de venia ac mīa dei fore diffi-
dendū. assūpta penitendi hūilitate
Cū eni͛ ceruim⁹ dauid hoīcidā et ad-
ulteriū p pnīaz fctm̄ doctorē atq; pphe-
tā. nulli pnīam agenti locus diffi-
dentie relinq̄tur. Sicut et ex sauli
ɔuersione. ei⁹ deinq; in aplm pmocōe
de mīā dei plene ctificam͛. Vn̄ eciā

et eplīs eius plusq̄ aliorū sicut et
pphia dauid eciā in officijs vtitur
Ideoq; hec pphia in frequēciori vsu
habetur. q2 inter alios dictorū excellit
aptiorē. Ea q̄ppe q̄ alij pphe obscure ꝛ
q̄i p enigmata dixerūt de passioē et
resurrectioē xpi et etia generatiā ꝛ de
ceteris misterijs. Dauid aūt pphārū
excellētissim⁹ ita euidētissime aperu-
it. ut magis videat͛ euāgelizare q̄
pphāre. His ɔsideratis īruen restat
q̄s titulus. q̄ sit ei⁹ materia. q̄ intēcio
q̄s mod⁹ tractādi. Est itaq; titul⁹ tališ
Incipit liber ẏnorū vl͛ soliloq̄orū
Liber dicit Pphē dauid de xpō.
Unō libri dicit ɔtra illos q̄ dice-
bāt plures eē libros pp̄ter q̄nq; psal-
morū distinctiones. q̄ fiūt p fiat fiat
q̄b⁹ ieronim⁹ q̄ ɔsentit. Sed hec
illorū nō valida est rō. Licet eñ q̄nq;
sint distictiōes nō tn̄ q̄nq; libri iō
sūt dicendi. sicut plures pauli eplā-
rū distinctioēs sūt et tn̄ vn⁹ liber
Ex vbis ipi⁹ q̄ dauid claresc͛it q̄
hic in psōna xpi loquēs ait. In ca-
pite libri scptū est de me. Libri aūt
ꝛ nō librorū dicit. vnū librū et nō
plures fore sigficās. Inde eciā in
actib⁹ aplōrū d͛. Sicut est in libro
psalmorū. nō dicit libris. Itaq; vn⁹
est liber q̄uis ieō⁹ q̄nq; eē dicat
ppt͛ q̄nq; distictioēs. Sequit͛ ẏnorū
vl͛ soliloq̄orū. Ẏn⁹ est laus dei cū
cātico. Canticū est exultatio me-
tis habita de etnis in voce prupēs
Bene g͛ͦ d͛ iste liber ẏnorū q2 docet
nos laudare deū cū exultatioē hi-
ta tn̄ de etnis. Et hoc nō tm̄mo

corde. verum etiam voce. ut qui audit dicat
veni. et cortina cortinam ducat. et foris
intus diruuntur foras. Et sunt isti ymni
metrice scripti. quod in nostra translatione
servari non potuit. Vel soliloquorum

Hic videndum est quid sit prophetia
et quibus modis fiat et secundum que tempora
Est igitur prophetia inspiratio vel revela-
latio divina rerum eventus immobili veri-
tate denuntians. Unde prophetia visio.
propheta videns dicitur. Fit autem quatuor modis.
per facta. per dicta. per ea que videtur dici
vel fieri. id est per sompnia et visiones. Per facta
ut per archam noe que significabat ecclesiam
et sicut per sartaginem ferream inter prophe-
tam ezechielem et civitatem positam. Per dicta
ut per ea que angeli dixerunt abrahe et aliis
fidelibus. ut in semine tuo benedicentur omnes
gentes et huiusmodi. Per visiones sicuti factum
est iheremie. qui vidit ollam succensam a fa-
cie aquilonis. et sicut moysi qui vidit
rubum ardentem qui non consumebatur. et ezechiel
vidit rotam in medio rote. Per sompnia
ut nabugodonosor qui vidit lapidem de
monte sine manibus precisum. Quod autem
fiat sompnium regi fuit prophetia danielis.
Et per sompnium pharaonis qui vidit
septem boves et septem spicas. quod fuit
prophetia ioseph spiritualiter intelligenti

Preterea hec est alius prophetie modus
ceteris dignior. quando scilicet ex sola spiritus sancti
inspiratione remoto omni exteriori admini-
culo dicti vel facti vel visionis vel sop-
nii prophetatur. Hoc modo prophetavit david
scilicet solius spiritus sancti instinctu. Unde in secun-
ti. Audiam quid loquatur in me dominus deus.
Propterea soliloquium dicitur quia solius sancti spiritus elo-
quium. Licet enim et in titulis et in psalmis

quibusdam dominum alludit diversis historiis
tamen ex eis nichil didicit. sed in eis quod per
spiritum ante cognoverat figurari intel-
lexit. Vel soliloquia dicuntur quia sola de
christo eloquia. Alii namque obscure et quasi per
enigmata prophetaverunt de christo. iste vero
david et de incarnatione et de passione
et de eterna genitura et de resurrectione
evidentissime disseruit. et ideo dicitur liber
soliloquiorum. Dicitur autem prophetia diversis
modis. ita etiam secundum diversa tempora. Est enim
prophetia. alia de presenti. alia de preterito
alia de futuro. De presenti ut elisabeth
Unde hoc mihi ut veniat mater domini mei ad
me. De preterito ut moyses. In principio
creavit deus celum et terram. De futuro. ysaias
Ecce virgo concipiet et pariet filium. Et fit
prophetia per bonos. ut ysaiam iheremiam et
alios. Et per malos ut per balaam et cay-
pham et alios. Item prophetia. alia est
secundum prescientiam dei. quam necesse est impleri
omnibus modis. etiam secundum tenorem horum verborum
Ut ecce virgo concipiet. Alia secundum comminati-
onem ut ionas. Adhuc xl dies et c. que non
secundum verborum superficiem. sed tacite subintelli-
gentie significatione implentur. Dicitur propheta per excel-
lentiam prophete. Cum dicitur propheta sine adiec-
tione proprii nominis intelligitur david. Et cum
dicitur apostolus intelligitur paulus et urbs roma
Hoc autem dicit contra quosdam qui dixerunt plures
fuisse psalmorum auctores vel scriptores
eo quod nomina eorum in titulis habentur. ut a-
saph heman et etham et ydithun. quod
per misteriorum significatione que ex interpretatione
nominum percipitur. factum esse in libro ostendemus
Non quod illi auctores psalmorum fuerint
sed positio nominum ibi servit misteriorum
de christo. Ecce de quo agunt soliloquia de

xpo toto .i. de capite et corpore.
Materia itaque huius libri est totus
Christus. sponsus et sponsa. Inten-
tio homines in adam deformatos xpo no-
uo homini conformare. Modus tractandi
talis est. Quandoque agit de xpo secundum caput
quandoque secundum corpus. quandoque secundum utrumque
De xpo autem agit secundum caput tribus mo-
dis. Quandoque secundum diuinitatem. ut Tecum prin-
cipium. Quandoque secundum humanitatem. ut in
Ego dormiui et sopnum cepi. Aliquando
per transsumptionem. ut quando utitur uoce mem-
brorum. sicut ibi. Longe a salute mea
uerba delictorum meorum. Et ibi Deus
tu scis insipientiam meam. Item de
ecclesia tribus modis accipitur. Aliquando secundum
perfectos. aliquando secundum imperfectos. aliquando secundum
malos qui sunt in ecclesia corpore non mente
nomine non numine. numero non merito.
De ordine uero psalmorum qui a serie
historie discordat queri solet. quare scilicet non
sunt dispositi eo ordine quo compositi.
Quod non esse liquet cum historia que agitur
in Miserere mei deus. precesserit illud de quo
agitur. Domine quid multiplicati sunt. et Be-
nedictus dominus deus meus qui docet manus meas
ad prelium etc. cum alios plerosque psalmos
editus fuerit. Ad quod dicitur. quia et si in qui-
busdam possit reddi ratio ordinis. non tamen in
omnibus. neque tamen ita sine ratione dispositi sunt
Esdras namque propheta qui psalterium et
totam bibliotecam a babiloniis combustam
instinctu spiritus sancti reformauit. eodem spiritu
sancto reuelante psalmos ita disposuit
Eis deinde titulos apposuit. qui sunt quasi
claues psalmorum. Sicut enim per clauem
intratur in domum. ita per congruas titulorum
expositiones subiectorum clarescit intelligen-
tia psalmorum. Hec autem in singulis psal-
mis circa totum librum aduertenda sunt.
Preter hec autem in singulis psalmis que-
dam specialia consideranda sunt. De primo
itaque psalmo uideamus. Ubi deinde
considerandum est. quare ei titulus non appo-
nitur sicut et aliis. Que sit eius inten-
tio. Quis modus tractandi. Que ma-
teria. Huic primo psalmo ideo titulus
non apponitur. quia psalmus iste principium
est et caput totius libri siue prefatio.
Quod sit caput totius libri in sequenti
dicitur. In capite inquit libri scriptum est
de me. Et de illo agit qui est principium
omnium .i. de xpo qui non habet principium. Ideo
itaque titulo caret. ne titulus prescriptus
libri caput et inicium uideatur. Uel ideo
etiam quia iste psalmus quasi prologus est et
titulus subsequentis operis. Continet enim
summam uel materiam totius libri. Materia
autem huius psalmi eadem est que totius libri. scilicet
xpc integer. Similis intentio. Modus autem
tractandi talis est. Bipertitus est psalmus
Primo agit de beato uiro per beatitudinem
nos blandiens. Secundo de ultionibus terribiliter
terrens nos aduersis. ibi. Non sic impii
non sic. De beato uiro hoc modo agit. Primo
uersu ostendit eum immunem esse ab omni malo
secundo plenum omni bono in se. Inde utilem
aliis. et hoc usque ad petitionem. Ad osten-
dendum uero eum immunem esse ab omni malo
utitur comparatione ueteris hominis scilicet ade. ostendens
eum plenum omni malo. quia non ualet melius
ostendi cuiusque rei excellentia. quam si sui
contrarii uilitas atque oppressio uel depressio non
taceatur. Ostendit autem ueterem adam tripli-
citer deliquisse. scilicet cogitatione uel uoluntate
actu uerbi doctrina uel consuetudine. Ite

Remi. cogitatio large accepta ita complectitur s.
primum motum mentis quod est veniale culpa
et delectationem atque consensum que sunt mor-
talia. Qui ergo peccat consensu et cogita-
tione peccat. Qui vero cogitatione non
peccat. nec consensu vel delectatione peccat.
Hec autem tria genera peccandi notantur per ista
verba s. abiit. stetit. sedit. Per abiit
peccatum voluntatis. per stetit peccatum operis.
Per sedit peccatum verbi vel consuetudinis. Abiit
ergo adam a deo non loco sed dissimilitudine
cum persuasione dyaboli et eue consentiens
a deo recessit. stetit cum pomum vetitum
comedens in peccato delectatus est. sedit
cum se excusando et culpam in creatorem
referendo in superbia confirmatus est dicens
Augustinus. Mulier quam dedisti mihi seduxit me
non valens redire nisi per eum liberatus quia ni-
hil horum habuit. Et dicitur hoc a simi-
litudine exulantium. qui dum sunt in via facilius re-
uocantur. cum iam stant difficilius. demum
difficillime cum iam ibi ingressi et diu effecti
sunt. Ita qui sola voluntate peccat. faci-
lius redit. qui opere difficilius. qui vero
consuetudine vel doctrina verbi difficillime
revocatur. Isti sunt tres mortui quos
dominus suscitauit. In domo. in porta in
sepulchro. Hoc est triduum quod moyses
voluit educere populum dei de egipto. Item
nota peccatorum impiorum pestilentie cathedram.
Nam impius est qui peccat in deum. peccator
in se. pestilens in proximum. Et adam in
deum. in se et in proximum peccauit. Qui
dicit. Primus homo miser et infelix qui abiit
in consilio impiorum s. serpentis et eue
s. consensu voluntatis peccauit. In via
peccatorum stetit. s. opere peccauit. et in ca-
thedra pestilentie sedit. dans aliis ex-
emplum peccandi s. docendo vel consuetudine
peccauit. Cathedra enim proprie doctoris
est. sicut thronus regum. tribunal iudi-
cum. Ecce ostendit primum hominem peccasse
tribus modis. Peccauit enim cogitatione
opere verbo docendo. Nunc quo ordine
creuerunt in primo homine remouentur dum
a sancto. Ac si dicat. Primus homo infelix qui
abiit stetit sedit. sed secundus est beatus.

I

Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum et in via peccatorum non stetit. et in cathedra pestilentie non sedit.

Beatus inquit cui omnia optata succe-
dunt vir s. circa prospera et aduersa firmus
qui non abiit a deo in regionem dissimilitu-
dinis s. cogitatione non peccauit. quamuis
positus est in consilio impiorum. s. quamuis
impii hoc moliuntur quod est laudabilius
Non abiit iste sicut adam qui consensit
vxori a dyabolo decepte. Impii hoc
modo molientes demones sunt et iudei
scribe et pharisei. et in via peccatorum non
stetit. via peccatorum mundus est. In quo
quidem xpus natus est. et inter peccatores
conuersatus est. sed non tenuit eum illecebris
seculi. Vel via peccatorum est praua operatio
que ducit ad mortem. Et in via peccatorum
non stetit. s. vel in mundo vel in praua
cogitatione. Et in cathedra pestilentie
non sedit. s. noluit terrenum regnum. Est Augustinus.
enim pestilentia morbus late peruagatus.
omnes aut pene omnes inuoluens. Et dicitur a
pastu quasi pastulentia. Hic est amor

donandi. quo vix caret aliqs. Vl' ca-
thedra pestilentie accomodatius
accipit prava et pniciosa doctrina q
ut cancer serpit. Et no sedit in ca-
thedra pestilentie .i. no docuit pni-
ciosa doctrina s salubre. Ecce in hoc
pmo vsu ondit ee imunis ab oi ma-
lo. p remotione s. eo q i p'o hoie fuerut

**Sed in lege dni volutas
eius. et in lege eius me-
ditabitur die ac nocte.**

Aug Sed in lege dni. Hic ondit xps
plenus oi bono in se. q2 no est pfca
laus fuge vitupanda ni sequatur
laudanda. Vn p9 onsa imunitate
addit. sed in lege dni. qi no abijt
no sedit no stetit s in lege dni fuit
volutas ei9. Aliud est ee in lege. a-
liud ee sb lege. Qui est in lege s'm
lege agit volutarie legi obediens.
Qui at est sb lege s'm lege agit ne-
cessitatis tiore coactus. Ille liber e.
iste seru9. Ite aliud e lex lre q scbit
seruo. aliud lex scitatis q mete acci-
pit a filio q no indiget lris. Justo
ei lex posita no est vt ait apls. D'
g'o in lege q2 volutarie seruiebat.
no sb lege qi ex tristitia vel timore.
Rem Volutas ei9 .i. xpi. Volutas d' vt
ondat q no sit tediu ei laborare.
Et hec volutas no ociosa vl' no e
ad hora. s meditabit die ac nocte
Aug .i. assidue. vl' in psps vl' adusis.
Dies ei letitia. nox ei adusitatem
Cas sigt. In lege ei9. no utiqz in lris le-
gis. sed in sposita scitate. Et hec est
legis meditatio, scitatis obsuatio.
Vide qliter hec pcedetib9 rndeant

Ibi dicit. No abijt. Hic. Volutas
in lege. Ibi In via pccoz no stetit
et in cathedra pestiletie no sedit. Sz
h' Assidue meditabitur in lege dni.

**Et erit tam lignu qd plata-
tu est secus decursus aquaz. qd
fructu suu dabit in tpe suo.**

Et erit tam lignu. Sup ondit xpm
imune ab oi malo et plenu oi bono
in se. Hic utilit nob ondit. Et h'o trib9
mois. s. dās fructu viti folia et obu- Cas
bras. Et no q hec oia bona no oi
bono a bto viro ouenuit s soli xpo.
Et e hec plena diffinitio bti viri. Et
meditabit die ac nocte. Et erit tam
lignu. Loqtur de xpo a sili ligni vi-
te qd erat in medio padisi. De quo
ho obediens comederet et viueret ineternu.
Et sicut illud lignu viridius ceteris
erat. sic et xps ceteris scis viridior.
Cui sps no est datus ad mesura. Fuit
g'o ul' erit tam lignu. Vere lignu vite Ysid
ut ait salomon. Sapia est lignu vite
oib9 aplectetib9 ea. Tamqz. aliqn sili-
tudine tm notat. aliqn expssione vi-
tatis fcit. aliqn vtruqz. Ita ei notat
silitudine. ut vitatis no excludat ex-
pssione. Qd platatu .i. huanatu vl'
incarnatu. p qd ad eu accede possu9
Et hoc secus decursus aqz. Aque spm Aug
sctm signt. Iux illud. Qui crediderit
in me. flumia de ventre e9 fluet aq
vive. Et est otra estu vicioz ut aq Cas
con estu sitis. Et est platata secus de-
cursus aqru .i. ho fiet s'm opatione sps Aug
sci qui in eu plenissie descendit. et io
apponit decursus ut pleitudine notet
Vel p aqua sapia dei itelligit. qua

interior homo reficit. ut sitis aque. Et est
plantata secus decursus aquarum .i. filius sapientia
que hominem suscepit .i. fiet homo unitus
sapientie dei. Et bene ait secus decursus aquarum
quia non est factus homo deus visibilitate
nature in naturam sed in unione persone
Vel ita. Aque sunt mortale genus. Unde
iohannes in apocal. Aque multe populi
multi. quia defluunt in morte ut aque
Aug in mare. Et est plantatum secus decursus
aquarum .i. fluxum populorum. quia in similitudine
carnis peccati apparuit. Quod lignum dabit
fructum suum .i. vitam eternam. in tempore suo
.i. tempore plenitudinis quo reseratus est adi-
tus paradisi. De quo. Ecce nunc accep-
tabile ecce nunc dies salutis. Vel ita
Dabit fructum suum .i. ecclesias constituet in
tempore suo .i. post resurrectionem et ascensio-
nem misso spiritu sancto. Vel ita dabit fructum
suum .i. spiritum sanctum mittet in tempore suo .i.
post glorificationem suam. Unde in euangelio.
Non est spiritus datus quia ihesus nondum erat
Cas glorificatus. Et non hoc lignum esse ro-
nabile per hoc quod ait dabit. Dare enim
pertinet ad rationabile sensum et ad voluntatem.
Et folium eius non offerentis
defluet et omnia quecumque Et folium
faciet prosperabuntur. eius non deflu-
Aug et .i. verbum eius non erit irritum sed deducet
Cas ad vitam. Unde. Celum et terra transibunt.
verba autem mea non transibunt. Et bene
verba folia dicuntur. quia sicut folia tegunt
fructus ita verba dei suas promissiones
custodiunt. Et quod per singula: Et omnia
quecumque faciet .i. fructus et folia .i. facta et
dicta prosperabuntur. convertet tactum ad se sibi et
membris suis. Et bene dicit omnia. quia et si
moreretur tamen omnia quecumque faciet prosperabuntur.

quia mors eius erit salus mundi.
Non sic impii non sic. sed tanquam
pulvis quem proicit ventus a facie terre
Non sic impii. Hec est secunda pars ubi a-
git de ultionibus impiorum et terret adversos
Et horum formido gratiora facit promissa que
dicit. Quia illis prosperabuntur. sed impii
non sic. non sic. quia nichil poterunt assequi
.i. nec fructum vite. nec folia nec verba.
Et non quia hac repetitione firmitas mon- Cas inmobilis
strat. Non sic sed sunt tanquam pulvis quia re-
dunt pravis suggestionibus non habentes
humorem gratie dei. quem proicit ventus .i.
superbia que vento comparatur. quia petit alta
et inflat a facie terre .i. a presentia stabili- Aug
tatis eterne que terra dicitur a simili. quia sicut terra
hec nutrit et continet exteriorem
hominem. illa ita et illa interiorem.
Ideo non resurgunt impii in iu-
dicio. neque peccatores in consilio iustorum
Ideo non resurgunt .s. impii. quia ventus
proicit .i. ideo quia dati sunt in reprobum sensum
Ideo non resurgunt impii .s. prima resurrec-
tione que est in fide .s. a peccatis. et hoc in
iudicio .i. ut se iudicent et accusent. Due
quippe sunt resurrectiones. Una anime in
presenti que resurgit a peccatis. Unde apostolus
Exurge qui dormis et illuminabit te christus.
Altera corporis in futuro que fiet impassibilis
et immortalis. Hic agit de illa que est anime
Sequitur. neque ideo ipsi peccatores resurgunt
in consilio iustorum .i. ut voluntatem dei pre-
ferant suis voluntatibus. quod est consilium
iustorum. Vel in consilio alia littera iustorum
.i. in concordi multitudine iustorum. et est
idem sensus cum priori. et accipit eosdem
peccatores et impios. Vel ita. dicit superbia
tolli qui ita abeunt .i. ut iudicent ages

de resurrectiōe corpis ⁊ iudicio futō
qͥ dicēt. qꝛ ventꝰ ꝑicit. iō nō resur-
gūt ipij in iudicio .i. ut iudicēt qđ
Aug⁹ planiꝰ repetit. neqꝫ idē ipi peccōres
resurgūt in ꝯsilio iustoꝝ .i. ī iudicio
vt iudicēt cū eis. Cōsiliū dr̄ iudiciū
ex silitudīe. qꝛ iudiciū qͥ in cōsilio
erit. in quo diuisa pena diuꝯ puniūtᷣ
Iheron⁹ Aug⁹ penis. Vl' ita. Vt alios accipiamꝰ
Cassi. īpios. alios peccōres. Impij sī īfide-
les ydolatre apostate. q cū resurgēt
nō iudicabūtᷣ. qꝛ iā iudicati sī. Pecco-
res sī falsi xpiani. et est qꝛ ventus
ꝑicit. iō īpij .i. ꝑemtꝰ īfideles nō re-
Iho⁹ surgēt in iudicio .i. ad hoc ut iudicēt
qꝛ iā iudicati sūt. neqꝫ peccōres .i.
falsi fideles resurgēt in ꝯsilio iustoꝝ
Aug⁹ .i. vt iudicēt ꝫ iudicabūtᷣ tm̄. Et nō
qꝛ qͦᵒʳ ordines in iudicio erūt. Alij
naqꝫ erūt qui iudicabūt et nō iudica-
būtur. vt apli et alij ꝑfectissimi. Alij
q nec iudicabūt nec iudicabūtᷣ. qꝛ iā
iudicati sūt. Sn̄ia ei dapnacōis eoꝝ
toti ecclīe nota est. vt īfideles. Alij iu-
dicabūtur et saluabūtur. vt medioc-
ter boni. Alij iudicabūtᷣ et dapnabū-
tur vt mediocter mali. Vl' ita ⁊ acci-
pit eosdē impios ⁊ peccōres. Et. qꝛ
ventꝰ ꝑicit. Iō nō resurgūt īpij in
iudicio .i. ut iudicēt in futō ⁊ hͦ ꝯueīt
cū sedā sn̄ia. ꝫ differt qđ sequitᷣ. Et
idē ipsi peccōres nō resurgēt in ꝯsilio
iustoꝝ .i. ut iudicati in collegio scōꝝ
ꝯsedeāt. Vt in ꝯsilio iustoꝝ in eodē
sensu .i. in eťno bono qđ scīs seq̇ cōsi-
Greg⁹ liū est. Iō scs̄ iob ait. Nō saluat ī-
pios. et paupibꝰ iudiciū tribuit. Recogꝰ
Na hij q neqͥter opprimūtᷣ. ipsi tūc sī

oppssores suos iudices veniēt. Que
qppe sī ptes electoꝝ. s. et reproboꝝ. Sed
biīn ordines eisdē singul' ꝯtinētᷣ ptibꝰ
Alij naqꝫ iudicātᷣ et etiā pereūt. Alij Gr
nō iudicātᷣ et pereūt. Alij iudicātᷣ et
regnāt. Alij nō iudicātᷣ et regnāt.
Iudicātᷣ et pereūt qbꝰ diuīa accla-
matio dr̄. Siciui ⁊ nō dedistis michi
potū. Discedite a me maledcī in ignē
eťnū q patꝰ est dyabolo et angel' eiꝰ
Alij vō in exťmo iudicio nō iudicātᷣ
et pereūt. de qbꝰ pph̄a ait. Nō resur-
gūt īpij in iudicio. Et dn̄s ait. Qui
nō credit iā iudicatꝰ est. Et paulꝰ
ait. Qui sine lege peccauerūt sine
lege ꝑibūt. Resurgēt vō etiā oēs īfi-
deles ꝫ ad tormentū. nō ad iudiciū.
Neqꝫ ei cū eoꝝ tūc discutitᷣ q ad ꝯspcm
districti iudicis iā cū dapnatione sue
īfidelitatis accedūt. Pfessionē vero
retinētes fidei. ꝫ ꝓfessiōis opa nō hn̄-
tes redarguūtᷣ ut pereāt. Qui vō
nec fidei sacramēta tenuerūt. increpa-
tionē districti iudicis in exťma exa-
minatiōe nō audiūt. qꝛ ꝑiudicati īfide-
litatis sue tenebris. eiꝰ quē despexerāt
īuectiōe redargui nō merentᷣ. Illi
saltē iudicis v̄ba audiūt. qꝛ eiꝰ fidē
saltē v̄bo tenuerūt. Isti in dapnacōe
sua eťni iudicis nec v̄ba ꝑcipiūt. qꝛ
eiꝰ reuerētiā nec v̄botenꝰ seruare voluerūt
Illi legaliter pereūt. qꝛ sub lege positi
ꝑcauerūt. Istis in ꝑdicōe michil de le-
ge dr̄. qꝛ nil legis hr̄e conati sūt. Prin-
ceps naqꝫ ťrenā republicā regēs alit̃
punit ciuē intiꝰ delinquētē. atqꝫ alit̃
hostē extiꝰ rebellantē. In illo iura sua
cōsulit. cuiqꝫ sb̄ v̄bis digne īuectiōis

addicit. Contra hostem vero bellum mouet instrumenta perditionis exercet. digna quoque eius malicie tormenta retribuit. De malo vero eius quod habeat lex non requirit. Ita igitur in extremo iudicio et legalis illum inuectio perimit. quia ab eo quod professione tenuit actione declinauit. et iste sine inuectione iudicij perimitur. qui legem fidei non tenet. Ex electorum vero parte alij iudicantur et regnant qui vite maculas lacrimis tergunt. qui mala precedentia fructibus sequentibus redimentes quicquid illicitum aliquando fecerunt ab oculis iudicis elemosinarum superductione cooperiunt. Quibus iudex veniens in dextera consistentibus ait. Esuriui et dedistis mihi manducare. Alij non iudicantur et regnant. qui et legis precepta perfectionis virtute transcendunt. quia nequaquam hoc solum quod cunctis lex diuina precipit implere contenti sunt. sed prestantiore desiderio plus exhibere appetunt quam preceptis generalibus audire potuerunt. Quibus diuina voce dicitur. Vos qui reliquistis omnia et secuti estis me. cum venerit filius hominis in sede maiestatis sue sedebitis et vos super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus israel. Et de quibus propheta ait. Dominus ad iudicium veniet cum senatoribus terre populi sui. Et de quibus salomon cum de sancte ecclesie sponso loqueretur intulit dicens. Nobilis in portis vir eius quando sederit cum senatoribus terre. Hij itaque in extremo iudicio non iudicantur et regnant. quia cum auctore suo etiam iudices veniunt. Relictis quippe omnia plus quam precepta deuotione executi sunt quam iuberi generaliter audierunt. Speciali namque iussione paucis perfectioribus et non generaliter omnibus dicitur hoc quod adolescens audiuit.

Vade et vende omnia que habes. Si enim sub hoc precepto cunctos iussio generaliter astringeret culpa profecto esset aliquid nos de hoc mundo possidere. Sed aliud est quod per scripturam cunctis sacram dicitur omnibus. Aliud est quod perfectioribus specialiter imperatur. Hij igitur tunc sub generali iudicio non tenentur. quia et precepta generalia vincendo vicerunt. Sicut enim non iudicantur et pereunt. qui suadente perfidia legem tenere contempnunt. Ita non iudicantur et regnant qui suadente etiam pietate vltra generalia diuine legis precepta proficiunt. Hinc est quod paulus precepta specialia transcendens plus ope exhibuit quam institutione accepti legis et promissionis. Cum enim acceperisset vt euangelium predicans de euangelio viueret. et euangelium contulit audientibus et tamen euangelij sumptibus sustentari recusauit. Cur igitur iste iudicetur vt regnet qui minus quod seruaret accepit. sed maius quam viueret inuenit. Recte igitur iudicium pauperibus tribuit. quia quanto huic mundo despecti sunt humilitate. tanto tunc acceptis sedibus maiore culmine potestatis excrescunt. Hinc alias dicitur. Donec iusticia in iudicium conuertatur. Iusticia igitur in iudicium vertitur. quia hij qui nunc iuste et irreprehensibiliter viuunt. tunc iudicandi iudiciariam potentiam nanciscuntur. Hinc laodicensi ecclesie dicitur. Qui vicerit dabo ei sedere in throno meo mecum. sicut et ego vici et sedi cum patre meo in throno eius. Vincens dominus in throno sedisse se cum patre asserit. quia post passionis certamina post resurrectionis palmam claruisse omnibus quod patri prius esset equalis indicauit. eique se non disparem calcato mortis aculeo innotuit. Vnde et marie nondum

se ardenti pri silem dicit. Noli me
tangere. nondu ad prem in mete tua
ascendi. Nob' ei in throno filij sede
est. ex eiusde filij ptate iudicare. Nec
ei iudicij pncipatu ex ei9 vtute pre
pim9. velut in ei9 throno residem9
Nec abhorret a vero qr alias si' duo
decim thronos vetuos ee testat disci
pulos. Hic vero in throno suo phi
bet ee sessuros. Per thronos quippe xij.
vniusale iudiciu. Per thronu vo filij
singulare culme iudiciarie ptatis ondit.

Qm nouit dns via iustoru. et it
impioru pibit.
Qm nouit dns. i. qi ipij no resurget cu
stis in iudicio. qr dns opa iustoz di
ligit. ipioz vo no. et hoc est qm no
uit dns via iustoz. Vl' sic scdm p
cedente pma smam uige. No resur
get hic in aia. qr ds no approbat opa
eoz. Na iustoz tm. Et h° est. Qm
nouit dns via iustoz et approbat ut
sua. et iter ipioz pibit. i. op9 ipioz
pibit. Pibit d'r p no nouit ds. sed
plani9 d'r. qr h° est nescire a deo qd
pire. Et scire a deo est manere et esse.

Quare *Titulus psalmi9 dauid*
fremuerunt getes. Psal9
iste scds est in ordine et pm9 i titulo
Vn in actib9 aplor d'r pm9. Titulos
ei esdras ppha psalmis apposuit. q
sut qi claues et ianue psalmoz. P
eoz naqz itelligentia sbiectoru cla
rescit sma psalmoz. Licet ei in titul'
freqnter tangat historia. vl' ponatur
alicui noia. vn ad lram agit i psal
mis. tn historia insiste intellcu et
noia ogrue interpretatu psalmoz coti
nentia aperuit. Vt hic vbi ponitur
dauid q interptat manu fortis. debel
lando aereas ptates. vl' aspcu deside
rabilis et sigt xpm q ve est manu
fortis. debellando aereas ptates et
aspcu desiderabilis in que desiderat
angeli pspicere. Psalm9 bona opatio
ne notat. Dicebat ei ad lram psalm9
modulatio q fiebat p tactu cordaru
ita bona opatio est q fit p obseruan
tia madatoz. Et est sensus tituli
talis. Psalm9 iste. i. tractat9 iste q d'r
psalm9 q monet ad bn opandu. attri
buit dauid. i. xpo q agit hi de se xpo
rege. Intetioe monet ut ei sbdam'.
Mod9 talis. Tripartitus e psalm9. P°
icrepat psequentes et loqt' xps vl' ppha.
2° iducit vba xpi agetis de oi poteti
regno et ienarrabili genitura sua. Vbi
de diuitate et huanitate ei9 dulcius
multa. ibi. Ego aut. 3° p hijs archa
nis patefactis admonet oes humili
obedire et suadet ab vtili. s. ne pereat.
Et ab honesto. qr bti oes q ofidunt in
eo. ibi. Et nuc reges. Increpas ergo
psequetes xps vl' ppheta dicit.

Quare fremue Quare
runt gentes. et fremuerunt
ppli meditati st' iania gentes.
et ppli meditati st' iania. q. d. getes
i. romi milites crucifixores fremuerut
vt fere sn roe. Freme ei ferarū est. et
ppli. i. iudei meditati st' iania. i. falsa
in scripturis vt de futo messia qm adh'
exptant. Ipi ei st' pueri abrahe exp'
tantes eu azino. Vl' meditati st' ia
nia. i. xpm detinere in morte. Vl' medi
tati st' iania. i. ne mūd9 p9 xpm ab

Cas
Aug9
Cas
Ps
Jhe
Cas.
Rem

niet. Et hoc quantum ad utiliter sua. Qui dicat. Frustra. quia non impleuerunt ut xps

Astiterunt reges terre et principes conuenerunt in unum. aduersus dominum et aduersus xpm eius.

extinguerent. Astiterunt reges. q(uasi) d(icat). Non solum populi et gentes minores contra xpm surrexerunt. sed etiam maiores. quia astiterunt quod cum maiori mora. Mora enim in hoc notatur. reges terre .i. herodes. et principes .i. pylatus. Et ponit singularem pro plurali per synodochen. Vel ita reges terre .i. herodes prior qui occidit infantes. et posterior herodes eiusdem filius. qui pilato in morte xpi consensit. astiterunt et principes. scilicet sacerdotum videlicet anna et cayphas conuenerunt in unum .i. in unam prauam voluntatem. Stulta presumptio. Reges terre contra regem celi conueniunt. quod apparet dicens aduersus dominum .i. patrem. Qui enim contradicit filio. contradicit et patri. Ideo aduersus dominum et .i. quia aduersus xpm eius .i. me secundum hoc quod loquitur xps.

Dirumpamus vincula eorum et proiciamus a nobis iugum ipsorum. Qui habitat in celis irridebit eos. et dominus subsannabit eos.

Dirumpamus vincula qui et ipsi ita. sed o mei dicit xps. ne consentiatis in morte mea. et hoc est. dirumpamus vincula eorum .i. blanditias et minas. et proiciamus a nobis iugum ipsorum ne conueniunt nobis.

Qui habitat in celis. Sic continua hanc sententiam. Dirumpamus dicunt. xps qui habitat. Vel aliter ab illo loco dirumpamus licet enim hoc possit dici in persona xpi ipsius tamen illis conuenit hec verba qui noluerunt sibi iugum xpi imponi .i. persecutoribus xpi. Qui d(icit). xps vel propheta. Conuenerunt in unum reges et principes dicentes. Dirumpamus vincula eorum .i. id est eorum .i. dei et xpi. vel xpi et eius discipulorum quibus nos astringere sibi voluerunt et proiciamus a nobis iugum ipsorum .i. legem. Ipsi ita. sed ecce qui habitat in celis. qui habitat in celis .i. dominus in celis .s. spiritualibus .i. in sanctis animabus et angelis irridebit eos qui buccis ut factum est. quando positis custodibus surrexit. et dominus subsannabit eos qui naso ut factum est. quando per mundum dispersi sunt. Irrisio enim fit bucca. subsannatio vero rugato naso atque contracto exprimitur. Que tamen de deo illata tamquam estimanda sunt sed est antropospatos. Aliter. Irrisio dei est vis potentie quam deus dat sanctis ut videntes nomen xpi futurum in omnibus gentibus et dominatorem propagaturum in posteros illos inania meditatos intelligunt. Et accipit pro eodem irridebit et subsannabit etc. Qui habitat in celis. hoc non mutatur. irridebit eos .i. dabit sanctis suis intelligere eos esse irridendos et inania meditatos. Et dominus subsannabit eos. repetitio est.

Tunc loquetur ad eos in ira sua et in furore suo conturbabit eos

Tunc .i. postea .i. quando irridebit loquetur in ira sua ad eos .s. antropospatos est hoc .i. humana passio quod quod tractaturum est attribuitur creatori. Nam ira dei motus est qui fit in sancta anima que nouit legem dei, cum eam a malo homine videt preteriri. per quem motum multa vindicantur. ut fecit moyses qui descendens de monte et videns populum ante vitulum

ludentē trāsiuit gladio accinctꝫ a por
ta vsqꝫ ad portā. Et phinees qui trāsf
firit iudeū ꝛ madianitā coeūtes.
Et est loqtur ad eos in ira sua .i. in
crepabit et vindicabit in eos p scđs
q̄ monebūt p pctīs eoꝝ. Qđ p9ea
Aug9 planius apit dicēs. et in furore suo
Theod9 ɔtbabit eos. Vl' ira dei ꝛ furor est
obstinatio mētis trāsgressoꝝ legis.
Et est. tūc loqtur ad eos ꝛc̄ .i. excecā
bit eos. Vl' ita ut pti de pñti. pti
de futurō legat' vsus iste sic. Tūc .i.
qm̄ irridebit loqtur ad eos p ꝓphās
vl' p scptuā scām ꝛ h° in ira sua ī
ɔmnatiōe pene. ꝛ in furore ɔturba
bit eos corpe ꝛ aīa in furore .i. etna
pena. Vl' totū de futurō legit' ab
illo loco q̄ hītat hoc mō. Q' hītat
in cel'. h° nō mutat'. irridebit eos .i.
irrisione dignos reddet in futuro
Postea idē repetit. ꝛ dñs sbsānab'.
eos. Tūc .s. in futuro loqtur ad eos
q̄ mō tacē videt' dū tolerat ī ira sua
Aug9 ꝛ in furore suo ɔturbabit eos. Ira
dei et furor nō est ꝑturbatio q̄ ab
eo penitꝫ relegata est. ꝫ vis .i. vtꝫ
eius q̄ iuste vindicat. et est in vtute
Cas sua puniet eos. Ego aūt. Hec ē 2a
Ego aūt ɔstitutꝫ sū rex ab eo sup syon montē scām eius predicans preceptū eius.
pticio vbi in
ducit vba x'
agētis de oī
potēti īgno
et īeffabili
genitura sua.
Cas vbi multa discrim9 de diuinitate ꝛ huā
nitate xpī qū dicat. Illi ita turba
būtur. ꝫ ego d'. xps. ego cū pondē
Aug9 qū cui9 iugū et vincula volebat ab-
icē ɔstitutꝫ sū rex ab eo p̄re sup syon Ca
monte scām ei9. sup eciam de iudeis
q̄ d' mons scūs. q2 pmus suscepit iudi
os fidei. vt montes pmus suscipient in
dios plis. ꝫm9 illud. Nō sū missus ni
ad oues q̄ pierūt dom9 isrl'. pdicans
pceptū ei9 .i. euāgeliū. Vel speale Cas
illud pceptū. de quo in euāgelio d'.
Mādatū nouū do vob' vt diligatis ī
uicē sicut dilexi vos. Et nō tm̄ rex
est sup iudeos. ꝫ eciā sup gentes. de
qb9 pbat auctē prīs q2 dubiū erat
Et h° ē. Ve eciā sup gētes sū rex. q̄a
Dn̄s dixit ad me filius me9 es tu. ego hodie genui te.
Dn̄s .s. pr̄ dixit ad me .i. pmisit m̄.
Et nō q̄ psona regnātis hic loqtur .i.
xps vt regnās. vl' psona regnātis .i.
pr̄s pmisit m̄ hec. Qđ: Dixit .i. pro
misit pr̄. Ecce ego dabo t' gētes .i. na
tiōes mūdi hēditatē q̄s .s. excolas tuā Aug
qr̄ q̄ hēditas tua est. ꝫm9 hoc qđ tu es
de9. Hēditas d' ab herro. eo qđ in ea
libera ptāte dnetur. Et dabo t' tīos Aug
tre. Terminos ponit h' pro eo qđ sup
dixit gētes. ꝫ h' plani9 ut oēs gētes
ītelligas. nō pticulā tre. ꝫ oēm pos
sessionē. q̄s .s. possideas ad eaꝝ salutē
ꝛ tibi bō fructificet. Possessionē dico
tuā. qr̄ dabo t' gētes. q̄s tū ut deus
meū possides. Et vt ego dem tibi.
Postula a me et dabo tibi hereditatē tuā gētes. ꝛ possessionē tuā terminos terre.
Postula a me .i. obedi patiēdo mo
riendo. vt sic postulaē possis. Hoc Aug9
eē qđ d'. postula. ad susceptioꝫ hoīs
et huāne nē ptinet. q̄ pro salute hoīꝫ

factā est. ff.ii quā interpellat pro nobis
qđ est postulare. Ideo aūt dabo tibi
gentes hereditatē poci⁹ q̄ȝ alicui obedi
enti. q᷑ tu es fili⁹ me⁹ p̄ nativitā ꝛ cō
substanciali⁹ ineffabili generatiōa. ꝛ vē q̄a
ego t̄ coeterni⁹ hodie .i. eternali⁹ genui te
q̄i nō est nova. ꝫ ab eterno generatio facta
Aug. est. Aug. dicit hodie genui te. et si
possit accipi de die illo q̊ xp̄s nat⁹ ē
tū q᷑ hodie presenciā signt. et qđ eternū ē
sp̄ est. de eterna generatiōe sapiē dei divinius
accipitur. Et nō q̄ in quibusdā p̄dicatorū
Ca. dueñ xp̄s cū alijs. Constitut⁹ ē ei rex
a deo. et sic reges terre constituti sūt ab eo
p̄dicans sup syon. sic ꝛ p̄phē p̄dicaverit
Ipse ē fili⁹. sic isrl̄ etiā d̄r fili⁹. Vn̄ dn̄s
ad pharaonē d̄r p̄ moysen. Dimitte p̄
mogenitū meū isrl̄. Hodie genui te.
Ca. Theo. hoc soli xp̄o. Aliter p̄ syon que interp̄tatur
specula vel speculatio intelligitur ecclīa
generalis q̄ speculatur gl̄aȝ dei ꝛ est mons
eminencia virtutū ꝛ firmitate. et ē. ego
Aug. aūt constitut⁹ sū rex ab eo. h⁰ nō mutatur
sup syon montē scm̄ ei⁹ .i. sup ecclīaȝ
generalē q̄ deū speculatur firma ꝛ alta v̄
tutib⁹ p̄dicatiōis preceptū ei⁹. nec h⁰ nō
mutatur. Vn̄ dico q̄ sū rex constitut⁹ ab
eo. q᷑ dn̄s dixit ad me. postula a me
et dabo t̄ gentes ꝛc̄. Hec et sequētia nō
mutatur. Nō vo q̄ dicē p̄cis plurib⁹
mōis accipitur .s. p̄ disponē p̄ facē.
pro gignē et p̄ p̄mittē. Hic autē p̄
disponē vel pro p̄mittē pt̄ accipi hec.

Reges eos in virga ferrea ꝛ tanq̄ vas figuli cōfringes eos.

Reges eos qi dabo t̄ gentes ꝛ merito
Ca. q᷑ reges eos et nō eris tyrann⁹ in virga
ferrea .i. in iusticia inflexibili vel in
regali p̄tate. et confringes eos ad vitā tanq̄ Aug.
vas figuli .i. ff.ii h⁰ q̄ sūt vas figuli .i.
lutū .i. q̄ȝ de peccatore limo contraxerūt Aug.
cōtēs in eis. Vel ita vt p̄ti in bono
p̄ti in malo accipiatur. ff.ii illđ symeonis
Ecce posit⁹ est hic in ruinā ꝛ i resur
rectionē multorū. vt q̄ iustus est iusti
ficetur adhuc. ꝛ q̄ in sordib⁹ est sordescat
adhuc. et est reges eos .i. bonos in v̄ Ca.
ga ferrea. hec est regal̄ p̄tas xp̄i. et cō
fringes eos .i. peccatores p̄mittendo apli⁹
sordescē q̄ sūt tanq̄ vas figuli. qđ ex lutū
est ꝛ facile frangit. Et nunc reges. h

Et nunc reges intel ligite. erudimini q̄ iudicatis terrā.

est 3ª p̄tītio. vbi p̄ hijs patefactis
amonet oēs homi⁹ obedire ꝛ suadet
ab vtili .s. ne peccat ꝛ ab honesto q̄a
bn̄ oēs q̄ confidūt in eo. Et nō q̄ in p̄ª Cas.
p̄te p̄pha loq̄t ff.ii quidā sniaȝ: In 2ª
p̄te xp̄s tm̄. H in 3ª iterū p̄pha post
xp̄m loq̄t ff.ii quidā sniaȝ. In p̄ª qº
p̄te qi p̄pha p̄cedit et an̄ xp̄m loq̄t.
sicut p̄phē an̄ xp̄m p̄phaverūt. In Cas.
hac 3ª p⁹ xp̄m loq̄t qi aplˢ .i. gerēs
figurā aplōꝝ q̄ p⁹ xp̄m p̄dicaverūt
q̄ dicat contritū est lutū. ꝛ nunc iā in vo
bis contrito luto. iā innovati ꝛ fc̄i reges
.i. iā valentes regē vos .s. q̄ iudicatis
terrā .i. dampnatis terrā .i. terrena in vob̄.
intelligite q̄ dcā sūt. ꝛ si p̄ vos nō suffi Aug.
citis. erudimini ab alijs ꝛ d̄r reges scos
et loq̄t xp̄s vel p̄pha. Aliter loq̄t xp̄s
q. d. Ita p̄misit in p̄r. et o vos fc̄i
reges .s. q̄ iudicatis terrā. h⁰ nō mutatur
a p̄ma. Nunc .i. p̄ ea q̄ dcā sūt intelli
gite quanta fecit fili⁹. ꝛ si p̄ vos non Aug.
sufficitis erudimini ab alijs. Ne aūt in s̄biāt sbdt Aug.

Servite dn̄o in timore. et exultate ei cum tremore.

Servite dn̄o qui nō sinit peccare in timore. vt q̄ stat videat ne cadat. Ne gͦ miseria servitus videat' addit.
Cas
et exultate ei. q2 timor dn̄i nō est
Augꝰ
miserie s3 gaudij. S3 ne iterū in temeritate eat' subdit' cū tremore. ne
Cas
sit negligēs exultatio. Aliť totū. Et loq̄t ad reges tre xp̄s q. d. Constitutus
Augꝰ
sū rex. ⁊ nūc me rege constituto. Vos reges q̄ iudicatis trā. ad lr̄am ne constristemī. s3 itelligite et erudimī. Expedit ei vob' vt sb̄ illo sitis a q̄ͦ est itellcꝰ ⁊ eruditio. Et expedit ut teme nō dn̄emini. s3 dn̄o oīm serviatis et in btitudie exultetis. ⁊ h' est q̄d seq̄t'. Sviute dn̄o in tiore ⁊ exultate ei cū tremore. Apph̄endite eciā.

Apprehendite discipli[nam] si fugiat irā. **ne quā irascat' dn̄s** disci[plinam] **et p̄eatis de via iusta.** dei .s. ad iust. Apph̄endite q̄ p̄sidiū et munimentū. ne qn̄ irascat' dn̄s dubitatiue
Augꝰ
d' nequā. Hec aūt dubitaᵒ nō est ꝓ ͥ pheta. s3 ꝓ ͥ illos q̄ cū dubitatiōe co-
Cas
gitāt irā dei. Vl' nequā d' ꝓpter paciām dei. q2 in hoc sclō diu sustinet. Seq̄t' et ne p̄eatis de via iusta. i. de
Augꝰ
xp̄o sblati. vl' de opatōe bona a q̄ defice' mag' pena est hijs q̄ semel iustitie dulcedine gustauerit.

Cū exarserit in breui ira eiꝰ bti oēs qui confidunt in eo.

Cū exarserit q. d. Apphendite ne p̄eatis ut et eciā bti sitis q̄d plus ē q2 cū exarserit. mō vero nō ardet cū castigat vt p̄r. s3 in futuro ardebit
q2 incluſibil patie erit. In breui q̄a nō
Cas
singula hor sepatī s3 sil' oīa discutiet.
Vel in breui q̄uīq2 putet lōge futurū ira eiꝰ .i. vindcā misrū. bti erūt oēs q̄ cōfidūt in eo. et est sensꝰ cū exar-
Augꝰ
serit ⁊c .i. cū veneit vindcā iniq2 nō mō attinget cōfidētes in deo. sed et bti erūt q̄a ad regnū puenient.
Augꝰ

Dne q̄d multiplicati st. Titulꝰ psalmꝰ dauid cū fugēt a facie absalon filij sui. De historia supsit esdras velamen misterioz. Legit' ei in libro regū q2 absalon filius dauid psequēs prem̄ suū q̄rebat eū occide.
tūc dauid cessit cū suis exiēs de mūte
Augꝰ
ihrlm̄ nudis platis. Itelligēs hoc sibi fieri ꝓpter pccm̄ adulterij cōmissi cū bersabee ⁊ homicidij de vria ꝓpetrati. sicut nathan ꝓpha pdixerat sibi dicēs. Nō recedet gladiꝰ de domo tua ⁊ suscitabit dn̄s semen tuū cōtra te.
Dū aūt absalon psequit' dauid dn̄s
Augꝰ
cōtra eū exercitu dauid. terga vitit ī fugā atq2 ipetu muli ductꝰ est in nemorosa quercū cuiꝰ ramis circūnectentibꝰ collū eiꝰ ibiq2 capite intercepto pedes a ioab pncipe militie dauid īfectꝰ est. Quo mortuo dauid cōstitutꝰ in regnū in pace regnauit. Huic historie alludit tytulus. de q̄ tn̄ nō agit psalꝰ s3 de sigficato historie .i. de passiōe ⁊
resurrectiōe xp̄i. Dauid ei xp̄s est.
Augꝰ
Absalon filiꝰ eiꝰ iudas est. quē cū alijs xp̄s vocat filiū in euāgeᵒ dicēs. Non pnt filij spōsi ieiunare q̄diu cū ill' est sponsꝰ. A quo iudā fugit xp̄s cū illo discedēte ad scribas ⁊ pharisceos cū ceteris aplis in mōte oliueti

secessit timente passione. Vel potius tunc ab eo fugit cum mente eius sapientia dei deseruit. ut totus esset et plenus dyaboli. Que desertio dicitur fuga christi celeritatem. Unde dominus ei dixit. Quod facis id est molitis facere fac citius id est facies. Et sicut dauid exhibuit patrem impius filio. scilicet absalon. qui precepit prepositis suis cum ad bellum seruare puerum absalon. eo quod incepto dixit. Quis mihi det ut pro te moriar fili mi absalon. Ita christus iude proditori suo ut in domino et in osculo et in aliis. propter quod bene absalon dicitur. quod prius pax inceptatur. Abba enim pater. salem pax dicitur. Inde absalon quasi absalem dicitur. Et sicut absalon ita et iudas suspensus interiit. Quo mortuo christus in pace regnauit. quia in gloria resurrexit

Augg Hoc igitur intelligens esdras. scilicet in illo facto significari misterium passionis et resurrectionis christi. de quibus psalmus agit. titulum uerba posuit de historia. Quod idem et dauid per spiritum sanctum intelligens in psalmi serie uerbis allusit historie. Estque tituli sensus talis. Psalmus iste attribuitur dauid id est christo qui loquitur hic. Psalmus dico agens de eo quod figuratum est cum fugeret dauid

Augg a facie absalon filii sui id est de passione

Cas et resurrectione christi. que in illa historia significata sunt. Et est psalmus iste primus

Ihero. Cas de hiis que breuiter de passione et resurrectione christi agunt. Intentio prophete est redarguere eos et maxime paganos qui non putant gloriam maiestatis posse descendere ad humilia id est deum hominem fieri pati et mori. Modus talis. Dipticus est psalmus.

Cas Primo proponit duas partes oppositas a fili. pro bliatum. ex una parte persecutorum multitudinem. Ex altera christum orone armatum et deo susceptore securum. Nota finis rei ostendit. id est resurrectio que est consumatio passionis. Unde proponit non esse timendum ibi. Ego dormiui. Christus quomodo ad premium loquens et qui admiratur tot habeat persecutores cum ad saluandum venerit dicit.

Cas. iij

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me. multi insurgunt aduersum me.

Augg Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me. ut de meis discipulorum augentur numerus persecutorum. et ut quod quasi minimum est. quia uel mali ab eis perueniunt multiplicati dico. quia ecce multi insurgunt deprimendo id est ut deprimant me aduersum me et uere

Multi dicunt anime mee. non est salus ipsi in deo eius.

Cas Multi enim anime mee insidiantes dicunt in rei euidentia. hoc scilicet ostendentes et uerbis et ope. Et non iterum multi pro magno numero persecutorum. Quod dicunt. Hoc. non est salus ipsi in deo eius id est in eo quem sibi deum fecit.

Augg Hoc dicunt persecutores. Nisi enim resurrecturum desperarent. nec iudas traderet nec illi occiderent. Et est sensus non saluabit eum deus non est filius dei. Tu autem domine.

Tu autem domine susceptor meus es. gloria mea et exaltans caput meum. Posuit multitudinem hostium tum confirmat se. Hic alteram partem scilicet suam et illos ostendit quasi dicat. illi ita. sed tu domine o fili dei uerbum eterne dico. homo christus es susceptor meus id est mee humanitatis non persone quidem sed nature

Augg humane. Hominis uero id est humane nature susceptio est uerbum caro factum id est incarnatio. Et non loquitur de deo a filii oratoris uel iudi

Cas cis uel medici. Suscipit enim orator reum ut eum defendat. Iudex ut puniat. Medicus egrotum ut curet. Unde gloria mea

Augꝰ qr hō ille est etiā ds vir⁹ cū illo qui
suscepit .i. cū verbo illi⁹ hois humanitate
Augꝰ et es exaltās caput meū .i. mente q
tanta passioe nō deposit. Hoc in mito qa

Voce mea ad dnm clamavi. et exaudivit me de mōte scō suo.

III Augꝰ Voce mea .s. voce cordis q sonat deo
q moyses tacēs ore. clamabat ad
dnm qn dcm est ei. Qid clamas ad
me de tra. Hac etiā voce clamās
susanna audita est. Hac mgr voce
Augꝰ clamavi ad dnm. Clamor dr oro
ppter vim itencois. et exaudivit me
de mōte scō suo .i. de me q etiā sum
mons in quo habitat. de q ysaias. Et
erit in novissis dieb⁹ pratus mons
dom⁹ dni in vertice montiū et fluet
ad eū oēs gentes et c. Hic est lapis
pu⁹ de monte sine manib⁹ pscissus.
q crevit in magnū monte et occupa-
vit totā faciē tre. sicut dicit daniel
Vl' de mōte scō suo .i. de sua iusticia
Iustū eni erat ut inocentē resuscitaret
q pro aliis nō p se mori voluit.

Ego dormivi et soporatus sū et exurrexi qr dns suscepit me

Ego dormivi. Hic est 2a ps hui⁹ psal-
mi. ubi ondit finis ire .i. passionis
Quā ppont nō esse timendū q.d. ex-
audivit me. In quo? In hoc. Qa
exurrexi a morte et qr dns suscepit
me in regno. Quā misso spū ofirmat
pdicatores et merito. qr morte sponte
suscepi. et hoc est qd dr. ego dormivi
.i. passioi me sponte pmisi et sopora-
tus sū. vl' alia lra sopnū cepi .i. mors
consecuta est. ut a dormitatōe transitur
ad sopnū. Aliter scdm lre seriē. q.d.

Augꝰ Illi seviūt otra me. s; nō dormite n
velle. et hoc est. Ego. cū ponde pnū-
ciandū est .i. qū q tant⁹ sū dormivi .i.
iniuriis tui affect⁹ et soporat⁹ sū i corde
tre. et p⁹ exurrexi. qr dns suscepit me

Non timebo milia ppli circūdantis me. exurge dne saluū me fac d's me⁹.

Non timebo. q.d. et
io qr mo liberat⁹ sū. nō ampli⁹ timebo
milia ppli circūdātis me pendētem in
cruce. Quāta multitudo crucifixū circū
stetit. q p⁹ resurrectione nichil ei no-
cē potuit. Et ut nō timeā. Exurge
dne. nō dormienti deo dr. Exurge. sed
mos sacre scripture est deo attribuē qd
in nob facit ipe. et est. Exurge dne
.i. fac me resurgē a morte. qd apert
dicēs. saluū me fac deus meus.

Qm tu pcussisti oēs adusātes mi sn cā. dētes pccōr otriuisti

Qm tu pcussisti. qm. Et nō retrope-
det .i. a pcedētib⁹ nō otinuat'. n' pce-
dētis cā hic reddit. Nō eni ppterea
saluū fecit qr pcussit. s; inde cōtriti
sūt dētes .i. maledicta vba in irritū
ducta qr pcussit. et est. saluū me fac
et me saluato otriuisti dētes pccōr
.i. maledicta vba in irritū duxisti. q-
bus mali dilacerāt xpm vl' xpianos
Vl' dētes sūt pncipes pccōr q quosdā
de mūdo scōr pscidūt et mal' incorpo-
rāt. et hoc in est. qr tu pcussisti oēs ad-
usantes mi sine cā. Oēs heticos ec.
q sūt int⁹ in eccia nobiā corpe qd nō mēte

Dñi est salus et sup pplm tuū bndcō tua.

Dñi est sal⁹. Cogitet v'a
ad hoies qi. et qr ita est ut dixi. O
hoies hoc vob credendū est. qr dni ē

salus. Jn̄ p eis fit oro ad dnm̄. Ad
quē xp̄s sic loquit. Et o dn̄e bn̄dcio
tua sit sup pplm̄ tuū. i. q de te speat
Aug9 salutē. nō ab alio. Aliē pt legi psal9
iste ut loq̄tur hic tot9 xp̄s. Hoc est
ecciā et caput ei9 int̄ procellas psecu-
cionū ɔstituta. Et scdm h° in tytulo
p dauid intelligit ecciā cū capite suo
P absalon psecutores ecciē. Et ē sens9
tituli. Psalm9 iste attribuit dauid. i.
eccie ageñ de eo qd fuit. cū fugeret dd'
a facie filij sui absalon. i. a pn̄cia pse
cutoꝝ. Timeñ g° ecciā ait. Dn̄e qd
Aug9 multiplicati sūt q tribulāt me. ut q.d.
et uē q multi isurgūt aduersū me. xp̄i-
anū nomē extinguere cupientes. multi
dicūt aīe ei9 nō est salus ipi in deo ei9.
Aliter psecutores nō sparet delē ecciā
late pullulantē. Ipi ita. Tu at dn̄e
susceptor me9 es. q in xp̄o hoīe suscep-
ta et cū eo exaltata. Vn̄ sc̄. et tu es glā
mea et exaltans caput meū in celo. i.
xp̄m q p̄m9 ascendit in celū. merito.
q voce mea ad dnm̄ clamaui. h° nō mu-
Aug9 tat. et exaudiuit me de mōte scō suo.
i. de xp̄o ul' de iusticia sua. Qd tibi
fecit. ecce ego dormiui. olim in uicioꝝ
Aug9 torpore. et soporat9 sū. et p9 exurrexi
scdm illud. Exurge a mortuis q dor-
mis et illuiabit te xp̄s. Et h° nō p me
Theod9 s q dn̄s suscepit me. Et io nō timebo
milia ppli circūdātis me. i. gētes q
conat' extinguere xp̄ianū nomē. Et
Aug9 ut hoc fiat. Exurge dn̄e s. xp̄e cap'
meū. in cui9 resurrectioē salus est.
Vn̄ sequitur. Et saluū me fac ds me9
et me regnāte d'. ecciā percussisti ɔfu-
sioē oēs aduersātes m̄ sine cā. et qm̄ percus-
sisti percussisti oēs aduersātes m̄ sine cā
io dentes peccoꝝ ɔtriuisti. i. uba ma-
ledicta ul' pn̄cipes. q ita fecit dn̄s
g° credite hoīes q dn̄i est salus. et
o dn̄e sup pplm̄ tuū sit bn̄dcio tua.
Potest ecciā legi psalm9 iste morali-
ter p psona uniuscui9q3 fidelis q a ui-
cijs et a cupiditatib9 īpugnatur. Et
scdm hoc p dauid accipit q̄libz fidel'
P absalon uicia et carnales ɔcupie.
Fidel' g° uicioꝝ pugnā sentiens ait
Dn̄e qd multiplicati sūt q tribulāt me
multi insurgūt aduersū me. Multi
dicunt aīe mee. nō est salus ipsi in
deo eius. Continuatioe uicioꝝ naq3
surrepit desperatio sanitatis q uicijs
īsultantib9 aīe ul' ecciā dyabolo et
angel' ei9 p suggestioēs. Tu at dn̄e
susceptor me9 es in xp̄o. glā mea
et exaltans caput meū. i. xp̄m ī celo Aug9
ul' mentē meā q seruit legi dei. Et
merito. Qa voce mea ad dnm̄ cla-
maui et exaudiuit me de mōte scō
suo. h° nō mutat. Ego dormiui et so-
porat9 sū. et exurrexi qa dn̄s susce-
pit me. nec h° mutat. Jdeo nō ti-
bo milia ppli circūdātis me. hic ē
ppls uicioꝝ et demonū. Exurge d'.
saluū me fac ds me9. nc h° mutat.
Qm̄ tu percussisti oēs aduersātes m̄
sine causa. dentes peccores ɔtriuisti. Ecce
hoc d' de dyabolo et angel' ei9 in p-
destinatoe. i. p'm9 h°. q a deo pdestinatū
est de eis futurū. dentes peccoꝝ. i. auc- Cas.
tores uicioꝝ q conat' pscidē eū de xp̄i
corpe et eos q ei maledicunt. Dn̄i est
salus. cauenda ē supbia et totū deo dan-
dū. et sr' pplz tuū bn̄. tua + sr' vniuqqz &c.

Theodorus. Augustinus. Cassiodorus.

Cassiodorus. Remigius.

Cum invocarem. Titulus in finem psalmus cantica david. Finis duobus modis accipitur. scilicet pro consumptione et pro consummatione. id est quando aliquid deficit vel quando perficitur. Pro consumptione ut cum dicitur. Finita est candela vel finita est expensa. Pro consummatione ut cum dicitur. Finita domus. Finitus est liber. id est consummatus. In titulis autem psalmorum pro consummatione accipitur. et significat christum qui est consummatio fidelium in presenti ad iustitiam. in futuro ad coronam. Vel significat plenitudinem temporis. Unde apostolus. Cum venit plenitudo temporis misit deus filium suum factum de muliere factum sub lege. Quod autem hic habetur psalmus cantici, diligenter attendendum est. In titulis namque psalmorum aliquando tantum ponitur psalmus. aliquando tantum canticum. interdum utrumque sed diverso modo. quandoque enim canticum psalmi. quandoque psalmus cantici esdras posuit. Cuius diversitatis ratio secundum litteram ut liquat sciendum est. Quia quandoque psalmus ante archam in tabernaculo domini solius instrumenti. quod dicebatur psalterium sono decantabatur. sine chori voce. quandoque voce humana sine instrumento et voce chori. et quando utroque cantabatur. aliquando precinebat sonus instrumenti et acclamabat vox chori. aliquando vox chori precinebat et instrumentum sequebatur. Quando vero solo instrumento cantabatur. dicebatur tantum psalmus. quia psalmus ad litteram sonus instrumenti est et modulatio. Quando sine instrumento sola voce cantabatur, dicebatur tantum canticum. Canticum enim ad litteram sonus est humane vocis. Quando instrumento precedente et voce sequente dicebatur psalmi canticum vel canticum psalmi. Quando vero vox chori precedebat et instrumentum sequebatur dicebatur cantici psalmus vel psalmus cantici. Quod et si secundum litteram predicta ratione esse videatur. maxime tamen pro misterii significatione hac diversitate in titulis usus est esdras sicut david in magno misterio usus est predicto instrumento. Ut enim supradiximus. Psalmus bonam operationem notat. Canticum leticiam mentis habitam de eternis indicat. Dicitur itaque psalmus in quo tantum de bona operatione agitur. Canticum in quo de mentis exultatione solum tractatur. Psalmi canticum vel canticum psalmi. ubi primum de bona operatione postea de mentis iocunditate agitur. Cantici psalmus vel psalmus cantici. ubi primum de mentis leticia. postmodum de bona operatione tractatur. Ut hic primus enim dicit se exauditum et in tribulatione dilatatum. Deinde de penitentia et sacrificio iustitie agit. Et est psalmus iste de moribus. quia ad bonos mores informat. Et est sensus tituli talis. Psalmus iste qui dicitur psalmus quia monet ad bene agendum. Psalmus dico cantici. quia agit de mentis leticia. faciens mentionem de eterna iocunditate. Psalmus dico dirigens nos in finem id est in christum qui est finis consummationis in presenti ad iustitiam. in futuro ad coronam. vel in finem id est in plenitudine temporis. quia agit de hiis qui sunt facti tempore plenitudinis. est david propheta qui hic loquitur in persona sua vel alicuius perfecti. Intentione monet ut deserant falsi dii et vana seculi id est temporalia. Modus talis. Tripertitus est psalmus. Primo exemplo suo increpat infideles de falsis diis et falsis bonis. Secundo proponens novum hominem veterem iubet exuere ibi Scitote et cetera. Tertio deposito veteri homine. nos in sacrificium deo in-

Aug.

Aug.

Aug.

Cas.

bem offerre. qz certi de bonis. ibi sacrificate etc. Redarguens quoque psalmista ydolatras et ab ydolatrie supersticione revocans dicit.

iiij Cum invocarem exaudivit me deus iusticie mee. In tribulatione dilatasti michi

Cum invocarem exaudivit me deus. q. d. veri dii o ydolatre cum invocarent. nequit exaudire qz non vere vivunt. Sed deus datorem iusticie mee. i. me iustificans. s. a quo est iusticia mea exaudivit me cum invocarem eum. i. intus i. in mente huius peregrinum. vocarem ad maiorem iusticiam consequendam. Vel in 2a persona legitur secundum aliam litteram que est exaudisti me. sic. o deus iusticie mee exaudisti me cum invocarem te. et est idem cum priori sensus et in tribulatione dilatasti michi. i. ab angustiis tristicie in latitudinem gaudii duxisti me. quod est gaudium de pura consciencia et de spe vite eterne. Unde apostolus. Gaudeus in tribulatione. scientes quoniam tribulatio operatur pacienciam. paciencia probationem. probatio vero spem. spes autem non confundit. qz caritas dei diffusa est in cordibus nostris. Hec dilatationem cordium generat. angustias pellit. hanc viri sancti intus recreant et si exterius affligantur. qua qui caret in visceribus angustiatur. Hec sunt deambulatoria sacerdotum in templo ezechielis. Unde alibi Deambulabam in innocentia cordis mei. Et non intentione persone. Ad 3am ei persona ubi ait exaudivit. tunc sit ad secundam ubi ait dilatasti michi. Prius enim indicavit hominibus se esse exauditum deum qui iam habens in corde deum de quo ante loquebatur ex dilectione ei famulatur loquitur in quo monstratur cordis dilatatio.

Aug.

Miserere mei et exaudi orationem meam. Miserere mei qui misertus es de iusticia et dilatatione. Item adhuc miserere mei contra miserias huius vite ut in me cepta perficiantur. et exaudi orationem meam. que est de petendis bonis dicit iustus vir. et cum ita de me sit.

Filii hominum usquequo gravi corde ut quid diligitis vanitatem et queritis mendacium.

Filii hominum qui qui viri ratione debent. Vel filii hominum tantum. s. ade et eve non dei. Adam enim fuit homo et non fuit filius hominis. cuius filii sunt qui eius ymaginem portant. Vos inquit estis gravi corde i. sarcina peccatorum et pondere iniquitatis gravatum est cor vestrum. quo demergitur in profundum. Iniquitas in zacharia legitur sedere super talentum plumbi. Ideoque de pharaone et egipciis legitur quod submersi sunt velut plumbum in aqua vehementissima. qui ingravatum erat cor pharaonis et egiptiorum. Petrus quia qui quod plumbi habens super aquas ambulans timuit. sed pondere non gravatus aquis non est submersus. sed extenta ad eum dominica manu eductus est. Dominus autem xpistus ab omni peccati contagione immunis super aquas intrepidus ambulavit tamquam plumbee gravedinis nichil habens. Unde ait ysaias Et ascendet dominus super nubem levem. qz carnem suscepit nobis contra incentiva viciorum refrigerium prebentem omnis noxie gravedinis liberam. Vos autem filii hominum estis gravi corde. et usque erit illud. Vel i. saltem in adventu filii dei. pro sua veritate. cesset error vester. Sequitur. Ut quid qui vere gravi corde estis qz vos diligitis i. voto amplexamini et queritis cum labore

Aug.

Cas.

vanitate et mendacium i. ydola que vana sunt. s. a vero esse aliena et mendacia. que non sunt deus ut dicitur. Et ut quid hoc facitis. vel diligitis et queritis vanitate

Augustinus

et mendacium i. terrena que vana sunt. quia ut umbra transeunt. Omnia enim sub sole sunt vanitas et sunt mendacia. quia non faciunt quod promittunt s. beatos. Et ut quid

Augustinus

hoc facitis. Cur s. de terrenis que vana sunt et transeunt voltis esse beati. Sola virtus facit beatos esse. ex qua vera sunt omnia. Ut

Augustinus

quid igitur temporalium rerum amore detinemini. Ut quid tamquam prima extrema sectamini.

Et scitote quoniam mirificavit dominus sanctum suum. dominus exaudiet me cum clamavero ad eum. (dyapsalma)

Et scitote. Beda. postquam ubi proposito novo

Jheronimus

homine veterem iubet exuere. Et sciendum est quod ubi nos habemus dyapsalma. hebrei

Quid est dyapsalma

habent sela. quod interpretatur semper et est confirmatio vel commutatio precedentium vel sequentium. In huiusmodi vero locis dum psalmi ante archam domini cantarentur. in psallendo interponebatur silentium. et fiebat quedam verborum intercisio. ut qui specialiter laudarent aliud intelligerent sequentia quam precedentia. Iero(nimus) lxx interpretes magis attendentes sensum et rei ordinem quam hebrei ubi interpretatem

Remigius

non transtulerunt sela. sed pro eo posuerunt dyapsalma. quod vocabulo significatur vocum divisio in psallendo. ut psalma sit quod psallitur. dyapsalma vero interpositum in psallendo silentium sicut sypsalma dicitur vocum copulatio in cantando. Et certum est ubicumque dyapsalma ponitur rei vel variationem persone fieri. ut hic post increpationem infidelium christum proponit per quem deus exauditur.

dicens. et scitote. Et non et dictionem taliis solere poni in propheticis scripturis ut dicam cum visione que est in corde coniugat. nam sepe invenis ita inceptum. Et dixit dominus ad illum. Et factum est verbum domini ad illum. ita et hic. Vel ita post coniungi cum superioribus q. d. nolite diligere vana. et scitote quia quoniam mirificavit etc. sed dyapsalma interpositum sic iungi vetat. Punctus enim dyapsalmatis non coniunctionem inferiorum et superiorum exigit verborum sed disiunctionem. licet pene hoc nusquam servetur. Licet enim dyapsalma imponatur sequens tamen cum precedenti littera coniungitur. Unde et hic. Etiam aliter potest

continuari littera. Dixi quod vana sunt. scitote et — Augustinus

etiam scitote quod sequitur. quoniam dominus pater mirificavit sanctum suum. s. christum qui est sanctus sanctorum i. mirabilem eum ostendit suscitando et ad dexteram suam collocando. ad quem convertimini vetitis ab amore mundi. De quo dicitur. Cum venerit sanctus sanctorum cessabit unctio vestra. Sicut gloriosus dicitur dominus dominantium deus deorum ita et sanctus sanctorum. quia in se sanctus est et alios sanctificans. et per eum dominus exaudiet me de regione etiam cum clamavero ad eum. ita et vos exaudiet si clamaveritis. et ideo clamate. et eritis sic digni auditu s. si clamaveritis et feceritis quod sequitur. Se.

Irascimini et nolite peccare que dicitis in cordibus vestris. in cubilibus vestris compungimini.

Irascimini et nolite peccare. quasi ut at

et vos mereamini exaudiri. Irascimini et — Augustinus

nolite peccare. i. si motus animi surgit

quia non est in potestate nostra. non ei consentiat — Cassiodorus

ratio. Venialis enim ira est que non ducit ad effectum. Et sciendum quod primus motus

animi nō est in nrā ptāte. s; dei grā
ɔtēpnere possum9. Qd' ɔsuetudīs est.
pmittit .i. nō ꝓhibet. qd' vō culpe ē
.s. mortale. ꝓhibet. qr̄ Irascimini qd' ē p°
motu q̄ est īvincibilis. et si irascimini
Theo9 nolite peccare. ɔsentiēdo ad effectū
ducendo. Hec eadē apls docet dicēs
Sol nō occidat sr̄ iracūdiā vrāꝫ. qb9
vbis innuit. vt peccm̄ sit ōino irasci
vl' etiā leuit' irasci. Iusticia at est irā
pcīudīe celeri mitigāe. Vl' irascimini
Aug9 vobipīs. de ꝓtitis pccīs et vltī9 no
lite peccare. Vl' irascimini ꝓmis moti
b9. eis resistendo. nolite peccare .i. ne
ducatis ad effcm̄. Po9 irā remouet.
etiā simulationē dicēs q̄ dicitis labijs
in cordib9 vris̄ dicite. ne sitis de illis
de qb9 dr̄. Pls hic labijs me honorat
cor at eoꝝ longe est a me. Et ī cubilib9
vris̄ .i. in cordib9 vris̄ ɔpūgimini dolōe
pnīe. ut scipsā aīā pūnies ɔpūgat
ne in dei iudicio dāpnata torqatur.
Vl' in cubilib9 vris̄ ɔpūgimini .i. q̄i qb9
dā stimul' adhibitis excitate vos nō
p dolore pccoꝝ. s; ad videndā lucē
xpi. .s. nō p irriguo inferiori. sed pro
irriguo supiori. vt īuisibiliū amore
iardescatis. Vl' ita. Dico. nolite pec
care et si peccaueritis ɔpūgimini per
Aug9 pnīaꝫ. de hijs q̄ dicitis in cordibus
vris̄ .i. de hijs q̄ tractatis ī corde vro
q̄ etiā nouit d's .i. de ɔsensu et de hijs
q̄ voluitis in cubilib9 vris̄ .i. delectac
cioīb9. in q̄ captiua vsat' id. vt fera
in cubili. Vl' cubilia sr̄ cogitationes
feruētiū pccoꝝ. vt de homicidijs rapi
nis et h9 oi. et ē ɔpūgimini de hijs que
dicitis in cordib9 vris̄ .i. ɔpūgimini

de aruāssīs cogitacoīb9. Diapsalma
Sacrificate sacrificiū iusticie et
sꝑate in dnō. multi dicunt
quis ondit nobis bona.
Sacrificate et' Deposito in pcedēti pte
Cas. Aug9 hoīe veteri. hic nos in sacrificiū iubem'
offerre. qr certi sum9 de bonis q. d. ɔ
pūgimini. irascimini et etiā sacrificate .i.
offerte nō aīalia. in qb9 nō delectat'
d's. Vn̄ p ysaiā. Sacrificia vrā odiuit
Aug9 aīa mea. s; sacrificiū iusticie. qd' ē sps
ɔtribulatꝰ. vt se puniēs hō p pnīaꝫ
mactet deo. Vn̄ alibi. Sacrificiū deo
sps ɔtribulatꝰ. Qd' bn̄ dr̄. sacrificiū
iusticie. Qd' ei iustius q̄ vt suis ɔsꝑs
pccīs poci9 q̄ alienis irascat' seqꝫ pu
niēs p pnīaꝫ et satisfactionē deo of
ferat. Vl' ita ɔpūgimini et sacrificate
Aug9 sacrificiū iusticie .i. opa iusta facite
p9 pnīaꝫ et lamentū. qd' notat for
tasse interpositū diapsalma .s. vt de
veteri vita trāseat' ad nouā vt .s. ex
tincto p pnīaꝫ et satisfactionē veteri
hoīe. sacrificiū iusticie s'm regnacoem
noui hoīs offerat' deo. qr sic se offert
ipsa aīa iā abluta in altari fidei. dīno
igne .i. spū sc̄o succēsa. vt p9 pascha
qn̄ torrebat spicas igni ɔfricātes
manib9 seq̄t' penthecostes qn̄ nouos
panes de nouis messib9 offerebat
qb9 signficabat' opa iusticie. Dico sa
Cas. crificate. et sic sꝑate in dnō bo' eterna
nō ei h' ea recipietis. Sz qr mr̄ ē a q̄s
q̄ diligat interiora bo. q̄ sola diligē
da sunt. ceteris at ad necitē vtendū.
nō ad gaudiū ꝑfruendū est. subicit
multi dicunt. qi dico sꝑate. multi dicunt
q̄s ondit nobis bona. .s. futūa de qb9

Augg ipsi dubitant et desperant. Ideo dicunt.
qs nouit si vera sint. Sap. 2o. Non est qui
venit ab inferis ut ista nunciaret. Ad
quod respondet propheta. s. quod querit qs ondit nobis
bona ondit lumen quod bonum sit querendum sibi deus.
Signatum est super nos Signa-
lumen vultus tui domine tum est si.
dedisti leticiam in corde hoc illi
meo. dicunt. sed iam o domine lumen vultus
Augg tui. i. lumen tue gratie quo reformatur
ymago tua in nobis qua tibi similes sumus
est signatum super nos. i. impressum racioni que superi-
or est vis anime qua deo similes sumus tu ipse
sum est illud lumen ut sigillum cere. Vul-
tus quoque dei racio nostra accipitur. quia sicut per
vultum cognoscitur aliquis. ita per speculum
racionis cognoscitur deus. et sicut vultus conformitate
alius alii assimilatur. ita per racionem nos
deo similes sumus. secundum illud. Fecit deus
hominem ad ymaginem et similitudinem suam
Hec autem racio per peccatum primi hominis deformata
est. per quod homo dissimilis deo factus est. sed per
graciam Christi reformata est. Unde apostolus
Renouamini spiritu mentis vestre etc. Gracia quoque
que renouatur ymago creata hic lumen dicitur.
Augg Triplex enim est ymago. Ymago scilicet cre-
acionis. Ymago recreacionis. Ymago
similitudinis. Ymago creacionis est in qua
creatus est homo. s. racio. Ymago recreacionis
est per quam reformatur. Ymago creata
. s. dei gratia que menti reparande infunditur.
Ymago similitudinis est ad quam factus est
homo. qui factus est ad similitudinem et ad yma-
ginem non tantum patris vel filii. sed tocius trini-
tatis. Per memoriam patri similis est. per intel-
ligenciam filio. per dileccionem spiritui sancto. Unde
augustinus. Meminerim te. intelligam te. dili-
gam te. Lumen quoque vultus est gratia iustifica-

cionis qua ymago creata insignitur. Hoc
lumen est totum et verum hominis bonum. quod
signatur ut denarius ymagine regis
Homo enim factus est ad ymaginem dei
quam peccando corrupit. sed renascendo
signatur. Unde dominus in euangelio Reddite
cesari que sunt cesaris et que dei sunt deo. Augg
Ac si dicat Sicut redditis cesari suam
ymaginem. sic animam deo lumine vultus eius
illustratam et signatam. Vel ita ut inter-
sitiue legatur. lumine vultus tui. i. luminosi
vultus tui. i. racio illuminans nos. s. yma-
go tua. i. racio per quam agnoscimus nunc
in enigmate. in futuro perfecte. signatum est super nos. i. impressum est anime nostre
et dicitur lumen vultus racionem quia luminosa est
et illuminat hominem. et vultus dicitur quia ut
pocius est per eam videtur deus. Vel lumine
vultus dicitur crux Christi que nobis impressa est
intus et extra. s. in fronte mentis et in
fronte corporis in signum regis nostri.
Ut enim nummus imperatoris ymaginem
portat. ita fidelibus signa celestis
principis imprimuntur. que crux est lumen
verum. quia in talibus irradiat deus. et per
hoc lumen dedisti leticiam spiritualem non Augg
foris et in vanis. sed intus in corde meo
ubi habitat deus. ibi querenda est leticia.
Iuxta enim sunt vera et eterna bona que mali non
vident temporalia sectantes. de quibus recte subditur.
A fructu frumenti vini A fru-
et olei sui multiplicati sunt. vel alia
littera a tempore frumenti etc. qui mihi dedisti
leticiam intus. sed illi qui dicunt qs ondit
nobis bona multiplicati sunt a tempore fru-
menti vini et olei. i. a temporali frumento
vino et oleo. Vel a fructu frumenti vini
et olei. quia putant in hiis esse fructum et

ꝯsumatū bonū. Et addit suū. non
sn̄ significacōis cā. et ē referendū ad hec
tria vt dicat̄ frumenti sui. vini sui et
olei sui. ad drām nondū q̄ est aliud
frumentū nō suū. s. panis dei qui de
celo descendit. Est et aliud vinū qd̄
letificat cor hoīs. Est eciā oleū dei
de q° dcm̄ est. Inpinguasti in oleo ca-
put meū. Et nō q̄ hec tria magis
huānis vsib⁹ necīa poit̄ ꝓ oībȝ diui
cijs q̄b⁹ illi multi q̄ nō q̄rūt veri
Augu bonū mltiplicati sūt. Qui enī nō
videt regnū celoꝝ int̄ se ēē in hijs
mltiplicati sūt. nō quidē in vitate. s̄
mltiplici distinctiōe ꝛ erūpna. Nō
Augu eī mltiplicatio sp̄ vbitatē sigt̄. sed
plerūqȝ ad multā distractionē. cū
aīa tpalibȝ dedita sp̄ exardescit cupi-
ditate nec vacnē p̄t. s̄ mltiformi et
erūpnosa cogitatiōe distracta. sim-
plex bonū nō sinit vidē. Isti g° inu-
meris fātasmatibȝ distēti. nō in si-
plicitate cordis querūt siplex bonū
agētes eē hoc qd̄ p̄ceptū est. Sentite
de dnō in bonitate ꝛ in simplicitate
cordis q̄rite illū. Ista eī mltiplici-
tas vehemēter est adūsa illi simpli-
citati. q̄ simplex ꝛ verū bonū q̄rit. de
q° bon⁹ exultat dicēs In pace in
In pace in idipsū idipm̄. qui de-
dormiā et requiescā. dixit in leticia
ā vtiqȝ de h°. qd̄ in pace q̄ ē in idipm
.i. inmutabil̄. dormiā ab oī strepitu
mūdi secret⁹. ꝛ h° erit cū mortale hoc
īduet īmortalitatē requiescā .i. fruar btā
vita. et hoc vere erit. q2 iā est spes
que nō confūdit. et hoc est qd̄ ait.
Quī tu dnē singulaiter in spe
cōstituisti me. Quī tu dnē ꝛc.
Vel ita in pace. qr̄ illi laborāt mltipli-
cati hijs tpalibȝ. ego aūt in pace mētis Cas
dormiā h̄ oblit⁹ mūdi tendēs ī idipm
.i. ad illud bonū qd̄ est idipm .i. qd̄
nulla viscissitudīe ꝯmutat̄. s̄ ipm̄ in
se manēs incōmutabili ꝑhēnitate
ꝯsistit et requiescā in futō. ꝛ h° vē erit
quī iā tu dnē ꝯstituisti me. Vel ihi- Augu
tare fecisti me in spe singulaiter .i.
in vna spe q̄ singulaiter vnū ꝛ veꝛ Ca
bonū sp̄atur. nō mltiplicitate scli.
Et ꝑfecto erit qd̄ sp̄at̄. Et bene ait Rem
singulaiter. Hoc eī ait ꝯtra h° qd̄ illi
mltiplicati sūt a tpe frumēti vini et
olei. Perit eī hec mltiplicitas. tenet̄
in scīs singulaitas. de q̄b⁹ dr̄. Multi- Augu
tudīs credentiū erat cor vnū et aīā
vna in deū. Secreti eī ab oībȝ rebȝ
nascētibȝ ꝛ morietibȝ. amatores et̄
nitatis vni deo herere debent.

Verba mea. Titulus in finē
pro ea q̄ ꝯseq̄t̄ hēditatē. Ti-
tulus hui⁹ p̄s̄ historie genes alludit
vbi leḡ q̄ abrahā duos filios habuit
vnū quidē de ācilla agar. s. hismae-
lem. alterū vō de libera sara. s. ysaac.
Hysmael vō maior natu. ꝑseq̄batur
ysaac dū luderet cū eo. Intelligēs igit̄
sara ludū hysmaelis cū ysaac ꝑsecu-
tionē esse. dixit viro suo. Eice ācil-
lā et filiū eī de domo. Eiecta est itaqȝ
de domo ācilla cū filio. ꝛ libeā cū filio
hēditatē obtinuit. Ad hāc historiā
videt̄ respicē titul⁹. cui eciā quedā
psalmi vba alludūt. Verū non de
hystoria. sed pocius de significato agit̄ in h°
p̄s. libera eī sara q̄ nō scdm̄ naturā

s; p dei grām pepit. ecclia; sigt. q̄ filios
spūales deo gnāt. nō vi carnis. s; grā
dei. Ancilla sigt synagogā q̄ p tpalib⁹
seruit. et totū corp⁹ maloꝝ qui fecūdi
et terem habūdātes psequunt̄ etiam
et filios ei⁹ tormētis et illusionib⁹. q̄
tandē ꝯseqt̄ hēditatē etnā. ill' exclus;.
Et ē sensꝰ tituli tal'. Psalmꝰ iste dirī
geñs nos in finē. i. ad hēditatē eternā
q̄ est ꝯsūmatio. ē p ea libera. i. sara
hōranda. i. agit de ecclia hōranda per
liberā sarā sigfficata. q2 hic hōratur
ecclia. cui habenda hēditas affirmat̄
a q̄ emula excludit̄. Vn̄ seqt̄. Que
ꝯseqt̄ hēditatē. nō sit synagoga que
eicit̄ de domo. Ecclia vō est q̄ hēdi
tatē. i. vitā etnā. i. ipm̄ deū accipit
q̄ d̄r nr̄a hēditas. q2 ipē nos pascit
et cōtinet. et nos ēē hēditas dicim̄
dei. q2 ipē nos excolit et regit. Inte'
pphē est h̄ edificatē fideles de hēdita
te hn̄da. Modꝰ. Triptitꝰ ē psalmꝰ
P°. agit de hēditate hn̄da quā sibi
petit et asserit sibi dari. emulā dicēs
excludi. II°. petit auxiliū ꝯt̄ ea que
emula ingerit ibi. Deduc me dn̄e.
III°. bonoꝝ p̄mia ondit ut sicut tirt
pena. ita allitiat p̄mia ibi. Et letēt̄
Hoc mō distīguit h̄ psalmꝰ scdm
cassiodoꝝ. Augꝰ at qn̄ques ptices fac
h°. mō. P°. orat etiā vt audiat̄.
II°. ut itelligat q̄ ipediūt eā ad vi
dendū deū. vt se auditā cognoscat
ibi. Mn̄ ad te. III°. pmittit se futu
rā dei domū. ibi. Ego at. IIII°. orat
iuuari intꝰ. ibi. Dn̄e deduc. V°. pphe
tat q̄ pena sit mal' et qd̄ premiū
iustis. ibi. Iudica illos. Ecclie ergo

[left margin: Aug; Cas; Cas; Cas; Cas]

vocate a deo. trina est hec orō q̄ orat
separi a malicia scli. et ad deū ita dicēs
Uerba mea aurib⁹ pcipe v.
dn̄e. itellige clamorē meū
Dn̄e pcipe vba mea. i. orōs psalmo
diā. et itellige clamorē meū. i. cordis
affcm̄. q̄ ad te clamo. s̄ moyses clama
bat tacēs. et susanna a psbiteris accu
sata. Intellige dico et pcipe aurib⁹
i. pñtiā tue maiestatis. P h°. qd̄ ait
itellige. bn̄ ondit̄. q2 spūalis ē clamoꝝ
nō vocalis q̄ itelligit̄. Vn̄ auris dei
nō corpeū istrumentū seu pñtia ma
iestatis dīne accipit̄. Vox eī corpalis
aure corpis audit̄. spūal' vō itelligit̄.
Hoc; nota ꝯgruā vboꝝ distinctionē.
cū ait. vba pcipe. clamorē itellige. et
q2 ore et corde clamo. Io Intende voci
Intēde voci orōis mee orōis mee
rex meꝰ et deus meus. Vl' exaudi
orōnē meā. alia lrā. Ecce ter de code
orauit. orōem diges ad sam tinit̄
dicēs. tu dico q̄ es rex meꝰ. s. xpē. et
tu q̄ es et d̄s meꝰ. s. pr̄. Rex eī ꝓprie
d̄r filiꝰ scdm̄ ꝯsuetudinē scpture et
fortasse io. q2 scdm hoīem vnctꝰ est
oleo spūali. Et bn̄ p°. ponit̄ rex. q2
p eū itur ad prēm. Vn̄ et sbdit et
d̄s meꝰ. et tn̄ nō dicit itendite sed
intende. q2 fides catholica nō duos
aut tres deos pdicat. s; ipsā tinitatē
vnū deū. nō vt eadē tinitas sil' pos
sit aliqn̄ pr̄. aliqn̄ filiꝰ. aqn̄ sps scs
dici sicut sabellius credidit. s; vt pr̄
nō n̄ pr̄. et filiꝰ nō n̄ filiꝰ. et spus
scs nō n̄ sps scs. et h̄ tinitas nō n̄
vnꝰ d̄s sit. q2 vē vnꝰ ē d̄s. Vn̄ xps
dn̄s ait. Ego et pr̄ vnū sumꝰ. vt;

[right margin: Aug; Aug; Aug; Aug; Aug; Aug; Aug]

audi et adiute vnū et sum9. et a ca
ribdi ⁊ a scilla liberabeis. Qd' ei dixit
vnū. liberat te de arrio. Qd' dixit
sum9 liberat te a sabellio. Si g° vnū
nō diuisū. Si sum9 g° pr̄ et filius
sum9 eē. nō dicēt de vno. nec vnū
de diuiso. Erubescat g° sabellianus q̄
dicūt ipm̄ eē pr̄em̄ q̄ est fili9. ꝯfu
dentes ꝑsonas. q̄ et dicti sr̄ patrispas
siani. q2 dicūt pr̄em̄ fuisse passum.
Arriani vō dicūt. aliud eē pr̄ez. aliud
eē filiū. nō vnā sbām ꝫ duas. pr̄em̄
maiorē. filiū minorē. Noli hoc dicē
tu catholice. vna ei sbā est pr̄is et
filij. vna diuinitas vna coeternitas. ꝑ
fcā eq̄litas. nulla dissilitudo. Si igi
tcredis filiū aliū eē a pr̄e in aliquo
distantē nō tn̄ scdm̄ naturā. a carib
di sabellij euasisti. ꝫ scilleis in sco
pul' arrij naufragasti. In medio g°
nauiga. vtrūq3 piculosū lacꝫ deui
ta. et dic pr̄. pr̄ est. fili9. fili9 ē. ali9
pr̄. ali9 fili9 ꝫ nō aliud. ymo hoc ipm̄

Qm̄ ad te orabo d̄ || ꝙ vn9 dē
mane exaudies vocem meā.

Qm̄ ad te orabo. Scdā ps s'° augg
Vn̄ hucvsq3 est orō ecc̄ie ut audiat.
Hic est iā intellcs coꝝ q̄ īpedīt
eā ad videndū deū. Vl' ad h° ut se
audiā eē cognoscat. Prius ecciā q̄
in ꝑnti volēs audiri dixit. exaudi
oroēz meā. In q° ipsā suā īuocaōe
ondit. Sz caligās īnt ꝑcellas hui9
sc̄li sentit se nō videē qd' cupit ⁊ tn̄
sperat. Scit at̄ q̄re nō videat q2 ad
huc est nox pctoꝝ. Dt̄ g°. Qm̄ ad
te. q̄ oraui ⁊ nō sū exaudita nec
tn̄ desistā ymo ad te orabo dn̄e nō

in nocte pctoꝝ. ꝫ in mane. qm̄ ad te
orabo .i. q2 tu tant9 es ad q̄ orabo
mane exaudies vocē meā. non in
nocte quā pctā fecerūt. ꝫ ea finita
videbeis. Mane est finis tn̄brarū
et initiū lucis q̄ sp̄ crescat. vt nec
īcipientes excludat. q̄ ꝯsuetudīe et
amore pccāndi. discedētib9 q̄ tn̄bris
īcipiūt deū videē. ⁊ in eo paulatim
ꝓficiūt. ⁊ q2 nondū exaudita ꝫ se
exaudiendā dicit. Cur g° prius dicit
exaudi. ⁊ nō exaudies. forsan q2 sup̄
clamauit volēs in ꝑnti exaudiri ⁊
iō dixit exaudi. ꝫ q2 in nocte clāuit
nō est exaudita. ⁊ q2 nō est exaudi
ta. sentit q̄d oporteat tn̄sire vt au
diat. ⁊ iō dixit exaudies. Vl' supi9
audita ē ꝫ nō intelligit se auditā.
q2 nondū videt auditorē ī tenueit
et est sensꝰ. Oraui nec sentio me ex
auditā ⁊ adhuc ad te orabo ⁊ qm̄
ad te orabo mane. h° nō mutatur
mane exaudies vocē meā .i. intel
ligā me exauditam. Et in hoc.

Mane astabo t' et videbo. qm̄
nō deus volēs iniq̄tatē tu es

Mane nō ero horarius. ꝫ astabo
tibi ꝑseueranter. ⁊ p mundiciā vite.
nō iacebo in terris querēs in eis
btitudinē. Per hoc eī qd' ait astabo.
duo notat. mētis directionē ad et
na ⁊ ꝑseuerātiā et videbo .i. sciam
qm̄ tu es deꝰ ꝓpe q̄ stabilis manēs
das cūcta moueri. q2 de9 es ⁊ iō nō
es volēs iniq̄tatē .i. sciā q̄ eē deū ⁊
placē iniq̄tatē nūq̄ ꝯueniūt. Nota
singula v̄ba eē dicit. qd' ꝓpe ꝯueit
deo. Iste astabo t'. astat ille deo vt

Augg

Augg

Augg

Augg

prius quam purus est. Et hoc mane non enim videt deum quia tenebris inheret. Sed qui in mane virtutum deo astat. Unde enim mundo corde qui ipsi deum videbunt. Ideo mane astabo ut videam te. quoniam tu es deus non volens iniquitatem. Iniquitas .i. mendatium homicidium. dolus et huiusmodi. sunt nox. qua transeunte fit mane. ut videatur deus. Et reddit hic causam quare mane astabit et videbit .s. quoniam deus non vult iniquitatem quam si vellet posset ab iniquis videri sine mane. Vel non vis iniquitatem quia malignus

Aug9 — Iniquitas .i. mendatium ...

qui malum vult primo. et si non possit.

Neque habitabit iuxta te malignus. neque permanebunt iniusti ante oculos tuos.

Non habitabit iuxta te .i. non videbit te sic ut adhereat tibi. Unde subdit. neque permanebunt iniusti. Iniustus est qui non facit quod debet. ante oculos tuos .i. ante lucem tuam. quia oculi mentis eorum per tenebras peccatorum non sustinent lucem vere intelligentie. Et si aliquando videt veram lucem non permanet. quoniam ea amant que a vero avertunt. Et si hec nox transierit. fit eis mane ut videant et inhereant veritati. Vel ita. Mane exaudies. Mane dicitur quando incipiet eternitas. Et est sensus. Orabo ad te domine. et quoniam ad te orabo. licet non multum. Mane id est. in initio eternitatis exaudies vocem meam. et in illo mane ego astabo tibi ut prius. et tunc plene videbo quoniam tu es deus non volens iniquitatem .i. intelligam quod non placet tibi iniquitas. Et vere. quia tunc non habitabit iuxta te malignus. sed tolletur impius ne videat gloriam dei. et tunc non permanebunt iniusti ante oculos tuos. Et si hic misericordiam eius habuerunt. qui solem suum oriri fecit super bonos et malos. Iniusti sunt qui mala faciunt. Vel non permanebunt. Ratio. Odisti omnes

(Left margin: Aug9 · Aug9 · Theod)

Odisti omnes qui operantur .i. videris odisse **iniquitatem. Perdes omnes qui loquuntur mendacium.** a te. Ideo enim odium cadit in deum. sed odire dicitur malos quia non sinit eos manere in se. Omnes dico qui operantur iniquitatem. non dicitur qui operati sunt ne excludat penitentiam. per quam peccatores iustificabuntur. sed qui operantur iniquitatem. et accipit iniquitatem generaliter. quodlibet alienum a divinis mandatis. quodlibet .i. mortale peccatum. quod operatur ille cui placet. si vero displicet. et si cadit languore nature. facit non ipse facit. Unde apostolus. Iam non ego operor illud. sed quod habitat in me peccatum. Perdes. Et perdes omnes. non solum operantes sed etiam illos qui loquuntur mendatium. quia hoc est veritati contrarium. Veritas enim est de eo quod est. mendatium vero non est substantia vel natura .i. non est de eo quod naturaliter est. sed de eo quod non est. Et sciendum quod non omnino idem est mentiri et mendatium loqui. Mentiri enim est loqui contra hoc quod animo sentit quis et sane aliquando verum dicens. mentitur quia contra conscientiam loquitur. aliquando falsum dicens. Verax est quia quia non contra conscientiam loquitur. Mendacium vero est falsa significatio vocis cum intentione fallendi. ut ergo mendatium sit. necesse est ut falsitas subsit et contra conscientiam dicatur. Hoc autem quod ait hic non generaliter de omni mendatio accipiendum est sicut in illo. Os quod mentitur occidit animam. Sunt enim tria genera mendatiorum. Prima sunt mendatia quedam pro salute vel commodo alicuius non malicia sed benignitate dicta. ut obstetrices in exodo leguntur fecisse que dixe-

(Right margin: Aug · Aug · Aug · Aug · Cas · Aug · Aug · Au[g])

rūt pharaoni falsū p filijs hebreorū
seruatis. Hec aūt mediacia nō in re s;
in dolo vl' in idole laudat̄. i. q sic me
tiūt. nō mediatiū qd' est in eis s; dolꝰ
vl' idoles. i. prudēcia laudat̄. q2 q sic
solūmō metuūt. mēbūtur aliqn̄ libe
ri ab oī mediatio. Est eciā aliud gēꝰ
mediatij qd' fit ioco. qd' nō fallit. Sit
ei eū d2 cū ioca dici. Et hec duo gnā
mediatioꝝ nō sꝰ sn̄ culpa. s; non cū
magna. Pfcīs aūt nō ouenit metiri
nec eciā p tpali vita aliꝗ seruāda.
cuꝰ morte nō occidit aīā sua. i. iusti
ticie vl' altiꝰ. i. occisi. Licet aūt eis.
si nō flin dicē veru tacē. Vbi gnā. Vt
si qs nō vult hoiem ad morte prodē.
verū taceat s; nō falsū dicat. ne pro
corpe altiꝰ aīam suā occidat. Nō est
culpa tacē aliqn̄ veru. vt dns ī euāᵒ
oñdit fecisse disꝗ dicēs. Multa heo
vobī dicē q nō potestis portare mō.
Illud aūt vbi nō est duplex cor nō dēt
dici mediatiū. vt vbi gnā. Si qs cōme
det m̄ gladiū ꝗ pmittā reddē poscēti
si furēs poscit. nō debeo reddē ne se
vl' aliū inficiat. Jō nō est h' duplex
cor. q2 cū pmisi reddē. nō cogitaui
furētem posse repete. Si qs g° oīa
mediatiā vitaē nō pt. vl' sola huiꝰ
ncitis hēat mediatia. vt eciā ab istꝰ
si sola remāserit liberari mēat. ꝗ sps
sci robur accipe q qꝗ ppetiēdū ē p
vitate ōtēpnat. Terciū vō gēꝰ media
tij est qd' ex malignite ꝗ duplicitate
pcedit. qd' oībꝰ sūope cauedū est. Sē.

Virū sāguinū et dolosū
abhoiabitur dns. ego aūt
in multitudine mīe tue.

Virū sāguinū. i. hoīcidā. Idē repe
tit qd' sup dixit. Ibi q opant̄ iniqꝗ
et dolosū. s. q decipit viuū. h° est qd'
sup dixit q loquūt mediatiū. Hos
inqꝗ dns abhoiabit. i. exhēditabit.
Solet eī abhoiati dici exheireditati
Eccīā aūt q ōsegt hēditatē exultat ī
spe dicēs. Ego aūt. 3a. ps fꝰ auggꝰ.
vbi eccīā se pmittit futurū dei do
mū. ꝗ nūc ōxennate p spē in timore
aū futurā ōsūmationē que expellit
timorē. Q. maligni ꝗ iniusti. non
pmaebūt aū oclōs tuos. Ego aūt
in mltitudie mīe tue. i. nō meis
meritis. sed tua multa misēdia

Introibo in domū tuā. adora
bo ad tēplū scm̄ tuū ī tiōre tuo.

Introibo in domū tuā celeste. Vel
mltitudo mīe dei est. multi ꝗ pfci
sci qs parit nūc eccīā. cū qbꝰ d' ipa
eccīa. Introibo ꝗc. in mltitudie mīe
tue. i. cū mltitudie homi pfcōꝝ et
btōꝝ. q tales sꝰ ex mīa tua. Intibo
in domū tuā celeste. vt lapis ī edi
ficiū. Hic nōt libere sare. i. ecclie
receptio. sicut sup āīlle exclusio. vbi
dcm̄ est. nō hitabit iuxta te malignꝰ.
In hoc itroitu pfcō est p hoc itroi
bo. q2 adorabo ad tēplū scm̄ tuū ce
leste. i. ꝗpe tēplū nō in tēplo. cū bo
nis opibꝰ ꝗ oroibꝰ appropinqꝰ. orās
vt sim in eiꝰ edifitio. Hoc dicit de
pgressu. q est pusqꝰ dēt ōsūmatio.
Adorabo dico ī tiōre tuo. q est magnū
psidiū pficietibꝰ ad salutē s; pueien
tibꝰ foras mittit. Nō eī timet iam
amici qbꝰ dcm̄ est. Iam nō dicā vos
seruos sed amicos. s. ad id qd' rep-

Cas. Augg
Cas. Augg
Augg
Augg
Augg
Augg

Dne deduc (Imissu e pducti fuerit)
me in iusticia tua ppt inimicos
meos dirige i cspectu tuo viam meam
Ca Dne deduc me. Cetera ps sedm aug
ubi etiam pficiens int ipedimenta orat
iuuari intus. ne linguis dolosis auertat
Sedm cassiodorum est h 2a ps ubi etiam
petit auxilium gra ea q emula ingerit
Qm ipa pibit. qi dicet. Introibo ad-
orabo. s nt gra adusa o dne deduc me
.i. fac me pfice. Deductio ei conuenit
pficienti. p hoc declarat se in pfectione
ee .i. in pfectu ad pfectoez nondum i
ipa pfectoe. Deduc dico in iustitia tua
Cas q penitentes et supplices recipis no in
Aug iustitia hois .i. q hoi videt iusticia.
ubi malum p malo datur. qd videtur
iusticia hoi. qd no ds facit. qr et si
punit. no suum malum infert. sed suis
Aug malis eos relinqt in id qd elegerint
eos expelles. Ho vo cum punit. ma
lo voto hoc agit. et io ipe prior malus
est dum punire vult malum. Deinde
causam suppont qre debeat deduci. ppt
inimicos meos cfundendos vl cuten
dos. et dirige viam meam q itur ad te in
Aug cspectu tuo .i. in csciam. ubi ho aliqd
no videt s tu solus. cui hoi laudanti
vl vituperanti no est credendum. qr no
videt in csciam in q iter ad deum dirigit.
Et io subdit Qm no est in ore
Quoniam non est in ore eorum. Vl ita
eorum veritas. cor s aliam litam
eorum vanum est. Ubi etiam disti
Theo guitur litam sic. ppt inimicos meos q insi
diantur in dirige .i. ondde viam tuam .i. p-
cepta tua in cspectu tuo. ut pre oculis
habeam ipa precepta et p ea me regas

ita ut no declinem in hesitum. vl ad
dexteram psperitatis nec ad sinistram
aduersitatis. s regia incedam via q xps
est q dicit. Ego sum via veritas et vita
Seqt. qm no est qd dico dirige et uiare
est. qm no est veritas in ore eorum. s.
inimicorum meorum. quorum iudicio no est
credendum. et io ad csciam ubi deus
videt. fugiendum est. Nec mirum. si no
est veritas in ore eorum. qr cor eorum vanum
est. et ex habundantia cordis os loquitur.
Vanum est cor eorum. qr cor eorum fallitur.
de peccato. putans qdam peccata no ee peccata
et putat aliqd ee peccatum qd no est
peccatum. et de pena peccati. qr pmittunt s
impunitate et no modo no e veritas i ore eorum s
Sepulchrum patens est (Etiam)
guttur eorum. linguis suis dolose
agebant. iudica illos deus.
Guttur eorum e sepulchrum patens .i.
cparabile sepulchro patenti qr fetida
pmunt ad corrumpendum alios. qbus si
no pficiunt linguis suis .i. mal dolo
se agebant. Si ei apte no pnt decipe
dolose agunt sb spe veri fla inducentes.
Et no qd ait agebant. qr no modo mo
liunt dolos s etiam efficiunt qd intendunt
cum alios seducunt. Vl ita. Guttur
eorum est sepulchrum p voracitate p q
adulando metiunt. Et addit patens
qr sp hiat illorum voracitas ut sepul
chrum patens recipiendis cadaueribus
patum est. Vl ita. Guttur eorum est se
pulchrum patens. qr mendaces blanda
adulatione trahunt ad se hoies et sibi
assilando deuorant. qbus mortuus ipi
sunt sepulchra. Seqt. linguis suis do
lose agebant. Hoc no mutat. Iudica

illos. Quinta ps s'm augg. Et h' est
pphia q pdicit. q pena sit mal'. qd
pmiu iustis. Non ei hic e optatio
s videt qd futuru est scdm iustitia
Ca. Aug dei q.d. Et qa tales sut. O deus
iudica illos. no optat. sed qd fu
turu est predicit. Judica dico sic.
Decidat a cogitacoib9 suis.
scdm multitudine ipietatu eor
expelle eos. qm irritauerut te
dne. Decidat a cogitacoib9 suis .i.
Augg frustrent' opioib9 suis. decidit ei. q
spe sua frustrat'. Vl' sic. Decidat .i.
dapnet'. et hoc a cogitacoib9 suis .i.
Cas teste 9sciã et accusante eos. Ita decidat
Augg expelle eos q sibi videt' ītromissi s'm
multitudine ipietatu eor .i. loge ut
merer' multe ipietates. expelle eos
ab hēdinate etna. q videdo deu possi
def. Na scdm qntitate et qualitate
pctor expellet' pl9 m'in9 ve. Ideo
expelle. qm o dne irritauerut te vl'
amaificauerut .i. peccado te cibu
suaue vitatis sibi amaru fecerut.
Panis ei q de celo descedit qui in se
dulcis est et vita egris. ita amaru e
p pcta vt sustinere no possint.
Et letent' oēs q sperāt in te.
ietnu exultabut et hitab i eis.
Et letet'. Tertia ps e h' scdm rassio
doru. ubi p9 malor retribucoes sbd'
pmia bonor. vt sicut tiet pca. alli
ciat pmia. Na illi decidat. et ecotra
Augg letent' in futo de hita hēdītate oēs q
mo sperat in te. qb9 gustatib9 sua
uis es. Vn. Gustate et videte qm su
auis est dns. Dico letent. et no dubie
dico. qr exultabut ietnu. no tpalit'.

Vn exultabut ecce et .i. qr hitabis i
eis. H' etna est exultatio eor. cu te
plu dei fient iusti. et erit gaudiu
ipsor. ipse incola eor. et tuc.
Et glābut' in te oēs q dili
gut nome tuu. qm tu bndi
ces iusto. Dne ut scuto bo
ne volūtatis tue coronasti nos.
Oēs q diligut nome tuu glābut' i
te tpi hntes ad fruendu qd diligut Augg
q est hēditas etna. de q intitulat'
psalm9. Ido glābut' qm tu bndices .i.
bndictione etna dabis iusto. Bene
dictio est glari in deo et hitari ab eo.
Sz qr hac pcedit vocatio q est gre.
Ido sbdit. Dne ut scuto bone volu
tatis tue coronasti nos .i. bo volutas
tua q nos vocasti nob' est ut scutu
cot' inimicu quo ptegim'. et ipa est
ut corona .i. victricia arma qbus ex Augg
pugnat' inimicus. Na bo volūtas dei
pcedit mam bona volūtate vt vo
cet ad pmiam. et hec st' arma qb9
vincit' inimicus. h' est scutu ctra eu
q tribulacoib9 et teptacoib9 sugge
rit despatione. Et est sensus. Bona
volūtas tua q vocas et ptegit nos
et vincere fcit. Et acci' totu de psiti
Vl' ita vno vbo idicat bnficia dei Ca
gtuita .s. psitis et futuri tpis. cu
ait. Ut scuto bone volūtatis tue et
et acci' pti de psiti. ptim de futuro.
Scutu ei qd a rotūditate d'. et est
rotūdu in pcia dauid. duo facit. Cas
qr corp9 munit et caput. Ita gtui
ta dei volūtas q nos vocat e defe
sio. h' ctra ocia et in futuro corona vt
clipeus capiti aptatus corona e cordi

defensio. et est. Domine ut scuto bone voluntatis tue coronasti nos. id est bona volu(n)tas tua in presenti nobis est ut scutum, in futuro ut corona.

Domine ne in furore tuo. Titulus secundum alios. In finem psalmus David pro octaua. Octauam dicunt aliqui ad-

Aug9 uentum domini ad iudicium. Qua ventu-rus est dominus ad iudicandum viuos et mortuos post septem milia annorum ut aiunt. Sed nulli hominum tempus notum est ut dominus dicit in euangelio. De die autem illa et hora nemo scit. neque angelus neque filius nisi solus pater. Et apostolus ait. Dies domini sicut fur ita in nocte veniet. Filius autem dicitur nescire. non quod apud se ipse non nouerit. sed quia nescire facit

Aug9 eos. quibus non expedit hoc scire. Unde temeraria quorundam nimium videtur presumptio qui annis computatis certissime sperant post septem milia annorum diem domini futurum. Potius igitur dies octauus dicitur dies iudicii. quia tempora omnia septem dierum repetitione voluuntur. post quem erit ille

Aug9 dies. qui nullam habet varietatem. Vel ideo dies iudicii dicitur octauus quia post duas vitas futurus est. scilicet carnalem et spiritualem. Due enim vite sunt quas in presenti agunt. vna est in delectatione carnis que pertinet ad corpus quod est exterior homo et vetus. cui vetus testamentum datum est. cui caduca et transitoria promittebantur. scilicet vincere secundum corpus in qua vita regnauit mors. Altera vita pertinet ad animam qui est nouus homo regnaturus per Christum. cui datur nouum testamentum cui promittuntur eterna bona. Ad corpus autem pertinet quaternarius quia constat ex quatuor elementis et quatuor qualitatibus afficitur. scilicet siccitate humidita-

te. calore frigore. quatuor temporibus administratur. vere. estate. autumpno hieme. Ad animam pertinet ternarius propter triplicem vim anime. que est rationalis. irascibilis. concupiscibilis. Peracta vero utraque vita qui septenario numero transacto. veniet dies octauus. dies iudicii. ubi cuique pro meritis reddetur. Unde timens etiam et penitens hic orat. Et est sensus tituli. psalmus iste qui dicitur pertinens eo quod monet ad bonum agendum dirigens nos in finem id est in Christum qui est consummatio fidelium in presenti ad iustitiam in futuro ad coronam. attribuitur Dauid id est penitenti qui hic loquitur penitens et timens de peccatis suis. Psalmus dico compositus pro octaua id est pro metu iudicii. Octaua est aduentus domini in quo peccator timet argui et ideo penitet. Et est iste psalmus primus omnium penitentialium psalmorum qui sunt septem. Ideo ut ostendatur per septiformem spiritum posse deleri quicquid in septenario huius vite committitur. Et quia septem sunt precipue modi remissionis quibus peccata delentur. scilicet baptismus. elemosina. martirium. conuersio fratris errantis. remittere in se peccanti. fletus et satisfactio pro peccatis. dicatio corporis et sanguinis dominici. Horum penitentialium psalmorum talis est forma. quia a lacrimis et amaritudine penitudinis incipiunt et in certitudine venie terminantur sicut hic patet. Confessio quoque desperatiua est hic. ubi peccatum confitetur. et veniam postulat. que licet apud iudices seculares locum non habeat. apud deum tamen multum valet. cui placet peccati confessio et damnatio. Intentione monet ad penitentiam. Modus quatuor sunt petitiones. Prima est exordium in qua captat beniuolentiam a persona iudicis pro eius pietatem.

et a sua ꝑsona p suā infirmitate. Itm̄
a ꝑsona iudicis p ɔsuetudine pce-
Ca dī. qꝛ nō volt a mortuis ſʒ a viuis
loqui. Sedo expoīt erupnas penite-
tis. ibi Laboraui. 3º ondit se conuer-
Ca tū vt separet a mal'. ibi. Discedite
a me oēs. 4º p inimicis ɔūtēdis orat
ibi. Erubescat oēs. In ꝑsona g° penite-
tis in iudicio pūiri metuētis orat dicēs. o.

.VI. Dn̄e ne in furore tuo ar-
guas me. neqʒ in
ira tua corripias me.

Dn̄e ne arguas me in furore tuo oē
Furor idē est qd' ira ex greco. Vn̄ ꝛ h'
vatē d'. Nā in alijs codicibꝰ pꝰus ī-
uenitur furor postea ira. In alijs eq-
uso. pꝰus ira. deinū furor. In alijs pro
furore idignatio poīt'. siue bilis alia
lītā. Est aūt furor vl' ira motꝰ aīm̄.
ɔ̄uocāns ad penā inferidā. q̄ tn̄ motꝰ
in deū nō cadit. de q° scriptū est. Tu
aūt dn̄e virtutū cū trāqllitate iudicas.
Qd' aūt trāqllū est. ꝑturbatū nō est.
Nō g° in deū iudicē cadit ꝑturba°.
ſʒ furor eiꝰ idē accī'. qd' ira-ē iudiciū
Augꝰ q° mal' q̄ui virtꝰ videbit' ꝛ velut fur-
būdꝰ. Arguī aūt ꝛ corripi diūsa sūt.
Nā argui ḡuius est q̄ accusari. vn̄
dāpnatio tīmet'. Corripi eī minꝰ ē
.i. emēdari vl' erudiri. Arguīt' g° in
Augꝰ iudicio .i. dāpnat'. q° sine fidei fūda-
mēto sūt. Emēdabūt'. vō .i. purgabū-
tur. q° sup fūdamentū illud. ligna
fenū stipulā edificauerīt. Iste ergo
nolēs esse int' eos q° arguēt'. vl' cor-
ripiēt'. sciēs horrendū incidē ī manꝰ
dei viuētis orat dicēs o dn̄e q° potēs
es. hic seca h' vre me. ſʒ in furore tuo

vl' indignatiōe tua .i. in futō iudicio
vbi malos dāpnabis ne arguas me
.i. q̄ dāpnandū ɔuīcas. neqʒ eī corri-
pias qd' minꝰ est me q̄ castigādū
in ira tua .i. in iudicio q. d. h' sana Augꝰ
me ne ibi sit opꝰ. Vbi eī est sanitas
nec mors metuenda est. nec vrentis
aut secantis medici manꝰ. Vn̄ sbdit.
Miserē mei dn̄e qm̄ īfirmꝰ sū
sana me dn̄e qm̄ ɔturbata sūt
oīā ossa mea. Miserē q. d. ne
arguas. ſʒ potiꝰ o dn̄e miserē ī hac
vita mei miseri. et opus ē. qm̄ īfir- Cas
mꝰ sū. et natiā ꝛ vicio. adeo q̄ iusti-
ciā sustinē neqo. Et nō parū sū in-
firmꝰ ſʒ vsqʒ ad ossa puenit īfirmitas
.i. ad robur aīe ꝛ hoc valde. Et h°
est qd' ait vē sū infirmꝰ qm̄ ɔturbata
sūt oīā ossa mea .i. fortitudo aīe. De- Augꝰ
inde sequit' expositio ossiū cū ait.
Et aīā mea turbata est
valde. et tu dn̄e vsquequo.
Et aīā mea. Ecce ossa turbata sūt
ꝛ hoc valde. ꝛ qꝛ ita morbū t' detego
sana me o dn̄e q̄ curā me ut sapiēs
medicꝰ. qꝛ ego sū egrotꝰ tu sapiens
medicꝰ. Ego hēo īfirmitatē tu sanitatē
Ego sū īfirmꝰ p peccō. tu sana per- Theoꝰ
pniāʒ. oro ut sanes. ꝛ tu dn̄e differs
ſʒ vsqʒquo. Innuit iste se diu luctari Augꝰ
cū vicijs. Nō est aūt crudelitas. dila-
tio dei. ſʒ iō differt ut ꝑsuadeat aīe
in q̄ mala se p̄cipitauit. et iō etiā
qꝛ nondū tā ꝑfcē orat ut dicat' ei
adhuc te loqnte dicā ecce assū. Et
etiā iō vt ex difficultate sanatōis Augꝰ
iā magis caueat sibi. Qd' eī nō
facile sanat'. nō multū cauet'. Et

difficultate cum sanacionis sit diligencior
Aug9 custodia recepte sanitatis. Et etiam ideo
ut ondatur quod pena sit non conuersis. si
tanta difficultas est conuersis. Unde alibi
Si vir iustus saluabitur. impius ubi appare
Aug9 bit. Vel immo legi ptt. Miserere mei domine
hoc non mutatur. et necesse est. quoniam infir
Aug9 mus sum. reatu infirmatur anima. a quo reatu
sana me domine et debes quoniam ossa mea
conturbata sunt. i. mens mea conturbata est
ad penam. et anima mea. i. etiam sensua
litas turbata est valde ad penam
Ergo usquequo o domine differs. quia quid res
tat qui sanes. et ideo tu qui pius es ne
differas. sed potius O domine conuerte
Conuertere domine et eripe ad me qui
animam meam, saluum me prius auersus
fac propter misericordiam tuam. eras ut ego
conuertar ad te. Iuxta illud. Conuertimini
ad me et ego conuertar ad vos dicit dominus
Sed quia perfecte conuersioni mee paratus est semper
deus sicut propheta dicit. Tamquam diluculum pa
tum inueniemus illum quod ut amitteremus. non
eius absentia quod ubique est. sed mea fecit
auersio. ideo videtur dicere. Conuertere domine. i.
Aug9 fac me perfecte conuerti in quo sentit labo
rem. Durum enim est et laboriosum ad se
renitatem et tranquillitatem diuine lucis a
tenebrarum cupiditatum caligine retorqueri.
Unde postquam dixit. Conuertere addit et
eripe animam meam peccatis ligatam. quia
in conuersione multis impedita hostibus
Aug9 et oppressa. tamquam inherente perplexitati
bus huiusseculi. et spinas quasdam dilace
rinantium desideriorum in ipsa conuersione
pacientem. et saluum me fac. i. fac me
incolumem perfice ad bonum dando virtu
Aug9 tes et hoc propter misericordiam tuam. non meritis

meis. quia iusta dampnatio debetur pec
canti. et datum preceptum preteritum. Vel ita.
Conuertere domine a vindicta et eripe animam
meam ab imminente morte. saluum me
fac propter misericordiam tuam. hoc non mutatur. Deinde
Quoniam non est in morte qui memor
sit tui. in inferno autem quis confitebitur tibi.
Quoniam non est qui Ideo hic festino dimitti
quia in inferno post mortem non accipitur
confessio. et hoc est. quoniam non est qui memor
sit tui ad veniam. scilicet in morte. i. postquam
mortuus est. Intelligit nunc esse tempus
conuersionis. quia cum hec vita transierit non
restat nisi retributio. non est qui memor
sit tui in morte. in inferno autem quis confite
bitur tibi. Nullus confitebitur tibi ad ve
niam. scilicet vel post iudicium. Non est tamen quin hic
quod in inferno confessus est ille diues euan
gelicus qui lazarum vidit in requie, et se
de profundo. cuius lazari comparacione coactus
est confiteri mala sua usque adeo ut ce
teris roget ab huiusmodi malis premoneri.
sed post iudicium in profundioribus tenebris
erunt impii ubi lucem dei nullam videbunt
cum aliquid confiteantur. Vel mortem dicit
peccatum quod contempta diuina lege dimittitur.
ut aculeum mortis. mortem appellemus
eo quod mortem generet. Aculeus enim mortis
peccatum est. in quo inmemor est dei qui pre
cepta eius contempnit. Infernum vero dicit
cecitatem animi. quam incurrit qui cum des
perat. Cecitas vero desperacionis peccantem
i. morientem excepit et inuoluit ut dei
in rebus sensum. Iram sic continuatur.
Ideo ita gemo pro peccato et doleo quoniam non est
qui memor sit tui in morte. i. in peccato quod
lex diuina contempnit. In inferno autem. i. in
cecitate desperacionis quod mortuum inuoluit

quis confitebitur tibi. nullus.

Laboravi in gemitu meo. lavabo per singulas noctes lectum meum. lacrimis meis stratum meum rigabo. Laboravi. Beda. Ps. ubi narrat erumpnas quibus peccatores atteritur. quia nullus est memor tui in morte vel in inferno. sed ut inde liberarer. ego laboravi satisfaciendo in gemitu meo cordis. Gemit iste dum videt quod egit et quanta pena futura. quia parum profuerit addit et post. lavabo per singulas noctes lectum meum. Ad literam. per noctes in lecto plorabo pro peccatis. repetit aliis verbis lacrimis meis stratum meum rigabo. Idem accipit hic stratum quod super lectus quia vestes suppositas lecto rigabo lacrimis. i. multum lacrimabor. Vel lectum vocat conscienciam. que quibusdam quies. quibusdam tormentum est. Ibi enim mundicordes quiescunt ubi malecordati cruciantur. Stratum dicit sensualitatem. et est sensus lavabo lectum meum. i. mundabo conscienciam meam eundo per singulas noctes. i. per singula peccata. et lacrimis meis. i. amaritudine penitencie stratum meum. i. sensualitatem rigabo. i. fertilem faciam que prius erat arida a bonis operibus. Vel lectus est voluptas corporis et delectatio seculi. in qua eger animus quiescit. in qua homo resolvitur. Stratus est cumulus peccatorum ut vestium. qui resoluto per ymbrem lacrimarum nova messis virtutum succrescat et est sensus. ego lavabo. i. lacrimis penitencie delebo lectum meum. i. voluptatem corporis et delectationem seculi. in qua eger animus quiescit quam lavat quia se ab eo tonat extrahe. et hoc faciam per singulas noctes. i. per singula peccata ex ea oriencia. Ideo ait per singulas noctes ut intelligi daret quod qui alternatim patitur dies et noctes. Qui enim spiritu prophetie sentit aliquam lucem veritatis. et tamen in delectacione huius seculi per carnis infirmitatem aliquid residet. tamquam dies et noctes alterno affectu cogitur pati. Noctes patitur cum carne servit legi peccati. et diem sentit cum mente servit legi dei. et lacrimis meis stratum meum rigabo. i. ymbre lacrimarum cumulum peccatorum dissolvam. ut post messis virtutum germinet. Et non quod ait rigabo. cum super dixit lavabo. Amplius enim est rigare quam lavare. quia potest aliquid in superficie lavari. Rigatio vero ad interiora pertinet. per quod significat fletum usque ad cordis intima permeare. quod facit carnem suam fructificare deo. Sequitur

Turbatus est a furore oculus meus. inveteravi inter omnes inimicos meos. Turbatus est a furore vel ab ira oculus meus. Furor sive ira accipitur hic vel dei vel ipsius hominis. Iste ira dei dicitur est. i. que in iudicio erit. et que hic in punitis est in cecitate mentis. cum dimittuntur peccatores in reprobum sensum. ibi exteriores tenebre erunt. quia tunc penitus erunt peccatores extra deum. i. extra lucem. quia in summa cecitate erunt. Quod enim est penitus esse extra deum. nisi esse in summa cecitate. Siquidem deus habitat lucem inaccessibilem. Hec autem tenebre hic iam incipiunt in peccatore. cum ab interiore dei luce secluditur. Sed nondum penitus dum in hac vita est. et ideo dicit turbatum non extinctum oculum. q. d. Ideo lavabo quia oculus meus. i. intellectus meus turbatus est a furore vel ab ira dei et futuro que timeo et

Cas

Aug9

Cas

Aug9

Aug9

Aug9

Aug9

Aug. priti que sentio. Vel a sua ira ppa
turbatus est oculus meus. q conturbate
sole interiore .i. sapiaz dei no potest
vide. et qui occasu in se pati arbitra
tur. meos. q sua pturbacoe illu videre
no sinit. Vn aplus. Sol no occidat
sup iracudia vraz etc. Io sic gemo
qr ocls meus .s. io turbatus e a furore
vel ab ira mea ppa turbatus e. Et
inveterato qr inveteravi int oes inimicos
Aug. meos .s. vicia vel malos hoies qui
sunt vere inimici ad deu guitentiu. a qbus
sepatus est ois bonus. no loco sed aio.
Addit etia oes. qi etia int oes inve
teravi. a nullo fui inimicis. oibus
gsensi. Vel ita legi pt. Io sic labo
ro. qr inveteravi int oes inimicos meos
.s. mebru factus veteris hois. Et d.
hoc a sili vetis vestis q nec est usui
nec decori. Int oes inimicos meos
visibiles et invisibiles qbus consensi.
P hoc ondit se oibus vicijs fuisse
sbiectu. Hoc io dicit ne qs despet
de guitate peccoz. Vn h. s. qd inve
teravi. qr oclus meus irois turbatus
est a furore primo pnti exerto .i. a
pena prius hoi illata. p quee in univ
sa posteritate est diffusa. Ipe ei
origo. nos ppago pene sumus. Cu
vo no est iamus tantus labor pniie
pus laborem et gemitu et pbres creber
rios lacrimaz exauditu se signis sbdit.

Discedite a me oes qui Discedi
operami iniqtate. qm ex te aime
audiuit dus voce fletus mei. Tria
Aug. ps ubi ondit correctio huius q orat
ut sepet ab ill. nuc aio. in futuro
etia loco qr collegio peccavit et

insistat madatis dei. Vel no optio
sed pphia est h. qr ita in futuro iudicio
futuru est qn a iustis ipij sepabunt.
Vel etia h fit nuc in area. ubi iam
grana a paleis mda et sepata mete
et si int eas lateat atqz hijs cuncti
cul gtineat. Dicit g. iste peites pus
tantas difficultates se auditu signis
Discedite a me. nc aio. in futo etia
loco. oes q opami iniqtate. qm exaudi
uit dus voce fletus mei. s. gpunctione
p comissis. qm. Exaudiuit dus.
Exaudiuit dus dep in mittendo
cationem mea. dus deprecatione
oroem mea suscepit. mea q e p Aug.
deponedis pccis. Repeticio eiusde sine
crebra est h ex affcu nimio. qr gaude
ti no sufficit sel dice qd gaudet. Vn
sbdit. dus suscepit qi oblatioz oroez
mea. q est p virtutibus adipiscedis. De
precatio naqz est p remouedis mal
oro p adhibedis bonis. Hijs vbis
dat exeplu fideli orates exaudiri. Cas
Et no qr ter ponit dus. qr scam trin Cas
tate affuisse peib suis ondit. Ince
pit a lacrimis. exauditus exultat sic
fit et in alijs pnialibus psalmis.
Erubescat et conturbent vehe
menter oes inimici mei. conuta
tur et erubescat valde velocit.
Erubescat. Cuita ps Ubi qi ia lib
a peccis in gclusioe exultas. p inimic
ut guitant orat. Ut sicut ipe. ita ipi
habeat venia q. d. et qr dus me pei
tente exaudiuit. g. ia meo exeplo oes
inimici mei erubescat de actibus suis
qr mali sut. et conturbetur iudicus tio
re ad pniam. et h. vehementer .i. vehe

Aug9 meu gemitu. Pctõ vir orat h' vt
Cas male de pctis erubescat ꝛ peniteat.
Seq^t. et ꝯutut ne cauit q̃ tendebat
Aug9 et nõ differat. ſ; erubescant valde ve-
lociť. hoc ad effcm optatis refert vl'
ad potentia xpi q̃ tn celeri tpe. cito
gẽtes ad fide ꝯutit. Vl' ita ꝯuita-
tur velociť. a mal' et p9 ꝯfusione
erubescat valde ex recordacõe pctõꝝ
qd' est custodia v̄tutis. Vl' ꝓphia est
h'. nõ optio. vbi pdicit qd futuru sit
inimicis q̃ hic pctõꝝ suoꝝ peniteǐe
noluit q. d. me exaudiuit dñs. sed
oẽs inimici mei erubescat ꝛ ꝯtbent'.
Cas .i. erubescet ꝛ ꝯturbabunt' vehemeť
in futo. h° vtiq; nõ est h'. vbi poti9
iniq̄ irridet eos q̃ oĩa relinquunt. et
Aug9 suis irrisionib9 ifirmos de xpi noĩe
erubescẽ faciunt. ſ; in iudicio h°. erit
vbi erubescetes dicet de bois sicut
sc̄ptu est. Hij st q̃s aqn habuim9
in derisu et in silitudine ꝓperij.
nos isensati vita illoꝝ estiabam9
isania ꝛ fine illoꝝ sine hõre. Ecce
quo ꝯputati st int filios dei ꝛ int
scõs sors illoꝝ est. Qd nob' ꝓfuit
supbia. a' diuitiaꝝ iactãtia ꝯtulit
nob'. Tñsierut oĩa illa sicut vmbra
Seq^t. Conũtat' et erubescat. q' ill'
ꝯusio sit ad ꝯfusione. q̃ nõ noluert
hrẽ ad salute. qd iustissimu est. Et
her oĩa fient valde velociť. q: cu des-
pair de iudicio ceperit ꝛ dixerit pax
et securitas est. tuc repetin9 interitꝰ
supueniet. q̃ tu veneu sentit' nõ esse
Aug9 longa oĩs vita. q: sicut desiderãtib9
tarde. ita despantib9 cito venire vide-
bit'. ¶ Psalm9 hic in exeq̃s mortu-
orũ cantat'. q: p hui9° gemitu atq;
peitentiale lamentu post hac vita
a fidelib9 obtinet'. qd' in hac vita diu
ac vehemeter desiderauerut. ꝛ a mal'
sentit'. qd' h' nõ timuerut ſ; ꝯtẽpserut.

Dñe ds me9. Titulus in fine
psalm9 dd'. quẽ cantauit dño
p vbis chusi filij gemini. Historia. Aug9
vnde ꝓphã occasione sūpsit in 2° libro
facile ẽ cognoscẽ. vbi legit' q: dauid
fugiẽs absalon filiu suu. de ciuitate
nudis plantis exiuit. cui9 ꝯsilio chu-
si amicꝰ dauid cessit in pte absalon
ad exploranda ꝯsilia ꝛ renũcianda q̃
aduꝰ prem ille moliebat'. auctore
achitofel q̃ defecerat ab amicitia dd'
et filiu aduꝰ prem ꝯsilijs qb9 pote-
rat instruebat. Cui int' alia h° ꝯsi-
liu dedit ut absalon ipetu pmitteret
fieri in prem suu. eu; occidi. qd' mu-
tatu est prudentia chusi qui ꝯsuluit
dauid ꝛ secreto madauit vt de cã-
pestrib9 fugeret in solitudine. sic ꝯ-
siliu achitofel in nichilu redactu
est. Vnde achitofel dolore ꝯmot9 la-
qo sese suspendit. Huic historie al-
ludit titulus. de q̃ tn nõ agit ps9
ſ; de historia ꝓphã esdras velamẽ
sūpsit misterioꝝ. q̃ mx noim inp-
tacões declant'. Chusi ei int'ptat'
silentiu. gemini dexter. achitofel
frĩs ruina q° significat' iude scelus .i.
sceleosus iudas q̃ dnm tradidit
iudeis. et ita fuit ruina fris sui
.s. xpi. cui9 dis'li nõ solu filij. ſ; etiã
fres dicti sut. sicut in euã° dtm ẽ
a dño. Vade et dic frib9 meis. Et
aplˢ dicit eu pmogenitu in mltis

fratribus. Et sicut dauid dimicauit contra
achitofel et absalon per consilium chusi.
ita christus omnes dolos iude .s. et iudeorum dominus
dimicauit chusi .i. silentio .i. alto secre-
to quo cecitas in israel facta est. vt plenitu-
do gentium intraret. et sic omnis israel sal-
uus fieret. De quo silentio apostolus ad-
mirans non exponens exclamat. O
altitudo diuitiarum sapientie et scientie dei.
Hoc silentio dominus occultans iude et iu-
deis passionis sacramentum. ruina fratris
.i. sceleris inde conuertit in maius. vt quod ille
in perniciem vnius hominis fecit. iste ad
omnium salutem inflexit. Cantat ergo psal-
mum hunc domino fidelis. cui facta sunt verba
chusi .i. manifestatio huius silentii .i.
huius secreti. quod dexter et fauens deus
ei operatus est. Non enim erit absconditum
Aug. eis per quibus gestum est. Misterium ergo
incarnationis et passionis silentium erat
iudeis. sed reuelatio fuit fidelibus. quibus
christus nota fecit omnia que a patre audiuit.
Et sicut per achitofel significatur iudas
ita per absalon significantur iudei. Vt enim
dauid a filio iniquo patitur. ita christus a
populo quem enutrierat sustinuit multa
sicut per ysaiam ait. Filios enutriui et
exaltaui. ipsi autem spreuerunt me. Et
est sensus tituli talis. Psalmus iste dirigens
nos in finem .i. in christum. attribuitur dauid
.i. fideli. cui facta est reuelatio misterii.
quem psalmum ille fidelis cantauit domino
.i. ad honorem domini. pro verbis chusi .i. pro
manifestatione alti silentii quo christus dimi-
cauit contra iudeos occultans eis miste-
rium passionis. Chusi dico filii gemi-
ni .i. dextere. quia illud silentium deus dexter
.i. fauens. et propitius huic fideli ape-

ruit. Ad litteram. Chusi filius gemini .i. Cas.
dextere. bene dicitur esse quia consuluit saluti dauid Aug.
nuntians achitofel proditionem. Et est iste psalmus primus
eorum in quibus per actus dauid significantur
futura misteria domini latenter .s. et aperte. In
3° enim psalmo filii per actus dauid christi misteria
significantur. ibi. Domine quid multiplicati sunt
sed breuiter et obscure. Intentione monet
ad gratiarum actionem pro manifestatione si- Cas.
lentii. Modus quinque sunt partes. Primo petit Cas.
ab omnibus persecutoribus liberari. 2° petit
vt gloria resurrectionis christi subueniat sibi
ibi. Exurge domine. 3° agit de iudicio
regressi. ibi dominus iudicat populos. 4°
metu iudicii futuri terret. spem reuersis
promittens. ibi. Deus iudex. 5° leta conclu-
sio ponitur de confessione laudis. ibi. Con-
fitebor. Fidelis ergo iste non de se presumens o-
rat a domino liberari prendens initium hoc modo.

Domine deus meus in te speraui Ps. vij.
saluum me fac ex omnibus
persequentibus me et libera me.

Domine omnium per potentiam cui debetur du-
lia que est deus omnium per creationem. cui debetur
latria. et meus dominus et deus voluntate. ergo Cas.
speraui in te. non in me. Ecce prendit
meritum. Deinde petit liberari a viciis
et a dyabolo dicens. saluum me fac ex
omnibus persequentibus me .i. ab omnibus spirituali-
bus nequitiis .s. viciis et peccatis et libera me

Nequando rapiat ut leo animam
meam. dum non est qui redimat
neque qui saluum faciat.

Nequando .i. aliquando rapiat ut leo .s. diabolus Aug.
qui ut leo rugiens circuit querens quem deuo-
ret quia in illis pugnat. Viciis enim et peccatis
vtitur. quasi armis ad impugnandum fideles
Rapiat dico animam meam de corpe-

nō curat iste si affligit̄. Et nō q̄ p
pria v̄ba poit̄ cū ait. libeā ꝛ rapiat
dm̄ ei est liberare. leonis est rapere
Attende eciā ꝯgruū eē ordinē. cū
Cas p̄ius poit̄ ꝑsequētes. deinde leonē
Q̄ ei expiatꝰ est ab oībꝰ spūalibꝰ
neq̄ciis .i. a sordibꝰ delictoꝝ a dya
Augs bolo liberat̄. Vl̄ aliť vt ꝑ ꝑseque
tes ꝛ leonē idē accipiat̄. s. diaboḷ .s.
dyabolus. Pfectꝰ eī vir h̄ loq̄t̄. qui
iā victis viciis nō habz bellū nisi
Augs ꝯ dyabolū dicēs. saluū me fac ex
oībꝰ ꝑseq̄ntibꝰ me. .s. a dyab̄lo ꝛ āgel̄
eiꝰ. qⁱ supato oī bello vicioꝝ. iā ꝑfcō
nichil restat ṅ inidꝰ dyabolus. Deiñ
qᵈ ꝑ pluālē nūm̄ dixerat ꝑ singu
larē sb̄infert dicēs ꝛ libeā me. ne
q̄n rapiat ut leo .i. diabolus aīam
Augs meā. rapiat dico. dū nō est q̄ redimat
ṅ xp̄s. Q̄ si nō redimit. ille rapit.
Neq̄ȝ est q̄ saluū faciat. dando vitā
etnā ṅ q̄ redimat .s. xp̄s. Si eī xp̄s
nō redimat neq̄ȝ saluū faciat. ille
rapit. Vt maīfestū sit ꝑfcm̄ virū h̄
dicē. cui solꝰ dyaboli fraudulētissīe
īsidie cauende sīt. sb̄dit̄. Dn̄e dn̄s meꝰ ꝛc̄.

Dn̄e dn̄s meꝰ si feci vbi itē pretē
istud. si est iniq̄tas dit merito
in manibus meis. .s. q̄ inocēs
et paciēs est. qⁱ libera. salua. q̄a o
dn̄e dn̄s meꝰ ꝛc̄ ego nō feci istud .s. vni
ūsale pctm̄ qᵈ sine noīe dixit. qᵈ est
supbia. q̄ est radix oīm maloꝝ. h̄ est
viciū p̄imū recedētibꝰ ꝛ vltimū rede
Augs ūtibꝰ. ꝛ nō est mō iniq̄tas ī maībꝰ
meis .i. opibꝰ. Vl̄ ita nō feci istud
deiñ expoīt qᵈ dixit. nō feci istud .s.
istud qᵈ s̄eq̄. nō est iniq̄tas ī maībꝰ ꝛc̄.

qᵈ de oī pctō accipit̄. Deiñ repete
scdm̄ ordinē singuloꝝ v̄boꝝ. Dn̄e
dn̄s meꝰ si feci istud .s. vniūsale pctz
qᵈ sine noīe dixit. Vl̄ h̄ qᵈ seq̄t̄
.s. si est iniq̄tas in maībꝰ meis ꝛc̄.

**Si reddidi retribuētibꝰ m̄i
mala. decidā merito ab inimicis
meis inanis.** Si reddidi .s. mala
.s. retribuētibꝰ m̄i mala ꝑ bonis. Ma
ior paciā est. si nō reddidit hiis q̄
ꝑ bonis reddūt mala. q̄ si sustinet
ab hiis quibꝰ bona nō fecit. Qᵈ ē
dicē. Si te nō sū imitatꝰ in paciā Augs
quā ꝑ me opatꝰ es in illo silētio
vt pacietissīe sustinēs dolos ꝑdi
toris tui. merito decidā. nō iniuriā Augs
do h̄. iprecat̄ sibi. s̄ d̄t qᵈ ꝯtigat se
vindicātibꝰ. ꝑphetat ḡ. nō irat ꝑ
execratione sicut videt̄ qᵈ est ꝯsue
tissimū insinuādi genꝰ. cū hō d̄t. Si
feci istud. illud paciar. Decidā dico
ab inimicis meis supatꝰ. inanis fcs̄
Qui eī se vindicat. occulte a dyab̄lo Augs
supat̄. inanis factꝰ vana et supba
leticia. de h̄. qᵈ qⁱ vinci nō potuit.
Qui nō retribuit mala vincit irā.
et melior ē q̄ vincit irā q̄ q̄ capit Augs
ciuitatē vt ait salomon. Et patz h̄
ꝑfcm̄ virū loq̄. Hoc eī nō pt̄ dicē ṅ
ꝑfcs̄ vir .s. si reddidi. sciēs h̄. xp̄m
fecisse. Vl̄ ad litiā de dauid pt̄ ac Cas
cipi. q̄ ꝯ absalon nō ꝯmisit. q̄re sibi
mala īferret. q̄ ait. Dn̄e dn̄s meꝰ si
feci istud. .s. si h̄ malū qᵈ sustineo
m̄i ꝑ ꝑterita culpā quā ꝯmiseri ꝯ
absalon ꝯtigit. Vl̄ si mō ē iniq̄tas
in maībꝰ meis .i. in opibꝰ. q̄re h̄
m̄i ꝯtigat. Vl̄ si r̄ddidi r̄tribuētibꝰ

ni mala. qd dr eqtas apud hoies.
merito decidam. Et si ita videat hoibus
Decidam dico supatus ab inimicis meis
absalon. s. et cplicibus eius et fres iamis
a fructu mansuetudis q in dauid ha-
bundauit. Deinde ex psona ipsius
dauid et viri pfecti subditur.

Persequatur inimicus aiam meam et cprehendat. et conculcet in tra vitam meam. et glam meam in pul-uere deducat.

Persequat qui dixi
decidam iamis. et etiam qd grauius e. ini-
Aug micus. s. dyabolus q singulariter est
inimicus. q sup. leo dictus est. psequatur
Augg aiam meam. cu hoies no heant qd
faciat. In carne qde seuire pnt. s
etiam in ptate hre nequnt. quia dia-
bolus ipugnando. i. suggerendo psequit.
et cphendit cum decipit. Vn sbdit et
cphendat. i. decipiat p csensum. et co-
culcet in tra vitam meam. i. cculcando
Augg vitam meam tram faciat. s. cibum sibi. qr
no est leo tm vt sup dcm est. s et
serpens appellatus. cui dcm est i ma-
ledictioe tram comedes. i. pctori dcm
est. tra es et in tram ibis. Vita g
pctoris cibus serpentis. i. diaboli est
qr tra est. i. terrena est. Ideo hic ait
Conculcet in tra vitam meam. i. aiam
meam in tram redactam sibi icorporet
et ibi sit despicabilis. Vn subdit. et
Cas glam meam. i. me hoiem ad ymagi-
ne dei fcm deducat in puluere qi
in nichilum redigat. Vl ita et glaz
meam que deb esse in csta vbi deus
videt. et solida in dno. vt qui glat
in dno glet. deducat in puluere
. i. in supbiam et iactantiam. vt velim
glari apud hoies. Puluis enim que
picit ventus. supbor iactantia est. Aug
Vult g vt gla sua solida sit intus
vbi deus videt. Est et puluis si apd
hoies glat. O qm cauenda e supbia.

Exurge dne in ira tua et ex-altare in finibus inimicor meor.

Exurge dne. Beda ps vbi petit Cas
vt gla resurrectionis xpi sbueniat sibi
q. d. si hoc feci. hoc in cgregat. s qa
no merui. o dne exurge. i. appare Aug
p carne. Dormit ei dns in secretis
suis latet incognitus. Appare dico i Cas
ira tua. i. in vindcam cont dyabolum.
Pfectus ei iste no pcat hic aduersus Aug
hoies. s aduersus dyabolum. vt posses-
sione amittat. i. pctores et ipsos
q sunt eius possessio. Cum ei iustificat
ipius ex possessioe dyaboli i templum
dei migrat. ablatio ei hois pena est
dyaboli. Ido dr ira dei cont eum. Vnde Aug
sbdit. et exaltare in finibus. i. i posses-
sioe inimicor meor. i. dyaboli et angelor Aug
eius. vt hi honereris p gram a cunsis q
prius erat dyaboli possessio. Et qa
supbus dyabolus p humilitate vincit.
ondes qle vult appare xpim. sbdit Et

Et exurge dne ds meus in precepto qd mandasti: et syna-goga pplor circuidabit te.

Et exurge. i. appare dne ds meus
in precepto humilitatis qd madasti. Aug
. i. qr humilitate pcipis. prior ea iple
humilis appare. vt a te discat alij su-
pbiam vincere. ne possideat a supbo.
Dico appare humilis. et ita synago-
ga. i. cgregatio pplor circudabit te.
quidem amando. qdam psequendo. Circuide

deniant eis Christum imperii, ut humiles competentes, vel persequentes, vel amando vel credentes.

Et propter hanc in altum regredere. Dominus iudicat populos.

Et o domine regredere resurgendo ascendendo in altum idest in celum. propter hanc

Aug. idest propter synagogam credituram, ut de alto mittas spiritum quo fit congregatio. Vel propter hanc idest propter persequentem synagogam regredere in altum. te illi subtrahendo. quia quia locum non habes in malis, subtrahe te illis. Vel ita ab illo loco. Exurge in precepto ubi predicat Christi resurrectionem. sicut in precedenti versu eiusdem incarnationem. qui per carnem apparere. et o domine deus meus exurge idest toto orbe notus efficere resurgendo et hoc in precepto implendo quod mandasti idest ut preceptum humilitatis quod mandasti facias homines implere. et hoc modo sequitur. quia synagoga populorum idest de diversis populis. vel specialiter de iudeis circumdabit te amando vel persequendo ut ante dictum est. Et propter hanc idest propter amantem synagogam regredere in altum idest fac eos qui te amant scire

Aug. tuam omnipotentiam qui descendisti ut te viderent. Vel propter hanc idest propter persequentem in quo locum non invenis regredere in altum idest subtrahe te eis qui te persequuntur. et convenit hoc sententia in parte cum precedenti. Vel ita ab illo loco. Exurge domine in ira tua idest exerce iram tuam contra inimicos meos scilicet iudeos vel etiam. Deinde quod exponendo subdit. Et pro idest exaltare in finibus inimicorum meorum o Christe altus efficere et incognitus inimicis meis qui tui sunt inimici. ut te non intelligant quod est silentium. unde intitulatur psalmus. ut sic te crucifigant. Et exurge domine deus meus in precepto quod mandasti idest cum appares humilis quia humilitate precipis, altus esto. Ipse enim humilitate exaltatus es idest non intellectus. Et per hoc quod non intelliget te iudei qui crucifigent credent in te gentes. et ita synagoga populorum idest plenitudo gentium circumdabit te credendo. et propter hanc idest synagogam gentium regredere in altum idest rursum desine intelligi. quia et ista offensura te est in fine. et a fide discessura. Unde

Aug. ait dominus in evangelio. Putas cum venerit filius hominis inveniet fidem in terra. Refrigescet enim caritas multorum et habundabit iniquitas. et dominus regredietur in altum. ut a paucis sincera fides et ab omni pravarum opinionum labe purgata teneatur. Et quolibet hic locus exponatur convenienter sequitur. Dominus iudicat populos. Et quia psalmus ubi agitur de iudicio regressi idest Christi. cum regressio multipliciter supra exposita est. Per quam de iudicio congrue subdit. Post ascensionem namque in celum que regressio dicitur apte subicit de iudicio. quia inde venturus est iudicare vivos et mortuos. Vel cum

Aug. peccantes christianos deseret intelligentia veritatis que item regressio dicitur secundum aliam sententiam. veniet iudicare qui dixi regredere et post regressionem dominus iudicat populos quod iudicium non timens propheta audet orare.

Iudica me domine secundum iustitiam meam. et secundum innocentiam meam super me.

Iudica me domine secundum iustitiam meam que est in bonis faciendis et secundum innocentiam meam quia sine malis sum. quia non reddidi retribuentibus mihi mala. Et non

Aug. quia perfectus sum sicut in primo psalmo aiebat. salvum me fac propter manum tuam in qua vocat ad penitentiam. nullusque sum

meritum commemorat. Nunc vero iam vocatis
quia precepta servavit secundum iustitiam petit
iudicari. Secundum super me. quod dico iusti-
tiam meam et innocentiam meam, quod tamen iustitia
et innocentia sit super me, quia a deo sit non a me.

**Consumetur nequitia peccatorum
et diriges iustum. scrutans corda
et renes deus.** Consumetur nequitia
quando dominus iudicabit. et interim nequitia
Aug. peccatorum consumetur. id est perficiatur. ut qui in
sordibus est sordescat adhuc. ut iam
tandem veniat iustum iudicium quod perditi
Aug. non optant. Et quia crescente invidia ma-
lorum crescit vita iustorum subdit. et
diriges quando consumetur nequitia malorum. et
ex eo diriges iustum. ut iustus iustificetur
adhuc. Et quia per simulationem non co-
gnoscitur ab homine ubi sit vera iustitia
subdit. quod deo tamen convenit. Tu deus omnes
scrutans corda et renes. id est cogitationes
et delectationes quas in occulto scrutatur
ubi nullus videt nisi qui perspicit corda.
id est deus solus enim ipse scrutatur corda. id est quid
Aug. quisque cogitet. et renes. scilicet quod quemque de-
lectet. quia finis cure et cogitationis est
delectatio. ad quam cura et cogitatione
nititur quisque pervenire. Que delectatio per
renes accipitur. quia in renibus est delectatio
generandi. et voluptas per quam in hanc
erumpnosam et fallacis letitie vitam pro-
pagatis successione natura humana transfunditur.
Opera autem nostra que sunt in dictis et factis possunt
videre homines. sed quo animo fiat. et quo
venire cupiunt. solus deus videt. Qui
tamen videt cor esse in celo et non delectari in
carne sed in domino. id est cum bone sunt cogi-
tationes et earum fines. dirigit iustum. et
non solum dirigit iustum. sed etiam adiuvat.

**Iustum adiutorium meum a domino
qui salvos facit rectos corde.**
Unde subdit Iustum adiutorium meum a
domino. ideo iustum. quia iam tribuit iusto. et est
quasi medicina que servat salutem. altera
est que facit. Duo enim sunt officia medicine
scilicet morbum sanare. sanitatem custodire.
Secundum primum dixit in alio psalmo. Infirmus
sum sana me domine. Iuxta alterum dicit
hic perfectus. Iustum adiutorium meum a Aug.
domino. qui salvos facit rectos corde. Et illa
enim et ista medicina salvos facit. sed illa
ex egritudine ad salutem transfert. hec
in ipsa salute conservat. illa ad mor-
bum evadendum remedium est. hec autem
ne in morbum redeat vel recidat re- Aug.
medium prestat. Illa sanavit infirmum
hec custodivit sanum. Et non quia ait
rectos corde. nec adiunxit et renibus. quia
ubi cor ibi et delectatio est. cum eterna Aug.
cogitantur. et quia delectatio boni non
ad renes sed ad cor pertinet.

**Deus iudex iustus fortis et pa-
tiens. numquid irascitur per singulos dies.**
Deus iudex. Ita psalmista ubi metu
futuri iudicii terret. et spem remissionis
promittit. quasi. ille est adiutorium. sed o
vos iniqui. quorum hic nequitia consummatur
deus vibrabit gladium suum in iudicio.
et vere quia ipse est iudex ipse est iustus secundum Aug.
merita singulis reddens. ipse est fortis
cui non resistitur et si modo patiens est
qui in multa patientia sustinet vasa
ire. et vere est patiens. numquid enim irascitur
per singulos dies. non. sed expectat ad
penitentiam. Unde post congruus punit. si non Aug.
convertantur. Vel secundum aliam litteram numquam
adducit iram per singulos dies. Ita

in greco iacet. et significatius dicitur quia
irascitur. quia non in ipso est ira qua punit
sed in angelis ire per quos punit. qui non
propter iusticiam qua non gaudent. sed propter mali
ciam pena humana delectantur. Non ergo
adducit deus per singulos dies iram. id est
non per singulos dies ad vindictam con
gregat ministros suos sed per pacientiam
ad penitentiam invitat. sequitur. Nisi conversi. quia
Nisi conversi fueritis gladium quod est
deum suum vibrabit. arcum parat. sed
suum tetendit et paravit illum. non conversi
fueritis. o numquam vibrabit gladium suum Aug
vel frameam suam spe dissimulabit. Alia
littera. Gladius dei est christus qui prius adve
nit tamquam vagina humilitatis tectus fuit. Aug
sed in secundo choruscabit lumine suis. ter
rorem ipsis. Vel gladium suum vibrabit. id est
manifestam vindictam exercet vel exercebit
nec impeditum est hoc. quia arcum suum tete
dit et paravit illum. arcum dicit scripturam
sanctam. ubi per corda novi testamenti duri
tia veteris flectitur et domatur. Tetendit
ergo arcum. tependo veteri testamentum
per novum. paravit arcum per explanationem
expositionis. per quam intelligibile fecit Cas
Et dicit hoc a simili. Sicut enim qui tendit
arcum minatur. ita per sacram scripturam
minatur deus malis. ne putent remis
sa dei pacientia. Et in eo. quia paravit
Et in eo paravit vasa. ut mox mis
sa mortis. sagittas suas sagittam
suas ardentibus effecit. putent. sicut Aug
quis arcum parat ut sagittam mittat.
Et in eo arcu. id est in sacra scriptura
paravit vasa mortis. id est hereticos qui ex
scripturis venenant animas. loquitur vasa
mortis dicuntur. quos parat in scriptura

non faciendo sed permittendo errare. et ex
eodem arcu iaculatur sagittas suas. id est
apostolos. de quibus alibi. Sagitte pote
tis acute. cum carbonibus desolatoriis
quos sagittas effecit. id est operatus est arden
tibus amore dei. quia hiis sagittis vul
nerati tanto amore regni celorum ar
dent. ut omnia resistentia et a proposito
revocantia contempnant dicentes. Quis me
separabit a caritate christi. Vel vasa
mortis et sagittas per eodem accipit
scilicet quedam loca obscura sacre scripture. unde
mors est hereticis prave intelligentibus
sed ardentibus caritatis studio. eadem
loca sunt sagitte. quia difficultate intelli
gendi excitantur. ut sane accipere valeant
et aliis aperire. Vel vasa mortis et sa
gittas dicit hereticos. qui ex eodem arcu
sacre scripture in animas non caritate
inflammandas sed veneno perimendas
insiliunt. Quod non contingit nisi pro Aug
meritis hominum. Parat enim et disponit
deus ut quidam malo voto legentes
propter peccatum male intelligant in scripturis
quod est eis pena peccati. et illi qui spi
ne et sagitte a sopno excitant bonos
catholice ecclesie filios ut scripturis
invigilent intelligendis ut manifesti
fiant qui probati sunt argento. Hoc enim Aug
dive dispositioni tribuitur. non quia ipsa
peiores faciat. sed ipsa de malis eorum
ordinat cum peccaverint. Vel de bonis Aug
potest accipi utrumque. eadem enim sunt vasa
mortis quibusdam et sagitte aliis secundum
illud apostoli. Aliis sumus odor mortis
in mortem. aliis odor vite in vitam.
Et est sensus. Et in eo arcu. id est in sacra
scriptura. paravit vasa mortis. id est apostolos

qui quibusdam sunt odor mortis. et eosdem
fecit sagittas suas. id est odore vite in vitam
Aug9 ardentibus amore dei. Post hanc autem dispen
sationem et per peccatis malorum veniet iusti
tum iudicium. De quo dicit dicat quod non pax
dei et ineffabile lumen de se profert unde
puniantur iniqui. sed ipsa peccata vertuntur homini in
penam. ut que fuerunt homini delectamenta
faciendi. sint instrumenta deo puniendi.
Ecce parturiit iniusticiam concepit
dolorem et peperit iniquitatem.
Ecce iniquitas parturiit et cetera q. d. hic pauit
deus in scripturis unde videtur esse causa dap
nacionis malorum hominum. sed ecce quod in mani
festo est quod non ex deo est. sed ex homine est
causa dapnacionis. quia iniquus filius est
aperienti lacum et effodienti et incidenti
in foveam quam fecit. Et vere quia concepit
a dyabolo. scilicet per suggestionem dolorem
id est appetitum temporalium rerum que dolor dicitur
quia dolor est malum de tenens rebus
amissis per quibus mala machinatur.
Aug9 Hec sunt semen unde iniquitas id est iniusticia
nascitur. unde addit et parturiit id est nititur
efficere iniusticiam. scilicet ut decipiat primum
et huiusmodi. et tandem peperit id est effecit et
Aug9 emisit iniquitatem. Iniquitas hic est quod
iniusticia. hoc ergo peperit quod parturiit.
In quo notum peccatum operis perpetrati.
Emisit enim iniquitatem cum ad actum produxit
et in emissa iniquitate est largum precipi
tium aliis unde subdit **Lacum aperuit**
Lacum aperuit et quia concepit. partu
effodit eum et incidit in riuit. peperit
foveam quam fecit. et sic lacum iam
aperuit id est comparabilis est aperienti lacum
concipiendo dolorem. quod est dicere. fraudem
inchoavit consentiendo suggestioni et ira et
cupiditatum et effodit eum id est filius est
effodienti parturiendo id est instando operi
fraudis. et incidit in foveam quam fecit
id est filius est incidenti in foveam. pariendo
id est fraudem perpetrando. Prius enim fraudator
tor leditur dapno innocentie. quam alius
dapno pecunie. Et **Dolor eius** que
Convertetur dolor eius concepit convertetur
in caput eius. et in verticem in caput eius
ipsius iniquitas eius descendet. id est in mentem
et iniquitas eius quam peperit descendet in
verticem ipsius id est in racionem quam dixerat ca
put. hoc ideo quia noluit ipse peccatum enim
dominare sed servus esse peccati. libidine dominante
racioni. et ipse inferior gravatur iniquitate que
sedet super talentum plumbi in zacharia
propheta. et in illum descendet et onerabit et
non revolet ad requiem sanctorum. Vel distin
gue inter caput et verticem et convertetur et
descendet. Caput est anima. scilicet racionalitas
vertex ideo. cum utrique dominantur peccata et su
persunt. et postea superdescendet. eum in pe
nas detrudet. et est dolor eius quem con
cepit. et iniquitas quam peperit convertetur
in caput eius id est in animam et in verticem
eius id est in racionem cui dominantur hic peccata et
postea dolor. et iniquitas descendet. scilicet cum
impetu. super caput et verticem tam penis
eternis subiciet eum **Confitebor domino.**
Confitebor domino secundum Contra prius
iusticiam eius. et psallam ubi est psal
nomini domini altissimi. mus conclusio.
Quia enim omnia in summa colligens dicit se
aliter confiteri. quam et quia adiutorium
meum est a domino. ideo confitebor domino et
laudabo dominum. et hic secundum id est propter eius
iusticiam. Hec enim confessio non est peccatorum
sed iusticie dei qui iniustos iustos protegit

et malos p malicia sua punit. Cot
hac laude~ nichil valet blasphemie
~pior~. q nolentes sue culpe tribue~
qd peccat. mala sua excusat. p for
tuna~ vl fatu~ vl dyabolu~. cui no~ pt
resisti. vl p alia~ natura~ q no~ sit ex
deo. Hij tales fluctuant errantes po
Aug9 ci9 q~ confiteantur deo vt eis ignoscat.
Qui at videt merita aiar~ sic ordi
nari a deo vt du~ sua cuiq~ distribu
untur pulchritudo vniu~sitatis. nulla
ex pte violet~. in oib9 laudat deu~.
Distingue~s aliud deu~ fecisse ordi
nasse. s. vniu~si bonu~. aliud no~
fecisse s~ ordinasse vt malu~. Seq~
Et psallam noi dni altissimi.
Aug9 Psalle~ ad gaudiu~ ptinet sic~ pnia
peccator~ ad tristicia~. Pot hic psalm9
in psona xpi intelligi. si ea q hu~ile~
sit dca~ ad infirmitate~ nram re
ferant~. qua~ ipse gestauit xps.

Pro dns nr. Titulg in fine~
Aug9 psalm9 dauid p torcularib9
Nichil de visibilib9 torcularib9 in
textu hui9 psalmi d~. s~ de spualib9.
p visibilia torcularia significat~
i. de eccijs. qr de ecce~ constitucoe~ et eius
~stitucois hic agit~. s. de xpi ascen
sioe~ et sps sci missioe~. Cu~ eni~ dns
p9 resurrectione~ ascendit misit
spm~ scm~ in aplos et alios fideles
quo ipleti pdicando ecclias ~gregau
erunt. Eccia~ at d~ torcular. eade~
roe~ q d~ area. Multis eni~ et varijs
silitudinib9. eade~ res in scripturis in
sinuat~ sepe. Ideo vo aree vl torcu
lari ~pat~. qr sicut in area grana
a paleis. et in torcularib9 vinu~
diuidit~ a vinacijs. ita in eccia~ boni
a mal~ ope ministror~ separant~. no~ adhuc
loco s~ affectu. et qi a tegumetis p~
gatur vt frumenta in area a pale
is et in torcularib9 vina exuu~t~ a
vinacijs. q tn~ necia erant vt simul
nascerent et crescerent et ad maturita
te~ puenirent. ita in eccia~ admixtio
malor~ est bonis necia. qui sil~ in
cipiut vt crescat et ~sument~. s~ boni
in bono. et mali in malo. In futu~
vo eciam loco separabu~t~. cu~ frumenta
recondent~ in horreis. palee vo co~bu
rent~ igne inextinguibili. Vl eccia~
id~ d~ torcular. qr in ea intellectus
vbi dei du~ sono vocis ministrat~. qi
vinu~ includit~ in vinatio. et sic fer
tur ad aures qi ad torcular. et ibi
discernit~. qr son9 valet aurib9. In
tellect9 vo a memoria auditor~ ~si
quoda~ lacu excipit~. In~ in mentis
hitu~ et moru~ disciplina~ tq~ de lacu
in cellas tra~sit. In qb9 si negligen
cia no~ acueit. vetustate firmabit~.
Vl torcularia st~ martiria vbi corpa
eor~ qui p xpi noie~ afflictioe~ pse
cutionu~ calcant~. qi acina remanet
in tra. aie vo ad requie~ habitacois
celestis emanant. Et qr h~ fiunt in
eccijs. ideo et ipe ecce~ torcularia di
cunt~. Et est sensus tituli. psalm9
iste est dauid pphe tende~s in fine~
i. in xpm~. qr agit~ de exaltacoe~ xpi Cas
scdm~ duas naturas est ages p
torcularib9. i. de eccijs. de qru~ ~sti Cas
tucoe~ et eu~ ~stitucois agit. Intencio
pphe est errore~ iudeor~ q dicut in
iudea tm~ notu~ deu~. et donatistar~

qui tn̄ in affrica notu dicunt et
filiū ꝯfutare. Modus. Scriptus
Cas est psalm9. Primo laudes xpī descri
buit. s. maiestas ei9 et operatio excel
Cas sa. ij. dt natura hoīs olim viciatā
sz oīa exaltatā in xpō. ibi. qd ē hō.
A laude g9 incipiēs ꝓpheta ait. o.

ps viij. **Dne dns nr̄. q̄ admira bile est nomen tuū in vniūsa terra.** Dne oīm scdm potentiā. sz es speali dns nr̄ scdm receptione et cultū. nomē tuū .i. fama et glā admirabile est ꝓpter creaturas q̄s fecisti et regis. q̄ admirabile est. q̄ infinite. Nullus eī sufficit oēs creaturas agnoscē i q̄b9 admiram te. Admirabile est dico in vniūsa terra. nō in iudea tm̄ vt dicunt iudei. nec tm̄ in affrica ut donatiste dicunt.

Cas Ne g9 iudei vl q̄libz sibi vēdicet q̄ ꝓpriū qd̄ cōe est oīm qd est intētio psalmi. et dirigit sīo ad deū trinitatē. Deīn suppōit ī ꝑte p qd ē admirabile loqns ad deū patrē **Qm̄ eleuata ē magnificētia tua sr̄ celos.** Qm̄ eleuata ē. q̄ p hoc est admirabile qm̄ magnificē9 tua .i. filius tuus dēs hō eleuata est

Cas de terrena humilitate sup celos. Ad lrāz ibi ad dexterā pr̄is sedēs. Vl eleua

Aug9 ta est sr̄ celos .i. sr̄ oēs scripturas. q̄ excedit oīm scripturaꝝ eloqa. Vl eleuata est incōprehēsibilitate sup celos .i. sup oēs rōnabiles creaturas Vl magnificētia tua .i. fama et glā tua. idē qd añ dixerat nomē. eleuā est sr̄ celos .i. scripturas. q̄b9 ad plenū nō explicat. Scripture dicunt celi eo q dīna misteria celāt. Et o dne tu

Ex ore īfantiū et lactentiū pfecisti laudē ꝓp īimicos tuos vt destruas īimicū et vltorem

Perfecisti laudē ex ore īfantiū et lactētiū. Infātes et lactētes nō p etate sz p simplicitate dt sicut petr9 in canonica ait. Quasi modo geniti infātes etc. q. s. nondū esca sz lac cape pnt. Quales erāt illi q̄b9 apls lac dabat dicēs. Tanq̄ paruulis in xpō lac potū dedi vob nō escā. qs signifcabāt illi qui dnm̄ veniente ad passione laudabāt. In qs hō dns vtit testīōio cū iudeis dicētib9 vt eos corriperet rndit. Nō legistis. Ex ore īfantiū etc. Sz nō ait fecisti sz pfecisti. Ex hijs eī pfecit de9 laudē. q̄ si soli pfcī eēnt in ecclijs. nō ita cōsulēt huāno gnī sicut nūc. cū etiā minimi nōdū capaces cognicōis rerū spualiū et eternarū. nutriunt fide tpalis historie et deū laudāt. Et est sensus pfecisti laudē ex ore īfantiū et lactētiū .i. nō solū a pfcīs sz etiā ab īsipiētib9 pdicaris. et hoc fecisti ꝓp īimicos tuos destruēdos. et vt destruas īimicū et vltorē vl defensorē. Alia lrā. Inimici sūt gnālr oēs q dispēsacōi p crucifixū fcē ꝯtra dicunt. Defēsores videntr hēticī fidei et pholosophi sapie. cū tn̄ et illi fidē. et hij sapiam verā īpugnāt. Vl īfantes et lactētes dt aplos. q̄ mūdi stulta elegit ds vt ꝯfūdat fortia. Vnū pfcior ē laus q̄ ad eā nō huāna sapiā sz dīna grā accedit. et est. Ex ore īfantiū et lactentiū .i. aplōꝝ pfecisti laudē.

Vl' de pueris hebreorum pt accipi. qr ex
vbis illorum puerorum pfcā est laus. qd
videbat' puerile agi. s; spū sci fiebat
istinctu. Et est sensꝰ. Ex ore infā
tiū ꝛ lactentiū .i. ex vbis puerorum
hebreorum pfecisti laudē. ꝛ hoc totū
ꝓp inimicos ɔfundendos .s. paganos
Ideo eī a talibꝰ voluit laudari. ne
videat' h' sapiā hūana s; diuinitus
data. Et iō etiā h' fecisti vt destru
as inimicū .i. iudeū ꝗ vltorē vl' defē
sorē. Iudeus eī inimicꝰ ē dei dū prez
solū defendit. qr qui nō honorificat
filiū nō honorificat prem. Vl' inimicꝰ
ē voto ꝛ vltor .s. sue secte defēsor. Se'.

Quū videbo celos tuos opa
digitorū tuorū: lunā et stel
las que tu fundasti. Quū vide
bo. qī vē pfecisti laudē vt destruas
inimicū. qū videbo celos tuos .i. p
videbo iā p spm̄ aplos. ꝛ videbo
etiā pncialit' in posteris hoc dicē
bū ꝯueīt pncipaliter. celos dico qui
sūt opa digitorum tuorum. qr cooperatiōe
trinitatis sūt pfcī. q trinitas ī digitis
sigficat' h' vt ꝛ ibi. Qui appendit
tribꝰ digitis molē trē. Et p eos
celos videbo edificari lunā .i. vniu
salem eccīaz ꝛ stellas .i. eccīas sigil
latī p loca diūsa. vl' doctores alios
q tū .s. lunā ꝛ stellas vl' q̄s .s. stel
las tu fūdasti. nō illi. Apli eī minis
tri sūt edificatōis. tu vō auctor. Vl'
alit' ab illo loco pcedit'. Ex ore īfā
tiū. Et pcedit'. de illa sinā in qua
celos appellauit sc̄ptuās. Nā ergo
dixerāt xpm̄ excedē oīm sc̄ptuārū
eloqa. forte videt' q p sc̄ptuās ad
eiꝰ notitiā puuli nō valeret ascēdē.
Hꝰ aūt remouēs d'. eū etiā īfātibꝰ
sc̄ptuas humiliasse. p qd ꝛ ipī mag
nificētiā dei caperēt et inimicū des
truerēt'. et h' est sup sc̄ptuas ele
uatꝰ est filiꝰ dei. ꝛ p illas tū pfe
cisti laudē ex ore īfantiū ꝛ lactētiū
.i. illas sc̄ptuas īclinasti infātibꝰ
ꝛ lactētibꝰ ad ascendendū vt sic foret
laus pfcā qd est p sc̄ptuās q̄s īcli
nauit īfantibꝰ. Vn̄ alibi. Inclina
uit celos et descēdit. Et hoc fecisti
ꝓp inimicos tuos. h' est inimicos crū
cis xpi destruēdos. ꝛ qī exponēdo
sb'dit .s. ut destruas inimicū et defē
sorē. ꝛ accipit eosdē inimicū ꝛ vltorē
q̄s dixit inimicos oēs .s. q crucī xpi
ɔdicūt. q destruūt' cū videtur .i. cū
īntelligūt' sc̄pture vsq; ad īfantiū
capacitatē ducte. ꝛ p eas vsq; ad
robur nutriūt'. ꝛ ad sblimitatē in
telligētie erigūt'. de qbꝰ sb'd'. Cum
videbo celos. qī ꝛ vē destrues dicit
pphā in psona ecclē. qū videbo ce
los tuos .i. īntelligā sc̄ptuās sacras
q sūt opa digitorum tuorum .i. spū dei
facte sūt. cuiꝰ sūt septē dona. cū sit
vnꝰ spūs sicut plures digiti sūt in
manu vna. ꝛ videbo lunā .i. vniu
salē eccīam et stellas .i. eccīas sin
gulas vl' doctores q ul' q̄s tu fūdas
ti in celis .i. in eisdē sc̄ptuis colloca
sti. q̄s celorum vocabulo posuas credīꝰ.

Quid est hō qd memor es eiꝰ
aut filiꝰ hoīs qm̄ visitas eū.

Quid est hō. Secūda ps vbi d'. na
turā hoīs olim viciatā. in xpo sup
oiā exaltatā. Prius eī ondenit oī

Aug

Cas

potentiā deitatis. Hocq; cōgrue in
hac pte agit de exaltacōe hūanitatis
ſ; pmittit hūilitate totiꝰ hūane nē
ondēs nullū penitꝰ ee mītū hoīs
dei bnficio dignū .q. d. ꝛ qꝛ hᵉ oīa
ꝑ filiū ſuū gº qd est hō ꝛc. Vel ita
cōtinua. Eleuata ē magnificentia
tua ꝛc. Qd est hō qꝫ meoꝛ es eiꝰ aᵗ
filiꝰ hoīs ꝛc. P hoiem accipiū. pcco
Augꝰ res. ꝑ filiū hoīs ſpuales. Diſiūctio
eī aut īmuit diſtaē int hoiem ꝛ fi-
liū hoīs. Oīs eī filiꝰ hoīs hō est.
ſ; nō ecōūſo vt adam q̄ fuit hō. et
nō filiꝰ hoīs. Homo gº hic accipit.
oīs q̄ portat ymagine tꝛenī .i. oīs
pccoꝛ ꝛ carlis. filiꝰ hoīs accīᵗ oīs q̄
accipit ymagine celestis .i. xpi. Et
mito nouꝰ hō filiꝰ hoīs dᶻ. qꝛ nouꝰ
ex veteri quadā mutatiōe fit. Spūa-
lis eī regnātio īnouatᵗ mutatiōe
vite tꝛene atq; ſclāris a deo īchoatᵗ.
Vtrūq; vō reſpicit mīa dei. ſ; illū
qī longe ſeiūctū a deo. iſtū .i. filiū
hoīs qī pꝛīte. Hōq; cū deſpcū pro-
nūciās ait hō pccoꝛ tꝛenꝰ. Qd est
qᵈ meoꝛ es eiꝰ qī longe poīti. cuiꝰ
deꝰ meoꝛ est dando ſalute tpalem
.ſ. bndcoem ſīnistre. Vn̄ alibi. Ho-
mies ꝛ iumēta ſaluabis dnē. Aut
filiꝰ hoīs .i. ſpūalis q̄ portat yma-
gine celestis. qd est: qm̄ viſitas eū:
qī pꝛītem: qui ꝓpe est .i. ꝑ mūdiciā
vite. ꝛ iō pꝛūs viſitatᵗ .i. lume vultꝰ
dei illuſtratᵗ. Vn̄ alibi. Signatū ē
ſup nos lume vultꝰ tui dnē. A pcco-
ribꝰ vō longe est ſalus. Vl' ꝑ hoiē
Cas accipit gnālī' q̄libȝ hoiem. ꝛ ꝑ fi-
liū hoīs xpm̄ hoiem. Et est Qd est
hō. q̄libȝ vilis miſer. qᵈ meoꝛ es eiꝰ:
eiꝰ meoꝛ est dēs miſerēdo. aut filius
hoīs hᵉ voce ſingendū est .i. xpūs hō
qd est: qm̄ tu ꝑ eū viſitas eū .ſ. ho
mine q̄libȝ. Qd fuit. cū vbū caro
fcm̄ est. In q̄ incarnatiōe medicꝰ cele
stis venit ad īfirmos. ꝛ fcs̄ est dei
filiꝰ hoīs filiꝰ. De q̄ ꝓp carnis īfimitᵗ
Minuisti eū paulominꝰ ſᶜ dicit.
**ab angel'. glā et honore coro
nasti eū. et cōſtituiſti eū ſup
oīa manuū tuarū.** Minuisti eū
qī dicet. Nō mō in alijs hūana nā
est hūiliata. ſ; etiā in xpo ipō qꝛ mi-
nuiſti eū q̄ est caput oīm fideliū mi-
nꝰ ab angel'. qꝛ paſſibil' moꝛtl'. ſed
paulo. qꝛ in alijs ſupat āgelos q̄bꝰ
īpat. Dico minuisti. ſ; poſtea cōnaſ
ti eū glā .i. corpis īcoꝛrupti!! clai tᵉ
et hōre vt ſit oībꝰ venēabil'. Et bn̄
ait coronaſti. qꝛ circulꝰ mūdi q̄ est
qī ſilis cōne ad fidē eiꝰ venit. Seqtᵗ
ꝛ cōſtituiſti .i. ſtabiliſti eū ſup opa
manuū tuarū. Qā gº ꝛ āgeli ſt opa
manuū eiꝰ. ꝛ ſi eos cōſtitutꝰ ē dei vnigenitꝰ
Omnia ſbiecisti ſb pedibꝰ filiꝰ. ſᶜ
**eius. oues et boues vniuersas
insup et pecora cāpi.** Oīa ſub-
iecisti ꝛc. Dico cōſtituiſti ſup opa q̄
oīa ſbiecisti ſb pedibꝰ eiꝰ .i. ſub do
minio et ꝓtāte eiꝰ. et enumāt. q. ſ.
oues ꝛc. Cur relictis altioribꝰ .ſ.
excitibꝰ āgeloꝝ ꝛ ipīs hoībꝰ hᵉ īma
dicit. Sȝ mistice īntelligendū est. O-
ues gº mocētes dicit. boues dᵗ illos
q̄ opantes tꝛenos faciūt fructificāe
ꝛ hᵉ de angel' et hoībꝰ dᶻ. vt de oībꝰ
ꝓbet qꝫ ſbiecti ſt xpo. Et est ſbie-

cisti ei oues .i. innocentes tam homines quam
angelos. et boues .i. audientes et tritu-
rantes qui in vinea domini vomere spirituali
arbusta terrenis contendunt. Boues
dico vniuersas. feminino vtitur genere. vt
notet fructificatates. quia semine verbi dei
hominum corda fructificare faciunt. et illi
sunt homines et angeli. Sequitur. Insuper et peco-
ra quasi non tantum bonos subiecisti ei sed insuper
et pecora campi. Per hoc quod dicitur insuper distin-
guit hec a predictis scilicet. Hec enim sunt animalia
sicut predicti sunt vnum. et malos quos sub-
iectos xpo esse notat. quod minus videtur
quibus signum. cum ait et pecora campi .i. carnales
in amplitudine voluptatum tamquam in latitu-
dine camporum. non in montibus virtutum habita-
tes. Pecora igitur campi sunt homines qui in
carne viuunt. vbi nil arduum nil labo-
riosum ascendunt. Quia lata est via cui
adheret. que ducit ad mortem. Unde et
abel a fratre in campo occiditur et subicitur ei.

Volucres celi et pisces maris qui perambulant semitas maris.

Volucres celi .i. superbos. bene per volu-
cres celi significantur superbi. de quibus dicitur
Posuerunt in celum os suum. Quorum
caput dicit. Ascendam in celum et exaltabo
solium meum etc. Sequitur. Et pisces maris
.i. curiosos qui perambulant semitas maris
.i. que in profundo seculi temporalia que quasi semite
in mari cito euanescunt. inquirunt pertinaci
studio. Unde recte non ait ambulant
sed perambulant per hoc ostendens pertinacis-
simum studium inquirentium inania et su-
perflua. Hec autem tria genera vitiorum .i.
voluptas carnis. superbia et curiosi-
tas includunt omnia vitia. que sicut iohannes
dicit sunt concupiscentia carnis. ambitio seculi. et
superbia. et concupiscentia oculorum. Per oculos
namque curiositas maxime preualet. De
hiis tribus temptatus fuit saluator et
vicit. quibus primus homo victus succubuit. Sequitur. Aug

Domine dominus noster quam admirabile est nomen tuum in vniuersa terra.

Domine dominus noster quam etc. Ecce conclusio psalmi
ecce quo totum tendat quasi et quia hec omnia fecis-
ti. ergo o domine dominus noster quam admirabile est
nomen tuum in vniuersa terra. Decenter Aug
repetit principium ostendens inicium et
finem hominum ad deum referendum.

Confitebor tibi domine. Titulus in
finem pro occultis filii psalmus
dauid. Cum dicit filii nec addit cuius. sicut Aug
hic per excellentiam intelligitur xpus qui est
vnigenitus dei filius. sicut ipse sine addi-
tamento ait de se. Si filius vos libera-
uerit. vere liberi eritis. Vel filius est etiam
ipsius dauid. quia de eo est natus. Cum dicit
pro occultis. nominando occulta filii. dat
intelligi. quod alia sunt manifesta eius. Di-
cendum ergo quod duo sunt aduentus xpi. Primus
in humilitate qui occultus fuit iudeis.
qui cecitatis iudeis gentibus profuit. Unde
cecitas contigit in israel. vt plenitudo
gentium subintraret. Secundus in maiestate
qui manifestus erit omnibus. Duo sunt etiam
iudicia dei. Primum occultum quod nunc agitur
quod incipit a domo dei .i. pena que nunc
quoslibet hominum vel excitat ad purgationem
vel monet ad conuersionem. vel si contempnunt
vocationis dei disciplinam. excecat ad
dampnationem. Manifestum autem iudicium
erit in vltione. cum vnicuique retribuetur
iuxta merita sua. Hic agitur de occultis
.i. de humili aduentu. qui cecitatis iudeis
profuit gentibus. et de pena qua iudicat

purgando. qͣtendo. excecando. Et est
sensus tituli. Psalmus iste est dd' prophe
Cas q hic loqͣt in psona ecclie diges nos
in fine .i. in xp̄m. et est p occultis .i.
Aug agit de occultis filij .s. dei. vel filij
ipsius dauid de q natus e xp̄s s'm carne
ne. Intencioe monet vt no casu vl'
fato qs credat mūdū regi. s; iusto
iudicio dei. Modus. Mrnqȝ sic ptices
Cas p'o. propha letus psallat. qȝ cultura
dyaboli p aduētū xp̄i destruit. et
xp̄s regnat iudicat ⁊ adiuuat. 2o.
fideles puocat ad laude ibi. psal-
lite dn̄o. 3o. fine malor venturū
pctoribus cū antixp̄o pdicit ibi. Vo
ūtant pctores. 4o. mala tpis ātē
xp̄i ptractat. ibi. Vt qd dn̄e. 5o. pre
cat' iudiciū maturari vt sto̅r mala
finiat'. ibi Exurge dn̄e. Co̅n illos
g'o. q de flore malor ⁊ labore bonor
murmurat. putātes no diuina disposi-
s; casu h' ōtingē loqtur hic propha.
.ps. ix. Confitebor tibi dn̄e in to
to corde meo: narrabo
oia̅ mirabilia tua. Cōfitebor
tibi dn̄e. qi qdā murmurāt et detra
hūt. s; ego ōfitebor t' dn̄e .i. lauda
bo te quicūqȝ detrahat. et h' i toto
corde meo. no in pte ut faciat isti
qui qdā diu opa approbāt. qdā blas-
phemāt. s; ego ōfitebor t' in toto cor
Cas. Aug de meo. qȝ i nullo de puidēcia dei
dubito. s; oia̅ rc̄e agi sentio. q stul
ti ⁊ temere ⁊ casu putāt agi ⁊ ecc
narrabo alijs mirabilia tua. no
mīa ⁊ oia̅ .s. visibilia ⁊ īuisibilia
Oia̅ eni narrat q de visibilibus
trāsit ad īuisibilia. vt q dicit eū

q lazarū suscitauit in corpe. paulū
suscitasse in mēte. qd maius est ⁊
excellēcius. Vl' narrabo oia̅ mirabi
lia tua .i. quecūqȝ dicā de tuis opi
bus mirabilia sūt. sc'. Letabor qī a
Letabor et exul lijs narrabo
tabo in te. psallā et eciā apd me
noi̅ tuo altissime. letabor ⁊ exul
tabo. qd plus est qȝ letari. Exultacio
eī est intēsa leticia. Letabor dico ⁊
exultabo in te. no in sclaribus. no
in iocūditate rerū labiliū. s; in oc
cultis filij. alibi no est vera leticia
psallā. ope noi̅ tuo exaltando o
altissime. qd faciā ut meo exēplo
psallat ⁊ alij. Dein causā subicit
laudis dicens. In ōuertendo ⁊c. Ecce
In ōuertendo inimicū meū retro
retrorsū: infirmabuntur ⁊ dicta
peribunt a facie tua. Ecce. qī
io letabor ⁊ psallā. qȝ in ōuertendo
inimicū .s. dyabolū retrorsū .i. qȝ dn̄e
dyabolū ōuertisti retro amisso im̄re
q an̄ aduentū xp̄i precedebat ut dux
itineris mortis. infirmabunt' impij
ut nichil possint vl' velint ōt' pios
et peribunt. qȝ no erunt impij. Iuxt' illud
Comite impiū ⁊ no erit. Et h' a facie
tua .s. a cogniccoe dei. qȝ ministrati c
orū no recordabit'. Ita perijt q dixit
Viuo ego. iā no ego. viuit vo in
me xp̄s. Vl' in malo pt accipi. qȝ
dyabolū ōuertisti in fugā. ⁊ mebra
eius infirmabunt'. in mal'. ⁊ vt nichil
nocere bonis possit. Peribunt in die
iudicij a facie tua .i. ab increpacoe
tua. cū dices. Ite maledicti in igne
eternū. Dein ostendens p qd ōuersus

sit retro dyabolus subdit.

Qui fecisti iudiciu͂ meu͂ et causa͂ mea͂: sedisti sup thronu͂ qui iudicas iusticiam.

Aug9 Qui fecisti q̄i qui͂ est retrorsu͂ inimici ⁊ perierut ip̄i. ß quo͂ h⁹ ⁊ p q̄d.
Ecce qui͂ fecisti iudiciu͂. h⁹ sunt s. qu͂
iudicatus est xp̄s. et sn̄ia in eu͂ data
⁊ causa͂ qua͂ egit xp̄s q̄ ip̄ios ac-
cusatus. Iudiciu͂ dico ⁊ causa͂ meu͂
et mea͂. q2 n̄ seruierut ad utilitate͂
mea͂. fuerut q̄lit ⁊ naute dicu͂t ve-
tu͂ suu͂. q̄ utu͂t ad bn̄ nauigandu͂. Sed.
Sedisti vl' sedes. q̄i fecisti causa͂ mea͂
p h⁹. q2 sedisti vl' sedes. o d̄s p̄r sr̄ thro-
nu͂. i. sup aiam xp̄i. q2 d̄s. s. p̄r erat
Rem Theod in xp̄o mu͂du͂ sibi reco͂cilia͂s. Tu di-
co sedisti q̄ iudicas o p̄r iusticia͂. s. ut
xp̄s moriat̄ p gn̄e huano. Et p hoc.

Increpasti ge͂tes ⁊ perijt ip̄i⁹ nome͂ eo͂r delesti ietinu͂ ⁊ in sclz scli.

Increpasti. i. terruisti ge͂tes de
Aug p̄tis. Vl' ad xp̄m dirigit̄ sermo. sedis-
ti q̄i fecisti iudiciu͂. et o xp̄e sedisti
ul' sedes p⁹ resurrectione͂ sup thronu͂
i. ad dextera͂ p̄ris. Tu dico sedes qui
iudicas. i. iudicabis in fine iusticia͂
q2 xp̄s in fine iuste iudicabit. cui p̄r
Aug oe͂ iudiciu͂ dedit. Dico. sedes ad dex-
tera͂ p̄ris. vn͂ mittes sp̄m scm̄ p
ap̄los increpasti ge͂tes p p̄tis. ⁊
Cas sic perijt ip̄ius factus p̄ius. Vl' ip̄e
i. dyabolus perijt amissa p̄tate a
Aug deo perijt ip̄ius q̄d delesti no͂ eo͂r
i. ip̄ior. Ndo ei dicit̄ ip̄ij qui deo
credut. ⁊ hoc ietinu͂. vl' in sclm̄ i.
p̄ns. et in sclm̄ scli. s. ietinu͂. Sclm̄
est h⁹ p̄ns q̄d voluit̄ vicissitudi͂e tp̄m

sibi succede͂tiu͂: sclm̄ scli est etinu͂
q̄d i͂mutabili etinitate q̄sistit. cui⁹
istud sclm̄ est ymago ⁊ umbra. Vl'
q̄d dicit in sclm̄ scli. determinatio e͂ et
expo͂ p̄cede͂tis. s. ietinu͂. ne dicedo
ietinu͂. h⁹ p̄ns sclm̄ accipes. Delesti
g⁹ nome͂ ip̄ior ietinu͂ et in sclm̄ q2
amo͂ in p̄plo dei tu͂qllo n̄. poterit. Et ve q2.

Inimici defecerut framee in fine͂: et ciuitates destruxisti.

Framee inimici q̄ti eius est. i. rebel- Cas
lioe͂s dyaboli ⁊ errores diuisi q̄bus Aug9
aia͂s occidit defecerut in fine. i. p
xp̄m in p⁹ aduentu ex p̄te. in scdo
plenarie. Iste finis est ille gladius q̄
vibrabit d̄s ap̄te iudica͂s. Unde in
alio p̄s sup d̄. Gladiu͂ suu͂ vibrabit
q̄ mo͂ occulte iudicat. vsq3 ad q̄ ap̄te
iudica͂te in furo͂ aliq̄ valet fra-
mee hostis. ß penitus tu͂c deficient
qu͂ pala͂ vibrabit̄. et nu͂c eo occulte
iudica͂te destruxisti ciuitates eoru͂
i. multitudi͂es. s. illos. in q̄b⁹ dyabolus Theo9
regnat. vbi dolosa ⁊ fraudule͂ta q̄si-
lia q̄i curie locu͂ obtinet. cui p̄ncipa-
tui q̄i satellites ⁊ ministri assu͂t offi-
cia me͂bror singulor. sicut oculi ad
curiositate͂. aures ad lasciuia͂. man⁹
ad rapina͂. et hu͂c modu͂ ce͂ti me͂b͂
tyra͂nico p̄ncipatui. i. p̄uis co͂silijs
militat̄. Hui⁹ ciuitatis q̄i plebs est
oe͂s delicate affcoe͂s ⁊ turbule͂ti mo-
tus aiu͂ cotidia͂nas sedicoe͂s i͂ hoie
agitantes. Has g⁹ ciuitates. vbi rex
vbi curia. vbi ministri vbi plebs i͂ueit̄.
destruxisti. vt exclusō dia͂lo sui͂at regn͂ x͂.

Perijt memoria eo͂r cu͂ Et io. sonitu: et dn̄s ietinu͂ p̄manet

Aug Periit memoria eorum apud deum ne
puniat. Vel memoria eorum .i. impiorum
Aug peribit .i. ritus eorum excidet. Periit di-
co cum sonitu vel strepitu .i. et strepitus
et tumultus impietatis periit. Vel ideo
dicit cum strepitu. quia cum impietas evertitur
strepitus fit. quia non venit ad summam
pacem nisi qui magno strepitu cum vi-
tiis pugnavit. Vel de futuro accipi
totum potest ab illo. Inimici .i. dyabo-
lice framee defecerunt in finem .i. virtus
dyaboli in fine seculi destruetur. Et ci-
vitates eorum .i. populos eius destruxisti
.i. destrues. Nota quod plurali dicit eorum
cum supra dixerit singulariter inimici. quia
cum plures sint demones in malicia
similes sunt et quasi unum. Sequitur. Periit .i.
Cas peribit in futuro memoria eorum cum sonitu
.i. cum clamore magno. ut fit cum reos
perspexerit [?] in fine claudentur. Sed contra
dominus permanet in eternum. frustra igitur quia cum insistit [?]

Paravit in iudicio thronum
suum. Et ipse iudicabit orbem terre
in equitate. iudicabit populos in
iusticia. Paravit thronum suum

Dico permanet in eternum et iudicabit
Cas quia paravit thronum suum .i. iudiciariam
Aug potestatem in iudicio .i. cum iudicatus est.
quia per paciam celos acquisivit et potesta-
Cas tem iudicii. Nam et quia in humilitate iu-
dicatus est. in maiestate iudicabit.
Unde subditur. Et ipse iudicabit tandem
Cas apte orbem terre .i. mundum ipsum ut ha-
beat incorruptibiles qualitates ut sit
purgatus. Vel de toto orbe omnes gen-
Aug tes. Iudicabit dico in equitate meri-
tis digna reddens. Et repetit aliis
verbis. Iudicabit populos. et hoc est quod
dixit orbem. in iusticia. hoc est quod dixit in equitate.

Et factus est dominus refugium
pauperi. adiutor in opportu-
nitatibus in tribulatione.

Et factus est qui in furore iudicabit. et Aug
interim ut inimicus cuiusque retro nichil
noceat. Dominus factus est refugium in malis Cas
vitandis sed hoc non nisi pauperi .i. illi qui
nil amat in transitoriis et quantum est enim
quia iudex est refugium esse pauperi. qui nil
mundi cupit. et ipse est etiam adiutor
in agendis bonis. In quibus est adiutor
et refugium in opportunitatibus .i. in hiis Aug
in quibus opus est. Deinde exponit opportuni-
tates .s. in tribulatione posito est adiu- Aug
tor et refugium. Dulce auxilium est et Aug
refugium quod in necessitate datur. Tribulationes
bene dixit opportunitates. quia non opportu-
nius avellitur homo a seculo nisi hiis volup-
tatibus nugatoriis et perniciosis labores
et dolores misceantur. Sequitur. Et noverint

Et sperent in te qui noverunt
nomen tuum: quoniam non dere-
liquisti querentes te domine.

sperent in te ... quia et quia refugium es et ad- Aug
iutor. ideo o domine sperent in te. non in seculo
qui noverunt nomen tuum. quod faciunt cum
desinunt sperare in rebus seculi. Tunc enim
aversos a seculo et querentes ubi figant
spem. excipit cognitio nominis dei. No-
men autem scitur cum ille cuius est nomen noscitur.
Nomen autem dei est dominus. Unde. Qui
ascendit super occasum. dominus nomen illi.
Quod nomen bene novit. qui libenter ei
servit ut domino. Vel nomen dei est qui est.
Unde dominus dicit ad moysen. Ego sum qui
sum. Et hec dices filiis israel. Qui est
misit me ad vos. Quod nomen recte
intelligit qui spem non ponit in hiis rebus

q tpis volubilitate pterfluunt nichil
ferme hntes ii erit et fuit. quia qd
in illis futuru est. cu venerit fit stati
pteritu. et expat cu cupiditate. et a-
mittitur cu dolore. no tenet cu ctitudie.
Et neq speret in trasitoriis. sed in eo
cuius eentia no novit ptitu vl futuru
Seqt. Quia no dereliqsti. qi ve adiutor [Cas]
es et refugiu. quia no dereliqsti. et si
ad hora videt. qrentes te dne. tu q
neq pt qre trasitoria. Neq ei pt deus dimit

Psallite dno q habitat in Syon: annunciate int gentes studia eius. [Aug]

Psallite dno. Beda ps vbi
fideles ad laude pphe puocat respi-
ciens bnficia ptis tpis et futuri. qi
et qr qr dns no delinqt qrentes se.
go o vos qrentes no delinqt psallite
dno. i. laudate dnm eu pdicado. et
ope qd pdicatis iplendo. Dno dico q
habitat in syon. i. in ptnti ecclia. q nuc
p speculu qtemplat deu. Sicut ei ihrlm
q interptat visio pacis sigt supceles-
tem ecciam. ita syon gestat ymagine
ecclie que nuc est. qr syon interptat
speculatio q mo agit vt pueniamus
ad pacis visione. i. de syon ad ihrlm
Quelibz at studiosa speculatio it in
errore ni dns in ea habitet. Sequitur
Annunciate int gentes studia eius q
habz erga suos. que sut illa. hec s.

Qm requires sanguinem eorum recordatus est: no est oblitus clamore pauperum.

Qm ipe est req-
rens vltione qua exercet q occisores sa-
guine eorum. et recordatus est ipsorum oc-
cisorum qsolando et glorificando. Vl ita
Annunciate int gentes studia eius. i.
mandata eius. in quibus studendu est [Theod]
q qi dicat q missi sut euangelisare
nemo credit nob. q occidimur. Rndit
Non sine fructu eternitatis occiduntur
missi a xpo. qm reqres vltione sa-
guine eorum in iudicio futuro. vbi pena [Aug]
occisori et gla erit occiso. recordatus e
suorum glorificando eos et qsolando. et
interfectores puniendo. Recordatus aut
d. no qd oblivio cadat in deu. et pus
oblivione memor fiat. Bz qr pus lon-
gu tps futuru est iudicium. Et d.
hoc ppter affectu infirmorum qui oblitu
putat. qr no tam cito fit vt volut.
Quibus etia addit. No est oblitus
clamore pauperu. qi dixi recordatus
est. pp qd videt fuisse oblitus. ymo no
est oblitus clamore paupm ut pu-
tatis. et si dixi recordatus. hoc dicit q
qrentes. q p dilatoe putat oblitu. Vos
aut sit ille clamor paupm ondit sbdes.

Miserere mei dne. vide humilitatem meam de inimicis meis.

Miserere mei dne et c. Ecce ille clamor
vnus pro oibus loqt. et in sua psona
petit qd vnusqsqz dicat. sic. inqt
miserere mei dne. vide .i. intuitu mie
humilitate mea. aspectus dei auxiliu [Cassi.]
d. q tu etiam sit lux tenbras fugat
serenas mente. Et est sensus. Vide
humilitate. adiuva humilitate mea.
q quanta sit estimat de inimicis meis.
de supbia qppe inimici estimat humili- [Cas]
tas patientis. qr tantu hii humiliant.
quatu illi extollut. tu dico vide et miserere

Qui exaltas me de portis mortis: ut annunciem oes laudationes tuas in portis filie syon:

Aug. Qui exaltas me, id est longe me facis de portis mortis, id est ab omnibus pravis cupiditatibus quibus itur ad mortem. Mors est autem ipsa leticia que iam habetur in hac vita in perfruendo cupitis. Unde apostolus ait: Vidua que in deliciis vivit mortua est. Ad quas delicias per cupiditates tamquam per portas mortis venitur. A quibus ideo me elongas ut annunciem
Cas. omnes laudationes tuas. Quia quicquid dico laudatio. Annunciem dico existens et exeunti-
Aug. bus in portis filie syon. Porte filie syon sunt optima studia per que venitur in sanctam ecclesiam ad visionem pacis. Ubi non erit aliquid quod nondum sit nec fuit quod iam non sit, sed est tantum id quod est et ipsa est eternitas. In hiis ergo portis bene annunciantur omnes laudes dei, ut petentibus detur scientia et non canibus, qui malunt pertinaciter latrare quam studiose querere.
Cas. Et sunt hee porte contra predictas portas. Ille namque sunt porte mortis, hee porte vite. Filia vero syon est ecclesia. Syon enim omnes ecclesias mundi generavit, quia ibi natum est verbum, fides incepit, scilicet christus super cuius fidem fundatur tota ecclesia. Vel
Aug. porte mortis sensus corporei sunt a quibus exaltatur qui non querunt que videntur sed que non videntur. Et porte filie syon sunt sacramenta et initia fidei que pulsantibus aperiuntur ut perveniant ad occulta que nec oculus vidit nec auris audivit. Et est sensus: Qui exaltas me de portis mortis, id est ab appetitu temporalium que his sensibus sibi advertuntur. Ad quid? ut annunciem omnes laudationes tuas hiis qui sunt in portis filie syon, id est in sacramentis et initiis fidei. Aliter porte mortis sunt heretici et eorum dogmata.
Hier. Porte vite sunt apostoli et prophete et doctrina eorum, que per doctrinam bonam ad vitam ducunt, sicut heretici per malam doctrinam ad interitum trahunt. Et est: Qui exaltas me de portis mortis, id est a doctrina hereticorum et collocas me in portis filie syon, id est in prophetis et apostolis, id est in doctrina apostolorum et prophetarum, ut ibi annunciem omnes laudationes tuas. Sequitur: Exultabo in

Exultabo in salutari salutari tuo tuo: infixe sunt gentes in et cetera. Huiusque interitu quem fecerunt. Fuit clamor pauperum quem non oblivisitur deus. In quo ecclesia que affligitur se gaudere et asserit se salvari dicens exultabo. Quasi qui exaltas me de portis mortis, ideo exultabo in salutari tuo, id est in ihesu christo. Spe enim iam salva est ecclesia. Ego exultabo, sed gentes volentes occidere corpora sanctorum infixe sunt in interitu. Nec quibusdam clavis peccatorum confixe sunt, id est mortui sunt in anima. In interitu dico quem fecerunt. Pena enim est cuique sua iniquitas. Deinde quo suis peccatis quisque constrigatur ostendit dicens. In laqueo isto etiam quem

In laqueo isto quem absconderunt, id est in absconderunt, comprehensus est pes eorum. Qui in fraude quam tetenderunt comprehensus est pes eorum. Laqueus occultus est dolosa cogitatio. Pes anime amor est, qui si pravus est dicitur cupiditas aut libido, si rectus dicitur caritas. Amore enim movetur anima quasi ad locum quo tendit, id est ad delectationem bonam vel malam, qua se pervenisse per amorem letatur. In laqueo ergo isto quem absconderunt, id est in fraudulento consilio pes eorum, id est amor qui per fraudem venit

ad vanam leticiam çprehensus est. quia illa
delectatio alligat eos. ut in abrupte
amore et ad utilia vertere non audeat
Si ei convenit dolor est deserere quod delec
tat et ille dolor non sinit abscedere. et hoc
fuit occulto dei iudicio sicut indicat. Unde
Cognoscetur dominus iudicia faciens: in operibus manuum suarum
comprehensus est peccator. Cognoscetur
dominus hic a suis. faciens iudicia vera. se
cernens scilicet hic merito non loco malos a
bonis. Deinde quomodo cruciet malos hic et
quod iudicia faciat ondit subdens. In
operibus manuum tuarum etc. quia hec sunt
iudicia que facit. scilicet quod peccator comprehensus
est in operibus manuum suarum. quia non
a deo procedit quod cruciet eos. sed ab eis
quia ipsa peccata sunt eis cruciatus et tormenta
Deinde non optando sed predicendo subdit
Convertantur peccatores in infernum.
omnes gentes que obliviscuntur deum.
Convertantur peccatores. Tertia pars secundum
augustinum. et hic est titulum dyapsalmatis
Et in hac 3a parte est dyapsalma
ubi est et titulum scilicet quod occulta leticia
separationis scilicet de separatione que hic fit inter
bonos et malos. non loco sed affectibus
horum quoque separationem predicens ait. Con
vertantur peccatores in infernum. id est illaqueentur
mortifera delectatione. Et quos dixit pecca
tores aperit. scilicet omnes gentes que obliviscuntur
deum. quia sicut non probaverunt habere deum
in notitiam. ita dat illos deus in reprobum
sensum. Vel de futuro iudicio potest accipi
totum ab illo loco. Cognoscetur. quia hic
comprehensus est pes eorum in laqueo. et in
futuro dampnabuntur. quia cognoscetur in iu
dicio futuro ab omnibus dominus faciens vera

iudicia. quia secernet etiam loco ma
los a bonis. Iuste fiet dominus vera iu
dicia facere. quia peccator comprehensus est in
operibus manuum suarum. id est peccator suis operibus
constringetur. non eorum memoria ibi tantum
punietur. ut quidam falso putant. sed pro
qualitate operum dampnatur penis exterioribus
Sequitur. Convertantur. Tertia pars secundum cassi
odorum. Ubi peccatoribus cum antixpo finem
malorum predicit. quia interim hoc est quod gen
tes infixe sunt in interitu. et pes comprehe
sus est in laqueo. sed tandem convertantur id est
convertentur peccatores. ne in suis gaudeant
voluptatibus. Convertentur dico in infernum
ut alibi se mittendos putent. scilicet omnes
gentes que obliviscuntur deum. Sequitur.
Quoniam non in finem oblivio erit pau
peris: patientia pauperum non peribit in finem.
Quoniam non in finem etc. quia non est oblitus
deus clamorem pauperum. Et vere quoniam obli
vio pauperum non erit apud deum in
finem. vel in finem. id est pauper non erit in
oblivione in finem. et si hic videtur cum
mali floreant felicitate seculi et iusti labo
rant. In fine mundi non contempnentur
pauperes. et hoc propter patientiam. Unde subdit
Et patientia pauperum non peribit. et propter
hoc precipue meorum erit deus pauperum. scilicet propter
patientiam quam non opus est ad ferendos
malos. qui iam separati sunt voluntatibus
donec finaliter id est in ultimo iudicio se
parentur localiter. de quo iudicio subdit.
Exurge domine non confortetur homo.
iudicentur gentes in conspectu tuo.
Exurge domine. Preait hic prophetia futurum
iudicium. Loquens enim de fine seculi. pro
spexit cordis illuminatione adventum
antixpi. Unde quasi territus exclamat. Ex-

Aug
Aug
Cas
Aug
Aug
Cas

ingre. qi dico qd paupm patia no
pibit in fine. vt at no peat sbdit
Exurge dne ad iudiciu. 7 no cfor
tet. i. no pualeat sup eos ho puiy
no ds. sicut finget. ȝ an iudicet.
gentes. i. p eu pcipitet in pctm
et hoc est qd d. de antixpo i cspcu
Aug9 tuo. i. in occulto qd pauci sci 7 iusti
videt 7 itelligut. et o dne qz te et
tua lege noluerut getes. Constitue
Constitue dne legisla atixpm
Cas tore sup eos: sciat ge- legis pue
tes qm hoies sunt. latore sup
eos. i. gtilit vincetes. sciat. i. exttu
ciati expiant. qm hoies sut. i. qd
Cas stulti fuerut. qi. qz noluerut esse
filij hois. i. nomi sut hoies. i. ve
teres veteri hoi pctori seruietes.
Ut qd dne recessisti loge: des
picis i oportuitatib9 in tribu
latione. Ut qd dne. Certa ps
ubi mala illi9 tpis ptractat. Cru
nimietate pmotq d. deo. Vt qd 7c
Cas Qa ei illi licebit tanta face vt pu
tet ds. sbdit. qi voce gemitu et
qrentiu de dilatoe iudicij dicens
Vt qd 7c. qi getes iudicet. sed a
tus o dne vt qd. i. cur recessisti
Aug longe. h. videt. du tardat sbuenire
h at qrit ppha. vt simplices scos
Aug9 doceat. et mox qi sbito itellexerit
vl qi sciens vt doceat q sciert solut
Cas subdes. Despicis 7c. qi ecce cur re
cessisti longe. qz despicis in oportu
tatib9 in tribulatoe. i. oportue des
picis 7 sinis tribulai. Despicis d.
scdm h qd videt. gemetib9 du dif
fert. vl. i. salte modico tpe auxiliu

sed oportune id facit ita. s. qd.
Du supbit ipius icendit pau
p: cprehendut. in csilijs quib9
cogitat. Du supbit ipi9 incedit
paup. qi hoc csilio despicis et tribu
lai sinis vt incedat paup desiderio
tui aduetq. qz du supbit ipi9. pau
p spu incendit amore dei. Vl acce
dit. i. purificat. fornax ei tribulacois
ligna vicior cremat 7 auru virtutu
purgat. Vl malos viciat. bonos
purificat. Ex hijs liquet qd mire
puidetia dei de malis opat. Copa
tioe naqz peccatu boni. bone spei
magno studio accedut ad ire vi
uendu sicut 7 p heses crescit. gra
tiorqz est cognitio vitatis. et sic
ipij cphendut in csilijs. i. in cogi
tacoib9 qb9 cogitat cprehede scos.
Male ei cogitacoes st vincula. 7 qi
qs qret. cu hoc sint mat. Reddit
Qm laudatur pctor in desid
rijs aie sue: 7 iniqu9 bndicit.
Qm laudat 7c. qi io supbit ipi9
vl cphendit. qm pctor q in se pctat
. s. laudat a sinis. no corrigit in desi
derijs aie. i. ipletioe desideriorz sesu
alitatis sue. Hec est magna ira dei
vt desit correctio et assit adulatio
Adulantu lingue alligat aias in
pctis. Delat ei ea face. in qb9 no
solu no metuit reprhensor. ȝ etia
audit laudator. Vn sbdit. 7 iniq9
qd est nocedo alijs bndicit qi ds 7
p h pctor. s. atixpe. Exacerbauit
Exacerbauit dnm dnm. i. veru
pctor: scdm multitu deu in na
dine ire sue no qret. puocauit

vt ab eo puniatur. Vel ita dixit. quia
peccator laudatur in desiderijs. et hoc
utique meruit. quia peccator scilicet antixpistus
exacerbauit vel irritauit dominum vt hec
patiatur. sed ut correctionis flagella
ab eo suspendantur. adeo quod exacerba-
uit quod antixpistus non queret deum secundum
multitudinem ire sue. scilicet antixpi. qui omnia
turbulenter et crudeliter faciet. Vel deus
Aug. qui solet alios querere et a malis reuocare
non queret eum antixpm id est non attendet
peccata eius vt hic visitatur in futuro grauius
puniturus. et hoc secundum multitudinem ire
sue. scilicet dei. quia deus ei iratus est multum. dum
per fraudes et scelera ad diuicias et
honores peruenire sinit deus. Magna
enim ira dei est. quando non corripit peccan-
tem. sed vagam licentiam in peccatum ruendi
permittit. Unde ad peccantem synago-
gam dicitur. Recessit a te zelus meus. non
visitabo super filias tuas et vxores
cum fornicate fuerint. Et tanta est ira
dei. vel nequicia ipsius antixpi. quia.
Aug. Non est deus in conspectu eius. inqui-
nate sunt vie illius in omni tempore.
Non est deus in conspectu eius. Magnum
est malum a luce veritatis deseri. et
tamen magnum malum putant homines esse
oculorum corporalium cecitatem qua lux
ista retrahitur. Nescie at sue tamen est
id quod deum non habent ante oculos. et ideo
vie illius id est cogitaciones consilia et
opera inquinate sunt id est sordent in omni suo
tempore id est in omni tempore vite sue. Vel in omni
tempore id est ad comparacionem eorum omnium qui fuerunt
in aliis tempore. quod inde procedit. quia.
Auferuntur iudicia tua a facie
eius: omnium inimicorum suorum dominabitur.

Auferuntur iudicia tua a facie eius o
deus. a facie eius id est putat quod non iudicet
deus. quia eum differt iudicium non putat
se puniendum. et ideo eciam inquinate sunt
quia inimicorum suorum dominabitur. Dixit eciam
omnes reges superatus vt solus regnet
et sedeat in templo dei. Extollens se super
omne quod colitur. et dicitur deus. et quia per malas
et nepharias artes ad illud tante
culmen dominationeque veniet. addit.
Dixit enim in corde suo non moue-
bor a generatione in generationem
sine malo. Dixit enim qui vere domina- Aug.
bitur. quia per malas artes. Dixit enim in
corde id est apud se. extra alia dicit vt
bonus videatur. Quod dixit: non moue-
bor a generatione in generationem sine
malo. id est fama mea non transibit de
presenti hac generatione ad posteros nisi
malis artibus tale culmen et tam excelsum
principatum consequerer de quo posteri tacere non
possunt. Nimius enim perditus et expers bonorum
artium atque iusticie. alienus lucis. malis
artibus aditum molitur ad famam tam diu-
turnam. vt apud posteros eciam celebre-
tur. Et qui non possunt bene innotescere. cupi-
unt vel male de se homines loqui. dummodo
nomine eorum latissime pmageter. Vel ita
dixit. Ego mouebor a generatione mor-
tali in generationem inmortalem. sed non sine
malo id est non malis artibus. Putabit
enim malis artibus antixpus se et non aliter
venturum cum corpore de mortali generatione
in eternam. de terra in celum. Quod et symon
magus putauit cum sceleratis artibus
celum se arbitratus est adepturum. et de
humana generatione in diuinam magicis
artibus transiturum. Vel ita. Mouebor

a generatione in generatione. i. omnes gentes occupabo. sed non sine malo. i. sine peccato. quod ei proprium est. Vel ita. Ego non movebor. hic distingue. i. non inquietabor. sed potius a generatione presenti tendens in generationem futuram. scilicet ero sine malo. i. sine inquietatione. Deinde exequitur eius maliciam dicens.

Cuius maledictione os plenum est et amaritudine et dolo: sub lingua eius labor et dolor.

Cuius maledictione et cetera. q. d. hoc sibi promittit ille cuius os plenum maledictione

Aug9 .i. blasphemiis et contumeliis. Sed mirum os eius dicitur maledictione esse. non enim quia effundit caret. valebit ei tantummodo ad eum perdendum. non nocebit electis. et os eius plenum est amaritudine. i. amaris verbis et minis et dolo. i. blanditiis. quia amaritudine et dolo. i. minis et insidiis alios sibi convertet. et labor. i. iniquitas et dolor. i. pernicies. que inde sequitur. est sub lingua eius. non in lingua. quia tacite apud se ista cogitabit. Aliter exterius loquitur omnibus ut iustus videatur. Vel sub lingua eius

Cas labor et dolor. i. cogitationes eius sunt de labore sanctorum et dolore corporeo. quia cogitabit qualiter sanctos affligat et occidat quod in martiribus ab eo et a suis occisis patet. Vel ita labor sanctorum et dolor qui est exterius in penis corporis est sub lingua eius. i. levior est lingua eius que magis in anima nocet. Illa exterius. quia verba eius plus timebuntur et nocebunt quibus perpetrabitur anima et peribit quam verbera. Deinde comparat eum latroni qui occultas insidet vias. ut interficiat innocentes dicens.

Sedet in insidiis cum divitibus in occultis: ut interficiat innocentem.

Sedet qui cum studio et mora in insidiis cum divitibus huius seculi. quos ditabit et muneribus cumulabit. quorum falsam felicitatem ad alios decipiendos ostentabit. In insidiis dico positis in occultis. i. in ambiguis. ubi non facile intelligitur quod appetendum sit. quod vero non. Ad quod ibi sedet ut interficiat innocentem. ex innocenti faciendo nocentem. Deinde exponit eius insidias dicens.

Oculi eius in pauperem respiciunt: insidiatur in abscondito quasi leo in spelunca sua.

Oculi eius. qui mala et affectum respiciunt in pauperem. Vel alios sic decipit. quia oculi eius respiciunt crudeliter in pauperem spiritu. quia iustos et pauperes spiritu. quorum est regnum celorum maxime persequitur. et ipse insidiabitur in abscondito. quia ille nesciat quod decipitur. Ipse dico existens quasi leo propter vim in spelunca sua. i. propter dolum. Recte comparatur leoni existenti in spelunca. quia in eo vis et dolus operabitur. vis in aperto. dolus in miraculis. Hec est 3a persecutio composita ex vi et fraude. Que erit sub fine ante persecutionem antichristi. Prior fuit violenta cum martires proscriptionibus et tormentis et cedibus angebantur ut sacrificarent ydolis. Altera est fraudulenta que nunc fit per hereticos et falsos fratres. Illa vero erit et violenta et fraudulenta. Vis per leonem. dolus per speluncam intelligitur. Que duo in antichristo erunt. Deinde eius iterum exponens de utroque. s. dolo et vi repetit.

Insidiatur ut rapiat pauperem rapere pauperem dum attrahit eum.

Insidiatur. qui ad quod insidiatur. Certe insidiatur ut rapiat dolo pauperem. ecce

Aug dolus. Iste insidiatur rape violentia
pauperem dum attrahit eum ad se cru-
ciatibus. Vel equsquam potest dici. ut prius
de vi. postea de dolo agat. Primo modo
insidiatur ut rapiat pauperem vi. Item
insidiatur rape pauperem dolo dum bla-
ditiis attrahit eum ad se. quod est tunc
rape. Deinde aptius de illis duo-
bus subdit. et prius de dolo dicens.
**In laqueo suo humiliabit eum: in-
clinabit se et cadet cum dominatus fuerit
pauperum.** In laqueo enim dolus suo
scilicet quod sibi fit. Vel in muscipula. scilicet non
Cas Aug quidem statim occidet. sed humiliabit eum
pauperem. quia quanto mirabiliora signa
faciet. tanto fratres ei contrarii magis contem-
nentur. et pro nichilo habebuntur. sed inclina-
Aug Cas bitur et cadet. cum sanctis supplicia intu-
lerit. Unde subditur. Inclinabit se et cetera. Cum
enim nimia felicitate in otia remiserit
animum. cadet repentino interitu. Cadet
dico cum dominatus fuerit pauperum. Extre-
mis. Ut enim muscipula bene figit insi-
dias. ita dominatio terrore aptissime
insinuat. Et merito cadet.
**Dixit enim in corde suo oblitus est
deus: avertit faciem suam ne videat
in finem.** Dixit enim et cetera. Vel ita conti-
nua. Inclinabitur et cadet. quia hoc modo
dixit enim in corde suo oblitus est deus
Aug pauperum ut eos salvet: vel mei ad
puniendum. Hoc autem putare scilicet se impu-
nitum. celatio est et casus. Iste dixit
avertit faciem suam ne videat me vel
illos usque in finem. id est in die iudicii.
Vel avertit faciem suam ne videat in fine
Aug id est ne videat ea que in fine et in illo mun-
do agentur. In fine negat deum videre que

dicunt eum non curare humanas res. quia
tamen finis est rerum et ultimum elementum
in quo nichil agitur sine ordine. sed homines
eum non videt. quod pertinet ad occultum
filii. Laborabat quoque etiam illo tempore quasi
navis in magnis fluctibus et procellis
dormientem excitat dominum ut
imperet ventis et tranquillitas veniat dicens.
**Exurge domine deus et exaltetur manus
tua. ne obliviscaris pauperum**
Exurge domine. Mutat personas in qua postulat Cas
iudicium ut hec cito finiantur que tanta sunt
ut nemo velit tempus quo hec fiunt dila-
tari. Cui talia dicet antichristus et faciet.
Propterea o domine deus iam exurge id est cito veni Aug
et manifesta potentiam tuam. Iam de
vindicta agit quod antichristum et exaltetur
manus tua id est potentia et iudicium. et ne Remi Iheronimus
obliviscaris pauperum. ut putat anti-
christus et complices sui dicentes. Avertit
faciem suam. Iam itaque de iudicio illo Aug
intelligens etiam et exultans dicit.
**Propter quid irritavit impius deum
dixit enim in corde suo non requiret.**
Propter quid irritavit impius antichristus
deum et quod profuit ei tanta mala facere.
Dico irritavit et vere. Dixit enim in Cas
corde suo non credens deum punitorem.
non requiret deus quod facio. Ita dicit antichristus. sed tu
**Vides quoniam tu laborem et do-
lorem consideras: ut tradas eos in
manus tuas.** Vides id est nosti ut
id est qualiter tradas eos scilicet antichristum et compli-
ces suos in manus id est in vindictas tuas Aug. Iheronimus. Remi.
Quare: quoniam tu laborem et dolorem consi-
deras. que infert sanctis. de quo supra dictum Cas.
est. sub lingua eius labor et dolor. quod
putat deum nescire. sed vere scit. Vel

ira. Dixit eni in corde suo non requiret
et vides quoniam tu laborem et dolorem vel
non consideras. ut tradas eos in manus
Aug. tuas. Solent homines interdum non sumere
vindictam de iniuriis sibi illatis. quia
timent laborare vel irasci. sic et iste im
pius de deo putat quod non valeat deus
tot mala punire sine labore et ira
Sensus autem iste prouintia :: et distin
guit. in qua si erratum fuerit. obscurat.
Sic eum dixit impius. non requiret deus. qui
deus laborem et iram considerat. ut tradat eos
in manus .i. qui laborare et irasci ti
meat. et ideo parcat eis. ne puniendo
eos. laboret et turbetur ira. sicut ali
quando faciunt homines dissimulata vindicta
ne laboret vel irascatur. Et est sensus
Dixit antichristus. non requiret deus mala
que facio. et dixit quod tu o deus vides .i. sus
tines mala et impunita dimittis. Ideo
quoniam tu laborem et dolorem vel iram consideras
ut tradas eos in manus tuas .i. quia
times laborare vel irasci si eos punias
Sed numquid timet hoc? Absit. Sequitur
Tibi derelictus est pauper: Tibi de
orphano tu eris adiutor lictus qui
dico ne obliviscaris pauperum non de
bes. quia tibi derelictus est pauper. Ideo enim
Aug. pauper est omnibus huius mundi temporalibus
relictis. ut tu tantum sis spes eius et tu
Aug. non alius eris adiutor orphano. cui
moritur pater mundus per quem carnaliter est
genitus. ut dicat mihi mundus crucifixus
est et ego mundo. Et non quod peccatis tiret
hominis demulcet. Et quia tibi derelictus est pauper ergo
Contere brachium peccatoris Contere
ris et maligni: queretur brachium pec
catum illius et non invenietur. catoris et

maligni .i. potentiam illius pessimi qui
peccator est in se. et malignus in alios.
Vel peccator in vi. et malignus in fraude.
Deinde quod oravit affirmat. queretur peccatum
illius .i. iudicabitur de peccato suo. et non
invenietur .i. ipse peribit propter peccatum suum.
Vel queretur peccatum illius. an sit adhuc ne
cessarium ad purgandos bonos sicut ante
tempus supra. Dum superbit impius incenditur
pauper. et non invenietur necessarium esse tunc. quia
iam non est in quo sit locus peccato illius.
omnibus iustis tunc purgatis. sicut plano
ferro non est opus lima. Dominus regnabit.
Dominus regnabit in eternum in eternum et in
et in seculum seculi: peribitis seculum seculi Ho
gentes de terra illius. regnum gentium
erit perveniente huius mali quod veniet destruc
to antichristo. Sed vos gentes .i. peccatores
omnes qui sine lege dei estis. peribitis de
terra. scilicet de terra viventium .i. ab hoc regno
peribitis. sed pauperes habebunt. quia
Desiderium pauperum exaudivit
dominus: preparationem cordis eorum audi
vit auris tua. Desiderium pauperum
exaudivit dominus. qui estuabunt in malis
huius seculi cupientes diem domini. Deinde
gaudentes sermonem ad dominum ait. Et au
ris tua .i. potentia qua audis vel non
Non enim corporeum membrum fas est in
deitate accipere. Sed nominatis membris que
in nobis visibilia sunt et corporea. pote
tias operationum oportet intelligi. Au
ris ingens tua audivit preparationem cordis
eorum .i. cor paratum servire per patientiam ex
pectans. Vel secundum aliam litteram. Audivit
auris tua preparationes. vel concupiscentiam cordis
eorum .i. ardorem desiderii cordis eorum. quod
est. ubi omnibus viribus anime aliquis ardenti

petit. Vel audiunt preparationem cordis eorum. i. hoc quod in cordibus eorum ipse deus preparavit. Vel preparationem cordis eorum audivit tua auris. i. quam statim voluit petere deus audit.

Iudicare pupillo et humili: Sed ut non apponat ultra magnificare se homo super terram.

Iudicare pupillo. ecce desiderium pauperum. eorum enim desiderium est te iudicare. i. ut tu iudices pupillo non conformi (Aug) filio et humili non superbo. (Aug) Aliud est iudicare pupillum. et aliud est iudicare pupillo. Iudicat enim etiam pupillum qui condempnat. Iudicat vero pupillo. qui pupillo sententiam profert. Et notandum quod hic memorat filius dei adventus ad iudicium qui manifestus erit. cum iste psalmus de occultis filii agat. sicut titulus insinuat. Sed et ille adventus nunc inter occulta filii ponitur. quia nemo de eo scit neque angeli neque virtutes. neque filius hominis non utique ad cognoscendum. sed ad prodendum. Sequitur. ut non apponat. quia hoc desiderium ut iudices ut homo s. ille superbus antichristus qui est homo purus. non deus. non apponat ultra ut fecit in (Cas) tantum magnificare se. i. se magnum facere super terram. Tunc enim omnia mala finientur cum homo et auctor malorum cum sua plebe dampnabitur.

(Aug) **In domino confido.** Titulus In finem psalmus david. Agit hic propheta de hereticis qui in ecclesia putrida membra intuentur se christum habere. atque ab unitate ecclesie. verbis minis verberibus alios autem atque abrumpere voluerunt. et ad se trahere voluerunt. affirmantes quod apud se sit christus. et qui pie studioseque amonentes. ut ad eos transeundo transmigrent in christum. Quibus hic respondet propheta in persona alicuius fidelis redarguendo eos et docendo. eis esse resistendum. Et est sensus tituli. Psalmus iste dirigens nos in finem. i. in christum est david prophete docentis resistere hereticis. qui est iterio psalmi. (Cas) Modus. Septimus est psalmus. Primo agit de hereticis qui catholicos in suam pravitatem voluerunt convertere. Secundo dicit quod utrisque det deus s. bonis et malis ibi. Iustus autem quid fecit. Hereticis autem respondens cum increpatione ait.

In domino confido: quomodo dicitis anime mee transmigra in montem sicut passer: (ps. x.) In domino confido. quia verus mons est christus. in quo (Aug) confido quem teneo. qui est mons in vertice montium. quomodo ergo dicitis anime mee. Et ecce increpatio. Vade transmigra in montem. i. in christum qui est apud nos. i. quomodo monetis me transire ad vos tamquam illic sit christus: qui meum est. Vos ita monetis. sed si hoc fecero. ero sicut passer sicut avis. i. instabilis et levis sum si transiero. Ponitur enim spes pro gratie. Vel ita. dicitis anime mee transmigra in montes. Alia littera. i. in nos qui sumus montes. Montes vero sunt per superbiam. non per humilitatem ut iusti. Et debes ad nos transire. quia tu es sicut passer. i. penatus virtutibus et preceptis. sed hec quod obtenditis ut transeam ad vos. non sinunt me transire ad vos quia sum passer. habeo domum ubi requiescam secundum illud. Etenim passer invenit sibi domum scilicet quam domum. Dominum qui est factus refugium pauperi. Quomodo ergo dicitis ut ad vos transeam. Vel ita. Dicitis anime

mee transmigra a tuo uno in monte
.i. in eminentia intellectus quam nos
tenemus. et ita eris sicut passer qui in
altis indificat. Et quo hoc dicitis:
Quoniam mirum est. Deinde fideles in cuius persona
loquitur propheta. convertens se ad alios ait.
Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum
paraverunt sagittas suas in pharetra:
ut sagittent in obscuro rectos
corde. Quoniam ecce. quasi aliquis diceret. Qui-
bus hoc dicitis: Et quare: Respondet. Ecce
peccatoribus hoc dico. Quoniam ecce peccatores
intenderunt arcum etc. Vel ita continua.
In domino confido. Necessaria enim est quod peccatores .i. heretici intenderunt
Ier. dem est. quod peccatores .i. heretici intenderunt
arcum .i. versuti sunt .i. iuxta voluntatem suam
detorserunt sacram scripturam ad vulnera-
das animas simplicium. Vel intenderunt
arcum .i. in scripturis subtilem ut sibi
videtur intellectum habuerunt. et alios
remissum habere estimant. et paraverunt sa-
Cas gittas suas in pharetra .i. parata habent
in corde suo venenosa verba. Ad quid:
ut sagittent in obscuro rectos corde .i.
in simplici sensu degentes. Vel sagit-
tent rectos corde in obscuro .i. in suis
ambiguis et obscuris sententiis per arcum
hoc faciunt. non quod scriptura hoc valeat .i. non
ex vitio scripture. sed suo. Quoniam destrux-
erunt male ex
Quoniam que perfecisti de-
struxerunt. iustus ponendo .i. pu-
niente quid fecit. terunt ea que per-
fecisti .i. scripturas quas perfecte edidisti. Vel
perfecisti implendo in te predicta in scriptu-
Aug ris. Vel secundum aliam litteram. Ut sagittent
in obscura luna rectos corde. Luna con-
grue significat ecclesiam. Due enim sunt opiniones
de luna. quarum que vera sit vel non. omnino
difficile scire potest. Alii dicunt eam suum lu-
men habere secundum globum eius dimidium lucere
et dimidium eius obscurum esse. Dum autem
parte illam que lucet paulatim ad terram
convertit ut videri possit. corniculata
apparet. et sic crescit donec tota illa
pars videatur. Et dum iterum obscura pars
incipit apparere. donec nobis tota iterum
offeratur. Hec est ecclesia. que ex parte spiritua-
lium lucet. et ex parte carnalium obscura est.
Et spiritualis quidem pars modo apparet omnibus
per bona opera. modo latet in conscientia soli deo
nota. et solo corpore videtur. sicut contigit
cum oramus in corde. et quasi nichil agere
videmur. cum tamen non ad terram sed sursum corda
dirigamus ad dominum. Alii autem dicunt quod
luna non habet lumen nisi a sole. sed quando
cum illo habet partem illam ad nos que non
videtur ab eo. et ideo non lucet nobis. sed cum
recedit ab eo illustratur ab ea parte quam
habet ad nos donec sole occidente plena
surgit ab oriente. Cum autem ex alia parte
soli cepit appropinquare. superior pars illumina-
tur. inferior obscuratur. Hoc idem conveni-
bit ecclesie que lumen non habet nisi a sole
iusticie .i. christo. qui in multis locis scrip-
ture sol allegorice appellatus est. Cum
libet autem istarum duarum opinionum vera sit
congruenter luna allegorice accipitur
ecclesia. Si quis autem hec obscura vitet cum
in hiis obscuritatibus magis negoti-
osis quam fructuosis animum exercere aut non
libet aut non vacat. aut ipse animus non va-
let. satis habet omnissis obscuris causis
attendere perplurimis oculis incrementa et
detrimenta lune que sic deficit ut renno-
vetur. notat etiam ubi creditur resurrec-
tio mortuorum futura. Ecce qualiter luna

sig^t ecciam. Nunc videndum est quo obscuritas lune obscuritate ecce sig^t. Obscura autem fit luna tribus modis. Vel cum menstruis cursibus finit^r. vel cum eius fulgor nubilo interpolat^r. Vel in eclipsi ubi cruenta videt^r. Sic et eccia fuit obscura. [Aug.] cum in inicio fidei adhuc nova nondum tris maior effulsit. Vel cum nubibus blasphemorum tecta vituperat^r vel cum cedibus martirum est cruenta. In hijs temporibus et obscuritatibus eccie iniqui dolosa verba iaculant^r. ut rectos putant. quia sciunt h^c tempora decipiendis infirmis accomoda. Dicit ergo ut sagittet rectos corde in obscura luna .i. in [Aug.] obscuritate ecce que tribus modis obscurat^r ut dictum est. Vel obscura d^r. eccia dum filij eius pereant. et incepit et carnales multi in ea habundant. et tunc occasione obscure lune obprobria ingerunt iniqui heretici catholicis. eo quod cum talibus cohabitet. et a talibus sacramenta accipiat. sed nichil timendum est confidenti in dno. Timeat ille qui confidit in homine qui tunc d^r. sancta esse sacramenta cum per sanctos [Aug.] dent^r. Et est sensus. Ut sagittet rectos corde in obscura luna .i. cum senserit se non posse convinci lune eccie obscurato per multos carnales et impios. Quoniam que perfecisti destruxerunt. h^c non mutat^r. Vel ita ab illo loco. Nam ecce. et sunt hij timores et verba hereticorum comminantium nobis de peccatoribus exempla ponentes ut ad se qui ad iustos transeamus. Dicunt enim. debetis ad nos tran[Aug.]sire. quoniam ecce peccatores intenderunt arcum. .i. scripturas carnaliter interpretant^r. et paraverunt sagittas suas in pharetra .i.

venenata verba in corde. Ad quid. ut sagittent in obscuro rectos corde. h^c non mutat^r a sua priore lectione. Hec. Nam que perfecisti destruxerunt. Convertit ser[Aug.]monem ab istis hereticis quibus ante loqueba(tur) ad deum. quasi aliquis dicat. Cur dicunt tibi transmigra. Cur de peccatoribus te terrent. qui intendunt sagittare rectos. Rndet Nam ea que perfecisti destruxerunt. i. lau[Aug.]dem quam ex ore infantium perfecit deus destruxerunt quantum in ipsis est in suis questibus ubi parvulos qui erant fidei lacte nutriendi. vanis et scrupulosis questionibus exagitant. et venenis pravorum dogmatum necant. quibus intuit^r efficere ne laudent. Iustus autem quid fecit. Secundum ps ubi d^r. quid utrique dat. s. bonis [Cas.] et malis. et innuat^r iudicium. cuius timore saltem deserunt falsitates. qui ita heretici vos offendunt et conturbant. sed iustus .i. xps quid fecit. secundum utramque partem. s. [Aug.] bonorum et malorum. qui si heretici offendunt nonne xps pacem dat vobis. Unde d^r. pacem meam do vobis. pacem relinquo vobis. Dat utique pacem. quam heretici nepharia dissensione violant. xps vero tantam pacem exhibuit. quod etiam traditorem suum iudam inter pacientiam toleravit. et ad predicandum regnum celorum cum alijs apostolis misit. et ei sicut et ceteris eucharistiam dedit. que ante tradicionem suam et diabolum nominavit. cum predicatio eius contulit ut ostenderit dona dei ad eos pervenire qui fide accipiunt. etiam si talis sit per quem accipiunt qualis iudas fuit. Et non quia hac interrogatione [Cas.] facta invitat utrosque ad solutionem que est ibi.

Dns in templo sancto suo: dns in celo sedes eius. Dns in

teplo sco suo. vbi ondit qd faciat
bonis. Et ibi Pluit sup petores vbi
d. qd mal faciat. Dns g ondit qd
bois faciat pmisse itogatoi rndes
sic. Dns est in teplo sco suo .i. in
sanis. vt faciat eos sibi teplu. qd te-
plu est etia celu. Vn sbdit. Dns
etia hoc fecit qd in celo est sedes ei9
.i. eos qs fecit teplu. fecit et celu artha-
na sacietes. Vl ita pt distigui. Dns
cois oim p potentia. est dns speale
in teplo sco suo .i. in fidelib9. Vn d.
Au9 Templu dei scm est qd estis vos. no
vbicuqz est. sic est ipe dns vt in suo
teplo. Deinr repetit in celo .i. in
sanctis est sedes eius. Sequitur.
Oculi ei9 in paupere respiciut
palpebre e9 itiogat filios hoim
Oculi ei9. qi ita de maiorib9 fecit .s. qui
sint teplu et celu. in paupes vo .i.
minores. ocli ei9 .i. mia ei9 respiciut
qd est ei .i. paupi lux. Respcs naqz
Au9 dei. auxiliu et lux est sanis. et io no
st timendi tumultus tribulationu
q in tethib9 fiut. anqz ad litus etinta-
tis veiat. Vl p paupere eosde sigt
qs p celu et teplu sigficauit. qi qdo
sut teplu et celu et h9 etia no mo
alia a dno est. qz ocli ei9 .i. mia respi-
ciut in paupere. p qd fit celu. et pal
Au9 pebre ei9 .i. crebra aptio scripturaru
p loca. et opatio p alia. q scripture qi
ocli dei st. intiogat .i. pbat filios hoiz
.s. de veterib9 inouatos p fide .i. pbat
bonos. qz boi de obscuris no fatigatr.
s exercet. de cognitioe no iflatr s cfirmatr.
Dns intiogat iustu Et etia
et impiu. q aut diligit iniqtate
odit aiam sua. Dns itiogat
.i. p tribulacoes et heses pbat iustu
et ipiu. Qd g times tu iuste ne
obsit tibi ipius. sacimetis no sinee
cfirmas. cu dns intioget te et illu:
Vl dns intiogat iustu et ipiu. qr
dns solus de csciecijs vtriusqz iudi-
cat. Dns intiogat vtriuqz. Intio-
gando aut hoc iuenit qd ille q dili-
git iniqtate odit aiam sua .i. aie
sue nocet dilector iniqtatis no iusto
q credit deo. Cur g times si cor-
pali tecu est iustus. Nd qp ait qui
diligit iniqtate. no q facit. Iniqtas
ide est qd pecm. Vn iohes. Oms q
facit pecm iniqtate facit. Nemo eni
sine pecco viuit. ille diligit iniqtate
qui ex desiderio et affcu peccat. qui
et si sp viuet sp peccare vellet. Sequitur
Pluet sup petores laqos. ignis
sulphur et sps pcellaru ps calias
coru. Pluet sup petores. Hucusqz
dixit qd iustis faciat bonis. H d.
qd mal reddit. Qu. dns e i teplo
et in celo. dns etia pluet sr petto-
res laqos. Vl ita iuge. Dico qui
diligit iniqtate odit aiam sua. et
h effectus indicat. qz dns pluet la-
qos .i. doctrina illaqante sr petores.
hos laqos pluit dns de nubib9 .i.
pseudo pphis. q veris falsa admis-
cet. Vl etia de bonis pphis. de qb9
laqi manat cu male itelligut hor
doctine. s hos laqos no pluit dns
ni hijs q petores st. Vn alijs sunt
odor vite in vita. alijs odor mortis
in morte. Qes g sine boni siue
mali. q aias vbo dei irrigat nubes

dici punt. De quibus pluet dominus super pecca-
tores ut in inexcusabiles. q pluuia e
illis laqueus. quia vel non sane intelligunt
vel opere non complet. Deinde pena blas-
Aug phemorum describitur. cum subdit ignis .s.
cupiditatis et sulphur .i. fetor ma-
lorum operum. et spiritus procellarum q erit
in futuro .i. ultima illa separatio a ius-
tis sunt pars calicis .i. pene eorum. Ideo
penas eorum calicem dicit. quia pene eorum
sunt secundum modum et mensuram meritorum
Et notatur hic ordo penarum quas patiuntur
iniqui. Primo enim igne cupiditatis vas-
tantur. inde malorum operum fetore abi-
ciuntur a sanctis. inde merguntur eternis pe-
nis. Vel aliis non mutatis illud de
punitione potest accipi. spiritus procellarum .i. tu-
multuosa mens. De Quoniam iustus dominus

Quoniam iustus dominus et qui hic predicat
iustitias dilexit: equi reddit dominus
tatem vidit vultus eius. mali et bonis.
Et quare hoc faciet: quoniam dominus est iustus
et iustitias .i. iustos dilexit. Plura-
liter dixit iustitias ut iustos acci-
pias. in quibus sunt multe iustitie cum
una sit dei quam participant omnes. equitatem
vidit vultus eius. Vel facies .i. equitas
visa est in facie .i. in notitia eius
visa est. Facies enim eius est notitia eius
.i. potentia qua dignus innotescit. Vel
vultus eius vidit equitatem secundum utramque
partem .s. bonorum et malorum. quia non se diuer-
nos cendum mali. sed bonis quod est equitas
Aug Potest etiam iste psalmus et aliter legi .s. ut de
passione Christi accipiatur. Et dicit Christus secundum
hominem. ut solet contra tiores iudeorum.
In domino confido. quomodo dicitis anime mee
transmigra in montem sicut passer .i.
consenti nobis in legalibus obseruantiis
et ceteris. Ideo in domino confido. quoniam ecce
peccatores scribe et pharisei. intenderunt
arcum. parauerunt sagittas suas in pha-
retra ut sagittent in obscuro rectos
corde .i. voluit sagittare fideles in
obscura luna .i. repleta peccatoribus
synagoga. Alia littera. Quoniam que perfecis-
ti .i. me quem perfectum fecisti destruxe-
runt iudei .i. destructorem legis arbitra-
ti sunt. Iustus autem qui tunc destructorem le-
gis condempnabat quid fecit. Ecce dominus
in templo sancto suo est .i. verbum patris in Aug
homine. Vel filius hominis in celo est ad
dexteram patris. Et repetit. in celo est
sedes eius. Et oculi eius in pauperem re-
spiciunt. quem suscepit secundum deum. Vel
propter quem passus est secundum hominem. et pal-
pebre eius interrogant filios hominum. Pal-
pebre Christi sunt apertio et opertio oculorum .i.
mors et resurrectio ubi probauit fi-
lios hominum .i. discipulos. et dominus iam de
celo regens etiam. interrogat iustum et
impium. Interrogando autem hoc inuenit. quod
qui diligit iniquitatem odit animam suam.
et cur ita sit. docet. pluet enim super peccatores
hec et cetera usque in finem a priore expone non mutata.

Saluum me fac domine. Titulus in
finem psalmus dauid pro octaua. Octaua Aug
sicut in vi psalmo dictum est accipitur dies
iudicii. quia post hoc tempus quod septem diebus
agitur. venturus est dominus ad iudicium. Pu-
pra peccatorum conscius culpe timebat oc-
tauam. ne ibi puniretur. Hic propheta in
persona viri perfecti pro eis orat ut veniat.
Vel hic petit propheta iniquitatem mundi Cas. Aug
destrui. ut ad veritatem future punis-
sionis perueniat. Et est sensus. Post

iste dirigens nos in finem. est david propheta
qui hic loquitur in persona alicuius iusti
habitus pro octava .i. pro die iudicii quam
desiderat. Ut seculi iniquitas destruatur.
et veritas promissa veniat. Intentione
invitat homines a falsitatibus seculi ad
eloquia dei ubi est salus. Modus scrip-
Cas tus est psalmus. Primo a pravitate seculi
petit salvari. 2° ostendit quod mala seculi
Christus a patre missus. cuius eloquia sunt vera
ibi. propter miseriam etc. Videns quod sanctus vir mul-
tiplicatam vanitatem seculi qui timens subito
exclamat pro magnitudine periculi et ait
Ps. xi. Salvum me fac domine. quoniam
defecit sanctus: quoniam diminu-
te sunt veritates a filiis hominum.
Cas Salvum me fac domine. Deinde exponit quod
timuit multa congregans in unum ut ma-
ior vis periculi appareat dicens. quoniam
defecit sanctus. quasi ideo clamo. quoniam defecit
Aug sanctus .i. non invenitur sanctus in hoc mundo
ubi tot mala sunt. Hec opinio fuit etiam
in helya qui dixit. Domine derelictus sum
Cas solus. Vel sanctus .i. deus qui ubicumque est
presens. quantum ad homines. defecit. quia vix ab
homine agnoscitur. Defecit quoque quantum ad
eos qui in eum non credunt. Et vere defecit
sanctus. quia defecit veritas. et hoc est Quoniam
diminute sunt veritates a filiis hominum
Aug Pluraliter dicit veritates. quia agit de verita-
tibus hominum. Veritas enim dei una est. qua
illustrantur sancte anime. sed in hominibus sunt multe
veritates. sicut ab una facie multe
Aug in speculis ymagines apparent. Et non quia
Cas non ait in filiis sed a filiis hominum quia dona
dei culpa eorum depravantur et diminuuntur. Hec.
Vana locuti sunt unusquisque ad pro-
ximum suum: labia dolosa in corde

et corde locuti sunt. Vana locuti
sunt. Cas. Hec diminuta est veritas. quia cre-
vit falsitas. et hoc est. Vana locuti sunt
Vel ita iunge. Diminute sunt veritates
et insuper vana locuti sunt unusquisque ad
decipiendum proximum suum. quilibet hominem
Proximus enim est omnis homo conditione prime na-
tivitatis. cum nullo quoque male agendum
Vel proximum accipit aliquam oportunitatem
coniunctum. ad quem etiam decipiendum intuitur
quod deterius est. Accipiendum quoque tribus modis
proximus dicitur. secundum conditionem prime nativitatis
secundum quem modum omnis homo proximus potest
dici. Cognatione carnis secundum illud.
Diliges proximum tuum. et odio habebis
inimicum tuum. Impensa beneficii et com-
passione mee. Unde in evangelio legitur in pa-
rabola de vulnerato. Quis tibi videtur proximus
fuisse illi qui fecit misericordiam super illum. Dico
locuti sunt vana ipsi dico existentes labi-
a dolosa .i. garruli ad oblatrandum et
dolosi ad decipiendum. Et vere dolosi sunt
quia in corde et corde locuti sunt .i. multiplici
corde. Geminatio enim duplex cor significat. Hec.
Disperdat dominus universa labia do-
losa: et linguam magniloquam.
Disperdat qui garruli sunt et dolosi. sed
disperdat dominus universa labia dolosa
non ipsos homines. sed dolos et garrulita-
tes eorum. Et addit universa. ne quis do-
lose se excipiat .i. se exceptum putet
qui passim pereat quia nimia pravitate
convenit. Et disperdat linguam magni-
loquam .i. superbam. Hii sunt ypocrite
habentes speciem in sermone ad decipien-
dos homines. et deo non sunt subditi. Vel
philosophi per linguam magniloquam
significantur propter eloquentiam. Deinde ostenditur linguam

in grandiloquia habeant ypocrite vel philozophi

Qui dixerunt linguam nostram magnificabimus, labia nostra a nobis sunt: quis noster dominus est.

Cas

Qui dixerunt hoc, scilicet linguam nostram magnificabimus. et ita faciunt quia se elatione extollunt et ponunt in sua potestate quod a deo se non putant accepisse. Dixerunt hoc etiam aliud. labia nostra a nobis sunt. i. facundia nostra a nobis est. non a deo.

Cas

Iactant enim se de potestate labiorum que a deo non sit. Unde aiunt quis dominus noster est? q.d. quis est cuius regule subiciamur. q.d. nullus.

Cas

Propter miseriam inopum et gemitum pauperum: nunc exurgam dicit dominus.

Propter miseriam. Dedam prius ubi quia mala seculi xpistus a patre missus dicitur eloquia sunt vera. sicut impiorum falsa q.d. Ita hic predicti dicunt et faciunt mali. Sed contra hoc dominus pater dicit hoc Exurgam i. apparebo in filio nunc i. in hoc tempore gratie. quod non in priore populo feci. et hoc

Aug

propter miseriam tollendam et gemitum inopum i. gentilium et pauperum i. iudeorum. Inopes vero dicuntur gentiles quia nec legem nec prophetas habuerunt. pauperes iudei qui

Aug

spiritualiter legem non intellexerunt. Et est sensus. Pro inopia et paupertate spiritualium bonorum quam patiuntur iudei et gentiles mittam filium. Vel per pauperes et inopes eosdem significat. Et est sensus. mittam filium propter miseriam inopum tollendam i. mortalitatem et passibilitatem et hoc faciam propter gemitum pauperum. quia de malis gemunt et pro peccatis conterunt. nam aliter non essent digni auxilio. Quid autem faciet exurgens supponit dicens.

Ponam in salutari. Ponam in fiducialiter agam in eo.

Cas

salutari i. in ihesu non in servis. Non dicit quid ponat Sed sciendum est quia ad pauperes consolandos pertinet. ac si dicet. Ponam in ihesu consolationem pauperum. et fiducialiter i. potenter agam in eo. quia nichil ei resistet.

Aug

Qui etiam delebit non quia scribe et pharisei. sed qui potestate huius addent legi. et mutant quedam pro voluntate sua ut auctores legis. Ideo ait fiducialiter agam in eo. quod non in servis.

Eloquia domini eloquia casta: argentum igne examinatum: probatum terre purgatum septuplum

Eloquia domini. Hucusque fuerunt verba patris de filio. Hic autem dicit propheta in persona sua verba predicationis xpisti commendans quia sinceritate et utilitate ostendit quid

Aug

pater mittet filium. Et eloquia domini i. filii sunt eloquia casta i. sine corruptione simu-

Aug

lationis. Multi enim predicant veritatem sed non caste. quia vendunt illam precio cupiditatis huius seculi. Hoc dicit quia hoc quod

Aug

supra de malis dictum est. vana locuti sunt. Et argentum divini eloquii est examinatum igne. quia domini eloquia per tribulationum

Cas

ignem probata sunt. Contra hoc quod dictum est

Cas

labia dolosa in corde et corde locuti sunt Argento autem comparatur divinum eloquium. quia sicut inter omnia metalla nichil est quod dulcius tinniat argento. ita inter omnia eloquia. sermo divinus dulcius insonat menti. et illud argentum est probatum terre i. a terra. scilicet nichil terrenitatis habens. Et

Aug

potest genitivus hic pro ablativo. more greco et est purgatum septuplum i. perfecte. Septenarius namque numerus perfectionem significat

vniuersitate. Vel est purgatum septuplum
id est per septiformem spiritum. vbi nitet ruti-
lat. scilicet per timorem dei per pietatem et per
cetera dona spiritus sancti. que sunt septem. per que
diuinum eloquium splendet. dum vbi dei
predicatores hiis carismatibus reful-
gent. Vnde ostendit sermonem esse quod predicat.
Vel ita. vt specialiter de sermone domini in
monte habito ad discipulos accipiatur.
quasi et illud argentum diuini eloquii est
Aug purgatum septuplum. quia septem sunt gradus
beatitudinum. de quibus totus sermo in mon-
te productus est. scilicet paupertas spiritus. man-
suetudo. mundicia etc. et illud argentum est
purgatum septuplum id est septempliciter. scilicet
per singula septem. Est purgatum igne
persecucionis. de qua agitur in octaua beatitu-
dinum cum dicitur. Beati qui persecutionem pati-
untur propter iusticiam etc. Octaua gradus beatitu-
do est pacientia persecucionis. que velut igne
purgatur argentum septemplex id est secundum
illa septem que premittuntur in sermone.
Hoc enim igne purgantur pauperes et mi-
tes et merentes et alii. Ideo in sermone
premittuntur septem virtutes que et beatitudines
dicuntur. que consummant et beatos faciunt. Oc-
taua autem que redit ad caput. examinat
clarificat. et quod perfectum est demonstrat. Sequitur.

**Tu domine seruabis nos et custo-
dies nos a generatione hac in eternum**

Cas Tu domine. Hic ostendit vtiliter diuinorum
eloquiorum conuertens se ad deum. quasi talia sunt
Cas eloquia domini. et o domine cuius eloquia sunt
casta tu. non nosipsi seruabis nos
Cas per illa eloquia hic et in futuro. Supra dixit
de malis. disperdat dominus vniuersa labia
dolosa. Hic dicit quod seruet. agens de
Aug bonis. Sequitur. et custodies nos hic tamquam

inopes et pauperes. Ibi id est in futuro tamquam
opulentos et diuites. Custodies dico
ducendo a generatione hac. scilicet huius seculi in
eternum id est ad beatitudinem eternam. Sequitur.

**In circuitu impii ambulant: secundum
altitudinem tuam multiplicasti fili-
os hominum**

In circuitu. quasi nos ser-
uabis. impii autem in circuitu ambulant id est
in cupiditate rerum temporalium. que septem
dierum volucione repetuntur. et ideo non perue-
niunt in octauum id est eternum. quod dabitur in
octaua. vnde psalmus iste intitulatur. De hoc
circuitu dicit salomon in prouerbiis. Venti-
lator est impiorum rex sapiens. et immittit
illis rotam malorum id est ambitum volubilium
que temporum rota voluuntur. Sequitur. Secundum altitudinem
tuam quasi. impii sunt in circuitu. sed filios
hominum multiplicasti. non quidem in temporalibus
sed secundum altitudinem tuam id est in virtutibus
per quas facis eos ascendere ad te altum quem
placandum. Hoc ideo adiunxit. quia et est multi-
plicatio in temporalibus que contingit ab vnitate
dei. sed iusti multiplicantur secundum altitudinem
dei. qui eunt de virtute in virtutem. Vel
ita. multiplicasti filios hominum sicut
stellas celi secundum promissionem factam abra-
he. et hoc non secundum merita eorum. sed secundum
altitudinem tuam id est sicut te altum decet.

Vsquequo domine. Titulus In finem
psalmus dauid. Titulus iste patet
Psalmus iste agit de caritate christi. que totius
legis perfectio est. quam habet qui mundum non
amat. Hic enim propheta plenus caritate que
ardet incarnationem christi expectat. per quam
futuram redemptionem intelligit in persona
aliquorum priorum. qui de dilatione conqueritur.
In qua etiam dilectio proximi ostenditur. cuius
saluti hoc optatur. vt superstitione abiec-

Aug

ta. vnius dei cultura suscipiat. Vel in
psona scorum modernorum loquitur qui illum
aduentum xpi desideratum. vbi certi sunt
de salute. Quanto enim desiderio antiqui
primum desiderauerunt aduentum. tanto mo
derni secundum cupiunt. Iuxta illud. Cupio
dissolui et esse cum xpo. Intentio ad idem
desiderium inuitat. Modus. Supplicatio est
prius. Prima pars est questio de dilatione
aduentus primi quam adtendens. secundi iuxta mo
dernos. In orat illuminari ne cedit
fraudibus inimici ibi Respice et cetera. Primus
ergo propheta in psona antiquorum de in

Ps xij

carnationis dilatione conquerentium ait
Usquequo domine obliuisceris
me in finem: vsquequo auer
tis faciem tuam a me. Usquequo domine

Cas

obliuisceris me .i. penitentia incarnationis
in subtrahis vsque in finem .i. vsque ad
tempus plenitudinis. Vnde apostolus. Cum venit
igitur plenitudo temporis misit deus filium
suum et cetera. Et vsquequo expectabit hoc. Dein
repetit aliis verbis. auertis faciem tuam

Cas

a me. scilicet presentiam filii tui quae est facies tua
quae hominibus videnda est. Et vsquequo erit hoc. et
Quamdiu ponam consilia in anima
mea: dolorem in corde meo per diem.
Quamdiu ponam consilia de diuersis. vt

Cas

quando anxius est in anima mea. Magnus
ardor sustinentis hic ostenditur. quando dicit sibi
deesse consilium vt .i. qualiter videndi in
gret affectum. Qui autem magnae anxietatis
est concupiscere bonum et diutius sustine
tur sit desiderium in dolore. quia spes pro
trahitur. Unde subdit et quamdiu ponam
dolorem in corde meo. Et hoc per diem.
absolute .i. per singulos dies. et
Usquequo exaltabitur inimicus
meus super me: respice et exaudi
me domine deus meus. Usquequo exaltabitur

Aug

inimicus meus .i. dyabolus super me:
hoc ideo dicit quia ante aduentum xpi dyabolus
captiuos tenebat homines. Vel super me
.i. super credulitatem meam. quia ille toto
colitur orbe. mea fides est in paucis
et quia sic orbis interiit. plorat hic vni

Cas

sus. Respice et exaudi. Secunda pars vbi
post conquestionem orat vt illuminetur. ne
cedat fraudibus inimici. iste quem in ira
confidit. quia magno dolor est cum facies tua
est auersa. cum exaltatur inimicus. Sed o domine
tuus ego sum seruus quia es deus meus. tuus

Cas

sum creatura. respice .i. mitte quem
missurus es. et exaudi me. pro omnibus
loquitur iste pro quibus generaliter petit.
Illumina oculos meos ne vmquam
obdormiam in morte: nequando di
cat inimicus meus preualui aduer
sus eum. Illumina oculos meos inte
riores. vt si non corpore videmus. Vel .i.

Aug

saltem mente videamus. Aliter totum legitur
ex psona modernorum scorum secundum xpi
aduentum optantium vt cum eo regnent
beate. Et pro dilatione conquerentium sic. O
domine vsquequo obliuisceris me in finem
capiendum .i. quousque differs me ad in
telligendum xpm spiritualiter. qui est prius
sapientia et finis rectus omnibus intentionibus.
Et repetit. Vsquequo auertis faciem tuam

Aug

a me .i. vsquequo non das animae meae no
titiam tui. Maiore modo loquitur septimum
dum dicit deum obliuisci et auertere faciem
Hoc enim non iuxta rerum proprietatem. sed pro crea
turarum similitudine dicitur. In eum quippe
obliuio non cadit nisi aliqua mutatio
Et quamdiu ponam consilia in anima mea:

Cosilio nō est op⁹ ii in adūs. Et est
sensꝰ. Qᵘᵉ diu ponā ꝗᵗ· i· q̄ diu ero
in adūs. Qᵈ exponit sbdēs. s. q̄ diu
ponā dolorē in corde meo p diē:
diē ponit p isto tpe q° vult erui
dolēs pretāsꝫ etiā. Vl' p diē· i· co
tinue vl' nō intiogatiue dᶜ istud.
q̄ diu ponā. s est rūsio pcedenti
intiogationi· i· tā diu obliuisceris
ꝫ faciē auūtis. q̄ diu ponā cōsilia
· i· q̄ diu nccē erit vt ponā ↄsiliū i
aīā mea. vt ii qsꝫ ponat ↄsiliū i
aīā sua. tale· s· vt opetᵘ aīaꝫ. nō
eū dēs digat in finē. neqꝫ det ei
pleuā siu notitiā. ut eū facie ad
faciē videat. Dein se: Qᵘᵉ diu po
nā dolorē in corde meo p diē: hoc
nō mutatᵘ. Se: et vsqꝫ exaltabitᵘ
inimicꝰ meꝰ sup me· s· dyabolꝰ. Vel
carnis ↄsuetudo vt aūt lʒ° tollatur.
Respice ꝫ exaudi me dn̄e dēs meꝰ.
Aug Respice dico ↄtra hoc qᵈ sup dcm̄
est. auūtis faciē tuā a me ꝫ exaudi
cō obliuisceris me ꝫ illumiā oculos
meos cordis ne vnq̄ obdormiā
p ↄcupiāꝫ qᵈ ex me sit in morte
· i· ne pcī delectiōe claudūtᵘ ipī oculi
Cas Oculi eī obdormiūt in morte. q̄
fidei luiē sepulto carnali delectatione
clauduntᵘ. Vl' ne vnq̄ obdormiā i
morte· i· ne obuoluar ↄlibꝫ crimīa
li pcō. Vl' in morte· i· in pcō qᵈ
fit in spm̄ scm̄. de quo dᶜ iohānes
Est pcīn ad mortē. nō p eo dico
vt qs oret. Dico nō obdormiā p
me neqꝫ etiā p aliū. ꝫ hᵒ est nequā
dicat inimicꝰ· i· dyabolꝰ q̄ insultar
Cas dū cupit. Qᵈ dicat pualui adūsꝰ
eū. Grē insultatio dyaᵇˡⁱ q̄ vehementer
timeda est. Iᵒ dico ne dicat inimicꝰ· q̄
Qui tribulant me exultabunt si
motus fuero: ego aūt in misericordia
tua speraui. Qui tribulant me· s·
dyabolꝰ ꝫ āgeli eꝰ exultabunt si mo
tus fuero de stabilitate fidei. ac si diceret
nō solū p me debes illuiare. s etiā
p hoc ne inimicꝰ gaudeat. Se: Ego
aūt in mīa. q̄ illi tribulant. ego aūt i
tua mīā· s· nō de me psupsi q̄a
etiā idipm̄. qᵈ nō ↄmonetᵘ nō sibi
dat s deo. Vl' in mīa tua speraui· s·
aduētū filij. Qa ꝫ si festinat iste
vir scs̄. tn̄ est paciēs. q2 ꝫ si differ
tur qᵈ desideāt. firmꝰ est in spe. et
tāqᵘ iā videns illū q̄ valde desiderat exultat
Exultauit cor meū in salutari tuo: cantabo dn̄o
qui bona tribuit michi: et
psallā nōi dn̄i altissimi.
Exultabit. vl' exultauit cor meū.
q̄ speraui in mīa. Vn̄ exultabit. vl'
exultauit cor meū in salutari tuo. i·
in ihū quē mente vēturū cōspicio.
Vn̄ et sibi data bona dᶜ iste. qui
pius ↄquirebatᵘ sbdēs. Dn̄e tribuit
mi bona spūalia. nō ad humanū
diē ptinētia. et ei dn̄o q̄ tribuit
mi bona. cantabo corde· i· cordis leti
cia. qᵈ ad ↄteplatiuā vitā ptinet
Et nō q̄ aūt tribuit nō tribuet. In
quo nōtur magᵃ virtꝰ fidei. Iam
eī habꝫ qᵈ futurū est. Se: Et psal
lā ope. qᵈ ad actiuā vitā ptinet.
Psallā dico nōi dn̄i altissimi. Et
est sensꝰ. Cantabo dn̄o q̄ bō tribuit
mi ꝫ psallā nōi dn̄i altissimi· i· eī

Cas

gaudio gratias agam corde et opere. Si
ergo iste fidelis tantum desiderat si sic fi-
mulatur christo adhuc venturo. quod faciendum est
iam suscepto. utique omni modo ei est famulandum
Dixit insipiens. Titulus. In fi-
nem psalmus David. facies quam in pre-
cedenti psalmo desiderabat propheta venire.
hic ostendit venisse et a iudeis contemp-
tam fore. Idemque propheta in sua persona vel
christi loquens increpat hic insipientiam et
Cas duritiam iudeorum. qui christo presenti quem op-
tinuerunt non crediderunt. Et est iste psalmus
psalmus de increpatione iudeorum et confu-
sione. Et est sensus tituli. Psalmus iste
dirigens nos in finem est David id est christi
vel prophete. Intentio prophete est confutare
iudeos christi contemptores. Modus. In-
ceptivus est psalmus. Prima pars est increpatio
iudeorum. descripta eorum malitia. Secundo
comminatur iudicium. ibi. nonne cognoscent
omnes. Tertio predicit iudeorum conversionem. ibi. quis
xiij. dabit. Increpans ergo duritiam iudeorum ait

Dixit insipiens in corde
Cas suo: non est deus. Dixit
insipiens quia priores patres expectaverunt
christum venturum. sed cum apparuit insipiens
id est iudeus. dixit in corde suo. non tamen
ore. hic homo non est deus. hoc ideo dixerunt.
Corrupti sunt et abhominabiles
facti sunt in studiis suis. non est
qui faciat bonum. non est usque
Aug ad unum. Quia corrupti sunt omnes vi-
ciis pravati et abhominabiles id est reprobi
facti sunt. et hoc in studiis suis id est quia se
amant non deum. Et quia a christo recedunt
non est de illis qui faciat bonum. Vel de
gentilibus potest accipi. deum non esse puta-
ntibus. Insipiens id est gentilis dixit non est

deus. et hoc in corde non in ore. quia nec Aug
audet dicere. et si cogitare. non est deus.
Hoc ideo dicunt quia corrupti sunt id est ceci sunt Aug
ut dicant non est deus. et abhominabiles
facti sunt id est reprobi. sicut enim non probave-
runt habere deum in notitia. ita tradidit
eos deus in reprobum sensum. Et hoc in
studiis suis. vel affectionibus suis id est quia
se ipsos amant. non deum. et ideo non est sive
de iudeis sive de gentibus non credenti-
bus qui faciat bonum. non est dico usque
ad unum id est nec etiam unus. Vel usque ad Aug
unum id est preter unum id est preter christum. sine
quo nemo facit bonum. quia non potest
facere bonum quisquis non ipse monstraverit.

Dominus de celo prospexit super filios
hominum: ut videat si est intelligens
aut requirens deum. Dominus de celo.
Ab hoc loco specialiter agit de iudeis
quia nullus facit bonum de eis. sed hoc est
unde inexcusabiles sunt. quia dominus scilicet christus pro-
spexit de celo id est de humana natura quam as-
sumpsit. eminenti virtute deitatis divina
operantis. Ipse dico intendens super filios
hominum. Vel de celo id est per sanctas animas pro- Aug
spexit. Nam per se eum nichil latuit. Ce-
lum dei sedes dicitur. Sedes autem dei est anima
iusti. Ideo per celum hic sanctas animas signat.
per quas prospicit super filios hominum. Non dicit
super homines. sed super filios hominum id est iu-
deos quos horatius nominat propter unius
dei cultum. Vel dominus pater de celo mitten- Cas
do filium prospicit super filios hominum id est
misertus est iudeorum. ad quos misit cor-
poraliter filium. Ad hoc inquam prospicit ut
videat id est videri faciat. Si quis est intel-
ligens corde. deum esse in homine. Aut requi-
rens deum. sequendo mandata eius. sed requires

Oēs declinauerit [sl. inuēit qd'] sil' inutiles facti sūt: nō est qui faciat bonū. nō est usq; ad unū.
Cas Oēs declinauerūt. Vl' ita inge. ut
videat. si aliq̄s est intelligēs a' req̄rēs
deū. Et hoc inuēit q' aliq̄s nō intelli
git. q2 nō req̄rit s; declinat. Et vē
Aug p̄ra oēs declinauerūt. Iudei tāes fuē
sūt q̄les et gētes. de q̄b9 sup19 dixit
ibi. dixit insipiēs nō est dēs 7c. q̄a
sil' .i. cū ipa declinatiōe inutiles fcī
sūt .i. p̄niciosi sibi 7 alijs. a deo de
clinauerūt. q2 nō est q̄ faciat bonū
nō est usq; ad unū .i. p̄ter unū. q̄a
null9 facit bonū sine uno .s. xpo.
Sepulchrū patēs est guttur eoȝ: linguis suis dolose agebāt: venenū aspidū sb labijs eorū.
Cas Sepulchrū patēs 7c. Di
cūtur hij tres v'sus q̄ sūt usq; ad di
uisionē scd̄ȝ nō eē de hebō. Nos
tū aplūs in eplā ad rōnos q̄ iudeos
adducit. s; dicūt ab aplō p̄p iudeoȝ
vituperatione de multis psalmis co
pacti. Dicūt eciā a lxx īnt'p̄tib9
additi. Vn̄ in scepti iste ps9 repe
tit9 eos nō habȝ. In q̄b9 ondit[ur]
q̄lit' illi q̄ declinauerūt inutiles fcī
sūt sibi et alijs. Et p'us quō alijs
Cas q.d. Ita alijs inutiles fcī sī. q2 gut
Aug tur eoȝ est sepulchrū patēs .i. silēs
sūt sepulchro patēti. q̄b9 vibis vl'
voracitate hiatis gule sigt. Vl' .p
alios occidūt in fetidis q̄ p̄munt
7 q̄ deuorat eos q̄b9 moȝ suorū
Cas p̄'sitate p'suadet. Ita sicut sepul
chrū tū patet fetidos odores exa
lat. ita et istoȝ guttur sermones
pestiferos. et linguis suis dolose age
bāt adulātes alijs. Comes enī est
voracib9 adulatio 7 oīb9 mal'. Vel
dolose agebāt mala suadētes sb spē
boni. et venenū aspidū .i. dolus as
pidū est sb labijs eoȝ .i. in corde
qd' peius est q̄ī in ore. Aspis aures
obturat ne voce incātantis audiat
Rēc g9 aspidi cōpant'. q2 noluit audire
p̄ceptū legis. s; mala reddūt. Vn̄ sbdit
Quorū os maledictiōe 7 amaritudīe plenū est: veloces pedes eorū ad effūdendū sanguinē.
Quorū os maledcōe plenū est .i.
obp̄brijs blasphemijs. h9 ē venenū
aspidū 7 amaritudīe .i. inimis. 7 pe
des eoȝ .i. voluntates 7 affcōes sūt
veloces. q2 oīa incōsulte faciūt. Vl'
veloces .i. expediti p' cōsuetudīe male
faciēdi ad effūdēdū sāguīeȝ xpi 7 suoȝ
Contritio et infelicitas ī vijs eorū. et viā pacis nō cognouerūt: nō est timor dei añ oclōs eorū.
Contritio 7c. Hic ondit
q̄lr̄ inutiles sibi fuerūt q.d. 7 q2 tāes
sī. io ↄtritio 7 infelicitas est in vijs
eoȝ .i. in opib9 eoȝ. Oēs eī vie ma
loȝū plene sī' dolorib9 7 miseria. Et
rēē via ip'oȝ ↄtritio d'. 7 infelicitas
Cōtritio q2 terit 7 terit' dū alteri
nocet 7 sibi. et infelicitas. q2 ad infer
nū ducit. A quib9 vijs nō reūtūr
mali. io et .i. q2 nō cognouerūt viā
pacis .i. xpm. Vl' viā pacis .i. euā
geliū. de q̄ dn̄s ait. Iugū meū
suaue est. Vl' specialr̄ de iudeis p̄
dici. q̄i. ita sibi inutiles fuerūt. q2
ↄtritio 7 infelicitas in vijs eoȝ. q2

p opib9 suis gtriti sut p titu et
vespasianu. vbi z isfelices st. quia
ubiqz dispsi st. Vl' cotritio est mo
in vijs eor. et isfelicitas in futuro
Nuc ei lapis angularis .i. xps si
eos cadens coteret eos p execratione
Infelicitas vero erit in isfno cu aia
z corpe dapnabut. Et hoc io qa
via pacis no cognouerut. Hoc no
mutat. Et hec oia io. qz deu no
Aug timet. et hoc est no est timor dei
an oclos eor. Isti no dicut. Vbi
est deus. sicut sup gentiles. sed tn
non timet sicut. nec gentiles.
Nonne cognoscent oes q opant
iniqtate: qui deuorat plebe
Cas mea sicut escam panis. Nonne
Aug cognoscet zc. Vide ps ubi minat
iudiciu ipijs. qi pdcta mala faciut
et nec de hijs timet in futo puniri
s. nonne cognoscet oes qui opant
Cas iniqtate. qm dns in gnatioe iusta
est. qi hoc cognoscet tuc qd imodo
Aug scire nolut. s. qz dns e in gnatioe
iusta .i. no in ea q filiu diligit. q
me occidit dicit xps. Et quam iniq
tate opant inpoit dices. Qui de
Cas uorat plebe mea seducedo vl' occi
dendo sicut escam panis. i. ut sit eis
Aug satietas deceptioe xpianor. Vl' de
uorat plebe. vt faciut illi q iniustio
suo vtut ad capieda gmoda ab
hoibus. no ad salute hoim vel ad
gloriam dei. z hc est sicut escam panis
.i. cotidie sicut panis est cotidian9
cibus. ita z illi cotidiana rapina sipli
ces xpianos absorbet. Sm glo. h9 faciut:
Deum no inuocauerut

illic trepidauerunt timore vbi
no erat timor. Dnm no inuo
cauerut. No eni vere dnm inuocat. q
deo displicentia amat. In glo. auget Cas
iniquitas eor qz dnm no inuocat. qa
nece est eos mala age. cu supbi
deu noluit inuocare. Et qz deu non
inuocauerut. io trepidauerut timore
illic. vbi no erat timor .i. i dapno Aug
reru tpaliu trepidauerut. Timue
rut eni pdere regnu trenu vbi non
erat timendu. z no timuerut pdere
celu vbi erat timendu. Et no q Cas
sicut est cautela oportune timere.
ita ignauia est inepte trepidare vt
p gente z loco timore dei abiecto. vt
fecerut iudei. Dixerut eni si reliq
mus eu sic. oes credent in eu. z venient
romani z tollet nrm locu z gente. Hec
Qum dns in gnatioe iusta e:
gsiliu inopis gfudistis. qm dns
spes eius est. Qm dns in gna
tioe iusta e. gsiliu inopis. Causa
sua dapnatois conu adusu iudeos
spealit inuehit dices. Cosiliu inopis
gfudistis. qi dns est in gnatione
iusta. s vos miseri iudei gfudistis Aug
gsiliu inopis .i. humile aduentu xpi.
gtepsistis. fcm io. qz vt ipse vocabat
in deo solo spem poneret. no i seclo
triumphanti. et io ipse aduent9 d' gsiliu
Erit inuectio in iudeos qb9 obstiue Cas
d. gsiliu inopis .i. xpi gfudistis .i.
recipe noluistis. q ad vos liberan
dos veneat. Et est cu admiratioe
legendu. Vl' cosiliu inopis cu9libz
q est mebru xpi gfudistis. z h9 io
fecistis. qm dns spes ei9 est. Vn glo.

magis reuciõs eẽt. in magis ɔtẽpnũt

Quis dabit ex syon saluta-
re isrl'. cũ auẽrit dñs captiui-
tatẽ plebis sue: exultabit ia-
cob et letabit' isrl'. Quis dabit

Cas Tercia ps. Postremo ɔu'sio iudeoꝝ
p̃dicit'. q fiet cũ plenitudo gẽtiũ int'-
ierit. qⁱ ɔsiliũ xp̃i vos ɔfudistis. ꝫ
q̃s ali' ex syon. i. de iudeis p̃cedens
dabit salutare isrl'. i. saluabit fideles
Aug in sbaudis ille quẽ humilẽ spreuistis
Ipse eĩ in claritate vẽtur' est ad iudi-
ciũ. qⁱ nullus alius saluabit. ꝫ iste ĩ
futuõ saluabit. q2 cũ dñs xp̃s auẽrit
Cas captiuitatẽ plebis sue. i. dãpnauerit
dya'li'. q̃ pplin dei captiuauit. exulta-
Aug bit iacob ⁊ letabit' isrl'. repetitio est
sicut freq̃nter solet fieri. Nam ide
puto eẽ. exultabit iacob qd' est leta-
bit' isrl'. Nõ q' p iudeis eciã h' tes-
timoniũ ysaie post aplẽs. s. Veniet ex
syon q̃ auẽret captiui'' vl' ĩpietatẽ
a iacob. sicut h' positũ est p iudeis.

Dñe qs h'itabit. Titul'. psalm'
Cas dauid. Patet titul'. Ps' iste
p̃ie est istructorius moꝝ ⁊ p̃sũpc̃ois
rep̃ssio. vbi agit' de vnitate p̃ntis
eccĩe et de futurã q̃ete. In p̃nti naq̃
eccĩa. q2 p̃ corpalẽ cohitatione ma-
loꝝ cũ bonis. nõ p̃mittim'. scire
q̃ vẽ sint de vnitate eccĩe. Ideo q̃da
licet indigni iactãt se eẽ de ecclia
cũ tñ nõ sint. Illoꝝ g°. p̃suptione
retũdẽs p̃pha qⁱ sacẽdos añ p̃picia-
toriũ astãs. q̃rit qui ⁊ in p̃nti eccĩa
digne deo militẽt. et in futurã btĩ-
tudĩe sint q̃ etur'. Cui a deo datur
r̃nsũ plene diffinic̃ois. quo clarẽ
ondit'. q̃ vẽ sint de p̃nti eccĩa. et de
futurã btificãdi. Et est itentio p̃phẽ
ɔp̃ime eos q̃ se iactãt eẽ de eccĩa. cũ
nõ sint. Mod'. Sciptit' est psalm'
p̃mo itiogat p̃pha. qⁱ sacẽdos añ faciẽ
dñi stãs. et r̃nsũ petit. volẽs scire
q̃s de' dignos sua iudicet eccĩa. 2°
sbiũgit' dñi r̃nsio. ibi. Q' ingredit'
Pphã g°. velut sacẽdos petẽs r̃nsũ ait.

Dñe qs h'itabit in tabna-
culo tuo: aut qs req̃el-
cet in mõte scõ tuo. Dñe qs

h'itabit digne. s. in tabnaculo tuo. i. in
p̃nti eccĩa. vbi q̃° dyabolũ dimicam'
Cꝰa et si tabnaculũ ponat' aliq̃n p
h'itatiõe sempit'na. tñ est p̃priũ belli
atq̃ militatiũ. Vñ et cõtub'nales mi-
lites dicũt' tẽp' sil' h'ites tabnacula
Hic at' sensus adiuuat' ex eo qd' ɔtinet
alia trãslatio. s. q̃s pegrinabit' in tab-
naculo tuo. Sequit'. aut qs r'quiescet
in mõte scõ tuo. i. in et'na btitudĩe
vbi est visio pacis ⁊ s'cenitetia ciui-
tatis. vbi null' in agone cõtendit. ꝫ
in eterna pace requiescet. Qui
Qui igredit' sine ma- ingredit'.
cula: et opat' iusticiã. Sedi ps.
vbi sbdit'. r̃nsio dñi. q̃ d' in exemplũ
decalogi decẽ v'tutib' ad atria sua
p'ueniri. Et nõ q' h' decẽ v'tutes ap-
pellat decẽ effcẽs v'tutũ. q̃ decẽ ad 4°
v'tutes p'ncipales referũt'. s. iusticiã
prudentiã tẽpantiã. fortitu'. Et q̃dẽ
vtiq̃ de h'is decẽ ad aliquã haꝝ 4°
v'tutũ spealit' referũt'. Quedã vero
cõit' ad plures. Iste quedã p̃fãs tñ
q̃dã ip̃sfãs ɔueniũt vt in ip̃a lrã
ondit'. Auditis g°. dñs r̃ndens ait.

q̄ ingreditur sine macula. qui ille habitabit
et requiescet q̄ ingreditur in tabernaculū
sine macula .i. innocens. Ecce p̄ma virtus
.i. primus effectus virtutis. in q̄ notatur tempe-
rancia. Hec secunda virtus et operatur iusticiā
Aug quia nō est satis abstinere a malo. et
refertur hoc ad iusticiā. Item exequitur hoc
plenius .i. has duas virtutes subiciens
alios eorum effectus. Qui loquitur veritatem
Qui loquitur veritatem in Ecce tercius
corde suo: q̄ nō egit virtutis effectus
dolū in lingua sua. Veritatem dico
in corde suo conceptā .i. q̄ scit veritatem
et dicit. In quo notatur prudenciā etiā et
iusticiā. Congrue addit in corde suo.
quia aliquis putat fallere quis et verū dicit.
Et tamen ille veritatem in labiis sed nō in
corde. Ut si aliquis alicui dolose ostendat
viā. putans in ea esse latrones et dicit
Si hac ieris tutus eris a latronibus
et contingat ut vere ibi nō inueniant
latrones. et verū ille locutus est. sed nō
in corde. Parum itaque est verū loqui
nisi ita sit in corde. Hec quarta virtus. Et
Aug nō egit dolū in lingua sua. Hec est
pars innocentie .i. temperantie. Dolus est
in lingua cum aliud homo dicit. aliud in
pectore est. Hec quinta virtus. Nec fecit
Nec fecit proximo suo malū: proximo
lū: et obprobriū nō accepit suo ma-
pit aduersus proximos suos. lum. Iste
pars innocentie est. Hic primum accipitur
pro omni homine. Hec sexta. Et opprobriū nō
accepit aduersus proximos suos .i. temere
vel libenter nō credidit criminatori. Hec septima
Ad nichilum deductus est in co[n]-
spectu eius malignus: timentes autem
dominum glorificat. Ad nichilum

deductus. Ecce fortitudo. qui nō accepit
obprobriū. sed malignus .i. dyabolus
vel homo male suggerens ad nichilum
deductus est .i. nō potuit cogi nocere
alicui. et hoc est in conspectu eius. sed quantum-
sit malignus. Hec est magna perfectio
ut nichil in homine valeat malignus
et ut hoc sit in conspectu eius .i. certe sciat
malignū nō esse nisi qui a creatore ad
creaturā reuertitur. Hec quarta. Timentes autem Aug
dominum. septem virtutes supra posuit. que
perfectorum sunt. nunc tria alia ponit que inci-
pientibus conueniunt. qui nō solum perfectos
q̄ predicta habent glorificabit. sed etiā
glorificat deus timentes dominum .i. inci-
pientes. quia inicium sapientie est timor
Sicut igitur superiora ad perfectos. ita hec que
dicturus est ad incipientes pertinent. Hec viii.
Qui iurat proximo suo et nō de-
cipit. q̄ pecuniā suā nō dedit
ad usurā: et munera super inno-
centē nō accepit. Qui iurat pr-
oximo suo et nō decipit. Ille q̄ iurat
nō nocet proximo sed subuenit. iurat proximo
.i. firmiter promittit et nō decipit.
quia promissum reddit. Hec ix. Et pecu-
niā .i. nō temporale expetit mercimonium
Hec x. Et munera super innocentē nō
accepit .i. causā innocentis nō depri-
mit pro munere aliquo. Hec tamen nō sunt magna Aug
sed q̄ nec ista potest multo minus potest loqui
veritatem in corde et nō agere dolū in lin-
gua. et nō facere malū proximo. Hec tamen
prima ita concludit. Qui facit hec nō
Qui facit hec: nō mouebitur in eter-
Aug num. Qui facit hec nō mouebitur in eternum. nunc .i. perueniet
ad alia maiora in quibus est inconcussa
stabilitas. Vnde et pro futuro tempus dicitur

nõ movebit᷑. cū in superiori ꝯclusione
posuit ꝑtitū. vbi ait. Ad nichilū de
ductꝰ est ⁊c̃. Alr̃. Qui ingredit᷑. et
legit᷑ specialit᷑ de xp̃o. q hec oĩa ple
nissīe seruauit. q. d. Q̃s habitabit.
et q̃s requiescet. ille vtiqȝ q ingredit᷑
Cas Aug sine macula .i. xp̃s. q ꝑpe fꝰ legẽ
vt agnꝰ sine fractura mēbroꝝ tem
plū ingressꝰ est. vt nõ ibi expiaret᷑
sicut ceteri. ſꝫ sine macula .i. a peccãs
liber. ⁊ opat᷑ iusticiã. vt cū vendẽtes
⁊ emẽtes eiecit de tēplo. Qui loquit᷑
veritatẽ. veritas est. cū res ita est vt
dr̃. hoc ꝑpe fecit xp̃s. Sꝫ addit ĩ corde
suo. qm̃ xp̃s aliqñ tacuit ĩdignis
fraudulẽter q̃rentibꝰ. ⁊ nõ egit dolū
in lingua sua. qꝛ oĩa q audiuit a
pr̃e. sine aliq̃ adiectiõe vl᷑ repssiõe
nota fecit discipul᷑ q eis notificãda
erãt. Nec fecit ꝓxĩo suo malū .i.
iudeis fꝰ carnẽ sibi ꝓxĩs nõ fecit
malū. ſꝫ ꝓ eis orauit. ⁊ nõ accepit
.i. nõ acceptū habuit obꝓbriū adu
sus ꝓximos suos. sicut est patẽs
ꝑ hoc. q iudã nõ mordaci increpa
tiõe lacerauit. Ad nichilū deductꝰ
est ⁊c̃. i. dyabolꝰ despicit᷑ ab eo. vt
cū dixit. Vade retro sathanas. Econ̈
ã timẽtes dñm glorificat xp̃s. Q̃
Cas iurat ꝓxĩo suo ⁊c̃. Iurauit xp̃s qñ
ap̃lis certissiã veritate ꝓmisit. Iam
nõ dicã vos seruos ſꝫ amicos. Deq̃z.
Qui nõ dedit pecuniã suã ad vsu
rã. s. t̃renã pecuniã. Pecunia eñi
duplex est. s. t̃rena q penitus ad
vsurã dari ꝓhibet᷑. quã dñs iude
tradidit ad erogandū paupibus
nõ ad vsurã. ſꝫ ad ĩstruendos hoĩes

Vel spũalis est pecuniã q ad vsurã
dari iubet᷑. i. ꝑdicatio vbi dei. que
lucrū salutis aiaꝝ refert. Et mu
nera sup ⁊c̃. Accepit q̃dẽ xp̃s mu
nerã vt a magis. ⁊ cotidie pias ob
lacoẽs a fidelibꝰ in ecc̃ia. ſꝫ nõ ad᷑
innocentes. ꝑmo aiam ꝓ eis dedit.
Hec². Qui fecit hec. nõ mouebi᷑ ĩet᷑ᵐ
Hic absoluta cõsio fit interrogati
⁊ est h̃ ꝯclusio ps̃. Cū sicut de xp̃o
dixi. Hic quicūqȝ ꝓximo suo fecit
hec. nõ mouebi᷑ ĩetnū. i. ab ipso
deo nõ diuidet᷑. ſꝫ requiescet in mõte
eterne btitudĩs. Et nõ q̃ dr̃ fecit h̃. vt ad
actū nos inuitet. nõ solū ad cõtuitū hec.

Conserua me dñe. Titulꝰ. Ti
tuli ĩscriptio ipi dauid. Hic
titulꝰ sumitur de eua᷑. nõ de vetri
testamẽto. In euãgelio eñi legit᷑ q̃
crucifixo dño pilatꝰ talem titulū
supposuit. Ihesus nazarenꝰ rex iu
deoꝝ. Quẽ cū multi iudeorū delere
vellẽt. dicẽtes noli scribẽ ihs naza
renꝰ rex iudeoꝝ. ſꝫ qꝛ h̃ dixit. ego
sū rex iudeoꝝ. Rñdit pilatꝰ. Qd
scrpsi scrpsi. Ibi ꝯtiuus ꝑ nesciẽte deo
significãte hoc. q regnū xp̃i ꝑ passi
onis humilitatẽ nõ infirmaret ſꝫ
ꝯfirmaret᷑. de quo regno hic agit.
Cuiꝰ ꝯfirmatione titulꝰ ĩmutatus
notauit. Iõeȝ esdras de illiꝰ tituli
inscriptiõe quã ꝑ spm̃ scm̃ futurã
ꝑuidebat. huc psalmū ꝑtitulauit
ondẽs h̃ agi de regno xp̃i illa titu
li ĩscriptiõe significato. Et est sensꝰ
Inscriptio tituli .i. victoria ⁊ regnū
qd̃ tituli ĩscriptio notauit attribuit
vl᷑ cõuenit dauid. nõ illi actuali filio

Aug ysai. sed ipi vero david .i. xpo qui
sedm hoiem h lo. De quo titulus
Aug regalis in passioe emmuit. scriptus
hebraice grece et latine. vt ondetur
rex ee oim ve iudeor .i. gfitetur.
Sicut g in arcu triuphali scrbeba
tome titulus q triuphi regu mon
Jero strat. Ita et xpo titulus fuit iscrip
tus qui erat sue victorie. Rom. Tres
e st tituli q scribunt. Vnus st tumu
Jero los mortuor. Alius in liminibus
ciuitatis vl domor. Tercius i vic
toria regis. Hic g de titulo regis
imi dt. Et e iste ps .x. cor. q biut
de xpi passioe et isurrectioe agunt.
Cas Intentioe monet oes ne regno xpi
a titulo gdicant. Modus. Sriptus e
ps. Po. xps veru hois natum om
des. petit se int picula seruari dices
Cas oia q ptulit ad glam sue hedonatis
peducta. Rogans pri agit de itel
lcu sibi dato et passioe et resurrec
tione ibi. Sudicia dum. Xps g
Ps xv. sedm hominē ad prem orans ait.

Conserua me dne qm
sperau in te: dixi dno
deus meus es tu: qm bonoru
meor no eges. Dne pr gserua
na me int picula et debes. qm in te
no in me sperau. Ecce meritu quo
seruari deb. Dico sperau et merito. qr
tu es ds meus .i. mei hois. Et hoc
dixi. no in labijs tm. s cordis af
fectu tibi dno. Vl ita sperau in te
et dixi tibi dno deus meus es tu. qr
Cas in eo qp ho su et ve ds. qm bonor
meor no eges .i. meis bonis no
expectas fieri btus. Ri at bois xpi

no eget deus s ab ipo hz oia. arro
gatia hoim destruit. et hesis pela
gianor qui putat aliqd boi fieri
sius viribus. cu etia xps a se hoie
nichil boi heat. Se. Scis q sut.
Scis q sut in tra exposuit
ei9: mirificauit oes vo. xpo glif
lutates meas i eis. orauit. nc
incipit narrare q bona sibi fecerit
dns. qi hec dixi dno. ds at mirifi
cauit .i. mras fecit oes volu tes
meas. Hec st bona mea. Des vo Aug
lutates suas dt. xps. volutate mo
riendi et resurgendi. Hec aut sut Cas
mire. du eis obedietes fiut de tre
nis celestes. de filijs diaboli. filij
dei. Has m volutates mirifica
uit scis qui in tra eius st. s in tra
rru bndict. no in tra maledtois.
Scis. no quide de sch abitu iacta
tib9. s q sut in tra ei9 .i. q in tra Aug
viuetiu spem sua fixerut. q e eis
anchora in fluctib9 hui9 sch. mi
ras fecit oes volutates meas .i.
volutates moriedi et resurgendi.
volutates dico platatas et gpletas
in eis .i. in puectu eor in quo se
serut et icipietes et pfti. Qd eis
pfuit et hulitas vt morerer et
potetia ut resurgere. Vl mirificauit
oes volutates meas in eis .i. int
eos q hoc viderut et itellexerut. Se.

Multiplicate sut ifimitates
eoru: postea accelerauerut.

Multiplicate st. qi mirificauit volu Cas
tates meas in eis. quib9 an p seue
ritate legis ifirmitas carlis multi
plicata est. vt gram nom testa.

desideraret. et h° est mĩficauit scis
ꝫ pĩus multiplicate sũt ĩfirmitates eo-
rũ. qꝛ data lege ĩfirmitas eoꝝ auc-
Aug ta est. nõ utiqꝫ ad ꝑniciẽ. ꝫ ut ad
medicũ accelerarẽt. Vñ sbdit. et
postea acceleraũerũt currẽtes ad
medicũ. Vl' de exteriori afflictione
agit. q̃ sępe flagellati sũt ut sana-
rent. et est ĩfirmitates eoꝝ exterio-
res multiplicate sũt salubri afflicti-
one deo ꝓuidẽte ⁊ flagellati. postea
acceleraũerũt. ꝫ nõ ꝓpt̃ morã. q̃a.

Non cõgregabo cõuẽticula eo-
rũ de sãguĩb9: nec memor ero
nominũ eorũ ꝑ labia mea : t

Non agregabo ꝯuẽticlã eoꝝ ĩsti-
tuta de sãguĩb9. i. nõ erũt ꝯuẽtus
eoꝝ carnales nec de sãguĩb9 pecorũ
ꝓpiciatꝰ. ꝯgregabo eos. q̃ nõ s̃cdm
legalẽ ritũ faciã eis. Nec memor ero
Aug nomĩ eoꝝ. ꝫ spũali mutatiõe obli-
uiscent' q̃d fuerũt. qꝛ iã nõ dicũt'
peccatores. vl' inimici. vl' hoĩes. ꝫ voca-
bũt' iusti ⁊ fr̃es et filij dei. Vl' nõ
ero memor nomĩ eoꝝ sicut ꝓius in
veteri testa͡to. qm̃ speciali designabat
vl' ꝑplm. vt h'. dices filijs isr'l. Vl'
ꝑsonã ut moysi. Vl' tribũ. vt dic
domui iude. domui beniamin. Nũc
aũt nõ est distinctio ꝑsonaꝝ. ꝫ in oĩ
gẽte q̃ timet deũ hic acceptꝰ ẽ illi.
Nec memor ero nomĩ eoꝝ ꝑ labia
mea ꝓpria q̃b9 dicã in futuro mal'.
Ite in ignẽ et̃nũ. q̃d nõ ill'. Vel ꝑ
labia mea. i. ꝑ aplos ꝑ q̃s loq̃t' d's.
Cas Vl' labia d'r duo testamẽta que in
vno ꝯsonãt. q̃b9 volũtates eius os-
tenduntur. sed nec apli nec testa͡ta

talibus nũciãtur iudiciũ. Deq̃t.

Dñs pars hẽditatis mee et
calicis mei : tu es q̃ rẽstitues
hẽditatẽ meã m. Dñs pars.
q̃ nõ ero memor nomĩ eoꝝ. ꝫ porcio͡9
meũ hẽditatẽ hebũt ip̃m. s. dñm.
Et h°. est dñs pr̃ est ps hẽditatis
mee. Intrĩsitiue leḡ. i. portio hẽdita-
ria mea ⁊ meoꝝ eligãt sibi alij
alia q̃b9 fruãt'. Ps aũt mei ⁊ scoꝝ
de9 est. Sequit'. Et dñs est ps calicis
mei. i. calix me9 ei9 est. Bibãt q̃.
alij venena ⁊ mortiferas volupta-
tes. ego aũt et mei bibem9 deũ. Deĩn
ꝯuẽtẽs sermonẽ ad dñm ait. Tu es
q̃. Tu dñe es hẽditas. tu etiã es
restitutor ei9. Et h° est. Tu es o pr̃
q̃ rẽstitues hẽditatẽ meã. i. notitiã
hẽditatis. i. claritatis mee m. nõ in
in meipo aliq̃d rẽstitues q̃d amiserĩ
qꝛ michil amisi. ꝫ meis in q̃b9 ego
sũ. et cũ quib9 vnũ sũ. restitues no-
ticiã claritatis mee. quã ꝑ peccãm
amiserũt. q̃ claritas erat apud te
añq̃ mũd9 fieret. Vñ ip̃e ait ĩ euãge.
Clarifica pr̃ filiũ tuũ ea claritate
quã habuit apud te añq̃ mundus
fieret. Vl' hẽditatẽ d'r lumẽ clarita-
tis. i. gl'am ĩmortalitatis quã ĩ adã
ꝑdidim9. q̃ xp̃o in sua rẽsurrectiõe
rẽstituta ẽ. ⁊ nob' in nr̃a rẽstituet'. Vñ
ip̃e alibi ait. Et rẽfloruit caro mea. Se.

Funes ceciderũt m ĩ p̃claris
et eñ hẽditas mea p̃clara ẽ m.
Funes ceciderũt. q̃ hẽditatẽ resti-
tues q̃ est p̃clara. Nã funes ceci-
derũt m in p̃claris. i. limites posses-
sionis mee in tuã claritatẽ. q̃ sorte

ceciderunt sicut possessio sacerdotum et
leuitarum deus est. bn dixi in
preclaris. etenim hereditas mea preclara est mi.
no vtique omnibus sed videntibus in quibus ego sum. Sequitur

**Benedicam dominum qui tribuit mi
intellectum: insuper et vsque ad noc
tem increpuerunt me renes mei.**

Benedicam dominum quia videntibus est preclara
ego autem benedicam dominum qui mi tribuit in
tellectum. quo hec hereditas videri et pos
sideri potest. Unde hoc est autem vita eterna vt
cognoscant te etc. Sequitur. Insuper et vsque
qui tribuit mi intellectum. insuper autem .i.
super intellectum etiam vsque ad noctem .i.
vsque ad mortem increpuerunt vel eru
dierunt vel emendauerunt me renes
mei .i. vsque ad mortem erudiuit me
inferior pars mea .i. carnis assumptio.
vt expurget tenebras mortalitatis quas te
nebras ille intellectus non habet. quia nec
per eis turbari nec deficere potuit. Uel
ita ab illo loco. Dominus pars. et accipit
pro hereditate gentes quasdam .i. omnes fide
les qui sunt hereditas christi. q. d. non con
gregabo fundentes sanguinem. sed eos
quos deum eligunt partem sibi. et hoc est dominus
est pars .i. portio quam primum hereditatis mee
.i. sanctorum qui sunt hereditas mea et est pars
calicis mei .i. merces passionis mee.
Hereditas enim ad gentes. calix ad passi
onem pertinet. quem bibitus dat resurrectionem
Et o domine pater tu es qui restitues heredi
tatem meam mi christo .i. humanum genus quod de
disti mi hereditatem et regnum vt exco
lam et in eo regnem. quod diaboli facientem
periceat. Sed neque putet se hereditatem
non preclarus sit. quia funes ceciderunt mi
in preclaris .i. in sanctis. ideo dicit funes

que sancti fiunt hereditas christi. quia sorte. in quo
intelligitur diuina electio. qui in partem christi as
sciuit. sicut sors cecidit super mathiam.
qui ab eterno electus erat. et quisque capit ad
mensuram suam .i. prout gratia dei cuique me
surat. Sequitur. Etenim quia bn dixi in preclaris
Etenim hereditas mea preclara est mi. Quamuis
enim sancti sunt in mundo quibusdam abiecti. mi
tamen preclari sunt. Benedicam dominum. Littera. pars Cas
vbi christus agit gratias patri de intellectu et
passione. in qua eo forte vicit et de resur
rectione et de confessione. Et hec sunt per que
hereditas restituitur. vt sit rex iudeorum
vt titulus dicit. quia mi restituta est heredi
tas. Ego autem benedicam dominum qui tribuit
mi intellectum. quo omnia vera. scienda videt
christus. Insuper et de hoc benedicam quia renes
mei .i. iudei. qui de iuda sunt vnde ego sum
ex quibus secundum carnem exiui .s. parentela mea Cas
increpuerunt me iniuriis et per temptationes
et passiones. et hoc vsque ad noctem.
.i. vsque ad mortem. sed in hiis semper. Cas

**Prouidebam dominum in conspectu
meo semper: quoniam a dextris est mi
ne commouear.**

Prouidebam in
conspectu meo dominum qui semper est .i. adueniens Aug
in ea que transeunt. non abstuli oculum ab
eo qui semper est prouidens quia in eum post illa
temporalia pacta reuertere. Attende quod
quod ait. Prouidebam .s. dominum. Hic ponitur
exemplum quo peccatum vitetur. Qui enim semper men
tis acie dominum intuetur. non peccatis inqui
natur. Ideo dominum attendo. quoniam a dextris est mi
ne commouear .i. fauet mi vt eo stabilis per Aug
maneam. et ideo nil sinistri mi preualet. Et quia Cas

**Propter hoc letatum est a dextris mi.
cor meum et exultauit lingua mea
insuper et caro mea requiescet in spe.**

Propter hoc letatum est cor meum et
exultauit lingua mea .i. id est et in cogi-
tacionibus et in verbis est exultatio. Hec
Aug est plena leticia que in corde hylari
percipitur et alacri sermone profertur.
Insuper et caro mea non deficiet in in-
teritum. sed requiescet .i. dormiet in spe
resurrectionis. Nota quod ait hic insuper
agens de gaudio et quiete. sicut et super
agens de passionibus dixerat. Insuper et
usque ad noctem increpuerunt me renes
mei. ut post mille molestiarum humanitatis
gaudia sint celestia. Hec. Quoniam non
Quoniam non derelinques animam
meam in inferno: nec dabis qui in qua
sanctum tuum videre corruptionem. spe requies-
cet caro. In hac quia nec anima in inferno
possidenda dabitur. nec corpus sanctum per
quod et alii sanctificandi sunt patieris cor-
rumpi. Et hoc est. Quoniam non derelinques
more aliorum animam meam quam Deo
ut verus homo in inferno. nec dabis sanctum
tuum .s. corpus meum a te sanctificatum vi-
Cas dere corruptionem .i. putrefactionem.
Alibi se dicit pati corruptionem .i. vul-
nerationem ibi. Que utilitas in san-
guine meo dum descendo in corruptionem.
Dico non dabis homo Notas fecis
Aug Notas mihi fecisti vias tu per me
vite. adimplebis me leticia mihi .i. me-
cum vultu tuo: delectationes in id est in quibus
dextera tua usque in finem ego sum
Notas fecisti dico vias vite .i. vias
humilitatis ut ad vitam redeant homines
unde per superbiam ceciderunt. et adimplebis
me .i. meos in futuro leticia cum vul-
Aug tu tuo .i. ut nichil aliud desideret
cum facie ad faciem te viderit. In quibus

quia ego sum. dico adimplebis me. et iterum
sunt eis delectationes in itinere huius vite
et hoc in dextera tua .i. in favore et
in propitiatione tua delectationes dico
perducentes eos usque in finem .i. usque ad
consummationem beatitudinis eterne. Et est sensus
delectatio est eis in favore tuo in itinere
huius vite. perducens eos ad finem glorie
conspectus dei. Vel de seipso Christus dicit. Adim-
plebis me leticia cum vultu tuo. et de-
lectationes erunt mihi in dextera tua .i. leti-
tia et exultatio mihi erit in consessu tuo
humanis obtutibus subtracto. et hoc
usque in finem .i. perfecte et eternaliter.
Exaudi domine iustitiam. Titulus
Oratio david. Psalmus iste primus
est eorum qui nomine orationis intitulatur. Se-
quuntur alii quatuor qui bene ab oratione inti-
tulantur. quia cum in aliis inseratur oratio in
istis pene continuatur. In hoc autem psalmus Christus
secundum hominem orat. adiuncta sibi voce cor-
poris quod est ecclesia. Et facit iste psalmus
veram humanitatis naturam in Christo atte-
dere. qui in eadem voce cum membris hic
orat. non pro sua utilitate sed pro nostra necessitate.
Christi enim oratio est fidelium institutio. Sicut
enim flendo lazarum caritatem proximi nos
habere docuit. et sicut persecutores fugit
ut inconsulte temeritatis nobis aufer-
ret audaciam. ita orauit ut formam
orandi nobis proponeret. Et est sensus
tituli. Oratio huius psalmi convenit david .i. per-
sone domini adiuncta ecclesia que corpus est
eius. Intentio monet ad orationem. Modus
Tripertitus est psalmus. Primo petit sibi iusti-
tiam sibi retribui. Secundo petit ab inimicorum
insidiis liberari. ibi. Ego clamavi.
Tertio orat sibi et adversariis retribui. ibi

Exurge dne. Vox xpi q° f[ilius] hoiez ad pa-
tre orat. adiuncta sibi voce corpis aut

XVI. Exaudi dne iusticiam
mea: intende depre
cationem mea. O dne exaudi
iusticia mea. q[uia] iusticia habet voce
apud deu q penetrat celu. et pro
iusticia intede deptatione mea. que
est de eruendis malis. et non modo
intendas. sed etia. Auribus pcipe

Auribus pcipe oro- qui no i tristi
nem meam: no in fore vt aio
labijs dolosis. tristat orone
mea. q est de bonis sibi adhibedis
et finis oroez dico plata no i labijs
dolosis. sicut oro eoz q iniq me
dapnat. et meos. Vel sicut e illoz
oro. qui dicut dne dne et no faciut vo
lutate pris. Sequit. De vultu tuo

De vultu tuo iudiciu meu pdeat: oculi tui videant equitatem. Ecce qd petit in oroe q.
Exaudi oroez mea q hic peto iudici-
u meu. quo fui iudicat a pylato
et a iudeis pdeat. o dne .i. videat
pcessisse de vultu tuo .i. de aspcu tuo
q oia vides nec eges testimonio al
teri. .i. scdm ea q agnostis in me
q nullu hic peccatum videat pcessisse
no de dispoe .i. s[ed] dispoez et volu
tate iudeoz. qd patet esse fcm in
resurrectione. qm pter eoz opione
a mortuis resurrexit. et ocli tui o
dne videat eqtate. vt in remediu
pena iudeis des sicut meruerint.
Vl' in iudiciu meu dicit ho xps
q discerno oia de vultu tuo pdeat
.i. de illuiatione notitie tue vt vi-
tate iudice. et ocli tui. Alia lra .s.
oculi cordis videat eqtate. Vl' eod
sensu manente ita distingue lram
Pcipe oroem mea. h' distingue. De
inde s. no in labijs dolosis de vul
tu tuo iudiciu meu pdeat. videlicet
vt iudicemus no pferim labijs aliud
q ex te itelligo. ocli tui videat
equitate. hoc non mutatur.

Probasti cor meu et visita
sti nocte: igne me examina
sti: et no est iuenta in me i
qtas. Probasti q. Ideo fac qd
peto q pbasti cor meu et visitas-
ti nocte .i. ipsu cor meu visitacoe
tribulacois pbatu est. Que tribu
latio no solu nox d. s[ed] etia ignis.
nox q pturbat. ignis q exurit.
Vn subdit. igne tribulacois me ex
aminasti. Hoc dicit ad silitudine
fornacis q metallu purgat. Sequitur
et no est iuenta q. tribulatioe me
pbasti. s[ed] in ea iuentus su iustus et .i.
q no est iuenta in me iniqtas qua
iuste extorqret. adeo su iustus et su iniqtate

Ut no loqtur os meu opa
hoim. pp vba labioru tuoru
ego custodiui vias duras.

Ut no loqt os meu opa hoim .i.
vt aliud de ore meo no pcedat q
qd ad glam et laude tua ptinet. no
ad opa hoim. q faciut pter volutate
tua .i. nichil ni bonu locut su. Vn
bi at sptu est. Ex ore altissimi no
egredient nec bo n mala. Qd sic
accipi pt. Ex ore altissimi huanati
filij dei. nec bona n mala. Vn stetit
.s. an herode qm requisit ab eo in multis

qstionib9 ul' sermoib9. nichil rndit. s3
tq' ouis corā tondente se obmutuit.
Vel. Ex ore altissimi .i. xpi ascēdētis
in celū nō egredient' n' bō n' mala
q2 in ascensu nichil legit' fuisse locut9
q̄ añ multa dixerat. Vl' ex ore altissi
.i. xpi in maiestate iudicaturi non
egredient' in iudicio nec bō n' mala
.i. egredient' bona 7 mala. Due eñi
negacōes ꝯplent sensū vni9 affirma-
tōis. Dicet at bona bonis. Venite bn-
dicti 7c. Et mala malis. Ite male-
dcī 7c. Vl' ex ore altissimi .i. dei pris
nō egredient' in iudicio nec bona n'
mala. q2 pr̄ nō iudicat quēq̄. s3 oē
iudiciū dedit filio. Sed' ꝓp vba qi 7
si ego ita moreš sū dicit xpc. tū
ego custodiui vias duras. Vel ita
iunge. Nō loq̄tur os meū opa hoim
s3 poci9 ego cū pondē custodiui vias
duras. vl' laboriosas .i. mortalitatis 7
passiois. Vel s'm aliā lrām. custodiui
vias latronis .i. qd' latro merito. ego
imerito sustinui. et h° nō pro culpa
mea. s3 ꝓp vba labioꝝ tuoꝝ ꝯpleta
.i. ut ꝯpleretur vba pris tue q̄ sig-
nificant' p labia quā vbis suis pro-
misit. q̄ pmissio d' vba patris. Vl'
ꝓp v' labioꝝ tuoꝝ ꝯpleta .i. ꝓphiaꝝ s'.

Aug9 Perfice gressus meos in se-
mitis tuis: ut nō moueant'
vestigia mea. Perfice. vl' ad
pficiendos gress9 7c. qi custodiui vi-
as duras. Utiq3 ad pficiēdos gress9

Aug9 meos in semitis tuis .i. ut pficet'
caritas ecclie mee q̄ venit' ad regē-
tiā in angustijs vijs .i. i altioribus
preceptis. P hoc ei docui qd' nō pt

ad te puenire eciā ii p angustā viā
et ut nō moueant' vestigia mea .i.
signa itineris mei. q̄ scripturis aplicis
et sacrametis ipressa sūt. ut illa imi-
ant' et obseruet q̄ me sequi volut.
Vl' io custodiui vias duras 7 pfca
gress9 ut iā nō moueat' vestigia
mea .i. ut stabilis maneš in etin te
postq̄ pegi vias duras et gress9
pfeci. Aliter ab illo loco. ut nō loq̄t.
qi nō est in me iuenta iniqtas. qd
tu scis. 7 si ego taceā. hoc est qd' ait
hoc qd' ego dico nosti. ut .i. qm̄uis
nō loq̄tur os meū .i. et si ego taceā
tu scis me eē puru. Et distingue
ibi lrām. os meū. Deīn seq̄t opa i
qi 7 si tā pur9 sim. tū ꝓpt' vba la-
bioꝝ tuoꝝ. H° nō mutat'. Ego cus-
todiui vias duras .s. opa hoim .i.
q̄s meruit opa hoim .i. passione
et morte 7 reliq̄s passioeš et mi-
serias. Vl' vias duras d' vtutes
q̄ hoib9 st' difficiles. nō xpo. Et e
sens9. Ego custodiui vias vtuti
duras hoib9 .s. opa hoim .i. q̄s
debeiet imitari hoies. qb9 viciou
iter leue est 7 vtutū difficile. Vl'
ita dico. Nō est iuēta in me iniq-
tas. qi ita tū dico. ut nō loquat' os
meū opa hoim .i. ut nō iactater h°
dicā qd est opa .i. op9 hoim .s. iacta-
ter loq̄. Vl' ita. adeo sū iust9. ut
nō loq̄tur os meū opa hoim .i. aliq
indebitū .i. ut nō pecce in lingua
qd' est opa .i. opus hoim .s. peccare
in lingua. Sequēcia nō mutat'. a
sensu pme exposicois. Vsq3 pfice qi
Et q2 custodiui vias duras. io pfice

Aug gressus meos .i. humanas affectiones
usque in finem .i. usque ad mortem et
passionem. ante enim non est nisi incho-
atio. Perfice dico in semitis tuis
.i. in artioribus preceptis tuis. Ad hoc
perfice ut non moveantur vestigia mea
.i. ut illi qui volunt me imitari non
moveantur a te. Vel vestigia dicit
bona opera que fecit et doctrinam quam tra-
didit. Et est sensus. Ideo perfice ut
vestigia mea quibus est impressa forma
iusticie, non moveantur ab eis qui me volunt

Ego clamavi quoniam Imitari
exaudisti me deus: inclina aurem
tuam mihi et exaudi verba mea.

Cas Ego clamavi etc. Videamus post ubi xpistus
Cas petit ut a iudeorum insidiis eius humanitas
Aug liberetur. qui custodivi vias duras et
perfice gressus. ego etiam dicit totus xpistus
clamavi .i. valida et libera intentione
preces ad te direxi. Ideo quoniam exaudis-
ti me o deus .i. quia certissime scio me ex-
Aug audiendum esse. Hoc dicere non convenit
nisi iusto qui confidenter orat quia scit se
exaudiri. Cum quasi verborum ordinem
potest dicere. quoniam exaudisti me clamavi.
Alioquin potius videtur dicendum. quoniam
clamavi exaudisti me. Vel ita cla-
mavi hoc non mutatur. Ideo utique quoniam
Aug ut hoc posse o deus exaudisti me olim
infirmius orante. Hoc ipse xpistus in
membris dixit. Et quia clamavi ideo inclina
Aug aurem tuam .s. aurem clementie et misericordie tue
mihi .s. humili: et exaudi verba mea .s. non
deserat exauditio tua me humilem. Que

Mirifica misericordias Verba: hec
tuas: qui salvos Mirifica
facis sperantes in te. misericordias tuas

Mira sunt que nova sunt. Hec sunt que Cas
in carne xpistus gessit mirantibus iudeis
et est Mirifica misericordias tuas .i. fac Cas
nova que etiam mali mirentur. ne viles- Aug
cant misericordie tue. et ne minus amentur. tu
dico qui salvos facis sperantes in te.

A resistentibus dextere A resis-
tue custodi me ut tentibus dex-
pupillam oculi. tere tue .i. Aug

ab illis qui resistunt dextere tue .i. fa-
vori quo mihi faves. Vel dextere tue
.i. in filio tuo. et custodi me ut pu- Cas
pillam oculi .i. custodi me secundum humanita-
tem. Pupilla enim exigua est. et tamen per Aug
eam acies luminis dirigitur. quo lux et tenebre
diiudicantur. sic per humanitatem xpisti. deitas
discernens est inter homines bonos et
malos. quia eos qui fide humanitatis sunt
in sorte bonorum. alios vero in consortio
malorum connumerat. Hanc enim petit custo-
diri hoc modo. protege me ut gallina pul-
los suos Sub umbra alarum tuarum

Sub umbra alarum tuarum .i. in mu- Aug
protege me: a facie impiorum nimento
rum qui me afflixerunt caritatis

et misericordie tue. Misericordia enim et caritas sunt Cas
ale patris quibus nos protegit. protege dico
a facie impiorum .i. demonum et iudeorum
qui me afflixerunt. sic.

Inimici mei animam meam cir-
cumdederunt: adipem suum concluserunt:
os eorum locutum est superbiam

Inimici mei .s. iudei circumdederunt
consiliis animam meam .i. vitam volentes Cas
extinguere eam vel tollere. et adipem suum
concluserunt .i. leticia sua pingui cor- Aug
rupti sunt. postquam cupiditas eorum de scele-
re saciata est. Capto enim xpisto. leticia

pinguē intꝫ ↄceptā extra ostentarūt
Cas ad silitudinē aialiū q̄ ex adipe infla
tur. ⁊ ıſt lascıua. d'. adipē suū ↄclusert
.i. supbiā retinuerūt. nō maci .i.
nō humiles ſꝫ supbia īflati. Vl' adi
pē suū ↄcluserūt .i. pinguē ⁊ carnale
sensū retinuerūt. nō humiles ſꝫ īfla-
ti supbia. Vl' adipē suū ↄcluserūt
.i. sceleribꝰ saginati veirā ītelligētiā
amiserūt. vñ restat supbiā loq̄. et
Aug iō os eoꝝ locutū est supbiā. dicēdo
Aue rex iudeoꝝ ⁊ hꝰ.ōi. Os d'. nō
Cas | 90' coꝝ. q̄ꝛ sepe majꝰ ore defēdūt corde dāpnāt

Proicientes me nūc cir||cū-
dederūt me: oclōs suos sta
tuerūt declinare in terrā.

Aug Proicientes me ex ciuitate q̄i lo-
cus de me maculareť. Prauı colo-
ni q̄ pꝰus seruos in vinea missos
occiderūt. nūc me filiū et hēdē cir-
Cas cūdederūt in cruce. nō obsequio sed
furore. q̄i ad spectaculū ↄuenientes
et hꝰ iō q̄ꝛ statuerūt declīare oclōs
Aug .s. cordis in trā. s. ne pderet locū ⁊
gentē. dixerūt ei. Si dimittiꝰ eū
sic. totꝫ mūdꝰ ibit pꝰ eū ⁊ veniet
romani et tollet locū nrm̄ ⁊ gentē
Vl' statuerūt declīare oclōs ī trā
.i. ītentionē cordis sui in trena de-
clinauerūt. putātes eū pati malū
q̄ occidebat. ⁊ se nullū q̄ occidebat ⁊
Cas q̄i q̄s diceť. vñ eis hꝰ oportunitas. ındit

Susceperūt me sicut leo pa
tus ad predā: et sicut catulꝰ
leonis hitans in abditis.

Susceperūt me .i. cum dedit acceperūt
me a deo cuiꝰ dispositio eāt vt mo-
reretur. Vl' a traditore iuda vl' a iu
dice pilato. Vl' pncipes qui erāt
sicut leo .i. dyabolus ad predā q̄
tirauīt querēs quē deuoret .i. ↄpa
randi erāt leoni .i. dyabolo. quo
auctore hoc fecerūt. ⁊ nō tm̄ pnci
pes ſꝫ etiā ↄplus q̄ erāt sicut ca
tulus leonis .i. filiꝰ dyaboli. cui
dcm̄ est. vos ex p̄re dyabolo estis.
hitās in abditis .i. pmanēs ⁊ co-
gitās in īsidijs. Cū mos ē mal'
nota tegē vt lateret. possit pficē.
Cogitabat ↄ. insidias qbꝰ ↄuenī
rent et perdereť iustū.

Exurge dn̄e pueni eū ⁊ sup
planta eū: eripe aiam̄ meā
ab īpio: frameā tuā ab īimi
cis manꝰ tue. Exurge dn̄e.
Pos tua vbi de retribuitōibꝰ suis et
adūsarioꝝ est oro. Qi illi ita. ſꝫ tu
o dn̄e qui videris dormire. ⁊ iniqtates
hoīm nō curare. exurge ad vindictā
ↄt' iudeos et pueni eū ↄplm vl' eos. s.
iudeos ad silitudinē currētis dicit.
Currit ei ↄpls vt crucifigat. currit
dēs pr̄ vt vindicet. ſꝫ dēs pueit exe
cando. Nemo ei nō pꝰus in se q̄ in
alio peccat .i. q̄sq̄ peccādo pꝰus se le
dit q̄ aliū. Et est Pueni eū .i. coꝛ
fam̄ vindicta excecatōis pueiat. et
ita subuite eū. vl' supplanta eos a sili
luctatis .i. īefficaces fac ⁊ deice eos
vt locū et gentē pdant. pro quibꝰ
retinēdis xpm̄ occiderūt. Vñ sbdit

Dn̄e a paucis de trā diuide
eos in vita eoꝝ: de abscondi
tis tuis adīpletꝰ ē venter eoꝝ

Dn̄e a paucis. ſꝫ de se intꝑoīt eripe
aiam̄ meā. q̄i illos supplanta. ſꝫ eripe

Cas. Aug.

animam meam ab ipso dyabolo resuscitata
de me a morte illata ab ipsis. De-
inde exponit quod dixerat. eripe frame-
a tua ab inimicis manus tue. anima
me est framea tua. quam manus .i.
eterna virtus tua assumpsit. ut per eam reg-
na iniquitatis debellet. et iustos divi-
dat ab ipsis hic affatim. in futuro etiam
loco. Hanc igitur eripe ab inimicis ma-
nus tue .i. virtutis tue .i. ab inimicis
meis qui sunt manus tua. Sequitur. Domine
a paucis. Postquam oravit pro sua. sub-
dit de adversariorum retributione et exequitur
quod dixerat supplanta qui supplanta eos
hoc modo. O domine perdes de terra vel dis-
pertire eos in vita eorum. Alia litera quasi d.
perde eos de terra quam inhabitant et dispar-
tire eos per totum orbem in ista vita. quam
solam suam putant. quia de eterna desperant.
Non solum autem erit eis hec pena visibilis.
sed de absconditis tuis adimpletus est ven-
ter eorum .i. de penis que tempore tenebre a
luce veritatis tue absconduntur plena est
memoria eorum ut obliviscantur deum. Et.

Aug.

**Saturati sunt filiis: et dimise-
runt reliquias suas parvulis suis.**

Saturati sunt filiis .i. operibus malis. Fi-
lios enim opera intelligimus. Et sicut bona
opera bonos filios. ita malos mala.
Vel saturati sunt porcina .i. immunditia
conculcantes margaritas sermonum dei.
Alia litera ab illo. Domine a paucis de. Et le-
gitur nostra. Alia litera sic igitur. O domine divide eos .i.
iudeos divisos a paucis .i. ab electis
secundum mores quibus discordes fuerunt. Vel a pau-
cis fidelibus qui monitu angeli imminente
iudeorum exterminio in regnum agrippe
secesserant. ubi tuti manserunt. Iudeos

dico sublatos de terra per quam me occiderunt
illos dico divide per orbem et hic in vita
eorum presenti. Quod ergo post hanc vitam erit
eis. Quomodo miseria. Sequitur. De ab-
sconditis tuis. quia merito hoc eis. quia de
absconditis tuis .i. de immunditiis quas u-
tique deus non novit .i. prohibet. adimpletus
est venter eorum .i. saciata est carnalitas e-
orum. Vel in bono potest accipi. De abscon-
ditis tuis .i. de preceptis legis et man-
datis christi. venter .i. carnalis sensus eorum
adimpletus est. quibus bonis et si pasti
fuerunt. tamen saturati sunt porcina .i. immun-
dicia. et reliquias suas .i. reliquias peccatorum
dimiserunt parvulis suis .i. posteris suis
clamantes. sanguis eius super nos et super
filios nostros. Vel saturati sunt filiis .i. ad
opus filiorum. Et est similitudo a re que non est
Nullus enim dape filii saciantur. et ita sa-
turati sunt quod dimiserunt reliquias suas
.s. reliquias maledictionis parvulis suis .i.
posteris suis. Vel saturati sunt de abscon-
ditis tuis .i. de penis et hoc filiis .i.
ad utilitatem filiorum qui sunt reliquie sal-
vande. De quibus dicit ysaias. Reliquie
israel salve fient. De quibus et hic subdit.
Dimiserunt reliquias suas parvulis suis .i.
posteris suis. de quibus erunt ille reliquie. Sequitur.

**Ego autem in iusticia apparebo
conspectui tuo: saciabor cum
apparuerit gloria tua.** Ego autem qui

illis ita contingit. ego autem qui non appa-
rui eis quia corde sordido et tenebroso lu-
men sapientie non videt in iusticia tua
.i. secundum iusticiam tuam apparebo conspectu-
tuo vel in conspectu tuo. Et cum illi satu-
rati sunt immunditia ut me non cognosce-
rent. ego saciabor mundicia in hiis que

Cas.

Cas.

Aug.

Aug.

me intelligunt .i. in scis. cu apparueit. vel
dn manifestab in scis i iudic glia tua etia
Diliga te dne. Titulus. In fine
pueris dni dauid q locuti est
dno uba cantici huius in die q eripuit
eu ds de manu inimicor ei9 et de ma
nu saul et dixit. Legit in libro regu
q rex iniquus saul psecutus e dauid
mite et mansuetu. quo mortuo. da
uid liberatus est et in pace regnauit.
Ab hac libeatione videtur dauid huc
psalmu cantasse dno. Sz qr titulus
habet in fine et cantici. remouem ab
hystoria. finis naqz xps est. Can
tu vero exultatio de eternis. Melius
gs accipit de toto xpo. s. de capite
et mebris que totu dns eripuit in
die resurrectois xpi. de manu inimi
cor .i. iudeor et demonu et de manu
saul .i. mortis. Per saul eni intelligit
mors. Saul naqz interptat petitio
qr ppls extorsit huc rege qui no
est electus a deo ad pmanendu. sed
pmissus ad tps regnare sicut d. in
iob. Facit ds regnare ypocrita ppt
puersitate ppli. Dauid at elegit ds
ad pmanendu. de quo xps natus
est rex eternu. Sz no ante dauid
regnu tenet q libeat a psecutib9.
Et sicut dauid prius sustinuit sau
le q in pace regnaret. sic xps an
sustinuit morte q regnaret qetus.
Sic et corp9 ei9 .i. ecclia. Et bene
saul .i. psecutor dauid mors d. q
sola nos psequit. Nisi eni nos
mortales eem9. nichil nobis faceret
inimicus. Et sicut illu ds rege no
elegit. ita hac no fecit ds. s ipij
manib9 et ubis accersierut. Et e ssp9
tituli. Vba cantici hui9. qd d cantica
qd agit de leticia resurrectois xpi et
qstitucois ecclie. Et h. posuit esdras
ne de hystoria dauid accipiat tm. Ca
tici dico tedentis in fine .i. in xpm
queniunt dauid .i. xpo s. caput et
corp9 ei9 .i. ecclam. Dauid dico pueo
dni .i. dei pris. De q ysaias ait Pu
er natus est nob. filius datus est nobis
Que uba locutus est totus xps dno
.i. ad honore dni. Hoc ei dicit xps
et eccla .i. totus xps. Cantici dico ha
biti in die .i. p die resurrectois xpi
q die dns pr eripuit eu .i. xpm s.
caput et corp9 de manu inimicor ei9
.i. de ptate iudeor s. caput. et ptate
demonu s. caput et mebra. In die
naqz resurrectois a diabolo xps erep
tus est. et mebra absoluta st et de
manu saul .i. de ptate mortis xpm
in re et mebra in spe et tandem in re
eripiet. Et bn prius ait de inimicis
postea de morte. qr nouissima inimica
destruet mors. Et p hac spuali li
beratoe totus xps grias agens deo di
xit. Diliga te dne. Intetioe monet
ad gratiaz actione p liberatioe. Modi
quatuor st ptitoes. Primo pphia p li
beratoe grias agit summa bnficiorum
dei colligens. 2o agit de cladib9 hui9
in gnis an aduentu xpi. et qlit dns
sit misertus. ibi circudederut. 3o a
git de uirtute et potetia sua. ibi
Deus qui pcinxit me. 4o ecclia leta
munera dei laudat. ibi Viuit dns
De spuali ergo liberatioe gras
xpus integer agens ait. D dne.

Aug

Aug

xvij. Diligam te domine fortitu-
do mea: dominus firma-
mentum meum et refugium meum
et liberator meus. Diligam te
domine. quod tibi restat de omnibus excepto. et
Aug musa subdit. que es virtus vel fortitudo mea.
per quem. s. fortis sum super inimicos. Sequitur
dominus firmamentum meum. Vel domine Alia
littera. quasi et o domine tu es firmamentum
Aug meum .i. firmasti me. Et hoc ideo quia tu es
refugium meum. quia ad te refugi. refugi-
at. et .i. quia liberator meus es de inimi-
cis. s. liberasti me. Deinde mutatis persona ait
Deus meus adiutor meus: et spe-
rabo in eum. Deus meus .i. tirator est adiutor meus qui.
Aug Qui me tirat me adiuvat. Et eo
adiuvante ego sperabo in eum. Ac si di-
ceret in secunda persona. Tu qui tiras es ad-
iutor quia prius adiutorium vocationis in
Aug gratis prestitisti. ut per hoc possem spe-
rare in te. Et tu es. Protector meus
Protector meus et contra insidias
cornu salutis mee: quia non de me
et susceptor meus. presumpsi. quasi
cornu superbie contra te erigens. sed te cel-
situdinem salutis inveni. Unde subdit
et tu es cornu .i. summa vel firma cel-
situdo salutis mee ad dissipandos
inimicos. Et ut hoc invenirem. tu es sus-
ceptor meus .i. tu suscepisti me per gra-
tiam. et ideo. Laudans non meam gloriam
Laudans invocabo sed domini confitens
dominum: et ab inimicis invocabo dominum
Aug meis salvus ero. ad perseverandum
Cas et sic ab inimicis meis salvus ero .i. non
nocebit mihi impietatis error. Vel in
persona ipsius david totum legi potest qui ait.

Diligam te domine qui es virtus vel fortitu-
do .i. ex quo fortis sum. Deinde mutatis
persona de eo. hominibus loquitur dicens.
dominus est firmamentum meum. quo firmus
stetit in acie. Et refugium meum. quia
cum opus erat consilio ad eum refugit et
invenit. Et liberator meus a filii potentis
ut si potens captum ab hostibus liberet.
et deus meus est et adiutor meus. Et spera-
bo in eum. Et protector meus contra insidias
et cornu salutis mee ad dissipandos
inimicos. et susceptor meus sicut
medicus egri. Deinde laudans pro omnia
beneficia. non elatus se iactat. sed omnia
deo tribuit dicens. Laudans invocabo
dominum. et ideo ab inimicis meis salvus
ero. Nam qui aliter agit sibi delictus
perit. et si vicisse videatur. Sequitur.
Circumdederunt me dolores
mortis: et torrentes iniquita-
tis conturbaverunt me. Circum-
dederunt me. Secunda pars. ubi in persona Cas
iustorum qui fuerunt ante adventum christi
agit propheta de cladibus humani generis
et ostendit quomodo deus misterio incarnationis
insertus sit. et in baptismo de toto
orbe collegit christianos. Et attende
regulam unitatis capitis et corporis.
.i. christi et ecclesie. qui enim una persona est
caput et corpus. Ideo una voce utitur
caput cum membris. licet ea que dicuntur
ad diversos referamus. Quedam enim
soli capiti conveniunt. quedam membris solis.
quedam capiti et membris. Item que
membris conveniunt. quedam preteritis. quedam
presentibus. quedam futuris. Et quedam presentis
et quedam ipsis conveniunt. et tamen in
tanta diversitate una vox est. et qui

una persona videtur loqui. ut sicut duo
sunt in carne una. i. sponsus et sponsa.
Aug. ita sint et in voce una. Vide ergo hic
quia cum ex persona antiquorum loqui incipi
at. et post de misterio incarnationis a
gat. eousque narratione ducit ut
utatur vobis primitiis ecclesie de toto orbe
in baptismo collecte. ibi. Misit de
Cas. summo et cetera. Sic continua literam. Dixe
runt invocabo. et ab inimicis meis
salvus ero. Non quia quisque dicet. Mirum
est quare hoc dicis. Quid enim est? Respon
dit. Ecce quod. Circumdederunt me dolo
res. non de rebus mundi sed mortis i.
dyaboli. per quem mors quia mors i.
dyabolus ut ait apostolus ante christi adven
tum ubique et in omnibus pene regnabat
inter quos rari erant iusti. quia rapidis
iniquitatibus conturbati sunt. Unde subdit
Et torrentes iniquitatis. i. iniquitates
inundantes et rapide ut torrentes con
Aug. turbaverunt me. Dolores inferni. i.

Dolores inferni circumdederunt me: preoccupaverunt me laquei mortis. gentiles in inferno loco torquendi circumdederunt me. Et propter hec preoccupaverunt me laquei mortis i. originale peccatum unde est mors. an ligavit me. quia ex propria virtute pravum sed

In tribulatione mea invocavi dominum: et ad deum meum clamavi. In hac tanta tribulatione mea. i. in hac tanta necessitate. ubi totis viribus petitur. invocavi dominum. quod est unicum inter mala remedium. dominum dico. non utique alienum. sed meum dominum. Et hoc est quod subdit. Et ad deum meum clamavi. quod plus est quam invocare.

Et exaudivit de templo sancto suo vocem meam: et clamor meus in conspectu eius introivit in aures eius. Et ipse deus exaudivit vocem meam de templo sancto suo. i. de celo vel de veteri christi corpore. in cuius incarnatione effectum exauditionis consecuti sunt sancti. Et clamor meus. i. tam iusti mee qui bene ad deum intrat. quia pro mundi clade supplicat. qui clamor est in conspectu eius. i. quam intus habeo in conscientia non coram hominibus introivit. a filii fideli... in aures potentie et clementie eius. Re.

Commota est et contremuit terra: fundamenta montium conturbata sunt et commota sunt: quoniam iratus est eis. Commota est. terrena tristitia quam ante adventum domini i. christi dei populus sustinebat ad incarnationis secreta pervenit. quod proprie notant cum ait. Inclinavit celos. sed premittit ea que facta sunt tempore incarnationis dicens. Commota est. Ecce quod audivit de premissa tristitia. sed propter incarnationem. quam per ea que facta sunt sic describit. Commota est quia hoc modo audivit. quia tempore incarnationis terra i. peccatores commota est interius per penitentiam. et post etiam contremuit exterius per penas. Item est enim ut in presentia iudicis tremunt peccatores. et fundamenta montium i. spes superborum in seculo conturbata sunt. Fundamenta montium sunt presumptiones superborum et humilitas quibus innitebantur. sed hec conturbata et commota sunt. ut iam spes mundi non habeat firmamentum in cordibus hominum. Spes enim mundi abiit quam deus odit. Et quare hoc? quia deus iratus est eis. i.

qa ꝯmotuit eis ira dei. scilicet
Ascendit fum9 in ira eius.
et ignis a facie ei9 exarsit:
Aug carbones succensi sunt ab eo.
Ascendit fum9 .i. lacrimosa deprca-
tio penitentium in ira ei9 .s. in pena
iudicij ꝑmissa .i. cum nouisset qd mi-
natur dns. et p9 ignis a facie eius
exarsit .i. flagrans caritas p9 primaz
de noticia ei9 exarsit. et ita carbões
succensi sunt .i. illi q iam mortui erant
et extincti ab igne dei et a luce iusti-
cie et frigidi tenebrosiqz remanserant. rur-
Aug sus accensi et illuminati reuixerunt. et hoc
ab eo .i. veniente dno. Sz nunqd venit.
vtiqz venit. qz. Inclinauit celos
Inclinauit celos vl celum .i. hu-
et descendit: et cali- miliauit se vbu
Cas go sub pedib9 eius. dei vt carnē
sumeret et descendit .i. ad nos venit
carne indutus. Vl ita carbones suc-
censi sunt ab eo .i. illi q prius erant ex-
tincti. succensi sunt ab eo igne caritatis.
Sz quō sunt hec oia facta: Ecce inclinauit
ds pr celos .i. humiliauit celestia.
misso filio de q sbdit. et descendit
ad nos. vt humiliaret tunc celestia.
qz angelos humane nature subiecit.
Et caligo .i. dyabolus. q mentes ob-
nubilat est sub pedib9 ei9. qz ptinte
dni calcatur. Et ipse q descendit.
Et ascendit sup cheru- ascendit
bin et volauit: volauit. sup celos
Cas sup pennas ventorum. qn vide-
Cas tib9 aplis ascendit. qd tale est. sup
cherubin qd interptatur plenitudo sciē
.i. oem modum sciē excedit. Oms enim
hoc attingit archanum. qz ratō mortalis

et passa sic est exaltata: et volauit
fama ei9. volauit ille itaqz geminatum
naqz vbum nimiā celeritatē signt. q
p totum mundum fama ei9 cucurrit.
Vn et sbdit sup pennas .i. velocitatē Cas
ventor. Ventos enim qb9 nichil est velo-
cius. supat fama ei9. vt dum mox na-
tus magis p stellam est nunciatus.
Et posuit tenebras latibulum
suum: in circuitu ei9 tabnacu-
lum eius: tenebrosa aqua in nu-
bibus aeris. Et tenebras .i. incar- Cas
nacōis misterium. qd nob est pfun-
dum et obscurum posuit latibulum
suum .i. secretum maiestatis sue. q nu- Aug
be carnis tegebatur. qd tunc apietur
qn videbim9 eum facie ad faciē. et tum
tabnaculum ei9 .i. ecclia q ei militat Cas
est in circuitu ei9 .i. ei pxima. Et
io si nondum p speciem videt. tn p fidē.
Vl ita ab illo loco. circumdederunt. et
legitur ex psona xpi. nō mutata voce
q referens passionem suam ait. Circum-
dederunt me dolores mortis .i. tur- Aug
mis q sunt ꝯiunssim. et torrentes iniq-
tatis .i. turbe inique ad tps mote
sz cito desiture sicut pluuialia flu-
mina ꝯturbauerunt me .i. egerunt vt
me ꝯturbaret. et dolores inferni circum-
dederunt me .i. in circumdantib9 me
vt pderet. et erant dolores undiqz qui Aug
mortem opantur. ducuntqz ad infernum.
et laquei mortis .s. iudei q iactacoē Aug
iusticie mala suadent. vnde est mors.
Preoccupauerunt me vt poscens in nocē
vellet. qd eis postea redderet. Vl ita Aug
dolores mortis circumdederunt me. et
dolores inferni ꝯturbauerunt me .i. do-

lentes de me iudei q̄ est eis cū mortis
īterioris ⁊ īferni circūdederūt me. Vl'
ita. circūdederūt me dolores mortis
Aug̃ .i. dolores morientiū. s. q̄s solet pati
morientes. ⁊ hij dolores q̄ circūdede-
rūt me sūt inferni. Alia litt̃a .i. p īferi
ore pte mea. s. īfirmitate mee huai-
tatis. et torrentes iniq̄tatis .i. tūsi-
torij ipetus iniquorū cōturbauerūt
Aug̃ me. s'm illud. Cepit ihc̄s tedere et
pauē. et h' orā tō. q: p̄occupauerūt
Aug̃ me laquei mortis .i. p̄occupauerūt
me mortalitas ⁊ passibilitas. sed in
tribulacōe mea īuocaui dnm̄. hoc
nō mutat' ⁊ ad deū meū clamaui
h' nō mutat'. Et dn̄s exaudiuit vo-
cē meā de teplo sc̄o suo .i. de corde
meo in quo habitat. et clamor meus
qui est in cōspectu eius .i. quē intus hēo
nō corā hoib' introiuit in aures eius
h' nō mutat'. n̄ q: hic clamor est p
Aug̃ resurrectiōe. Introiuit dico. vñ cla
rificatus sū. et ita cōmota est et cō-
tremuit t'ra. nā clarificato xpō cō-
moti sūt et cōtremuerūt peccatores ad
p'mā. et fūdameta mōciū cōturbā
sūt ⁊ cōmota sūt. qui iratus est eis. h'
nō mutat'. et ascendit fumus in ira
eius. ⁊ ignis a facie eius exarsit. car-
bones succēsi sūt ab eo. Hec sicut
antea ītellige. Inclinauit celos. ul'
celū q̄l' ira dei īmotuit ⁊ p̄dcā fca
sūt ondit. Via iclinauit celos et
Aug̃ descēdit celū .i. humiliauit iustū vt
ipē descenderet ad hoim̄ infirmitatē
docendo simplicia ⁊ caligo est sub
pedib' eius .i. ipis q̄ terrena sapiūt
caligine malicie sue. ceci nō eū cog-

nouerūt. Terra ei est scabellū pe-
dū eius. q: terrni ad eius cōteplationē
nō erigūt. et ascēdit sup cherubin.
.i. exaltatus est sup plenitudinē sciē.
q̄ est caritas. vt ad deū nemo p'ueniet
n' p caritatē. ⁊ volauit q: dilectoib'
suis se incōprehensibilē ondit. ne
corporeis ymaginib' querāt eū cō-
prehendē. volauit sup pēnas vētor
q: incōprehēsibilitas eius superat
v'tutes aiarū. quib' sē velut pēnis
a terrenis timorib' in auras libtatis
attollūt. et posuit tn̄bras latibulū
suū .i. occultā spem in corde cr̄dentiū
vbi latet nō deserēs eos. Vl' posuit
tn̄bras latibulū suū .i. obscuritatē
sacramentorū in q̄b' latet. Latuit ei
diuinitas in carne. remissio pctōrū
in baptismo. xpc̄s in altari sub spē
panis. Vel sub sacramēto panis. Vl'
posuit tn̄bras latibulū suū .i. in
huius tn̄bris vite mortalis latet. vbi
p fidē ābulamus nō p spem. et q̄d
nō videmus sperām' ⁊ p paciā expectā-
mus. Et q̄uis latear. tn̄ tabnaculū
eius est in circuitu eius .i. quasi in q̄b'
h' tpe habitat ⁊ militat ābiūt eū. q:
mediū. q: oib' equaliter fauet nec tn̄
videt eū nisi p spem etiā p scripturas
q: tn̄brosa aq̄ .i. obscura doctrina eius
est in nubib' aeris .i. p'phis. et in
oib' p̄dicatoib'. q̄ a terrenis eleuati ste-
rcoib' cōpluūt v'bū dei. obscura ē dico.

Pre fulgore in cōspectu eius
nubes trāsierūt: grando ⁊ car-
bones ignis. Pre fulgore qui
erit in cōspectu eius .i. in cōparacōe fulgo-
ris q̄ erit in manifestatiōe eius. Trāsie-

enim per speculum videmus. tunc facie ad faciem. Neque quis putet se esse in futura luce. ideo quia septuaginta ita intelligit. Sequitur.

Aug Nubes transierunt. quia obscura aqua est in nubibus. quia nubes id est domini ubi predicatores transierunt ad gentes. non iam tunc in iudea sunt. Aliud ab illo loco. Inclinauit celos id est predicatores humiliauit a contemplatiua vita ad ministerium ac-

Aug tiue. ut rachel virum suum lie concedat. et descendit ipse per eorum doctrinam in quorundam simplicium notitiam qui maiora capere non valent. Et ideo ait. descendit vel inclinauit celos id est humiliauit predi-

Aug catores ad ferendas molestias. et descendit ipse passus in eis. cum quibus est unum. Et ideo in eis dicitur pati sicut ipse ait. Ecce venio romam iterum crucifigi. Sequitur. caligo id est tenebrosi qui etiam persequuntur sunt sub pedibus eius id est sub potestate eius. Vel caligo id est qui simpliciter credunt sunt sub pedibus eius id est ei subiecti sunt. Sequitur. Et ascendit qui in quibusdam per celos id est per predicatores descendit scilicet in infirmis. Alii autem sunt in quibus per eosdem ascendit super cherubim id est facit quosdam plenos scientia. in quibus supereminet. sed non illi pectus eum comprehendunt. quia volauit. volauit super pennas ventorum id est quorum celeritate

Aug nullus eorum transcendit. Et posuit tenebras latibulum suum id est tenebrosis latenter utitur. sicut ipse ait per prophetam. Virga furoris mei est assur. ipse vero non cognouit. quia per assyrium id est per senacherib vel per nabugodonosor afflixit deus peccantes in se iudeos et alios quam multos. nec intellexerit assyrius quia ex ui- rius virtute hoc fieret. Sed tabernaculum

eius est in circuitu eius id est milites sui cognoscunt quid per malos agat. Sequitur. tenebrosa aqua in nubibus aeris vel etheris. Alia littera sic. quod in hebreo habetur. Pre fulgore in conspectu eius nubes transierunt. Hic distinguit quia per celos id est doctores noui testamenti descendit in notitiam minorum. et ascendit in notitiam maiorum. scilicet per nubes etheris id est prophetas in quibus nubibus est tenebrosa aqua id est obscura doctrina. non sic ascendit et descendit. quia umbra figurarum tecti luce doctrine aliis non irradiabant. sed nubes que non sunt etheris id est apostoli sunt pre fulgore una dictio id est pre fulgide in conspectu eius vicinius contemplantes eum. Et hee nubes

Aug transierunt. quia predicatores de iudea ad gentes transierunt. Hic in unum redigitur lectio. et ex illis transeuntibus processerunt grando et carbones ignis id est obiurgationes que ut grando duricia corda feriunt. sed si ignis caritatis duriciam resoluit in nimium amorem fit aqua satians et illo igne accensa corda reuiuiscunt. Sequitur.

Et intonuit de celo dominus: et altissimus dedit vocem suam: grando et carbones ignis. Et intonuit quia nubes transierunt et pertranseuntes dominus qui est de celo id est excelsus intonuit minis quae sunt de penis eternis. et altissimus hic est quod dicat de celo dedit vocem suauem que est de premiis

Aug eternis. Vel ita. Et intonuit de celo dominus id est de aula iusti vel corde sonuit dominus. quia ingeria loquitur misteria quae est fiducia euangelii. per hoc et et ipsi predicatores fiducialius predicant. et auditores predicantibus confidentius cre-

dnt. et altissimus dedit vocem suam. vt
in profundo scti audiremus celestia. Vel
ad litteram. Dominus intonuit de celo. vt
quando visum est tonitruum. sicut legitur in
ewangelio. dico patrem dicente. Clarifi
caui et iterum clarificabo. et altissimus
Cas dedit vocem suam. cum dixit. hic est filius
meus dilectus in quo michi bene complacui
et non pressit grando et carbones ignis sic 8.
**Et misit sagittas suas et dis
sipauit eos: fulgura multipli
cauit et conturbauit eos.** Et mi
sit. quasi dominus intonuit quia dominus etiam misit.
qui non temere transibunt sed missi. Non
enim transitus apostolorum ad gentes semper certus
erat neque rationabilis transitus. ideoque ait.
Aug Et misit sagittas suas. i. ewange
listas cum pennis virtutum recte volantes
et dissipauit vel dispersit eos ad quos
misit. vt aliis eorum esset odor vite in
vitam. aliis odor mortis in mortem.
Aug fulgura etiam multiplicauit. i. mira
cula que stupendos reddunt. Vnde subdit
et conturbauit eos. Et apparuerunt
Et apparuerunt fontes fontes aquarum
Cas **aquarum: et reuelata sunt.** i. veritas
fundamenta orbis terrarum. predicatorum
qui aquis comparantur quia doctrina alios ri
gant. Vel apparuerunt fontes aquarum
salientium in vitam eternam [illegible] qui facti
sunt in predicatoribus. et [illegible] reuelata
Aug sunt fundamenta orbis terrarum. i. reue
lati sunt prophete quos ante non intelligebant
super quos credentes orbis edificantur. i.
ecclesia que dicitur orbis. quia de toto or
be colligitur. Et bene ait reuelata.
Cas xpo enim veniente. patuit quod diuinum te
gebat eloquium. Ita est quod in die

passionis illa sacra detegitur. i. etiam
que predicti tempore quadragesime tecta fuerit.
**Ab increpatione tua domine: ab
inspiratione spiritus ire tue.** Ab incre
patione. Hic fit conuersio ad ipsum deum.
cum cum gratiarum actione loquitur. quasi Et hec
omnia facta sunt o domine ab increpatione tua
i. tuis clamatis. appropinquabit regnum
celorum. Et ab inspiratione spiritus ire
tue. i. tuis dictis. nisi penitentiam egeritis
morte moriemini. Increpationem vero
et inspirationem accipit xpi predicationem
quia per predicationem increpabat peccantes
et inspirabat vt timerent iram futuram. Se.
**Misit de summo et accepit me:
et assumpsit me de aquis multis.**
Misit de summo. Hucusque egit de ad
uentu domini. hinc agit de temporibus xpia
nis ex persona parentis ecclesie. non mutata
voce. quasi hoc totum factum est. quia misit deus
pater xpm de summo. i. de celo et accepit
me etiam sponsam. et assumpsit me de
aquis multis. i. de aquis baptismi. Vel
accepit me gloriosam etiam sicut primum
vocando ex gentibus in hereditatem suam.
Vnde subdit. Et assumpsit me de aquis
multis. i. de multitudine populorum. Vel
ita. misit spiritum sanctum qui est donum de sum
mo. i. de alto quod equalis est patri et filio.
Spiritus sanctus namque est deus. et vnus cum patre
et filio. et donum quia donari potest et donat
cum in aliquo incipit esse factus carismata
gratie. que cum a patre et filio procedit donatur.
Sepius tamen spiritus sancti fore dicuntur. quia ex
dilectione nobis prestantur. Et spiritus sanctus dilectio
est vtriusque. s. patris in filium et filii
in patrem. ac eorumque connexio. Sequitur et
accepit me quasi fugitiuam. et assumpsit

me in altitudine v̄tutis ⁊ boni opis ⁊ ls. de aquis m̄ltis. h⁹. nō mutat. et

Eripuit me de inimicis meis fortissimis et ab hys q̄ oderunt me: qm̄ confortati s̄t sup me.

Cas Eripuit me de inimicis meis fortissimis .i. de vitijs q̄ sup oēs inimicos nocet. ⁊ ab hijs q̄ oderunt me .i. ab exterioribus inimicis hoibus. s. ⁊ demonibus. qd̄ nec̄e est. qm̄ confortati s̄t olim

Aug sup me. q̄n diu sub ipsis ignorabā deū. Et agit de se s̄cdm statū ante cōuersionē. s̄cdm qd̄ sūt cōfortati:

Preuenerunt me in die afflictionis mee: et factus est dn̄s protector meus. Et preuenerūt me .i. preualuerūt mi in die afflictionis mee .i. in tpe carnalitatis mee. vel inimicos et odientes d̄r psecutores

Aug Et agit de se etiā s̄cdm statū p⁹ cōuersione dicēs. Eripuit me de inimicis meis fortissimis qui mi inuidebāt. iā volēti eū fortissime. q̄ preualuerūt tpalis ad affligendā et puniendā hāc

Aug tpalē vitā meā. Et ab hijs q̄ oderūt me. qz volo eū. Dico eripuit

Cas p h⁹. qm̄ confortati s̄t s̄r me. p h⁹. eū magis eripuit qz illi sūt cōfortati. Eū eī affligit̄ etiā magis crescit. Et preuenerūt me .i. priores m̄ notu erūt. a fili currentiū. Et hoc nō in

Aug tpe gaudij. s̄ in die afflictionis mee .i. in tpe carnis q̄. s. mortale

Aug ⁊ laboriosū corpus gero. Et f̄cus ē dn̄s protector meus q̄ miserias ⁊ volupt̄es. De:

Et eduxit me in latitudinē: saluū me fecit qm̄ voluit me.

Et eduxit. q. eū carnales patiebar angustias. eduxit me dn̄s in latitu

dine spūalē cōtra angustias carnis. *Aug*

vt me dilataret in mu̇ndo et merito. *Cas*

p mala eī dilatat d̄s caritate. p ſemitā q̄ppe malorum in mu̇ndo crescit etiā

⁊ merito. et saluū me fecit. qd̄ fuit *Cas*

qm̄ ad fidē venit. vt eī infidelitas mors aīe est. ita et vita eiusdē fides

est. Vn̄ abacuc ppha. Iustus meus ex fide viuit. et hoc totū fecit. qm̄ voluit me. anteq̄ ego vellē eū

id est. gratis elegit me. Sequit̄. *Aug*

Et retribuet mi dn̄s s̄cdm iustitiā meā: et s̄cdm puritatē manuū mearū retribuet michi. Et retribuet q. hec oīa gratis dedit. fidē. s. et caritatē. s̄ p⁹ retribuet m̄ h̄ in p̄nti s̄cdm iustitiā meā bone volūtatis. qui dedit p̄ miāz vt vellē bonū. et retribuet

mi hic s̄cdm puritatē manuū mearū .i. meorum factorum q̄ dedit vt facerem *Aug*

educēdo in latitudinē. Et rētribuet *Cas*

mi s̄cdm iustitiā bone volūtatis. et s̄cdm opa. q̄ opa s̄t p⁹ p̄ma bn̄ficia dei. s. fidē ⁊ caritatē. q̄ gratuito *Cas*

sine precedenti merito deus prestat. Deīn p ill'. s. fidē ⁊ caritatē ⁊ opibus ex illis procedentibus q. pro meritis bō spūalia retribuit hic in p̄nti. s. pseuerātiā et alia dona. Vn̄ s̄bdit.

Quia custodiui vias dn̄i: nec impie gessi a deo meo. Quia

custodiui q. h̄ retribuet qz custodi *Aug*

ui vias dn̄i. vt latitudinē operū lōganimitas cōsequat̄. pseuerādi. nec impie gessi recedēdo a deo meo. Vel ita retribuet mi dn̄s s̄cdm ius-

ticiā meā. et sc'dm puritatē manuū
Aug mear retribuet m. sc'dm qz iustus et
purus sū .i. innocēs et iustus sū. q'a cus
todiui purus sū. qz nō impie gessi
recedendo a deo meo. et hoc utrūqz
io. qz cōsideraui iudicia dei tā p'ntia
q̄m futura. et uidi iusta et ī'vera iusta
nō reppuli a me .i. placuerūt michi
et sic custodiui. et hoc est qd' ait.
Quū oīa iudicia eius in cō
spectu meo: et iusticias ei⁹ nō
reppuli a me. Quū oīa iudicia
Aug ei⁹ sūt in cōspcū meo .i. p'mia iustor
penas ip'ior. flagella corrigēdorū
tēptacōes probandor. sp attendo et
p'seuerāti cōtēplacōe cōsidero. et iusti
cias ei⁹ .i. iudicia illa ī'venta iusta
Aug nō reppuli a me. vt facit ille q̄ sub
sarcina cor deficit recutes ad vomi
tū. Vl' q̄ fragilitate carnis supat⁹
Aug dimittit qd' repat. Se'. Et ero. q̄i ita
Et ero īmaculat⁹ olim vixi. et
cū eo: et obseruabo me sicut cepi.
ab iniq'tate mea. ita p⁹modū
ero cū eo .i. ei adherēs īmaculatus
nō itaqz prsus sine macula sum. s
qz obseruabo me ab iniq'tate mea.
ne iterū cadā p p'cm mortale q̄ ē mos b'ti.
Et retribuet m dūs sc'dm ius
ticiā meā: et sc'dm puritatē
manuū mearū in cōspcū ocu
lorū eius. Et retribuet. Sup'
dixit sibi retribuendū esse in p'nti
p fide et caritate et opib⁹. hic eciā
addit in futuō p eisdem sibi retribui
vbi eciā p p'seuerātie lōganimitate
p'miū reddet'. qd' sicut p'dictū est p
Aug fide et opib⁹ in p'nti reddit'. Et h' est

Et retribuet m dūs in futuō sc'dm
iusticiā meā. et sc'dm puritatē ma
nuū mearū. Ita itaqz nō solū p
latitudīe fidei q̄ p dilcōem dei op'a
tur. s eciā p lōganimitate retribuet
m qui sū in cōspcū oclor ei⁹. Hoc
dicē solis iustis cōuenit. vt sicut illi
sp dnm̄ intuent'. ita de⁹ iugit' eos
respiciat. Vl' detimāt qd ds sibi re
tribuet. illud .s. qd' est in cōspcū oclor
ei⁹. nō qd' hoies videt. s qd' ds sol⁹
q'qz videntur ab hoib⁹ tp'alia sūt. q̄ nō
videnť eterna sūt. quo ptinet altitu
do spei. Sequit'. Cū sc'o sc's. Dire
Cum sc'o sc's erit sibi retribu
eris: et cū viro i sc'dm iusticiā
nocēte innocēs eris suā. ne ut vide
at' grā cū libero arbitrio. ondit quo
habeat iusticiā. et fit cōuersio ad deū
q̄i cū grar actiōe. q̄i et si dixi. retri
buet m s'm iusticiā meā. nō tn a
me auctore. s o dne cū sc'o sc's eris
q̄i tu es sc's cū sc'o et adiuuas sciū
in scitate. qz sc's es natiua et alios
scificas grā. et cū viro inocēte ino
cēs eris .i. inocentē adiuuas in ino
cēcia. qz inocēs es. Et cū electo
Et cū electo elc's electus eris .i.
eris: et cū p'uerso ab eo q̄i eligit
p'uerteris. eligeris. et cū p'uso
p'uteris .i. p'usū p'utes .i. p'uti sinis
Mo qz sc'dm duo iudicia. occultū .s.
qd' nūc agit'. et manifestū qd' erit in
futuō dupl' retribuit de⁹ bonis et
malis. Hic ei ill' retribuit ut iust⁹
iustificet'. et q̄ in sordib⁹ ē sordescat
adhuc. Vn hic d'. Cū sc'o sc's eris
et cū p'uso p'uteris. Et i futuō retribu

et premium bonis et penam malis. Unde ibi

Quoniam tu populum humilem salvum facies: et oculos superborum humiliabis. Quoniam tu populum humilem salvum facies. quasi dicat. hic ita facies bonis et malis. et hoc ideo. quoniam in futuro tu populum humilem salvum facies. et oculos superborum. qui ignorantes iusticiam dei. suam volunt constituere. humiliabis. quia quanto plus alti sunt. Vel ita. Cum sancto. et loquitur hominibus. quasi dicat. sicut ego ero immaculatus cum eo. sic et tu quicumque es cum sancto. scilicet cum christo qui est sanctus sanctorum. id est ipso donante sanctus eris. et cum viro innocente. scilicet christo eris innocens et cum electo. scilicet christo eris electus et cum perverso. id est dyabolo perverteris. id est perversus eris. et est argumentum a convictu. quia ex convictu mores formantur. Et qui tangit picem inquinabitur ab ea. Et hoc totum ideo. quoniam tu domine populum humilem salvum facies. Vel ita. Cum sancto sanctus eris. quia occultum est quod sanctis in futuro retribues. Est etiam occulta profunditas qua intelligitur quod cum sancto sanctus eris sanctificas eum. id est quia intelligeris cum sancto sanctus quia tu sanctificas et quia intelligeris quod cum viro innocente innocens eris. quia nulli noces. sed funiculis peccatorum suorum quisque constringitur. Et cum electo electus eris. id est ab eo quem eligis eligeris. et cum perverso perverteris. id est perverso perversus videris. quia dicunt mali. non est recta via domini. Et hoc ideo. quoniam tu populum humilem salvum facies. hoc perversum eis videtur. quod confitentes peccatum salvas. et quod oculos superborum humilias. Hic non mutatur.

Quoniam tu illuminas lucernam meam domine: deus meus illumina tenebras meas. Nota. superius enunciavit de quibusdam membris id est electis. hic orat de aliis. et ita aggreditur tertiam. Affirmavit enim superius quod sanctificat sanctos. hic precatur ut illuminet alios qui sunt tenebre. Ad premissa loquens. Quoniam domine quia qui es deus meus tu illuminas lucernam meam id est apostolos et alios primitivos. Lucerna enim fuerunt predicatores. in quibus fuit lux id est cognitio veritatis. quia illuminaverunt alios sicut lucerna lumen habet in testa. Unde apostolus. Habemus thesaurum istum in vasis fictilibus. Et quoniam illuminas lucernam meam id est predicatores per eos illumina tenebras id est eos qui adhuc sunt in tenebris. Tenebras dico meas. quia licet sint in tenebris mei tamen sunt prescientia. Vel ita ut non fiat distinctio inter lucernam et tenebras. sed idem per utrumque significetur. et ex alio quidem et ex alio. id est lucerna quidem dicuntur quia non habemus lucem a nobis. sicut lucerna a se non lucet. Tenebre vero dicuntur. quia vitiis nostris tenebrosi sumus. Et est. Quoniam tu illuminas lucernam meam domine id est quia lumen nostrum non est a nobis sed a te. et o tu qui es deus meus illumina tenebras meas id est nos qui propriis meritis tenebrosi sumus. Quoniam in te. quasi dicat.

Quoniam in te eripiar a temptatione: et in deo meo transgrediar murum. in te id est per te et non a me eripiar a temptatione diaboli. Deinde mutat personam ex gaudio dicens et in deo meo. non in me transgrediar murum. quem inter homines et celum peccata extruxerunt. Et nota quod non ait diruam sed transgrediar. Diruere enim potius non potest homo. sed ope dei transit murum id est obstaculum.

Deus meus impollutum Supra peccatorum

ta via ei9: eloqa dn̄i igne
examinata: ptector ē oīm̄
spantiū in se. Deus me9 qi.
vere in te eipiar. o de9 q2 tu deus
me9 eipies me de ɔ̄dictionib9 ppli.
Vsqz huc ordo lr̄e extēdit. Cetrā
īterpone ad ɔ̄mēdatione ei9 mu
tata psona de eo loques alijs sic.
d's me9 eripiet. 7 via ei9 īpolluta
Cas .i. nō incedit n̄ p mūdā viā. qz nō
venit in hoies n̄ mūdet viā fidei
q̄ veniat. qz īpolluta est via eius
Vn̄ pate viā dn̄i. rc̄as facite semi
tas dei n̄r̄i. Et alibi clamat pph̄a
Aug9 Eligite lapides de plateis. Jn̄ est
q̄ in pcipuis solēpnitatib9 tēpla
manufcā mūdāt. et ornāt. vt
magn9 sacerdos cū pcessioē ītret.
ita et tu adorna mētis thalamū.
vt etn̄9 sacdos cū plenitudie ḡrāz
ad te ītroeat. teqz paulatī pcedē
de v̄tute in v̄tutē faciat. Sequit̄.
Et eloqa dn̄i igne examiata sc̄. i.
igne t̄bulacōis pbant̄. et dn̄s est
ptector oīm̄ spantiū in se. i. eos
q̄ sperāt nō in seipis. s̄ in illo. nō
ɔ̄sumet tribulatio. Et bn̄ pus de
Aug9 fide. p9 de spe agit. qz spes sc̄z fide.
Cas Addit oīm̄. qr̄ nullus ei eripit̄. n̄ q̄
spare nō vult. Vl' ita. De9 me9 qi
ita in deo meo trāsgrediar murū.
De9 ei me9 h° habz q̄ via eius est
īpolluta. i. qd' ipē est dico via qua
itur ad celū īpolluta. Vl' habz h°
q̄ via ei9 q̄ venit in mūdū ē īpol
luta. l' sc̄a et īmaculata v̄go maria
et s̄ m̄ h°. ordo lr̄e nō respicit ad ī
feiora. s̄ ad pximū pcedes ɔ̄tinuat̄.

Seqt̄. Eloqa dn̄i. i. xpi sc̄ igne sp̄s sc̄i
examiāta. i. q̄cq̄d dixit sp̄u sc̄o examiatū
est. i. vtile 7 honestū. vt sapiēs q̄cq̄d d̄.
pius apud se diiudicat. Seq̄. Qm̄ q̄s qi
Quī q̄s d's p̄ter dn̄m: dico de9
aut q̄s de9 p̄ter deū n̄r̄m. me9 et
bn̄. qm̄ q̄s ali9 de9 est p̄ter dn̄m. i. n̄
ille q̄ est dn̄s in reb9 mūdi. a' q̄s est
ali9 d's p̄ter deū n̄r̄m. i. q̄ in iudea
not9. nō dij gentiū hōc d̄. ɔ̄ pagā
nos. qui sibi multos fingut deos. Vl'
ita qm̄ nō mutat̄ iūctura. qi deus
me9 dico. qm̄ q̄s ali9 d's est p̄t dn̄m
n̄r̄m. cui ex debito seruim9. aut q̄s ē
de9 p̄ter deū n̄r̄m. quē p9 bona serui
tutē tq̄ h̄editate spatā filij possidē9.
Deus q̄ p̄cinxit me De9 q̄ p̄e
v̄tute: et posuit īma- cinxit īme
culatā viam meam. 3°. Adhuc
p̄ter coīa ɔ̄mēdat eū p specialia.
Dixerat ei q̄ ptector est et adiutor
n̄r̄ spealiter docet q̄līt et q̄b9 sit p
tector et adiutor. qi bn̄ dixi d's me9
De9 eīm est q̄ p̄cinxit me. i. p̄arma
uit. Vl' p̄cinxit a fili currētis ne
fluctes sin9 cupiditatis īpediat ɔ̄
sus. i. opa bona. Pcinxit dico v̄tute
vt fortis sim. 7 lo°. h' ecciā. Seq̄. Et
posuit īmaculatā viā meā. s̄. c̄ritate
q̄ ad illū ascendā. Sicut eīn īmacu
lata est fides q̄ ad me venit sic cari
tas q̄ ad illū vadā. Se°. Et ipē est.
Qui pfecit pedes me Qui pfe
os tq̄ ceruorū: et sup cit pedes
excelsa statuēs me. meos. i. ad
re meū quo vado ad eū tq̄ ceruoz
ad trāscendenda spinosa 7 vmbro
sa īplicamēta sc̄li. 7 ipē est statuēs

me sup excelsa .i. in celo figit cor-
dis mei ītentionē. Et ipē ē Qui
Qui docet man⁹ meas docet
ad pliū: et posuisti ut manus
arcū ereū brachia mea. meas
ad pliū ḡ vicia et demones .i. docet
nos apparī ad supandos hostes qui
iter celi claudē intuit. Deīn mutās
Aug psonā sbdit. et posuisti vt arcū e-
reū brachia mea .i. dedisti m̄ īfati-
gabilē ītētionē bonor meor opm.
Et dedisti m̄ ptectioz Et de
salutis tue: et dextera disti m̄
tua suscepit me. ptectionē sa-
lutis tue .i. ptexisti me ad salutē
qr nō sufficiunt ~~de~~ pdicta nisi assit
ptectio dei. et dexteā tua .i. fauor
grē tue suscepit me. Et disciplia
Et disciplina tua cor- tua. qi.
rexit me in finē: et disci- ptegēs.
plina tua ipā me docebit. nō vtiqz
vt nichil paciar. qd tn̄ est ad pfectū
et est. qr disciplina tua correxit ul'
exercuit vl' direxit me in finē .i. cor-
rectio tua nō sinit deuiare vt qcq̄
ago meū referā finē q̄ tibi cohetur.
et disciplina tua ipā me docebit. me-
liora insistē .i. eadē disciplina doce-
bit me pueire q̄ direxit. nec ipe-
diunt carnales āgustie. qr Dilatast-
Dilatasti gress⁹ meos ti gressa
subt⁹ me: et nō st̄ īfir- meos sub
mata vestigia mea. t⁹ me .i. qr
latā fecisti caritatē hilaiter opantē
etiā de hijs q̄ sub me sūt. s. de mōrli-
b⁹ reb⁹ et mēbris. et nō st̄ īfirmata
p mala mūdi vestigia mea .i. itinea
vl' signa q̄ imitaturis reliq. Ex
hijs vbis patet q tribulatio et
correctio. et doctina et dilatatio et
confirmatio. nō st̄ īfirmata dico. sed
Persequar inimicos meos et
cōprehendā illos: et nō cōuertar
donec deficiant. Persequr inimi-
cos meos .i. carnales affect⁹ meos et
cōphendā illos vt absumat. nō illi
cōprehendāt me. et nō cōuertar ab hac
intētiōe donec deficiāt a rebelliōe
qui mō obstrepūt. Confringā illos
Confringā illos nec n̄ poterunt
poterunt stare: cadent stare .i. nō
subt⁹ pedes meos. durabūt ad-
uersū me. cadent subt⁹ pedes meos .i.
supponā illis amores. quib⁹ itur in
eternitatē. et hoc totū ex eo est. q̄a.
Et precinxisti me virtute ad bel-
lū: et supplantasti insurgētes in
me subtus me. Et precinxisti me
virtute ad bellū .i. fluētia desideria
carnis virtute strinxisti ne ī pugna
impedirer. supplantasti īsurgentes in
me sbt⁹ me. Hec vba capiti xpō
conueniūt. In cui⁹ etiā psona potest
totū ītelligi ab illo loco. De⁹ qui
precinxisti me. Tercia ps vbi xps
de virtute ac ptāte sua agit dicens.
Deus pr̄ est q̄ precinxit me virtute.
p hoc notat dignitatē et fortitudinē
qd ei conuenit. qr ptāte sua indicabit
mūdū. et posuit .i. firmauit viā
meā īmaculatā .i. sine pcō. Qui
pfecit pedes meos tanq̄ ceruor. sicut
eī ceruus spinas et hiantia loca trā-
silit. sic et xps vitauit spinas et

Aug

Cas

Aug

foueas peccõꝝ. et sup excelsa statues
me. q̃i sicut ceru9 petit alta. ita xp̄s
sup oẽs creaturas ↄscēdit. Et ipē
est q̃ docet ab inimicib9 isidijs me
cautū̃ faciēdo manu9 meas .i. opa
vl' volūtates ad pliū ↄ dyabolū
et posuisti vt arcū ereū bchia mea
.i. dedisti m̄i irremissibile fortitu^ne.
Et hic est silitudo rei que nō est.
Vl' brachia xp̄i st̃ ꝓphete et apl'i.
p q̃s opat̃. q̃ st̃ arcus ereus. q̃a
pdicādo nō molesc̄ut. s; sp̄ fortes
v'ba salutis iaculāt̃. Et dedisti m̄i
ꝓtectionē salutis tue .i. gl'az resur-
rectiois. et dextrā tua suscepit me
.i. potētia deitatis q̃ me hoiem in
altū ↄstituit. Et disciplia tua cor-
rexit me in finē. Vl' duxit me ī
finē. ⁊ disciplina tua ipā me doce-
bit. hoc ↄtinū ad effcm̄ q2 effectus
correcti ⁊ docti fiut in xp̄o. q̃ tū nec
a malo correct9 n̄c qd' ignorarēt doc-
t9 fiut. Hec. Dilatasti gressꝰ meos
Aus sbt9 me .i. opa etiā iferioris natūe
.s. hūanitatis notificasti p mūdū. ⁊
nō st̃ ifirmata vestigia mea .i. sig-
na q̃ reliq̃ imitaturis. Et q2 ita v'tute
firmasti. ꝑseq̄r inimicos meos .i. iu-
deos arguēdo eos ⁊ diu'sis afflictioi-
b9 fatigādo ⁊ ↄphendā illos .i. ve-
ris ronib9 circūueniā. ⁊ nō ↄu'tar
ab isto ope. donec deficiāt a rebel-
lione. Confrigā illos .i. diu'sis mi-
serijs affligā. nec poterūt stare ad-
u'su me ꝯ cadēt subt9 pedes meos
.i. subiciā illos m̄i. h° ex eo. q2 p̄cinx-
isti me v'tute ad bellū ↄ demoēs
et iudeos. et supplātasti isurgētes

in me vt sint subt9 me .i. decipi fe-
cisti insequētes me vt in stiessēt.
q̃ sup esse volebāt. Et inimicos me
Et inimicos meos de os dedisti
disti m̄i dorsū: et odie- m̄i dorsū.
tes me dispdidisti. .i. fecisti vt
me sequerent̃. et odiētes me .i. ꝓu-
itates m̄i odiō dispdidisti p vniu'su
orbē. vbi .i. in qua dispsione.
Clamauerūt nec erat q̃ sal
uos facēt ad dn̄m: nec exau
diuit eos. Clamauerūt ad ali-
os deos. nec erat q̃ saluos faceret
eos. Alij ei nō poterāt. Vñs ei eos
saluos facēt. q̃s tu nō faces. Postea
clamauerūt ad dn̄m n̄c exaudiuit
eos .i. nec iudicauit eos dignos ex-
auditoe. Ac si dicēt Ali9 ei nō pt.
tu nō vis saluare. q2 nō recedūt a
malicia sua. Et cōminuā eos. q̃i
Et cōminuā eos ut dispdidisti
puluerē añ faciē veti: eos ⁊ pt'
vt lutū plateaꝝ delebo dispsione
eos. cōminuā eos añ faciē venti
.i. auferā v'tutes. vt p9 redat oī v'e-
to doctine et suggestiois. ⁊ ita fcm̄
est. q2 aridi st̃ sine ꝓbre vnc dei.
vt elati ⁊ iflati supbia ī spe firma-
q̃i a soliditate fidē rapiat̃. Fac eadē
ↄpatio p̄ris et filij. Sup ei dixerat
p̄ri. Dispdidisti. hic ait cōminuā ut
lutū plateaꝝ delebo eos .i. delebo eos
ut luxuriātes et lubricos p latas
vias q̃ ducūt ad mortē. Eripies
Eripies me de ↄ me. Hic ite
dictioib9 ꝑpli: cō- ex ꝑsona ca-
stitues me in ca- pitis xp̄i ac-
put gentiū. cipit. q.d. de illis

ita. sed eripies me de contradictionibus
populi .i. iudeorum qui dixerunt. Sic dimittimus
eum sic. totus mundus post eum ibit. et con-
Rem stitues me in caput gentium .i. ut
sim caput gentium. Et vere quia Populus
Populus quem non cognovi gentium
novi servivit michi: in au- quem non
ditu auris obedivit michi. cognovi
.i. non visitavi corporali presentia vel le-
Aug ge et prophetis servivit michi. Et in auditu
auris obedivit michi. Paulus qui deum non
vidit. sed per predicatores obedivit.
Notandum quod in hac serie continetur exaltatio
gentium et depressio iudeorum. de quibus subdit
Filii alieni mentiti sunt michi
filii alieni inveterati sunt: et clau-
dicaverunt a semitis suis. Filii
alieni qui populus gentium obedivit. sed
filii .i. iudei quos enutrivi et exalta-
vi facti alieni mentiti sunt michi .i. ad meum
honorem. Unde alibi. In multitudine
virtutis tue mentientur tibi inimici tui.
Vel ita. Filii non tamen dicendi sed alieni
Aug .i. iudei. quibus dicitur. Vos ex patre diabolo
estis mentiti sunt michi. De quibus ysaias
Ve genti peccatrici. filiis alienis
populo pleno peccatis. Prius enim iudei
filii dicebantur. per prerogativa patrum
sicut per moysen dicit ad pharaonem.
Dimitte primogenitum meum israel. sed
per peccatum facti sunt alieni. Et repetit ut
Aug exprobret. Filii alieni inveterati sunt
.i. in veteri homine remanserunt. quos mo-
nuit venire. et claudicaverunt quasi
uno pede debiles. quia vetus testamentum
tenentes et novum respuentes. claudi
effecti sunt unum pedem habentes. alterum
carentes. et in illo etiam quem habent

claudi sunt. quia claudicaverunt etiam a se-
mitis suis .i. etiam in veteri lege claudi
sunt. sequentes potius suas traditiones quam dei.
Vivit dominus et benedictus deus
meus: et exaltetur deus salutis
mee. Vivit dominus. Vita post ubi Cas
exultans etiam. summatim dei munera
laudat. quasi dicat quia predictum deus fecit. patet
quia dominus vivit. quia vivificat omnia et quia
benedictus est deus meus. quia omnia benedicit
et ideo exaltetur deus salutis mee .i. toto Cas
orbe credatur. Vel ita. Vivit dominus qui
presens est in corde meo. firma fide in-
visus. et benedictus sit deus meus .i. lauda-
tus sit. et exaltetur deus salutis mee .i.
qui dedit michi salutem in excelso .i. non in imo Aug
.i. celestem non temporalem. Non enim terreno
more de deo salutis mee sentiam. nec
ipsam salutem terrenam. sed in excelso de illo
sperabo. Deinde gratias sermonem ad deum ait.
Deus qui das vindictas michi et
subdis populos sub me: liberator
meus ab inimicis meis iracun-
dis. Deus qui das quasi benedicere deum
hortor. et merito quia tu deus es qui das
dicit etiam michi vindictas subdendo michi
populos. Unde quasi exponendo subicit. sub-
dis populos sub me. Hec vindicta est Cas
dum rebelles subdit. Tu dico exens
liberator meus de inimicis meis. non
a quibuscumque sed iracundis. Maior gloria
est in ferventibus malis liberare. Et ab in-
Et ab insurgentibus in me insurgentibus
me exaltabis me: a viro in me ex-
iniquo eripies me. altabis me
quia quanto altius insurgunt in ira. tanto Aug
amplius exaltatur ille quem protulit. A viro
iniquo .i. a quibus scismaticis eripies me. Cas

Propterea confitebor tibi in nationibus domine: et nomini tuo psalmum dicam. Propterea .i. propter ea que dicta sunt supra confitebor tibi in nationibus domine et laudes et precia. Et nomini
Aug tuo psalmum dicam .i. latius innotescentes bonis operibus meis.

Magnificans salutes regis eius: et faciens misericordiam xpo suo dauid: et semini eius usque in seculum. Magnificans salutes. Ordo littere respicit ad illud predictum exaltetur deus salutis mee. Deus dico ma-
Aug gnificans .i. qui magnificat salutes regis eius .i. xpi .i. admirabiles facit salutes. quas salutes eius filius dat credentibus. Et deus dico faciens .i. qui facit misericordiam xpo suo dauid .i. ipsi liberatori manu forti qui vicit mundum hunc. et semini eius .i. eis qui credentes in eum regenuit. et hoc usque in seculum .i. sine fine. Vel ex persona xpi capitis loquentis ad patrem accipi potest ab illo loco. Deus tu es qui das mihi vindictas de iudeis et subdis populos .i. gentes sub me. tu dico libera-
Aug tor meus de inimicis meis iudeis ira-
Theod cundis in passione clamantibus Crucifige crucifige. Et ab insurgentibus in me patientem exaltabis me resurgentem vel ascendentem. et a viro iniquo .i. a regno eorum iniquo eripies me. Propterea confitebor tibi in nationibus domine .i. gentes per me confitebuntur tibi. et nomini tuo psalmum
Aug dicam .i. latius innotescens bonis operibus meis. Hec Magnificans. In suppositis verbis capitis redit ecclesia ad id quod ceperat. qui exaltetur deus. Deus dico magnificans salutes regis eius et faciens misericordiam xpo suo dauid. et semini eius usque in seculum. Hoc non mutatur.

Celi enarrant. Titulus In finem psalmus dd. Psalmus iste agit de primo aduentu xpi. per quem dyabolus tyrannus cecidit. et homo a peccato et morte absolutus est. Per finem uero accipitur xpus. vel plenitudinis tempus. De quo. Ecce nunc tempus acceptabile ecce nunc dies salutis. Et est sensus tituli. Psalmus iste attribuitur dauid respicienti in finem .i. in xpum. qui est finis consummationis. Vel in tempus plenitudinis. Hic enim propheta respicit in finem .i. in xpum vel in ultima tempora quibus acta sunt que hic tractantur. Intentio monet ut relicta uetustate ad nouum hominem et nouam legem accedamus. Modus. Triplex est psalmus. Primo propheta loquens de xpi incarnatione commendat predicationem noue legis. Secundo laudat precepta et noui et veteris testamenti. ibi Lex domini. Tertio petit purgari a uitiis ut sit dignus tanta sacrificia referre. ibi. Delicta quis. Commendatione predicatorum noue legis ondens qui predicarent et quid et quam discrete et quam uniuersaliter et quam late. in primis parte ondit ita dicens.

Celi enarrant gloriam dei: et opera manuum eius annunciat firmamentum. Celi .i. apostoli. in quibus tamquam in celis habitat deus enarrant gloriam dei .i. exponunt gloriam xpi. in qua equalis est patri. et quod deus est et quod gentibus peccata dimittit. Vel gloriam dei .i. gloriam qua ipse filius patrem glorificauit super terram. et firmamentum .i. ipsi idem apostoli firmati spiritu sancto et celi facti qui prius terra fuerant per timorem

Aug. annunciat opera manuum eius. id est facta
virtutum domini. que per hominem egit. scilicet
Ca. Aug. nativitate passione morte et huiusmodi.
Verum quia in primo dicitur celi. id est alti
quia altum annunciat. In isto scilicet christo sunt
firmamentum id est firmati, quia pro eo
opus est pati. Non enim ideo passi
sunt qui predicaverunt verbum in principio
apud deum. sed quia annunciaverunt eundem
dei filium hominem factum passum mortuum.
Unde apostolus. Non enim erubesco evangelium.
Et alibi. Predicamus ihesum christum cruci
fixum. iudeis quidem scandalum. gentibus vero
stultitiam. Ecce quis et quid predicat. Vel
ad literam. Celi enarrant gloriam dei. et opera
manuum annunciat firmamentum. Nam
celi stellam miserunt novam ortum summi
regis annunciantem. que magos ad pre
sepe duxit. Sequitur. Dies diei. Ecce

Dies diei eructat quia discrete pro
verbum: et nox nocti dicat. Non enim
indicat scientiam. omnibus omnia dicunt.
sed dies diei id est clari claris. id est sancti sanctis e
ructant. qui de pleno proferunt verbum et sa
pientiam dei ex patre genitam. quia spiritus id est
spiritualis spiritualibus profert plenitudinem
Aug. sapientie. quod est verbum in principio apud deum.
et nox. scilicet mortalitas carnis. id est eidem ipsi
mortalitati et infirmitati carnis condescen
dentes et quasi nox id est qui carnales fratri nocti
id est tenebrosis et carnalibus qui longe po
sitis indicant ut simplicibus non verbum
patris sed scientiam que est de humanitate
christi. Vel indicat scientiam id est fi
dem humanitatis insinuando annunciat fu
turam scientiam. scilicet qui per illa minora pro
veniet ad maiora. Hanc distinctionem se
habuisse in predicatione docet apostolus cum

ait. Nichil iudicavi me inter vos
scire nisi ihesum christum et hunc crucifixum.
Sapientiam autem loquimur inter perfectos. Et ali
bi. Sive excedimus deo. sive sobrii
sumus vobis est. Excedunt cum mente
ascendunt usque ad verbum patris quod semel
locutus est deus. Sobrii sunt cum parvulis se
contemperant. Unde dominus ait. Quis putas
est fidelis servus et prudens quem constituit dominus
Pauci enim sunt fideles. et pauciores pru
dentes in dispensatione verbi dei. Rarus
enim predicator est qui eloquiis divinis aliquid
adulterina opinione non admisceat.
Rarior qui singulis congrua dividit.
Illi ergo non sunt dispensatores sed prodigi
extirpatores qui celanda irreverenter
quibus non oportet detegunt. et studiose
querenda sine mensura profundunt. Iuxta an
tiquum vinoque inebriant quos opus est ali
lacte. plus cupientes ingenium osten
tare quam proximis prodesse. Unde in taber
naculo domini in mensa erant acetabu
la et phiale et ciathi quibus offerebantur
libamina. In phialis larga predicatio.
in ciathis minima et tenuis signatur.
quia in doctrina sacri eloquii non solum
sunt exhibenda magna et archana
que debriet. sed etiam parva et tenuia que quis
per gustum notitiam prestet. Aliter enim
instruendi sunt sapientes. aliter insipientes
aliter senes aliter iuvenes. aliter celibes
aliter coniugati. Et ita dies diei eruc
tat verbum. et nox nocti indicat scientiam
Ad literam. quia hec doctrina diebus ac noc Cas.
tibus continuatur usque ad posteros. et hoc
tam mirifice quia omnibus linguis locuti sunt
Et hoc est quod subdit. Non sunt loquele

Non sunt loquele neque quorum enarrant

sermones: quorum non et hoc tamen
audiantur voces eorum. mirifice quia
non sunt loquele .i. lingue quarum .i. per quas non
audiantur et cetera. neque sermones .i. genera
dicendi .s. humile mediocre altum quorum
sermonum .i. per quos sermones non audi-
Cas antur voces eorum .i. celorum .i. per quos audi-
Aug te non sunt voces apostolorum. Omnibus enim
linguis primos doctores loqui fecit spiritus
sanctus. quia omnes gentes in unum erat congre-
gaturus. Et sicut unus homo tunc omnibus
linguis loquebatur. sic et modo unus homo .s.
totus christus caput et corpus omnibus loquitur.
quia ex omnibus gentibus una et sancta constat
ecclesia. Vel loquele accipiuntur publice per-
suasiones que fiunt ad multitudinem.
sermones vero. narrationes que cotidie et
Cas cuique fiunt. Sequitur. In omnem terram. Ita
In omnem terram exivit ostendit quod
sonus eorum; et in fines late predica-
orbis terre verba eorum. verunt. quia
tam mirifice predicaverunt. et etiam tam
late quod in omnem terram .i. in omni parte habitabilis
terre exivit sonus eorum .i. fama apostolorum
et si non presentia. et in fines orbis terre.
.i. etiam in angulis terre exierunt verba eorum
eadem que dixerunt. Sequitur. In sole posu-
Cas In sole posuit tab- it. Quod ali-
ernaculum suum: et ipse tamquam os fecisse
sponsus procedens de thala- laudat pro-
mo suo. pheta ipse fecit. predicat enim
incarnationem. et quia quis querat a propheta quo
hec facta sunt. respondit. In sole. Vel pot-
est hec verba ipsorum apostolorum quibus aptitur
quod predicet. quia. Exierunt in fines terre
Aug verba eorum ita dicentium. Dominus bellige-
rare volens adversus regna temporalium errorum.
rum. posuit tabernaculum suum. quasi militare

habitaculum .i. dispensationem incarnationis
sue. in quo venit expugnare errores
mundi in sole. Sol tria facit. lucet
et urit. et varietatem temporum facit. Posu-
it ergo tabernaculum suum in sole .i. in tempore
quia carnem assumpsit temporalibus vicissitu-
dinibus subiectam. Vel in sole .i. in mani-
festatione. s. in manifesto mundi. Unde
ait. Non venit lucerna ut ponatur sub
modio sed super candelabrum. Vel in sole
.i. in labore. quia estum laborum contra eis susti-
nuit. Vel tabernaculum suum .i. ecclesiam
posuit in sole .i. in manifesto. non in
occulto ut lateat secundum illud. Non potest
civitas abscondi supra montem posita.
Sequitur. Et ipse tamquam sponsus. quia a prophetis
totiens promissus. processit de thalamo
suo .i. de virginali utero. ubi deus huma-
ne nature ut sponsus sponse copulatus est.
Et est hic magna et quemens similitudo
sacramenti .i. signi et signati. Ideo enim
de virgine natus est ut significaret quod
ecclesiam sibi virginem copularet. Ecce
humilis erat christus infirmitate. sed fortis maies-
tate. Unde subdit. Exultavit et cetera. quia
Exultavit ut gygas dicet. pro-
ad currendam viam: a sum- cessit de
mo celo egressio eius. thalamo
et procedens exultavit. quia non invitus sus-
cepit laborem ad currendam viam. non ha-
bitandam. quia non stetit in via mundi.
Exultavit dico ut gygas .i. sicut
fortissimus. et omnes homines incomparabili
virtute precedens. Bene ergo gyganti com-
paratur. quia imperturbabilis irrevocabilis huma-
nam naturam divinitatis potentia supe-
ravit. Sequitur. a summo celo q. d. quamvis
cucurrerit. Ecce ipse qui eternaliter a pre-

exiuit. veni in mundum factus homo et iterum relinquens mundum ascendit ad patrem. et hoc est quod ait. A summo celo. i. a patre. s. ab equalitate patris est egressio eius. non temporalis sed etiam qui de patre natus est qui sponsus. in tempore factus est homo. Et eius facti hominis

Et occursus eius usque occursus ad summum eius: nec est qui se abscondat a calore eius. ad summum eius patris. i. occurrit xpc homo plenitudine divinitatis etiam usque ad equalitatem patris. Occursus quod xpo competit secundum hominem. dum ascenderet ad sedem patris occurrit. Ascendit ad secundum equalitatem. Pro hoc ait quod dicit. usque ad summum notat. quia secundum quod deus est patri equalis est. Hoc idem quod dicit propheta. hic etiam xps de se ait in euangelio sic. Exivi a patre et veni in mundum. et iterum relinquo mundum et vado ad patrem. Sed Nec est qui se abscondat a calore eius. Post ubi incarnationem. ubi ei carnem secundum mortalitatem humanam suscipiens. non permisit ullum mortalium se excusare de umbra mortis. i. de peccatis. quia et ipsam umbram penetravit et dissolvit. Calor ubi. i. amor vel gratia xpi. qui sedentibus in regione umbre mortis lux orta est eis. Vel calor est spiritus sanctus quem crucifixus in celum post ascensionem misit apostolis. a quo nemo absconditur. quia ut deus omnium corda novit ut valeat arguere mundum de peccato et de iustitia et de iudicio. In hiis verbis ostenditur trinitas et unitas et utriusque xpi natura. Ubi ei dicitur A summo celo pater intelligitur. ubi vero ait egressio. intelligitur etiam generatio filii. Cum ait occursus. idem filius secundum hominem intelligitur. Cum ait usque ad summum eius. ipse idem secundum quod deus patri equalis. Cum ait a calore intelligitur spiritus sanctus. Dicendo vero eius notatur unitas trinitatis.

Lex domini immaculata convertens animas: testimonium domini fidele sapientiam prestans parvulis. Lex domini immaculata. Secunda pars. ubi laudat precepta novi et veteris testamenti. qui non est qui se abscondat a calore eius. i. a spiritu sancto. quia spiritus sanctus est lex domini et testimonium et iustitie et precepta et timor et iudicia. Hoc autem dicit quia spiritus sanctus qui hic agit. qui singula commendat. Et primo legem quia processit sponsus de thalamo. et sponse dedit per spiritum sanctum dotem. Quia: legem et alia quinque. Et lex domini per moysen data est immaculata vel irreprehensibilis. i. per omnia est vera et convertens animas. i. sua districtione corrigens et ad xpi gratiam mittens. Et testimonium domini est fidele et sapientiam de divinis prestans parvulis non superbis. Quecumque ei testimonia dedit israel plena veritate sunt. et humilibus sapientiam dederunt non superbis. Ideo etiam testimonium domini dicitur fidele. quia quod omnibus promittit. observantibus complebitur. Et

Iustitie domini recte letificantes corda: preceptum domini lucidum illuminans oculos. Iustitie domini sunt recte. i. lex qui iustificat. quia quod precipit iustum est. Iustitie dico letificantes corda spe premii. Sed preceptum domini lucidum. Huiusque commendavit veteris testamenti. hic commendat novum. Vel aliter ab illo loco. Lex domini. qui dico

Marginalia: Aug; Cas; Cas; Aug; Aug; Cas

Aug q[ui]a calor xpi umbra[m] mortis penetrauit.
Et verx. q[uia] ipse xps est lex. no[n] hu[m]a-
na s[ed] d[omi]ni. q[ui] venit no[n] lege[m] solue[re] sed
adimple[re]. i[m]maculata. q[uia] et ipse pec[ca]t[u]m
no[n] fecit [et] alios i[m]maculatos facit.
q[uo]d no[n] p[ri]or lex fecit. Ipse dico q[ua]ntes
a[n]i[m]as libertate dilc[ti]o[n]is ad se i[n]uitando
no[n] p[re]me[n]s iugo seruitutis. Et no[n]
q[uia] ait a[n]i[m]as .i. volu[n]tates. no[n] solu[m]mo[do]
man[us] ut vet[us] manu[m] maxi[m]e. no[n] a[n]i[m]u[m]
cohibebat. Et ipse est testimoniu[m] d[omi]ni
Aug fidele. q[uia] nemo nouit p[at]re[m] n[isi] fili[us].
et cui volt reuelare. Ipse dico p[re]stans
sapiam de di[uin]is paruul[is]. q[uia] ea q[ue] sapie[n]-
tib[us] abscondita s[un]t. p[er] eu[m] reuelata s[un]t
paruul[is] .i. humilib[us] no[n] sup[er]bis. Et iusti[ci]e
Aug d[omi]ni o[mn]es in illo recte s[un]t. q[uia] no[n] docuit
q[uo]d no[n] fecit. ut q[ui] eu[m] imitare[n]t corde.
gauderent in eis q[ue] libere cu[m] caritate
facere[n]t. no[n] seruilit[er] cu[m] timore. Iustitie
dico letificantes corda. q[uia] p[ri]mi etia[m]
no[n] t[ime]ntes timore pene ut vet[us] fac[i]-
ebat. Et preceptu[m] d[omi]ni .i. xpi est luci-
Aug du[m] .i. sine velo carnaliu[m] obseruatiaru[m].
Preceptu[m] dico illumi[n]ans oculos .i. i[n]tentio-
nes ho[m]i[n]is asperu[m]. no[n] obtundens sicut
moyses. in cui[us] facie[m] no[n] poterant i[n]-
tendere filij isr[ae]l. et ideo ponebat vela-
men sup[er] facie[m]. Timor d[omi]ni e[st] s[an]c[tu]s.

Timor d[omi]ni s[an]c[tu]s p[er]ma- gratis. s[cilicet]
nes in s[ecu]l[u]m s[ecu]li: iudi- animas.
cia d[omi]ni vera iustifi- no[n] puni-
cata in semetipsa. s[ed] separat
time[n]s .i. no[n] timore p[er]ni[ci]o[n]is s[ed] amis-
sionis su[m]mi boni seruie[n]s. H[ic] est timor
castus [et] filialis. Et timor e[nim] s[un]t timo-
res p[ra]eter n[atur]ale[m]. s[cilicet] mu[n]dan[us]. q[uo] time[n]t[ur]
p[er]de[re] bona mu[n]di. Seruilis q[uo] timore

Aug pene a malo op[er]e cohibem[ur]. Inicial[is].
q[uo] p[ri]mo ex timore pene. p[ost]ea ex amore
iusticie seruit[ur]. Filialis s[iue] cast[us] quo
sponsu[m] offendere timem[us] et separari.
Et de h[oc] timore h[ic] agit[ur]. No[n] e[nim] ille
penalis p[er] ti[m]ent[es]. q[uo]r[um] a[n]i[m]ore forniat[ur]
a[n]i[m]a. s[an]c[tu]s est s[ed] castus. quo q[ua]nto dilig[it]
eccl[es]ia. ta[n]to diligentius cauet offendere
sponsu[m]. Et ideo no[n] foras mittit h[un]c
timor a caritate p[er]fecta s[ed] p[er]manet. q[uia]
foras mittit i[n]iciale[m]. q[ui] in caritate q[ui]-
de[m] est. s[ed] no[n] p[er]fect[us]. Seruile[m] aute[m] et
mu[n]danu[m] caritas etia[m] i[m]p[er]fecta euacuat.
Timor g[ra]ue s[ecu]li no[n] est s[an]c[tu]s. q[uia] non est
p[er]ficiens [et] cu[m] t[em]p[or]ib[us] mutat[ur] .i. mutari
facit ho[m]i[n]es de t[em]p[or]alib[us] h[ab]itis vel amissis.
Timor a[utem] d[omi]ni sine o[mn]i turbat[ion]e est q[uia]
mixta est cu[m] pauore dilc[ti]o. q[uia] si ti-
met iudice[m] scit mi[sericor]dem. Hic g[ra]-
timor p[er]manet in s[ecu]l[u]m s[ecu]li. q[uia] fructus
ei[us] manet et[er]nu[m]. Vel ipse timor p[ro]p[ter]
manet usq[ue] in fine[m] vite. Et iudicia
d[omi]ni .i. p[at]ris. q[uia] no[n] iudicat que[m]q[ua]m. sed
o[mn]e iudiciu[m] dedit filio. s[un]t in xpo vera.
q[uia] siue minat[ur]. siue pollicet[ur]. neminem
fallit. [et] s[un]t iustificata in semetipsa.
Vel in idipsu[m] alia l[itte]ra .i. i[n]mutabili[ter].
q[uia] no[n] eripit q[ui]s p[re]mia q[ue] dat vel peccat[is]
Vel iustificata in semetipsa. q[uia] no[n] egent
alti[us] aucte[re] ut firma h[ab]eant. q[uia] ip[s]i q[ui]d d[omi]ni.

Desiderabilia sup[er] auru[m] [et] la-
pide[m] preciosu[m] multu[m] et dulcio-
ra sup[er] mel et fauu[m]. Desidera-
bilia. Adhuc [com]mendat iudicia dei q[uia]
et q[uia] talia s[un]t iudicia dei. ideo s[un]t multu[m]
desiderabilia sup[er] auru[m] [et] lapide[m] preci-
osu[m]. Vel s[un]t desiderabilia sup[er] multu[m]
auru[m] [et] lapide[m] preciosu[m]. Vel sup[er] aur[um]

Aug et lapidē multū p̄ciosū. Quocūq;
aūt mō līā ordinet. Hic est sensus
Sūt desiderabilia sup aurū & lapidē
p̄ciosū multū. i. sup oēs p̄speritates
huius sc̄li. p quibus aliquī iudicia dni
desiderant. s; timent vl' ↄtempnuntur
vl' nō creduntur. Que p̄spe p hec
duo. s. p aurū & lapidē designant.
Et est sensus. Judicia dni sūt desiderā
bilia sup oē id qd appetit p dīui
tijs q notantur in auro. Vl' p potē
tia q̄ notatur in lapide p̄cioso. Vel
p voluptate q̄ notat in melle & fauo.
Vn̄ subdit. Et sūt dulciora sup mel &
fauū. i. sup oēm dulcedinē tp̄alis vo
luptatis. Melli vero p̄fert iudicia sc̄m
nouū testamentū. in q qūi mel eligitur
manifesta sūt iudicia sine figuris.
Fauo vero p̄fert sc̄m vetus testamentū
i. scdm hoc. qd in veteri testamento ↄtinet
vbi qūi in cellulis figurarum clauduntur.
Copatio p̄ tū ad mel & fauū fit.
qr in nouo iudicia apta. & operta in
veteri testamento. qd vtrūq; dulcius
sapuit palato fidei q̄ faucibus carnis
mel vl' fauus. Vl' ita p aurū & la
pidē et mel & fauū intelligunt. sc̄a.
Et est sensus. Desiderabilia sūt aurū
et lapidē. & dulciora sūt mel & fauū
i. sicut q's est aurū vl' lapis vel mel
vl' fauus. plus desiderat q̄ sūt iudicia
dei. cuius volūtate sue p̄ponit. et dul
ciora sūt sibi q̄ ipse sibi. Aurū autē
Aug & lapis p̄ciosus est ille q̄ nō est
igne ↄsumendus. s; purus ī thesaurū
dei assumendus. Cibus aūt dei est qui ē
mel. i. solutus iā a sc̄li huius vinculis
expectans diē q̄ vetat in epulas dei.

Et ille quidē fauus est qui adhuc Aug
circūplicat in hac vita qui mel in
certa nō huic vite cotidie. nec a
militate omo liber. cui opus est
p̄ssura. nō deprimentis s; exprimentis
manus dei. vt de tp̄ali vita digat
ad vitā eternā. Sequit' Etenim. qui ve
Etenim seruus tuus cust sūt dulcia
todit ea: in custodiendo eterna. i. qr
illis retributio multa. seruus tuus
nō tm̄ dicit. s; etiā ope custodit ea
mō dulcia. p9 sambria. & ita non
loquēdo s; ea custodiendo pbat ea
dulcia. Custodit ea dico. & retribu
tio multa. que q̄nta sit neqt dici
est in custodiēdis illis. i. in corpore
qd custodiunt. nō modo in extrīn re
posita. s; in ipsis dū custodiunt in
hac vita qr in eis gaudet. p se
ipa placet. Et io nō ait p custo
diendis illis. s; in custodiendis illis
qr nō tm̄ p eis in futuro reddet
p̄miū. s; etiā h' in eorū custodia
magnū est gaudiū. Seruire enī
deo regnare est. Delicta. Tercia Cas
Delicta q̄s intelligit p's vbi
ab occultis meis munda p̄pheta
me: & ab alienis pce petit se
seruo tuo. a vicijs purgari. vt
sit dignus psalmista q̄ hec refert
sacramēta. qui mēti videri suauis est
veritas. dulcia sūt iudicia. s; nō vide
ti q̄ erit suauitas: nulla. Sz q̄re
nō videt: p delicta. Nec mirū.
Delicta eī q's intelligit: Vl' ita co Cas
tinua qui seruus tuus custodit iudi
s; timeo ne quibusdā corrumpar: quo
minus ea custodiā. Quis eī intelligit

Cas delicta. s. oia: qi nullus oia. Quecu
ei nota st. Ideo delicta oia nullus
itelligit. qr sicut tenbre oclos obuol-
uut. ita delicta mente no sinut vi-
dere vl' luce ul' se. Ideoqz orat pro de-
lictis subdes. Ab occultis qi. vt pos-
sim itellige et te laudare. o dne mu-
da me ab occultis. et pce ab alienis
Oia pecca in duob9 icludit. occult'
et alienis. Occulta st originalia et
etia q secreta volutate oriut. q
multis an effectu rei celat. q si
Jero forte noscut. vl' cognoscut. vt dt
salomon. no eas p9 cupias. Alie-
na st q suadetib9 mal' hoib9 vl' dy-
abolo. fiut p vtrisqz. gs pcas ait.
Au9 Ab occultis. i. a cupiditatib9 in me
latetib9. s. q ex me pueniut munda
me. mea ei me inqnat. a meis dico
munda. vt no seduat ab alienis.
qr no capit ab alienis q e mud9
a suis. Vn 9grue sbdit. et ab alie-
nis. s. a pctis q aliude st parte.
aliena ei affligut me. et io dico p-
ce m serno tuo. no supbo meo et i
ptate mea ee cupieti. Ab illis gs
munda me tollendo m ex corde ma-
la cogitatione. Ab istis pce repel-
lendo suasore. qa iam seru9 tuus
sum. no liber meu9. que si no do-
minat tuc su mud9. Vn subdit.
Si mei no fuerint dnati
tuc imaculatus ero: et emu-
dabor a delicto maxio. Si
mei qi dico. Parce ab alienis. no
itaqz omo tollant. qd ipossi^le est
sz ne dnentur. qr si mei no fuerit
dnati alieni. tuc imaculatus ero
a crimali. Vel ita. Munda ab occult'
parce ab alienis. ita. s. ne dnetur
qr si mei no fuerit dnata. Alia tm
s. occulta et aliena. tuc imaculat9 ero
a crimali macula. qr no est tercia
origo pcci. pter occultu quo cecidit
dyabolus. et alienu q ho seduct9 e.
et 9sentiendo fecit suu. Beda. Et emu-
dabor. qi et si mei no fuerit dnata
emudabor a delicto maxio. i. a delic-
to supbie. qd est vltimu recedetib9
ad deu. et pmu recedetib9. h° vre est
maximu. Non est ei mai9 delictu
qi apostatare a deo. qd est iniciu sup-
bie angeli et hois. Supbia est maxi-
et ca ois pcci. q q caret. ille vere e imacula-
Beda. Et erunt ut 9placeant elo-
quia oris mei: et meditatio
cordis mei in 9spctu tuo semp
Et erut qi imaculat9 ero et emu-
dabor. et ita eloqa oris mei talia
vt 9placeat in 9spctu tuo. no hoim
si at no mud9 fuero a supbia. elo-
qa mea placebut in 9spctu homi-
nu no dei. Si vo mud9 fuero. no solu
eloqa. sz et meditatio cordis mei
erit talis. no vt placeat hoib9. qa
ia nulla est supbia. sz in 9spctu tuo
sp. qr intus vides. et 9sciam inspicis
In 9spctu tuo dico. e. Dne qui es
Dne adiutor me9 adiutor i
et redemptor meus. bonis agen-
dis me9. i. mei tedentis ad te. et re-
mde. qr tu es redeptor me9 a malis
vt tedere ad te. Caueat gs 9sz ne s
gitn ad te vl' pueiur tbucis ipellat vr
Exaudiat te dns. Supbia.
Titul9. In fine. ps. dauid.

Patet h' agit propheta de xpo qui de sa-
cerdote imolatus et rege pugnaturus
ubi est figura optandi. Canit propheta
q' vestitura sit xpo tempore afflictionis
eius. quod fuit usque ad passionem. et tempore
gaudij. quod fuit post resurrectionem.
Intentio est. monet fideles ad idem de-
siderium. Modus. Dipticus est psalmus
Primo dicit ea que tempore tribulationis wlt
xpo fieri. Secundo optat et affirmat
que tempore glorie fient. ibi. Tribuat tibi.
XIX Optans igitur xpi vote tamquam
sacerdotis exaudiri ait. O xpe.
Exaudiat te dominus in die
tribulationis: protegat
te nomen dei iacob. Dominus pater
exaudiat te orantem in die tribula-
tionis quando dixisti. pater clarifica filium tuum
Exaudiat dico. ita protegat te nomen
dei. cui studes. dei dico iacob .i.
minoris populi. Idem te protegat. quia
ad te pertinet populus posterius natus
contra quem pugnas .i. xpianus populus. et
Mittat tibi auxilium de sancto:
et de syon tueatur te. Mittat tibi
auxilium de sancto .i. auxilietur tibi faciens
tibi sanctificatum corpus .i. ecclesiam. et de
syon tueatur te. Syon interpretatur
specula vel speculatio. qui de syon gloriosus
tuetur deus xpm. tu ecclesiam que est corpus
eius. de alta speculatione tutam facit. et
Memor sit omnis sacrificij tui:
et holocaustum tuum pingue
fiat. Memor sit dominus omnis sacri-
ficij tui .i. memores nos faciat omnium
iniuriarum et contumeliarum quas pro nobis
tulisti. et holocaustum tuum pingue
fiat .i. iocundum faciat deo .i. eiusmodi
que totus oblatus es gratia in leticiam
resurrectionis. Aliter totum. Exaudiat
etc. Propheta eiusmodi ecclesie convenire quod hic xpo
optatur. Propheta enim ex nimia caritate op-
tat prospere evenire ecclesie. ea .s. que per xpm
videbat vestitura sit dicens. O ecclesia
dominus exaudiat te in die tribulationis
quo maiori desiderio deum precamur.
ita protegat te nomen .i. ita protegat
ut tibi faciat quod fecit iacob. ut sicut
illi ita tibi graciam benedictionis det. et pre-
ponat te iudeis sicut illum preposuit
maiori fratri suo esau. quem electo iacob
reprobavit. ita reprobatis iudeis. ecclesiam
gentium elegit secundum illud. Erunt no-
vissimi primi et primi novissimi. Et
o ecclesia mittat tibi pater auxilium de sancto
.i. de misso filio. et de syon tueatur te.
.i. de speculatione te faciat tutam. Et
memor sit omnis sacrificij tui ad remu-
nerandum te. Sacrificium ecclesie provide-
bat propheta per spiritum. quod offert non sacri-
ficium pecudum. sed corporis et sanguinis
xpi. et holocaustum tuum. ubi intentio a-
more dei tota incenditur. pingue fiat
.i. iocundum deo. Tribuat tibi. Secundum
Tribuat tibi secundum Dyapsalma
cor tuum: et omne consilium ubi op-
lium tuum confirmet. tur et affir-
mat. que tempore glorie wlt fieri xpo qui Ex-
audiat te o xpe. et tribuat tibi secundum
cor tuum .i. secundum intentionem tuam. quam
scisti quod valet passio. non secundum cor eorum
qui te delere voluerunt. et omne consilium tuum
confirmet .i. compleat. quia omnia alto consilio
facit xpus. Et addit omne .s. non solum quod
animam posuisti pro vita plurimorum. ut
mortificatum granum copiosius surgeret Cas Aug

sed eciã q̄ ãcitas ex pte ɔtigit i ist̄
vt .s. plenitudo gr̄ciu intret. et sic
oēs isti saluꝰ fierēt Letabimꝰ.
Letabimur i salutari quī io hoc
tuo: et in noīe dei oro o xpē
nrī magnificabimur. letabimꝰ.
in salutari tuo .i. in eo q̄ mors t
nō nocebit. in quo nob̄ eā nocere
nō posse facis. et in noīe dei nrī
magnificabimꝰ. eiꝰ noīe dilcī xpiā
ni. Vl̄ in noīe dei nrī mḡnificabi
mꝰ .i. ɔfessio tui noīs nō pdet. s̄
magnificabit nos. Dū ait letabi
mꝰ et mḡnificabimꝰ. ondit pphā
se pvīn de eciā tāto tpe añ aduētū xi.
Impleat dñs oēs pe Pe^2
ticiōes tuas: nunc ɔgnoui
qm̄ saluū fecit dñs xpm̄ suū
Impleat qī qd p singula. Imple
at dñs oēs peticōes tuas nō solū
q̄s in t̄ra fecisti. s̄ eciā eas q̄s in
celo facis intpellās p nob. nō in
dubito. q2 iā nunc cognoui tāto añ
.i. in p pphetiā ondī est. qm̄ saluū
fecit .i. faciet dñs pr̄ xpm̄ suū .i.
q̄ r̄suscitabit dñs xpm̄. Et Exau
Exaudiet illū de celo dicet il
sc̄o suo: i potētatibꝰ lū de celo
salus dextere eius. sc̄o suo.
nō solū de t̄ra vbi petit clarificari
s̄ eciā in celo. vbi itīpellat pro
nob̄ ad dexterā prīs mittēs inde
spm̄ suū sup credētes. In potēta
tibꝰ qī exaudiet illū vtiqz in hoc
q̄ in potētatibꝰ nrīs est salꝰ dex
Auꝰ tere eiꝰ .i. potētatꝫ nrī sūt salus
fauoris eiꝰ .i. nos potētes sumꝰ
ex auxilio grē eiꝰ. cū eciā de t̄bu

laciōe dat nob̄ auxiliū. vt qm̄ istī
mamꝰ. tūc potētes sumꝰ ex auxilio
grē eiꝰ. q2 vana salus hoīs que est
sinistre. vñ et supbia nascit cū p̄ciores
extollūt. q2 tpalē saluū s̄t. de qbꝰ sbdit
Hij in curribꝰ et hij in eq̄s:
nos aūt in noīe dñi dei nrī i
nuocabimꝰ. Hij in currībꝰ. Vl̄
ita. q2 dixerat xpm̄ petē et exaudi.
p qd ondit. verus hō. vt ipm̄ esse oi
potente deū ondet. addit in potēta
tibꝰ. qī petet et exaudiet vt verꝰ hō
cū recipē est dēs opēs. q2 salus est
dextere eiꝰ .i. in dexterā diuinitatis eꝰ
salus est .i. hz in deitate qd h petit
ex eirne. Et hec salus nō est tpal̄
nec aliqbꝰ mal̄ afficienda. s̄ est in
potētatibꝰ .i. suos facit potētes in
etnitate. Salus aūt sinistre s̄t tpa
lia. in qbꝰ potētes erūt nō sūt. Et
hoc est qd sbdit. Hij in currībꝰ qī.
salus dextē eiꝰ est in potētatibus
s̄ hij q̄ nō s̄t sui sūt in currībꝰ .i. in
volubili successiōe tpaliū bonorū
trahūt. et in sclāri potēcia gaudēt.
Et hij s̄t sili in eq̄s .i. supbis hōi
bꝰ gaudēt. Tangit duo gnā triū
phorū qui erāt apud antiq̄s. vnꝰ
maior et alter minor. Maior triū
phꝰ q̄ dicebat̄ laureatū. fiebat in
curru. Minor q̄ dicebat̄ ouatio. fie
bat in equo. Et p hoc despiat eos
pphā q̄ de t̄rena dignitate psūmūt.
nos aūt. qī illi exultāt in hijs gēꝰ. nos
aūt in noīe dñi dei nrī inuocabimꝰ spē
figētes i etnūs. vl̄ glāz nrāz q̄rētes s̄
Ipsi obligati s̄t et cecī
derūt: nos aūt surrexīmꝰ et

erecti sumus. Ipsi obligati sunt.
Hic ostendit quod vana sit salus hominis
qui illi sunt in curribus et etiam in equis
id ipsi obligati sunt terrenis desiderijs
s. cupiditate temporalium nolentes per-
dere ne perderent locum et gentem et in-
cidentes in lapidem offensionis et petram
scandali. ceciderunt de spe celesti in
morte cecitatis. quis videat stare
recti. quibus cecitas ex parte facta est dei
iusticiam ignorantibus et suam constitue-
re volentibus. nos autem qui iudei modo obliga-
ti ceciderunt. nos autem apostolus gentium de
lapidibus suscitati filij abrahe sur-
reximus a vicijs et morte et hoc non
viribus nostris. sed per fidem iustificati
erecti sumus ad alta. Domine. Hic est
Domine saluum fac regem: conclusio
et exaudi nos in die psalmi. et quia
qua invocaverimus te. sic erit
i. quia saluo rege salui erimus. ergo o domine
saluum fac regem. i. xpm qui patiendo ut
exemplum pugnandi nobis dedit. offerat
etiam sacrificia nostra sacerdos excitatus a
morte et in celo constitutus. et eo iam
pro nobis offerente. qui per eum advocatum
exaudi nos in die qua invocaverimus
te q. qua venire credimus eum resur-
rexisse. quia hoc est vere invocare.

Aug | Cas

Domine in virtute tua. Titulus In
finem psalmus david. Patet. Iste
est tertius psalmus eorum qui de duabus in xpo
naturis agunt. de quibus ite precesserunt
duo. s. secundus et octauus. et sequuntur
adhuc quidam alij de eorum. in quibus
omnibus monstratur. vna persona xps sub-
sistens in duabus naturis contra hereticos
qui vel personam diuidunt vel naturas
nephando commixtione confundunt. Hic autem
prophetia describit xpm celestem regem ve-
rum deum et hominem. vt auditu credat
mundus quem visu contempsit iudeus. In-
tentio. monet ut xpm deum et hominem
credamus. Modus. Tripertitus est psalmus.
Primo summam proponit. i. summatim me-
ritum et premium proponit. ii. virtutes xpi et
gloriam describit. ibi. Quoniam preuenisti eum.
iii. agit de penis inimicorum. ibi. Inveniatur.
Modo autem in precedenti psalmo orauit de
xpo. hic annunciat sic incipiens.

Cas | Cas

Domine in virtute tua le-
tabitur rex: et super
salutare tuum exultabit ve-
hementer. Domine pater. rex. i. homo
xps letabitur in virtute tua. s. ubi. et
in eo quod verbum caro factum est. quod vere dicitur
virtus tua quia tibi cooperatus est. Meri-
tum. quia non de se homo xps presumpsit. sed
verbo omnia tribuit. Unde hoc premium
habuit quod per eum omnia saluata sunt.
Unde subdit. Et super salutare tuum. i.
super hoc quod per eum omnia vniuersitas. exul-
tabit vehementer. ut rex magnus est. et hic ideo quia

Aug | Ieron

Desiderium cordis eius tribuisti
ei: et voluntate labiorum eius
non fraudasti eum. Desiderium
cordis eius tribuisti ei. s. comedere pas-
cha cum discipulis quod desiderauit. et
cum ponere vellet animam et iterum sumere et
mundum redimere et voluntate labiorum
i. verborum eius. i. per verba prolata non frau-
dasti eum. Nam quod ei dixit factum est.
Dixit enim. Pacem relinquo vobis. et factum est.
Verbum quoque eius impletum est fugando demones
sanando infirmos. predicatio quoque eius recepta est.
Quoniam preuenisti eum in benedic-

Cas

tionib9 dulcedīs: posuisti in
capite ei9 coronā de lapide p̄
cioso. diapsalma. Qm̄ p̄uenisti
eū. Secūda ps. ubi v̄tutes ei9 ⁊ glām
describit. q̄. Vn̄ hoc ei. Qm̄ p̄uenis-
ti eū in b̄ndcoīb9 dulcedīs. Bndcōes
d' inmūitatē pctī q̄ xp̄s donat9 est.
etiā in ccepcioē. ut postea pctm̄ nō
obesset ei. q̄ d' dulcedīs. q2 totū ex
grā fuit. Cū g° alij in amaritudine
acde p̄ueniāt. eū solū p̄uenisti in
b̄ndcoib9 dulcedīs .i. īmunitate pctī
q̄ est ex grā. ⁊ illi p̄ueto īmunitate
Aug9 fel pctī mī nō nocuit. Et posuisti
in capite ei9 coronā de lapide p̄cio-
so .i. facies eū regē a filī triūphatīs.
Vl' posuisti in capite ei9 corona de
lapide p̄cioso .i. in p̄ncī° sermoīs
ei9 adhierūt eū lapides p̄ciosi. s. apli
a qb9 exordiū p̄dicacoīs fiet. Isti
sūt xij lapides p̄ciosi in rōnali iu-
dicij. q̄ erāt insculpti noīb9 xij fili-
oꝝ isr'l. q̄s sūm9 sacdos īgressur9
tabnaculū in pectore gestabat. q2
doctor ecclasticus vitā scōꝝ debz in-
spicē p̄cedenciū atq3 doctina. ⁊ q̄ p̄ci-
p̄ue v̄tutū opib9 floruerīt ⁊ doctina
v̄itatis claruerīt sollicite scrutari.
et hec cūcta in secreto pectoris col
Cas ligē. et opis executioē p̄dere. Corōna
vō d'. q2 docente xp̄m circuit9 aplō-
rū tg̃ij corōna ābibat. Vl' ita. P̄uenis-
ti eū in b̄ndcoib9 dulcedīs .i. p̄us
⁊ plenius in eū grē munera contu-
listi. in q° oēs v̄unificabūt. Cui
spūs nō est dat9 ad mensurā ⁊ de
plenitudīe ei9 nos oēs accepim9.
Vnde. P̄ptēa vnxit te de9 d̄s tu9
oleo leticie p̄re ɔsortib9 tuis. In eo
eī plenitudo diuinitatis corp̄ali' h̄ita-
uit. ut sit ipse p̄mogenit9 ī multis
f̄rib9 .i. p̄re ceteris h̄ns sp̄m. et p̄us
ceteris resurgēs īpassibil' ⁊ īmortalis
q̄s p9 mortis expientiā aptasti ei
qī capiti corōnā. Vn̄ s̄bdit. Posuisti
in capite ei9 corōnā de lapide p̄cioso.
q2 tot9 mūdi circul9 .i. eccā gnal' eū
fide ābit ut corōna caput circuidat. Se2
Vitā peciit a te ⁊ tribuisti
ei: longitudinē dierū ī sclm
et in sclm scli. Vitā .i. resur-
rectionē peciit a te dicēs. P̄r̄ clari-
fica filiū tuū. et tribuisti ei. eccīe
vō sue peciit. ⁊ tu tribuisti ei lōgi-
tudinē dieꝝ in sclm ⁊ in sclm scli.
.i. lōga tp̄a hui9 scli que habz eccā.
et deinde eternitatē. et p̄terea.
Magna glā ei9 in salutari
tuo: gloriā et magnū decorē
īpones sup eū. Magna ē glā
ei9 .i. dabis ei nomē qd' est sup oē nomē.
et hoc in salutari tuo .i. in hoc q̄ re-
suscitasti eū. q2 et si ante habuit nomē
dei. tñ in resurrectioē īnotuit. ⁊ tūc
d' res fieri qn̄ īnotescit. sicut ⁊ ipē
iā resuscitat9 ait. Data est m̄ oīs
p̄tās in celo ⁊ in tr̄a. et adhuc ī-
pones sup eū .i. addes ei glām et
magnū decorē. cū in celo ad dextrā
tuā collocabis eū. et vere ita erit.
Qm̄ dabis eū in b̄ndictionē
in sclm scli: letificabis eū in
gaudio cū vultu tuo. Qm̄ dab̄
eū in b̄ndcōez in sclm scli .i. ipē erit
in b̄ndictioē sine fine. Et hec erit
illa b̄ndictio. q2 letificabis eū f̄r̄

hoiem que leuauit ad te. vt sit in
gaudio cu vultu tuo .i. cu pn̄tia
tua. Vl' ita ab illo loco. Magna est
gla ei9 xpi hois in salutari tuo. i.
in vbo pris. q in est gla. Gloriam et magnum decorem in-
pones sup eu glam. de iudicio. qz
in deitate iudicabit. et magnu de-
core in maiestate q tuc apparebit.
Nota q h' d' xps in diuitate iu-
dicaturus. Alibi vo in huanitate.
vtruqz veru est. In huanitate eni
iudicabit. qz forma serui hoib9 in
iudicio apparebit. In diuitate vo
qz ex ea potentia iudicadi habet.
Vl' glam et magnu decore inpones
sup eu .i. glosos et decoros. vt fuit
petrus. cui9 vmbra sanabat infirmi
inpones sup eu ptrm. qz no e aliud
fudametu vt ait aplus. Fudametu
positu est. qd nemo pt mutare qd e
xps ihs. Quoniam dabis eum
in benedictionem in seculum seculi. vt p eu oes
gentes bndicant. sicut pmisit deus
abrahe. In seie tuo bndicent oes
gentes. et letificabis eu in gaudio cu
vultu tuo .i. de h' q sitn gaudebunt cum
tua pn̄tia. qz eis oia in oib9. Requi.
Quoniam rex sperat in dno: et in
mia altissimi no commouebit.
Quoniam rex sperat. Reddit causa oim
precedentium. q.d. Merito h' ei. qm rex
sperat. Homo xps no supbit. sed hu-
milis corde sperat in dno. et in mia
altissimi et io no commouebit .i. nec
hil turbabit humilitate ei9 et obiam
vsqz ad morte. Vl' sic distingue. et in
mia altissimi no commouebi. Inde sensus.
Inueniatur manus tua omnibus
inimicis tuis: dextera tua in-
ueniat oes qui te oderunt. Inuenia-
tur manus tua. Tertia ps vbi agit
pphia de penis inimicor xpi. vt supra
egit de laudibus ipius. Et loquitur ad
xpm q.d. Et qz talis es o rex xpe. ma- Cas
nus tua .i. ptas tua inueniat. cu ad
iudiciu veneris oibus inimicis tuis
q eam in humilitate no nouerunt. et
dextera tua .i. claritas tua q regnas Aug
ad dextera pris inueniat puniendo
in die iudicij oes q te oderunt. qz
ipsi nuc no inuenerunt ea. Vel ad
prem loquitur. et accipit ptm de pnti
in bono. et pti de futuro in malo.
Et dicit manu et dextera filiu. q.d. qa
rex talis est o pr. manus tua .i. filius
tuus inueniat p fide oibus inimicis
tuis vt credant. et cui no inueniat.
dextera tua .i. ipse filius. inueniat in die
iudicij oes q te oderunt puniendo eos. et sic
Pones eos ut clibanum ignis in tpe vultus tui: dns in
ira sua conturbabit eos: et de-
uorabit eos ignis. Pones
eos vt clibanu ignis .i. ardentes intus
in conscientia sua inpietatis sue. et hoc in
tpe vultus tui .i. in tpe manifestationis
tue. Deinde psona mutans. ondit il-
los etiam exterius cruciatos subdens et
q.d. ignis conscientie intus cruciabit eos.
et postea dns in ira sua .i. in futuro
iudicio. vbi irasci malis videbitur
conturbabit eos cu dicet. Ite maledi-
cti in ignem eternum. et mox deuorabit
eos ignis infernalis. vbi erit fletus Cas
et stridor dentium. Ordo dampnationis
ondit. qz p9 accusatione conscientie tur-

bati vindicta dei deuorabunt et in
igne. Unde propheta sophonias ait.
A prima porta erit clamor. et a secundi
vlulatus. Vnde et due porte sunt visus
et auditus. A prima quoque porta que est visus
erit clamor cum impij viderint omnia
mala sua proprijs conscientijs eos accusan-
tibus. Vnde. Ecce homo et omnia opera eius
coram eo. A secunda vero porta .i. ab audi-
tu erit vlulatus .i. dolor vehemens cum
in vltimo hanc dampnacionis sentenciam audie-
rint. scilicet Ite maledicti in ignem eternum. Fructum eorum
Fructum eorum de terra perdes: et semen eorum .i. de terra vi-
uencium perdes a filijs hominum. .i. non erit eis fructus eternitatis et bea-
titudinis in terra viuencium. quia terrena a-
mauerunt. et semen eorum .i. opera vel
illos quos seduxerunt perdes a filijs
hominum .i. non deputabis inter heredes reg-
ni. Hec autem pena erit illorum Quoniam mala
Quoniam declinauerunt in te mala: cogitauerunt consilia que non potuerunt stabilire. que sibi
in te mala: cogitauerunt consilia que non potuerunt stabilire. a romanis
stabilire. te regnante putabant
declinauerunt .i. retorserunt in te oc-
cidendum. vel mala que in eis sunt declina-
uerunt in te .i. imposuerunt dicentes
demonium habes et huiusmodi. et cogita-
uerunt consilia. Hec scilicet expedit ut
vnus moriatur pro populo. et ne mundus
post eum abiret. quod tamen omnia perierunt.
Unde subdit que non potuerunt stabilire
iuxta voluntatem suam nescientes quod
dixerit. verum quidem dicebat. sed non intelli
Quoniam pones eos dorsum gebat
in reliquijs tuis preparabis vul
tum eorum. Quoniam pones eos. Postquam

dixit de pena eorum futura. dicit de
presenti que est tamen futura. quia iam hec erunt
eis in futuro. quoniam in presenti pones eos
dorsum .i. ordinabis eos in hijs extra
mitis. a quibus postpositis et contemptis
auertens. et in reliquijs tuis .i. in hijs
que relinquis et reprobas .i. in cupidita
tibus regni terreni quas non amas. Prepara
bis tibi ad passionem vultum .i. impu
dentiam eorum. dum propter retinendi regni
cupiditatem xpistum occiderunt. quam pa
cienter sustinuit pro salute nostra ut
dispositum erat. Vel ita quoniam. quia hec in
dei faciunt. pones eos dorsum .i. expel
les eos a te. et quoniam pones eos dor
sum .i. quia hij repelluntur a te in reliquijs
tuis .i. in hijs quos tibi relinquis de
gentibus assumendos. Preparabis vultum .i.
cognitionem tui. Vultum dico eorum .i. que
debet esse eorum. quia eis tradita fuerunt
eloquia legis et prophetarum. et ad eos venit
xpistus. Vel dorsum sunt iudei qui terrena non
celestia contemplantur. Et est. Ideo hoc
erit eis in futuro. quoniam pones dorsum .i.
permittes eos cuniuari usque ad terram
que retro sunt. et vultum .i. malam intentionem
eorum preparabis in reliquijs tuis .i. prepa
ratis ad passionem tuam. ut cum puta
rent occidere. salus mundi fieret. Parauit
quoque xpistus intentionem eorum. bonum de ea dispo
Exaltare domine in virtute tua: cantabimus et psallemus virtutes tuas. nendo. Sequitur
Exaltare domine.
Conclusio psalmi. quia illi ita cogitauerunt.
sed tu o domine quem humilem non nouerunt.
exaltare .i. in gloria resurge. et hoc in
virtute tua humilitatis. quam infirmi
tatem putauerunt. et nos cantabimus

et psallemus virtutes tuas .i. corde et
opere celebrabimus et non facimus mirabilia tua

Deus deus meus respice in me. Titu-
lus. In finem psalmus David pro
assumptione vel susceptione matutina
seu pro cerva matutina. Psalmus iste
primus eorum est qui principaliter et late
agunt de Christi passione. Et cum iste psalmus
sufficeret in testimonium dominice passionis
ne qua sit alicui excusatio nec qua ambi-
guitas. sequuntur et alii quattuor de eadem
re aperte scripti .s. tricesimus quintus et quin-
quagesimus quintus et lxviii. centesimus octa-
vus. quorum omnium talis est forma quod a
gemitu et ab oratione incipiunt. et in
salute hominum terminantur. ne audita
passione fideles desperent. sed ex ea
veram salutem esse credant. In tytulo
tamen non fit mentio de passione sed de
Aug resurrectione cum ait. pro assumptione vel
susceptione matutina. scilicet per id quod sequitur
.i. per assumptionem notatur quod precedit .i. pas-
sio. Ut cum dicitur aliquis manumissus intel-
Aug ligitur servus fuisse. ita etiam cum dicitur Christus
resurrexisse. intelligitur mortuus fuisse. As-
sumptio vel susceptio matutina dicitur Christi
resurrectio que mane facta est cum adhuc
tenebre essent. qua humana natura in gloriam as-
sumpta est. Et hoc dicitur a similitudine solis
qui paulatim ascendendo assumitur donec ubique
clarescat. Sic Christus de passione ad re-
surrectionem inde ad dexteram patris ascen-
dit. Unde misso in apostolos spiritu sancto. mun-
dum fidei miraculis illustravit. Et quia hic
principaliter agitur de passione in qua Christus
oravit pro resurrectione. vel non de as-
sumptione. scilicet pro assumptione dicitur. Et est
sensus tituli talis. Psalmus iste tendens

in finem .i. in Christum. de cuius passione
agitur est David .i. Christi qui hic loquitur in per- Aug
sona sua. vel sub persona veteris hominis .i. eccle-
sie que vetus est in culpa et in pena. Vetus-
tas namque nostra in duobus consistit in pena
scilicet et in culpa. quarum unam Christus in nobis consump-
sit per suam simplam vetustatem. Unde et
una die et duabus noctibus in sepulchro
iacuit. significans se simplici sua ve-
tustate nostram geminam consumere. Si enim
duplam nostram .i. culpam et penam Christus
assumpsisset neutram nostrum delevisset
Nam ut ait apostolus. Vetus homo noster confixus
est cruci cum illo. Unde Ozee propheta. Ero
mors tua o mors. Christi dico orantis
pro assumptione matutina .i. agentis de
passione ubi orat pro resurrectione ma-
ne facta. Hic ergo oratur assumptio Christi .i.
resurrectio per quam premittitur passio ita
expresse exposita quasi sit historia evan-
gelica non prophetia. Et merito ita di-
ligenter narratur. quia ipsa passio salus
est mundi. Alii habent pro cerva matu-
tina. quod idem est secundum aliam similitudinem.
Cerva enim est humana Christi natura. que lutum
et spinas peccatorum transilivit. et mane
in resurrectionis gloriam quasi in altum est
assumpta. Intentione nos monet com-
pati Christo ut conregnemus. Modus. Cas
Tripartitus est psalmus. Primo premittitur
questio de derelictione necnon et oratio
sicut in omnibus psalmis de passione.
Secundo describitur passio ubi et oratur resur-
rectio. ibi. Circumdederunt etc. Tercio
fructus et utilitas passionis ostenditur
ibi. Narrabo nomen tuum etc. Christus
ergo sub persona veteris hominis pene
et culpe expositi clamat. Deus deus meus etc.

.xxi. ps. Deus deus meus respice in
me. quare me dereliquisti: lon-
ge a salute mea verba delictorum
meorum. Deus deus meus. Deus ingemi-
nat ex affectu. vel deus omnium per potentiam
creationis qui es deus meus proprie per cultum.
respice in me. hoc non est in hebreo. sed
additum est a lxx interpretibus magis
sensum quam verba sequentibus. Respice dico
et necesse est quia dereliquisti me .i. pene et
culpe exposuisti me. Et hoc quare. Secundum
hebreum ita iunge literam. Deus deus meus
Aug. quare dereliquisti me: Mirum est quod xpistus
dicit dereliquisti me cum deus esset cum eo. Non
enim dereliquit illum deus cum esset verbum dei,
deus. sed pro nobis hoc dicit. quia in eo sumus
unum ut membra. et sumus corpus eius.
Corpus enim xpisti est ecclesia pro qua hoc dicit
pro qua et verbum caro factum est et habitavit in
nobis. Sequitur longe. hec est solutio questionis. Ecce
quare io. scilicet quia longe es a salute mea
Aug. .s. mei veteris hominis. quia longe est a peccato-
ribus salus. et hec verba .s. delictorum meo-
rum. et longe a salute. Et quare non sunt
iusticie sed delictorum meorum .i. ostendunt
me non esse iustum sed peccatorem. Vel sub
una distinctione longe a salute mea
Jero. sunt verba delictorum meorum .i. verba mea
dicit xpistus in persona veteris hominis que
stulta sunt et delicta sunt. causa quare
tu longe es a salute mea. Sequitur
Deus meus clamabo per diem
et non exaudies: et nocte et
non ad insipientiam michi.
Deus meus. In hoc xpistus ex persona
veteris hominis. qui ita sum longe a salute
quia clamabo ad te. O tu qui es deus meus
per diem .i. in prosperis ut non abeant. et
nocte .i. in tribulatione ut abeat. et non
exaudies me clamantem sic quia verbis
delictorum clamo. Quomodo hoc dicit qui peccatum
non fecit. neque inventus est dolus in ore
eius. sed de nobis corpore suo hoc dicit. scilicet de me
de te. de illo. Corporis enim sui .i. ecclesie gere-
bat personam. sicut et alibi cum dixit.
Transeat a me calix iste. pro nobis loquitur.
ne forte putetur timuisse mori .i. timo-
re mortis sue illud dixisse. sed non
vere timebat dominus pati. tertia die re-
surrecturus. cum arderet paulus dis-
solvi et esse cum xpisto. Non enim est fortior
miles quam imperator. sufficit servo ut
sit sicut dominus eius. Miles ergo conatus
gaudet mori. et dominus conaturus ti-
met mortem. sed infirmitate membrorum re-
presentans. qui pro suis infirmis qui timent
mori hoc dixit. illorum vox erat. sicut
et hec vox membrorum est. non capitis. Cla-
mabo per diem et nocte et non exaudies et non.
Multi enim in tribulatione clamant et non
exaudiuntur. Sed animadvertendum est diligenter
quia augustinus videtur dicere hic xpistum
non verum tristitiam vel timorem habuisse
cum ipse idem alibi dicat xpistum sic verum
tristitiam vel timorem assumpsisse ut
veram carnem. Et evangelista quoque dicit
Cepit ihesus tedere et pavere. Distinguat
ergo lector quomodo utrumque verum sit. et
utrumque verum esse intelligat. Vere enim
mortem non timuit .i. necessitate illi de-
fectui non subiacuit. quia sine vicio et
peccato erat. et tamen verum timorem atque
tristitiam in se suscepit quo veram
carnem. sed sola voluntate miseratione
non necessitate sue conditionis: Verum enim
timore mortis huius illud dixit.

Transeat a me calix iste. sed maxime
pro infirmis membris. Ita et hic ex mem
brorum persona dicitur sed non exaudiendum
sed hoc ad salutem non ad insipientiam est
Unde subdit. non ad insipientiam qui cla
mavi in prosperis et in adversis et non sum
Aug exauditus. et de utroque non est michi ad
insipientiam sed ad sapientiam. scilicet ut sapiam
quid clamandum sit et quo. scilicet non verbis
delictorum ex desiderio temporalis vite
tantum sed verbis conversionis ad te pro eterna
vita. Per hoc ergo intelligo quod non auditur
deus ad voluntatem sed ad salutem. sicut
medicus non agit ad voluntatem egri.
sed ad sanitatem. Sequitur. Tu autem qui cla
Tu autem in sancto mo ad te et
habitas: laus israel. nocte et die
et non exaudies. quare hoc autem fiat tui
intelligunt. quia tu autem habitas in sanctis id est in
sanctificatis a te. et ideo non audis verba
delictorum. sed clamantes verba vite eterne.
scilicet quos facis intelligere quod ad salutem
interdum sanctos non audis ut paulum
et ad dampnationem malos aliquando
audis. ut fecisti demonibus concedens
intrare porcos. vel temptare iob. Tu dicis
quod es laus israel. id est videntis te. non eius
qui se voluit abscondere a conspectu tuo
ut adam. Sequitur. In te speraverunt.
In te speraverunt loquitur adhuc
patres nostri: speraverunt xpistus ex persona
et liberasti eos. veteris hominis.
quasi me non audisti. sed precedentes patres
audisti et liberasti. quare ergo non audis
et nos: quasi mirum est. Et hoc est quod ait
Aug In te speraverunt patres nostri antiqui. sci
licet speraverunt. quasi ex spe est liberatio
et liberasti eos ut populum israel de e

gipto. et de camino tres pueros. et
danielem de lacu leonum et susannam de
falso crimine et huiusmodi. Quare ergo fili
et nos non liberamur. Sciant omnes ad
xpistum venientes hoc ideo fieri. quia in tri
bulatione xpistianus probatur. si non debui
quasi deum sum. fornax enim paleas in ci
nerem vertit. aurum sordes tollit. Ita Aug
illi in quibus habitat deus in tribulatione
meliores fiunt tamquam aurum probati. No
uit ergo quid agat qui nos fecit. No
uit et reficere nos. bonus constructor qui
edificat domum. et si quid ceciderit
novit resarcire. Sequitur. Ad te etiam
Ad te clamaverunt et salui clama
verunt sunt: in te speraverunt nerunt
et non sunt confusi. non utique verbis Aug
delictorum a quibus longe est salus. et
salui facti sunt statim. non dico in futuro. Cas
et repetit in te speraverunt. Attende
quod magnus decor est locutionis domini i
terat speraverunt et non sunt confusi de
primo. quia non in se sibi spes fuit. sed in te.
Ego autem sum vermis et non homo:
opprobrium hominum et abiectio plebis.
Ego autem. Hucusque locutus est xpistus Aug
in persona veteris hominis. Hic iam ipse
xpistus in persona sua loquitur: quasi patres li
berasti et non ceteros. quod mirum est. et
non tantum hoc est mirum. sed etiam quod de
me fecisti. me enim qui maior sum omnibus
abiectiorem aliis fecisti. Excellentiam
suam notat cum ait. Ego sum vermis
et non homo. abiectionem cum dicit opprobrium
hominum et cetera. Et hoc est. Ego autem sum ver
mis. quia sine virili semine natus sum de
virgine. ut eciam ultra homines in homine.
Unde subdit. Et non homo tantum. quia etiam et

de9 su. Et io cu dixisset su vermis.
Aug addit & no homo. vt distictione no-
ret q2 est et ho. vermis vt adam q
no de seie virili fuit. & ho tm. s xps
et vermis & no homo, q2 erat vbu in
pricipio apud deu & no ho .i. peccor.
Et cu sit talis & tantus et ego q ma
ior su oib9. tu eem in hac dignitate
et fcs su obprobriu hoim in sputis
& colaphis & spinis & abiectio ple
bis. du p eo elegerut barraban.
Cas Ecce qnta patit' xps du pces fuert
liberati. Jo vo de se abiecto d' vt
vl' sic supbia hois deu huile imite-
tur. Vl' in psona xpi oia supiora
pnt accipi. q vera huanitatis natm
Aug exprimes ait. Deus ds meus. hec
st vba q clamauit in cruce pendes
Hely hely qre me dereliqsti. h' est qd
Cas ibi dixit lamazabatani. Qm vo
hec in cruce pendes dixit psalmu
istu de se scptu indicauit. Longe
a salute mea qs. ecce qre soluit. qa
vba .i. postulatio delictor meoru .i.
mebror meor delicta postulatia
morte mea. sine q no est salus st
longe a salute mea corpali .i. st tm
qre patior. q2 sic .i. p passione sut
tollenda delicta meor. Et nota q
mea delicta d' sua. Qua eni fecit
ea no ad habendu s ad delendu. vt
sua iusticia faceret mmm. Ita loge
st q clamabo ad te. q2 tu es ds meus
Cas p die. q2 nulle in eo tribre erat. et
nocte .i. in tribulacoe. in q clamates
tes solet exaudiri. & tu no exaudi
es me. qui sinas crucifigi. No eni
auditus est xps ad salute corporalem.

Attendite diligeter q d' xpm h' no
fuisse exauditu. cu cocordat illud qd
in euagelio ipse xps d'. Transeat a
me si fieri pt calix iste. verumptn no
fiat volutas mea s tua. Ex hijs ei
videt' xps petisse & voluisse qd no
obtinuit. s hijs contraria videnť. q in
alio psalmo dicit'. Desideriu cord
ei9 tribuisti ei. et volutate labior
ei9 no fraudasti eu. Et alibi. Im
pleat dns oes petitoes tuas. Scie
du q iuxta duas naturas diuisas
xpo fuisse volutates. Aliud ei vole
bat diuinitatis volutate. cu p oia
rois affectus cocordabat. Aliud affe
sensualitatis. Volutate naq3 diui
tatis & rois volebat mori p salute
hois. affcu sensualitatis nolebat.
Vtruq3 tn bonu erat. s alteru me
lius fuit. s' ut morer'. Jo q3 illud
effectui mancipauit. nec tn dicedu
est in xpo spm cocupisse cot' carne
vl' carne c' spm. siue c' deu. q2 dei
volutas erat & rois. vt fc'l carne
illud vellet ac peteret. vt veritas
huanitatis in eo exprimeret. Hoc g°
attendetes dicim9 xpm voluisse
aliqd et petisse iuxta affcm car
nis qd no obtinuit. q2 vo fc'l volu
tate deitatis & rois id obtine no
luit. Quare g° petijt. Vt e' forma
in tribulacoe clamadi ad dnm daret
& sua diue subiciedi volu'. q'uis
vo scdm diuinitate & eadem voluit
fiat st. Qua g° hoc scdm affectu
sensualitatis p tpali salute clauit
qua no obtinuit. Bn ait clama
bo & no exaudies. & h° est no ad

insipientia mi. sed ut sapienter meo sanguine genus humanum liberet. Nullus ei fuit convenientior modus in redemptionis. ut homo qui per superbiam cecidit per humilitatem resurgat. Ber. Tu autem qui dico non exaudies. sed quamvis non audis. tu tamen humilitas in me sedeo. quia deus erat in christo mundum reconcilians sibi. Tu dico laus israel. i. qui laudas te videntem. In te speraverunt. qui d. in me sed humilitas. et ita mirum est. quia patres liberasti antiquos. me autem non. sed sum vermis et opprobrium hominum. Et hoc est quod ait. In te speraverunt dicit christus. patres mei qui maiores fuerunt quam ego. qui fuerunt patres mei secundum carnem speraverunt et liberasti eos. hoc non mutatur. Ad te etiam clamaverunt et salui facti sunt. in te speraverunt et non sunt confusi. hoc sic prius intellige. Ego autem sum vermis et non homo. qui illos liberasti. ego autem sum vermis et non homo. i. ita viliter conculcatus ac si essem vermis et non homo. Vel ego sum vermis quia mortalis et de carne sine coitu et concupiscentia natus sum ut vermis de terra et humilis et vilis ac silentio repens. et tamen non sum homo tantum quia etiam deus. et sum opprobrium hominum et abiectio plebis et hoc non mutatur. Ber.

Omnes videntes deriserunt me: locuti sunt labiis et mouerunt caput. Omnes mali. s. iudei videntes me humiliatum deriserunt me. et locuti sunt labiis non in corde dicentes si filius dei est descendat de cruce et credimus ei. et mouerunt caput irridentes vel quasi minantes non iudicio agentes. et hyronice dicentes.

Speravit in domino eripiat eum: saluum faciat eum quoniam vult eum. Speravit in domino. ut ait. eripiat eum de manibus inimicis. vel si non eripit. saluum faciat. i. ut resuscitet eum. quoniam vult eum ut ait. Hoc est hyronia ver. Etiam qui historialis narratio eor non simplicia nec quam sit extrinsecus nec quam ambiguitas.

Quoniam tu es qui extraxisti me de ventre: spes mea ab uberibus matris mee: in te proiectus sum ex utero. Quoniam tu es. Causam opprobriorum hic ostendit quasi. Ideo hoc dicunt. quoniam tu es qui extraxisti me de ventre. i. homo factus sum tua operatione. Nam in verbum quod est deus in principio apud deum talia non diceret. Verbum enim illud per quod facta sunt omnia non est extractum de ventre nisi quod verbum caro factum est. Et tu es spes mea vel deus meus. Alia littera. et hoc ab uberibus matris mee. i. secundum humanitatem secundum quam suxit ubera matris. Ab uberibus quasi spes es et deus meus. quia ante saecula es pater meus secundum divinitatem. et in te proiectus vel iactatus sum ex utero. ut tu solus esses spes mea. quia iam homo infirmus sum et tu es deus meus. Aug

De ventre matris mee deus meus es tu: ne discesseris a me. De ventre matris mee. i. secundum id quod de matre habeo. nam de te es pater meus. sed de matre es deus meus. i. creator secundum quod homo sum. non secundum quod sum deus. sed secundum quod sum deus a te sum genitus. et ideo ne discesseris a me. Vel ita et mutatur ordo littere sic. Ipsi autem mihi faciunt. sed tu ne discesseris a me. quia iam recepisti me tuum esse et hoc est quod ait. quoniam tu es qui extraxisti me de ventre matris mee. non pu-

Q2

Cas

quia tua virtute non ope viri clauso utero natus sum. hoc dicit ne dubitetur virginis partus. virtute enim dei totum factum est. & tu es spes mea ab uberibus matris mee.

Vera humanitas in xpo & magna perfectio hic notatur. Ab ubere enim fecit quod vix aliquis fuit iam maturus. et in te proiectus sum ex utero. non in peccato hominis. Alij enim in peccato ade proiciuntur ex quo rei sunt. ego vero proiectus sum in te. ut in te solo sperarem. et non solum ab uberibus es spes mea sed etiam tu es deus meus de ventre matris mee. quia nec conceptio sua deo facta est. non in peccato conceptus sum ut homo sed de spiritu sancto conceptus sum & natus. Unde angelus ad mariam ait. Spiritus sanctus superueniet in te & virtus altissimi obumbrabit tibi. Vel ita. Quoniam tu es &c. Et lege literam allegorice. ubi per matrem intelligitur synagoga. quod ideo hec mihi faciunt. quoniam

Aug

tu es qui extraxisti me de ventre. non solum de illo virginali ventre qui lex est nascendi omnibus. sed et de tenebris synagoge quibus obtegitur. et nondum in lucem xpi natus est consensus in carnalibus obseruacionibus sabbati & circumcisionis exterioris confidit. et tu es spes mea. Vel deus meus ab uberibus matris mee. non ex quo uberibus virginis lactari cepit. quia & annos sed ab uberibus synagoge. a quibus sicut de ventre ut dixi extraxisti me. id est carnalem consuetudinem fugere. et in te proiectus sum ex utero synagoge. cuius uterus scilicet scribe & pharizei me non protulit sed iactauit. nec fecit eius verum ut sicut paruulus eem tui oblita sed tu es id est fuisti deus meus de ventre matris mee synagoge. Ergo ne discedas a me. Terminat conquestionem in oratione et causam supponit. Quoniam tribulatio

Quoniam tribulatio proxima est: quoniam non est qui adiuvet.

proxima est. id est in corpore meo. Vel proxima scilicet tempus quod imminet. et item ideo quoniam non est alius qui adiuvet. Deus enim adiuvet. si tu non adiuvas. Circumdederunt. Hoc

Circumdederunt me vituli multi: tauri pingues obsederunt me.

pe ubi describit xpi passionem. quam terminat oratio. et ad conuertendos iudeos refert futura quasi preterita. quia tribulatio proxima est. Nam circumdederunt me consilijs vel cum gladijs & fustibus vituli multi id est multitudo luxuriantis populi qui erat sine iugo dei. & tauri pingues id est principes superbi de pinguedine ferociores obsederunt me a fili quod castri me euaderet. Et Aperuerunt super

Aperuerunt super me os suum: sicut leo rapiens et rugiens.

me os suum ut fere vorantes me deglutire. os suum scilicet non a sapientia dei sed sua cogitatione scelerata reseratum. Ipsi dico existentes sicut leo rapiens in comprehensione. & rugiens quando dixerunt. crucifige crucifige. Fuit enim quasi leo in rapina quando comprehensus sum. fuit et rugiens cum clamaret crucifige crucifige. Confer verba & redde singula singulis ut leo rapiens circumdederunt. ut rugiens os aperuerunt. Et Sicut aqua

Sicut aqua effusus sum: & dispersa sunt omnia ossa mea

quia obsederunt & circumdederunt me & etiam obtiderunt me. circumdederunt me & taliter. quia effusus sum sicut aqua id est

Aug

Aug

occisus sum ab eis ita vilis ut aqua effunditur. Non sine causa aque effusione utitur in comparatione sue mortis. Aqua enim que funditur terram scilicet abluit et irrigat terram et lapsum facit pedibus. Ita effuso Christo ablute sunt viciorum sordes. et ad germinandum rigate sunt virtutibus mentes. et etiam lapsi sunt persecutores. quia pro peccato necis Christi interius et exterius puniti sunt iudei. Et pre timore passionis dispersa sunt omnia ossa mea idest dispersi sunt discipuli mei. qui erant futuri firmamenta corporis mei idest ecclesie. quia relicto eo fugerunt. Unde alibi. Elongasti a me amicum etc. et ideo discipuli fugerunt. quia Factum est cor

Factum est cor meum tamquam cera liquescens: in medio ventris mei. meum tamquam cera liquescens in medio ventris mei. medio ventris mei idest doctrina mea que eos firmaverat. admota passione. quasi igne evanuit et infirmus excidit. qui per ventrem significatur. et etiam ideo quia virtus mea prius probata miraculis

Aruit tamquam testa virtus mea: et lingua mea adhesit faucibus meis: et in pulverem mortis deduxisti me. Aruit idest viluit tamquam testa que est quoddam vilissimum. aruit virtus ideo et idest quia lingua mea adhesit faucibus meis idest non reddidi eis verbum. Unde. Tamquam ovis ad occisionem ductus est. et tamquam agnus coram tondente se obmutuit. Et ideo etiam aruit. quia deduxisti me secundum opinionem iudeorum in pulverem mortis. scilicet in quem rediguntur mortui. et hoc totum inde processit.

Quoniam circumdederunt me canes multi: consilium malignantium obsedit me. Quoniam circumdederunt me canes multi etc. Vel ita ab illo loco. Sicut aqua effusa sum alia bona. Et notandum hic magnum sacramentum dum ait sicut aqua. scilicet ablutio peccatorum et hoc factum est quia apostoli per mundum dispersi sunt ad predicandum. qui intelliguntur per ossa. que etiam ipsi effusi dicuntur. ut aqua abluentes et rigantes. Qui circumdederunt me et etiam occiderunt. Et me passo omnia ossa mea idest firmi mei apostoli scilicet dispersi sunt idest missi sunt ad predicandum ubique a domino dicente illis. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. et illa ossa effusa sunt sicut aqua. quia apostoli abluerunt sordes viciorum et rigaverunt mentes. ut aqua abluit et rigat. Et per eos cor meum factum est tamquam cera liquescens idest secretum scripture elicuit. Quia scriptura idest sapientia et voluntas Christi que erat in scripturis clausa. crucifixo domino liquefacta est ut cera. adeo ut omnes intelligerent infirmi. Unde subdit. In medio ventris mei. Venter quia mollis est per corporis infirmos in ecclesia significat. quibus etiam manifestata est sapientia Christi et voluntas. Vel in medio ventris mei idest memoria ecclesie. Sicut enim venter escas recipit. ita memoria rerum tenet notitias. Et bene legis misteria comparat cere. que tunc lucem reddit cum calore dissolvitur. ita passionis Christi igne admoto scripturarum misteria patefacta sunt ut omnibus in ecclesia illucescerent. et per eo velum templi scissum est a summo usque deorsum. Et per eandem passionem virtus mea aruit tamquam testa idest nomen

Cas

Aug

Cas

Aug

Iero..

Ambo

Cas

Aug

meū qd' an passionē cōtempnebat'
p9 firmius horat'. Et io nō ait tāq̄
fenū s; tāq̄ testa. q2 ut testa igni fit
Cas firmior. ita virt9 xpi igne passiōis
q' īdurauit et solidata est. Et līgua
Aug mea .i. pdicatores mei adhesit fau
cib9 meis .i. vbis meis īhenderūt
ut de īteriorib9 meis caperent sa
Aug piam. Vl' lingua mea adhesit fau
cib9 meis .i. apli p q̄s locut9 eī
seruauerūt pcepta mea apud se.
et p eos deduxisti me in puluerē
mortis .i. in ipios q̄s pterit velut
a facie tre morti destinatos. dedux
Aug isti me .i. in cognitionē eoz q̄ erāt
puluis mortis duct9 sū p aploz
pdicationē. Ne'. Circūdederūt me
q' effus9 sū. et hoc io qm̄ circūde
Aug derūt me canes multi .s. iudei. nō
p ueritate. s; p ɔsuetudīe latrātes
et mordētes ut canes ɔsuetudinē
Aug sequūt'. Et ɔsiliū vl' ɔciliū ma
lignātiū .i. iudeoz mala
cogitantiū. ut .s. dolo tenerēt et oc
Cas ciderēt obsedit me in passiōe. in
q° spūalis ciuitas ihrlm obsidet'.
Vl' ɔciliū malignātiū .i. gentiliū
obsedit me. Ne'. Foderūt man9

Foderūt man9 meas meas.
et pedes meos: dinume- Ecce
rauerūt oīa ossa mea. ewange
lica narratio. Hec eī in euāgelio
fcā legūt'. Foderūt clauis gētiles
milites man9 meas et pedes meos
Et nō q nō ait trāsfixerūt vl' vul
Cas nerauerūt s; foderūt. q2 sicut fra
fossa fructu9 facit. sic fructū vite
reddit xpc vulneratus. Ne'. Et dinu-
merauerūt .i. dinumabilia fecerūt ossa
mea oīa. Merito hic describit' pena
crucis. et nō poterat meli9 describi
corporis extēsio in ligno q̄ ut dicit' ē.
Dinumerauerūt oīa ossa mea. Et q̄
uis hec ad lrām sane accipiūt'. in
uenit tn̄ fossio manuū q̄ opib9 ei9
nō crediderūt. et fossio pedū q̄ aplōs
lacerauerūt. Hic oīa etiā ossa dinu
merauerūt .i. aplōs ne in maiorem
numerū crescerēt ɔtendebāt extinguē. s. ut
pauci et numerabiles essent. et nō tm̄
modo pdicta fecerūt. sed etiam.

Ipsi vero cōsiderauerūt et in
spexerūt me: diuiserunt sibi
vestimenta mea: et sup veste
meā miserūt sorte. Ipsi idem
iudei a sua nequitia nō mutati ɔsidera
uerūt qd' agebat'. et nō intellexerūt
et inspexerūt me .i. tm̄ viderūt usq;
ad carnē oculi corporis. et nō usq; ad
virtutē oculi cordis. Vl' ɔsiderauerūt et
inspexerūt me .i. cū diligētia et delec
tatiōe inspexerūt me talia pferentē.
cū a re crudeli oculi soleāt auerti.
Ecce q̄ obstinati erāt iudei n' casu
aliqd factū fuit. nec tot miraculis cor
eoz mollitū fuit. Et diuiserūt sibi
vestimēta mea. Ad lrām in ewangelio
ut dicit iohes euangelista. et sup veste mea
miserūt sorte. Hec fuit tunica inconsu
tilis desup ɔtexta p totū. Mistice
q°; hec accipi pnt. p vestimēta eī
xpi scripture et sacramēta ecclie acci
piūt'. p tunicā ingsutile sup quā
missa fuit sors. caritas vl' vnitas
ecclie intellr'. p illos q' vestimēta
diuiserūt. puisores scripturaz intelligū

Cas tur. Sicut ergo illi actualiter vestes di
uiserunt. sic qui non tendunt ad unitatem
diuiserunt sibi vestimenta spiritualia
Aug sacramenta et scripturas sacras corrum
petes. Sacramenta enim illi et scripture
potuerunt diuidi per hereses. sed non
tunica desuper .i. ei deo contexta. Hec est
Cas caritas uel unitas ecclesie catholice
quam nemo potest diuidere. Non enim diui
Aug dit caritas ecclesiastica. sed sorte et dono
dei quibusdam peruenit. Cui vero hanc
habet securus est et neo a catholica
ecclesia eum mouet. et si ex incipit illam
habere intromittitur ut ramus oliue a colum
ba delatus est ad archam Noe. Tu aut

Tu autem domine ne elonga=ueris auxilium tuum: ad
defensionem meam conspice. orat. qui
Aug ita ipsi. Tu autem domine ne elongaueris
a me. usque ad tempus omnium resurrectio
nem auxilium tuum. sed statim resuscita me
et ita factum est. quia post triduum resur
rexit. ad defensionem meam conspice ne
quid mihi noceat. Erue qui ne elonga=

Erue a framea deus animam meam: et de manu
Aug canis unicam meam. animam meam
a framea .i. a morte. Framea enim
gladius est. per quem mortem intelligi vo
Aug luit. Vel a framea .i. a lingua disse
sionis. et erue unicam meam .i. ecclesiam
de manu canis .i. de potestate iudeorum
more latrantium et sine discretione
Ac si diceret. libera caput et corpus.
Animam namque et unicam caput et
corpus accipimus. quod cum sit unum diuisa
tes respuit. et ideo coniunctim utrumque
coniunctim orat. Vel unicam id est animam christi

quia sola est a peccato immunis. Et.

Salua me ex ore leonis: et a cornibus unicornium humilita
tem meam. Salua me ex ore
leonis .i. dyaboli qui circuit ut leo
rugiens querens quem deuoret. Vel de
ore leonis .i. regni secularis. et a cor Aug
nibus .i. a sublimitatibus uel superbia Aug
unicornium .i. iudeorum salua humilitatem
meam. Unicornis est animal superbissi
mum. quod dicitur mori ex indignatione. si
preter uoluntatem suam teneatur. et unum
cornu habet. per quod uel per hunc significantur
iudei. qui bene unicornes dicuntur. quia
terrena tantum petentes. uel de cultu dei
singulariter se iactantes uel singulari
ter superbientes. occiso etiam filio post
seruos. Sunt etiam unicornes quique
superbi. qui singulariter se erigunt et
consortes non ferunt. Et est a cornibus Aug
unicornium .i. a sublimitatibus iudeo
rum uel quorumlibet superborum singulariter
se erigentium et consortes non ferentium.

Narrabo nomen tuum fratribus meis: in me=dio ecclesie laudabo te.

Narrabo nomen tuum fratribus meis: in medio ecclesie laudabo te. tum. Tertia
pars. in qua fructus passionis ostenditur.
Hactenus dixit que passus est et quod
orauit. Ecce iam quare passus est quia ipse uel
let non pateretur. Ecce passionis fructus
ne de audita passione turbentur corda
fidelium. Et qui quis querit quo fructu hic
pateris. Respondet. hic fructus sequitur. scilicet
quia narrabo nomen tuum fratribus .i. apostolis Aug
meis qui inuicem se diligunt ut et me
dilecti sunt. et per eos laudabo te o pater.
non in parte sed in medio ecclesie pro qua Aug
passus sum. Sed que est ea? Ubicumque ti

inet^a des et laudat. ibi eccā ē seme ia
cob. seme isrl ē eccā. Vn sbd^t. Et o vos.
**Qui timetis dnm laudate
eū: vniusū semen iacob glo
rificate eū.** Qui timetis dnz
Cas laudate eū nō vosmetipos. timen
tes deū ad laudē vocat. Timor eī
huān^9 nō laudē ꝫ vituperiū parit.
Et o vos q̄ estis semen iacob cui
maior seruiet. vniusū .i. qui estis
pplus fideliū de oī gēte collectus.
cui maior pplꝰ iudaicꝰ seruit. gloi
ficate eū. qꝰ at dixit seme iacob q̄
Timeat eū oē seme ꝑt sbdes
**isrl: qm̄ nō spreuit neqꝫ de
sperit dep̄cationē pauperis.**
Aug Timeat eū oē semen isrl .i. oēs ad
noua vitā nati et ad visionē dei
repati. Alienꝰ eī nescit timē. De
in̄ sbdit causā q̄re debeat glorifi
Cas care. s. qm̄ licet altꝰ eēt. tn̄ non
spreuit neqꝫ desperit. s. hūilē dep̄
Aug cationē paupis. nō eiꝰ q̄ vbis de
lictor clamat de vana vita ꝫ pau
pis ul' pauperū .i. dep̄catione cꝰ
cuiqꝫ de se nō p̄sumētis nec de
copiis scli timētis. Nec autit fa
Nec auertit faciē suā tē suā
a me: et cū clamarē a me. vt
ad eū exaudiuit me. ab illo
veteri q̄ sup̄ dicebat. clamabo et
nō exaudies. et cū clamarē ad eū
exaudiuit me. vt q̄d exaudiuit. q2.
**Apud te laus mea in eccā
magna: vota mea reddā in
ɔspcū timentiū eū.** Apud te
laus mea o dne. .i. q2 laudē meā
nō quero. q2 tu m̄ laus es q̄ m̄

me scō hilas. et iā me scdm oratē
exaudis. Apud deū laudes ponit
q̄ docet in hoīe nō p̄sumi. Vl' ita
iūge. Dico exaudiuit. et io apud
te est laus mea .i. laudabo te et hº
in eccā magna in toto orbe. non
mō tm̄ in affrica vt donatiste aiūt.
Quō eīt laus: Ecce vota mea .i.
sacrificiū corpis et sanguis q̄d ipē
obtulit deo q̄d norūt fideles. et
eadē reddā in ɔspcū timētiū eū
vt itelligāt et veru corpꝰ ee. et ꝑ
illd se saluai et h' sacrificia corpis et
Edent paupe[re]s sagius mei.
**res et saturabūt: et laudabūt
dnm̄ q̄ reqrūt eū: viuēt corda
eor in sclm scli.** Edet paupes
.i. ɔteptores huiꝰ scli et hūiles et
saturabūt. imitādo. diuites quid
nō satiabūt. q2 nō esuriūt cenā
et passionē dni. Saturāt vō qui
imitant. paciedo. et eructuāt lau
dando. ita eīt eu nec copiā hꝰ scli
ɔcupiscet nec timebūt iopiā. De
qbꝰ subdit. Et laudabūt dnm̄ q̄
requirūt eū. Paupes deū laudāt
diuites se. Ideo eī paupes st q2
dnm̄ laudāt ut eū q̄rāt. et eo q̄āt
iplei et ipse est diuitie pauperū.
Diuites q̄rūt iplere archā tirīe
opibꝰ. paupes q̄rūt implere cor
deo. et io si moriūt corpa tn̄ viuēt
corda eor .i. aīe. In hoc diuites
st aliꝫ ex̄. Io dt corda. q2 cibꝰ ille
cordis est. Viuēt dico in sclm scli.
Diuites viuūt in hoc sclō. sed
post moritur sine fine. Eronit
paupes in ꝑpetuū viuent.

Cas
Reminiscentur et convertentur ad dominum: universi fines terre. Reminiscentur. VIII. Loquitur hic etiam qui quod sunt pauperes? et quomodo laudabunt? Respondet pauperes universi fines terre et universe familie gentium. et ipsi ita laudabunt. quia reminiscentur etc. Vel ita iunge literam. Supra dixit Christus se narraturum nomen dei fratribus id est apostolis et per eos se laudaturum deum in medio ecclesie. Hic addit quod per eos multi convertentur. et hoc est per illos laudabo te. et post istos laudatores universi fines terre id est etiam de toto orbe reminiscentur domini. quia deus eis excitat et convertentur ad dominum.

Aug
Aug
Aug
Et adorabunt in conspectu eius: universe familie gentium. Et universe familie gentium id est de omnibus familiis et de omnibus finibus aliqui adorabunt in conspectu eius id est in cordibus suis ubi veri adoratores adorant patrem, non in conspectu hominum. Vel adorabunt in conspectu eius quia eum dominum conspiciunt. Vel adorabunt in conspectu eius id est in mente vel fide adorabunt per quam deum conspiciunt quia conspectus dei non est nisi per fidem. Hec.

Aug
Aug
Aug
Aug
Quoniam domini est regnum: et ipse dominabitur gentium. Quoniam domini et debetur coli quoniam domini non hominum superborum est regnum. Vel ei abiudicatum a iudeis dicentibus. Non habemus regem nisi cesarem. sed solus Christus rex noster est. ut titulus crucis eius insinuat. cuius nomine et caractere insigniti sacramentis ecclesie ut denarius regis nomine et titulo. Unde heretici qui baptismum Christi habent. si veniunt ad unitatem ecclesie non mutamus in eis. sed agnoscimus titulos regis nostri. de quo subdit Ipse dominabitur gentium. non modo iudeorum.

Manducaverunt et adoraverunt omnes pingues terre: in conspectu eius cadent omnes qui descendunt in terram. Manducaverunt. Hic ostendit sacramentum corporis domini esse etiam malis. sed non eis proficit sicut et bonis. Quod non tantum pauperes edent. sed etiam omnes pingues terre id est divites terre manducaverunt corpus humilitatis Christi. nec sicut pauperes saturati sunt usque ad imitationem. sed tantum adoraverunt. et hoc est quod subdit. Et adoraverunt. Dispicientes enim adorant deum. sed humanitatem fraternam non exhibent. Aug
Ex hiis patet quod boni et mali sacramento vite communicant. Unde augustinus alibi ait. Non prohibeat dispensator manducare sed exactorem moneat timere. Si quis tamen in peccato criminali manifeste ponitur prohibendus est. occultus vero monendus est. Hec. In conspectu quasi. Mali manducant cum bonis. sed omnes qui descendunt in terram id est qui terrena amant cadent quia indigne sumunt in conspectu eius dei. quia solus deus videt quomodo cadant. qui celestia deserentes in terra eligunt beati fieri. Ecclesia quidem utrosque Aug
recipit dignos scilicet et indignos. sed ipse videt et discernit qui sumat ad vitam et qui ad mortem. Hec.

Et anima mea illi vivet: et semen meum serviet ipsi. Et anima mea quasi dicat. Pingues cadunt. sed anima mea que in contemptu superbis hominibus mori videtur non sibi sed illi vivet id est non a se sed a deo vitam habet nec sibi sed illi tribuit et semen meum id est opera mea. vel per me credentes serviet ipsi id est lauda-

but dnm. Hoc io d[r] ne qs dubitet
de successionib9 eccle. Seruiet dico. qr
Annunciabit dno generatio ve-
tura: et annunciabunt celi iusti-
ciam eius pplo qui nascet que
fecit dns. Annunciabit. i. p an-
nunciatione gratet. dno. i. ad honore
dni generatio ventura. i. generatio noui
testamenti. que ex aq et spu sco re-
generabit. Vl' ita. Aia mea deo viuet
et ei seruiet. et ita veniet ad dnm. et
annunciabit dno ab angel' generatio
Car ventura ad ipm. qr angeli preces hoim
deo offerunt. no p instructioe. sed p
ministerio. et celi. i. euangeliste annun-
ciabunt iusticiam ei9. i. filium dei. vel
madata ei9 annunciabunt dico pplo.
Qs est iste pplus: qui nascet ex fide
dno. Quo nascet. Ecce que fecit
dns. i. qr eu scdo fecit dns p regenera-
tione. s. Nam cu pmo nos fecit vt
eem9. 2[o] nos fecit ut iusti eem9.
Car Nota pus oes de passione sicut
diximus in magna spe xpianoz tra-
ri. vt sciatur ex passioe salus esse.
Dns regit me. Titul9. Psalm9
dauid. sub figura iudaici ppli
de captiuitate babilonica reuersi sb
zorobabel et ihu sacerdote magno.
pphā predicit hic reditum fidelis ppli
de babilone huius scli p xpm ad
domum dei. Psalm9 nam iste agit de
mia dei. qua fit reductio eminans
decem gradus. p qs velut p mansiones
ad deu ho reuitit. Et est sensus. Ps9
iste attribuit dd. i. eccle. in cui9 p-
sona loqtur hic pphā. Interioe monet
vt oes sperent in dei mia. Modus

Decem sut pticioes sicut et decem gre.
Pma gra est locus pascue. i. sermo
dini9 q saginat meditantes. Alias
suis locis exeqm[r]. Et qr p xpm sa-
cerdote magnu fit spualis reuersio.
io etia loqt de ipo xpo sic dicens.
Dns regit me et nichil
mi deerit: i loco pascue
ibi me collocauit. Dns. i. xps
regit vl' pascit me. i. xps e pastor
me9 in quo su tutus et est etiam suffi-
ciens. Vn sbdit. et nichil mi deerit
in futuro. Hoc io dicit. qr spuale
substantiam credit sibi a deo confendi.
Xps dico perducens ia me in loco pas-
cue. i. in intelligentiam diui sermois
incipientis ad fide. In q[o] loco pascue
certus su de sacietate. et ibi. i. i co[dem]
loco collocauit me nutriendum. no
ego me. Sermo em dini9 duo facit.
qr et incipientes instruit qd notauit
dicens. perducens me in loco pascue.
et ia fideles in fide plen9 corroborat
et nutrit. qd not cu ait. ibi me collocauit.
Sup aquam refectionis edu-
cauit me: aiam meam conuertit.
Sup aquā 2[a]. ps vbi notur 2[a]
gra que est aq refectiois q instruxit
me ad fide. et postea educauit me
paulati ut pueros sup aqua refec-
tois. i. baptismi q reficimr q integ-
tate et vires amiserat. et aia ant[e]
tate peccoz sterilis fuerat. Et aiam
meam. Tertia ps. vbi not 3[a] gra q
p9 baptismu aia contracta fit sine
ruga. i. de peccatrice fit iusta per
augmentum vtutis et bone opacois
q. d. educauit me de baptismo. et

Cas p9 aiam meā ɔūtit. vt p9 sit sca &
iusta. Erit pmā gtiam ondim9 ee
dim ubi itelligentia. Scdaz bapt
regnatione. Tertiā p9 baptismū
sificatione. Quibusdā tñ videtur
ordo harū triū gtiāz ee ɔūsꝰ. q2 3a
pma videt & pa 3a. Pius eī ɔūtit
hō ad deū postea regnat. deinde
dim ubi itelligētia saginat. Et
sedm hoc ita legit lra qi. pduxit
me in loco pascue & pius eduxit
me sup aquā refectiōis. ubor sensꝰ
nō mutat. s3 pius aiaz meā aūsā in
Cas. Aug adā ɔūtit vt pastor oue. Deduxit
Deduxit me sup me. Certa
semitas iustitie: ps ubi nōt
Cas pter nomen suū. qrta gtiā. s
qp sup pcepta caritatis eū duxit. vt
in caritate sit radicatꝰ & pfectꝰ. qsi
eduxit ɔūtit. & inde deduxit me
sup semitas iustitie sue. i. pseuerare
me fecit in pceptis caritatis. Vel
deduxit me sup semitas iustitie sue
Aug i. ad hō scire me pduxit vt ei9 pre-
cepta tenꝫ mgr doctores. Vl semitas
iustitie dr artiora madata & pfectio
ra ɔsilia qb9 qi semitis pauci iusti
abulat. sicut semite artiores st qi
vie. q tū iste dr se custodisse di gtiā.
Aug Qn subdit ppt nomē suū. qi deduxit
me & hō ppt nomē suū. nō ppt meritū
meū. Et si h videat meritū. qd nō in
aliis videt. s3 sola gtiā. Nam & si
Cas Nam et si ābulauero ābulauero
in medio umbre mort. Qnta ps
nō timebo mala: qm ubi nōt
tu mecū es. qnta gtiā. q est qd
in umbra mortis nō timet mala.

i. prauas psuasiones hereticorū et
scismaticoz. qi mc deduxit me. nā
i. qa etiā si ābulauero in medio
umbre mortis i. si ɔūser int igna
ros dei. Vel in medio umb mort
i. i medio vite huiꝰ q est umbra Aug
mortis. q et caligie peccatoz e obscu
ra & ad morte ducit. Vl i medio
umbre mortis. i. int hereticos & scis Cas
maticos q st umbra mortis. q2 fi
gurā erroris i. ymagine dyaboli por
tat. Si inqi int hec ābulauero nō
timebo mala occulta ul manifesta
qm tu mecū es in corde p fide. Aug
vt p9 umbrā mortis tecū ego sim
p spem. Virga tua Sexta ps Cas
Virga tua et vbi nōt sexta
baculꝰ tuus: ipa gtiā q est cor
me ɔsolata st. rectio q dicit
virga et baculꝰ. Vga dr disciplīa
q est lenis q fit qi ad oues. baculꝰ
dr disciplina q est fortis que fit qi
ad grādiores filios. qi nō timebo Aug
mala. et vē nā vga tua & baculꝰ
tuus i. disciplīa tua q ē virga ad Aug
oues i. simplices & ifirmos. et ba
culus ad grādiores filios q ab aiā
li vita tnsiūt ad spuale. ipa me
nō afflixerūt s3 poci9 ɔsolata sūt. Aug
erudiēdo me. q2 in hijs itelligo te
ee memorē mei. Vel vga i. distri Cas
ctio seuera cominatōis et pene q
coercet vicia. baculꝰ gubnatio i.
facil amōnitio tū psuasiōis dulce
die q sustinet i. ɔtinet fideles i bono.
Parasti in ɔspectu Parasti
meo mensā: aduꝰ Septīa ps Cas
eos q tribulāt me. vbi notat.

septiā vtq; .s. mensa dni .i. btā co-
nnatio & satuitas fidei. esca celest.
De q̄ apls. Qui manducat indigne
carnē dni. mortē sibi manducat &
Cas bibit. qi. Pō qd ↄsolata st me q̄ pa-
sti mi mensa .s. comōne corpis xpi
et hoc in ↄspcu meo. & si nō in co-
spcu ipio2. q̄ itelligo me debere
imitari vestigia passiōis xpi. Vn
in pūbȷs d̄. Sedisti ad mensa
diuitis .i. xpi. scito & te silia debē
ppare .i. pati sicut ipē. Vn ppha
alibi. Qd retribuā dno: Calicē
salutaris accipiā & nomē dni īuo-
cabo. Et hec mēsa est aduiṡs eos
q̄ tribulāt me. q̄ ipȷs indigne su-
Aug mētib9 effic. q̄ iudiciū sibi man-
ducāt & bibūt. q̄ & bona indigne
supta obsūt malis. Tres at me-
sas legim9. Pima sunt in lege. 2a.
in euāgelio. 3a. in celo. De pma
agit moyses in exodo. vbi legitur
posita mēsa in tabnaculo dni iuxᵃ
introitū. supq; eā erāt xij panes
ppositiōis de similagie. & sup sin-
gulos patena aurea cū pugillo
thuris. De 2a. inqt apls. Nō po-
testis ↄmunicare mēse xpi et mense
demonio2. De 3a. ait dns. Vt edā-
tis & bibatis sup mensā meā in
regno meo. Pima nāq; mensa
monstrabat. nō prabat refectione
2a. saciat. 3a. glorificat. Pima erāt
in lrā. 2a. in spu. 3a. in spe. Pa.
eī docebat. 2a. adiuuat. 3a. ↄsu-
mat. Vl mensā hic accipit doctnā
validiorē quā nō pimuli s; ↄdidio-
res vescūt. qi. Pō qd ↄsolā st me:

q̄ p vigā q̄ adhuc pimul9 et aiāl
qi lactis in pascuis alebat Pasti
in ↄspcu meo mensā .i. validiorē
cibū. vt iā nō lacte alar pimulus
s; ad mensā pris accedā ↄdidius-
cul9. & p hoc ↄfirmatq; sū aduersus
eos q̄ tribulāt me. Impinguasti.

Impinguasti in oleo ca- Octā
put meū: & calix me9 īe- ps vbi
brians q̄ pclarus est. notat

octā vtq; q̄ est vnctio capitis. s. xpi
qd nulla ariditate exaruit. de cui9
vnctione cetā letant mēbra. q̄ a ca-
pite descendit vnguētū in barbam
aaron et in orā vestimēti ei9. &c
Impinguasti in oleo caput meū .i.
xpm īplevisti spuali grā. de cui9
plenitudie nos oēs accepim9. Vl
dicat vir iustq; mente suā. Et est
Impinguasti in oleo caput meū .i.
letificasti mentē spuali leticia. Et
calix me9. Nona ps. vbi nōt nona
grā que est calix bndcōis .i. xpi sa-
guis. q̄ sic īebriat vt sobrios reddit.
Et hoc est calix tuus. vl me9. Aug
q̄ dās. me9 q̄ accipio. īebrians .i.
dans oblivionē vanarz delectationū
q̄ pclarq; est. dat eī claritatē vite
etne. Nō q̄ calicē .i. sanguinē xpi
p se ponit q̄ alia grām a mēsā .i.
a carne. cū tn̄ nec caro sī sanguine
nec sagūis sine carne possit ēē vl
sumi. n̄ ibi st duo sacmēta s; vnū
s; q̄ n̄ caro est sagūis nec sagūis
est caro. et panis in carne vtit. et
vinū in saguine et nō econūso. & sic
diusis spēbus vtriq; sunt. Ideo mēsā
& calicē hic distinguit velut diusas grās

Cas Et mia tua subse Et mia quetur me: oibus dieb9 vite mee. notat^r dēmēcia gram. que est mia subsequēs ad custodiā q̄ p̄cedit ad gram̄ ɔferendā. Vn̄. Mia tua dn̄e nos p̄ueniat ⁊ seq̄tur. P̄ueniat inspirādo. seq̄t. adiuuādo. q̄ⁱ hec p̄oīa m̄ fecisti. ⁊ p⁹ Aug hec oīa. mia tua subseq̄tur me oīb9 dieb9 vite mee. nō tue .i. q̄ⁱ diu viuo in hac mortali vita. Nō at̄ h̄ tm̄ subseq̄tur ad seruādā p̄cedētiā. s̄ etiā Et ut inhabitē Et ut inhitē in domo dn̄i: in in futō ī domo logitudine dieru̅ dn̄i nō manu facta. ⁊ hoc in logitudine dieru̅. .i. eternalit̄. Vl' alit̄ ɔtinuat̄. h̄ usq̄ ad p̄cedētia. Nā ei usq̄ iste oibus supiorib9 uigi. q.d. collocasti. eduxisti eduxisti ⁊c̄. et h̄ⁱ iō. ut inhitē in domo dn̄i. in logitudine dieru̅. Cātat̄ iste ps9 in exequijs defuctoru̅ fideliu̅. q̄r p̄ gr̄us h̄ enuatus velut p̄ q̄sdā māsioēs ad vitā ascēdiu̅ etiā. q̄ tūc fidelib9 optat̄ et oratur.

Aug Dn̄i est tra. Titul9. ps9 dd̄. in p̄ᵃ sabⁱ. P̄ma sabbi d̄r. dies p̄ma p⁹ sabbatu̅. Hebi naq̄ p̄ dignitate sabbi oēs alios dies appellat̄ noīe sabbati. p̄ma sabⁱ. sc̄dā sabbati ⁊ sic deinceps. sicut gentiles dies appellat̄ noīb9 planetaru̅. dicētes die lune. die martis ⁊c̄. Xp̄ianī vō oēs dies appellat̄ ferias. eo q̄ oīb9 dieb9 a seruili ope .i. a p̄cō cessare deim9. In p̄ᵃ āt sabbi mūd9 cōditus est. ⁊ lux diuisa a tenebris reb9 ɔfusis atq̄ informib9 accipientib9 formas. Et in eade die xp̄s depositis mortali^s tenebris clarificatus est. et homo depulsa p̄ctoru̅ caligine restauratus est p̄ xp̄i resurrectione. De hac clarificatōe xp̄i et hoīs repacōe agit h̄ ps9. Et est sensus tituli. Ps iste est dauid q̄ hic loq̄t̄ in p̄sona sua ul' ecclie. Psalm9 dico agēs de clarificatōe dn̄i ⁊ hoīs repatiōe ul' resoītiōe q̄ fca est in p̄ᵃ. sabbi .i. in matutīo p̄me sabⁱ. que dn̄ica d̄r. eadēq̄ dies fuit p̄ᵃ in p̄mordiali mūi ɔditōe. Intētiōe monet victorē xp̄m cu̅ triūpho suscipe

Cas Mod9 talis. Triptitus est ps. P̄mo dicit totu̅ orbē ēē dei. ut sicut nullus ab ei9 ipio. ita nec a fide ei9 sit alien9. 2° determinat q̄b9 virtutib9 sit p̄diti in ecclia. ibi. Q̄s ascendet. 3° sup̄stitiosos a p̄uitate reuocat ut patulis cordib9 xp̄m recipiat. ibi. Attollite portas. Alia gl̄a a sili' p̄comē q̄ p⁹ triūphu̅ totā trā clamat esse victoris. resurrectiōis xp̄i glam̄ attendēs letus ait.

Dn̄i est terra et plenitudo eius: orbis terraru̅ et vniūsi qui habitāt in eo. .xxiij.

Dn̄i .i. xp̄i q̄ est dn̄s dn̄antiu̅ ē terra .i. ecclia fructifera. Hec ē tra bōⁿ sup̄ quā ewangeliu̅ semen cecidit. et p̄tulit fructū tricesimu̅. sexagesimu̅. centesimu̅. et plenitudo ei9 .i. oīa quib9 plena est ecclia. s̄ omēs scī ⁊ carismata gr̄a⁊. Et hec tra .i. ecclia. nō est p̄ua. s̄ est de toto orbe tra⁊ .i. de oīb9 qui in eo sut̄. Vn̄ s̄bdit. Et ipsa est orbis traru̅.

Aug. et in ea sunt universi qui habitant in eo. Cum enim clarificatus dominus annunciatur in fide omnium gentium. tunc et totus orbis fit ecclesia eius .i. in toto orbe et de toto orbe fit ecclesia eius et merito est ecclesia domini. Quia ipse fu-

Quia ipse super maria dauit .i. **fundauit eum: et super flu**- firmissime **mina preparauit eum.** stabiliuit eam super mare .i. super omnes fluctus seculi. ut eos superet ne sibi noceat. et preparauit eum orbem .i. ecclesiam super flumina .i. super cupidos huius seculi. Ut enim flumina in mare fluunt. ita cupidi homines labuntur in seculum. Et hos etiam superat ecclesia que virtus dei gratia cupiditatibus secularibus ad recipiendam immortalitatem caritate patitur.

Cas. **Quis ascendet in** Quis ascen- **montem domini: aut quis** det. Sedi ps **stabit in loco sancto eius?** ubi determinat quibus virtutibus preditis sit in ecclesia q.d. orbis .i. ecclesia de toto orbe terrarum est domini. non tamen ibi est nisi innocens et hoc dicit sub interrogatione ut attentos reddat. Quis ascendet in montem domini et cetera. Uel ad litteram possunt accipi superiora. Domini est terra quam creauit et plenitudo eius .i. omnia quibus eam ornauit. et non tantum pars terre. primo orbis terrarum .i. totus mundus et universi qui habitant in ea .i. omnes eius incole sunt domini. et merito. quia ipse super maria fundauit eum et super flumina preparauit eum .i. statuit eam ne obruatur a mari vel a fluminibus Sed Quis ascendet quasi. Orbis et omnes incole eius sunt domini. sed in monte iusticie eius non est aliquis nisi innocens. Et ad hoc utitur interrogatione dicens. Quis ascendet quasi magno nisu opus est. Quis enim ibi ponitur. pro raritate non pro impossibilitate. in monte domini .i. in altam iusticiam domini. Aut quis stabit post ascensum in loco sancto eius. super maria et flumina parata .i. quis permanebit in eo quo ascendit quia pauci ascendunt et pauciores permanent. Multi enim ascendunt qui non perseuerant. Deinde premisse interrogationi respondet dicens

Innocens manibus et mundo corde: qui non accepit in vano animam suam: nec iurauit in dolo proximo suo. Innocens manibus et cetera. Et dicit utique illum ascensurum et permansurum qui est innocens ad proximum. tribus modis .s. manu .i. opere et corde. quod notatur ibi innocens manibus et mundo corde. Et qui est innocens in verbis. et hoc est quod ait ibi nec iurauit in dolo et cetera. et qui sibiipsi est innocens quod ibi dicit qui non accepit et cetera q.d. ille quis ascendet et stabit. Ille utique qui est innocens manibus .i. purus in operibus. quia per manus opera intelliguntur. Et qui est mundo corde .i. mundus in cogitationibus. et qui non accepit animam suam in vano .i. qui non deputauit animam suam rebus non permanentibus et caducis. sed eam sentiens immortalem. eterna desiderauit. et ideo non iurauit in dolo proximo suo. Sicut enim simplicia et non fallacia sunt eterna. ita se prebuit proximo. Nil promittit unde decipiat eum. ne dum peius faceret. Et non quia non animam simpliciter non iurauit. sed non iurauit in dolo. Ex quo datur intelligi. et quia promittit iuramenta simplicia. et dolosa prohibet. In dolo autem iurat qui aliter facturus est quam promittit. cum

piuriū sit neq̄ter decipe credentē.
Ille in dolo nō iuiat q̄ qđ cogitat
hoc p̄dicat ⁊ ope ꝯplet. Vel aīam
h̄ sēsualit̄ suā accipit. Et est. Nō
aīam suā sensualē .i. sensualitatē q̄
est īferior vis aīe nō accipit .i. nō
acceptabilē habuit in vano .i. in
p̄cc̄o .i. q̄ nulla eā ferib9 p̄ciminū
maculauit p9 bap̄ᵐᵘ nec iuiauit
in dolo p̄xio suo. hoc nō imitatur.
Hic accipiet bn̄dictionē a
dn̄o: et miāz a deo salutari
suo. Hic accipiet ⁊c̄ q̄i debet q̄s
p̄ mores ēē ⁊ sibi ⁊ p̄xio. et in st̄
ei h̄ p̄mia. q̄ħ hic tal' ascēdet in mō
tē dn̄i .i. in altitudinē iusticie ⁊ fi
dei. qđ quidē est ei a dn̄o. ⁊ h̄ est qđ
ait. Hic accipiet bn̄dcōēz a dn̄o .i.
p dn̄i bn̄dictionē acceptā ascēdit
⁊ stabit in alta iusticia dei. Vl' ita
q̄i. Ille q̄ p̄dc̄a habȝ ascēdet. illa
vō nō habȝ a se ꝭ a deo. q̄ħ h̄ acci
piet bn̄dcōēz .i. p̄dc̄a bona a dn̄o.
Et hec bn̄dcō p miāz nō p merita
dat̄. q̄ħ p̄mus p miāz pcc̄a dimittit
de9. et h̄ est qđ ait. h̄ accipiet miāz
.i. rmissionē pcc̄oȝ p miāz factā
a deo salutari suo .i. a xp̄o. et ne
putes p̄dc̄a a solo xp̄o accipienda
fore. q̄a Hec est gn̄atio .i. talis
Hec est gn̄atio q̄ gn̄atio est
requirentiū eū: q̄rentiū oīb9 conter-
faciē dei iacob. q̄rentiū eū ul'
deū. ac si dicēt. licet singulariter di
xerit. ascēdet mores. accipiet. tn̄
hij tales nō st̄ pauci. ꝭ ē gn̄atio
.i. multitudo bap̄ᵐᵒ renata. et nō
nisi q̄ q̄rat deū. iō ait q̄rentiū eū

Vl' ita ꝯtinua. Hec bn̄dcō erit p
miām. Hic ei .i. p miāz nascit̄ in
bap̄ᵐᵒ q̄ querit eū. et h̄ est. Hec est
gn̄atio q̄rentiū eū. nō vtiq̄ p fauo
re sclari ul' p terrenis opib9 ꝭ q̄rent
eū .i. deū. ita q̄ faciē dei .i. p̄ntiā et
cognitionē ei9 querat. Dei dico iacob
.i. q̄ querit deū ut iacob q̄siuit. qđ
faciūt illi q̄ feruenciores aliis volūt
p̄poni. ut eis p̄matū det. sicut ia
cob fecit qui p̄posuit esau cui9 pri
mogenita hēditauit. ita et xp̄iano
p̄plo posteri9 nato dat dn̄s p̄matū
iudeis ablatū .i. xp̄m. Vn̄ ysaias. Au
feram ab ihr̄lm caput ⁊ caudam.
Attollite portas principes ves
tras: ⁊ eleuamini porte eternales:
⁊ introibit rex glorie. Dyapsalm̄
Attollite. Tercia p̄s. Vbi xp̄iana
religione declarata. supsticiosos a p̄
uitate remouat. ut patefc̄is cordib9
xp̄m admittat. q̄i ⁊ q̄a nulli9 ascen
dit. Vl' stat ii moces ⁊ puriȝ. g°. o
vos principes mali ⁊ supsticiosi. vt
st̄ ypocrisiarche. attollite ul' tollite
.i. auferte ab animis v̄ris portas
v̄ras .i. mortis q̄ a principe dyabolo
posite st̄. p q̄s ip̄e ad corda intrat.
Porte ille st̄ vicia ⁊ pcc̄a q̄b9 locus
fit dyabolo in cordib9 hoim̄. et g°
portas illas mortis eleuamini .i. ex
altamini in cordib9 hoim̄ o porte et
nales .i. oēs gr̄a q̄ veniēte xp̄o data
est. qui sp̄u gr̄e plen9 alios gr̄a
irrigauit. vt sp̄ualia neq̄cie de cor
dib9 hoim̄ pelleret. Eleuamini dico
⁊ sic introibit ad corda rex gl'e .i. xp̄s
in quo sine supbia gl'ati q̄ p̄incip

Cas humilitas superbiam diabolicam ut fortis athleta
expugnare venit. Quis est iste. Inter.
Quis est iste rex glorie: rogant hic
dominus fortis et potens: propheta. non
dominus potens in prelio. propter suam
ignorantiam. sed ad convincendum iudeorum
perfidiam. et ut apostolus christum commendando.
alios ad eius incitet amorem sic dicens
Quis est iste rex glorie qui intraturus est
ad corda: Respondet describens eum per
virtutes. qui proprio nomine dicens. Ipse est
dominus absolute omnium. fortis in rebus et
si tu gladiis eum cepistis. et potens. et
Aug Cas. si pylato eum tradidistis. dominus est potens
in prelio. ubi contra dyabolum et iudeos
pugnavit. Ne ergo in pugna vos in
dei eum superasse putetis. et si adversus
eum ad horam prevaluisse videamini. Inde:
Attollite portas principes vestras: et elevamini porte eternales:
et introibit rex glorie. Attollite vel
tollite portas principes vestras. et eleva
mini porte eternales et introibit rex glorie
Congeminatio est hic. predicta eis hic repe
tit ut apostolus determinet quis sit rex glorie
et non per singula ut prius fecerat dicendo
potens fortis etc. sed sicut prius premittes
propheta interrogatorem Quis est iste rex
Quis est iste rex glorie. Breviter
glorie: dominus virtutum totum includit. scilicet
ipse est rex glorie. dominus virtutum
celestium. id est angelorum. vel virtutum. id est gratiarum
quia omnibus omnia dat dona. Vel dominus vir
tutum. id est terrenorum principum. ipse est rex
Theo glorie. Ubi apud nos est virtutum. in
hebreo habetur sabaoth. quod interpretatur
exercituum vel miliciarum. Vel virtutum
aliter. Attollite vel tollite etc. Princi
pes dicit demones. qui principari hominibus
volunt. Ait ergo O principes tenebrarum qui
primatum in hominibus geritis. attollite
portas vestras. id est auferte aditus cupidi
tatis et timoris. ne impediant dominum ve
nientem. quos statuistis in animis hominum
ut per eos ad decipiendos homines intre
tis. dum timent non timenda et cupiunt
non cupienda. Et vos porte eternales
id est aditus eterne vite. scilicet renunciationis seculi
et conversionis ad deum elevamini. id est exal
tamini in cordibus hominum et sic introibit
rex glorie. id est christus. in quo sine superbia
gloriemur. qui superavit portas mortis et
patefecit sibi celestes ianuas. impleto
quod dixerat. Gaudete quia vici mun
dum. Quis est iste. Pavet admirans
mortalis natura. dum audit regem glorie
intraturum. et querit. quis est iste rex
glorie: Respondet propheta. ipse est dominus fortis
et potens. quem tu infirmum putasti et
oppressum. Ipse est dominus potens in prelio.
ubi contra mortem pugnavit. Contractata
vel contrecta cicatrices et senties te
reparata immortalitate reddita. infir
mitate namque hominis soluta que tunc
debebatur. ubi cum morte debellige
tum est. firmata est glorificatio dei
Inde: Attollite vel tollite. Sunt super
contra demones. Nunc iam intus in celo
id est celestes angelos alloquitur qui solebant
ab hominibus adorari. et exclamat item
propheta dicens eis. Vos etiam o celestes
principes tollite portas vestras quas
habetis in mentibus hominum qui adorant
miliciam celi. Ante namque christi adven
tum permittebant se boni angeli ado
rari. illa adoratione que dulia est.

no latria. ut sibi potius qm malis
angelis reuerentia exhibetur ab
hoibus. Sz post incarnatione. ex humilitate
et subiectioe qua dno suo debet. p
hibet hoies adorare se. ut itelligant
huana natura in xpo sup oez cre
atura exaltata. Vnde in apocalipsi
angelus dixit ioh. Noli me adorare.
conseruus ei tuus su et frm tuoru. De-
us eleuamini porte etnales .i. porte et
ne iusticie et caritatis et castitatis. p
qs unu veru deu diligat aia et no
fornicet. sub multis q dicunt. dii. Et
sic itroibit rex glie ad mente ut ad
dextera pris interpellat p nob .i. int
pellare credat p nob. Quis est iste
rex glie. Pncipes etia huius aeris q
an formatu hebat in hoie mirant et
qrit. Quis est iste rex glie. Rndet
pphia. Dns vtutu .i. celestiu et terrarum
ipse est rex glie. etia sup te. glorifi
cato corpe pgit ille teptatus. sic oes
angelos tendit ille ab angelo puari
catore teptatus. Nemo g nrm pn
ceps neqm se obiciat atqz intercludat
iter ipsius ad nos. ut tm hitet i nob
et colat. Aliter Attollite vl tollite.
Dicit hic pphia dauid in psona an
gelor sibi assupta. q xpm pcesse
rut descendente ad iferos vl ascende
tem ad celos. Angeli vo pcuntes
xpm ad infernu dicunt tartareis
ptatibz. O vos pncipes iferni at
tollite portas vras .i. auferte ptm
te viam qua hucusqz oes in iferno
detinebatis. Et ipsi ide pcedetes
xpm in ascensioe dicut. Et o vos
porte etnales q hactenus eratis clau

se .s. aditus celi ingressus padisi. ele
uamini .i. aperimini. et itroibit rex
glie .i. xps in celu. Ipse est summus
sacerdos qui in veteri lege semel in
anno cu sanguine intrabat sca scor.
Mirant g demones qrut. Quis e Jero9
iste rex glie. qi nos nrm rege ha
bemus .s. dyabolu. iste rex glie qs e:
Rndent angeli xpm pcedetes ad
infernu. Ipse est dns fortis et po
tes q morte vicit et dyabolu. et
dns potes in plio q dyabolu puna
pe vicit q alligauit forte et nunc
venit cute domu eius et diripe
vasa .i. qfringe iferualia claustra
et educe captiua captiuitate. At
tollite portas vtutes nistre pce
detes xpm in ascesione ad alias
celestes vtutes clamat. ut viam
dno venienti aperiat eiqz occurrat.
O pncipes celi attollite portas
vras .i. reserate celestes aditus veni
enti dno. Et o vos porte etnales
eleuamini .i. aditus celi et eternalis
ingressus pateat. Apiant ethereae
ianue et etnaliu edificiu value et in
troibit rex glie in celu. ut ad dex- Au9
tera pris p nob interpellet. Ipse Jero9
at vtutes agelice nouo misterio
carne induti stupefci querut cu
admiratioe. Quis est iste rex glie:
Alumbz respondet alie. Dns vtu
tu ipe est rex glie. Vl ale Attolli
te portas pncipes vras. Pncipes
hic scos appellat. de qbz alibi d.
Et nunc reges itelligite. Et petrus
ait. Vos estis genus electu rgale
sacerdotiu. gens sca. qi qsi nulla

ascendit in finores et mud9. Ergo
o vos pricipes .i. fideles. qui estis
gen9 electu̅. regale sacerdotiu̅. attolli
te portas principes vras .i. aplificate
te bona opa p que d's intrat. et ele-
uamini porte eternales et introibit rex
glie. Hec et sequentia no mutant.
a leone pme expoita. usqz attollite. ubi
e repetitio predictu̅ usqz ad fine.

Ad te dne leuaui aiam mea.
Titulus. In fine ps dauid.
Ps iste est consolatio fideliu̅ q adu'sa
scli. et est h' oro ecclie in h° sclo q̈uis
afflicte. q̄ oro ppli in babilone co
stituti. Hic ei ecia lo' qi penitens
q̈uiter flagellatus. q ppoit alijs ne
murmuret in aduisis. qui in se expt9
miaz et iusticia. p miaz blandit. p
iusticia̅ terret. Et est h' psalm9 pm9
p litris hebrei alphabeti digestus.
et si no p oes. Quida ei scribut p
oes. qda no. Illi q p oes scributur
illos signt q oib9 pfci v'tutib9 ca
tat dei laudes. Qui no p oes. mino
pfcos laudatores signt. Et e sensus
tituli. Ps iste dirigens nos in fine
.i. xpm. attribuit dauid .i. ecclie q
h' lo' in psona penitentis p flagel
la correcti. Intentioe monet in adu'
sis no murmurare. s3 ad deu̅ respicere.
Modus. Triptit9 est ps. P° petit
doceri vias dni vl' dei q3 ad deu̅ e
rect9 est. 2° orat p petis ditten
dis preterit9. et hijs q cotidie fiut
ibi. Reminisce. 3° agit de etnis. on
des quo habeant ibi. Ps est ho.
Ecclia itaqz ut seruire valeat petere
q sequuntur. pmittit de suo desi-
derio et dilcoe qua habet erga
deu̅. sic ad ipsu̅ loquens. o dne et c.

Ad te dne leuaui aiam
mea: deus meus in te
confido no erubescam. O dne ego
leuaui spiali desiderio de tra a sili
giam. qd' in tra ortu̅ surgit in altu̅
si vo in pmo iaceat conculcat. atqz
computrescit. Q'd: aiam mea q car-
nalibus desiderijs conculcata pmeba-
tur in tra. Quo leuaui: ad te ampleca
du̅ et contemplandu̅. facile tra despi
cit q ad dina conspiciendu̅ se erigit.
Et o de9 me9 ego expt9 in malis
mea infirmitate. ia̅ in te confido. no
in me. q pus in me confides volui
ee sicut de9. vn ad hac infirmitate
carnis pduct9 de supbia mea excu
lui. Ia ego in te solo confido. et io
no erubescam. p pctm qd' de me ptendat
dat de eo. vn confido no q eet si illo
pterire. spes ei no confidit nec etia p
pctm. qd' fit p inimicoru̅ suggestioe
illud pdam. et hoc est qd' ait.

Neqz irrideant me inimici
mei: etenim uniuersi q sustinent
te no confundentur. Neqz irrideat
me .i. no preualeat in .h' oro vim
affirmacois habet. q.d. no preualebunt
lebunt in. qd' quide oro ne fiat inimi
ci mei oimodi .s. visibiles et inuisibi
les et pcipue illi q serpetinis atqz
occultis suggestionib9 insidiates et
suggerentes ad hec mala deiecerunt.
no irrideat me. et cert9 sum de eo qd'
peto. q3 in nullo te sustinentes penitus
eter fallis. Et hoc est qd' ait. Eteni
uniuersi q sustinet te .i. qui pacienter

ferunt pondus diei et estus .i. pressuras
tribulationis donec venias. non confun
dentur propter se vel propter inimicos .i. propter peccatum
quod sit vel ab inimicis exiens. Con
Confundantur omnes iniqua facientes
agentes: supervacue. qui sustine
bis te non confundentur. sed confundantur hic
pro peccatis salubriter. vel si hoc noluerint. tan
dem in pena eterna. Et subdit quare et quomodo
scilicet omnes iniqua vel iniqua agentes. Iniqui enim
iniqua faciunt ad acquirendum que transeunt.
Ideo iniqua quia supervacue agunt .i. in super
vacuum laborant. quia omnia sunt vana et in
fructuosa que a deo sunt aliena. Vias
Vias tuas domine de tuas. qui non
monstra mihi: et semi erubescam et
tas tuas doce me. ne hoc fiat
o domine vias tuas .i. precepta leviora
demonstra mihi. que visui subiacent. sicut
solet manu aliquid demonstrari oculis
subiectum. Vie ergo sunt institutiones de
ordine vite que conveniunt omnibus etiam sim
plicibus. Semite sunt que occulte et an
guste sunt. ut est mistica intelligentia
legis que paucis nota est. Unde subdit
et semitas tuas .i. legis intelligentias an
gustas et paucis notas edoce me.
qui ea que occulta sunt. Et o domine.
Dirige me in veritate tua et
doce me: quia tu es deus salua
tor meus: et te sustinui tota
die. Dirige me errores fugien
tem in veritate tua ut recte vivam
et pie sicut veritas tua exigit. et
doce me ipsa veritate. ut quod credo
intelligam. Ideo dico doce. quia per me
non novi nisi mediatum. Distingue
duo petit. dirigi et doceri. Dirige.

ad bonam vitam pertinet. Doce ad veram
scientiam in quibus est perfectio. Hec. quia tu es
qui id facis quod peto. quia tu es deus sal
vator meus. non ego. quia expulsus a te
de paradiso in longinqua regione.
per me redire non possum nisi occurras
eunti. Et ideo etiam id quia te sustinui
toto die .i. toto tractu presentis temporis re
ditus meus tuam expectat misericordiam. Duo
ponit hic commendabilia dicendo. tu
es salvator meus et te sustinui tota
die. Que enim res quod bonos faciunt. scilicet
ut deum salvatorem credamus. et pa
tienter retributionem eius expectemus.
Reminiscere miserationum tu
arum domine: et misericordiarum tuarum que
a seculo sunt. Reminiscere. Redit ps
ubi de peccatis posterioribus et de hijs que
cotidie fiunt orat per miseriam antiquis
tam. et quia timet verum iudicem qui
dirigere et docere debes quia tu es deus. et
quia sustinui. et si hoc non sufficit o domine
tu reminiscere que putant homines obli
tum. dum tardas miserationum tuarum
.i. operum antiquarum et misericordiarum tuarum naturaliter
tibi insitarum. Miseratio enim proprie
in exhibitione operum. misericordia quod naturaliter
in deo est quod est ipse deus. Que misericordie et mi
serationes a seculo .i. ab initio seculi sunt.
Nunquam enim sine misericordia fuisti. nec pec
cati hominis miseratio tua defuit. quia
vanitati quidem. sed in spe subiecisti.
Nec ergo in me fallat. quod ab initio seculi
inceptum est. Hec. Delicta. qui remis
Delicta iuventutis ce me et p
mee et ignorantias mee miam tua
as: ne memineris. ne memi
neris .i. ne serves ad vindictam per

petiuā. delicta qb9 via cestatis dēli
qui iuuētutis mee .i. ↄfidētis et
ꝑcipitis audatie mee ⁊ ignorātias
meas. ul' ignorātie mee .i. pctā
Cas q̄ ignorant. ul' q̄ feci anq̄ crederē
Delicta ei sūt. qui delinq̄t scienter
via cestatis. Iuuēta nō acci. hic
ꝑ etate. s; ꝑ ꝑcipitatōis audatia
q̄ est tūc qn̄ calor aīum modestiā
excedit. Ignorātias d'. pctā igno
rātēr fcā. Facim9 eī que mala ee
nescim9 etiā p9 fidē ꝯ baptisimū
Vl' ignorātias dicit pctm̄ an fidē
Jeō9 ꝯmissa. Vl' delicta iuuētutis d'.
pctm̄ que qs in adolescētia gessit. s.
anq̄ de domo iniq̄ pris .i. diaboli
exiret. de quo d'. Vos ex pre dya[lo]
Cas estis. Delicta ignorātie dicit ea
q̄ sūt in puul'. q̄ s[c]ire originali
pctō tenent. Et est. delicta iuuē
tutis mee .i. q̄ feci adhuc manēs
in domo pris mei. s. dyali. Et de
licta ignorātie mee .i. originale
pctm̄ qd' est in puul' ne memineris
.i. ne reserues ad etnā vltionē.

Scdm̄ miaz tuā memēto
mei tu: ꝑ bonitatem tuā
dne. Scdm̄ miaz. qi ne me
mineris dico. s; potius memēto
mei .i. vide miserere. qi singl'
nō sim. tu cui9 opus est miserēri
⁊ pctā dimittē. Memēto dico nō
Aug9 scdm̄ iā qua ego sū dign9 s; scdm̄
miaz tuā. q̄ me queie dignata es
q̄ te digna est. q. d. vt āpla est
mia tua. ita ample miserearis
mei. Et o dne memēto mei. nō
ꝑ meritū meū. s; ꝑ bonitatē tuā

naūal' insitā t̄. q̄ oīa fecisti ex nichi
lo. Distingue inter bonitatē et
miaz. Misericordia est ꝑprie erga mi
seros. Bonitatē erga ꝗslibet. Sic
at deus bonū et a miseris iplora
tur ⁊ boitas ducta. Nemo eī bon9 ex
Dulcis ⁊ rcūs dns: Ille ni de9. Ie.
ꝑ hoc legē dabit Dulcis ⁊ rcūs
delinquētib9 in via. Hic fit ↄuīsio
sermonis ad hoiēs. qb9 iste fidelit'
loq̄ ostēdens q̄ fiducia ita instāter
petat. qi. hac fiducia peto. q2 dns
est dulcis. q̄ peccātib9 et ipse
oīa pcōa dimittit ubi est gra sine
meritis. Et est rectus q2 p9 miaz
vocatōis et venie digna in vltō
iudicio merita req̄rit. Hoc io d'.
ne lenitas ei9 secure nos ⁊ om
nes reddat. Et ꝑ hoc .s. qr miaz Ca
ꝓrogauit vt pducēt in via. dabit
delinquētib9 legē .i. correctiōe vel
caritate q̄ iniquit' ⁊ recōciliat' ho
mines deo dabit. ita tn̄ si sit in via
.i. ꝑceptis dei. ul' dabit in via [illegible]
vite. ubi rcē viuēdū est. Et dnc
Diriget mansuetos Diriget
in iudicio: docebit mansuetos q̄
mites vias suas. ei nō resistūt
in iudicio futuro .i. nō ꝑturbabit
eos in iudicio q̄ sequūt voluntatē
ei9 nec resistūt ei. ⁊ docebit mites
h' vias suas. nō eos q̄ ꝑcurrūt vo
lūt. qi se meli9 regē valent. s; eos q̄
nō erigūt ceruices neq; recalcitrāt. cu
eis iugū leue ipoit. ⁊ leue sarcina
Vniuerse vie dni mia et veritas
requirētib9 testamentū ei9 et
testimonia ei9. Vniuse qi .s.

vias docebit eos. misericordiam que placa-
bilis est. et veritatem que incorrupta est.
Et universe vie domini sunt misericordia et veritas
que et si infinite sunt. tamen in hiis duobus
includuntur. quorum unum exhibet donando
peccata. alterum iudicando merita. Misericordia
enim dimittit peccata. veritas iudicat me-
rita. quia universe vie domini sunt duo ad-
ventus filii dei. unus miserantis. alter
iudicantis. i. in illis duobus adventi-
bus. misericordiam et veritatem manifeste nobis
exhibet. In primo misericordiam. in secundo veritatem.
quia duo tamen in omni opere domini simul sunt. et si
non nobis manifeste appareant. Tenent
autem ille vias eius qui expertus misericordiam de-
ponit superbiam. nullis suis meritis
liberatum se videns. deinceps cavet
severitatem iudicis. Require. Requirentibus
quia dico quod universe vie domini sunt misericordia
et veritas. quod et si non aliis videtur. ap-
paret tamen requirentibus. i. hiis qui requirunt
testamentum eius. i. passionem et mortem
per quam redempti sumus et vita promissa
nobis est reddita. et qui requirunt testimo-
nia eius. i. qui attendunt que in prophetis et
evangelistis testimonium est. Illi enim in-
telligunt Christum innocentem in primo ad-
ventu et iudicem in secundo. qui mites conve-
niunt testamentum eius. i. mortem qui suo san-
guine nos redemit in novam vitam. et
qui conveniunt testimonia eius in prophetis et
evangelistis. ubi credentibus in morte
suam vitam promittit. incredulis vero
minatur mortem etiam. Vel ita ab
illo. Dulcis et rectus. et legitur totum de
presenti. qui hac fiducia peto. quia dominus
est dulcis et rectus. dulcis quia suam
misericordiam dat. rectus quia corrigit. Et propter hoc

quia dulcis est et rectus. non ex crudelitate
sed benignitate dabit legem correctionis
vel caritatis delinquentibus. ita tamen si sunt in
via fidei. vel ad hoc ut sint in via pre-
ceptorum dei. Vel dabit in via huius
vite ubi recte vivendum est. Dabit le-
gem dico in presenti iudicio. quo iudicat
dominus punit et corripit. Diriget man-
suetos ad meliora. i. si mansueti sunt
qui corripiuntur. quod est ex feris domiti.
ut toleret patienter flagellum emen-
dantis patris. medelam urentis medici.
Mansuetos si mites sunt. i. lenis animi qui ma-
li. hoc mites docebit eos vias suas
i. precepta sua. per quorum neglectu vene-
runt flagella. universe que docebit vias
i. precepta sua. Universe autem vie domini
i. universa precepta eius sunt misericordia et
veritas. i. plena misericordia et veritate. quod
utique apparet requirentibus testamentum
eius novum quod egregie dicitur testamentum
ubi est clara et certa promissio heredi-
tatis. quod etiam morte testatoris confir-
matur. et testimonia eius. i. testimonia
veteris testamenti. ubi fuerunt prophete testes promis-

Propter nomen tuum domine propitiaberis peccato meo: multum est enim. Propter nomen tuum
quia et quia dulcis es et rectus. et sicut
oram facies. i. peccatum quod accusando dicitur
Et hoc est o domine propitiaberis oblato
sacrificio vel spiritus contribulati peccato
meo. et hoc facies propter nomen tuum
i. propter gloriam tuam. ut laudis ab homine
causam ad deum refert. Et etiam hoc ideo
quia non negligo neque extenuo peccatum
meum. sed puto quod multum est. Vel ita
quia dulcis es o domine. propter nomen tuum

Cas

Aug

ihs. s.

Cas qd' est saluator .i. ut compleas rem
Aug nois tui propiciabis sacrificio t sps
ctribulati oblato pecco meo. non
solu ante fide. s et p9 fide comisso.
et merito est ei .i. qr multu est .i. gn
de est illud pctm. qr et in via non
deest offensio. Et io n p te no delebit'
q no solu pcta donas an fide. s et
illud qd multu est ei .i. qd cotidie
fit. g° ppt nome tuu parce. h° io d'.
qr no ppt se sibi parci pete audet.
qr cotidie pctm ei9 auget. in quo
cathari refutant'. Erat et qda secta
hereticoz. q se isto noie qsi ppt mudi
tia supbissime appellabat. q peccorib9
venia pctoz negat. scdas nuptias
no admittit. mudiores se ceteris
pdicat. Vn et cathares se qsi mu
dos dicebat. Qui si nome suu cog
nosce vellet mudanos se poti9 q
Cas mudos vocaret. Quis e ho. A'' ps

Quis est hō q timet ubi agit
dnm: lege statuit ei de eius
in via qua elegit. ondes quo
heant' laborans et orans. ut ipse aut
tot9 isrl' ab hijs mal' libet'. p mit
tit at de tiore q est iniciu sapie
q dns dabit lege. Et cu ita sit. vis
scire cui dabit. et qsi rsum sit ei
ab aliq. volo addit. Es est ho. s.
rronal' q timet. no secur9 de se. dnz
Aug Timor est ei vni qs incipit venie
ad sapiaz. io q de illo ppoit. et qsi
qs diceret. Cur h' qris: Rndet. Ecce
qre. qr dns statuit ei. s. timeti lege
.s. correctione. ne ia ipune peccet
Vl' lege statuit ei .i. cpletione leg
q est caritas. ei dico posito in via

fidei qua elegit .i. qua libe9 apphen
dit. vl' ut tum elegit. excepta p flagel
la no ee demandu ab ea. et deinde
sbdit de pmio dices. Et Aia ei9 p9
Aia ei9 in bonis dissolutione
demorabi: et semen corpis. demo
ei9 hereditabit tra. rabitur in
bonis. qr et si no stati p9 corp9 hz
pfecta btitudine. tn in bonis demo
rabit'. hns simpla stola. vsqz ad
resurrectiois temp9. qn corp9 glo
rificabit'. Vn addit. Et tande seme
ei9 .i. op9 boni vn fruct9 colligit'
hereditabit tra .i. hebit solida heredi
tate restaurati corpis. qn merito
boni opis qd' hic fecit scdam stola
glorificati corpis accipiet. Inter ho
**Firmamentu est dns time
tib9 eu: et testamentu ipsi9
ut maifestet illis.** Que no ho
mutabil'. est firmametu timetib9
eu. Videt ifirmoz ee timor. sed
dns est firmamentu timetib9 eu
qr timor dei dat firmitate. humi9
q diffidentia. Et dns fecit vt tes
tametu ipi9 maifestet illis .i. ma
nifestet ill' hoc qd ipe testat9 est
.s. q gentes et tmini tre sit heredi
tas xpi. Vl' ita. Aia ei9 timetis
mo. no redit in egyptu ad ollas
carniu. vt pctoz turbis delect'.
s demorabit' in bonis .i. i pceptis
morat' qsi in delicijs. Vl' mo de
morabit' in spe et si no in re in
bonis futuris. et seme ei9 heredi
tabit tra .i. merito boni opis fu
.i. bn opando p qd metu vitam
excolit eua sua .i. carne. mortifi

cando vicia eius et concupiscentias. Et propter
hoc dominus est firmamentum timentibus
eum. Homo quidem est mutabilis. sed
firmat dominus timentem ne in malum
cedat. Ideo sensus cum priori. et testa-
Ieron mentum ipsius hoc ut manifestet. id est
manifestabit seipsum eis sicut pro-
misit dicens. Si quis sermonem meum
servaverit. diligam eum et manifesta-
bo ei meipsum. Et ideo cum quasi alii sperant.
Oculi mei semper ad dominum: quia
ipse evellet de laqueo pedes
meos. Oculi mei. id est cordis. De
Aug quibus salomon. Oculi sapientis in
capite eius in capite. id est in corde eius
id est omnes contuitus mei sunt semper ad dominum quia
terrena non intueor nec ante me ad pe-
des attendo. ut solet quidam ne inci-
dant in laqueos vel in foveas. Ego
vero sursum ad deum spectans non te-
meo terrena pericula. quia ipse quem in-
tueor evellet de laqueo viciorum pe-
des meos id est affectus. Vel de laqueo
evellet pedes meos id est de passione
et morte que tenet ligatos. Et est pro-
sile dominum tamen sit incathenatus pedes
qui morte tenet. Respice. quasi.
Respice in me et miserere mei: quia unicus
et pauper sum ego. ad te. ergo
respice et cetera. Vel ita iunge. Oculi mei
sunt ad dominum. Mei dico ita dicentis
Respice in me aspicientem in te
et miserere mei. quia miser sum et lo-
cus est in me. quia unicus sum. id est non per
plurima distractus. sed in unitate permanens
Nulla enim scismata vel hereses ecclesiam
tenent. Et pauper a mundi rebus sum ego.

Ideo se unicum et pauperem dicit. ut dei Cas
misericordiam sibi conciliet. Unicus enim plus ama-
tur. pauper plus dolet. Et itemque alia causa
est quia scilicet. Tribulaciones cordis mei
Tribulaciones cordis mei multipli-
multiplicate sunt: de necessitatibus. cate sunt. Aug
tibus meis eripe me. id est tot sunt
calamitates mundi. quod earum anxietas
pervenit usque ad cor. habundante iniqui-
tate et refrigescente caritate multorum
Et o domine eripe me de necessitatibus meis
id est de adversis que necessaria sunt omnibus qui pie in
christo volunt vivere. Iob eciam cognire hic
vocat necessitates. quia hii necesse est ei tole-
rare usque in finem ut salvus fiat. Et
Vide humilitatem meam et laborem
meum: et dimitte universa delic-
ta mea. Vide id est gratum habe hu-
militatem meam. quia iactantia iusticie
non me ab unitate abrumpo. Et labo-
rem meum. quo indisciplinatos in admix-
tos suffero. Et hiis sacrificiis placa-
tus. dimitte universa delicta mea. non ea
tantum que feci ante fidem. sed eciam que post fidem
per infirmitatem vel vite huius caliginem
admitto. Deinde pro inimicis orat di-
cens. et eciam Respice id est converte Cas
Respice inimicos meos inimicos
qui multiplicati sunt: et meos. Vel
odio iniquo oderunt me. quia nescimus
quid oremus sicut oportet. potest talis esse
sensus. Respice inimicos meos. id est fac Aug
te eis sicut scis. qui multiplicati sunt
non solum foris infideles. sed eciam intus in
ecclesia non desunt falsi fratres. Et tot hominum Cas
perdicio sine dolore esse non potest. Et ideo pro
eis orat. De quibus subdit. Et odio iniquo
oderunt me diligentem se. sed ab eis. Aug

Custodi aīam meā Custodi
& erue me: nō erubes- aīaz meā
cā qm̄ sp̄aui in te. seruando ī
hijs bonis q̄ habz. ne decline ad imi-
tatione eoꝝ. et erue me a pplexitate
q̄ ī mi misceret. Erue dico & fac vt
nō erubescā. si forte insurgūt q̄ me
Et debes qm̄ sp̄aui in te nō in me.
Vl' ita. nō erubescā. qī dico erue. &
si ꝑ aliud. vl' .i. salte ıō vt nō eru-
bescā de hoc qm̄ sp̄aui in te .i. ne ce-
dat in erubescētie qd' sp̄aui in te &
ıō etiā erue. qꝛ facti Innocētes &
Innocētes et recti rcī. bō opacoe
adheserūt michi: ꝑ tribulacōes
ıſta sustinui te. adheserūt mi-
nō solū corpis p̄ntiā miscēr. ſʒ co-
sensiōe cordis. Mali quidē toleati
sr. & nō adheserūt mēte. ſʒ rcī corde
adheserūt m. et h' ıō. qꝛ nō deferi a
bono seqūēs illos. ſʒ sustinui te ex-
pectās ventilatione vltīe messis tue
.i. iudiciū. Et tu o dn̄e d's Libeā d's
Libera de' isrl': isrl' .i. eos q̄ sūt
ex oib' tribula- isrl' .i. ꝑplin q̄
cionibus suis. iā ad tuā visio
nē ꝑpasti. libera dico ex oib' tribu-
lacoib' suis. q̄ foris vl' intus sūt.
Iudica me dn̄e qm̄ ego. Titulꝰ ꝑs
dauid. ꝑ dauid nō acci' h' xp̄s me-
diator dei & hoim. ſʒ vir ꝑfectꝰ qui
petit in futuro separi a mal' loco a
q̄b' in p̄nti se iūgit merito. Et est
sensꝰ. ꝑs iste attribuit' dauid .i. vio
ꝑfco q̄ hic loqt'. Intētio est h'. ꝑs
iste monet vitare ꝯsortia iniquoꝝ
& iungi iustis. qꝛ ex cōuictu mores
formaᵗ'. Modus. Diptitꝰ ē psal'
Primo vir iustꝰ d'. se nō hr̄e hic ꝑte
cū iniq̄s. & petit discerni ab eis ī
futō. Iº petit ne mal' in iudicio
misceat' ibi. Dn̄e dilexi. Et nō
dicam int' p̄ma et scdam ꝑte. In
p̄ª ei parū de iudicio & multū de
inocētiā sua agit. In 2ª de vtroqꝫ
pene pite' tagit. Et in pª pus de
iudicio. p' de inocentia sua agit.
In 2ª equo. Videꝰ gº iste vir scs
iūic bonos cū mal'. grana cū pa-
leis. ita vt pauca vl' nulla videat
grana. sicut helyas se solū relictū
putauit. orat in fiuo locali se dimi-
Iudica me dn̄e sic dicēs.
qm̄ ego in inocētia mea
ingressus sū: et in dn̄o sperās
non infirmabor. O dn̄e iudi-
me .i. discerne me a mal' loco q̄ fit
nobiscū sr̄ in eccīa mō. ne sil' cam
in igne etnū. Qd' aūt d'. Iudica
nō est p̄sūptio iusti ſʒ cītitudo me
dei. qd' ibi ondit vbi ait. In dn̄o
sperās. Deīn subdit nō infirmabor
sicut apl's nō ex arrogantia sed ex
spei ꝯfidētia ait. Reposita est m
corōna iustitie quā reddet m iustꝰ
iudex &c. Deīn meritū ondēs sub-
dit. qm̄ ego &c. qī dico iudica. qꝛ
ıō .s. iudica. qꝛ p' inimaz quā in ꝑ-
rogasti hec inocētie mee meritū
cuiꝰ viā custodiui & h' est. qm̄ ego
īgressꝰ sū viā moꝝ. Vl' int' pauo-
res in inocētia mea. nō agelorꝝ
ſʒ q̄lis est hoīm inocētia. hoc aūt
dicē nō est elatio. ſʒ nō iusti con-
fessio. Et licet inocēs sim & iustꝰ
nō tn̄ sic in me. ſʒ in deo sperabo.

Et in dno sperans no infirmabor. i.
no titubabo inter peccatores. Alit. s.
n sperat in dno int malos tituba-
ret. q et si ceciderit. iste stat. q no in
eis s in dno sperat. Vl non movebor.
alia tra localit de inter peccatores.
s permanebo inter eos corpore.
no mente. Qd quidam noluit facere ut
boni videantur. Cum vo qui boni nolunt
int malos esse scismatici sunt et peiores
sunt illis. et ut palee iam ante ipsam ventilationem
a vento superbie rapiuntur. Be.
Proba me dne et Proba. qui
tempta me: ure renes dixi q inno-
meos et cor meum. centes et iustus
sum. s qr delicta nullus intelligit. ne qd
occultorum meorum lateat me. Proba
me dne et tempta me. i. temptationibus
proba me. i. indica me probatum. non
tibi q omnia nosti. s mihi et hominibus. ne qd
delicti remaneat. Ideo dicit tempta
qr ni ds temptaret. negligentes essemus.
Et no q temptat ds. temptat ho. temp-
tat dyabolus. s alit ds. aliter ho.
alit dyabolus. Temptat enim ds ut erudiat.
temptat ho ut discat qd nescit.
temptat dyabolus ut seducat. Dei
g temptatio probatio est. qualiter ds
temptavit abraham. Attende q hi perfecti
viri. sperant tribulationes ne qs de eis
murmuret. Vn subdit. Ure igne
tribulationis. s. renes meos et cor
meum. i. adhibe purgatorium medi-
cinale tribulationis delectationibus meis
ne qd mali delectet me. et cogitati-
onibus ne quid mali cogitem.
Cor namque pro cogitationibus. renes
pro delectationibus posuit. Be.

Cas

Aug

nra

Qm mia ante oclos Qm
meos est: et complacui mia. qi.
in veritate tua. Ideo dico ure
qm mia tua an oclos meos e. i. no
merita mea. s miaz tuam que me talem
fecit attendo. ne illo igne consumar.
Vl ita proba me dne et tempta. i. prius
vires meas inspice et tunc ut ferre
valeo. tempta. i. permitte et ure renes
meos. i. meas delectationes igne tui
tui. De quo dns. Ignem veni mittere in
terram. Hoc igne delectationes urit bonas
inflammando. malas absumendo. Et
ure cor. i. cogitationes bonas illustran-
do. malas consumendo. Ure calore
sci spus. a quo nemo se abscondit. Be.
Qm mia qi peto ne sinas me
temptari sup vires. qd utique facies
qm mia tua an oclos meos est. i.
miaz tuam toto corde intueor q non
sinit temptari sup vires. Vl ita in-
gere. qm mia. qi. io dico ure. qm
ipsa visio est mia tua an oculos
meos. i. mi videtur mia no aspitas
qr in ea deum sibi morte cognoscit.
Be. Et complacui in intus ubi vides.
no timeo si displiceam ubi hoies
vident. Complacui dico in veritate tua
i. delectant me bona tua et placent.
Et d. hic a sili. ita ei sibi intus com-
placet. qi qs sepulchrum videat in
speculo. Et attende q no ait pla-
cui. s complacui. Cui ei displicet
mendacium suum et placz veritas dei
placet ipi sibi cum illa et in illa.
Non sedi cum consilio Non sedi
vanitatis: et cum iniqua qi complacui in
gerentibus no introibo. veritate et ve

q2 nō sedi ⁊ odiui qd ē vitāe mala
et lauabo int' inocētes man9 me-
as qd est agē recta. Et h' ē nō sedi
cū ↄsilio vanitatis .i. cor meū nō ap-
posui illis vl' nō ↄsensi ⁊ si itraui
corpe sedē cū eis est ↄsentire cū
ipsis qui ibi sedent. Qd si pus es ⁊
hoc nō feceris nō ibi sedisti. si ab-
sens feceris sedisti ibi corde quis
nō corpe. Ideo ait. nō sedi cū cōsi-
lio vanitatis. vl' ↄsilio vanitatis .i.
cor meū nō apposui ill' q pruidet
bn̄ fieri in trāsitorijs. q ca est om-
iniquoꝝ .i. iniqtatū. ac si diceret.
Tractatū iniqꝛ vitaui. facta etiā
nō incepi. Vn̄ sbdit. Et cū iniq
gerētib9 nō introibo .i. ↄsiliꝫ opis
eoꝝ nō habeo accepta .i. nec etiā
incipiā cū eis agē iniqtate. Et si
inter eos sum. Et q2 nō satis est
vitasse. addit. Odiui ecclīaz. qr.

Odiui ecclīam nō tm̄ vitaui
malignātiū ⁊ cū ↄsiliū vanitat.
impijs nō sedebo. s3 etiā ipsam
ecclīam malignātiū .i. congregatiōē
maloꝝ. q fit ut ↄsiliū veniant
vanitatis odiui. et si de nob' sint
corpe. nō mēte. nūq. nō merito.
noīe. nō numine. Et cū impijs
nō sedebo .i. placitū nō habebo.
Distingue int' vanos ⁊ malignos
et ipsos. Nam sūt qui de caducis
reb9 ⁊ trāsitorijs laborāt. Impij
sūt heretici qui scripturas sacras p-
uertūt. Illi supflua querūt. Isti
venenosa. vt quasi diuisis telis
errorū vulneret corda. Malig-
nantes sūt. q primis mala agūt.

Lauabo int' inocētes man9
meas: et circūdabo altare tuū
dn̄e. Lauabo. Ostēso quō int'
mala. sbdit quō faciat rcta. q2. nō
ↄsentiā impijs. s3 potiꝰ lauabo ma-
n9 meas .i. penitendo ⁊ ↄfitendo.
munda faciā opa mea. Ego dico
ↄuersās int' inocētes mente sp̄-
et corpe sepe. Et o dn̄e altare tuū
.i. mentē meā vl' fidē. vbi deo vota
offerūt'. q2 nō est locꝰ veri sacrificij
ext' catholicā ecclīaz .i. ext' fidē catho-
licā ecclīe. circūdabo .i. virtutib9 or-
nabo. Id inter inocētes ↄuersabor.

Ut audiā vocē laudis: et
enarrem vniu'sa mirabilia
tua. Ut ego audiā ab eis vocē
laudis tue .i. discā qua voce sit
laudandꝰ. s. quō te laudē nō me
.s. ex ipso bono de me nō psumā
s3 de te q dedisti. Ille g° intelligit
qualit' est laudandꝰ deꝰ. qui bonū suū
deo nō sibi tribuit. Vl' ut audiā
vocē laudis tue .i. vocē sp̄s sci qui
docet laudare te. et cū didicero. e-
narrē .i. exponā alijs vniu'sa mira-
bilia tua. nō mea. Vl' ita. vt p al-
tare celestis ihrlm accipiat'. qd al-
tare nō aplectit'. ni qui lauat man9
int' inocētes. Nā multi altare hoc
visibile tāgūt indigni. ⁊ tolerat
d's pati iniuriā ad tps sacramenta
tua. s3 nūqd sic erit celestis ihrlm.
non. Non eī quō nūc recipis cū
malis int' pictes istos ecclīe. ita
recipieris cū malis in celeste ihrlm
.i. in sinū abrahe. Id iste d' lana-
bo man9 .i. opa. qb9 ↄiūctis circūdabo

Cas

altare tuum domine .i. amplexabor modo
desiderio et spe et in futuro etiam re. sub
limia tua .s. altare celeste quo sacer
dos noster xpistus pro nobis introivit. Cir
cumdabo dico. ut audiam vocem laudis
qua ab angelis dicitur sanctus sanctus sanctus et cetera.
Vel ut audiam vocem laudis tue .i. vo
cem qua dices in futuro. Venite benedicti
patris mei et cetera. Et enarrem hic mirabilia
Cas tua. hoc non mutat. Domine dilexi.
Domine dilexi decorem. Secundum ps. ubi
domus tue: et locum petit ne mal
habitacionis glorie tue. in iudicio mis
ceatur. quia non eis sed domui dei concordat
quod lavabo manus et circumdabo altare
et hoc ideo faciam. quia dilexi o domine deco
rem domus tue .i. dilexi me facere deco
ram tibi domum. et locum habitacionis glorie
Aug tue .i. locum in quo gloriose habites. ut
de gloria et essentia deitatis aliquid capiam
Vel ita domus dei ecclesia est. Decor
huius domus sunt sancti. et idem sunt locus ha
bitacionis glorie. Et est. Dilexi decorem
domus tue que est in sanctis. et si ecclesia
adhuc habet malos. dilexi bonos qui
sunt in ecclesia. quorum vita et doctrina
ipsa ecclesia est decora. Secundum. Et locum
habitacionis decor domus est locus habita
cionis glorie tue .i. sancti qui sunt decor ecclesie
et sunt locus habitacionis glorie. quia non suam
sed gloriam dei querunt. Et hoc est. Et
dilexi locum habitacionis glorie tue .i. illos
in quibus habitans glorificaris. ut non
sibi sed tibi detur gloria. Et ideo non sim
pliciter dicit locum habitacionis sed addit
glorie tue .s. ubi habitat gloria tua. Vel
ita. Dilexi decorem domus tue .i. bo
nos actus quibus decoratur domus tua.

secundum illud. Sic luceat opera vestra co
ram hominibus ut glorificent patrem vestrum
qui in celis est. Et locum habitacionis glorie
tue .i. archanum pectoris ubi est sedes
piarum cogitationum. Et quia ita me
habui. ergo hoc retribues michi.
Ne perdas cum impiis deus
animam meam: et cum viris sangui
num vitam meam. Ne perdas in futuro
o deus animam meam que dilexit decorem Cas
domus tue cum impiis qui te oderunt. quibus
hic mente non communico et si corpore. Ergo et Aug
si simul modo pateris esse bonos et malos
ne simul perdas in futuro. In area pro
palea non videntur longe grana. sic
et opinio est habundante iniquitate mul
torum nullum esse bonum. quod etiam fuit in
helya. qui dixit. Domine derelictus sum
solus. sed non nocebit bonis in futuro
malorum commixtio. quia non errat deus in
iudicio. sed singulis iuxta merita reddit.
Secundum. Ne perdas vitam meam cum viris
sanguinum .s. qui carnaliter vivunt et pro
ximum oderunt. et ita impii et viri san Cas
guinum accipiuntur illi qui contra duo man
data caritatis agunt. et sic domum
dei in quantum in se est dehonestant:
atque commaculant. Contra duobus preceptis Aug
dilectionis dei .s. et proximi domus dei decoratur.
In quorum manibus iniquitates
sunt: dextera eorum repleta est
muneribus. In quorum. Ostendit qui
sunt impii et viri sanguinum. hii .s.
in quorum manibus iniquitates sunt .i. quorum
opera iniqua sunt. et dextera eorum repleta
est muneribus .i. si quid boni agunt.
pro muneribus faciunt pecunie. Vel
laudis humane vel timoris quo timet

offendē d iuite. vl' iniuste iuīe. dū
qs ne reprehendat. eo q q̄r paupere
fecerit oppresserit iusticiā et ptulit
g veritate sinaz partes paupi in
mala cā. et ita q̄i mun9 accepit
a paupe qd' nō arguit g paupē
fecisse. s; btūs q̄ excutit manus suas
ab oī munē. Munera et excecāt
oclōs sapiētis et vim auctis īcli-
nāt. Vn̄ p ysaiā dn̄s ait. Ve vo-
bis q̄ iustificatis īpiū p munei-
b9. Vel dextera .i. iō eoz īpleta ē
muneib9 .i. pūtib9 bonis remune-
rata est. q̄i. qd' eis datū est ad
obtinendā salutē ctnā gūtit ad
accipiendā h9 sclī dona. estimātes

Ego aūt in **innocencia mea ingressus sū: redime me et miserere mei.** *Cassiū ēē pietatē sed'*

Ego aūt. q̄i. illi munerib9 sclī vo-
luit ditari. ego eciā in innocēcia
mea ingressus sū .i. diuiciis innocē-
cie .t spūalib9 thezauris ditatus sū
et iō redime. Videt iste preciū sā-
guīs xpi. quo mūd9 redimit. et
iō ait. Redime me .i. valeat in
ad pfectionē liberacōis preciū tā-
ti sanguīs. .t miserē mei .i. nō de-
serat me mīa tua in huiu9 vite pi-
cul'. s; in oīb9 me comitet. qd' de-
bes eīn .i. q̄a Pes me9. et si

Pes me9 stetit in vndiqꝫ sīn directo: in ecclesiis dal' gaussa **bn̄dicā te dn̄e.** stetit in
directo .i. dilcō mea et affect9
q̄ facile labi solet nō recessit a
iusticia tua. s; stetit q̄ oīa scandala
īmobil' tendēs vlt' et psistēs in
directo. In hoc ondit se diligē dn̄
Deīn subiūt de dilcōe pximi sicē
In ecctiis bn̄dicā q̄i. iō eciā redime
me. q: si redimis o dn̄e bn̄dicā te
nō me. in ecctiis pluāli dicit. q̄a
multe st' in mūdo. q̄i dilcōi tue
adiungo dilectionē pximi. q̄a nō
occultabo eis qs vocasti bn̄dcōe
nē tuā vt p me bn̄dicāis ab illis
q̄ meo exēplo atqꝫ doctina īforma
tur ad bn̄dictionē. Bn̄dicē eī dn̄m
in ecctiis est. sic viuē vt p mores
eiu9 ꝗ bn̄dicat. dn̄s. Q' eī bn̄dicit
dn̄o linguis .t nō fctis. nō bn̄dicit ve.

Dn̄s illūiatio mea. Titulus
In finē. ps dauid p̄usqꝫ
liniret. Titul9 iste suptꝫ est de his-
toria libri regū. vbi legit' daui-
dē fuisse vnct9. p°. in bethleem
a samuele in domo pris sui ysai.
nō vtiqꝫ in regē. s; in signū futuri
regni. .t ab illa directꝫ est spē dn̄i
in eū. 2°. īunct9 est in ebron in re-
gē mortuo saule. .t regnauit sup
tribū iuda. Occiso aūt ysboseth fi-
lio saulis. q̄ sup alias trib9 regna-
bat. 3°. vnct9 est ibidē vt regnaret
sup vniūsū isrl' et ascendēs in ihe-
rusalē in pace regnauit. Hec dn̄
extrinē vnctioēs p vna iputāt'.
Post pmā vnctionē dauid habuit
hostes. Po9 scd'm in pace regnauit.
Huic historie alludit titul9. s. q̄a
oīa in figura ꝯtīgebāt ill'. Preco-
ia olim due psone vngebāt. rex
.s. sacdos. In quib9 sigficat' vn9
xps. rex et sacdos. rex q: regit et
ducit. sacdos q: p nobi interpellat.

et sacrificium deo obtulit non aliud quam
seipsum. Nos vero corpus xpi sumus et
in eo xpi sumus. quia omnes vngimur de
plenitudine eius vnctionis a qua dicitur xpus.
Dicitur enim a crismate xpus et ideo xpm
accipientes in illo omnes et xpi et xpus
sumus quia conclamo totus xpus caput est
et corpus. Et sicut dauid prius fuit
vnctus in signum. deinde bis in rege
atque ille due vnctiones pro vna re
putantur. ita et nos prius vngimur hic in
signo futuri regni. dum spus sanctus gratiam
in baptismo et in aliis sacramentis per
cipimus. Tandem in futuro vngemur in
reges. quando libertatem glorie filiorum dei et
redemptionem corporis nostri in futuro perci
piemus. Et sicut dauid post primam
vnctionem hostes habuit. post secundam
in pace regnauit. ita et nos post sacra
mentalem vnctionem sub hostibus labo
ramus et gemimus. adoptionem filiorum
expectantes. post secundam quiescimus. Et
sicut dauid bis in regem vnctus est
ita et vnctio glorificationis nostre qua
in reges vngemur. geminia est stola
scilicet anime et corporis. sed hec due quasi pro
vna reputantur. Nobis ergo modo est
vnctio in sacramento quod prefigurat quod
futuri sumus. Et ideo dicitur prius quam liniretur.
Et est sensus tituli. Psalmus iste di
gest nos in fine. id est in xpm future
consummationis. attribuitur dauid. id est cui
libet fideli. Psalmus dico agens de hoc
quod est prius quam liniretur. id est de eo
quod est enim perfectam vnctionem antequam
hostes habet. Vnum in sacramento id est
in sacramentali vnctione iste fidelis
gemens et laborans ut in re gaudeat

Hic locus quoddam ineffabile se desiderare
ondebat. pro quo omnia pacienter toleat
Interea monet. ne quis post primam
vnctionem torpeat. sed ad secundam dili
genter se paret. Modus huiptiter
est psalmus. Prius agit de prima vnctione
per quam certificatur secundam. Secundo dicit quis
labor et gemitus sit ante secundam vt
possit haberi ibi. Exaudi domine. Fidelis ergo
prima vnctione vnctus tamquam tyro xpo ait.

Dominus illuminatio me- . ps. xxvi.
a et salus mea: quem
timebo. Dominus habitans in me est
illuminatio mea vel lux mea contra
tenebras ignorantie mee. Non ego
mihi sum lux. sed ipse qui illuminat omnem
hominem venientem in hunc mundum.
Et ipse est salus mea contra infirmi
tatem. vt iam possim resistere peccato.
Et est. Ac si diceret. dominus et noticiam
sui dedit et salutem. Quem ergo timebo:
Nullum. Quia nullus potest contra eum. Et
Dominus protector vite. Dominus est
mee: a quo trepidabo. protector vite
mee. id est dat mihi vitam virtutum quam et
protegit. dum omnes impetus et insidias
repellit. sine cuius protectione omnia dona
eius perirent. Non ergo satis est dare nisi
etiam protegat. Ideo non ait dator sed
protector vite mee. Et quia dominus prote
git. ergo a quo homine vel a quo id est a quo
re trepidabo. id est quem vel quid trepida
bo: quasi nec aliquid nec aliquem. Ad po
tentissimum enim omnium omnipotentem perti
neo. qui illuminat saluat et protegit.
Ideo nullum timeo preter ipsum habu
lans in lumine eius firmus. Vel in futuro
preterit hic versus accipi. Et in primo quidem

ps. xxvi.

visu nostro sabbatismum anime. in 2° sab
batismum corporis. In cuius rei figuram
ut predictum est. duce extreme unctiones
david precesserunt. Hoc idem etiam signi
ficavit in tabernaculo domini tabula
unius cubiti secta per medium in occi
dentalis lateris angulis posita. que
duos parietes tabernaculi hinc inde
excipiebat. atque cum fronte occidenta
li iungebat. quia fideles de utroque complo
sperant se habituros geminam glorifi
cationem post occasum corporis. Propterea
constanter perseverantes in bono usque in
finem. Et hoc est. Dominus est illuminatio
mea vel lux mea post hanc vitam. et
salus mea secundum animam quam glorifi
cabit et illuminabit ut deum videat
facie ad faciem. Quem ergo timebo?
quasi nullum. Nichil est ei quem timeat
anima in qua habitat deus. Deinde subdit de
sabbatismo corporis. Et dominus est pro
tector vite mee. id est dominus proteget me vi
ta immortalitatis. a quo ergo trepidabo?
Quem trepidet caro. cum induerit cor
ruptionem? nullum. Dum appropiant. Hic

Dum appropiant ostendit quare non
super me nocentes: ut timeat. **Et**
edant carnes meas. iungit hic littera
cum precedenti secundum primam sententiam sic. quasi
nec aliquid nec aliquem timebo. quia qui
persequuntur me. scilicet nocentes et inimici
mei cadunt nec tollunt michi carnes.
illis firmitis eius spiritus. id est spiritualis.
Et vere. quia iam hoc fecit quod nocentes
cadunt. et hoc est quod ait. Dum appropiant
etc. Credo verborum talium nocentes voto
suo. scilicet et si non effectu infirmati sunt
et ceciderunt. et hoc dum appropiant.

Dum hoc dicit. quia iam in semetipso consen
tit. Appropiant dico super me. scilicet ut se
mi perferant insultantes. quod utitur de
in melius ut scilicet maledico dente. non
me sicut volebant. sed carnalia desideria
consumant. Unde subdit. Ut edant car
nes meas. Et est hic ut effectivum
vel consecutivum. non affectivum. quia non
ipsi hoc affectum appropiant. sed de illius consi
lio dei efficitur. ut non animam ledant.
sed carnes edant. id est carnales concupiscen
tias perimant. Deinde. **Qui tribulant.**

Qui tribulant me quasi non solum qui
inimici mei: ipsi infir- videntur amici
mati sunt et ceciderunt. blandiente vole
tes decipere cadunt. sed etiam manifesti
inimici mei. qui ex odio aperto tribu
lant me. ipsi infirmati sunt in eo quod
male defendebant ut crederent medio
cra. Dum enim Christus accepit carnem. inimi
ci multi tantes facti sunt. in his que prius
defendebant. et postea ceciderunt. et colla
sua fidei subdiderunt. et acciderunt in bono.
Vel in malo potest accipi. ipsi infirma
ti sunt. id est debilitati paulatim et ceciderunt. Vel
runt. id est ad ruinam anime pervenerunt.
ita ut eosdem per nocentes et inimicos
accipiamus hoc modo. nocentes. scilicet inimi
ci mei qui tribulant me appropiant si
me. hoc non mutat. ea intentione. scilicet
et desiderio ut edant carnes meas
id est ut delectentur in morte mea carnali.
Crudelitas inimicorum hic notatur. qui carnes
nes lacerant. animam ledere non valen
tes. ideo non sunt timendi secundum illud. Nolite
timere eos qui occidunt corpus. Qui
quod nobis mali faciunt? possunt auferre
spem? possunt tollere quod dat opes? Si

auferri pt datu. vincit dator. Sz
sicut no vincit qui dat. sic no au-
fert qd donat. Non g. timeam9 ni
diuin. qdqd ali9 firmat. qcq ali9
supbiat ctra nos. no timeam9. Et
du mali appropiat ipi infirmati
st et ceciderut. Ergo accepta tata
fiducia Si detceps osistat adu-
Si co̅sistat adu̅ su̅ me castra
su̅ me castra: no̅ .i. ꝯdicentiu
timebit cor meu̅. co̅spiratio. hos-
tiu molimina cor meu̅ .i. ito resti
tuta no̅ timebit ut ad eos tu̅sfu-
giam. Et etia̅ Si preliu̅ .i. pse
Si exurgat adu̅ ... sci .s.
uersu̅ me preliu̅: co̅flictus pse-
in hoc ego spabo. queru̅ exur-
gat .i. subito vl' in inmensu̅ crescat
aduersu̅ me. ego au̅ ds ptector est
in hoc plio spabo in dno a spem
victorie hebo in dno. s. et spem re-
muneratois eterne. Et merito. q̅a
Una pecij a dno hanc req̅ra̅
ut inhabite̅ in domo dni oib9
dieb9 vite mee. Una pecij a
dno etc. vl' in hoc .i. in hac una
qua̅ cogito ego spabo .i. figam
spem mea̅. Una ei pecij etc. Cu̅ at
debe̅t dice̅ neutralit vnu̅ pecij. dix'
una pecij. utes adiectio̅ femino p
substantio̅. secutus vsu̅ vulgaris locu-
tois. q solemus dice̅. duas habes. no̅
no. et una tibi dabo no̅ vnu̅. Hoc
no̅ inqt una .s. re̅m .i. ipm̅ deu̅ pe-
tij a dno. Mali quide̅ multiplicia
quesierut. ego tn̅ una et hac requira̅
io. ut oib9 dieb9 vite mee habite̅
in domo dni .s. in pnti eccia .i. ut

q̅p diu viuo. nulla aduersitas me ex-
cludat ab vnitate fideliu̅. q̅ vnitate̅
et vitate̅ dnice fidei p orbe̅ t̅rarz tenet
sz in ea sp maneā. Et Ut videā vo-
Ut videā volu̅tate dni: luitate
et visitem templu̅ eius. dni. qua̅
videt q̅ p̅cepta dni intelligit. Et e̅
vt videā volu̅t. dni .i. ut p̅cepta
ei9 spualr' itelligā. et visite̅ mete
et si no̅ ocul' corpis teplu̅ ei9 .i. cor-
pus xpi. qd est templu̅ diuinitatis.
Vel visite̅ teplu̅ ei9 .i. me faciam
teplu̅ ei9. q̅ no̅ requiescit ni si' humile
et q̅ete̅. qd poteo. Qm̅ abscondit
me etc. Vl' ita co̅tinua. Una pecij
q̅ una petitione̅ a dno pecij et hac
requira̅ oib9 dieb9 vite mee. Et q̅
sit illa peticio. s. ut inhabite̅ in do-
mo dni. no̅ manufca̅ sz in celesti
ihrlm vbi nichil mali est. Ad hoc
volo ibi ee̅. ut ibi videā volu̅tate̅
dni sicut est. Ibi est volu̅tas dni
in hoie plenius fit q̅ hic. Vn̅ dicit: Cas
Fiat volu̅tas tua sicut in celo et
in t̅ra .i. sicut in angelis fit. et in
scis q̅ iam tecu̅ st. ita fiat in hoib9
alijs. ut in nullo a tua volu̅tate
sicut mo fit dissentiat. et visite̅ cu̅
desiderio et freq̅ntia videā teplu̅ ei9
ihrlm. s. celeste̅. s. ꝯuentu̅ celestis
curie. vl' humana xpi natura̅. in
qua velut in teplo habitat diuinitas
qd hac fiducia peto. Qm̅ abscon-
dit me etc. Vl' ita. Una pecij. Et
accipit una̅ et domu̅ p eode̅. s. p
celesti ihrlm. Ait g. una pecij a
dno et hanc req̅ra̅. Hec est una do- Au9
mus eterna in q̅ sp maneat. vbi sut

eterni dies. de quibus dicitur. Et anni tui non deficient. Unde subdit. Ut inhabitem in domo domini non manufacta. omnibus diebus vite mee .i. eternaliter. Cur ibi. Ut contempler delectationem domini. Alia littera .i. eo fine ut demum michi appareat species desiderabilis. quam facie ad faciem videam. quod est verum bonum. et ut protegar a templo sancto eius .i. induar immortalitate effectus templum eius. Alia littera habet. Et protegar templum eius vel protegat templum eius quod non variat precedentem sensum sed confirmat hoc modo. Ideo habitare volo in domo ut contempler delectationem domini .i. fruar contemplatione ipsius summi boni incommutabilis et eterni. a quo omnia bona sunt. et ut securus fruar deliciis. et ut nulla molestia me contingat. nullaque suggestio auferat. protegat ipse me templum eius. Non solum igitur contemplari volo ipsum. sed etiam ut me templum suum protegat. dato impassibilitate. Alterum horum pertinet ad glorificationem mentis. alterum ad claritatem corporis. Ibi perfectio gaudii est. hic incorruptio sanitatis. quod etiam duo in primis versibus prius distinximus. Ideo autem hec michi in fine prestat

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo in die malorum: protexit me in abscondito tabernaculi sui. Quoniam iam abscondit me. et ideo non timeo peto unam. et si precor sum. abscondit me dico in tabernaculo suo .i. in dispensatione incarnati verbi ibi me abscondit ne viderer a querentibus me inimicis. ut figuraliter David cum fugeret Saulem abscondit se in latibulis ne videretur. Tabernaculum eternitatis est caro Christi in qua debellantur aereas potestates. in qua per fidem et spem me occultat. ne michi noceat mala suggestio. Unde apostolus ait. Nunc vita vestra abscondita est cum Christo in deo. quia nunc per fidem et spem occultorum iam sumus cum Christo in conspectu dei. Abscondit dico in die malorum hominum .i. in die presenti quo mali florent. Vel in die malorum meorum .i. in tempore temptationum quibus mortalis vita mea subiacet. Ibi sunt dies vite. et protexit me ne lederer in tabernaculi abscondito suo .i. in secreto divinitatis. ubi semper est animus iusti. Et

In petra exaltavit me: et nunc exaltavit caput meum super inimicos meos. In petra exaltavit me. Alii ipatorum superiora loca sunt militibus providentium hoc dicitur. Ista et alia in petra .i. in firmitate virtutum in Christo exaltavit me scilicet promotione qua de virtute in virtutem progredi me. et quasi extra homines me fecit. Et nunc dicit propheta respiciens ad tempus suum .i. in tempore incarnationis exaltavit caput meum .i. mentem meam super inimicos meos .i. super viciosos appetitus. Vel nunc .s. dum dies malorum est. et ideo magis mirum exaltavit caput meum super inimicos meos .i. ita illustravit mentem meam ut previderem dampnationem malorum futuram. Deinde pro hiis beneficiis gaudium suum subdit. Unde iste certus est .i. pro hoc gaudium ostendit se etiam de sede unctione sicut per predicta. Ideo ei gaudet non etiam esset. subdit verum gaudium dicens.

Circuivi et immolavi in tabernaculo eius hostiam vociferationis: cantabo et psalmum dicam domino. Circuivi quasi predam

fecit michi dominus. Et post hec omnia circuivi. id est omnia beneficia memorie dando perscrutavi. Et non ingratus immolavi in tabernaculo eius. id est in ecclesia toto orbe diffusa hostiam vociferacionis vel iubilacionis id est laudis ineffabilis. ut velut deficiente sermone sola iubilatio restet. Et de reliquo cantabo domino. scilicet iocunditate contemplacionis. Et psalmum dicam. id est opus manifestabo. Et est. corde letabor in domino et opere. et verbis gloriam dei predicabo et factis. Aliter ab illo loco. Protexit me in abscondito tabernaculi sui. Ita dicit in abscondito quia multe sunt partes eius. scilicet forinsecus et penetrale quod ubi quod ita est. Nos enim sumus qui forinseci qui per adoptionem filii sumus. Ipse sacerdos xpistus est absconditum tabernaculi. in quo vita nostra abscondita est. Corpus quoque et caput id est tota ecclesia unum tabernaculum est. cuius penetrale xpistus est. quem mox eciam vocat petram cum ait. In petra. Et est sensus. Protexit me in abscondito tabernaculi sui. id est in xpisto. in petra id est in corde xpisto exaltavit me et nunc id est in presenti antequam veniam ad domum. exaltavit caput meum id est xpistum super inimicos meos. Et si enim adhuc pacior. xpistus super est. quod est pignus mee exaltacionis. Vel protexit me in abscondito tabernaculi sui id est in corde credenti ad iusticiam et ut palam fieret ad salutem quod credidi. in petra exaltavit me id est in sua firmitate fecit eminere confessionem meam. et nunc in hac vita ubi corpus mortuum est propter peccatum exaltavit caput meum id est mentem super inimicos

meos id est vicia. quia in ea mens servit legi dei. non est captiva sub lege peccati. Et ego non ingratus qui materiam laudandi deum querens circuivi id est circumspexi cum omnia creata et universa dicunt. deus me fecit. me cuncta delectant in quibus artifex commendatur. undique omnia resonant conditorem et ipse species creaturarum quasi quedam voces sunt creatorem laudancium. Et in hiis tanta laus dei invenitur. que verbis non potest dici. Unde subdit. Immolavi in tabernaculo eius id est in ecclesia catholica hostiam iubilacionis id est ineffabilis laudis. Iubilus enim gaudium est vel laus. quod verbis explicari non valet. Sequencia non mutatur. Vel circuivi id est consideravi fidem orbis terrarum in qua caput est exaltatum super inimicos meos. quod est honor ecclesie in eo exaltate. et in ipso tabernaculo eius id est in ecclesia toto orbe diffusa immolavi hostiam vociferacionis vel iubilacionis id est ineffabilis laudacionis divinum. Vel circuivi id est consideravi orbem credentem. Idem sensus cum precedenti Sed mutatur. quod sed accipitur enim per tabernaculum xpisti incarnatio et passio. in qua dyabolum expugnavit. Et hoc est. in tabernaculo eius id est in eo quod pro nobis dominus humiliatus est. dum illud attendo immolavi hostiam vociferacionis id est gaudentis laudacionis eius. Tali enim hostia delectatur. Vel circuivi a simili boni militis. hoc dicit quia sollicite castra custodit. ne alicubi sit aditus hosti. sic iste ait. Circuivi quia quasi se in prebuit ducem. ego me sibi prebeo militem. ut pro eo certem contra hostes, caute servando menia mee

mee. et in tabernaculo .i. in ecclesia immo-
laui. certa non mutantur. Uel circuiui
.i. mente mea exquisiui. ut omnes vo-
luntates eius implerem. Reliqua non mu-
Ieron. tantur. Uel circuiui exempla preceden-
cium sanctorum circumspexi quibus informarem
vitam meam. et ibi laudem ineffabilem
inueni. Unde subdit. Et immolaui in
tabernaculo eius et cetera que non mutantur.

Exaudi domine vocem meam qua
clamaui ad te: miserere mei
et exaudi me. Exaudi. Uidi
res ubi ostenditur quis labor quis gemi-
tus et oratio sit quando secundam unctionem
ut possit habere quam et sibi spiritu
prophetie promittit ibi. Credo videre que
in futuro habebo unam cum delectatione
dei contemplabor. cum incorruptione per-
Aug. gar. Ante autem quam gaudeat in illa mi-
nus est gemitus miserorum et oratio indi-
gencium. et ideo ego inter alios gementes
et orantes clamo. o domine exaudi. Uel
ita iungitur littera. Pro omnia predicta certius
peccii unam et adhuc petam. et tu domine
exaudi vocem meam interiorem qua cla-
maui ad te forti intentione pro illa
una et miserere mei. ut cum merito
mea tua sit qua in illa una sim.
et exaudi me de illa una. Preces in-
cidit cum ait. Exaudi miserere mei
quia quanto plus accipit. tanto ardentius
appetit. desiderio non est finis et satietas

Tibi dixit cor meum exquisiuit
te facies mea: faciem tuam domine
requiram. Tibi dixit quia. ideo
exaudi. quia cor meum dixit tibi .i.
desiderium cordis quod deo loquitur. vel id
a te docta tibi confabulatur. de illa

una. non aliud quam doces pertractat vel
desiderat. Nec michi ostentaui hominibus
sed in corde ubi tu solus audis dixit.
quod? hoc scilicet exquisiuit te non aliquid ex-
tra facies mea .i. presencia mea. tuam
exquisiuit. Uel pulchritudo mea. qua
sum nobilis. exquisiuit tuam. que est una
de qua supra ut contempler delectationem domini
faciem tuam quam exquisiui. Et o domine fa-
ciem tuam requiram .i. hanc insufficienter
presenciam tantum istabo. Ut autem inueniam quod
quero. tu domine. Ne auertas in futuro

Ne auertas faciem tuam faciem tuam
a me: ne declines in a me. quia
ira a seruo tuo. Ne non est in manu
mea obtinere quod peto. et ne declines
in futuro in ira a seruo tuo. ne que-
rens te in alium conuertam. tu es enim una
quam peto. Nil aliud volo habere. nec
timeo perdere nisi unam. Uehementer iste
vir sanctus fixit desiderium et petitionem
suam in hac una. aliud non petit.
una sufficit. Alius petit habere bona
temporalia a deo. et de datis gaudet. hic vero
nisi unam. Alius habens hec bona ti-
met iratum ne tollat ei. Iste non
putat iratum nisi si auerterit deus vultum suum
ab eo. etiam si quid in eo vindicet. Nil
dominus poterat dicere. Uel de presenti
potest hoc accipi. Ne declines quia oro
ne declines faciem tuam in futuro. propter
quod intererit. ne declines in ira a seruo
tuo. Non simpliciter dicit ne declines. sed
addit in ira. A quibusdam enim declinat
in ira. a quibusdam non in ira. Non in
ira declinat quando a peccatis faciem auertit
ut ea deleat. non ab ipso peccatore ut
eum perdat. In ira declinat. quando peccatum

nos indulget. Vel non in ira declinat
cum labi aliquem sinit ut cautior et for-
tior surgat. Secundum quod sic expone. Ne
declines a me seruo tuo in ira tua
id est ne me labi sinas ita quod eternaliter
puniaris. sed ut magis infirmitas cautior
fiat. Ne declines dico. sed Adiutor

Adiutor meus esto ne meus esto.
derelinquas me: neque despicias quia ego que-
ro me deus salutaris meus. nisi liber-
et in via positus. non non sufficio. Quo-
niam incena te. nisi adiuues me. Sine
te deficiam. et ideo precor in hoc id est in hac vi-
ta ne derelinquas me. quem inceptum ne inter-
mittas. Iam in via me posuisti. sed
aberrabo si me relinquas. Voluntate
liberam michi dedisti. sed sine te nichil est
conatus meus. Neque despicias me id est
non contempnas quod ego mortalis te etiam
audeo querere. quia tu es deus qui me cre-
asti et salutaris meus. qui sanas pla-
gam peccati. quem frustra creasti et recreas-
ti si mortalem despicis. quod non debes.
quia non mea propria sed parentalis culpa est
quod in hanc mortalitatem decidi. Et
hoc est quod ait. Quoniam pater meus. scilicet

Quoniam pater meus et mater adam et mater
mea dereliquerunt me: mea scilicet eua
dominus autem assumpsit me. dereliquerunt
id est huic miserie me exposuerunt pec-
cando. dominus autem carne assumpta assump-
sit me ad immortalitatem. Hoc etiam ad
litteram potest conuenire dauid. qui cum esset
fratrum minimus et a parentibus contemptus a
domino per samuelem electus est. Mistice
autem potest accipi hoc. Pater malus fuit
regnum seculi vel dyabolus. mater ciuitas
seculi scilicet babilonia id est societas impiorum

quam ideo non despicias. quoniam pater meus. scilicet
regnum seculi vel dyabolus et mater mea. scilicet
ciuitas seculi unde natus sum. dereliquerunt
me querentem te et contempnentem se. cum id
quod quero dare non possent. Dominus autem
assumpsit me qui potest dare quod quero et mo-
nerena. Ecce magna humilitas quam fecit
iste se paruulum deo. ipsum fecit sibi patrem
et matrem. pater est quia condidit. quia vocat
quia iubet quia regit. Mater est quia fouet
quia nutrit. quia lactat quia continet. Ideo dicit
dominus assumpsit me. scilicet ad regendum et ad
nutriendum. tanquam pater et mater. Legem pone

Legem pone michi domine quem. quoniam ad
in via tua: et dirige me in te tendo.
semita rectam propter inimicos meos. Igitur michi
tendenti ad te et in via iam posito o domine
pone legem id est da correctionem que non sinat
aberrare. Ideo pone legem ne aberrantem
disciplina tua deserat. Hic susceptus
audet dicere. Pone michi dico posito in via
tua id est michi christo in quo est lex cum mia que
est via vitas et vita. Ipse est sapientia
de qua scriptum est. legem et misericordiam in lingua
portat. Si ei offenderis in lege. ipse
qui pro te sanguinem effudit confitenti te
ignoscit. Idem de misericordia subdit dicens
Et dirige me vltra in semita rectam id est
in rectitudine angustiarum. quoniam non sufficit
inchoare. cum inimici donec perueniat non
quiescunt. Unde subdit propter inimicos qui insi-
diari non cessant. Ideo quod domino dicitur scilicet legem
pone et dirige. Illud ad preceptum pertinet
quia in precepto est correctio. hoc ad misericordiam per-
tinet per quam fit directio in melius. Et

Ne tradideris me in animas tribu-
lantium me: quoniam insurrexerunt in
me testes iniqui: et mentita est iniquitas

tas sibi. Ne tradideris me in aias
tribulantiu me. no dico in manus sed
in aias .i. no eos sinas faciat de ma
lis meis ut consentia eis. Et si car
nes meas das in manus eoru. Unde
in iob d. Terra data est in manus
impij .i. caro tradita est in manus
peccatoris. Trade ergo si placet carnem
mea in manus tribulantiu. sed no
aiam mea in aias eorum tradas. De
uoret caro carne. tra tra. aia tibi
illesa seruet. Et qui qs quaerit. Quare
hoc dicis. Respondit. Ecce quare. Quia
insurrexerunt in me testes iniqui.
idest de me falsa dicentes ut moueat
me et renouet a te. qui ab hoibus
gloriam quera. sed hoc non tradere in
aias eorum si cum falsus eis et
si humana captare gloriam. Et mentita
est iniquitas sibi. non mihi .i. sua me
datio delectata est. sed me non mouit.
Unde maior merces est in celo mi.
Vel mentita est sibi .i. ad dapnum
suum non meum. Omne eni peccatum in suum
redit auctorem. Hoc quoque secundum historiam
potest dici ex psona dauid sic. Ne
tradideris me in aias tribulantiu
me .s. saulis et adiutorum eius. quia
insurrexerunt in me testes iniqui. ut
doech ydumeus et alij accusatores
dauid. Et mentita est iniquitas sibi
ut dum dixerunt sacerdote achimelech
consilia dedisse dauid contra saule.
et deum consuluisse pro eo. mentita est dico
sibi .i. ad dapnum suum. quia falsi fuerunt.
Credo uidere bona domini Credo ui
in terra uiuentium. etc. Hic redit
ad illa una ad qua suspirat. qui

Cas

tot pericula tot labores me undique
pulsant. sed ego inter hec pericula et
difficultates credo me diligente credo uidere
bona domini que et hec mala propter passus
est. Et postea glorificatus sum illud. De
torrente in uia bibet. propterea exalta
bit caput. Ita et ego post linguas
mordentium et detrahentium credo uidere
bona domini. que sunt uera et eterna. Illi
mihi suadet beatitudine in terra ista que
est morientium. sed illa bona que expecto
sunt in terra uiuentium ubi nullus locus
falsitatis est. Expecta dominum. q.d.
Expecta dominum uiriliter sicut ego etc
age: et confortetur cor tuum sicut de illa
tuum et sustine dominum. una. ita tu
quicumque huiusmodi es expecta dominum securus
quia non fallit. quod promisit. etiam promisit
uerax promisit quia mentiri non potest. Ut
ita iungitur textum. qui credo uidere bona
domini. sed et si tardum est hoc amanti.
expecta dominum non fallacem. Et ut consequeris
non tenuisse agas. sed uiriliter uel fortiter
age. et tolera passione tenui uiriliter.
et passione cordis fortiter. Unde subdit
Et confortetur cor tuum. ne lasseris
et si mala eueniat. sustine dominum
perseuerans. non triduo sed usque in finem.
Distingue inter expecta dominum et susti
ne dominum. Expecta dominum .i. illud quod
~~patieris pro deo et a deo. Vel pro eo~~
~~accipit sustine d.~~ credis et speras
de deo. Sustine dominum .i. illud quod
patieris pro deo et a deo. Vel pro eo
accipit sustine dominum et expecta dominum
ut sit repetitio ad confirmationem. qui
uiriliter age et confortetur. Et sic sustine
dominum. no negatum putes quod non dum

acipis. si differt. no aufert. Ideo
no desperatioe deficias qr dnm e. susti
ne dnm. sustinendo quippe hebis eu.
que sustinebis. Aliud expta. aliud
desidera. si melius si maius si sua
uius inuenies. Sz qr dus solus bonus
est et suauis vnius ipm sustine et
desidera. ne sis inter eos qbus d.
Ve hiis qui pdiderit sustinetia.
Ad te dne clamabo. Titulus
ps hiuc dauid. P dauid
intelligit aliqn caput .i. xps. aliqn
corpus .i. eccia. interdu vtruqz sil
.i. totus xps. Vbi at in tytulo ad
dit hiuc vl ipsi. intelli. xps sicut
hic. Et est sensus. Psalmus iste att
buit hiuc dauid .i. xpo. qui loq in
hoc ps. Et est ps iste tercius eoru
q breuit agut de passioe xpi et re
surrectioe. vbi ppoint xps. et si adeo
dignus. no in se 9fide. sz totu a deo
pete. qd est vtile exemplu iustis.
Intencioe monet eos adusa tolera
re. qui volut cu xpo coregnare.
Modus. Diptit est ps. Po ponit
oro tpe passiois facta. Secdo xps
auditus de isurrectioe sua gras agit
ibi Benedcs et c. Xps itaqz p9 qd ho
pponens se ex. iustis. hiuilr ad prez ait
Ad te dne clamabo. deus
meus ne sileas a me: ne
qn taceas a me: et assilabor
descendentibus in lacu. O dne ds
meus ego ho clamabo vl clamaui
ad te. et tu o dne ne sileas a me
.i. ne vnitate vbi tu separes ab
eo qd ho su. neqn taceas a me. ho
no est in hebreo. sz est additu a sep

tuagita. qd ieronimus obelo an posito
qi iugulandu notauit. Ideo psequi
debes qi impositu no sit et assila
bor. qi dico. ne sileas et .i. qr si silu
eis. assilabor descendentibus in lacu.
.i. in miseria huius vite. Ex eo ei qr
vbu in se vnit. no su tal ho qles
ceteri q nascut. in pfunda miseria
scli. Vbi qi sileas no agnoscit vbu
tuu. Vl pt vtruqz 9uenienter legi
ne sileas neqn taceas. qd lxx no
sine ca addiderut. Intellexerut ei
illa vna oroe. s. ne sileas xpz duo
petiuisse. s. vt in passioe clarificaret
pr ptegendo. et in resurrectioe a mor
te resuscitando. Hec igit duo dis
tixerut diusis vbis. In po qde petit
clarificari in resurrectioe. Xo veo
in passioe. Et est. Ne sileas a me
in resurrectioe. sz inde mi annuendo
.i. resuscitando. et ne tm ho. sz neqn
.i. nec ad hora taceas a me. sed h.
.i. in passione clarifica ptegendo. et p9
in resurrectioe. P qua an orauit.
Deinde causa subdit. qi io ne sileas. qr
si silueris assilabor descendentibus i lacu
.i. in infernu .i. ill. q in info 9tinet.
Exaudi dne voce deprecacois
mee du oro ad te: du extollo
manus meas ad templu scm
tuu. Exaudi qi ne sileas. sz ex
audi dne voce deprecacois mee et ho
io. du .i. qr oro ad te. qd fecit xps
an traditione p tradituris. Et etia
io du .i. qr extollo manus meas ad
lignum in cruce. et hoc no p culpa
mea. sz ad 9stituendu templu scm
tuu .i. vt ecciam 9stitua. qi h facio

Ieco9
Au9
Cas
Cas

ad salute~ eo~ q~ sunt templu~ tuu~.
Vl' extollo man~ .i. opa. no~ de p~.
ad templu~ s~cm tuu~. hoc no~ muta~.
Vl' ad l~am. Extollo man~ meas
ad tepl~ s~cm tuu~ qd' est in ih~lm.
Hoc d~. s~m morem iudeo~. qb~ p~cep-
tu~ est. ut ubicu~q; ee~nt ad illa~ p~te
orarent. ubi ih~lin ee~ sciret. qd' et
ih~s ip~les lege fecit. Vl' in or~oe
man~ leuo ad tep~lu~ .i. ad celu~ q~ e~
~suetudo fideliu~. q~ in~ auxiliu~ sp~ant.
Ne sil' tradas me cu~ Ne sil:
peccorib~: et cu~ op~antib~ qu. dico
iniq~tate~ ne p~das me. exaudi. et
ne tradas me in morte~ sil' cu~ pecco
rib~. i. ea intet~oe qua illi. qu et si
tradas me in morte~. no~ eo voto
facias quo illi. q~ illi su~t peccores.
tu veritas. ne p~das me velut reu~
dapnando cu~ op~antib~ iniq~tate .i.
sicut illi intendu~t. q~ ipi op~ant~
iniq~tate~ .i. morte~ mea~ et q~ loq~u~t
pace~ dolose. Vn~ s~bdit Qui loqu~t~.
Aug Qui loquu~t~ pace~ pace~. dicentes
cu~ p~xio suo: mala Reim~ q~ a
a~t in cordib~ coru~. deo veniste
ingr~. Loquu~t~ dico cu~ primo suo.
.i. mecu~ q~ su~ p~rim~ eo~ s~m carne
et etia~ p~ ip~ensa~ maiz. q~ no~ p~tu~
sum vides vulneratu~ a latronib~
sicut sacerdos et leuita. s~z ut ve~ p~xi~
app~iam ut in eu~ facere~ miam.
Seq~t~. Mala a~t. qui loquu~t~ bona
et pace~ labijs. mala a~t su~t .i. odiu~
in cordib~ eo~. et io~ Da illis s~m
Da ill' s~cdm opa opa eo~ .i.
eo~: et s~cd~ neq~cia~ s~m qd' inten
adinuentionu~ ipo~. du~t. no~ s~cd~

qd' inde p~uenit. et est h~. p~dice~ no~ op
tare. Vl' optat iusticia~ dei in h~ ser
uai. q~ hoc iustu~ est. Ac si dicat.
Iusticie tue d~ne ~sentio q~ in~ placet
et si no~ pena eo~ delectet. et s~cdm
neq~tia~ adinuentionu~ ipo~ da illis.
Mala ei fecerunt et mala adinuene
ru~t dicentes. q~ seductor eeem et no~
deus. Alia l~ra habz. s~cdm maligni-
ta~te~ affectionu~ ipo~. q~ mala affec
tates. bona inuenire no~ p~nt. in vai
at~. sensu~ a p~ou. Et repetit ut notet
p~tinacia~ malig~tatis eoru~ dicens.
Sedm opa manuu~ eo~ retri
bue illis: redde retributione~
eo~ ipsis. Retribue illis s~m
opa manuu~ eo~. Et si aliis p~si
ad salute~ qd' fecerunt. tu~ s~cdm opa
manuu~ eo~ da ill'. i. s~m volunta
oper~ ipo~. Opa manuu~ dicit
q~ in eis studiosi fuerunt. q~ repe
ru~t. crucifixerunt linguis. et si no~
manib~. i~stinctu et si no~ actu. que
nu~ opa eo~ s~t p~essima. Hoc io d~.
ne se p~ alios excuset. Adhuc de
pena eo~ addit dicens. Redde
ipsis retributione~ ipo~. q~ mala
p~ bonis reddu~t m~. Et hoc redde
eis. ut sicut fallacia~ m~ p~ v~itate
reddebat. ita fallacia eo~ ipos fal
lat. et h~ eis accidisse manifestu~ est.
Qui no~ intellexerunt opa
d~ni et in opa manuu~ eius:
destrues illos et no~ edificab~
eos. Qui no~ intellexerunt opa
d~ni. vl' in opa d~ni .s. v~bu~ factu~
ee~ hoie~m. Hec est nimiru~ ipsa
retributio eo~. ut que maliuola

nō hoīem̄ teptauerīt. nō cognos
cerēt eē deū. Et q° ꝯsilio incarn̄ tu
pr̄ miserit. et nō īellexerūt ī opa
manuū ei9 īusibilia .i. nec ipsis
visibilib9 opib9 moti sīt. q̄ porrā
sūt vsq̄ ad oclōs coꝝ. p que ad ī
uisibilia ducerēt̄. s̄ nō īellexerīt
et iō destrue illos. Vl' destrues ut
nichil mi noceat. nec p9ecuē mee.
et nō edificabis eos postea ut
solebas olim post captiuitates. s̄
de hac captiuitate nō reducetur.
Cas Vl' ita qm̄ reddit causā q̄lr̄ r̄tri
buendū sit eis. Da .i. merito red
de debes. qm̄ .i. si deessēt opa q̄ fece
rūt (q̄ xp̄s fecerat) h° sufficerēt dap
natiō̄ coꝝ. qm̄ ipi nō īellexerūt
Aug p lege .i. pphās quib9 pstructi sūt
opa dn̄i .i. īuisibilia q̄ opat' de9
p me. et in opa manuū ei9 .i. nec
etiā visibilia que p me d̄s opat'
īellexerūt. et iō destrues illos et
nō edificabis eos .i. nō sic destru
es ut in melī9 reedifices. sicut
paulū .i. multos alios destruxisti
ut faceres meliores. s̄m illd̄ iheme
Misi te ut euellas .i. dissipes et
destruas .i. disppdas et edifices .i.
plātes. Vl' destrues illos .i. nō edi
ficab' eos .i. excecabis eos. nō ad
horā. s̄ vsq̄ in finē. Bn̄dc̄s dn̄s
Benedictus dn̄s: Hc̄ dā ps ubi
qm̄ exaudiuit̄ vocē xp̄s auditꝫ
deprecationis mee. de resurrec
tioē grās agit. subdēs de salute
credentiū. qī nō ex diffidētia oro.
qm̄ dn̄s exaudiuit vocē deprecati
ōis. mee. vn̄ ipe bn̄dc̄s sit. Exau

diuit dico. ita q°. Dn̄s est adiu
Dn̄s adiutor me9 .i. tor me9.
ptector me9: .i. ī ipo spa .i. mei ta
uit cor meū .i. adiutꝫ sū ta paciē
tis. et ptector me9 .i. mei in īmorta
tate resurgētis. .i. in ipo sperauit cor
meū .i. adiutꝫ sū. Hc̄ Et r̄floruit
Et refloruit caro qī adiutꝫ sū
mea: et in volūtate et sic q caro
mea cōfitebor ei. mea r̄floruit
īmunitate pcī. q̄ in adā defloruit
p pctm̄. flore g° quē in hoīe pmo
amisit. in me recupauit. q̄ sū vicio
et pctō ꝯceptꝫ sū .i. natꝫ de spū sc̄o
Vl' caro mea refloruit .i. iterū in
resurrectioē floruit. s. cū r̄surrexit
q̄ prius īmunitate floruit in ꝯcep
tione. Vn̄ iam metu mortis cō
sūpto ꝯfitebor ei. .i. hoc ex volūtate
mea .i. ꝯfitebūt̄ ei. mei in qb9 ego
sū. et h° nō timoris necessitate sb lege. s̄
libera volūtate cū lege. Dn̄s fortitu
Dn̄s fortitudo plebi do. H̄ sbdit
sue: et ptector salua de salute
tionū xp̄i sui est. credentiū
qī .i. merito ꝯfitebūt̄. qr dn̄s ipse
idē q̄ est adiutor me9 .i. ptector est
fortitudo in pugna cōtra dyabolū.
plebis sue .s. q̄ in eo ꝯfidit. Nō g°
se forte putet plebs. ut suā psuāt
iusticiā ꝯstituē. s̄ iusticie dei se sb
iciat. Et ipse est ptector saluatio
nū xp̄i sui .i. illos q̄s xp̄s ad salu
tē elegit. ptegit h̄ in lucta. ne le
dant' a dyabolo. Vl' de futā pt
h° accipi. cū in pugna est ipe for
titudo suoꝝ. et p9 pugnā est ptec
tor saluationū xp̄i sui .i. saluos

factos p xpm̄ suū ī morl[itate]. ꝓteget
q̄ ego iā r̄suscitatꝰ. iā florēte cīne
meꝗ. īterpello et oro. sic. D.

**Saluū fac ꝑplm tuū dn̄e
et bn̄dic hereditati tue: et
rege eos et extolle illos vsqꝫ
ineternū.** O dn̄e pr̄ saluū fac a
malis sc̄li ꝑplm tuū. qui et meꝰ est
q̄r oīa mea tua sūt. ⁊ bn̄dic h̄edita-
ti tue .i. auge v̄tutibꝰ vl̄ nūō here
ditatē tuā que est ⁊ mea. q̄r dixisti.
Dabo t̄ gētes h̄editatē tuā ⁊c̄. E-
te qm̄ ista est spes credentiū. cū ꝓ eis
orat. passꝰ ꝓ eis iudex ⁊ aduocatꝰ.
Sed. Et rege eos in hac t̄pali vita
ne declinēt ad mala. ⁊ extolle illos
a terrenis vsqꝫ ī et̄nū .i. vsqꝫ ad appre-
henda et̄na. Vl̄ extolle illos ī itel
lcū .s. sc̄pturarꝫ et bono op̄e. ⁊ hoc
vsqꝫ ī etnū .i. ꝑ totū h̄ sc̄lz vsqꝫ ī fine.
Cas Vl̄ extolle illos vsqꝫ ī etnū .i. hīc extolle
illos vsqꝫ ī etnū .i. in et̄na vita.

Aug **A**fferte dn̄o. Titulus. Psalmꝰ
dauid in ꝯsūmacōe tabna-
culi. In libro regū le[gitur]. q̄ in t̄pe
hely sacerdotis. dimicauerūt filij
isr̄l ꝯtra philisteos ⁊ victi sūt ab
eis. Duo q̄ꝫ filij hely .s. ophni et
phinees in ꝑlio occubuerūt. ⁊ ar-
cha dn̄i capta est a philisteis. et
tr̄slata est in azotū. Posueruntqꝫ
eā philistei iuxta ydolū dagon.
In crastino aūt īuenerūt dagon an
archā ꝓstratū ⁊ erexerūt. Et sil[iter]
in crastino sc̄do īuenerūt ꝓstratū
quē iterū erexerūt. Et 3° īuenerū-
ītē an archā ꝓstratū abscīso ca-
pite ⁊ palmis manuū. Fuit aūt
in regionibꝰ philistinorꝫ archa sex
mēsibꝰ. et ꝑcussi sūt plaga vehemē-
ti. ebullierūt eī mures de terra et
demoliebāt. eos atqꝫ corrodebāt
extales eorꝫ ꝑminētes. Hac igit̄
plaga ꝑcussi ⁊ ꝯpulsi. tandē remi-
serūt archā in gabaa. atqꝫ ꝓ pri-
plaga sananda miserūt cū archa
iuxta nūm ꝓuīciarꝫ quīqꝫ anu-
los ⁊ totidē mures aureos. Cū aūt
dauid ꝓspe r̄gnaret mortuo sau-
le ⁊ filio eiꝰ hysboseth. tulit archā
de gabaa et detulit in ih̄rlm. quā
reducta fecit ei tabnaculū et ob-
tulit holocausta. Ad qd̄ iux lr̄am
videt̄. h̄ alios hortari. hostias affer-
re. Sꝫ poci[us] de sig̃ficato tabnaculi
.i. ecclīā agit̄ hic. Dicit̄ eī archa
listeis reducta fuit. cui dauid tab-
naculū extendit. sic xp̄s a man[u] dy-
aboli reduxit ecclīam. eiqꝫ do[na] gr̄e
contulit. De cuiꝰ ꝑfectiōe hic loqt̄
ꝓph̄a .s. q̄ septē donis sp̄s sc̄i cam
replet xp̄s. et in eis ꝯfirmat ⁊ sic
ꝑmouet. ⁊ pꝰ remunerabit. Et est
sensꝰ tytuli. Ps̄ iste ꝯuenit dauid
ꝓph̄e. qui h̄ loqt̄ habitꝰ in ꝯsūma
cione tabnaculi .i. agēs de ꝑfecti-
ōe ecclīe in hoc sc̄lo. vbi ꝯtra dyabolū
in ea militat̄. et io tabnaculū d[icitur].
Quadmodū h̄[abit]ac[u]l[u]m futurū statutū d[icitur].
domꝰ qa in ea q̄escet. Intentione
monet fideles vt se offerant tali
ꝯsūmatori. Modus. Triptitꝰ est
psalmꝰ. Pō monet fideles sacrificia
offerre. 2° agit de ꝯstitucōe eccl̄ie
enumerans septē dona sc̄i sp̄s. ibi
Vox dn̄i. 3° dicit q̄d ꝯstitute fiet

ecclesie. ibi. Dominus diluuium. Mouens ergo
psalmista fideles offerre spirituales hostias
deo ait. O filii dei, non uerum uel perditionis.
xxviij. Afferte domino filii dei: affer-
te domino filios arietum. Af-
ferte domino vos ipsos in fide et operibus
bonis. In hac serie ostendit. cui. et
et quid et quo et ubi et quare offerre de-
beat. Cui. scilicet domino. Qui. scilicet filii dei.
Quid. filios arietum. Quo. afferte domino
gloriam et honorem. Ubi. in atrio eius
Quare. vox domini. Dicto ergo cui et
qui debeat offerre. subdit quid. Afferte
Cas domino filios arietum. id est vosmetipsos. non
corruptos erroribus quos per euangelium
genuerunt apostoli duces gregum atque
Aug custodes. qui sollicita diligentia custo-
diunt gregem. quia non deest impugnatio ab
hereticis. Ideo ait. Afferte vos scilicet domino
filios arietum. id est filios apostolorum quos
imitari debetis velut patres. Qui di-
cuntur arietes. quia duobus cornibus id est
utriusque testamenti auctoritate preualuerunt
contra hereticos atque superstitiosos. et ydo-
la qui duram fronte diruerunt. In est
cornutum pontificalis domino habens cornua
quia omnis scriba doctus in regno celorum
profert de thesauro cordis sui noua
et uetera. Et sexta mansio filiorum
israel uenientium de egypto fuit helim
ubi erant xij fontes et lxx palme
quod tam nomine quam loci qualitate ordinem
apostolicum significat. Interpretatur enim helim
arietes. hii sunt apostoli fidelium gregum
duces. Duodecim fontes. xij sunt apostoli.
primo a domino electi. de quibus emanat aqua
uiua saliens in vitam eternam. Septua-
ginta palme sunt alii lxx domini discipuli

in eternum luce a domino designati et ad
predicandum missi. qui palmam victorie
christi toti mundo nunciauerunt. Et
sciendum quod per dominum tota trinitas hic
accipitur. id est pater et filius et spiritus sanctus. De-
Afferte gloriam et honorem domino:
afferte domino gloriam nomini eius: adora-
te dominum in atrio sancto eius. Afferte
domino. scilicet trinitati gloriam et honorem. ut
per opera vestra bona glorificetur deus et
honoretur. Et repetit. Afferte domino gloriam
ita quod etiam nomini eius afferatis ut scilicet
gloriose per vos innotescat per orbem. Deo
enim nichil ex vobis accedit. sed congruum ad
illos qui in proficiunt dicitur. ut afferamus
domino gloriam et nomini eius. Vel per dominum
in hac serie christus intelligi potest. Cum Cas
enim ei commissa sit trium personarum essentia
diuisa tamen septuaginta locis diuersis apta-
tur personis. sicut hic dominum accipimus
christum. qui etiam uirtutibus consummat.
Huic ergo domino id est christo afferte vos
filii dei. afferte vos huic domino fili-
os arietum. Non mutat verborum seriem.
Deinde quo afferre debeat subdit.
afferte domino christo gloriam. ut predicen-
tis quod ipse equalis sit patri. et honorem
quia ipse est qui habet imperium in rebus
Afferte domino christo gloriam. ita quod nomini
eius ut gloriose per orbem innotescat. De-
inde ostendit ubi afferre debeant
dicens. Adorate dominum in atrio sancto eius.
Vel in aula sancta eius. id est in dilatato et
sanctificato corde. quia ex eius caritate est omnis sanctitas.
Vox domini super aquas. deus ma-
iestatis intonuit: dominus super
aquas multas. Vox domini. Decimus
psalmus. ubi agitur de constitutione ecclesie in

qua septem virtutes spiritus sancti cum mag
no propheta enumerat. Incipit autem
ab ymo .i. a spiritu timoris. et ascendit
usque ad supremum .i. ad spiritum sapientie
Ysaias autem econuerso easdem enumerans
a summo ad ymum descendit dicens.
Et requiescet super eum spiritus domini. spiritus sa-
pientie et intellectus. spiritus consilij et fortitu-
dinis. spiritus scientie et pietatis. et replebit
eum spiritus timoris domini. Ideo descendendo
ysaias enumerat. quia agit de christi incar-
natione. in qua se exinaniuit formam ser-
ui accipiens. Hic autem ab ymo ascen-
dit ad summum. quia agit de ecclesie consti-
tutione. que a timore qui est initium
sapientie incipit. et ad maiora paula-
tim ascendit. Et ostendit. hic quare sit
domino offerendum. quod ideo afferte. quia vox
domini .i. christi. est facta super aquas .i. super
iudeos. qui erant in fluxu seculi et super
aquas multas .i. super populos gentium.
Qualiter autem sit facta illa vox. osten-
dit cum ait. dominus deus maiestatis in-
tonuit .i. christus qui est rex glorie de
nube carnis terribiliter primas predica-
uit. et intus mentes hominum quod est
dicere predicatio christi spiritum timoris
dedit iudeis et gentibus. nec intonare
christus destitit. donec daret virtutem .i.
pietatem. Et hoc est quod subdit Vox domini
Vox domini in virtute: .i. predicatio
vox domini in magnificentia. christi facta est
in virtute .i. pietatem dedit que timori
comparata est .i. respectu timoris dicitur virtus.
Est enim pietas cultus erga deum. que
exhibet postquam deum offendere timet
Addidit etiam deus magnificentiam
.i. scientiam que est tercia gratia que magni-
ficos facit. ut qui est in cultu dei. sciat
quomodo se agat in presenti. Et hoc est quod
subdit. Vox domini facta est in magni-
ficentia .i. predicatio christi spiritum scientie de-
dit. quo scimus conuersari recte in medio huius na-
tionis praue et peruerse. Hic etiam Vox domini
Vox domini confringentis est confringen-
cedros: et confringet tis cedros
dominus cedros libani. .i. dominus etiam
confringet per primas et humiliter cedros
.i. altos de gentibus. et confringet dominus
cedros lybani .i. altos de iudeis. qui
tempore ultimi introitus qui reliquie salui
fient. ita franget et humiliabit. ut quilibet
libet aduersa non refugiat pati. quod est
dicere. dabit spiritum fortitudinis gentibus
et iudeis ut sint fortes in hijs que
spiritu scientie cognoscunt. Per cedrum autem hic
superbia intelligitur. quia cedrus altissi-
ma arbor est maxime in libano. ubi
sunt magis copiose cedri. Hec arbor
si succisa inutilis est. in sua radice
manens non facit utiles fructus. sic
superbia que peccatum nobis intulit. in sua
radice manens inutiles parit fructus. gra-
tia succisa. succrescunt fructus gratie.
Et comminuet eas tamquam vitu-
lum libani: et dilectus quemad-
modum filius unicornium. Et sic
concisa atque confracta in eis superbia. co-
minuet .i. humiliabit eas tamquam vitulum
libani. In lybano monte pascuali
vituli ad sacrificia nutriebantur. qui
mons ille ferax est herbarum et in pin-
guibus fontibus. consitus arboribus. Humiliati sunt
recte comparantur qui de superbia humiliati sunt
et tamquam vitulus pati sunt pro christo mori.
Comminuet eas quasi tamquam vitulum libani

Aug

m .i. humiliabit eos adeo ut comm-
leant. per xpo si sit opus. Et qui dixe
rant. confringet comminuet. et non dixerant
quos. hic determinat. Et dilectus .s. hoc
faciet .i. xpus superbiam comminuet.
De quo pater. Hic est filius meus di
lectus. qui est quemadmodum filius unicor-
nium .i. filius iudeorum secundum carnem qui in
una lege superbiunt. Ioseph dicuntur unicornes.
Vel ita. Et dilectus. qui illi
confringent et comminuent. Et quid
mirum si illi comminuent. non est mirum.
Et dilectus enim .i. xpus comminuet .i.
humiliabit usque ad mortem et hoc. quem
admodum filius unicornium .i. secundum quod
ipse est filius iudeorum .i. secundum quod ipse est
homo. Aliter autem cum sit deus non videtur posse
comminui. Deinde subdit de spiritu consilii dicens.
Vox domini intercidentis flammam
ignis: vox domini concutientis deser-
tum: et commovebit dominus desertum
cades. Vox domini est intercidentis
flammam ignis. Ignis est fomes peccati
flamma que inde exit est consensus
actus et consuetudo. sed hanc flammam
dominus non quidem extinguit sed interrupit
et intercidit dato spiritu consilii ne veni-
at usque ad consensum vel usque ad actum
vel consuetudinem. Hoc fortibus convenit
ne si ociosi sint erumpat flamma ab
igne. Deinde subdit de spiritu intellectus
dicens. Vox domini concutientis desertum
.i. commoventis gentiles ad fidem. De-
sertum vocat gentes que sine lege
sunt deo. sine prophetis fuerant. et
commovebit dominus desertum cades .i.
iudeos. Cades ad litteram. locus est
ubi aqua de petra data est. quod et
modo fit. et ibi ad litteram. et spiritualiter
hodie in ecclesia. quando etiam dura corda
ad fidem convertuntur. que emanant aquas
vivas. Interpretatur autem cades sanctum legis
desertum quasi cades .i. a sancto legis iudei
deserti sunt. quia non habent sensum legis .i. spiritu
alem intellectum legis. sed hos et genti
les dominus commovet et concutit. ut agri
cola sterilem terram ut fructificet .i.
dat intellectum. ut scripturas etiam secundum
anagogen percipiant. quod fit in mente
bene pacata consilio. Per hunc quasi intellectum
scripturarum pervehit usque ad spiritum sa-
pientie. et facit eos cervos. qui conscendant
in monte sapientie. que est de divina essen-
tia. et hoc est quod subdit. Vox domini .i.
Vox domini preparantis cervos .i. predi- Aug
catio et revelabit condensa: et in templo eius
plo eius omnes dicent gloriam. xpus est
preparantis cervos .i. tribuit spiritum sapientie Iero
quibusdam qui superant et repellunt ve-
nenosas linguas hereticorum. et ideo com-
parantur cervis. et hoc non solum gentibus
prestat sed et iudeis in ultimo revelabit
ea que a deitate sunt condensa. Aperiet Cas
enim eis opacitates librorum et umbra
cula misteriorum ubi libere pascantur.
Attende quod a timore incipiens usque ad
sapientiam conscendit. Cum omnibus enim hiis
gradibus donorum. timor castus .s.
sociatur qui etiam a perfecta caritate fo-
ras non mittitur. Potest etiam hec
series legi sine consignata septem do-
norum distinctione. Hoc modo. Vox domini
.i. predicatio xpi est facta super aquas .i. Aug
super populos. non fit hic distinctio inter
iudeos et gentes. Deinde qualiter sit facta
subdit. Deus maiestatis .i. xpus into-

init. i. de nube carnis terribili· p̄maz
p̄dicauit. et p hec dn̄s. i. xp̄s ītat
sup aquas multas. i. s[cilicet] p̄plos multos
Ipse enī xp̄s. postq̄ⁿ voce misit ap̄lis
et p̄terruit eos. cōuertit eos in se. et
ītat in eis p fidem spem et carita-
tē. et accepit eosdē p aq̄s et aquas
multas. Et vox dn̄i. i. xp̄i iā ī ipis
habitātis est in v̄tute. i. potētes
facieñs eos. Et vox dn̄i est in mag-
nificētia miraculoꝝ ul' op̄m. i. mag-
na facieñs in eis miracula et op̄a.
Et vox dn̄i est cōfringētis cedros. i.
p̄dicatio xp̄i. cōtricioñ cordis est
humilians sup̄bos. et cōfringet dn̄s p
p̄maz cedros libani. i. elatos nitore
terrene nobilitatis. Lybanus enī intp̄-
tat' candidatio. quo significat' candor
sc̄li. quo nitētes et elatos dn̄s co-
fundet et cōfringet. p ignobilia mun-
di que elegit. et ablata sup̄ba alti-
tudine illoꝝ comminuet eas cedros
. i. elatos sc̄li opib9 tāq̄ⁿ vitulū liba-
ni. i. deponet et humiliabit eos ad
imitationē humilitatis sue. qui ut
ut vitulus ad victimā crucis duc-
tus est. p nobiles sc̄li significatos
p lybanū. Vn̄ p̄pha. Astiterūt reges
terre et principes cōuenerūt. Et non
mirū si illi comminuent'. Nā et ipse
dilectus. i. xp̄s p̄ris unicus com-
minuet se. i. exinaniuit se nobilitate
sua. et factus est hō quēadmodū
filius unicorniū. i. filius iudeoꝝ ig-
norancium iusticiā dei. et sup̄be iac-
tanciū. tāq̄ⁿ singularē sua iusticiā.
Et vox dn̄i est intercidētis flāmā
ignis. i. trāseuntis sine ulla lesioñ

sua p ardore cōcitatissimū p̄seque-
ciū. Vel' diuidētis furentē irā illoꝝ
ut alij cōuertant'. alij nō. atq3 ita inter-
cidentis tumultū illoꝝ. ut alios
in suā caritatē trahet. alios ī sua
malicia relinquet. Se[quitu]r. Vox dn̄i
cōcucientis desertū. cōmouentis
ad fidē gentes q̄ erāt sine deo. sine
lege et p̄phis. et tūc cōmouebit
dn̄s desertū cades. i. celebre faciet
sc̄m scripturaꝝ suaꝝ. qd' a iudeis
nō intelligētib9 deserebat'. i. intel-
ligibilia faciet v̄ba legis. Se[quitu]r. Vox
dn̄i est p̄parantis ceruos. i. p̄ficientes
eos q' superant et repellunt venena-
tas linguas. et tūc reuelabit con-
densa. i. opacitates libroꝝ et um-
bracula misterioꝝ ubi libere pas-
cant'. et in teplo ei9. Unusquisq3 con-
dit quod septē domus cōsūmat ecc[lesi]a
xp̄s. Hic d[icitu]r qd' in ea fiat. Et vocat'
hic templū qd' in titulo tabernaculū. et
Quasi. ita p̄fecit xp̄s ecc[lesi]am et cōsumma-
uit oēs qui st' in teplo ei9 sic cōsumma-
to dicet glām. Vel' oēs dicet. alia
tuā glām. Unusquisq3 enī laudat
deū p̄prio suo dono. Qui g[rati]o nō
dicet glām. nō est vere in templo
Qui dare glām. Dn̄s diluuiū

Dn̄s diluuiū ihītare facit: et sedebit dn̄s rex in eternū.

Terria p̄t
ubi d' q'd
cōstitute ecc[lesi]e
fiat. qi. Ideo eciā dare glām. q' dn̄s
facit hoc templū. i. scōs in ecc[lesi]a. q' in
archa noe cōstitutos ītare dilu-
uiū huius sc̄li. i. facit eos ītare
illesos int' fluctes et sbmersores
ut archā noe seruauit int' fluctus

et aquarum inundaciones. Vel dominus facit diluuium .i. illos malos qui alios in peccatum submergebant inhabitare hoc templum .s. ecclesiam. quia etiam hos tales ad unitatem sancte ecclesie conuertit. Vel secundum aliam litteram. Dominus diluuium inhabitat .i. aquas baptismi: que crimina mundi purgant. sicut per diluuium purgatus est mundus. Et sedebit ostendit quo christus confirmat ecclesiam. hic qualiter permonet. quasi. ita confirmat dominus templum sanctum suum. et deinde in eo templo sedebit dominus rex in eternum .i. regnabit in eis in eternum .i. potens et regens eos usquequo eternitas veniat. Et vere regnet. quia Dominus dabit virtutem populo.

Dominus virtutem populo suo dabit: dominus benedicet populo suo in pace.

vincens dimicantium. quia non est pax in hoc seculo. Deinde subdit de remuneratione. et dominus benedicet populo suo in pace. etiam in semetipso pacem illis dans. Vnde ipse in euangelio ait. Pacem meam do vobis. pacem relinquo vobis.

Exaltabo te domine. Titulus psalmi cantici in dedicatione domus dauid. Non legitur dauid fecisse vel dedicasse aliquam domum domino. De spirituali itaque domo hoc accipiendum est. Totus enim christus .i. sponsus et sponsa vna domus dei est. quia et in capite christo plenitudo diuine gratie habitauit et de plenitudine eius nos omnes accepimus. Hec autem domus quantum ad caput et ad membra fabricata est et dedicata quantum ad christum. fabricata est in eius conceptione. dedicata vero in eius resurrectione. quando resurgens a mortuis inmortalitatis gloria confirmatus est. Quantum vero ad ecclesiam cotidie fabricatur. dum in hac laborat. Dedicabitur autem in futuro. quando sancti resurgentes a mortuis. stabunt in magna constancia fulgentes sicut sol. Dicitur autem hec domus etiam tabernaculum sicut in precedentis psalmi titulo. tabernaculum dicitur secundum presentem statum quando in ea militatur. quia tabernaculum proprie belli est. Domus vero dicitur secundum statum futurum quando in ea quiescetur. vt in huius psalmi titulo. Superior enim egit de consummatione tabernaculi tempore belli. Hic autem est psalmus cantici .i. leticie habite in dedicatione domus domini .i. pro dedicatione domus christi. que dedicatio modo in capite facta est. postea futura est in membris. Inde igitur leticia est quia domus dedicatur .i. confirmatur. que in eterna pace manebit. renouato corpore. non tantum christi sed totius ecclesie. Et loquitur christus totus in hoc psalmo. quia verba psalmi huius quedam capiti. quedam corpori. quedam vtrique conueniunt. Et est iste psalmus breuis de passione et resurrectione christi. vt passio non terreat. quos spes resurrectionis letificat. Intentione monet per spem dedicationis iam in christo facte fideles ad laudem. Modus. Tripartitus est psalmus. Primo agit christus de sua dedicatione. iubens sanctos idem sperantes laudes dicere. Secundo dicit quo dedicationem meruerit. ibi. Ego autem dixi in habundantia mea. Tercio quo eam acceperit. ibi. Audiuit dominus et misertus. Christus ergo secundum quod homo gratias agens deo pro sua dedicatione ait. Exaltabo te domine etc.

Cas

.ps xxix.

Exaltabo te dne qm susce
pisti me: nec delectasti
inimicos meos sup me. Odne
exaltabo .i. altitudine tua laudabo.
et io. qm suscepisti me. in resurrec
tione dedicando me gla ipassibilitis
hoc mo d. in psona fundamenti .i. xpi
capitis. qd ia dedicatu est. postea
vero .i. in futo dicet ex psona domus
vniuse. cu in ea resurrectioe fuerit
dedicata. Ite ex psona capitis sbdit
nec delectasti. vl iocundasti alia lra.
inimicos meos sup me .i. no pmisi
sti inimicos meos iudeos. s. z demoes
delectari vl iocundari sup me. Dne ds
Dne ds meus clamaui meus cla
ui ad te: z sanasti me ui ad te
z sanasti me. Non videt hec vba ee
xpi q. iocundasti z clamaui. Alteru
videt qppe falsu. alteru ipossibile.
Falsu qppe videt. q inimici no sut
iocundati sup eu. cu in euan. legatur
flagellatus fuisse colaphizatus crucifi
fixus. Ite qrum pmo ipossibile videt.
q xps clamet z oret. cu sit ops ds
qui fidelium vota implet. p que z oia
naalia fca st. Sz sciendu q xps nec
deus tm nec ho tm. sicut diuisi heti
ci dogmatisauerut. s verus ds est
et verus ho. nec duo tn s vnus est
xps. qui no scdm qd deus est sed ex
eo qd homo est ifirmus e. z ex hoc
etia orans pro nob. et mediator int
deu trinitate .i. prem et filiu et
spm scm. z hoies pctores. hns cu
vtroqz quenientia. In eo eni qd
ifirmus est ppinquat nob. In eo
qd no iniquus est. iugit nos deo.

In hoc tn etia qd est ho. pest nob vt
caput. in quo st oes sensus in ceteris
mebris. Non est g. incogruu vl im
possibile eu scdm hoiem orare q sup
sit. qz ipe est q orat scdm deitate. et
sup hnc qre iocundati st inimici i eius
ce. sic z sup suos iocudat in passio
nibus. s no in dedicacoe. vl sup eu
vl sup suos. Ideo verum est qd ait
Nec iocundasti vl delectasti inimicos
meos sup me. .i. no pmisisti eos
iocundari sup me in dedicacoe. s. et
si ante. Deni expoit susceptione di
cens. Dne ds meus clamaui ad te in
passione z sanasti me in resurrec
tione. qz ia no gero egru corpus s glo
su z imortale. Et io o Odne eduxisti
Dne eduxisti ab iferno ti aiam
aiam meam: saluasti me meam de
a descedentibus in lacu. iferno. h
expoe no indiget. Manifestu e ei
xpi aiam cu aiabus scoru de iferno
educta a deo. et saluasti me a des
cedentibus in lacu .i. ab hijs psequ
tibus q descendut in scli pfunditate
Lacus ei est pfunditas scli. s. habu
dantia luxurie z nequicie. Qui ergo
libidini se imergut et tirinis desi
derijs. ipsi descendut in lacu. Tales
xpm psecuti st. s ab hijs ia saluatus
est in resurrectioe. ne aplius ei ca
sit. Vl saluasti me a descedentibus i
lacu .i. a codicoe pfunde recitatis. s
tinuimus a pcco z corruptibilitate carne
qz ipassibilis. Vl saluasti me a desce
dentibus in lacu .i. de lacu iferni. vbi aie
pctorum st. ne sicut illi preps caderet i morte
Psallite dno sci eius: z cofitemini

memorie scitatis ei9. Psallite
Pri9 canticu sequit ps9 et vox ecclie ul'
aplhe est hic attedentis hec futura
in mebris q pcesserit in capite
vn exultat et alios exultare monet
qm qr surrexit caput nrm. Hoc g9
spate ecctia mebra qd videtis in ca-
pite fcm. Hoc spate qd credidistis
in capite. qr idem pmissu est vob.
Has g9 pmissioes hntes psallite
dno ope o vos sci ei9. Vl' totu pt
dici in psona ecclie loqntis ad xpz
sic. Exaltabo te dne .i. altitudine
tua glose laudabo. Ideo qm sus
cepisti me in adiuacoe .i. suscipies
in futuo in resurrectioe et ia sus-
cepisti in spe nec delectasti ul' iocu
dasti inimicos meos sr me .i. non
iocudabis eos tuc sup me. qui p
orbe varijs psecucoibus me conati
sut opprime. qr tuc no iocudabut
inimici sr nos vt modo. Idem ex
post susceptione dices. Dne de9
me9 clamaui ad te et sanasti me
iam in spe. et in futo sanabis in re
Et o dne eduxisti ab iferno aiaz
mea. qr et aias iustoz q ibi detine
bant eduxit. et alios a penis libe
ras ne illuc mitterent fecit. Vn sb
dit. Et saluasti me a descedentib9
in lacu iferni. g9 psallite dno bn
opando sci ei9 et cfitemini meorie
scitatis ei9 .i. laudate eu. qr meor
fuit scificare vos .i. scitatis q vos
scificauit no est oblit9 h9 toto tpe
qd desiderio vro nimis longu esset
Vos at ciuitatis ei9 obliti. s ipe vos
no est oblit9. Vel cfitemini meorie

scitatis ei9 .i. laudate eu qr ex boi
tate sua et scitate meor fuit vri.
Ideo psallite et cfitemini. Qm ira .i.
Qm ira in idignacione vindicta q
cione eius: et vita vindicauit
in volutate eius. in vos p'
pccm qd morte soluistis. fuit in
indignacioe ei9 .i. in cominacioe
ei9 cotepta qua dixerat pmis pa
rentib9. Qua die comedetis morte
moriemini. Illi vo tetigerut et mor
tui st et eiecti de padiso. Ergo
qd abierit hoies pro pcco est. s
tn est spes. et .i. qr vita est in vo
lutate ei9 .i. vita etia no virib9
nris ul' meritis. s qr voluit dedit
ad qua p vos no rediretis. sed
ipse vos reduxit et gratis saluos
vos fecit. no eni digni eramus.
Quo ei est pccor dign9 nisi sup
plicio. sed ipe ipios p fide iustifi
cauit eisqz vita donauit Ad ves
Ad vesperu demo peru &c. Du
rabit fletus: et ad ob9 pcris
matutinu leticia. duo alia
reddit h9 mo. Qa ira est in idig
nacioe ei9. io ad vesperu demo-
rabit fletus. et qr vita est in volu-
tate ei9. io ad matutinu erit leti
cia. Psequere ordine lre et vboru
exposicio sic. Ira pcessit ex eius
indignacioe. et illa ira no est bre-
uis ymo loga qr fletus .i. oimoda
hois miseria tam culpe qm pene in
cipiens ad vesperu ade. ta tpis q
peccauit demorabit vsqz ad ma
tutinu. Vespa eni est qn sol in
occasu declinat. quo tpe ada per

tauit. et lux veri solis .i. xpi. q est
sol iustitie et lumen peccatorum ab eo
occidit. vergente tunc in occasum sole
tpis. Vn in genesi. Cum deambula-
ret dns in padiso ad auram post
meridie. timuit adam et abscondit
se. Iam ille peccator tegebat se inter
ligna padisi. nolebat vide facie
dei ad quam psueuerat gaude. Oc-
ciderat illi sol iustitie. non gaude-
bat ad pñciam dei. Jn inchoata e
ois ista mortalis vita. dies versus e
in nocte. leticia in fletu. Desle g
o genus humanu qr nasceris de ada.
Ex adam eni facti sumus oes. et qtqt
peccauerunt filios et peccatum sunt.
ex adam sunt. ex quo et ipi peccati
sunt. Vespe itaqz cepit p9 meridi-
em. vbi lux sapie a peccate hoie re-
cessit. qui et morte dapnatus est. Et
ex tunc durat fletus qz diu in labori-
b9 et temptacoib9 ppls dei expectat
die dni .s. matutinu. et hoc est fletus
.i. vniusa miseria hois incipiens ad
vesperu ade quo peccauit et lux i-
terior ab eo recessit. demorabit .i.
diu et in multis morabit. diu qa
no est. mox tota restitutio f vita
a dno. et in multis. qr oes ab eo
nascim in pcto et pena. Demora-
bit dico vsqz ad matutinu .i. vsqz
ad die dni quo resurrectio nra fu-
tura est q in matutina xpi resur-
rectioe pfloruit. et tunc .s. in ma-
tutino erit nob leticia phennis
qr tunc absterget dns oem lacri-
ma ab oculis scorum. Ali. b9 mo-
rale intellem. Dicit et matutinu

vl mane ortus fidei et caritatis .s.
tu lux gre oritur fideli que occidit
peccanti. p quam in aia resurgim9
scdm illud. Exurge a mortuis et
illuiabit te xps. Pro quo resur-
rectione designanda dns mane
surrexit. idem pmittens nob p sua
resurrectione. que est efficiens causa
nre resurrectiois et aie in pnti. et
corpis in futuro. Xps eni cui9 actio
nra est instructio no sine misterio
celebris fuit in hoc vespe qo pecca-
uit adam sepeliri voluit et mane
resurge. et hoc mane tercie diei.
Vespe ei est sepultus vt ondet se
mori no p culpa sua sed p nobis
q vespe sumus sepulti in padiso .i.
p pcm ade comissu vespe in pa-
diso sepulti sumus in culpa et in
pena. Mane resurrexit. vt nos ma-
ne resurgamus. qd est qn lux gre ori-
tur hoi in mente. In mane tercie
diei resurrexit. ita et nos resurgim9
die tercio .i. tpe gre. qd est p9 temp9
an legem et sub lege. Qd g triduo
illo ondit caput tuu in se h triduo
scli ondet in te. Si eni scdm cogitet
vn9 dies est an lege. scds sb lege
tercius sb gra. et hoc est fletus in-
cipiens ad vesperu de hoc no mutat
vsqz ad matutinu .s. quousqz hoi ori-
atur lux fidei p xpi matutina re-
surrectione et tunc erit leticia. Vel
Ad vesperu demorabit fletus qz pas-
so et sepulto dno. apli et mulieres
in fletu et gemitu inmorabat. et ad
matutinu fuit leticia. qa mane
venientes ad sepulchru gloriam resur-

rectionis ab angelis acceperunt. Et
dem est mulieribus. Ite nunciate
fratribus meis ut eant in galileam
ibi me videbunt. Vespere fleverunt
mortuum. mane exultaverunt ad re
surrectione. Ego autem. Secunda pars
Ego autem dixi in ha Ubi dicit
bundancia mea: non xpistus. quo autem
movebor in eternum. redemptione
egerit et eam meruerit. Quia ex adam
male meto est fletus. Ego autem in
habundancia mea i. in confidencia
deitatis. cuius plenitudo habitat in
me dixi hoc. non movebor in eternum
a deo. a quo adam motus est. sicut
ego dixi tibi Domine fecisti. quia prestiti
Domine in voluntate tua prestitisti mihi decorem. s.
te tua prestitisti de quo immunis a
tori meo virtutem. preda. et illi de
cori meo prestitisti virtutem. s. qua et
mirabilia fecit. Et hoc non de humana
natura habui. sed in voluntate i. ex voluntate
tua. s. ex te. quod in probatum. quia.
Avertisti faciem tuam Avertisti fa
a me: et factus sum ciem tuam a me.
conturbatus. exponendo me passioni
et factus sum conturbatus i. te auso tur
batur carnis mee infirmitas. Unde
cepit ihesus pavere et tedere. Unde gloriose persu
mit homo cum audiat xpistum de se
talia dicentem. Ad te domine clamabo. Ad
Ad te domine clamabo avertisti faciem tuam
bo: et ad deum meum in passione.
deprecabor. Et tunc dixi clamabo ad
te domine de gloria immortalitatis adhibenda. et
ad deum meum deprecabor de mortalitate tollenda
Que utilitas in san Secunda dicens
guine meo: dum descendo in corrup

cione. Que utilitas etc. Possunt hec
etiam accipi ex persona membrorum. Ego
autem. Et ostendit eam quare fletus demore
tur. quia vespere est fletus. sed hoc ex culpa
quia ego ille perplus qui ab inicio lo
quebar in adam existens in habunda
ncia i. dum in paradiso esset habundancia
ita nullam paciebar egestatem dixi hoc. s.
non movebor in eternum. ab hoc bono
in quo sufficiencia erat mihi quia deo frue
bar. Hoc autem dixi credens diabolo
dicenti. non morte moriemini. sed eritis
sicut dii scientes bonum et malum
sed quia deus erat ablaturus superbo quod
dederat humili. Domine in voluntate. Domine in voluntate. — Aug[ustinus]
quia in paradiso erat mihi habundancia
sed hec habundancia o domine erat ex te
non ex me. quia ex voluntate tua prestitis
ti decori meo virtutem. i. non ex me
bonus eram et fortis sed ex te. quod ut
ostenderes. Avertisti faciem tuam a me. i.
foras me misisti de paradiso. et factus
sum conturbatus. sed iam hic positus clamabo
Et hoc est. Ad te domine clamabo. In
paradiso non clamabas. sed laudabas
non gemebas sed deo fruebaris. Foris
ergo positus geme et clama. quia appro
pinquat tribulatio et quia deseruit
superbientem. Deus enim resistit superbis
humilibus dat graciam. Deinde ex persona
domini. s. ipsius fundamenti nostri sequitur. Que
utilitas etc. Aliter ab illo loco. Aver
tisti quia prestitisti mihi decorem et virtutem.
quod ex eo didici. quod a me. s. a pec
cante homine avertisti aliquando faciem tuam
i. lumen tue noticie. Unde conturbacio
hominis processit. quod iam ait. Et factus sum
conturbatus recedente a me lumine tue

notitie. quod tempus conturbationis et miserie mee recolens. et etiam in eo positus. audio vocem capitis mei pro me morituri et dicentis in passione. Ad te domine clamabo de gloria et ad deum meum deprecabor de immortalitate dicens. Que utilitas erit in sanguine meo .i. in effusione sanguinis mei. quasi sine culpa mea effusus. dum descendo quasi. per quosdam gradus malorum in corruptionem: quasi nulla. Si enim statim non resurrexero corruptusque fuerit corpus et neminem annuntiabo. nullum lucrabor. et ita peribit confessio. quod ita ait Numquid

Numquid confitebitur tibi pulvis: aut annuntiabit veritatem tuam.

Numquid pulvis .i. turba impiorum quam mea resurrectione iustificabo confitebitur tibi laudes vel peccata: aut annuntiabit ad salutem ceterorum veritatem tuam: quasi non. Hic verbis ostendit utilitatem. per quam non sinat eum pater descendere in corruptionem. Vel ita quasi vere nulla utilitas erit. si corpus corrumpitur. quia si pulvis remaneo. Numquid confitebitur tibi pulvis aliquis. aut annuntiabit veritatem tuam. quasi non fiet tibi confessio aut annuntiatio. Et sciendum quod gemina est confessio. aut peccati aut laudis. Peccati quam ergo sine ea simus. Cum male est nobis in tribulationibus confiteamur peccata nostra. Cum nobis bene est in exultatione confiteamur laudem. Audivit dominus

Audivit dominus et misertus est mei: dominus factus est adiutor meus.

Tertia pars ubi dicit quomodo dedicationem accepit. quasi deprecatus sum. et me deprecante audivit dominus et misertus est mei. ita quod dominus factus est adiutor meus. quia non dedit sanctum suum videre corruptionem. sed me dedicavit gloria immortalitatis. Deinde loquens ad ipsum patrem ait.

Convertisti planctum meum in gaudium mihi: concidisti saccum meum et circumdedisti me letitia.

Convertisti. quasi factus es adiutor meus. ita scilicet quia convertisti planctum meum quem dixi. Tristis est anima mea usque ad mortem. in gaudium resurrectionis. Vel. Convertisti planctum meum in gaudium .i. dolentes de me apostolos gaudere fecisti. ideo quia concidisti saccum meum et. Saccus est vestis aspera in usum laboris. vel tempore tristitie ut immunitis qui induti saccis penitentiam egerunt. Hec est caro humana quam christus suscepit. que scissa est moriendo. et percussit frumentum .i. munus glorie resurrectionis. Vel deitas apparuit. Unde sequitur Et circumdedisti me letitia. Vel saccus est pena peccati. Saccus enim fit de capris et hedis. Et capri et hedi peccatores significant. quia pro peccatis in lege offerebantur. Saccus ergo est mortalitas quam de peccatoribus christus accepit. Assumpsit enim saccum sed non meritum sacci .i. peccatum quod est causa mortis. Hoc sacco mortalitatis divinitas tamquam frumentum occultabatur. Unde alibi. Cum mihi molesti essent induebar cilicio in sacco mortalitatis ut quod intus erat non viderent. Hic saccus .i. hec mortalitas in resurrectione conscissa est .i. destructa. quo conscisso palam facta est divinitas .i. manifestata que erat ante occulta. Saccus integer celat quod intus est

scissus aperit. Et hoc est. Conscidis-
ti saccum meum .i. mortalitatem carnis
destruxisti in resurrectione. et circum-
dedisti me leticia .i. gloria immortalitatis
Ut cantet tibi gloria mea et
non compungar: domine deus meus in
eternum confitebor tibi. Ut ipsa
gloria mea cantet t(ibi) .i. sit causa que
laudeis a me et a meis. Et vere
circumdedisti me leticia. quia iam non
compungar .i. iam ultius non moriar. quia
xpistus scilicet passus est et apostolus non moritur.
et iam in fine domine deus meus in eternum
confitebor tibi .i. laudabo te. Vel possunt
esse verba ecclesie ab illo loco. Conscidis-
ti non mutatur vox pro unitate capitis
et corporis. quia fundamentum meum dedi-
catum est .i. xpistus gloria immortalitatis con-
firmatus est. quem primogenitum a mor-
tuis ego ecclesia consecuta sum iam in
spe et in futuro in re. posita nunc in
dedicatione domus tue que in capite
meo precessit. Dico convertisti planctum
meum qui est de peccatis in gaudium
mihi. quod est de absolutione. quia conscidisti
saccum meum .i. velum peccatorum et tristi-
ciam mortalitatis. et circumdedisti me
leticia .i. cinxisti me stola prima .i.
immortali leticia. Ut cantet tibi gloria
mea. iam non plangat humilitas et .i. quia
iam non compungar conscientia peccati. vel timore
mortis. vel timore iudicii. Et o domine
deus meus in eternum confitebor t(ibi). Hec est
gloria mea. ut in eternum confitear tibi hoc
quod nichil est ex me. sed ex te omnia. quia
tu es deus omnia in omnibus.
In te domine speravi. Titulus
In finem. psalmus david. pro extasi.

Aug

Extasis greco. latine dicitur excessus qui est
mentis. qui fit duobus modis. Vel pavore
terrenorum. vel mente rapta ad superna.
et inferiorum oblita. quod totum negociorum
curam pertractat. In hoc autem psalmus extasis
maxime accipitur pavor populi dei de per-
secutione omnium gentium et de fine fidei
per orbem terrarum perturbari. Hic autem descri-
bitur humiliatio xpisti. secundum quod martirum
Unde sequitur exaltatio. et exprimit hic psalmus
imbecillitatem humanitatis et beneficia Cas
dei. ut videns se homo non superbiat. et
magna dei videns non paveat. Et est
sensus tituli. Psalmus iste dirigens nos in
finem .i. in xpistum. est david qui hic loquitur
in persona xpisti. vel sua vel ecclesie ha-
bitus pro extasi .i. agens de excessu
mentis. qui fit quando mens pavet terre-
na. Intentione monet ne quis de se
presumat sed de dei misericordia. Modus talis
Tripertitus est psalmus. Primo contra pavorem
premittit spem et orationem cum certitudine
liberationis et gaudio. Secundo enumerat
que et quanta perturbant contra quod est oratio
ibi. Miserere mei. Tertio dicit que
sunt bona dei contra mala. ibi. Quam
magna multitudo. Et sciendum quod
verba psalmi huius quedam capiti quedam
membris. quedam prophete conveniunt. Et
primo quidem loquitur redemptori. deinde redempti
gratias agentes de sua liberatione. ibi.
Redemisti. Inde iterum ipsi domini de sua
perturbatione agentes. ibi. Miserere mei
Prophete autem vox interponit circa finem et
in fine. ibi. Quam magna. Et ibi
Diligite dominum. In hac tamen tanta
varietate non mutatur vox. sed caput
et membra eadem voce utuntur. dicendo

ego me ni. Quod fit per nimiam unitatem capitis et corporis xpi et ecclesie. sponsi et sponse. quam facit caritas Sicut enim lingua omnium membrorum suscipit vocem, dicens pro pede. calcas me. non dicit calcas pedem. et pro manu vulneras me. non dicit vulneras manum meam. Sic xpus membrorum vocibus utitur. non incongrue. non se dividens a vocibus membrorum suorum. Qui enim dignatus est pro nobis homo fieri et formam servi vestiri. non dedignatur nos transfigurare in se. quod facit utique pluribus modis. scilicet cum aliquid dicit vel facit ad informationem membrorum. Ut quando ieiunavit. oravit et temptatus est Vel quando in persona membrorum loquitur vel de membris in sua persona dicit. Ut saule saule quid me persequeris. Vel quando aliquid in se esse ostendit quod non habet ex natura sine contradictione. sed misericorditer assumpsit de corruptione nostre infirmitatis. Ut cum dicit se tristari vel pavere et huiusmodi. Quem ergo sic nos transformavit in se. non dedignatur loqui vocibus nostris. ut et nos loquamur suis Hec est divina comutatio. et hec comertia sunt divina celebrata in hoc mundo a negotiatore celesti. Venit enim negotiator celestis accipere contumelias. dare honores. haurire dolorem. dare salutem subire mortem dare vitam. Moriturus ergo ex meo. id est ex carne mea quam habebat non in se sed in nobis pavebat. Quod enim paves tuum est. quod enim speras domini dei est. Paves ut te agnoscas. Speras ut divinam misericordiam glorifices.

Aug

que te in pavore consolatur. Loquitur hic xpus in persona et in membris. Et si enim in hoc psalmo quedam dicantur que capiti non valeant presse congruere. xpus tamen loquitur: quia in membris suis xpus. Nam enim una persona est sponsus et sponsa. et xpus et ecclesia. Unde ipse dicit ab hac unitate commendans ait. Sicut alligavit mihi mitram et sicut sponsam ornavit me ornamentis. Se dicit sponsum et se sponsam propter excellentissimam unitatem corporis et capitis. Quam etiam notavit dominus cum de coniugio per adam loqueretur. Propter hoc relinquet homo patrem et matrem et adherebit uxori sue. et erunt duo in carne una. Quod exponens apostolus dicit hoc magnum sacramentum esse in xpo et in ecclesia. Quia ergo sponsus et sponsa sunt duo in carne una. merito et duo sunt in voce una. Incipit ergo ex persona capitis dicens ad patrem suum.

In te domine speravi non confundar ineternum: in iusticia tua libera me. In te domine pater speravi secundum quod est homo. et non confundar ineternum id est nunquam confundar dum in ut homini filii ceteris insultant. in iusticia tua libera me ad de morte resuscitando. Et Inclina ad me aurem tuam. Inclina ad me aurem tuam: accelera ut eruas me. id est exprima in humilitate. et accelera in faciendis. id est in hiis que facienda sunt. scilicet in solvendis animabus de inferno et huiusmodi. et ut eruas me a morte tercia die resuscitando. ne differas in tempus resurrectionem vel in fine mundi resurgere me a peccatoribus. Quod ut fit.

Esto michi in deum protectorem et in
domum refugii: ut saluum me
facias. Esto michi in deum protectorem
id est esto michi tantus protector o deus quantum
decet esse deum. et in domum refugii
ut saluum me facias. id est esto michi quasi
domus ad quam refugiens saluus
fiam. Ideo te et non alium quero
Quoniam fortitudo mea et refugium
meum es tu: et propter nomen tuum
deduces me et enutries me.
Quoniam tu es fortitudo mea ad tolerandos
persecutores. et tu es refugium meum
ad relinquendos eos in fine malorum
qui scilicet finis est per mortem. Et propter nomen
tuum. id est ut per me innotescas omnibus gen
tibus deduces me. Vel dux michi eris.
alia littera. id est per omnia sequar voluntatem
tuam. et enutries me. id est paulatim
aggregando in sanctos. adimplebis corpus
meum. Et etiam de passionibus me erues. Vnde
Educes me de laqueo (Alia lit.)
hoc quem absconderunt michi:
quoniam tu es protector meus. Educes
me de laqueo hoc quem absconderunt michi.
id est de morte leuabis me ad superna
ut frustrata sint iudeorum consilia.
Educes dico quoniam tu es protector meus
contra quem nulla potest aduersitas
Vnde iam in passione clamauit.
In manus tuas commendo
spiritum meum: redemisti me domine
deus veritatis. In manus tuas
commendo spiritum meum. id est potestati tue com
mendo cito recepturus. Nota enim hunc
Aug. locum. qui in passione eadem verba pro
tulit. Ex hiis etiam verbis que in cruce
Christus dixit ammonet se in hoc psalmo

locutum esse. Deinde populus fidelis passi
one Christi redemptus et de resurrectione ca
pitis letus dicit gratias agens. rede
misti me domine deus veritatis. non fallens
in promissione. quia facis quod promisisti.
Possunt etiam precedentia accipi ex per
sona eiusdem populi id est ecclesie. que in extasi
pauens a spe. tamen incipit ita dicens.
Ego domine speraui in te non in me. Ecce
spes. Pauor non est iste sine spe. si enim
est turbatio. non deest diuina consolatio.
et ideo non confundar in eternum. Illam enim con
fusionem perhorresco que est in eternum.
Est enim quedam confusio temporalis que est ad
horam. que quidem prodest scilicet perturbatio animi
respicientis peccata sua. et respectione
horrentis et horrore erubescentis. et ru
bore corrigentis. Tali enim confusione
volt iste confundi. sed non eterna. a qua libe
rari precatur sic dicens. In tua iusticia
libera me. id est in ea iusticia quam das
michi libera. quia in mea non inuenis nisi
superbam et falsam. Vnde dicitur. Ignorantes
dei iusticiam et suam volentes constituere
iusticie dei non sunt subiecti vel subditi.
Si igitur attendas ad iusticiam meam
dampnas me. Hominis iusticia est qui
suis viribus putat iustificari se. non
querens gratis saluari. Deus est qui
saluat gratis: in quo non inuenit salua
tor quod coronet sed quod dampnet. id est non
inuenit merita bonorum sed merita sup
pliciorum. si ageret tamen districte damp
naret peccatorem. et si hoc ageret quem li
berarent: nullum. Omnes enim peccatores
inuenit. solus sine peccato in mundum
veniens. gratia igitur dei per ihesum christum li
berat. Dicitur gratia: quia gratis datur.

Clamare dat̃ ꝯtris: q2 merita tua nõ
precesserũt. s3 bñficia dei ꝑuenerũt.
Ideo ait. In tua iusticia libera me
.i. io me liberet q2 me iustificat .i.
ex impio facit piũ. ex iniquo iustũ
de reo vidente. Se. Inclina ad me
aurẽ tuã .i. ymaꝫ tuã. h° fecit deꝯ
qñ filiũ misit. Que ei maior mia
q̃ vt vnicũ filiũ daret p nob: Ecce
h' orõ sicut in principio ps'. premissa
est spes. Se. Accelera vt eruas me
a mal'. Accelera d' vt notet q̃ nõ
diu illud est qd' finit. et qd' tibi tar-
dũ est ⁊ longũ in ocul' dei breue
est. Adhuc orando dicit. Esto m̃ i
deũ ptectorẽ ⁊ ptege me vt decet
te deũ meũ. Esto m̃ in domũ re-
fugij. q2 refugio ad te cũ persecutor.
Sunt alij qui fugiũt a te. cũ tamẽ
latere te nõ possit. s3 quocumq3 se
diuitãt deũ iratũ inueniũt. Vnde
alibi. Quo ibo a spũ tuo: et quo
a facie tua fugiã: Nichil g° restat
nisi ad te fugẽ. nõ a te. cuiꝯ ocul'
oĩa nuda sũt. Attende ordinẽ orõ
nis quo ascendit. dixit ei. iusticiã
da. a peccatis erue. ptege. Hic dicit
Esto domꝯ refugij. Domꝯ refugij
est ecctã in q̃ hoĩes salui st̃. sicut
in archa noe salui fuerũt. Et est
Esto m̃ in domũ refugij .i. esto m̃
refugiũ in domo ecctẽ ita vt saluũ
me facias. Ideo te nõ aliũ q̃ro.
qm̃ tu nõ alius es fortitudo mea ⁊
refugiũ meũ. h° expõe nõ indiget
Et ꝑp nomẽ tuũ nõ ꝑpter meritũ
meũ. nõ q2 sim dignꝯ s3 vt tu glo
rificeris deduces me. Vl' dux m̃

eris ne aberrẽ a te et enutries me
vt validꝯ sim ad capiendũ escã q̃
pascis angelos. Hic ei lacte nos
nutriunt qui nob' celestẽ cibũ ꝑmi
sit. et visus est minima mia. Qz ei
lactãs paruulũ. escã cui manducãdo
infãs ydoneus nõ est p carnẽ tra
iecit. et lac infudit paruulo. Hoc idẽ
accipienti qd' acceptum erat ad
mensã. sic dñs sapiaꝫ suã q̃ pas
cunt' angeli. vt lac nob' faceret. carnẽ
indutꝯ venit ad nos. vt cibandi cibo
angelorũ in lac quasi alam' paruuli.
vt tandẽ eodẽ reficiam' validi. Et
attende q̃ hic affirmat liberacionẽ
de q̃ cita subdit. Educes me de laqo
laqueũ vocat insidias ⁊ tempta
dyaboli. q̃ p duas portas temptãt
.s. cupiditatis ⁊ timoris. Per cupidi
tatis portã temptauit primo xp̃m
tribꝯ modis .i. de gula auaricia va
na glã. Quã portã cũ inuenisset
clausã. postea temptauit eũdẽ p tio
rẽ passionis. et ita p easdẽ portas
temptat oẽs scõs. Vñ totũ corpus
xp̃i dicat. Educes me de laqo quẽ
absconderũt m̃. Vl' de muscipula
q̃ occultauerũt m̃ .i. de insidijs
q̃s occulte tendũt dyaboli et sui.
Ideo deduces qm̃ tu es ptector meꝯ.
Et vẽ q2 tu dñe d's veritatis rede
misti me. In xp̃o clamauit. In manꝯ
tuas cõmendo spm̃ meũ. Dein se-
ex psona eiusdẽ ppli. Odisti t'c. q̃.

Odisti obseruãtes me rede
vanitates: superuacue. misti. Sed
odisti quidẽ obseruãtes vanitates
.i. falsã btitudinẽ scli. que nõ tñ

vanie s; supputatie observat. tu et
contempta male qs agit appetendo vani
tate et tu eande vita pdu Ego at.
Ego aut in dno spa q no ob
ui: exultabo et leta sermo va
bor in mia tua. na. in dno
spaui. Si sperans in pecunia et in
honore et in sblimitate aliq huia
ne ptatis siue in aliis hoie potente
observas vanitate. In hijs eni
oibz tpalibz cu speras a tu expi
ras. et ea h' dimittis a tu viuis
oia pereunt et in spe tua deficis.
Vn ysaias. Ois caro fenu et ois
gla eius q̄si flos feni. Aruit fenu et
flos eius decidit. vbu aut dni manet
ineternu. Io ait. Sprani in dno q
no est vanitas s; veritas et vita.
Et io. Exultabo et letabor in mia
tua q no fallit no in mea iusticia
Cas. Distingue inter exultabo et leta
bor. Exultare est cu mag' alacritate
aimi gaude. Letai tepata affroe
gaude. Et attende q h' agit de gau
dio qd habz qs eo qd sperat in dno
qui odit vanos. Qm respexisti
Qm respexisti humi expomt
tate mea: saluasti de mag. qi
necitibz aiam mea. in h' appa
ret mia tua. qm respexisti humili
mea. q me vanitati in spe sbiecisti.
Et accipit humilitate pro spuntate
et pro ipa virtute humilitatis. Et sal
uasti qi. et qr placet humilitas. io sal
uasti de necitibz aiam mea. Necess
sitates sr infinite. s. nescire cor al
terius. suspicari no bn de aico fideli.
vl' bn de infideli. nescire qual' eris

eris. nolle mori. et tn mori seq ve
tes csuetudines. Vn aplus. Infe
lix ego ho qs me liberabit de corpe
mortis huius. Qm sic humil' est. sal
uat. in pnti ex pte. in futo plena
rie. Vl' saluasti aiam mea de neci
tibz timoris. s. ut caritate libera ser
uiat et victis necitibz. Nec cclusisti
Nec cclusisti me in ti me ita
maibz inimici: statuisti ut non
i loco spacioso pedes respirare
meos. in libtate in maibz inimi
coru .i. in ptate dyaboli cupidita
te illaqantis et morte terrentis
a cuius maibz liberant. q bn viuunt
et bn moriunt. Qm male ccludu
tur h'. ut cu illo in fine dapnent.
Et statuisti in loco spacioso pedes
meos .i. ab angustijs timoris in lib
tate deduxisti caritate mea. et hoc
in resurrectioe xpi filij pmissa in.
Iam ei facile fecisti in iusticia q
aliqn difficilis fuit. Certe angus
ta est via laboranti. lata est ama
ti. Eade que angusta est. et lata fit.
Vl' pt dici ex psona xpi. Ego aut
in dno spaui. exultabo et letabor
in mia tua. Qm respexisti humili
tate mea. Hec de xpo patet qui
etia sbdit. Saluasti de necitibz
aiam mea .i. a penis. qbus ho se
exsolue nequit. Nec cclusisti me
in maibz inimici .i. in ptate diaboli
q no habet in me qcqz. Et statu
isti pedes meos .i. affectus in loco
spacioso .i. in patria virtutu .i. in
caritate q est locus spaciosus et
regio btoru .i. locus liber a ptate

Cas. Remi

Cas dyaboli .i. qr caro est infirma et ur-
get mala, sed dicit ex persona membrorum
Miserere mei domine quoniam tribulor:
conturbatus est in ira oculus meus:
anima mea et venter meus. Miserere
mei. Sed ad ps in q iam enuntiatur
pavor .i. est et quanta mala perturbat
q que est et oro. qui statuisti in loco
spacioso pedes meos. sed tamen sunt
mali inanientes in pavore. Unde
precor. Miserere mei domine. Et merito est
Aug quoniam tribulor. Non dico morior. sed
tribulor. qr de morte iam non timeo
sed de cruciatibus et de malorum exces-
sibus. Mirum videtur quod hic ait tribulor
cum de manu inimici liberatus pau-
lo ante gauderet. quodam infuso sibi
a largitore dono dei et dicebat.
Statuisti in loco spacioso pedes
meos. Sed sciendum quod secundum alia
membra eiusdem corporis quod est ecclesia
ibi loquebatur et hic alia hic. Aliis
est enim locus spaciosus ex liberacionis
gratulatione. aliis ex tribulatione
est angustia secundum quod ait. quoniam tribu-
lor a deo. quod oculus meus interius contur-
batus est in ira .i. propter iram et furore
persequentium. In ira enim persecutorum
turbatur oculus meus .i. ratio. et anima mea
.i. sensualitas et venter meus .i. memoria
mea. Vel per oculum et animam significantur
doctores spirituales. quorum doctrina alii
vident. eorum sed exemplo alii vivunt. Per
ventrem intelligunt infirmi. et est.
Conturbatus est in ira oculus meus .i.
per quos alii vident. et anima mea .i. hii
quorum exemplo alii vivunt. et venter
meus .i. debiles. hos omnes ponit. ut

ab omnibus gradibus conqueratur deus. Hic est contur-
bacio et metus. Quoniam defecit vita
Quoniam defecit in dolore mea .i. longa
vita mea: et anni vita temporalis
mei in gemitibus. in dolore tor-
mentorum. quia per longas et graves passiones
ad mortem perducta est presens vita. et
anni mei .i. longa vita durans ad
penas. sed in gemitibus. non morte tol-
lentur. et Infirmata est vita mea.
Infirmata est in pau- Vel infir-
pertate vita mea: et ossa matus est
mea conturbata sunt. vigor meus
Alia littera in paupertate. vel egestate in
alia littera. Egeo enim sanitate corporis in-
peritus cruciatibus. Egeo resolucione et
pariter morti. Et in hoc infirmata est
vita mea .i. fiducia mea et ossa mea
conturbata sunt .i. firmitas mea contur-
Vel de ira dei agit quam iratus exponit
scriptus quasi magnis tribulacionibus.
Dei adeo tribulor quod oculus meus .i.
intellectus quo te o deus contemplabar contur-
batus est in ira et anima mea et venter
Iratus enim turbasti oculum quem habebam
in te. et animam .i. sensualitatem. et
ventrem .i. memoriam qua tenebam quod
per me protuleris et quod michi promiseris
Intellectus enim conturbatur. et animus con-
funditur. quia pericula formidat. quibus
scriptus deus exponit. et venter turbatur .i.
memoria que noticias rerum quasi venter
escas recipit. Hec memoria huius in
se recepta promissa dei turbatur imm-
inentibus periculis. Hic est perturbacio
metus. Enim vita mea .i. confessio
fidei et tui nominis o deus defecit in do-
lore tormentorum. et anni mei .i. tempora

que hic diutius ago. sunt in gemitibus.
non in claris vocibus. Et virtus mea .i.
virtus animi infirmata est ita ut tedeat
etiam vivere. et hoc in paupertate. vel eges-
tate .i. in indigentia plenitudinis. quia
humana fragilitas nil boni habet in se.
Et ossa mea conturbata sunt .i. fortitudo
corporis conturbata est. Per hoc ostendit
quod nec in anima nec in corpore ulla parte est
hominis presumptio. Vel de ira sua propria
agit hic vir sanctus. Ira enim alia est ius-
ta. alia iniusta. quia alia est per vitium. alia
per zelum. Ira iusta est quam irascitur quis
suis et alienis peccatis. videns homines con-
fitentes deum ore et negantes moribus.
renuntiantes seculo verbis et non factis
et videns fratres fratribus insidiantes. oscu-
lum dantes et fidem non servantes. quales
gemit iste extra tempus gravium inter pa-
leas. quasi lilium inter spinas. quibus condo-
let et irascitur ex caritate. Unde alibi
Zelus domus tue comedit me. Et
Salomon ait. Melior est manifesta
correptio quam amor absconditus. quia
melior est ira et aspera increpatio
viri sancti aperta. quam adulationis assenta-
tio lenis veritatem occultans. Unde.
Oleum peccatoris non impinguet caput
meum. Et alibi. Meliora sunt vulnera
diligentis quam fraudulenta oscula bla-
dientis vel odientis. Et alibi. Mel
distillat de labiis meretricis. In la-
biis vero eius novissima mors est vel gladius
quo peccantes feriuntur qui irati. Non
est hec ira. Iniqua est illa que transit
in odium. Unde apostolus. Sol non occi-
dat super iracundiam vestram. Super illam
occidit sol que habet odium fratris.

Hec oculum extinguit. Ira enim per
vitium oculum excecat mentis. Ira per
zelum turbat. quia et hec contusa mente
contemplatione dissipat. que non est nisi
in quieta mente. Sed in per paululum
plus proficit ad videndum deum. ut col-
lirium oculis appositum prius turbat
visum. sed post clariorem reddit. De hac
ira agit iste dicens. Conturbatus est
oculus meus interior in ira .i. contrister-
itur mea. Et anima mea .i. sensua-
litas. et venter meus .i. omnia interio-
ra mea. Irascitur enim iste peccatis pa-
leam non tamen odit. in quo extinguetur
oculus. Venter per interioribus ponitur
que turbantur. quando nec corripi possunt
tempore. quibus non clamat clare. sed intus
ingemiscit dicens. Quoniam defecit.
Quoniam ideo turbatus oculus est. quoniam vi-
ta mea defecit in dolore. Vita sanctorum
vel perfectorum est profectus aliorum.
Unde apostolus ait. Nunc vivimus si vos
statis in domino. Et item. Cupio
dissolvi et esse cum Christo. manere autem
in carne necessarium est propter vos. Cum
autem videt aliquis ex dispensatione sua
et ex laboribus suis ex predicatione
sua non proficere homines. dolet et ait.
Defecit vita mea in dolore. Videns
non proficere eos quibus predicat. et anni
mei .i. tempora que hic ago et non in claris
vocibus sed in gemitibus sunt. Quia habun-
davit iniquitas multorum. Et virtus mea
infirmata est in paupertate vel egesta-
te. Quia refrigescit caritas multorum.
Et ossa mea conturbata sunt .i. fortes
etiam per peccatibus turbati sunt.
Super omnes inimicos meos factus

sũ oppbriũ vicinis meis valde:
et timor notis meis. Sup oēs.
Ite hic ecciē vox est .i. ppli fidelis q̄
ait. factꝰ sũ oppbriũ valde sup oēs
inimicos meos .i. sup oēs iniquos
q̄ torquent' pro scelerib⁹ suis. vsqȝ ad
ꝯfessionē horũ oppbriũ supero. q̄rũ
ꝯfessione nō mors ſȝ cruciatꝰ. sed
Quib⁹ at fiat oppbriũ declarat dicēs
vicinis meis .s. hijs q̄ iā st̄ pximi
fidei mee. et timor notis meis .i.
ipsis notis timorē incussi. exēplo
horribilis tribulacōis. Vel ita. factꝰ
sũ oppbriũ valde. et hoc p hijs inimicis
q̄ sunt sup oēs inimicos meos .i. q̄ st̄
deteriores oīb⁹ alijs inimicis meis.
Inimici st̄ pagani et iudei. et oīb⁹
peiores sunt falsi xpiani. Peius
ēi paganis et iudeis viuūt mali
xpiani. quos ppha ezechiel cōparat
sarmentis. Nec ēi ī vite preualet
siluestrib⁹ lignis. q2 ferunt fructū.
p̄scisa solus ignis expetit. cū de ill'
faber aliq̄d facē nō possit. Vitis
xp̄s est q̄ ait. Ego sũ vitis vera vos
palmites. In hac vite manentes
fideles fructū salutis ferunt. Excisi
vō incendio ignis ētm st̄ apti. cū
de paganis et iudeis adhuc aliq̄d
fieri possit. Cū ēi illud qd̄ nodosū
et curuū et tortuosū in eis est. do
labit' et deplanabit' poterit venire
in vsū spūalis fabrice. sicut ligna
siluatica structuris edificioꝝ sunt
apta. Mali xpiani st̄ ficus male
et male valde. sicut et veri boni
sunt ficus bone. bone valde. De
q̄b⁹ in iheremia legit'. Qd̄ tu vides
iheremia: Qui ait. Calathos ficuū
ego video. ficus bonas bonas valde
et ficus malas malas valde. De mal'
at ait petrus. facta st̄ ill' posteriora
deteriora priorib⁹. Melius ēi illis erat
nō cognoscere viā iusticie. q̄ȝ cognos
centib⁹ retro reflecti. Sunt ēi q̄ canis
reuersus ad vomitū suū et q̄ sus lota
in volutabro luti. De q̄b⁹ factꝰ sit
obpbriũ sb̄dit. Vicinis meis .s. fcē
sũ obpbriũ vicinis meis valde .i. iā
nolētib⁹ credē. q2 iā nolentes credē
deterriti sunt mala vita falsoꝝ xpia
noꝝ ꝯtinuatiu naue .i. ecclam. Hec
est nauis petri q̄ multitudīe piscīū
ꝯgrauabat'. ita vt pene submergeret'. Isti
st̄ mali hoies in ecclia habūdantes
p q̄b⁹ timent et noti ne oēs tales sint
et veniūt in suspicōe mala ꝑpe oēs
boni. Dicit ēm q̄lis vir erat ille:
quō cecidit: quō inuētꝰ est in illa
turpitudīe: in illo scelē: in illo
malo fcō: putas ne oēs sunt tales
sunt vtiqȝ. Vn̄ sb̄dit. Et timor fcs sū
notis meis. Forte dr̄ notos esse dire
cat vicinos. Et Qui videbat me

Qui videbat me foras .i. q̄ intelli
fugerunt a me: obliuioni gebat in
datus sũ tanq̄ mortuꝰ a corde uisibile
spē mea. foras fugerunt a me .i. in
exteriora bona et visibilia ista. fu
gierunt a spe inuisibiliū et a fide ca
tholica. in hereses et scismata declina
uerunt. hoc maxie gemendū et dole
dū .q. illi etiā q̄ nouerunt qd̄ sc̄a ecclā
foras fugiunt faciēdo scismata et he
ses. et obliuioni datꝰ sũ. Vel obliuꝰ
sũ tanq̄ mortuus a corde .i. sic in ob

limone eis veni. et sic obliti s(un)t me
illi. q(ui) de corde eo(rum) mortu(u)s sum. Et.
Factus sum tamq(uam) vas p(er)ditum:
quoniam audivi vituperatione(m) multo-
rum commorantium in circuitu.
Factus sum tamq(uam) vas p(er)ditum. i. visus
sum eis p(er)isse usibus d(omi)ni vivens. et nullum
lucrum facies. vel acq(ui)sitos no(n) retines.
Hoc ideo dico. q(uonia)m audivi (et) no(n) tacui
vituperatione(m) multo(rum) commorantium in
circuitu. Multi e(ni)m vituperant me sequen-
tes circuitum temporalium rerum (et) nolentes
redire in patria(m) meam. Vituperant
e(ni)m p(ro) malis xpianis o(mn)es bonos a cir-
cueuntibus (et) nunq(uam) intrantibus ad verita-
te(m). Multi e(ni)m mala dicunt in malos
xpianos. que maledicta p(er)veniunt ad
o(mn)es xpianos. Qui e(ni)m maledicit vel
reprehendit. no(n) sepa(ra)t no(n) discernit
bonos a malis. no(n) dicit. Ecce que
faciunt mali. s(ed) ecce q(uo)d faciunt xpia-
ni. Illi tamen ista dicunt qui circueunt
et no(n) intrant. Quare circueunt (et) no(n)
intrant? q(ui)a tota(m) temporis amant. no(n) intrant
ad veritate(m). q(ui)a no(n) amant eternitate(m). tempora-
libus dediti tamq(uam) rota co(n)stricti. De quibus
alibi. In circuitu impii ambulant.
Tales nos fideles vituperando a veri-
tate (et) ab eccl(es)ia evertere volunt. Unde subdit.
In eo dum convenirent simul adversum
me: accipere animam meam co(n)silia-
ti sunt. In eo s(cilicet) vituperio dum co(n)-
venirent adversum me. (et) hoc sil(icet) i(d est) o(mn)es
no(n) pauci. Gravius quidem est q(uo)d
co(n)silio plurimo(rum) geritur. Dum in(quam) co(n)-
venirent co(n)siliati s(un)t accipe(re) a(n)i(m)a(m) mea(m)
i(d est) facere ut co(n)sentiret eis a(n)i(m)a mea
qua(m) ne mors liberet. co(n)silium fecerunt

quo mori no(n) sinerent. s(ed) ego q(ui)d feci
co(n)tra? Vide co(n)silium meum. Ecce Ego
Ego aut(em) in te speravi d(omi)ne: dixi deus meus es tu. Aut(em) in te speravi. q(uia) in manibus tuis sortes mee.
Ego aut(em) in te speravi
d(omi)ne: dixi d(eu)s meus es tu:
i(n) manib(us) tuis sortes mee. Illi ita.
Ego aut(em) int(er) hec opprobria. inter hec
scandala. inter istos seditores. sciens
q(ui)a p(ro)ta(s) talium nulla est. In te d(omi)ne
speravi. no(n) in ho(min)e. Nichil salubrius
nichil securius est q(uam) sperare i(n) d(omi)no.
Q(uonia)m maledictus o(mn)is qui spem sua(m)
ponit in ho(min)e. Si e(ni)m attendis ho(min)em
et ex illo vis pende(re) spe(m) tua(m). adhuc
lacte nutriri vis (et) fies mamotrec-
tus. q(ua)les dicunt(ur) pueri. qui diu sugunt
q(uo)d no(n) decet. Idoneus ergo esto ad
mensa(m). ubi validiori cibo pasceris.
Ideo forte (et) p(er)misit te deus incide(re) i(n)
ho(min)em malum que(m) bonum putabas.
ut in ubere q(uas)i in(ven)no amaritudine(m)
invenires (et) ea offensione repelleris
(et) ad cibum validiore(m). i(d est) ad deum mu-
tareris. Faciunt e(ni)m nutrices hec ma-
motrectis. ut aliq(ua)m amara ponant
in papill(is) suis. quibus parvuli offensi
ab ubere resiliant (et) ad mensa(m) in-
hient. Dicit ergo tamq(uam) grandiusculus
Ego aut(em) in te speravi d(omi)ne. in h(oc) ne(m)o
fallit(ur). in aliis innitendis sepe fal-
limur. Et dixi d(omi)no. tu no(n) ho(mo) q(ua)si
deus meus es. q(ui)a no(n) mutabil(is) es. No(n)
e(ni)m p(ro)ficis vel deficis ut ho(mo). no(n) p(ro)fi-
cis q(ui)a p(er)fectus es. no(n) deficis q(ui)a eternus.
Ipse deus meus i(d est) salvator meus. Et
no(n)ne salvum me facies que(m) modo
emendas? q(uas)i faciens utiq(ue). q(ui)a (et) in
manibus tuis. no(n) ho(m)i(nu)m. i(d est) in p(o)t(est)ate
tua atq(ue) notitia tua sunt sortes

Cas

Aug

mee .i. causa et ordo electionis hominibus
occultus. non enim video cur me de im
piis elegisti. Et hee sortes sunt mee
quia et si iustus et occultus electionis ordo
apud te est. ego tamen quare hoc latet
ad tunicam domini inconsutilem .i. unita
te ecclesie sorte perueni .i. gratia electionis.
Ad litteram. sors non est aliquid mali
sed res in humana dubitatione diuinam
indicans voluntatem. Nam et sortes
miserunt apostoli. quando iudas traditor
domini periit. et tunc cepit queri quis
in locum eius ordinaretur. et electi sunt
duo humano iudicio. sed electus est de
illis duobus unus iudicio domini diuino.
De duobus consultus est dominus. quem uni
illorum ipse vellet. et cecidit sors super
mathiam. Sors ergo hic accipitur. quantum
ego estimo gratia dei qua sine meritis
quos vult eligit. Et hoc est in manibus
tuis sortes mee .i. gratuita mea
electio. quia de dei voluntate et iusticia
occulta venit electio mea. Vel secundum
aliam litteram: In manibus tuis .i. in potesta
te tua sunt tempora vite. quia quamdiu vivimus
vel morimur. Et ideo Eripe me de
Eripe me de manu inimicorum meorum: et inimicorum
a persequentibus me. meorum .i. di
aboli et omnium ministrorum eius. qui nobis
inuidet regnum celorum unde eiecti sunt
qui nos persequuntur. Unde sequitur. Et a
persequentibus me. Maxime illi persequuntur.
etiam qui cum sint christiani nolunt
bene vivere. Nam hoc enim obprobrium
habet ecclesia. et ab hiis inimicicias
sustinet qui corripiuntur. qui male
vivere non permittuntur. Sunt quos iste gemens
Laut

Illustra faciem tuam super servum
tuum: et salvum me fac in misericordia tua:
domine non confundar quoniam invocavi te
Illustra faciem tuam super servum tuum
.i. notum fac hominibus qui putant me neg
ligi quod faciem tuam super me intendit
et quod ego tibi serviam. cum confusio sit modo
permixtis bonis cum malis. Ac si diceret.
Appareat quod ad te pertinet. cum modo sit
confusio. Unde in alio psalmo ait. Discerne
causam meam. Nec tamen iustificare se vi
deatur. subdit. et salvum me fac o domine.
non in mea iusticia. non in meritis
meis sed in misericordia tua. Non quia ego dig
nus sim sed quia tu misericors es. Noli me
audire secundum indignationem severitatem. sed
secundum misericordissimam bonitatem. Sequitur.
et non confundar .i. non erubescam insultan
tibus in malis ex eo. quoniam .i. quia invocavi
te non aliud. Vel causa est quare non con
fundatur. quia ideo non confundar. quoniam invocavi
in te. proprie quod non mali. Invocare enim
deum. quoniam in te vocas deum. quoniam enim in se
minum cordis tui invitas. quod prius ne
est mundari ab universis sordibus et
fraudibus. aliter enim vere non invocas. Si
enim invocas deum ut det tibi lucrum.
lucrum invocas et non deum. Gratis ergo
invoca deum avare ut te impleat ipse
deus. Nunquid sunt auro et argento non
vis illum venire ad te. Quid ergo de
hiis que facit sed deus sufficit cum deus
ipse non sufficit. Merito ergo huiusmodi rogat
non confundar quoniam invocavi te. Invoca
ergo deum si vis non confundi Erubescant
Erubescant impii et deducantur in infernum: muta fiant labia dolosa. qui peccaverunt ut non confundar. po

tius erubescat ipsi qui lapides invo-
cant et deducantur in infernum .i. umbris
infernalibus socientur. Talem confusionem
timebat iste. et labia dolosa que hic
garrula sunt. dum non timent iudicium
muta fiant in inferno. ut in penis
dicunt. Nos insensati vitam illorum estima-
bamus insaniam etc. Labia dico Que
Que loquuntur adversus loquuntur iniq
iustum iniquitatem: in su tate adversus
superbia et in abusione iustum i. contra
xpm vel etiam contra suos. Attende quod ap
te opponit iusto iniquitatem. Loquuntur
dico in superbia quia creaturam contra creatorem
extollunt. et in abusione .i. perverso usu
beneficiorum dei. Preter usum magis quam de
beneficiis homines solent esse grati. fecerunt
tamen eum qui pro eis venit crucifixerunt.
Vel secundum aliam literam que est. Loquuntur
iniquitatem in superbia et in contemptu .i.
superbientes et contempnentes xpm. qui
purum hominem crucifixum tamen ipsi flore
ant in mundo. quos propheta exclamat
dicens. Quam magna. Potest hec etiam
ex persona xpi accipi ab illo loco Super
inimicos meos. Dicit xps secundum quod ho
factus sum opprobrium super omnes inimicos
meos .i. apud omnes inimicos meos
et factus sum etiam opprobrium vicinis me
is valde et timor notis meis. Et
fit distinctio ibi opprobrium. Vel ita
Factus sum opprobrium super omnes inimicos
meos .i. in maiori opprobrio habitus
sum quam illi qui digni erant eo. ut quando
iudei elegerunt barrabam et xpm ne
cerunt. Et quibus sit factus opprobrium subdit
dicens. vicinis meis valde .i. parentibus
meis vel tamquam creditoribus et timor notis

meis .i. familiaribus meis. et qui vide
bant me foras .i. qui me purum hominem
putabant ut exterius videbatur fugerunt
a me sicut apostoli qui videntes xpm
comprehendi in passione eo relicto au
fugerunt. et oblivioni datus sum vel
excidi tamquam mortuus a corde eorum .i. a
mente eorum excidi ut mortuus cuius
memoria cum corpore sepelitur de cuius re
paratione desperatur. Et factus sum tamquam vas per
ditum quia mortuus ille abiciendus pu
tabatur. et hoc ideo quoniam audivi et tantam
vituperationem multorum commorantium in
circuitu erroris. ut illi qui legem carnaliter
et non spiritualiter intelligebant. vel qui
circuitu veritatis in me non attingunt
Si enim cognovissent numquam dominum glorie
crucifixissent. Vel in circuitu .i. in
appetitu temporalium. Et in eo vituperio
dum convenirent simul .i. omnes adversum me
accipere animam meam consiliati sunt .i. facere
ut eis consentiret anima mea. Ego autem
sciens quia per has talium nulla est in te
domine speravi et dixi deus meus es. In ma
nibus tuis sortes vel tempora vite. Hoc
non mutatur. Sequitur. Eripe me quia in
te speravi. Tu autem eripe me de manu
inimicorum meorum et a persequentibus me
.s. de manibus iudeorum et demonum. Et
illustra faciem tuam super servum tuum .i.
manifesta fac benivolentiam tuam super
me. ut sicut de moriente desperavit ita
de resurgente confidat. Unde subdit.
Et salvum me fac in misericordia tua domine
resuscitando me. Et non confundar quoniam
invocavi te. hoc non mutatur. Impii
vero iudei et alii non credentes erubes
cant et deducantur in infernum post hanc

vitā. Et hic inter̄i labia dolosā q̄
de me fingūt falsa. muta fiat. mai
festatis in me tue sacinetis .i.
passiois resurrectois redeptiois
huane. Labia dico. Que loquūt̄
iniq̄tate adūsq̄ iustū .s. me et ho̅ i
supbia et in abusioe sicut an̄. et ho̅
expone. Ista g̊ cernes et mirans
pphā exclamat. Quā magna et

Quā magna multitu
do dulcedis tue dn̄e: | Tertia p̄s
que abscōdisti timē | ubi dicit q̄ bona sīt
tibus te.

dei ḡra p̄dom mala q̄
lemat ipsa mala. q̄i illi loquūt
adūsq̄ iustū et supbiūt sed o dn̄e
Quā magna est multitudo dulce
Cas. Aug dis tue .i. quā multis modis co
piosa est dulcedo tua. q̄ corrigis
Aug pātris. pmittis. q̄z etiā eos q̄s
emēdas multū amas. quā tn̄
ipsius nō sentit q̄ palatū cordis
pdidit de febre iniq̄tatis. sed ne
securi negligētius agāt. abscōdis
ti eis dulcedinē tui amōis. qb9
utile est timē te. Et ho̅ est qd̄ subd̄.
Quā. s. dulcedinē tuā abscōdis
ti .i. occultasti ut plus desideret.
In futō vō patebit. Abscondisti
dico timētibus te .i. tuis ad ho̅ ut
timeāt te. Vl' abscōdisti timētibꝫ
te .i. illis reseruasti. ill' nō negas
ti ut soli ad eā puenīat. ut soli
eā habeāt nō cōīti ipsis. Hanc
āt dulcedinē. Perfecisti .i. pfi

Perfecisti eis q̄ spe | ciet. non
rāt in te: in cōspcū | scilicet habēs
filiorū hoīm. | eis qui nō tm̄
timēt. s̄ sperāt in te .s. q̄ usq̄ in

fine expectāt. Sperāt dico. in cōspcū
filiorū hoīm .i. q̄ ita sperāt ut nō
erubescāt de spe sua et fide. s̄ corā
hoīb9 cōfiteāt̄. Vn̄ dn̄s in euā.
Qui me cōfessus fuerit corā hoībus
cōfitebor et ego eū corā p̄re meo.
Vl' ita. Pfecisti hāc dulcedinē
sperātib9. Et ho̅ est q̄d̄ in cōspcū
filiorū hoīm .i. hoc nō latet eos q̄
nō s̄m adam. s̄ s̄m filiū hoīs vi
uūt. Et si multi inde dubitāt. Sed

Abscondes eos in abscōdito
faciei tue a cōturbatiōe hoīm.

Abscondes. q̄i. Ita est eis dulce
do pfcā. quā abscondes eos ne vi
deant̄ ab ipsis in abscōdito faciei
tue .i. notitie tue. s. ut te videant
p spem q̄ mō lates. Abscōdes di
co a cōturbacōe hoīm .i. dū mali
hoīes turbabūt dāpnati. Vl' a
cōturbatioe hoīm. ut ipsi iā nul
lā huānā cōturbatiōe patiāt.
De p̄nti etiā ho̅ p̄t accipi. q̄i etiā
hoc mō tribulati et cōpbrijs hoīs
afflicti metē intrātes ad vultū
dei. nō turbāt. Proteges q̄z p̄s

Proteges eos in | dicta in futō
tabnaculo tuo: a | pmisit. ne
cōdictiōe linguarū | pmissio tm̄
futuri turbaret. ho̅ de p̄nti addit.
Proteges. Qui in futō abscōdes et hic
inter̄i dū pegrināt̄. dū maledice
lingue obstrepūt negātes futura.
Proteges eos ne noceant in tabna
culo tuo. s. in tabnaculo fidei eār
rerū q̄s p nob dn̄s gessit et ptulit
.i. in ecclīa catholica q̄ est tabnacu
lū fidei. Tabnaculū ei est habitatio

militū positoꝝ in expeditōe. Domꝰ
habitaculū est ꝯsentiū. Pugnet
ergo in expeditōe pegrinꝰ. ut ꝑtec
tꝰ in tabernaculo glo'ie ꝯsedat in
domo celi nō manu factā. Sʒ a qbꝰ
ꝑtegeõ: Ecce a ꝯdictiōe linguarū
.i. oim̄ scismatū ⁊ heresū. Diuise
eī hereses ⁊ scismata ꝯsonāt que
ꝯdicūt ueitati xp̄iane doctine. Jō
tu curre ad tabnaculū dei. eccīam
catholicā tene. a q̄ glā vitatis noli discede
Benedictus dn̄s: qm̄ mirificauit
mīam suā m̄ in ciuitate mu
nita. Benedictꝰ plenitudīe bn̄fi
cij in laude ꝯcludit. ꝯpans illud
sue ībecillitati. Et loqt̄ ꝓph̄a vel
ꝓpl's fidelis qī. qd' vlt̄ dicā: Nil
restat ni laudare deū. et bndc's sit
dn̄s .i. laudatꝰ. qm̄ pꝰ emēdatoēz
ꝑsecutionū mirificauit mīam suā
.i. mirabile fecit oibꝰ. non tm̄ in
ihr'lm. sʒ eciā in ciuitate munita.
vl' circūstātie. Alia lr̄a .i. in toto or
be terraꝝ. Missio eī spū. totū mūdū
repleuit. q̄ dicit' ciuitas circūstan
tie. q2 circūstabat iudeā in q̄ ꝓpl's
dei erat qī in medio gentiū. ibi qz
dicebant' laudes deo. ibi offerebat'
sacrificia. ibi ꝓph̄ia non cessabat.
Modo vero in oibꝰ circūstātibꝰ est
ꝓpl's dei. in qbꝰ diffusa est mīa.
Prius in illa ihr'lm qī in vase vn
guentū xp̄i tenebat'. sʒ nūc tꝰ de
fracto vase vnguentū ꝑ mūdū
diffusū est. Vn̄ in canticis. Vngue
tū effusū est nomē tuū. q2 apl'i
spū sc̄o inuncti magnalia dei vbiqz
ꝑdicauerūt. et de ihr'lm fugati. qī

ligna ardētia igne diuo totā siluā
mūdi feruore spūs incenderūt. et
lumīe vitatis īpleuerūt. Jdē mūdꝰ
eciā bn̄ dicit' ciuitas munita. quia
sapiā carnis ⁊ philosophice tradi
tioē armatꝰ erat ꝯ deū. Vl' miri Cas
ficauit dn̄s pri mīaz suā .i. īcarna
tione vbi in ciuitate circūstātie .i.
in ihr'lm. q̄ est in medio gentiū.
qī templū fidei. Vn̄ circūiectis ge
tibꝰ veitas fluxit. quia ibi xp̄i do
cuit. passꝰ est. resurrexit. et cetera
sacramēta ꝯpleuit. Ego at. Loqt̄'
Ego at dixi in ex hꝰ ꝓpl's fide
cessu mētis mee: ꝑiec lis. q̄ an
tus sū a facie oculoꝝ tuoꝝ loqbat'
dei bn̄ficiū sue ībecillitati. qī mirifi
cauit dn̄s mīaz suā m̄. Ego aūt
ꝓpl's fidel' supius loquens. dixi in
excessu ul' extasi mētis mee .i. in
pauore meo. cū in me horribiliter
sentirē ꝯtes. q2 pauor d' excessꝰ
q2 a roe excessit timēdo. ꝓiectus
sū scdm̄ penā ⁊ scdm̄ culpa. a fa
cie oculoꝝ tuoꝝ. Si eī me r'spicēs
nō ista pati sinēs. sʒ in facie tua
essem. nō ita ista timere. Sʒ d' in Auꝰ
alio pso. Si dicebā motꝰ est pes
meꝰ ⁊ mīa tua adiuuabat me. Vn̄
et hic sbdit. Ideo exaudisti. q2 ꝯ
Ideo exaudisti voce fessꝰ sū lap
orois mee: dū cla sū. q2 non
marē ad te. supbꝰ extiti. sʒ coꝛ
meū accusaui. q2 in tribulacoē ti
tubās ad te clamaui. Ideo nō me
timentē ⁊ pusillanimē abiecisti
sʒ exaudisti vocē orois mee modū
ponens emēdacōi mee ꝑ exercitiū

tribulationum. circundederunt me ad te ptinere
et hoc fecisti indilate. s. dum clamare
i. ymmo intendere ad te. Clamor
enim fit ad deum non voce sed corde. Nam
multi silentes labiis clamauerunt.
multi ore pstrepentes corde auerso
nichil impetrare potuerunt. Clama ergo
intus ubi audit deus. Attende hoc totum
in petro. in quo nimium timoris tipus p-
cessit. qui videns dominum ambulantem sup
aquas. putauit esse fantasma. Cui
dominus ait. Ego sum noli timere. Confidens
petrus et dixit. Domine si tu es. iu-
be me venire ad te sup aquas. Qui
hunc pbo. si tu es. si in verbo tuo po-
tero. quod potes. Et ait illi. Veni. Et
ad verbum iubentis. facta est ptas au-
dientis. Descendit enim et cepit ire in-
trepidus tamen in illo sperans. Videns
autem ventum validum vemente timu-
it. et cum cepisset mergi. clamauit
domine petro. Hoc est quod iste ait. Ego
dixi in excessu mentis mee. piectus
sum a facie oculorum tuorum. Et hoc est
quod in alio psalmo dicitur. Si dicebam motus
est pes meus. Ihesus autem porrigens pe-
tro manum. leuauit eum. Hoc est quod
hic subdit. Ideo exaudisti vocem
orationis mee. Hoc idem est quod in alio
psalmo dicitur. Misericordia tua adiuuabat
me. Vel. In excessu mentis. hic dicit
qui fit quando mens rapitur ad supna
ubi recognoscit huius peregrinationis
miseriam. Rapta enim mente sursum
uidit iste altitudinem dei. ex qua
sensit. dum est in hac vita. se esse
piectum valde longe a contemplatione
luis dei. Et quia hoc humiliter plangit

et amissum in primo parente bonum reddi
sibi precatur. Ideo exauditur a deo.
Vnde subdit. Ideo exaudisti vocem orationis
mee dum clamarem ad te. Hic non mutat.

Diligite dominum omnes sancti eius. quoniam
veritatem requiret dominus: et retribuet
et habundanter facientibus superbiam.

Diligite. Hic est conclusio hor-
tatoria. Hic enim hortatur iterum ex-
quod per hiis predictis. Diligite dominum
Vel hic loquitur populus fidelis qui primo
expertus. iam nos hortatur. qui tribulatus
sum clamaui. timui. non sum confusus
ita et vos exaudiemini si dilexeritis
deum. Et ideo diligite dominum auctorem
verum tanti beneficii o vos omnes sancti eius
quorum est diligere deum. qui non amant
mundum neque ea que in mundo sunt.
Amicus enim huius mundi inimicus dei
constituitur. Disce ergo non diligere mun-
dum. ut discas diligere deum. Auerte
ut conuertaris. effunde ut impleatis. Ideo
diligite. quoniam dominus requiret veritatem.
Veritas est. ut creatura seruiat
creatori. Hanc in futuro requiret dominus
etiam a sanctis. quoniam vix iustus saluabitur.
Et si iustus vix saluabitur. impius et
peccator ubi apparebit. Et tunc retri-
buet habundanter facientibus superbiam.
semetipso contra vos. Vel qui contempnunt
eum. faciendo contra iussa dei. i. retri-
buet hiis qui habundanter faciunt
superbiam. qui nec conuicti conuertuntur. quia
multum superbiunt. Omnes etiam habun-
danter faciunt superbiam qui non cito
penitent de commissis peccatis mortalibus. Super-
biam enim ponit pro omni vicio. quia radix
omnium viciorum est. Hic etiam in primo

aliqb9 aliqn retribuet dns. vt su
pbos humiliet. qd io fit. q2 si nlli
hoc faceret. no videtur vigilare di
uina pudentia. si oib9 hoc faceret
no seruaret diuina patia. Vt ergo
paciens et iustus appareat. aliqb9 et
no oib9 hc retribuet. Viriliter agi.
Viriliter agite et 9fortet retribuet
tur cor vrm: oes q in futuro.
spatis in dno. Interim g viriliter
agite. ne sit ociosa dilcio. s indesi
neter bonu opet. vt bonu sine de
fectu opantes. sine defcu meratis.
Et si gravia occurrat etia q sup
dixi. 9fortet cor vrm oes qui spe
ratis in dno. In ho vsu expmit
vtq et itetio toti9 ps. s. ne carnis
fragilitas timeat tot mala scli.
Beati quor. Titul9 Intel
lectus dauid. Psalmus iste
agit de gra et mia dei q xpiani
sum9. Vn in epla ad romos apls.
ex hoc ps argumentu gre sumit
9tra illos q de opib9 gloriat et me
rita iactat dices btitudine esse
illi9 hois cui de9 accepto fert iu
sticia sicut ait ppha. Bti quor re.
Et agit ps iste maxie 9t vicia
hoim. q vl pcca sua nesciut. vel
cognita defendut et merita iactat
Econ docens vt peccores nos ag
noscamus et pcca accusem9. ac bona
gre dei attribuam9. Contr vicu
go hoim hic ps opponit. ne qs
putet deo absconditu qd in 9scia
hz occultu. Et est sensus tituli. h
est itellect dauid. i. penitetis. in cui9
psona h loqt dauid. et hic docet.

qd intellige debeas si ve penitens es
vl penite vis. Primo itelligas te
peccore esse. post si cepis bonu fa
ce ne viurb9 tuis tribuas ubis te
iustificas. s dei gre vt no sit dolus
in corde. Et est psalm9 iste scds pei
tencialiu diuisus a primo. In po eni
penitens timore iudicij plorat. In
isto pcca que tacueat afflictus cogit
9fiteri. Intetioe monet ad pniam
Modus. Quatuor st ptes. Po dic
inciu vn ee p indulgencia dei. se
vo sequente illud vrm hoim fuis
se inscriu s p manu dei 9uisu ad
veru intellcu. ad que oportunus
expt9 casu. alios deceptos reuocat.
in qo et stantes 9firmat. Io agit de
9fessioe vn est venia. Ibi. Delictu
meu. 3o penitudine 9mendat. ibi Pro
hac orabit. 4o ponit letus finis vbi
d de9 dare intellcu. ibi Intellcu t
Oram itaq 9mendat ppha ueniam boi
p indulgencia dei esse ondit dices

Beati quoru remisse sunt in
quitates. et quor tecta
sut pcca. Bti quor remisse sut
iniquitates. Non dicit In qb9 no
inuenit pctm. na in oib9 inuenit sed
qb9 remittit. Nichil boni fecisti et
dat tibi remissio pccor. debebat
vindicta ex culpa tua. dat indulge
tia ex gra sua. Malis eni opibus
debet dapnatio sicut bonis opib9
debet regnu celor. Si reddit go t.
qd debet. puniend9 es. Non t reddit
de9 debita pena. s donat indebita
gram. Nemo go iactet opa sua an
fidem. Nec sit piger in opib9 bonis

Aug

. ps xxxi.

Cap
Aug
Cap
Aug
Cap

accepta fide. dat ei deus indulgētiā
impijs. et eos iustificat ex fide.
Incipit ergo iustificatio fidei per in-
dulgentiā. Iniquitates autem dicit fomi-
te pecti .s. cōcupiscibilitatē. que an-
baptismū nō tm̄ pena sed culpa ē
nō utiqȝ actualis sed originalis. Post
bap^mū vero pena est et nō culpa
In baptismo delet originale pecm̄.
nō. ut nō sit. sed ut ultra pecm̄ nō
sit. Hocqȝ cogitue dicit. Beati quorū
remisse sunt iniquitates .i. mitigate
per gratiam. ut nō regnet in mortali
corpe. cuius rei causa est quod in
baptismo tecta sunt pecta. Unde subdit.
et quorū pecta .s. originalia. et si
qua sunt actualia tecta sunt .i. coopta
et abolita. Si ei deus pecta texit.
noluit adūtē. si noluit adūtere.
noluit aīadūtē .i. punire. Noluit
agnoscē sed ignoscē. Non ergo dicit
tecta pecta tanquam ibi sint et uiuāt.
sed ita deleta ut deus nō videat .i.
eternaliter puniat. Uidē ei dei pecm̄
est punire. Unde alibi. Auerte faciē
tuā a pecīs meis. et dicit hoc a sili.
Ita ei teguntur pecta in bap^mo. sicut
egipcij insequentes isrl. tecti sunt in
mari rubro. Nec hoc sufficit quod in
bap^mo teguntur pecta nisi inde caue-
atur. ab eo quod deus iputat .i. a cri-
minali. Unde subdit. Beatus vir cui
Beatus vir cui nō nō iputa
iputauit dñs pecm̄: nec dñs
nec est ī spū eius dolus. pecm̄ .i. q̄
qui sibi cauet a criminali pecō. quod i-
Cas putat ad penā etnā. Uel etiā
remissis iniquitatibus et tectis pecīs
sit aliquod leuius pecm̄. ut iob et na-
thanaeli quos laudat dñs. nō iputa-
uit dñs pecm̄. Uel iniquitates dicit
pecta que ante fidē uel baptismū fuit.
pecta vero. que post fidē uel post bap^mū fuit
Et est. Beati quorū remisse sunt iniquitates
et quorū tecta sunt pecta .i. quibus deus pecta
ante fidē remittit. Non enim per se ubi
fuit. et in quibus tegit pecta post fidē.
ne in iudicio reuelentur. et sic non
iputabit eis pecm̄ aliquod ad penā.
Unde subdit. Beatus vir cui nō iputauit
dñs pecm̄. Alijs ei q̄ contra hīt d-
iputat. alijs per miaz nō iputat.
et si hīt aliq. hijs .s. q̄ nō iustos
se predicant cum sint mali. sed se ag-
noscentes satisfaciūt. Unde ait. Nec
est in spū eius dolus. Id ondit cui
nō iputet. illi .s. in quo nō est doli
quia se accuset cum sit peccor. corde tenet
quod ore fatetur. Dolus est ut cum sit peccator
iustū quis se pdicet. qui vero se accusat
dolo caret. Talis erat nathanael de
quo dñs dixit. Ecce vere isrlita in quo
dolus nō est. Et publicanus ille hu-
lis q̄ dicebat. Propicius esto mi peccori. Ne
Quoniam tacui inueterauerunt ossa mea: dum cla-
mar tota die. Quia tacui. Quoniam tacui in-
ueterauerunt ossa mea: dum qi. hoc mō
clamarē tota die. confiteor. sed
olim. qm̄ tacui inueterauerunt ossa
mea. Uel ita iunge. Hoc est beatus i cuius
spū nō est dolus. quia ego nō confitens
deo veni in pecm̄ olim. et hoc est quod
ait. Quoniam tacui. quod nō erat tacendū
.s. confessionē pecti. inueterauerunt ossa
mea .i. interior fortitudo defecit. Si
confecisset inouaret. vita robusto in-
dno. Si enim clamasset pecta inueni

ret. m sē infirmꝰ. ß fieret in dño
firmꝰ. Nūc aūt pūse tacuit pccā
et clamauit merita. Vn̄ sbdit. dū
clamarē tota die. Dixi eī qd̓ non
eēt dicendū de iusticia mea. Nō est
g̊ ꝯtrariū qd̓ ait. Tacui dū clamarē.
Tacuit eīm quedā. nō tacuit quedā.
Tacuit vn̄ pficit. nō tacuit vn̄ defi-
ceret. Tacuit ꝯfessionē. clamauit de
meritis psumptionē. Sana membra
medico ostendebat. vlnera tegebat.
Et iō non fuit curatꝰ. nō fuit sana-
tꝰ ß inueteratꝰ. i. remansit ī vetustate
q̄r ꝯfitendo nō amauit nouitatē.
Qui eī nō vult ꝯfiteri pccā. labo-
rat sine cā in defensione pccōꝝ. in
quo dū iactet merita. aplīꝰ deficit
eiꝰ fortitudo. Exaggerat eī culpā
dū defendit. ꝯpellit grām. dū merita
iactat. Ergo etiā si nō sit ꝯscius
sibi q̄s. nō tn̄ sē iustū pdicet. Nā
delicta q̄s itelligit? Aut q̄s gl̄atur
sē castū hr̄e cor? Qui dicit sē pccm̄
nō hr̄e mendax est. Vn̄ apls. Ni-
hil mī ꝯscius sū. ß nō in hoc iustifi-
catꝰ sū. Et salomon. Est iustus
q̄ perit in iusticia sua. ille s. q̄ de
iusticia psumit. Vt phariseus qui
dicebat. Nō sū sicut ceteri hoīm &c.
Vl' ita. Tacui voce pccm̄. dū cla-
marē tota die effcū me fore pccō-
rē. q̄r pena pcc̄i vl' īterior excecauit me
Qm̄ die ac Operorē ostendebat.
nocte ḡuata est sup me manꝰ
tua: ꝯūsꝰ sū in erumpna mea
dū ꝯfigit' spina. Qm̄ die. qī
pccā taces ꝛ merita iactas īueterā-
ui. ß o dn̄e qm̄ manꝰ tua ḡuata

est sup me. i. ad humiliandū me su-
pbū. i. q̄r vindcā tua me tetigit.
ꝛ hoc die ac nocte. hoc est assidue
ꝯūsꝰ sū in erumpna mea. i. cogno-
ui me miseriā dū ꝯstringit' spina
vl' ꝯfigit' spina. i. dū ꝯpuncta est
ꝯsciā. Tūc eī dolorē sensi ꝛ iuenī Cas
meā infirmitatē. Vl' ꝯgnoui me
miseriā dū ꝯstringit' spina. s. q̄
totū corpꝰ erigit in supbiā. que
fracta nō cicit ad interitū. ß eri-
git ad salutē. Vel ita lege litam.
Qa clamaui ꝛ tacui qd̓ nō debui
et iō manꝰ tua ḡuata est sr̄ me
die ac nocte. Nō mutat' sensus
hoꝝ vboꝝ. qī assidue me pcussisti
et nō ꝯuerto. q̄r ꝯūsꝰ sū in erumpna
mea. i. factꝰ sū miser. Et vē est Aliꝰ
erumpna ꝛ miseria. dū i. q̄r spina
i. pccm̄ ꝯfigit'. i. vsq; ad ꝯsensū ꝛ
et opꝰ ꝛ ꝯsuetudine ducit'. De
hijs spinis dcm̄ est p°. hoī peccanti
Terra tua germinabit tibi spinas
ꝛ tribulos. Et alibi. Spine ꝛ tri-
buli nascunt' in manibꝰ temulenti.
Vl' spina. i. iō ꝯfigit'. i. fracta ad
terram curuat'. q̄ sursū erigi debet
sicut spina dorsi hoīem erigit.
Delictū meū cognitū Delictū
tibi feci: et iniusticiā meā &c.
meā non abscondi. Sedā ps
vbi ꝯmendat' ꝯfessio pcc̄i. vn̄ vera
est sicut sup dixit qd̓ de pcc̄i tacti-
one inueteratā pcessit. qī Conuersꝰ Cas
sū in erumpna. pūcta est ꝯsciā
mea. Et sic ego feci p me cogni-
tū tibi ꝯfitendo. s. delictū meū. s.
qd̓ dimisi faciendū. i. qd̓ tacui pccā

et iniusticiam meam .s. quod non faciendum
feci .i. quod clamaui meritam non absco
Aug di .i. non operui sed aperui vt ope
rires tu. detexi vt tegeres tu. Sed
quod homo detegit deus tegit. cum homo tegit
deus nudat. si homo agnoscit deus ignoscit.
Dixi confitebor aduersum Ms
me iniusticiam meam domino: et tu
remisisti impietatem peccati mei.
Cas Dixi confitebor .i. feci cognitum et
vere dixi et prius .i. deliberaui apud
Aug me. hoc .s. quod ego confitebor. vel pro
nunciabo iniusticiam meam domino agens
aduersum me .i. agens contra corpora. Prius
enim tacui, modo pronunciabo. Vel
ita. Confitebor iniusticiam meam domino
dicens eam esse aduersum me .i. in ea
dando non deo vel nature. quod iterum
est dare deo. Modo ergo confitebor
aduersum me contra prius contra deum. Multi enim
confitentur iniquitatem suam sed aduersus deum.
Cum enim inueniuntur in peccatis. non di
cunt. non hoc feci. aut non est hoc peccatum
sed deus voluit. Alii dicunt. fatum mihi
fecit. stelle mihi fecerunt. et ita per circu
itum voluit peruenire ad deum accusandum
non de compendio ad deum placandum.
Stellas enim ipse fecit et ordinauit
et ita per eas voluit ordinare. quasi deus fecit
vt peccaret. Dicat ergo ille potius
Domine miserere mei. sana animam meam
quia peccaui tibi. Ita clamet eger ad
medicum et dicat. Tu libero arbitrio
me deus creauit. Igitur si peccaui.
ego peccaui. non fatum. non fortuna.
non dyabolus me coegit. sed ego propria
decti consensi. et tu remisisti quia ita
dixi et ita proposui. et tu remisisti

etiam impietatem peccati mei .i. est quod tacere
decreui culpam. et male clamaui me
ritam. Magna pietas dei hic ostendit
ur .s. ad solam promissionem dimiserit
peccatum. Votum enim pro operacione iudicat.
Magnum est ergo quod ait. Dixi confitebor
vel pronunciabo. alia litera. Nondum pro
nunciat pronuntiare se pronunciaturum. et
deus iam dimittit. quia hoc ipsum dicere .s. pro
nunciabo vel confitebor quodammodo pronunciare
est. non ore sed corde. Nondum est vox in
ore vt homo audiat confessionem. et deus audit
Pro hac orabit dyapsalma
ad te omnis sanctus: in Pro hac ora
tempore oportuno. bit. Tercia pars
vbi penitudine commendans omnibus sanctis dicit
eam commune. quam varie secte respuunt. quia
quisque ad deum refugit. quasi. Remisisti impie
tatem peccati mei. et pro hac remissione san
orabit ad te omnis factus sanctus. In eo sancte
est vnum adorare. quia dimisisti. quia alius non
esset sanctus. nec oraret. quia omnes sunt peccatores
et egent gloria dei. Et qui adorabit. In
tempore oportuno. Tempus oportunum est
tempus gratie. quo nouum testamentum
manifestatum est. et gratia christi reuelata est.
Vnde et apostolus. Cum venit plenitudo temporis
misit deus filium suum factum ex muliere
factum sub lege. vt eos qui sub lege erant
redimeret. Vnde redimeret. a dyabolo
a predone. a peccatis. ab onere legis. quia
eos premebat et reos conuincebat. non in
iuuabat. spinam peccati ostendens. non consumens
et ita quasi coegit eos clamare ad gratiam et
ad medicum. gratia autem sanat. Verumptamen.
Verumptamen in diluuio quasi licet sit
aquarum multarum: ad oret. licet
eum non approximabunt. sit tempus

Cas oportunum. Peruipti illi q sunt in dilu
uio aquarum multarum .i. diffluentes i
carnalibus concupiscentijs. vl' q sunt i diluuio
aquarum multarum .i. q sunt in erroribus diui
Aug sarum sectarum. et in multiplicitate va
riarum doctrinarum. vt philozophi qui
libero arbitrio. et iudei q carnalibus
obseruancijs salutem asscribunt. Et alij
qui peccata fato vl' fortune vl' alijs
huiusmodi imputant. cum vna sit doc
trina dei q est de humiliacione cordis
et confessione peccati. Hij inquam omnes non
approximabunt ad eum .i. ad deum. Mu
tat ei personam vt sepe facit. Vt ibi.
Domini est salus et sr' populum tuum benedictio
tua. Non enim appropiant ad deum qui
sunt in diluuio vanarum doctrinarum. Vt
q dicunt fatum me peccare fecit vl' for
tuna q omnia regit vl' genus tenebrarum
que deo rebellat. Diuise sunt hee aque
et amare. sed illa est vera et dulcis
aqua. que de intimo fonte pure verita
tis emanat. Hec est aqua confessionis
peccatorum et humiliacionis cordis. vie saluta
ris. abicientis se. et nichil de se presu
mentis. et nil sue potentie superbe tri
buentis. Hec aqua ab illo manat. q
cum esset altus pro nobis factus est humilis .i.
a xpo. Vel non appropiabunt ad deum .i. ad
sanctum. illi tales secundum imitationem. sed
in hoc diluuio quod vndique perstrepit.

Tu es refugium meum a tribula
tione que circumdedit me: exul
tatio mea erue me a circumdan
tibus me. Tu es refugium meum et cetera
Ego enim eciam in hoc diluuio ambulans
in hoc seculo non audis tales sed ad te
fugio. Vel ita. Pro hac .s. impietate tol

lenda orabit omnis sanctus ad te. quia nullus
est sine peccato eciam sanctus. Orabit dico
in tempore oportuno .i. in hac vita vbi licet.
Hec. Veruptamen. qui dicat. sed orat. in quo
notum hoc peccatum sed tamen in diluuio aq
Iero uarum multarum .i. dum pene et angustie
inundabunt in iudicio. ipse pene non
approximabunt ad deum sanctum. sicut nec
aque ad noe in diluuio approximaue
runt. Hec. Tu es. qui sanctus orabit di
cens ita. O domine tu es refugium meum
non mea vis. vl' aliter sed tu solus es
Aug refugium meum a tribulacione huius seculi.
vl' peccatorum que circumdedit me. et tu es
exultatio mea. Gaudeo enim spe futuri
boni quod promittis. et quia parcis. et ideo
O tu domine erue me a circumdantibus me
quia conuiuis gaudeam in spe. tum adhuc sim in mal'.

Intellectum tibi dabo Dyapsalma
et instruam te: in via Intellectum tibi
hac q gradieris. firmabo. Confirma
bo super te oculos meos pro. vbi ostendi
letus finis. Et dicit qui deus dat intel
lectum. Vnde iste alios hortatur ad idem. qui.
Tu erue me q promisisti in hoc intellectum
tibi dabo. Vnde videt xpus penitenti
qui petierat erui. cui videtur a domino.
Intellectum tibi dabo vt .s. cognoscas te
et scias quia omnia sunt ex gratia. et gaudeas
in spe. Circa quem dicit propheta intelligencie
sicut titulus monstrat. quia .s. hic dici
tur intellectus penitenti. ne putet supp
licans negligi teste deo. Hec. Et in
struam te ne aberres. qui ternne gla
dio. et hoc in via hac .s. q gradieris
sine errore. non vt ibi herreas. Et fir
mabo super te ne quis tibi noceat .i. non au
feram a te postea oculos meos. quia tu

sup lenas oculos tuos ad me iam iustifi-
catus. Ecce quanta est gloria penitentis. Noli
Nolite fieri sicut te fieri etc. Sic-
equus et mulus: quibus excepto intellectu
non est intellectus. Convertit se iste
penitens ad superbos peccata defendentes
et ostendit nobis quis sit intellectus. Quasi dicat.
Ita dominus mihi fecit et intellectum dedit.
Ergo o vos qui estis nolite fieri sicut
equus. non dicit sicut bos qui est humilis
sed equus qui erecta cervice incedit.
per quem significantur superbi. sicut per mulum
stolidi et pigri. Et est. Nolite fi
sicut equus et mulus id est superbi et stoli
di. quia talibus non est intellectus. Vel per
equum et mulum duo populi intelliguntur.
Jero Per equum intelligitur gentilis indomitus. per
mulum iudeus piger ad credendum
Et est. Nolite fieri sicut equus et
mulus id est nolite esse sicut gentiles vel
Aug sicut iudei quibus non est intellectus. Quod
enim tales patiuntur ecce. In chamo et
freno. Vel ita. Nolite fieri sicut equus
Cas etc. Equus sine discretione sessorem. mu-
lus quodlibet onus accipit. et ita
neutri est intellectus vel illi sessorum
vel huic onerum. Quibus ergo homines
a dyabolo insideri et viciis onerari
Alioquin equus freno mulus chamo
arceatur. Et hoc est. Nolite fieri
sicut equus et mulus id est nolite dya-
bolum sessorem recipere vel onus vicio-
rum subire. quia talibus non est intellectus
sicut equo vel mulo. Vel sic dicit quibus
non est intellectus. Quod si noluerint acqui-
escere o domine fac eis quod tu fecisti mihi dicit
In chamo et freno Copertes scilicet
maxillas eorum constringe: qui non

approximant ad te. In chamo et
freno id est in maiori et minori tribu-
latione constringe vel confringes id est contunde
vel coarta maxillas eorum id est iactantiam
de viribus suis et meritis. Si enim non
habes christum sessorem. omnis quod iactas
merita et taces peccata confringet. Si
ergo non vis confringi omnis tuum. noli esse
sicut equus et mulus. sed sicut bos qui
cognovit possessorem suum. Vel in
chamo et freno maxillas eorum quibus
mandunt constringe id est patiuntur dei vin-
dicta. ut saltem necessitate coacti redeant
aut sicut animalia donec viam teneant
frena patiuntur et flagella. Maxil-
las illorum dico qui non approximant ad
te humiliando se. quia sunt quidam quia si
peccant carnis imbecillitate. tamen a pec-
catis peccatibus non recedunt. Sunt etiam
hec esse verba christi. Nolite etc. Qui
super penitentem innuit dicens Intelli-
gentiam etc. Et hic ad alios loquitur monens eos
ad se dicens. Nolite etc. Postea
verba ad penitentem convertit cui ait. Constrin-
ge etc. Nec mutat verborum sententiam.
Multa flagella etiam cum frena sunt
flagella peccatoris. Ecce post frenum
adduntur flagella ad domandum iu-
sit de illis impiis quibus non dat iu-
ga licentia sine vite. sicut iste super f-
dixit dominum. Ubi dixit Gravata
est super me manus tua etc. Non est fla-
mentum si addito freno sequuntur fla-
gella. Indomitum enim animal iste esse
cupiebat. nec dei voluntate sed proprio
motu se regere volebat et effrenus
in luxuriam plabi. Ideoque domatur
freno et flagello atque unitate pro

meter. Verendum est ei ne nimium
resistendo indomitus relinquatur mereatur.
et ire in vagam viam que ducit ad mor
tem. Vel de futuro potest hoc accipi sic. Hic
confringes et in futuro. Multa enim
Multa flagella flagella pecca
toris: sperantem autem iustus vel de pre
in domino misericordia circumdabit. Vel similiter de fu
turo potest accipi sic. Nolite fieri sicut
equus et mulus. quia multa flagella sunt
peccatoris. et hic et in futuro. sperantem autem in
domino. qui omnia gratis dat misericordia circumdabit
undique ne sit locus hosti. misericordia dico
que est in consolationibus. lex vero in fla
gellis. Et quia misericordia circumdabit glossa o
vos tempus olim et superbi Letamini in
Letamini in domino et domino qui prius
exultate iusti: et gloriamini in vobis leta
mini omnes recti corde. baim et ex
ultate in domino qui iam iusti estis. non
meritis vestris. sed gratia qui prius eratis
peccatores. Distinguit. Letari est tacita
in suavitate gaudere. exultare est
exercitati animi fervore gaudere. Et
gloriamini de hoc quod estis ei subditi. et
hoc etiam facite in tribulationibus omnes
vos qui estis recti corde. id est non resisten
tes deo. Pravi corde sunt qui dicunt
deum vel non esse vel iniustum esse vel non
regere hec. cum videt malos florere et
malos pati. Recti corde sunt qui diri
gunt cor secundum voluntatem dei. quam sue
preponunt et ut xpistus docuit dicens. Non
sicut ego volo sed sicut tu vis. tunc
figurans in se suos. Et ibi. Saule
saule quid me persequeris.

Exultate iusti in domino. Titulus
in fine psalmus david. Titulus
iste patet. Hic propheta misericordiam et poten
tiam dei commendat et facta eius enumerat.
agens de operibus creationis et recreationis
ut timeatur potentia que creat et ametur
misericordia que recreat. Intendens ad laudem
invitat ostendens qui et quem et quo et
quare laudare debeant. Modus tripar
titus est psalmus. Primo iustos et rectos
monet laudare. 2° beatum dicit illum qui
ad cultum dei pervenit. ibi. Beata gens
3° quod de potentia sperat subdit ibi. Anima
nostra. Quarto propheta qui laudare debeat.
iustos ad laudem monet dicens.
Exultate iusti O iusti
in domino: rectos exultate
decet collaudatio. etiam in ad
versis. non in vobis non in seculo quod perit
sicut iniusti faciunt. quia exultatio
finitur cum seculo. sed in domino. in quo nichil
displicet eis. placet autem deo. cum plus
deus. quo permanente. permanebit iustorum
exultatio. et quia exultare in illo non
possumus nisi laudando. inquit rectos
decet collaudatio. laudat qui rectus est
id est subditus deo. Aliter est distortus.
curvus laudat deum quando sibi bene est.
blasphemat quando male. rectus vero
semper id est in prosperis et in adversis ut iob.
Recti sunt qui dirigunt cor suum secundum
voluntatem dei que est regula. et prepo
nunt voluntatem melioris sue volunta
ti. id est voluntatem omnipotentis volunti. infirmi.
voluntatem dei voluntati hominis. Quantum
enim distat deus ab homine. tantum volun
tas dei a voluntate hominis. Unde
hominem gerens xpistus et regulam preponens
nobis et docens et prestans nobis vivere
ostendit privatam quandam hominis volunta

Cas

·XXXII·

in qua īcarnatū et suā figuravit. qui
caput nrm est. et ad eū sicut mēbra
ptinemꝰ. Pr̄ mi sit si fieri pt trāseat
a me calix iste. Hec huāna volūtas
erāt. ꝓpriū aliqd et tāqͣ pⁱuatū volēs
s; qr rrcm vult eē hoiem et ad illū
dirigi q̄ sp̄ est rect᷒. subdit. non tn̄
qd ego volo s; qd tu vis pr̄. Ac
si diceret pr̄ hoi. Vide te in me. qr
potes aliqd ꝓpriū velle ut deus
aliud velit. concedit hoc huāne f
gilitati aliqd ꝓpriū velle. s; stati
cogita. qd sit sup̈ te .i. de᷒. illū sup
te. te īfra. illū creatorē. te creatura.
Cogita illū dnm. te seruū. illū oī
potentem te īfirmū. subiciesq; tu
ā volūtatē volūtati ei᷒. eisq; rect᷒.
Ideo ait. rectos decet collaudatio
Cas non dr̄ laudatio s; collaudatio ꝓp vni te
cclē. Confitemini. dixit qui et
Confitemini dn̄o in que lau
cythara: in psalterio dare de
decē cordarū psallite illi beat. hic
dicit ꝗliter. hoc mō .s. laudand᷒ est
Aug Confitemini dn̄o in cythara. Cythā
ab īferiori sonat. et ex tra est. Vn̄
laudare dem᷒ .i. terrena ꝓspeitas
et adūsitas q̄ ab eo sīt nobis. et est
Cōfitemini dn̄o in cythara .i. lauda
te deū. siū habūdet ꝓspeia. siū oc
currūt adūsa. et in psalterio decē
cordarū psallite illi. Psalteriū a
superiori reddit sonū et ē decacordū
P qd signat doctrina celestis q̄ de
sursū est. et ad celū te vocat q̄ in
decē preceptis breuiter ōnsa est
Et est. psallite illi in psalterio
decē cordarū .i. laudate eū dum
attenditis q̄ superiora vob' reddit .s.
celestē doctrinā. Vel p cytharā in
telligit' caro. que est īferior natura
hoīs. P psalteriū intellr̄ caritas
q̄ ꝯtinet. in duob᷒ mādatis dei et
ꝓximi. ad quā ptinet decē mandā
legis. tria in pⁱma tabula ad deū.
septē in scđa ad ꝓximū. Et est.
Cōfitemini dn̄o in cythā .i. exhibete
corpa vrā hostiā viuā mortifica
do carnē cū vicijs et ꝯcupiscēs. Et
psallite illi in psalterio decē cordarū
.i. seruiāt mēbra vrā caritati. vbi
tria et septē precepta īplent'. ī qb᷒
tota lex pendet et ꝓphete. Et qa
nō sufficit ni habūdet iustitia vrā
plusq̄ scribarū et phariseoꝝ. subdit.
Cantate ei canticū Cantate
nouum: bn̄ psallite ei. nō tm̄
ei in vociferatione. lingua. s;
vita canticū nouū. .s. canticū grē. cā
ticū fidei et caritatis. canticū de īcar
natioē. de q̄ mūd᷒ exultat. de qua
et angeli cantauerūt. Gła in excel
sis deo. hoc est canticū nouū. qd no
u᷒ hō attulit. Nou᷒ ei rex. noua
lex. noua ecce fcā sūt oīa. Hoc
canticū nō cantāt nisi hoīes nouī
renouati p grām. ptinētes ad no
uū testamentū. Cantate ergo ei
canticū nouū .i. exuite vetustatē
et induite nouitatē. qr nō nisi ad
nouos ptinet nouū testamentū.
Et bn̄. nō male. psallite ei operib᷒
bonis. Si qris. quō bene: Cum
psallite ei in vociferatioē. id' iubi
latioē .i. in leticia ineffabili. vt nō
possit v̄bis dici qd intellr̄. et de q̄

gaudet. hoc decet ineffabilem quem fari non vales et tacere non debes. Nil ergo restat nisi ut iubiles .i. ut gaudeas corde si non vocibus. Et inmensa latitudo gaudiorum metas non habeat sillabarum. Quia rectum est.

Quia rectum est verbum domini: et omnia opera eius in fide.

Hic dicit cur sit laudandus. supra modum laudis exposuit. nunc causam .i. cur sit laudandus. quasi ideo laudare debetis quia verbum domini est rectum .i. promissio vera est in omnibus. nullum fallit. Unde et fidelis dicitur deus. Sed aliter deus. aliter homo fidelis dicitur. Fidelis enim est deus dans homini quod promisit. Fidelis est homo credens promittenti deo. Ex promisso vero. non ex commisso deus nobis debitor est. homo ex commisso quia nichil ei commendavimus ut debitorem teneamus. cum ab illo habeamus omnia quibus gaudeamus. Teneamus ergo fidelissimum debitorem. quia tenemus fidelissimum promissorem. Sequitur. Et omnia opera eius in fide sunt .i. fidelia. Nichil enim promittit et non reddit. quia

Diligit misericordiam et iudicium: misericordia domini plena est terra.

diligit misericordiam quod est promittere deo. et iudicium quod in reddendo. Vel per verbum intellige lex dei .i. lex evangelii. quasi Ideo laudate. quia rectum est verbum domini .i. recta est lex dei. Vel rectus est sermo domini. scilicet ad faciendos vos rectos. quod per vos non potestis fieri. Rectus est ergo in se. et rectus in effectu .i. rectos efficit. et omnia opera eius sunt in fide quia non nisi in fidelibus operatur ad salutem. Unde in evangelio dicitur. Fides tua te salvum fecit. Vel ita. Verbum domini est rectum hoc non mutatur. et omnia opera eius sunt laudis sunt recta. Et distingue .i. quecumque precipit operari. sunt recta in se. quod patet positis in fide. Vel omnia opera eius sunt in fide .i. omnia opera que diligit et eternaliter remunerat ex fide procedunt. quia fides quia est a deo et omnia opera bona sunt a deo. Hoc ideo dicit ne quis putet se meritis operum venisse ad fidem. cum in fide sint omnia opera que deus diligit .i. remunerat. Ideo laudate. quia non modo predicta facit sed etiam diligit. quia sepe facit misericordiam. que est hic ex dilectione mihi facit misericordiam quam nunc prerogat in via vocando et iustificando et iudicium quod erit in futuro. quo exiget prerogata quia ibi bonis et malis secundum merita retribuet. cum usura exigens talenta credita nobis. Ecce dominus diligit misericordiam et iudicium. et tu ergo utrumque servare debes. quia utrumque ad te pertinet. Alioquin non argueret dominus phariseos dicens Relinquistis graviora legis .i. misericordiam et iudicium. Cave ergo ne amisso iudicio sis pauperi in mala causa misericors contra quam ait dominus deus tuus. Non accipias personam pauperis in iudicio. ut malam causam eius foveas. et iniquitatem eius contegas. cuius si parcis sacello perditis cor quia remanet impunis. ideo fit nequior quia iniustum sibi favere viderit. Sequitur. misericordia domini. quia vere misericordiam diligit. quia misericordia domini plena est terra. Ubique enim peccata dimittuntur hominibus. ubique evangelium predicatur. Ideo ait Misericordia domini plena est terra. terra dicit non celi. quia celi non indiget misericordia

Cas

Aug

mh.

ubi nulla est miseria. In terra
hominis habundat miseria et sic habun
dat dei misericordia. Miseria quo hominis et
misericordia dei plena est terra. non celi. quia
non indiget misericordia. indiget tamen regente
domino. omnia enim indiget domino. et miseria
et felicia. quia sine illo miser non
sublevatur. felix non regitur. ergo celi
indiget domino. Non enim propria firmi
tate ipsi sibi prestiterunt. sed firmati
sunt celi. non a se. sed Verbo domini.

Verbo domini celi fir
mati sunt. et spiritu oris
eius omnis virtus eorum.

filio patris et spiritu oris eius. id est spiritu
sancto. qui procedit a filio. quod est os patris
est solidata virtus eorum. et omnis virtus
non patris tantum. quia nichil a se habue
runt. quod a deo fieret supplementum.
Non unum esse opus ubi et filij et spiritus
sancti. Idem enim est omnis virtus eorum.
Non firmati sunt. hoc quo fuit filius
et spiritus sanctus. sed nichil quod sine patre. ymmo
vero pater per verbum suum et spiritum sanctum operatur.
Trinitas quo hec unus deus est. Deus.

Congregans sicut in utre aquas maris: ponens in thesauris abissos.

Congregans sicut in utre aquas maris: po
nens in thesauris abissos. Adhuc
exequitur de operibus naturalibus ad potentiam
pertinentibus dicens. et ipse est congre
gans aquas maris sicut in utre. Id
licium. littoribus mare claudit. et est
ponens in thesauris abyssos. Secundum
illud. Qui producit ventos de thesauris suis.

Clar

Timeat dominum omnis terra: ab
eo autem commoveantur omnes
inhabitantes orbem.

Timeat dominum omnis terra id est peccatores ut peccare
desinant. si non amore. vel timore

Vel mistice patet hec accipi celi et
terra etc. misericordia domini. qui vere nunc misericordiam
diligit. quia terra id est ecclesia ubique terrarum
plena est misericordia domini. quia ubique ecclesie
evangelium predicatur. remissio peccatorum presto.
salus ubique annunciatur. Deus quo hoc
quia celi id est apostoli qui nos compluunt doc
trinis ut seges ecclesie per totum mun
dum pullulet verbo domini id est sapientia dei
patris firmati sunt id est plene instructi
sunt cum eo etiam corporaliter conversarentur.
quod est verbum patris. qui interna inspira
tione et exteriori predicatione eos do
cuit. et post virtus eorum quam habebant
roborata spiritu oris eius id est spiritu filij
a quo et data erat. Et non patre
sed omnis. quia et doctrina eorum et miracula
a spiritu sancto data est et confirmata.
A quo adeo confirmati sunt. ut cum si
ducia inter lupos irent et cum certe
inter eos vinceret. Unde tantam virtu
tem acceperint. non ab eo qui eos misit.
Ecce inquit mitto vos sicut oves
in medio luporum. Vide quos mittit
et quo mittit. Oves utique mittit.
et in medium luporum eas mittit.
Unus lupus si mittatur in medium in
numerabilium ovium. quod ei resistet. quod non
turbat. Oves devorat non quia cito for
te saciatur. Misit vero xpistus infirmos
inter sevos qui eos tenuerunt et tra
diderunt potestatibus atque pressuras intulerunt.
sed virtute non sua sed spiritus in eis loquen
tis non defecerunt. sed oves lupos vi
cerunt. et mundum lupis plenum ovibus
impleverunt. Tremebat tunc mare per
quietum in gentibus fluctibus fiebat
terra. celum dei. Modo vero per passione

illoꝝ q̄ actē rupcrūt. glorificatū ē
nomē xp̄i et eleuatū sup̄ capita
timentiū gurgitū. Vn̄ salsa maīs
aq̄ que remāsit in xp̄ianis modo
seuire nō audet. Occultū vō mur-
mur rugit in eis. et int̄ mortale
pelle firmit gelusa salsugo. Vn̄
subdit. Congregās ₇c. q̄i vb̄ꝫ aplō-
rū firmata est sp̄ū dei. ₇ ea fir-
mata. postea dn̄s est etiā agregās
aq̄s maris sicut in vtre. q2 si p̄ctā
amaritudo tecta est in pelle. mor-
pellis cōtegit amarā cōtagione.
Modo eī mali timētes pelli sue
intꝰ tenet mala que nō audent
emittē. de quibꝫ pfert deꝰ vnde
nos emēdet qui secreta oīm cor-
dā nouit. Vn̄ sbdit. Et ipse est
ponēs abyssos .i. valde malos in
thesauris. s. q2 tribuit eis ad tp̄s
ptate ꝗ ea faciat ₇ dicat quibus
boni erudiūt. ₇ q̄ adhuc est aq̄
in vtre licet gelusa. g̊ timeat
dnm̄ oīs t̄ra. nō sit securā ₇ tor-
pēs leticia. et si gaudet de iā
plena est t̄ra. timeat ne sit sup̄-
ba leticia. Jō q̄a in vtre est aq̄
et in thesauris abyssꝰ. Vel ita.
Cōgregās q̄i firmauit celos .i.
aplōs. et p̄ celos firmatos est cō-
gregās aq̄s maīs sicut in vtre.
.i. cōgregat ₇ cōsolidat fluctuātes
pplōs in vnitate fidei spei ₇ cari-
tatis .i. in ecclīa in q̄ ē caro mor-
tua. ₇ etiā abyssos .i. pfūdos in
tibus vicioꝝ est ponēs in the-
sauris .i. ponit inter eos q̄ sūt
thesaurꝰ. de q̄bꝫ alios ditat sapiā.

Talis fuit paulus. q̄ de abysso
factꝰ est thesaurꝰ .i. de psecutore
aplꝰs. de cristallo buccella. Ideo
timeat dnm̄ oīs t̄ra .i. ecclīa de
mari .i. de fluctuāti pplō facta.
Vel in thesauris sapiē ₇ sciē sue
.i. in scripturis eiꝰ sapiaꝫ cōtinētibꝫ
ponit abyssos .i. pfūdas altitu-
dines. vt pbet q̄s scripturas stu-
dio pietatis inq̄rat. Vl̄ ita. Cō-
gregās. q̄i celi .i. apli firmati sūt
vbo dei. et nō mō est ipē potēs
sup̄ hos q̄s diligit ₇ firmat. s3
etiā est cōgregās aq̄s maīs sicut
in vtre .i. maīfestos psecutores
ecclīe habet sicut in vtre. q2 nil
n̄ p̄missi faciūt. et ponit eos si-
bi in thezauris. s. vt ex eis do-
net milites suos. dū sinit eos
flagellarē filios q̄s recipit. g̊ nō
eos s3 dnm̄ timeat oīs t̄ra. Et
differt hec sn̄ia a sīdi. q2 ibi p
aq̄s maris agit de mal̄ xp̄ianis
₇ hēticis. hꝫ vō de maīfestis pse-
cutoribꝫ vt sūt iudei et gētes. Vl̄
ita. Ipse est cōgregās aq̄s maīs
sicut in vtre .i. cōgregat pplōs
sc̄i in cōfessione mortificati pcc̄i
ne liberē diffluat. et est ponēs
in thesauris abyssos. q2 eis sinat
ad diuicias occulta sua. que nec
oculus vidit nec auris audiuit.
g̊ timeat dnm̄ oīs t̄ra nō aliū.
.i. eis hō dico timeat. Jmo cōmo-
ueant̄. q̄i in manu sūt dei. Et dz
hoc a silī dormiētis q̄ cōmouetur
vt euigilet. ita et grā dei mouet
eos vt euigilet timori admiscēdo

Cās

amore N'. Qd est pfecte ciuitates
orbe .s. vniusale ecciam .i. oes in
pfroe cetero fidelium status. Co
moueant dico. no ab alio. s3 ab
eo tm. hoc io dicit. q2 et a dyal'o
aliqs gmouet s3 q a deo vtiliter
comouet a dyabolo inutilr. Ab eo
g° gmoueant no tiorib9 hoim vl'
cuiuscuq3 creature .s. leonis. serpe
tis. dyal'i et h9°i. si hec senuit.
deu time. no ista. q2 oia ista st sb
eo. Qd at de oibus hijs timen
du est. michil. Qm ipse dixit et
Aug Qm ipse dixit et fca sut.
fca sut: ipse mada Jo michil
uit et creata sunt. pmt n qd
pmittit de9. Cupiditate nocedi p
te habes. ptatem at nocedi. si ille
no dat no habes. q2 no est ptas
n a deo. s3 est mala cupiditas q
no a deo s3 illa nichil nocet si ille
no pmittit a quo ois est ptas. Jo
de9 homo stas ante hoiem ait.
No habes in me ptate n datu
tibi eet desup. Homo eni tanta
ptate no heret n ea accepit desr.
Nec eciā ipse dyabol9 vel vna
auicula potuit tolle viro sco iob
n pus diceret. Mitte manu tua.
hoc est da ptate. Jdeo eruditus
ipse iob. no ait dns dedit dyal'9
abstulit. s3 dns dedit dns abstu
lit. Ab eo g° gmoneat ois. No
ab eo. q2 no ea q timet alt9 fecit
s3 ipse solus creauit. Qm ipse dixit
.i. voluit et fca st .i. formata de
iformi materia. ipse madauit .i.
vbo suo precepit et creata sut ifor
ma de nichilo. Et notat in hijs v
bis creatione reru et formationem.
Vl' notat creatione sil' et forone.
et recreatione. fformatione et crea
tione p° cu ait. Jpse dixit et fca st.
.i. creata et formata. deīn recreacoe
cu ait. Jpse madauit lege p pphias
et creata st .i. creati st fideles p ea in bois
Dns dissipat osilia Copib9.
gentiu: reprobat at cogita
tiones pplorū: et reprobat
cosilia principu. Dns dissi
pat qi. no tm malos. qu volt noce
pmittit. s3 eciā malos qu volt cessar
fecit. Et hoc est qd ait. Dns dissipat
ne habeat effcm osilia otra se fca
et otra suos. Cosilia dico gentiu .s.
iudeor. q no ei9 s3 suu regnu qrut
et no solu dissipat. s3 eciā reprobat
cogitacoes pplor .i. iudeor qui cogi
tat de tirems. Et si eni multa ma
chinarent iudei vt tollerent nomen
xpianu de tra. tu creuit eccia. Vl
distingue int gentes et pplos. vt
p gentes itelligas gentile pplm
et p pplos iudaicu pplm. Et est.
Dissipat osilia gentiu .i. gentilis
ppli. du ydolatria destruxit. repro
bat at cogitacoes pplor .i. iudeor
quor volutas. et si sit ipleta occi
dendo xpm. tn in resurrectioe est
repbata. Dec9 et rpbat osilia et
principu .i. tyranor huj9 sli vl
demonu. q talib9 pplis qrut dnari.
Consiliu aute dni ineternu
manet: cogitacoes cordis ei9
in generatione et gnatione.
Consiliu at. qi. illor osilia rpbat

sed consilium domini. quo beatum non facit nisi
subditum sibi manet in eternum. quod in
nullo tempore dissolvitur. et cogitationes
cordis eius .i. cogitationes sapientie eius sunt
in generatione et generationem .i. non sunt
mutabiles sed eterne. Vel consilium domini
.i. incarnationis archanum in quo consu-
luit homini manet in eternum. quia ad sa-
lutem eternam obtinendam nobis valet
et cogitationes cordis eius sunt in genera-
tione et generationem .i. predestinatio
eius inmutabilis est. in qua omnia reposita
sunt que et sic permanet ut provisa sunt.

**Beata gens cuius est dominus
deus eius: populus quem elegit
in hereditatem sibi.** Beata gens.
Secunda pars in qua beatum dicit illum qui ad
cultum dei pervenit. quod fit temporibus christia-
nis. In quibus gentes converse sunt. hii
sunt iusti et recti quos decet laudatio.
Quasi. consilium domini manet in eternum.
Et hoc est consilium dei quod beata gens est
que illum solum beatificat qui ei obedit.
Vel ita continua. Et quia consilium domini
in eternum. ergo hec sola gens de omnibus
gentibus est beata cuius dominus est deus eius
.i. que sibi dominum non elegit nisi deum suum
de quo vivit quem colit. et ita deus est
possessio eius et hereditas. neque hoc est
nisi. sed a deo electa est. ut et ipsa sit
dei hereditas et inde beata. Unde subdit
et beatus populus est quem elegit in hereditatem
sibi dominus. quam colit ut possidendo eam
non sinit esse incultam et inferam. Ecce
gens possidet deum et eadem possidetur
ab eo. et ita deus est possessor et pos-
sessio. possessio quia ex eo vivimus temporaliter
de pane modo. possessor quia excolit nos

ut terram suam et prava extirpat. et in
utroque non proficit deus sed homo. Beata
est enim gens de deo possessione. Beatus
est populus de deo possessore. quia non est
homo beatus nisi per illud quod eo melius est
quo seipso homo melior fit. Si ergo te
vis meliorem esse. quere quod est melius
te. et in efficieris melior te et beatus.
Illud autem non queras extra te. quia in teipso
est quod queris si beatus esse cupis. Non
illud queras in corpore tuo. sed in ipso
tuo animo. quere quod sit melius. quia omnis
beatitudo est in animo. quia animus naturaliter
est capax beatitudinis valens ea frui
et per illuminationem gratie que sit vera beati-
tudo intelligit. eamque meretur. per cuius
illuminationem meretur etiam corpus ei
subiectum incorruptionem. ut fiat inferio-
ris .i. corporis reparatio per meliorem .i.
per animum. fit enim corpus melius et
gloriosum per animum qui est melior
corpore. Et numquam homo est beatus per id quod
est eo inferius. ergo per nichil terrenum
nec etiam per celeste. ut per angelos quibus
equabitur humana natura. cum fuerint
incorruptibiles facta. sed per id quod est
melius animo quod super ipsum est. hoc est
deus qui eum fecit. ipse est beatitudo. ipsum
visurus ipsum bibiturus es. Erige
ergo te ad illum. quem cum volueris habe-
bis. quia ad te venit reformator animi
tui. qui ante erat formator. nec fit
animus per corpus melior. sed per iustum
animum fiet corpus immortale. Iustus
vero animus est a deo cuius ymago est in
eo. per quam est similis angelis. Videns ergo homines

De celo respexit Summum bonum est.
dominus: vidit omnes filios hominum.

De celo. Audiit quod elegit deus
ppl'm in hereditatem ita. s. qd' de celo
Cas .i. de xpo homine dns respexit in ad-
uentu filij. et vidit misericorditer. non
peccata a quibus auertit faciem. sed oes
Aug filios hominum .i. oes qui in nouam vitam
voluit renasci ptinentes ad filium hominis

De preparato habitaculo De pa-
suo: respexit super oes to habita- to
qui habitant terram. suo. i. de
habitaculo susceptionis humane. qd' sibi
deus preparauit. qa non n' pre parante
factum est. Vel preparato .i. pmisso ad
salutem mundi respexit dns. i. mi-
Iero Rp sericorditer vidit super oes vt preesset
eis ad regendum eos qui habitant terram.
.i. p oes terras. Vel qui habitant terram.
.i. carnem extolendo eam. Respexit et
Aug vere. qr ipse est Qui finxit .i.

Qui finxit singillatim corda eorum: qui in- formauit
telligit omnia opera eorum. singillatim
corda eorum. singulis singula quedam
dona dans. qa cordibus singulorum
Theo. Aug ppria dona tribuit. Vnum tn vnitas
corporis .i. ecclesie fiat. et ipse est qui
intelligit oia opa eorum .i. scit quo
quisque vtatur eis donis. Vel per celum
et habitaculum pnt intelligi sci et an-
geli. Et est. De celo .i. de aia iu-
sta et mente angelica respexit dns.
misericorditer. et vidit oes filios hominum
hoc non mutat. De preparato habitaculo
suo. Habitaculum dei sunt angeli et
oes quos mittit ad predicandum. et pci-
pue apli doctrina et gra spus sci.
preparati ad vocationem aliorum. qua mi-
sertus est omnium. Et hoc est De preparato
habitaculo suo .i. de angelis et de omnibus
quos mittit. respexit super oes qui ha-
bitant terram .i. misertus est omnium ex
tolentium terram carnis. quos p eos vo-
cauit ad vitam. et non solum per eos
vocauit. sed etiam ipse est qui finxit
singillatim corda .i. singula corda
eorum .i. qui inspirauit eis omnem bonam
voluntatem. et ipse est qui intelligit .i.
secretius et interius videt oia opa
eorum quo fiant fine. qr apud illum in
tellectus sunt opa eorum .i. ita nouit in
tentiones eorum opum sicut ipsa opa.
Vel ad litteram. Finxit corda .i. creauit
animas singillatim .i. singulas p se ex
nichilo. non ex adam vt quidam dicunt
putantes animam esse ex anima. et ipse est qui
intelligit oia opa eorum .i. simul oes cog-
noscit animas et eorum actus. Non saluatur

Non saluatur rex per multam virtutem: et gy- dixit spualia et a deo
gas non saluabitur in multitudine virtutis sue. Hic subdit
qr etiam corporalis salus et
spualia a deo sunt. s. corporalis salus. et
alia que continentur in tribus. s. in potentia que
fortitudine corporis et in diuitijs. que
tria notat p tria verba que ponit. s.
rex. gygas. equus. qr non modo dat
spiritualia deus sed etiam exteriorem salutem.
nemo enim habet nisi a deo. qr potest vi-
rex non saluatur corporali salute p multam
virtutem .i. potentiam suam. et gygas .i.
superbus aliquis extollens se contra deum. et
fortis viribus corporis vt gygas non sal-
uabitur in multitudine virtutis sue. Nec
etiam diues saluabitur in diuitijs quod
equo notatur. Et in subdit Fallax equus

Fallax equus ad salutem. Equus

in habūdātia aūt vtu-tis sue nō saluabit. est aial in cuius velocitate et vtute ꝯfidit. p que figurate ꝗlibz aplitudo sꝉli accipit. Et in supbit. sz quāto in ea altius erigeris. tāto grauius cadis. Ideo ꝯgrue equus huāna felicitas d̄r. q hoies vehit. et dū inīmis ꝯꝑat tādit vt equꝰ. et sessore ꝓdit. Legem. et ab iferiori sume augmētū ita. qͣ. nō mō in potētia vl vibus nō est salus. sz etiā equꝰ est fallax ad salutē .i. supba potētia mūdane felicitatis fallit et mētit. hoi de salute exteriori. Nā sessor eiꝰ nō saluabit in multitudie vtutis sue .i. sessor eiꝰ nō saluat p ea. Vel equꝰ est corpꝰ hois. qd quātūcūqz sit speciosū et bn̄ formatū. tn̄ est fallax ad salutē corpalē vl etiā spūalem. Vl ita. nō saluat. agit de spūalibꝰ sicut eī sup dixit. quō fiat iusti a deo. s. p grām. ita et hic d̄r. qꝫ postqͣ iusti facti st. ab eodē adiuuāt. et in bono ꝯseruāt. Qui. sic fiūt iusti sz nec facti nāli sua vtute saluāt. qꝛ nō saluat. rex et c. Vl ita ꝯtinua. Quāquidē bona volūtas et oīa bona sūt a deo. g. quicūqz rex. s. q carnē suā regit. mortificās vicia et ꝯcupiscētias eiꝰ nō saluat p multā vtutē suā .i. si in vtute sua ꝓsumit. īputās sibi et nō deo. qꝛ nō ꝯseqt. ꝓmiū ex sua vtute. et gygas. s. qͥs qͥs militat ꝯtra dyabolū vl ꝯtra ꝯcupiscētias suas nō saluat in multitudie vtutis sue .i. si fortitudinē sue tribuit. nō deo. fallax. qͥ. non saluabit in vtute sua sz potiꝰ si ascendit in equū .i. in supbā opinionē qͥ sua vtute saluet. fallit. qꝛ equꝰ .i. supba opinio est fallax ad salutē. fallit eī ꝗsqͥs p se vl p hoiem putat saluari. qꝛ nō saluabit. etiā si sit. nō dico ex pte. sz in habūdātia vtutis sue. ita ut eā sibi tribuat. Vn

Ecce oculi dnī sup metuentes eū: et in eis qui sperāt sup mīa eiꝰ. Ecce oculi dnī. Vel ita iūge. In sua vutute nullꝰ saluat. sz ecce. Vn̄ est salus. Oculi dnī .i. dilcō dei. s. respectꝰ deitatis q ꝓtegit sūt sup timētes eū. nō sup presumētes de se. et in eis q sperāt s. mīa eiꝰ. nō in vibꝰ suis vel meritis. sz in mīa eiꝰ. Nō qꝫ timē deū et spare sp̄ ꝯiūcta sūt. Ad hoc aūt st oculi dnī sup metuētes et sperātes Ut tandē eruat

Ut eruat a morte aīās eoꝝ: et alat eos in fame. a morte aīās eoꝝ dās eis vitā etnā. Et hic interī alat eos vbo et etna vitate q sūt in fame iusticie .i. q esuriūt et sitiūt iusticiā. Hec st duo vota fidel aīe que hic notāt. s. vt in iudicio eripiat a morte etna. et hic spūalibꝰ alat. vbi est indigētia bonoꝝ. Vel de pūti totū accipit. Ut eruat a morte h aīās eoꝝ et si nō corpa. et alat eos i fame. H nō mutat. Aīa nr̄a.

Aīā nr̄a sustinet dnm̄: qui adiutor et ꝓtector noster est. Terria ps. Ubi ondr. quid de ꝓdictis sentiat. Et est h qͥ ꝯclusio

persecutorum. qui modo alit nos in fame.
ut autem post perfecte saciemur anima nostra es-
cis incorruptibilibus. sustinet dominum.
Versus ita continua. Eruet a morte. hoc
expectans anima mea sustinet dominum. Versus
ita continua. dico eruet. Quia ideo anima
nostra modo interim sustinet dominum .i. pa-
ciens est et potest sustinere. quoniam ipse adiu-
tor noster. dum conamur ad deum et protector
noster. dum hosti resistimus. Quia in eo
Quia in eo letabitur etc. quia ideo sus-
cor nostrum: et in nomine timendum et
sancto eius sperabimus. quia cor nostrum
Aug. letabitur plene in eo non in nobis
ubi est inopia. et speravimus nunc nos
venturos ad deum in futuro. non meritis
nostris. sed in nomine sancto eius .i. quia nobis
absentibus per fidem misit nomen suum .i.
filium. Deinde subdit orationem Fiat domine
Fiat misericordia tua domine quia et sicut
super nos: quemadmodum speravimus
speravimus in te. Fiat misericordia tua
domine super nos .i. per misericordiam tuam impleatur
in nobis. scilicet ut in futuro letemur in te.
Quo merito? Ecce quemadmodum spe-
ravimus in te. Spes enim non confundit.
Versus ita. Quia in eo. Quia dixerat nos
sustinere. ne quis amitteret de paciencia
subicit nimirum. scilicet quod letatur hic in domino
quia ideo sustinendum. quia cor nostrum dum
sustinemus letabitur in eo. non in nobis
ubi magna inopia est sine illo. et
speravimus in nomine sancto eius .i. in nomine
christi. quem pacienter propheta letus ventu-
rum sustinuit. Per hoc autem quod dicit spera-
vimus. notat continuum tempus spei. quia
antiqui iusti christi adventum desideraue-
runt donec venit. quia non est fas

desinere a spe donec impleatur. Sequitur.
Fiat. quia sicut speravimus ita fiat misericordia
tua super nos domine. Incarnatione christi com-
pleri desiderat propheta ut perfecte possit
esse. Quo merito? Quemadmodum speravimus
quasi ita fiat. et per hoc fiat quia speravimus
non in alio sed in te. Hoc ideo dicit ut omnis
supersticio et pravitas excludatur.

Benedicam dominum. Titulus. Psalmus
david. cum mutavit vultum suum
coram abymelech et dimisit eum et
abiit. Titulus iste affectos facit et
pulsantes desiderat. et est tractus de
historia libri regum. Ubi scriptum est
quod cum fugeret david saulem persecutorem
suum. contulit se ad achis regem geth
.i. cuiusdam gentis vicine regno iu-
deorum. Ibique latitabat ut persecutio-
nem saul evitaret. Suggestum est autem
illi regi quod illum apud se haberet qui
magnam receperat gloriam in populo iude-
orum et dictum est illi. Iste est david
cui fecerunt chorum mulieres israhelite
dicentes. Saul percussit mille et da-
vid decem milia. Quibus auditis david
sensit invidiam et timuit regem. Cui enim
propter hanc gloriam invidere cepat ille saul
valde metuendum erat david ne et ille
rex ad quem confugerat vellet eum oppri-
mere quem posset de vicino hoste habere
si salvum servaret eum. Ad quem etiam
saul nuncios miserat. quibus achis pre-
cepit david ut ad se duceret eum quem
volebat interficere. sed misericordia dei providente
et monstrante viam evadendi per figu-
rationem furoris evasit. Mutavit enim
vultum suum coram achis et affectabat
et tympanizabat ad ostia civitatis et

ferebat' manib9 suis. et procidebat
ad ostia porte et saliue decurrebat
sup barbā ei9. Cumque vidisset
rex achis. ait servis suis. Ut quid
mi arrepticiū istū adduxistis. nu-
quid intraturus est in domū meā. et
sic illū dimisit pciens illū et abi-
it inde david incolumis. Ad hanc
hystoriā videt' ptinē tytul9 iste n'
discordat. n qd dicit' hic abymelech
idem ppie achis vocabat' sicut in
hystoria legit'. Sz esdras ppter sac'tū
mutavit nomē ne putet' sola hys-
toria variari. Q'a eni in figura
gtingebat illis. Sciendū g' qd dd'
xpm et vult9 mutatio mutationē
veteris sacrificij in novū sigt'. Vet9
at' sacrificiū d' vult9. q'a indicat vo-
luntatē dei in signo. Abymelech int'-
ptat' pris mei regnū et sigt iudeos
qui erāt regnū pris sui. s. david. q'
fuit pr̄ xpi s'm carnē. scdm illud.
Et dabit illi de9 sedē david pris
ei9. Eccia vo est regnū. no david
pris sui. s dei pris sui. Achis vero
interpretat'. quō est. p qd significat'
tardi discipuli qb9 cū diceret dns.
Nisi manducaveritis carnē meā et
biberitis sanguinē meū. no hebitis
vitā in vobis. Estimaverūt illi q
ptinulati carnē suā daret ad ma-
ducandū dicētes. Quō hic carnē
suā pt nobis dare ad manducādū.
Durus est hic sermo et abierūt
retro. Mutavit g' david vultū
suū corā abymelech .i. xps vetus
sacrificiū mutavit corā iudeis q erāt
regnū david pris sui. Mutavit et

corā achis .i. illis ignaris discipul'
qui dixerūt. Dur9 est hic sermo. In
hac q° mutacōe vult9 affectabat
xps .i. affcū gpassiois plen9 erat.
q2 gpass9 est nob' usqz ad mortē
et tympanizabat. q2 extens9 est
in cruce. sicut coriū in ligno. et hoc
ad ostia civitatis .i. ad corda deo
clausa. ut ea p crucē et fidē apiret
ferebat' manib9 suis. qd no ad litm
pt accipi. s tūc manib9 ferebat' cū
corp9 et sanguinē suū in cena apo-
tolis porrexit. in q' hoib9 humilitē
gmēdavit. Saliue decurrebat in
barbā .i. vba ifantilia et ifirma
dictis. hoc est corp9 meū. tegebat
vtutē ei9. q p barbā intelligitur.
Et p hec oīa. pcidebat ad ostia por-
te .i. humiliabat se ad iniciū fidei
nr̄e. Ostiū hoc porte iniciū ē fidei
vn̄ incipit eccā et pveit ad spem
Et est sens9 tituli. psalmus iste
attribuit' david .i. xpo. q'a loqt'
hic xps. et in eo xpian9. Vba eni
hui9 psalmi et mebris et capiti
copetūt. Psalm9 dico agens de hō
qd fecit. cū mutavit vultū suū .i.
vet9 sacrificiū in novū. Quā mu-
tationē in cena ondit. dū in cena
corp9 et sanguinē suū discipulis
dorēs humilitatē gmēdavit. Mu-
tavit dico corā abymelech .i. corā
iudeis. et dimisit eū abymelech
et david .i. xps dimisit iudeos et
abijt ad gentes. Ita eciā coram
achis mutavit .i. corā ignaris
discipul' et achis vl' abymelech
dimisit eū .i. eū david et abijt .i.

ignari discipuli et alij iudei dimise-
rũt xpm̃. pmutato sacrificio ⁊ abie-
rũt retro. Vel xps abijt ab illorũ
cordib9. Ad litam etiã de dauid pa-
tet qȝ mutauit vultũ suũ corã aby-
melech. et abymelech dimisit eũ
Cas et dauid abijt incolumis. Et ẽ iste
psalmus secũdus eorum qui p ipsum al-
phabetũ scribunt. Inter ceteros monet
ad nouũ sacrificiũ accedẽ mẽte. nõ
Cas pede. Modus. Quatuor sũt pticio-
ones. Pmo pphã summati laudẽ pre-
mittit. monẽs mansuetos ad idem
2° ad racionẽ noui sacrificij fideles
hortatur. ibi Accedite. 3° incipientes
monet a quib9 abstineat. ibi Veni-
te. 4° agit de retribucõib9 bonorum
et malorum. ibi. Oculi dñi. A laude i-
taqȝ incipiẽs ait xps ⁊ in eo xpianus.

XXXIII. Benedicam dñm in oĩ
tpe: semp laus eius
Au9 in ore meo. Benedicã .i. lauda-
bo dñm. corde ore et ope. ⁊ hoc nõ
tm̃ in psperis ȝ in oĩ tpe psperitatis
⁊ aduersitatis. qđ nõ in tpe prioris
cultus .i. veteris sacrificij fiebat. qñ
carnales p carnalib9 seruiebat. Nota
qȝ hũc vsiculũ cantat eccia ĩ sexta
hora qñ xps passus est ⁊ sol fer-
uet. qa xpi passio ex feruore carita-
tis pcedẽs nob causa est materia lau-
dandi deũ dilecõe intẽsissiã. ⁊ laus
ei9 erit in ore meo. vt alios instruã
Cas ⁊ h° sp. qr oĩa que cogitat vl' d'. sũ
culpa st. ⁊ ita laus dei sp ẽ in eo. Sȝ
qr h' neqt nisi humil. humilitatẽ cõmedãs
In dño laudabit. sb'dit. Et
aĩa mea: audiat mãsueti ⁊
letentur. Aĩa mea laudabit
h' nõ in me vl' exteriorib9 ȝ in dño
Cas Sua eni laus est pdicatio dñi sui
vt bon9 famulus de bona fama dñi
sui glatur. Qui in dño nõ vult
laudari nõ est mãsuetus ȝ supbus.
Vl' de futuro pt accipi. qr. Benedicã
Unde. in futuro. In dño laudabit
aĩa mea .i. glabit. Hoc at audiat
nõ docti. nõ iemunates. qr st supbi.
ȝ mãsueti q tpancia hñt om̃i iex
q st lem aĩo. Q' at nõ est mãsue-
tus irascit. Audiat dico ⁊ nõ tristet
de hac mutacõe ȝ letent. qa res io-
cunda est aĩe. Et qr spualis gra nõ
vult sola facẽ qđ pficit multis. io
vocat alios dicẽs. Et o vos mãsueti
Magnificate dñm Magnifi-
mecũ: et exaltem9 cate dñm
nomẽ ei9 in idipsũ ex feruore
caritatis. h° d'. Magnificate dico me-
cũ. nõ eni arta res est oib9. ipe suf-
ficit. et exaltem9 oẽs nomẽ ei9 in
idipm̃ .i. in vnũ. vt ab oib9 vnũ
fiat. vt at iuitatos trahet dicit q
inde bona euenũt sibi subdẽs.
Exquisiui dñm et exaudiuit
me: et ex oib9 tribulacõibus
meis eripuit me. Exquisiui
nũq in mũda ɔsciã. nõ aurũ. non
aliud. ȝ dñm ipm̃ et exaudiuit me
P qđ patet qđ qui nõ audit. ipsũ
nõ ɔsuit. ⁊ ex oib9 tribulacõib9 meis
Hoc io d'. qr p9 mundũ cor ⁊ mũdã
ɔsciã restãt tribulacõẽs. ȝ ex oib9
tribulacõib9 meis dicit iste sẽs eri-
puit me .i. eripiet me in futo. qñ
mortale hoc induet imortalitatẽ. Io d'.

ex oib9 vniu̅salit'. q2 no̅ p̅nt dici
p̅ticulati .i. singillati q̄uta i̅petiut
.i. de q̄utis eripi i̅petrauerit q no̅ aliud
q̄ deu̅ quesiuit Accedite. Scd̄i p̄s
Cas
Accedite ad eu̅ et p̄missis
illuminami: et facies laudib9 in
vr̄e no̅ ɔfundentur. p̄ticulatim
de nouo testame̅to admonet s̄cos
q̄s ad ɔgione̅ veri sacrificij hortat'.
Cui dico. Magnificate. Et si in
p̄mis i̅iocundu̅ videat'. accedite ap̄pi
us ad eu̅. hortat' alios dice̅s. q̄d ip̄e
p̄bauit. Vl' ita iunge. Dico magni
Aug
ficate. Et quo ordine: Ecce acce
dite ad eu̅ fide inh̄endo. et duob9
pedib9 gemine caritatis currendo. et
p̄cipiendo illu̅. illuminami. no̅ fiatis
teri sicut iudei. q de crucifixo tubue
r̄t. vos comedendo crucifixu̅ et bibe̅do
Cas
illuminami. et p9 lumine̅ facies vr̄e .i.
me̅tes no̅ ɔfundent'. in futo̅ iudi°
.i. no̅ frustrabu̅t' mercede. decepti et
Aug
erubescu̅t. vos aut̄ i̅petrabitis. Vl'
h' etiā in p̄nti me̅tes vr̄e no̅ ɔfu
dent'. in adu̅sis. Quia q̄d et h' iusto
fiat no̅ erubescit. q2 et si apud
hoi̅es videat' inimico i̅ferior. tu̅ s̄p
est supior apud deu̅. Supb9 vero
in adu̅sis erubescit q2 ad deu̅ no̅
accessit. Vl' si accesseritis fide. me̅
tes vr̄e no̅ ɔfundent'. sicut eoru̅ q
cu̅ audisset xp̄m datu̅ru̅ carne̅ sua̅
ad manducandu̅. dixerunt. Durus est
h' sermo. et ɔfusi retro abierunt.
Iste paup clamauit Iste
et dn̄s exaudiuit eu̅: pauper
et de oib9 tribulacoi̅. Et qui ve
bus ei9 saluauit eu̅. accede̅

tes no̅ ɔfundent'. q2 iste paup sp̄ua
lis. s. ego dauid. Vl' xp̄s vel ecclia
clamauit et dn̄s exaudiuit eu̅.
H' ondit quo exaudiaris si fueris
paup sp̄u. diues no̅ audit'. s3 h°
mo̅ p̄t fieri auditio. s. si q̄s paup
Cas
fuerit sp̄ualis. Hic est qui accedit
ad deu̅ et illuminatur nec erubescit
q2 qui clamat liberat' ab oib9 an
gustijs s̄cli. du̅ iam transit ad deu̅.
Vn̄ sb̄dit. et de oib9 tribulacoib9
ei9 saluauit eu̅ in obitu transeuntem
ad se. Sz quo h°. Ecce Immittet
Immittet angelus angel9. Vl'
dn̄i in circuitu timē ita ɔtinua
tu̅ eu̅: et eripiet eos Dico. Acce
dite. Et sicut iste paup clamauit
et exauditus est. eode̅ mo̅ angelus
dn̄i .i. xp̄s qui est angel9 magni
ɔsilij. Vel aliq̄s angelus de celo
qui est ecclie vallu̅. Vl' ho̅ qui est
minister volu̅tatis dei i̅mittet .i. i̅
missione̅ faciet in circuitu p̄ure
timentiu̅ eu̅. vt h' muniat eos et in
futo̅ eripiet eos. Alij interpretes q
ɔcordant hunc sensu̅ transtulerunt sic
Circu̅dat angel9 dn̄i in gyro ti
Aug
me̅tes eu̅. Alij vero in medijs codices
h̄nt. Immittet angelu̅ dn̄s etc̄.
Gustate et videte qm̄ Gus
suauis est dn̄s: b̄tus tate. H'
vir qui sperat in eo. aperit
ap̄te de sacramento q̄d fiebat' mai
b9. Quasi no̅ solu̅ accedite vt creda
tis. s3 etiā gustate carne̅ et san
guine̅ xp̄i. et sic videte .i. i̅telli
gite qm̄ suauis est dn̄s .i. dulcis
cib9 q est vita s̄umenti. pelle̅s oe̅s

molestias in futuro. Deus enim vita est
Cas et veritas. et quia deus est vita et caro
Aug quam sibi univit est vivificatrix. Di
cit hec nondum intelligis. regnat in
te achis .i. ignorantia. et abiit a te
david .i. christus veritas. Ieronimus. Beatus vir.
Cum dico. gustate et sperate in eo quod
gustastis. quia beatus erit vir qui sperat
in eo quod gustat .i. sperate per hoc vitam
etiam in futuro. Vel ita. Gustate. quia sua
vis est dominus et sperate in eo. quia beatus
est etiam nunc vir qui sperat in eo. Miser
est qui in se sperat vel in aliis hominibus
sed qui sperat in eo iam beatus est. quia enim iam
habet in spe quod est omne bonum. Et quia
vult omnes esse sollicitos addit. Et o
vos sancti eius. Timete dominum. Ut qui

Timete dominum omnes statim videat
sancti eius: quoniam non est in- ne cadat.
opia timentibus eum. Et addit
omnes. ut nullus licet bene meritus ab hoc
desistat. non securitate presumat. Ideo
Timete dominum quoniam non est inopia time
ntibus eum temporalium rerum. Alii aliquo indi
gent. sed non sui. quibus ipse ait. Primum
querite regnum dei et hec omnia adicientur
vobis. Pascebat dominus contempnentem se.
et deseret timentem se? Noli ergo dese
rere dominum ne famem patiaris. Multi
enim ideo deserunt dominum ne inopes sint. sed
promittit. non superflua. sed necessaria.

Divites eguerunt et esurie-
runt: inquirentes autem dominum non
minuentur omni bono. Divites.
qui timentibus deum nichil deest. sed divi
tes seculi .i. superbi eguerunt et esurierunt
quia etiam pane temporali eget et tedia
patiuntur interdum. Vel potius de spiritu-
alibus bonis hoc accipiendum est. quasi
ideo timete quoniam non est inopia spiritualis
et veri boni timentibus eum. Sed divites
seculi .i. superbi eguerunt bonis interioribus
Non enim putare debes hoc dici de
tiranis. qui nullius precii sunt sed de spirituali
bus. Respice enim multos divites in
quos mori in divitiis suis nec factos
fuisse pauperes cum viveret. sed inter
magnas copias divitiarum usque ad
ultimum vite perduci et expirare in
lectis eburneis circumfluente fami
lia. et magnifice celebrari pompa
funeris. ac preparato funere ad tumu
lum deduci a suis. Ne ergo te fallat il
la scriptura. de spiritualibus hoc accipe quod ait
Divites eguerunt. quia fidem non habent in qua
est summa rerum sperandarum et esurierunt
quia corpore domini non saciantur. Quid enim
habent qui deum non habent? Vel divites
eguerunt .i. carebunt in futuro summo
bono .i. deo. licet esuriat .i. desideret
Unde scribitur. et tamen esurierunt .i. desidera
verunt dote nature. Ieronimus. Inquirentes
autem. qui divites eguerunt. sed inquirentes
.i. toto studio querentes dominum non aliud
non minuentur omni bono .i. sine diminu
tione habebunt bonum quod est omne bonum
quia omnia bona in deo sunt. quia omnium auctor est
et plena sufficientia diapsalma.

Venite filii audite me: timo-
rem domini docebo vos. Venite
Tertia pars. Tractatis superius ecclesie fac
metis amonet iam eos qui que extra sunt .i.
incipientes. qui prima rudimenta fidei in
cipiunt a quibus abstineat. Cum dico. ti
mete. ut autem sciatis timere o filii. ti
discentes. Mos enim propheticus est. disci

pulos vocare filios. Venite filii. au
dite me .i. discite a me. Et ne nomē
timoris horreat. subdit. Docebo vos
filios. quos nō docere nisi rē utilē .s. ti-
mē dni q est initiū sapie. Quis ē ic
Quis est hō qui qi discite ti-
vult vitā: et dilig. rem et debet
dies videre bonos qr in hoc ē
vita. qd ita ait. Quis est hō qui volt
vitā etnā. et q diligit dies videre
bonos. q nūqȝ sunt in hoc sclō: Hoc
oēs fatent se velle. Bonā rem vo-
lunt. sȝ nō in regione eius illā querunt.
Velut si aliquē iustū quereres. sȝ nō
in patria ubi habitaret. sȝ noli h qre
ubi nō inveies eū: Ita quamuis et nos
vitā sȝ nō h. et qi aliqs dicet: quiter
hoc queris: Rndet Prohibe linguā
Prohibe linguā Ondit quo
tuā a malo: et labi debet vivē
a tua ne loquāt dolū qi tu quereȝ
es q vitā etnā cupis. hoc ino vive .s.
phibe linguā tuā. de q et salomō in
pūbijs ait. Mors et vita in manib9
lingue a malo. .i. ne mala loquis
apte. phibe labia tua ne loquant
dolū .i. ne bona dolose loquāt. Rō
q9 prius phibei linguā dicit qi labia
qr cū loq volumus. ante commouemus
linguā. et mox labia lingue motū
sequūt. Et Diuite a malo .i.
Diuite a malo et nulli noceas
fac bonū: inqre pa- facto. Et
cē et psequere eam. qr hoc nō
sufficit. addit. et fac bonū. Paru
enī est ut nō exspolias vestitū.
vesti nudū. Si enī nō exspoliave-
ris. declinasti a malo. sȝ nō valȝ

hoc ni feceris bonū. ni nudū vestieris
et pegrinū tuū in domo tua susce-
peris. Duo gr bona sunt. diuite a ma-
lo. et fac bonū. Illud vitat culpā
hoc metur palmā. Est nō qa est
quidā modus declinādi a malo. quo
tm pena vitat. et est quidā q etiā
vita acqrit. Si eī qs nulla occasi-
one puocatus ad malū. a malo ope
declinat. vitauit utiqȝ penā quā i-
curisset si illud commisisset. Si vō
ab inimico visibili vl invisibili p-
uocatus vl lesus malū nō reddit.
vl malo nō consentit. a malo decli-
nauit et palmā promeruit. Vl ita.
Diuite a malo .i. destrue vicia. et
fac bonū .i. edifica vtutes. et sic
inqre pacē .i. desidera ut pax sit
spui tuo cū carne. Ideo at dicit.
Inqre. qa h nūqȝ est iusto plena
pax cū corpe suo. sȝ sp pugna est
cū vicijs. Ideo pcipit pacē semp
qri. et si hic hri nō possit. Unde
subdit. Et psequere eā fugientē .i. p-
seuera inqrendo. Alit enī in futō
nō capiet. Vl Inqre pacē .i. deū Aug
ipm q est pax nrā. Et qr h nō hēbi
psequere eā i celū q pcessit. Oculi dni
Oculi dni sup Certa pos. ubi Cas
iustos: et aures agit de retri-
cius in pces eorū. bucōe bonoȝ
et maloȝ. ne in picul iustus aliq
dubietate molestat. qi dico. Diuite
a malo. Inqre pacē. et ne ex ifir-
mitate tua diffidas. qr oculi dni
.i. respectus mie dei sunt sup iustos Aug
et si ut medicus stat et vrit. p qd
videt nō exaudiri. sȝ h fit ut sa-

Aug

Cas

net et parat in sepitiui. et aures
ei9 sut in p̄ces eoꝝ. vt qd̉ petut
Cas det. s. grām p gr̄a. Et nō qd̉ nō
ait ad p̄ces ƺ in p̄ces. in q̊ notat̉.
celeitas audiendi dn̄i in ip̄is audi-
Aug tor hitat. Sz forte dicit malꝰ. se
cure facio mala. q2 nō sup me st̉
ocli dn̄i. Ad iustos de9 attendit.
me non videt. Ideo subdit.

**Ultus aute dn̄i sup fa-
cientes mala: vt pdat de t̉-
ra meo̅ria̅ eoꝝ.** Ultꝰ at
dn̄i. q̄i. iustos respicit de9. ƺ nec
malꝰ putet se nesciri. q̄a vultus
dn̄i .i. cognicio et animadūsio dei ē
sup facie̅tes mala. nō tn̄ respicit
eos misericorditer. s. vt expediat. ƺ
cognoscit vt puniat. Vn̄ subdit
vt pdat de t̉ra viuenciu̅ meoria̅
eoꝝ. s. vt nec mencio .i. intercessio
fiat p eis int̉ bonos. adeo placz
eis iusticia dei. Vn̄ in euagelio
Aug ait abraha̅ ad diuite̅. Cahos fir-
matu̅ est int̉ nos et vos. vt boni
nō possint condescende̅ vl̉ transire
ad eos cōpassione aliq̄ ppter cōfu-
sione̅ pecc̄oꝝ q̄ admiserut. Et vē
oculi dn̄i sup iustos. quia iusti
antiqui sicut abraha̅ et ceteri.

**Clamaueru̅t iusti et dn̄s
exaudiuit eos: et ex oībus
tribulacoīb9 eoꝝ libēauit
eos.** Clamaueru̅t p libēacoē
sua ad dn̄m et dn̄s exaudiuit
eos in sua resurrectioē .i. xp̄i. et
ex oīb9 tribulacoīb9 eoꝝ libēau̅t
eos. qn̄ captiua̅ duxit captiuit̉.
Vl̉ corpalit̉ libēauit. vt tres pu-

eros in camino flāma lede̅ nō potu-
it. In quoꝝ laudib9 ignes frigue-
ru̅t. sicut et alios libēauit. Iuxta

Iuxta ē dn̄s hijs q̄ sunt tribulato st̉ corde: et humiles sp̄u saluabit est dn̄s. q̄i. sicut i veti testamento
exaudiuit dn̄s iustos. sic ecia̅ et in
nouo testamēto. Iuxta est dn̄s
hijs q̊ tribulato sut corde. nō oīb9
tribulatis corpe. ƺ tribulatis corde
.s. q̊ teru̅t cōtricia̅ cordis. et humiles sp̄u
nō vbis. saluabit. Qd̉ nece̅ est. q̄a.

**Multe tribulacoēs iustoru̅
et de oībus hijs libēabit eos
dn̄s.** Multe tribulacoēs vl̉ de
modernis iustis pt̄ accipi. et de
sp̄uali liberacoē qua liberati sut.
nō vt tribulacoēs nō sentire̅t. s
vt fortiter tolerando nō succubere̅t.
Et hoc est. Clamaueru̅t iusti et
dn̄s exaudiuit eos. sic exaudiuit
qd̉ liberauit eos. nō corporaliter. s
dando paciam. Et h̊ est qd̉ subdit.
Et ex oīb9 tribulacoīb9 eoꝝ libēa-
uit eos. salte̅ sp̄ualit̉. Et vē libēa-
uit. Na̅ pronꝰ est ad hoc. Et h̊
est qd̉ ait. Iuxta vl̉ allusio est ad
hoc qd̉ dixerat. Clamaueru̅t. q̄i. illi
clamaueru̅t. et dn̄s iuxta est hijs
q̊ tribulato st̉ corde. Altus q̄re est
dn̄s. ƺ vicinat̉ humili et nō erige̅ti
se. Vn̄ subdit. Et humiles sp̄u sal-
uabit. Hoc nō mutat̉. Multe
tribulacoēs. q̄i. humiles saluabit.
nō vtiqz sic vt nichil paciantur.
q2 tribulacoēs. s. iustoꝝ multe st̉.
q2 a dyabolo et ab iniquis hoib9.
et a seipsis. Cu̅ g̊ nō patit̉ nō

Aug est iustis. qm̄ multe sūt tribulacōes
iustoꝝ. Et nō pauciores sūt iniquoꝝ
et de oībus hijs liberabit eos in
futuro dn̄s potens liberator. In
terim vero Custodit dn̄s omnia
Custodit dn̄s oīa ossa eoꝝ.
ossa eoꝝ: vnū ex .i. firmame
hijs nō conteretur. tū fidei .i.
paciaz et alias v̄tutes. Et vnū ex
hijs nō ɔterētur .i. nec etiā paciā
pibit. Qd̄ significatū est in agno
paschali. de quo d̄r in exodo. Os nō
frigetis ex eo. qd̄ impletū est in dn̄o
nr̄o ihū xp̄o. cui9 crura nō sūt fracta
in cruce. Et īplet̄ in s̄cis suis. q̄2
paciā in tribulacōib9 exercet̄. s̄ nō
vincit̄. Sequit̄. Mors peccatoꝝ
Mors peccoꝝ pes qr̄. iustos cus
sima: et q̄ oderunt todit dn̄s.
iustū delinquet. et liberabit.
s̄ mors peccoꝝ. nō mala mō est. s̄
etiā pessiā est. q̄2 rapit ad gehenā
Et si etiā in diuicijs et odorib9 et
lamentis hoim finiat̄. tn̄ pessiā est
q̄ in peccatis est ꝛ ad infernū trahit.
Et hoc ɔtra illud qd̄ de bonis dixe
rat. liberabit eos. Et q̄2 oēs pecco
res sūt et egēt glā dei. determinat
quoꝝ peccoꝝ mors est pessiā dicēs
et qui oderūt. ꝛ qr̄ dicat q̄s. quoꝝ
peccoꝝ mors est pessiā: Rn̄det. nō
oim̄. q̄2 sūt oēs peccores. s̄ eoꝝ q̄ ode
rūt iustū .i. xp̄m. q̄ iustificat. p q̄
q̄ nō recōciliāt pibit. Isti ēi deliquet
odiēdo bon̄. Et est ɔ illd̄ qd̄ sup̄ dixit
de bonis. s. Custod̄. dn̄s oīa ossa eoꝝ. Red̄.
Redimet dn̄s aīas seruoꝝ
suoꝝ: ꝛ nō delinquet oēs q̄
sperāt in eo. Redimet. qr̄ mors Aug
peccoꝝ est pessiā. s̄ dn̄s redimet p̄cio
mortis aīas nō liberatoꝝ .i. eoꝝ q̄ Aug
de seruis dei. fc̄i sūt liberi sui. s̄ ser
uoꝝ suoꝝ .i. sibi obedientiū. et oēs
qui sperāt in eo. q̄uis sine peccō nō
sint. tn̄ nō delinquet .i. nō peccabūt
ad mortē. Iste em̄ est mod9 iusticie
humane. vbi vita mortalis q̄ntūlibet
pficies. q̄2 sine peccō ee nō pt. i hoc
nō delinqt .i. p h9 mortale delictū caue
at. dū q̄2 spat i eo. i q̄ ē rmis̄. peccoꝝ.
Iudica dn̄e. Titulg in fine
Psalm9 ipi dauid q̄ intp
tat̄ manu fortis vl̄ desiderabilis
aspcu. intelligit̄ xp̄s. q̄ in vincen
do dyabolū est manu fortis. vitā
etiā pmittendo est visu desiderāl.
Qd̄ ēi fortius illa manu q̄ hoste
strauit nō armata: s̄ in ligno cru
cis clauis trāsfixa. Qd̄ desiderabi
lius eo in que angeli desiderant
pspicē: A quo etiā mīcēs eū nō
videtes mori voluerūt. vt ad illū
videndū mererentur̄ puenire. Ipse
gr̄. vē desiderabilis est dū vitā p
mittit. qd̄ in hoc ps̄ agit̄. Hic ēi
xp̄s īuocat deū ɔtra tribulatores
capitis ꝛ corpis. et p tribulacōes
oīb9 vitā pmittit. Et est sensus.
Psalm9 iste diriges nos in fine.
.i. in ɔsumatione vite etne q̄ h9 a
xp̄o pmittit̄ suis. attribuit̄ ipi dd̄
.i. xp̄o. qui h9 loq̄tur in psona sua
nūc in psona corpis. Et est iste ps̄ Cas
1. 9 eoꝝ q̄ late agūt de passiōe xp̄i.
Interiōe monet vt aduersa ferim9.
Mod9. Triptitg est ps̄. P̄o. incipit

ab oroē p utraqȝ pte pugne orab. i.
p se et p adu̾sarijs cū cōmemoratiōe
culpe eorū. IIº. pmittes de spe boni
et gaudio narrat q̄ maligne erga
xpm̄ fecerunt. ibi. Illā aūt. IIIº. de fructu
passionis agit pmittens cōfessione to-
cius ecclie. ibi. Confitebor. Incipiens
itaqȝ ab oroē in psona sua et suorū
membrorū ait. O dne iudica .i. dāp-
XXXIIII. Iudica dne noce- na nocentes
tes me: expugna me voto. et
impugnantes me. expugna .i.
Cas vince impugnantes me actu. Certe
deus p nobis pugnat. Et si deus p
nobis. q̄s contra nos. Apphende .i. s.
Apphende arma pius in pso
et scutū: et exurge membrorū
in adiutoriū mi. legit' q̄si
Aug dico. expugna. sȝ quo hoc ages:
Apphende p me arma et scutū.
Theod' Magnū spectaculū est vide deū
Aug armatū p te q habȝ arma et scu-
tū. armis hostes pcutit. scuto
nos ptegit. Sȝ q̄d est scutū dei
et q̄ sūt arma dei. Scutū ē ptec-
tio bone voluntatis dei q̄ deus nos
defendit. Vn̄ alibi. Ut scuto bone
voluntatis tue coronasti nos. Ar-
ma dei nos sumus. qz ut nos ab
eo. ita ipē armat' de nob'. quibus
Aug pcutit inimicos. Et est. Apphende
arma et scutū .i. ita adiuua et
muni nos tua bona voluntate.
ut inimicos pcutiamus. et ab eorū
iaculis ptegamur. Vel arma d'
aiam xpi. q hostes debellauit.
q̄ nil agit nisi deus pugnet de ea.
Ideo ait. Apphende arma et scutū

.i. aiam xpi. sic rege et defende tua
bona voluntate. ut p eā adu̾sarios
debelles et nos ptegas. Et exurge
in adiutoriū mi. Dicit' deus dor-
mire dū nos dormimus et exurge-
re dū nos excitamur. Vn̄ alibi. Exur-
ge q̄re obdormis dne. Vn̄ in
euangelio legit' q dormiebat in naui
ihs. et tunc fluctuabat nauis. Si
vigilaret: nō fluctuaret. Nauis cor
tuū est. Aliquā g° dormit ihs in
naui .i. fides in corde tuo tepescit
et tunc fluctuat nauis. Obserua
naufragiū et excita xpm̄ dormi-
entē .i. fidē. q si vigilauerit fiet tin-
tranquillitas. Recedet ei oēs temptacōes
aut certe nichil valebunt. qm̄ xps
.i. fides tua vigilauit in corde tuo.
Dic g° exurge .i. innotesce appare
sentire in adiutoriū mi. Et in aliis.
Effunde frameā et conclude ad-
uersus eos q psequunt' me: dic Iero
aie mee salus tua ego sum.
Effunde frameā .i. multiplica vin-
dictā in aduersa eos q psequunt' me
.i. visibiles et inuisibiles hostes co-
clude .i. fac delusione ne euasceni-
nocendo. Vel framea idē est q̄d sup'
dixit. arma .i. aia iusti. Hec fra-
mea effundit'. dū habundantibus iustis
vita bona choruscat. Vn̄ et conclu- Aug
ditur hostis nō hīnc de nob' male
loq'. Et q suggerunt inuisibiles hos-
tes aie mee. nō est salus ipsi in
deo eius. Tu contra eos dic. aie mee
in recipiā. ut audiā in te. q̄d salus
tua ego sum. utroqȝ mō. s. in pnti
et in futuro. in tēpalibus et eternis. ut

ptter te nullu querat. Vl' in ppria
psona d'. xps. Apprehende q iudica.
p me at fac qd oro. s. apphende ar-
ma. i. fac me hre arma. s. doctria
et innitiula. et scutu. i. costantia. et
exurge in adiutoriu mi. i. fac me
vti acceptis armis. s. et scuto. et
effunde frameam et conclude adusus eos
q psequut me. i. me q mo su in
obscuro. clarifica ita euidenter ut co
cludas et quietas inimicos ne heant
qd oblatrent. Et dic aie mee. ita ut oes
sciat salus tua ego su. Confudatur.

Confundantur et reuereantur: qrentes aiam meam. Hic pdicit mala inimico ru. et e pphetia no optatio. q salua aiam. ita
ut qrentes ea pde qfudat et reue
ant. i. timeat penas. q qrut aiam
mea pde. no imitai. Et

Avertantur retrorsum et qfudantur: cogitantes michi mala. Avertant. a deo ut sit retrorsu et confudatur
mortifera qfusione cogitates mi
mala. Vl' potius h' de couertedis d'
p quibus orat. q aiam mea salua.
et qfudant ecia salubriter ad pe-
nitentia. et reueant. i. timeat penas
qrentes aiam mea. et auitat retror
su. i. sequat. no pcedat. no dent co
silium s accipiat. Precedo ei petrus
sathanas. sequedo. discipulus fuit.
Et qfudant salubriter. cogitates mi
mala. Sequetes iam desiderabut bo.
ptinates at. in malicia. Fiat tam

Fiant tamquam pulvis ante faciem venti: et angelus domini coartans eos. pulvis. Prophetia est h' qua
pdicit mala inferri. no optatio. ut
optet sic euenire. Vl' pphia in spu
dei. eo mo ea d'. quo deus illa fut. i.
fieri sciunt. certo iudicio iusto et sedo
atqz tranquillo. no pturbata ira. no
aio inimiciciarum exercendarum. s; iusticia
viciorum puniendorum. qua pphia seruai
optat. eiqz congaudet. no delectatus in
malo creature. Decruptu et sic
pphia est. Ut g' fiat tamquam pulvis
an faciem venti. i. temptacois. i. facile
cedat oi suggestioni etiam minime. q
no expectet faciem venti. i. pnciam
qmnoris temptacois. s; an cedat iniqui
et angelus dni. s. malus sit coartas
eos. i. eos affligens in ipa suggestioe
et si qn p ioez resistat. Fiat via

Fiat via illorum tenebre et lubricum: et angelus dni psequens eos illoru. i. tenebre et lubricu. i.
obscura et lubricosa. i. incostans. Vl'
tenebre. i. ignorantia. et lubricu. i. lux-
uria fiat via illorum. ut hiis viciis
tamquam viis, quibus in barathru mortis
descendat. Horrenda via hec est.
Quis enim no horreat lubricu et
tenebras: Quis no caueat ibi figere
pedes: Sut ista duo mala magna
et pene hom. Sequitur. Et angelus
dni sit psequens eos. q no sinat
eos stare. donec luceat an pedes
Hoc dicit a silli illius q in tenebris
et lubrico facile ipellitur. cu non
viderit ubi pede moueat. Vl' hoc
forte facit ut expectet donec lu-
ceat. sed hos non sinit angelus
stare donec lux gre oriat. eis
sed in varia mala precipitat.

Aug

Aug Qui gratis abscoderunt in interitum laqueum suum: supuacue exprobraverunt animam meam. Qui gratis. Hic commemorat culpam inimicorum. et quam eis irrogaret. Quo merito tot mala sunt eis. Respondet. Audi quo merito
quam gratis. quia eis non nocui absconderunt iudei ut putabant. cum tamen corda
Cas eorum cognosceret in xpo interitum laquei sue .i. consilia et insidias quibus me occiderent. quod tamen eis ad interitum fuit non michi. Ille enim laqueus non morientis sed peccantis erat interitus. Ubi alia
Aug editio habet. Absconderunt in muscipula corruptionis sue et exprobraverunt .i. accusaverunt animam meam et hoc frustra .i. inutiliter falsa. scilicet dicentes michi probatos et
Veniat illi laqueus quem ignorat: et captio quam abscondit apprehendat eum: et in laqueum cadat in ipsum. Veniat illis laqueus quem ignorant. Ipse suus laqueus teneat illos. Ecce digna retributio. Nil enim iustius quam illa evenire eis que absconderunt. Inde eis decipiuntur unde decipere voluerunt. Inde noceatur eis unde nocere voluerunt. Unde sequitur. et captio quam absconderunt apprehendat ut funiculis peccatorum suorum constringatur. que commiserunt occulte tractantes quo caperent xpm et perimerent. et in laqueum cadat. non in alium sed in ipsum. quem intenderunt. tamquam si quisquam venenum calice prepararet alicui. et oblitus bibet. ita factum est iudeis qui laqueum paraverunt ipsi xpo. in quem inciderunt. Nemo enim malus est qui non sibi prius noceat. Dic enim malitiam esse putato quo ignem. si incendere vis aliquid. illud quod admoves igni prius ardet. ut ardeat non incendit aliud. Ubi gratia. Cum faculam apponis igni prius ardet ut aliud possit incendere. Ita ergo malicia precedit exterius et quem vastat antequam te. quo perfudit ramum ledit. ubi radicem tamen non ledit. Equidem dico quia malicia tua ut alteri non noceret fieri potest. ut autem tibi non noceat fieri non potest. Vel secundum aliam littera. In laqueum cadat in ipsum. neutraliter. Ex hoc ipso quod in paravit laqueum cadat in interitum. Vel de pena exteriori potest accipi quo puniti sunt iudei pro precio mortis xpi. Hoc modo. veniat illis laqueus captivitatis quem ignorat. et captio quam absconderunt apprehendat eos .i. sicut capiantur a tyto et vespasiano ex improviso sicut me ceperunt. et in laqueum mortis cadat in ipsum quem in parentibus .i. eodem modo interficiantur sicut me interfecerunt. et ita evenit. Quidam interfecti eorum fuerunt capti et quidam interfecti. Vel in bono potest accipi. Laqueus et captio. et dicitur hoc optando bonum eis de morte xpi contigere. qui paraverunt michi mortem. et ex ea veniat illis laqueus quem ignorat .i. laqueus veritatis que peccatorum ignorat astringat eos. cuius nexu dyabolo adherentes deo inhereant et captio quam absconderunt .i. abscondita captio. scilicet mors xpi apprehendat eos. ne suis sceleribus relinquantur et in laqueum cadat bonum quo a malo cohibeantur. et hoc in ipso .i. per ipsam mortem Anima autem mea. Sedi post.

Aiā aūt mea exul- tabit in dn̄o: ⁊ delectā- bit̄ sup salutari suo.
Ubi primus ... sa spe boni ... ⁊ gaudio enarrat. q̄ maligne erga benignū agat. Et loqtur h' plus q̄ h' ... ill' fiet. Aiā aūt mea exultabit. Ut q̄ audit Salus tua ego sū. Exul- tabit dico in dn̄o. nō q̄res alias extriseq̄ diuitias. nō queres circū- fluē voluptatib⁹ bonis̄ terrenis. ſ ipm̄ solū sibi pponēs quo nil suauius est. nō deficit q̄ oia fecit. Ipsū g° pete ⁊ in illo habebis oia. Et delectabit. q̄ aiā mea exultabit in dn̄o. Vn̄ hoc sc̄z. Et eciā delec- bit̄ sup salutari suo. i. sup saluati- one sua. que fcā est ei in resur- rectione. Oia

Omnia ossa mea dicent: dn̄e q̄s similis tibi.
i. discipli mei ... roborati sūt ... et dicet grās age- tes dn̄e ⁊c. Hoc dicūt illi q̄ sūt ossa mea i. firmi. Et si enī caro cedat. tn̄ ossa i. iusti laudāt. Car- nes eī. i. fragiles ⁊ īfirmi nō h̄nt vbū laudis ⁊ q̄fessiois. qa infir- ma apud deū penit⁹ silet. ſ for- tia te magnū laudāt ⁊ deū timet. Vl' ex psona ecclie pt̄ dici. Aiā āt mea exultabit in dn̄o. nō mu- taf̄. et delectabit̄ sup salutari suo i. xp̄o. De q̄ alibi dicit̄. Qm̄ viderūt oculi mei salutare tuū. Et oia ossa mea dicēt. i. oīs fortitudo mētis mee dicet. qr h° alius dicē neq̄t. s qd̄ sc̄z. O dn̄e q̄s silis tui. Nullq̄. Nichil eī in diis vl' creaturis silē ē illi. qr ipē solq̄ eripuit hoiem̄ de manu fortis. Vn̄ sb̄dit. Tu es.

Eripiens inopē de manu fortiorū ei⁹: egenū ⁊ paupē a diripientib⁹ eū.
Eripiens incarnatiōe ubi inopē. i. genq̄ hūanū de manu fortiorū ei⁹ i. dyaboli. q̄ s. tenebat eū. ſ manu fortis al- ligauit dyabolū q̄ erat fortior hoiē. quē ipse vicit. egenū ⁊ pau- perē a diripientib⁹ i. a dyabolo i. mebris ei⁹. Vl' accipit̄ p ege- nū et inopē ⁊ pauperē. s. genq̄ hūanū. qd̄ est q̄ vnq̄ inops. ege- nq̄ et paup. Inops qr mortale. egen⁹. qr in sudore vultq̄ sui q̄rit panē. paup. qr de pria sapia deiect⁹ terrenē ⁊ vmbratile habet roem.

Surgētes testes iniq̄: q̄ ignorabā interrogabat me.
Surgētes. Dicitis cala- mitatibus hois. ne ipse xp̄s ab hijs alienq̄ videat̄. passionē suā exponit. q̄. Non mō alij calamitates passi sūt. ſ eciā ego. qr surgētes q̄ subito et īmoderate testes iniq̄. Iniq̄ q̄ cont eqūm testabatur. interroga- bat me. nō cōmittebat ea. s. ea q̄ ignorabā actu. peccā sc̄ ea q̄ xp̄o ignorabat facē. sicut vsu d̄. de aliq̄. Non nouit bn̄facē. qr nō bn̄facit. ita et xp̄s q̄ est ggnitor iniq̄tatū q̄s iudicat. d̄ ignorac pctm̄. nō q̄ nō videndo ⁊ nō in- dicando ſ nō cōmittēdo. Alienū eī est ab ope ⁊ a q̄sciā ei⁹. ⁊ io d̄. ignorabā. Quo aīs nescit vi- ciū. qd̄ tn̄ p actou cognitū dem- tat. Io ait q̄ ignorabā interroga-

bat me. qui de iniquitatibus interroga
bat eum vincere volebat. sed non poterant
quia ego sum ars ipsa. in qua non dixit
nisi facere bonum. et tu venisse salua
re eos et curassem infirmos eorum
Pro hijs bonis Retribuebat in
Retribuebant mi mala. s. steri
mala pro bonis: litatem anime
Au9 **sterilitatem anime mee.** mee. Cum
ego attulisse fecunditatem. ipsi retri
buebant sterilitatem. Ego attuli vitam
ipsi retribuerunt mortem. ego medi
cinam. ipsi vulnera. Ego honores. ipsi
contumelias. Hanc sterilitatem in ficu
maledixit dominus. ubi cum quereret dominus
fructum. non invenit. Folia erant in ea
et fructus non erant. i. verba erant in
synagoga. et facta non erant. Vide eius
in verbis verbositatem. et in factis
Au9. sterilitatem. Dicit ei apostolus. Qui predi
cas non furandum. furaris. Ego autem
Ego autem cum mi qui illi ita: Cum
molesti erant: in go autem cum mi
duebar cilicio. molesti erant
.i. cum seuirent in me induebar cili
cio .i. sub carne mortali latebam
secundum divinitatem. quia non exerui po
tentiam. nam ideo incognitus eis fui.
Caro autem Christi dicitur cilicium propter simili
tudinem carnis peccati. Cilicium autem
fit de pilis caprarum que in veteri lege
pro peccatis offerebantur. Et etiam Humili
Humiliabam in ieiunio abam .i.
animam meam: et oratio mea affligebam
in sinu meo convertetur. ba animam
meam in ieiunio. Quale fuit illud
Christi ieiunium corporale an spirituale.
Manducare quidem Christus volebat

qui in arbore poma querebat. bibere
etiam volebat. qui mulieri samaritane
dicebat. Da mihi bibere. Sed non de hac
siti. non de hoc ieiunio agitur. hic. sed
de alio ieiunio in illo significato. E
suriunt eius et sitiunt salutem nostram
bona nostra opera. Ieiunabat ergo
quia nulla bona opera in iudeis invenit.
et apostoli fugerant. et se inter turbam
absconderant. et petrus qui se usque
ad mortem perseveraturum promiserat.
iam ter negaverat. vix invenit uni
cum latronem quem in cruce gustavit. Cuius
in huius rei memoriam in die passionis
artissimum ieiunium observat sancta
ecclesia. Sequitur. Et oratio. quia humiliabam me
in ieiunio et etiam orabam. et oratio
mea in sinu meo convertetur. Ipse mei
.i. non aliud orabam quam illum quem in persona
unicus est. dicitur Christus secundum quod homo. s. .i. ad
quod orat. sed oratio convertetur ad sinum .i. ad
verbum in quo erat pater. Sinus enim est
secretum in quo orare iubemur. Ubi ora
vit susanna. Secretum vero Christi est
divinitas. ad quam orat humanitas. Ipse
enim secundum quod verbum est non orat sed
exaudit. et non sibi subveniri querit
sed omnibus eum prece subvenit. Et est. Oratio
mea in sinu meo convertetur .i. in me
ipso homo interpellat divinitatem
Vel. Oratio mea convertetur in sinum meum
.i. in eos qui sunt in sinu meo .i. non
proderit nisi hijs qui sunt predestinati.
qui sunt futuri familiares et sani
in sinu sancte ecclesie. a quo exierunt
leprosi facti. ut manus moysi que
extra sinum apparebat leprosa. sa
na in sinu facta est. Sequitur

Quasi proximum quasi fratrem
nostrum sic complacebam: quasi lugens
et contristatus sic humiliabar.
Quasi proximum etc. Casus pro casu
ponitur. accusativus pro ablativo. Et est
sensus: Et si michi molesti erant iudei. ego
tamen sic complacebam michi in eis quasi proximo
et quasi fratri nostro. id est quasi de proximo et fratre
meo. ita michi complacebam in eis. id est de
eorum affinitate gaudebam que me in-
sequebantur. Etiam contra eorum pro odio. benefi-
cium pro lesione. Vel complacebam proximo
meo habendo eos. subaudi sic. quasi
proximum et quasi fratrem nostrum. Et cum here-
ditatem facere eis. tamen nolebant converti.
Et cum nollent converti ego sic humiliabar
id est dolebam quasi pater lugens filium et contris-
tatus de morte filii. Alii interpretes
dicunt. quasi lugens nunc humiliabar se-
cos. Vel in persona membrorum potest
dici. Et oratio. quasi humiliabam animam
dicit christus in persona membrorum et etiam
orabam pro iudeis. et oratio mea in sinu
meo convertetur. et si eis non profuit. ego
tamen non sum frustratus mea mercede.
Unde dicit dominus in evangelio apostolis. In
quamcumque domum intraveritis dicite
pax huic domui. et si illi qui in ea
sunt non receperint. pax vestra ad vos
revertetur. id est et si non eis. vobis proderit.
Ita eius oratio quam in membris oravit
a iudeis non recepta. ad eum rediit.
Quasi proximum. Item hic locutus in membris
in quibus sunt quidam valde proximi
deo. qui criminali macula numquam
sunt polluti. Alii sunt qui per peccatum longe
sunt. Illis ergo gaudium est. istis luc-
tus et tristicia. De illis quasi proximi

sunt prius agit. ponens casum pro casu.
Et hoc est. Ego sic complacebam deo quasi
proximum et quasi fratrem nostrum. id est quasi proximo
et fratri. Hoc dicere convenit appropinquanti
ad deum. et gaudenti quod placet deo quasi
fratri et proximo. cum non appropinquet loco
sed actionibus. Deo enim qui ubique est
et nullo continetur loco. non per loca ap-
propinquamus vel ab illo removemur.
Sed appropinquare illi est similem fieri illi.
longinquare ab illo dissimilem illi fieri.
Ut cum vides duas res corpore similes. di-
cis. propinqua est hec illi. Et cum dis-
similes comparas uno loco et una manu
teneantur. dicis. tamen longe est hec species
vel res ab illa. Et sicut qui similis est
gaudet. ita qui dissimilis gemit. Unde
iste subdit. quasi lugens et contristatus humilia-
bar. Hoc convenit longinquis ut sic proximi fierent. De.
Et adversum me letati sunt et
convenerunt: congregata sunt super me
flagella et ignoravi. Et adver-
sum me. Loquitur hic christus exponens quod
ipsi iudei egerunt contra ipsum. quasi.
ego contristabar de perditione eorum. et
ipsi adversum me letati sunt. Quia illi
sunt leti. ego tristis. Cum enim pro ipsis
contristor. illi ipsi letantur. et conve-
nerunt in consilium. congregata sunt super
me flagella id est tormenta parabant. et
ignoravi secundum opinionem eorum. Vel
ignoraverunt. Alia littera. scilicet cum faceret
in causa. Vel quod in eos esset redditura. Et.
Dissipati sunt nec compuncti:
temptaverunt me subsannaverunt
me subsannatione: frenduerunt
super me dentibus suis. Dissipa-
ti sunt id est dissoluti visis miraculis in

Cas

passione. nec tamen pre duricia cordium
compuncti sunt .i. non penituerunt. Vel
dissipati sunt .i. dispersi sunt per totum
orbem a romanis. nec tamen compuncti sunt pro
pena .i. non penituerunt. Vel dissi-
pati .i. divisi. Alii enim dicunt quia bonus
est. alii non seducit turbas. nec com-
Cas puncti. et temptaverunt me dicentes.
Dic nobis si tu es filius dei. et subsa-
nnaverunt me dicentes: Alios salvos
fecit. seipsum non potest salvum facere. sub-
sannaverunt me dico subsannatione.
hoc genus locutionis .s. ubi geminatio
ponitur. in rebus copiose fit dicitur. Ut
benedicens benedicam. et gaudens gaude-
bo. Frenduerunt super me dentibus suis
Aug ut fere. Hoc sentire est quod quando
deficit. dentibus frendet. et quod vult fa-
cere non audit. Hec ait quia capiti in cruce
hi retulerunt secundum corpori ubique fuerunt. Hec
ait in oratione finit sedens. Domine tu qui
Domine quando respicies: istis Hec in-
tue animam meam a malig- faciunt
nitate eorum: a leonibus uni- mali dicunt
cam meam. xpistus. sed o domine qui respi-
cies ut me resuscites. qui non diu
differas. sed restitue animam meam cor-
pori die tertio. Animam dico erutam a
malignitate eorum. et a leonibus .i. a
potestatibus sevientibus erue unicam meam
Cas Aug .i. ecclesiam vel carnem meam que sine
Aug peccato fuit. Vel ex persona mea dicit
quibus tardum est. domine quando respicies.
.i. quando videbimus vindictam de eis qui
nobis insultant. quam illam indignam tedio
victi. iudex exaudiet. tamen iudex
non non tedio sed amore differt sa-
lutem. animam .i. vitam. non inopia ut .s.

magis desideravimus xpistum. et nubes omni-
num impleatur usque in fine. Et tamen nos
ex desiderio dicimus. Domine quando respici- Aug
es. restitue animam meam a malignita-
te eorum. a leonibus unicam meam .i. ecclesiam.
Confitebor tibi in Confitebor.
ecclesia magna: in populo Tertia pars.
gravi laudabo te. Iam de fine
passionis agit. et promittit confessionem
totius ecclesie. Inde premittit commemora-
tione culpe confusionem persecutorum et
exultatione fidelium. Tibi dico respi-
ce. et hoc si feceris. Confitebor tibi in
ecclesia. Hec est unica. et addit mag-
na que est de omnibus gentibus. et in populo gravi
que .s. non aufert ventus temptationis
laudabo te in omni multitudine grano-
rum .s. et palearum confessio est. sed laus in
granis est. non in palea. Palea que est
volat. frumentum manet quod grave est.
Bona est hec gravitas longe distans
ab illa de qua alibi. Usquequo gravi
corde. Hec confirmat. illa deprimit. etiam illi
profundum stringit. Et ut ego confitear illi
Non supergaudeant mihi qui ad-
versantur mihi inique: qui oderunt
me gratis et annuunt oculis.
Qui adversantur mihi inique non supergau-
deant mihi. Insultant enim de palea mea
qui etiam oderunt me. quod non omnes adversi
faciunt. Et gratis. quia eis non nocui.
Repetit hic xpistus de passione sua:
ut de pena eorum addat. Dico adver-
santur et oderunt. et tamen annuunt oculis
sicut ypocrite et simulati pronunciantes
vultu. quod non habent in corde. Vel an-
nuunt oculis quod vicissim se tacitis
nutibus admonent ad decipiendum et temp-

tandū. Et vē anuut m vt ypocite.
Qui m quidē pacifice loq-
bant: et in iracūdia tir loq-
tes dolos cogitabāt. Qui m
quidē pacifice loqbant. dicētes. sci
mꝰ qꝛ verax es mgr̄. et in veritate
viā dei doces. licet dari tributū ce-
sari an non? Hij sꝛ anuentes
q̄ talia loqbant. et ipsi loquētes
talit. i. dū loqrent pacifice cogita-
bāt dolos. et hoc in iracūdia. i. ex
iualiter. Cogitat ei q̄s dolū q̄ nō
volt occidē. Que iracūdia erāt tire
q. p terra. s. ne pderet locū et gētē.
Et ipsi q̄ pus erāt anuentes et
dolos cogitātes. post aperte.
Et dilatauerūt sup me os
suum. dixerunt euge euge vi-
derūt ocli mei. Et dilatauerūt
sup me os suū. libera voce et apta vo-
ce morte iclamātes crucifige cruci-
fige eū. et in ipā morte dixerūt.
Euge euge bn̄ est nob. viderūt ocli
mei de te qd volumꝰ qd desiderabamꝰ
Vl' dixerūt insultādo euge euge.
Vox irrisoria est et isultatoria est.
Jam viderūt ocli mei fc̄a tua et mi-
rabilia tua. Hic est xp̄s. et si ipse
est rex isrl' descēdat nūc de cruce et
credimꝰ ei. Vidisti dn̄e. qi illi irr.
Vidisti dn̄e ne ꝭ o tu dn̄e vi-
sileas: dn̄e ne disti obiaȝ meā
discedas a me. et iniqtatē illoꝝ
Hoc d. qi aliqd in meoria iuocare
volumꝰ. Ac si dicēt. Vidisti qi cru-
deles sūt illi. et qi paciēs ego. Et io
ne sileas. i. ne differas dare sniam
ꝭ iudica dn̄e ne discedas a me in

passione. ꝭ o dn̄e q̄ vidēs me iacē.
Exurge et intende iudicio
meo deꝰ meꝰ: et dn̄s meꝰ in
causā meā. Exurge ad reddē-
dū mi et adu̇sarijs. et intēde iudi.
meo reddendo mi nomē qd est sup
oē nomē. vt ego intensꝰ sū in me-
rito. et intēde in causā meā pas-
sionis. s. et mortis. s. qꝛ p redēptiōe
gnis huāni patior et morior. In
dico intende q̄ es deꝰ meꝰ et dn̄s
meꝰ. Vl' ex psona mebrorū dicit.
Dn̄e ne discedas a me donec veni-
at iudiciū sicut pmisisti. Ecce
ego vobiscū sū vsqȝ ad gsumatōe
sctī. ꝭ exurge in adiutoriū mi et
ad remunerandū. et intēde iudicio
meo. s. q tribulatꝰ sū. q laboribꝰ
et doloribꝰ cruciatꝰ sū. ꝭ qꝛ et isti
multi mali patiūt. addit. intēde
in causā meā p q̄ patior. pena em̄
silis scelerātis et bonis. ꝭ nō cā. Martirem
itaqȝ nō facit pena ꝭ cā. Et o dn̄e.
Iudica me scdm iusticiam
tuā dn̄e deꝰ meꝰ: et nō sup
gaudeāt mi. Iudica me que
illi iudicāt iniuste. nō scdm penā
ꝭ scdm iusticiā tuā quā dedisti mi.
vl' meā que in me est. hꝰ est causa
mea. Iudica dico o dn̄e q̄ es deꝰ
meꝰ. Dico ut me iudices scdm iusti-
ciā tuā. et scdm eandē iusticiā iu-
dica illos q̄ psequūt me. vt non
supgaudeāt mi. i. magis defleat qi
gaudeāt iplesse mala sua. scilicet.
Non dicāt in cordibꝰ suis
euge euge aīe meē: nec dicāt
deuorauimꝰ eū. Non dicant

Aug

Aug

Aug

Cas

Cas

Aug

Cas

in cordib9 suis et si in ore euge euge
aie me. i. bn est nob' qr fecim9 qd'
Aug9 volumus. Pensa talis. Unde eis qr
nichil fecerunt. et no vt gaudeat. n'
dicat deuorauim9 eu. vt no resur-
gēt. s poci9 erubescat in clarifica°
resurrectois mee et reueant. i. ti-
meat penas oes sil' q gratulantur
mal' meis. no solu facietes. vl' de
mebris et in mebris h° d'. Non
dicat. et agit de persecutorib9 ecclie
vt st iudei et gentes. qi no gaude
ant. et hoc vt sit no dicat deuo
rabim9 eu. vl' absorbuim9 eu inst
tu. Deuoratur illi q st incorpati
mal'. sicut ei illi reuiuiscunt quos
mactat petr9 et manducat. Ita g°
illi absorbetur q in corp9 maloru
transformat. Hec. Erubescat. qi.
Erubescat et reue illi no di
ant sil': q gratula rat hoc s
tur malis meis. poci9 eru
bescat de penis. vt nos absorbea
eos. vt isrl' absorbuit vitulu co
minutu. que aaron in igne cofla
Aug9 uit. Moyses vo de mote descen
des in igne misit et cfudit forma
dein comminuit et misit in aqua et
dedit pplo bibē. quo sigficat cor
pus ipior. cui9 malicie caracterē
sci predicatores cfudut igne celes
ti. et p aqua baptism' mudatu
in corp9. i. in societate ecclie trai
ciut. qd' vt fiat hic pcat dicens.
Cas Erubescat. Qui ei erubescit acta
suos ppria estimatoe dapnat. Hz
qr pt erubescē qui no habet re
uerentia. io addit. et reuereat sil.

vt cfusione notet. qr reuerentia est
timor dni cu amore. et qs erubes
cē velit subdit q gratulatur malis
meis. Deīn qd' dixerat. cunderaut
defimat dices. Induat pleno
Induat cfusioe et cfusioe
reuerentia: q maligna et pua
loquuntur sup me. re q̄si
cilicio pnie vl' veste lugubri et re
uerentia. Pudor est ctra audacia
quā habuerunt furentes. Reuerē
est ctra ipudentia falsitatis. Hec
dut hre vt hijs illa curet. Vl' in
malo pt accipi. Induat qi eru
bescat hic ad salute et reueant.
qd' si noluerit. induat tandem in
iferno cofusione mala et reuere
tia. qui maligna vel magna i.
superba loquuntur super me.
Exultet et letent qui volut
iusticia mea: et dicant semp
magnificet dns q volut pace
serui eius. Exultet 7c. In fi
magna finit sicut alij psalmi de
passione qi. illi erubescat et cfud
Exultet at et letent q volut non
sua insticia statuē s iusticia mea
imitari. et q ex ea volut pace sui
ei9. s. xpi. i. pace mea qua veni
mitte in tra ad deu et ad proxim.
Et exultates dicat sp magnificet
dns. i. ita vsq ad fine sctī mag
nificet. sicut ia est magnificat9 i
cfusione cfundētiu. Multu distat int
hos letates et predictos. Illi eni
mali dicut euge euge aie sue. qui
leticia cito fugit. Isti vo no sue
aie hoc dicut. s vota ad dnm co

uertit et in ei9 laudib9. nō in se
suā leticiā ponit q̄ est ppetua. Et
Et lingua mea me- lingua.
ditabitur iusticiā tuā: qī. ꝯfite-
tota die laude tuā. bo: lau-
dabo. et lingua mea meditabitur
iusticiā tuā. Meditatio cordis est
nō lingue. ſ ita xpi vox ꝯsonat
cordi. ut qd' est cordis dētu oṙ. cū
ait. lingua mea meditab' iustici-
ā tuā. Lingua ei9 meditata ē ius-
ticiā. qm̄ nouū testamentū aplis
pdicauit. et tota die laude tuā. qr
in oīb9 v̄bis et factis deū laudauit.
Tota die eū laudat q̄ oīa bn̄ agit
nō desinit laudāe q̄ nō desinit bn̄
facē. Nō desinit bn̄facē qui nō
desinit iust9 eē. Oīa ḡo bn̄ age
et laudasti deū to° die. Vl' lingua
interior. ſ. lingua metis. nō corpis
mea .i. meor fideliū d'. xps medi-
tab' iusticiā tuā. Unde alibi. Lex
tua meditatio mea est. Vl' ligua
xpi accipiunt pdicatores p quos
alios docet. qī. hoc fiat qd' dixi.
et lingua mea meditab' iusticia
tua. i. pdicatoēs mei ex studio nūci-
abūt te iustū q̄ pmissa ipleṡti. to°
die laude tuā .i. oīa vniu̇ſaliter
nūciabūt in quib9 laudand9 es.

Dixit iniust9. Titulus in fine
seruo dn̄i ps dauid. Ps
iste agit de errore quorūdā dicen-
tiū. oīa mala eē ex vicio nē ꝯ cre-
ationis nrē. bona eē ex libero arbi-
trio. qd' destruxit h' ppheta dicēs.
mala oīa esse ex nobis. bona vō
a deo p gr̄am. Vn̄ in tytulo itē

seru9 dn̄i dicit' fidelis qui in h° ps
loqitur. qr bona deo. sibi mala tribuit.
Et est. Ps iste tendēs in fine. att-
buit' dauid. i. alicui fideli. qui lo-
in h° ps seruo dn̄i. ſ. de deo recte
sentienti. qr oīa bona deo. mala sibi
tribuit. Vel p dauid h' intelli' xps
q̄ dicit' seru9 dn̄i .i. usq; quaq; obe-
diēs pri. cui etiā v̄ba ps'. hui9
ꝯueniūt. Et est. Ps iste tendēs
in fine attribuit' dauid .i. xpo Aug9
seruo dn̄i .i. deo pri usq; q̄q; obe-
dienti. Intētioē monet. ut mala
nob'. bona deo attribuam9. Mod9
scriptus est ps. Primo asseit ma-
la esse ex hoīe. 2° d' bona eē a
deo p maḃ ibi. Dn̄e in celo. Et
nōndū q̄ duo s't ḡna peccantiū Cas.
qr vl' ex īfirmitate carnis non
pnt seq̄ iussa legis. Vn̄ in libro
sapiē d'. Corp9 qd' corrūpit' ag-
grauat aīam. et tr̄ena inhītatio
deprimit sensū ꝯplura cogitantem.
Vel blasphemi s't q̄ ex volūtate
aut libere peccāt. qī h' de9 nō curet.
Inde .i. de talib9 est qd' d' psalm9

Dixit iniustus ut delin- .XXXV.
quat in semetipso: nō
est timor dei an̄ oculos eius
Dixit iniust9 ꝛc. Et est descriptio Aug9
iniqui viri. qī dicat. Iniustus
.i. gen9 iniqū dixit .i. delibeāuit
in semetipso .i. apud se et nō in
publico. qī ꝯposuit in se ubi ho
nō videt. Quid: ut delinquat.
.i. libere peccet. Dico in semet-
ipso. ubi si de9 videt. nō curet. Theo9
qr nō est timor dei an̄ oculos ei9.

Hoies timet ne publice pfiteat
Cas iniqtate. deu no. qi deus no timet.
Vl ita intge. Iniustus dixit ut deli
quat. Vn hi ei: qr tior dei no est an
Aug oclos ei9. No est tior dei. Qm in

Qm dolose egit in conspectu eius: ut inveniatur iniquitas eius ad odium.

conspcu ei9 . s. dei. cui9
timor no e
an oclos ei9. dolose egit. i. in corde
suo egit dolose qr no nescit. Simo
scit deu ibi. i. in corde vide. et tn
malu volt. In hoc dolose egit ut
Aug inveniret iniqtate sua et odisset. Alia
litt. i. de hoc dolose egit. qd iniqtate
sua cu dolo quereb. noluit vere
invenire et odisse. Multi ei inqrut
iniqtates suas. s cu dolo. nolentes
Cas. eas vere invenire et odire. Q cu eas
agnoscut. no dimittut s defedut
Qd si sincere quereret. inveniret et
odiret. Patet g9 illos ve. s volen
tes. con se faciut. nolentes vere intel
ligere. cu tn querat. nec excusant de
ignorantia. Aliter ab illo loco. qm
dolose etc. qi dico. No est timor
qm dolose egit in cospcu ei9. s. dei
i. noluit stude lege dei ut inveniat.
iniqtas ei9 ad odiu. i. ut p ea lege
inveniret iniqtate sua et odiret qi
p ignorantia excusari possit. Aliter
totu qi dicat. Dicut mali se deli
que vl fato vl costellacone vl neci
te pvidentie. s potius dixit. i. delibe
ravit in semetipso. s. ex ppa volu
tate. nichil eu cpulit ut delinquat
i. ut delinqt id ad qd creatus est.
et p hoc est iniustus et sic patet qd
no est timor dei actu an oclos ei9
i. an eu. Cui timor tn oibus imi
net. qr oes fatetur verbis se deu ti
me. s in actu no ondut. Non est
timor dei an oclos ei9. Qm dolo
se egit. i. tamen obedit no deo. cu
io aliud isinuet qd est in cospectu
ei9. s. dei. qi qd videt et si no aliud.
Vl in cospcu ei9. s. iniusti. qsi qd
videt ipse iniustus. adeo scit. ut invei
at ab ipso corde iniqtas ei9 ad odiu
i. qd iniqtas sua habeda e odio apd
deu et oes bonos. Verba oris ei9

Verba oris eius iniquitas et dolus: noluit intelligere ut bene ageret.

Hic ondit
ppter in
qtate. s. in
verbis. in cogitacoibus. in opibus. mal.
Et hoc est. Verba oris ei9 st iniqtas
et dolus. i. iniqua et dolosa vl apte
mala. vl si bona cu dolo. Cogitacio
q9 ei9 cu posset de bona et de bonis.
est de iniqs. Et hoc est. Noluit in
telligere. no nego eu posse. sed dico
nolle. Qd: ut bn ageret. No dico
eu nolle itellige. qd no potuit
qd potuit. et ita piculosius agit
con seipm. qui qd potuit itellige
no volt. Sut em qda qui et si nollet
no itellige. hoies pnt. Vt in pri
cat vbu. s si no potuit itelligere
in pn° erat vbu. tn potuit itellige
ut bn ageret. s noluit et ita venia
no habet. Imprudentie em aliqn
venia dat. voluntati male sp pena.
Noluit ita intellige. potius. Iniqtate

Iniquitatem meditatus est in cubili suo: astitit omni vie non bone: malitiam autem non odivit.

meditatus
est in cu
bili suo. i.
in corde in

quo sibi complacet. in quo mundo .i.
si mundum esset. quiesceret. ubi precipit dominus
orare clauso ostio mentis importunis
cogitacionibus. ut scilicet nichil extrinsecum
a deo petamus. quod si petimus ostium
cordis patet. turba malarum cogita-
cionum videt atque subintrat. Unde
salomon. Musce morientes perdunt
suavitatem unguenti .i. importune co-
gitaciones mortifera inferentes. exter-
minant dulcedinem pure orationis. Hanc
turbam amovit dominus quando filiam archi-
synagogi in domo suscitavit. Et
moyses legem accepturus et cum domino
locuturus. relictis turbis in inferiori-
bus montis verticem ascendit. Hisboseth
quoque filius saulis. ab hostibus. ancilla
ostiaria non bene servante ostium. est oc-
cisus. Hoc est ergo .R. in cubili suo quod
superdixit in semetipso .i. in corde ubi
velut in cubili quiescunt mundo corde.
Si ergo extra est tumultus vel .i. saltem in
cubili sit tibi quies. que erit si sit ibi
bona coniux. scilicet dei sapiencia et pura consciencia.
Quod si ibi mala uxor sit nec ibi est
quies et ita miser. Sunt namque tria que
non sinunt hominem in domo quiescere. scilicet
fumus. stillicidium et mala. Fumus sunt
peccata que ex carnis concupiscencia nata
mentem obtenebrant. Stillicidium peccata
que aliunde confluunt. Coniux mala.
sapiencia carnis que inimica est deo. vel
mala consciencia que deo repugnat. Si quis
ergo sua vel aliena inquietaverit vita
a. confugiat ad cubile. ibique si bonam
repperit coniugem. quiesceret. si malam. am-
plius turbabitur. Astitit. qui dicat. ma-
la sunt verba et cogitaciones. et eciam opera

sunt mala. Et hoc est. astitit. qui cum
studio et mora scilicet perseveranter omni
vie non bone .i. prius fuit iniqua
operari. maliciam autem non odivit sed di-
lexit. Ecce summa mali. quia etsi non
potest penitus carere malicia vel .i. saltem
debet odisse. quam quidem deus odit
ut mente servat legi dei. quod non iste
fecit. qui invenit quidem et sciunt esse mala.
sed tamen non odivit. Domine in celo misericordia

Domine in celo misericordia tua: et veritas tua usque ad nubes.

Secundum Cassiodorum. bona esse a deo
per misericordiam. quia mala sunt ex homine. sed bona
sunt ex dei misericordia. Et hoc est sed o domine
in celo .i. in hiis qui sunt celum .i. ar-
chana scientes. est misericordia tua. et quod
ipsi idem sunt nubes. est a te. Et
hoc est. et veritas tua venit usque ad nu-
bes. Nubes sunt doctores. et Iusticia

Iusticia tua sicut montes dei: iudicia tua abissus multa.

tua est sicut montes dei. .i. iusti tui
qui sunt montes dei spirituales. comparantur
montibus realibus. quia luce veri solis
ante alios illustrantur. Et sicut hos
eligis qui sunt nubes et montes. ita
alios reprobas. et ita iudicia tua. scilicet
quod horum misereris. hos excecas sunt
abyssus multa .i. penitus sunt inve-
stigabilia. Et licet hos eligas. illos
reprobes. tamen utrosque salvas. Et hoc est.

Homines et iumenta salvabis domine: quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam deus.

Homines et iu-
menta .i. electos et reprobos salvabis
domine. hos corporaliter tantum scilicet reprobos.
illos eciam spiritualiter .i. electos. in quo

magna apparet mīa. Vn̄ admi-
rando s'bdit. quadmodū multipli-
casti. Aliter iunge lram. ibi. hoies
Theo9 qi iudicia tua sūt incōprehēsibi-
lia. q2 hoies. s. rōnales & iumēta
videlicet irrōnales saluab' dn̄e
nō mutat' sensus saluabis quead-
modū multiplicasti miaz tua de9.
Ordin hac lectionē sic pcede in
sequētē vsu. qi hoies et iumēta
saluas. s; pt'r iumēta .i. pter sa-
lutē tpalem q̄ iumētis .i. reprobis
datur. Filij aūt hoim &c. Aliť aū
Aug9 totū ab illo loco. Dn̄e in celo. qi
dicat. Mala sūt ex hoīe. s; bona et
spūalia & tpalia sūt a deo. De spū-
alib9 docet p°. p9 de tpalib9. Et
hoc est. mala ab hoīe sūt. s; o dn̄e
mīa tua. s. quā s'tis tuis ē in celo
.i. celestis est nō t'rena. vt ista tpa-
lis. q̄ cōis est bonis & malis. sed
quō hō agnosceret celestē n' de9 ei
nūciaret. Nūciat vō missa veri-
tate vsq3 ad nubes. Et hoc ē. Et
v'itas tua venit vsq3 ad nubes .i.
p̄dicatores p q̄s tonat de9 cōmina-
cōib9. chorusat miracul'. pluit doc-
trinis. Et io recte dicūť nubes.
Vnde. Qui sūt isti qui vt nubes
volāt & qi colūbe ad fenestras
suas. Et alibi. Mandabo nubib9
meis vt pluat sup ea ymbre. Et
est sensus. Veritas tua vsq3 ad nu-
Cas. bes venit .i. veritatē nubib9 & p
nubes alijs hoib9 pdicāt. p quā
miaz tuā celestē intelligāt. Et
ipsi idem q̄ sūt nubes. iusticia
tua .i. p iusticiā tuā q̄ īplent' sūt

montes dei. nō sūt. mōtes s'cli fuit
arrius. maximian9. donatus sabelli-
us. et alij heretici. p q̄s vniu'sis dn̄e
des naue naufragiū facit. Et vn-
doctores etiā mōtes dicūť. q̄s p'us
sol iusticie. s. xps luce sapie vestit.
q̄ p9 de eis & si nō ab eis ad īfima
valliū .i. ad īferiorū cordū descendit.
Ideo dico de eis. & si nō ab eis.
Ministri eni sūt doctrine. nō aucto-
res. s; de9 illumināt. qi p iusticiā fiūt
mōtes. et p iudicia tua fiūt alij abis-
sus .i. pfundi in pctis. & hec abyssus
est multa. Quia isti tales sūt multi.
mōtes vō pauciores hoies. Quidā
sup spūalia bona ee a deo. Alij tpa-
lia ab eodē esse. Dicit qi dicat. nō
solū spūalia. s; etiā tpalia a deo sūt
q2 hoies & iumēta .i. carnales qui
hec amāt cū iumētis saluab' dn̄e
sicut iumēta. s. tpalr' tm qi. qui
vtrosq3 fecit. vtrosq3 tpalr' saluat
q2 & tpalia sūt a deo. q̄ eis cōiter dn̄e
et dicit hoies carnales tm iumēta
ad lram accipit saluab' quadmodū
multiplicasti miaz tua de9. Filij aūt

Filij aūt hoīm: in tegmine alarum tuarū sperabūt.

hoīm qi. di-
cat hoies. s.
raciles. salua-
bis corpalit' tm cū iumētis. s; filij
hoim .i. boni spabūt. Ibi .i. supra
hoies. hoies dicūť. qui sūt s'dm adam
.i. qui portāt ymaginē veteris hoīs.
hij filij hoim dicūť. Qui sūt s'dm
xpm .i. q̄ ymaginē xpi portāt. sic
aliqn̄ filij hoim gnālr' hoies dicūť.
In tegmine alarū tuarū. Filij aūt
hoc dicit. Et dicit alas nomīe et

Au9 vetus testamentu. Et est In teg-
mine alar. i. in ptectioe novi et
veteris testameti sparabut futa bona
cu illi q st scdm adam parentib9 gau-
deat. Hij q scdm xpm st sperat maz q
in celo e p nubes amicia. Et Ineba-
Inebriabut ab ubi bunt. A sili
tate dom9 tue: et torete loqtur. qr no
te volupt tue potab eos pt res exp-
mi. s p hoc sile innuit ut plem gra
mente carnalis affecois pdat. ne suos
carnaliter ia cognoscat. preter filios a-
micos. Un d in eua. Qui no odit
prem aut matrem a fres a sorores pp
me. no est me dign9. Et hec ineb-
riatio est ab ubtate dom9 tue patris
i. eccie et torete voluptatis tue. i.
spu sco potabis eos. qi repeti erit
gre et me ad eos inebriados. Vel
torres voluptis d. volutas dei in
hoie. rupes oia obstacula. Et est
Torrente voluptatis tue. i. volutas
tua. qi torres in hoie oia rupet ob-
stacula. Vl torres voluptatis d.
sapia xpi. qr subita est et rapida.
Et est. Torres voluptatis tue i.
sapia xpi. potabis eos. Vl de futo
pt legi sic. Inebriabut ab ubtate
dom9 tue future ihrlm. Tuc ei in
te ebrij erut. i. plem q mo sperat
et torete voluptatis tue. i. delectacois
tue q d. torres. no io ut sit trasito-
ria btitudo. s copiosa potabis eos
Cas. et poteris. Qm apud te o xpe
Qm apud te est est fons vite
fos vite: et in luc i. nuciu omis
tuo videbi9 lumen boni et i luc
tuo o xpe videbim9 lumen. qr p eu9
pdicacione videm9 nuc lume pris
et filij et sps sci. Et io pretede miaz
ut in hoc sclo tueus eat. Vel ita Au9
ut ad prem digat sermo ab i. loco.
Qm apud te. qi potabis et vere
qr apud te o pr est fos vite. i. xps
qui idem est et lumen. Un sequitur
Et in luce tuo. i. p xpm q e lume
de luce. videbim9 lume in futo. i. pa-
tre. Nō qd ide q est fos et lume est.
Fons qr satiat. Lumen qa illuiat.
Interim aute Pretede miaz tua
Pretende miaz tua scietib9 te
scietib9 te: et iusticia tua his qui recto
a hijs q recto sut corde. tib9. s. qd
bona a te. mala a se. et iusticia tua
i. vite rectitudine. hijs q recto st corde.
q dirigut se ad volutate dei. no
ea curuat ad se. ut i oib9. s. psp̄is
et adūs laudet deu. Non veiat.
Non veiat in pes qi. dicat.
supbie: et man9 pcco speccatoris reb-
ris no moueat me. abor. et p
hijs no veiat m pes supbie. i. su-
pba affectio. q est pes q itur a deo.
Hoc est qd in alio ps dicit. Ab oc-
cultis meis munda me. et man9 i.
ipulsio peccatoris i. dyaboli no mo-
ueat me. Hoc est qd alibi dicit.
Et ab alienis parce seruo tuo. Et
ita facit nob sicut iste petit. Na
et mala q a nob vl a dyabolo. sut
amouet de9. Et no irim ordine.
Pones ei d. no veiat supbia. et p9
man9 peccatoris no moueat me. Na
si supb9 es. tito mouet te opatio
male suadetis. Aliter. no io timeo
ne veniat m pes supbie. Ha ma.

Ibi ceciderunt q operant iniq-
tate: expulsi sunt nec potuerunt
stare. Ibi .i. in pede superbie ceci-
derunt. qui de alto q operant iniquitate
Ad hoc. s. dyabolus et primo homo
Aug. expulsi sunt a paradiso. dyabolus p°.
et postea ho. nec potuerunt stare
in sua. Vel de philozophis sic h°
accipi sic. Non veniat pes. quia ibi
.i. in pede superbie ceciderunt. quia cum
cognouissent. non sicut deum glorifi-
cauerunt q operant iniquitatem. Iuxta
illud. Tradidit illos deus in deside-
ria cordis eorum. Expulsi sunt nec po-
tuerunt stare. Hoc non mutatur. Adeo
dyabolus hominem deiecturus non eet. in
Cas. ipius aiam quam elatio compuncta pressissima.
Noli emulari. Titulus ps. dd'
Psalmus iste tercius est eorum q per
alphabetum ipsum describuntur. Et
est totus de correctione morum. Est
enim ps. iste qui vestis xpi et potio
corporis eius q est eccia. Vestis e q
totum corpus eius q est eccia operiat p-
ceptis eius. et protegat contra adusa.
et qui sinum consilij foueat. Potio. contra
infirmos qui murmurant de flore ma-
lorum et labore bonorum. qui oia casu
agant. quorum errorem curat iste ps.
velud salubre antidotum docens oia
eciam hec inferiora diuina prudentia
gubernari et non casu agi. Intencio
monet. vt mundo spreto. deo adhe-
amus. Modus. Triptitus est ps.
Primo monet eccia. in cuius persona
loquitur propheta neque malignantes imi-
tetur. sed quidquid boni spatium a dno
postulet. q pro sustia dat et eciam.

Secundo dicit malos superbo noie iniudia
torqueri. ibi. Obseruabit peccator iusti-
Tercio tractat iustum h°. numquam deseri p-
mia bonorum et penas malorum commiscet
cum intiectis adhortacionibus ibi. Iunior
fui. Et dehortans quoque eccia ab imitacione
malignancium ait Noli emulari &
Noli emulari in ma- tu infir-
lignantibus: neque ze me. qui
laueris facientes iniquitatem. h° scilicet
emulari .i. indignari in malignantibus
.i. in consideratione malignancium quia flo-
rent. neque zelaueris .i. non ames n° imi-
teris facientes iniquitatem. qua bonos
premunt. Cur: Quoniam tamquam fenum quod
Quoniam tamquam fenum velociter hodie flo-
arescent: et quemadmodum ret et cras
olera herbarum cito decident. in clibanum
mittitur velociter arescent mali. et cito
decident quemadmodum olera herbarum vel
prati. Alia littera. s. virida q non habent
altam radicem et io hyeme virent. estate
arent. Et accipit per corporum fenum et ole-
ribus rem comparant mali. quia hyeme vi-
rent sed estate arent. Modo e hyems
estas vero iudicij dies. vbi mali nc
virentes decident atque arescent. quia non
habent radicem in alto per caritatem. Econtra
alte radicis arbor per caritatem modo
est arida. quia nondum apparuit quod
erimus tunc gloriam. qua tunc nos circum
vestiet dignitas florum et vbitas
fructuum locupletabit. Hoc autem et si
longum videatur pacienti. cito est deo.
Iunge quoque te deo et tibi cito erit. Et est
dies illa incognita. quia tamquam fur veniet
secundum illud. De die autem illa nemo
nouit. neque filius neque angelus. neque

homo. Sed quando dicitur filius nescire, qui
omnia novit quam pater: Ut dicitur dies
letus quia letos facit. et frigus piger
quia pigros facit vel reddit. Dicit filius
scire vel nescire nobis quibus ingr-
nissus est. quod scire vel nescire nos facit.
Dicit itaque in se. non in nobis. Aliter
per fenum intelliguntur nobiles. qui in
temporalibus facile proficiunt. Per olera que
non ortorum sunt sed herbarum .i. villis-
sima. que per agros sponte nascuntur
intelliguntur mediocres. sed et illi cito
arescent .i. nobiles. et hii .i. medio-
cres decidet. Et hoc est cur. Cum
illi qui sunt tamquam fenum .i. nobiles velo-
citer arescent. Et illi qui sunt quemadmodum
olera herbarum .i. mediocres cito decidet.
Illi ita in vanis. Tu vero Spera in
Spera in domino et fac domino. illi
bonitatem: et inhabita terram in vanis
et pasceris in divitiis eius. Spes enim
est initium fidei. quia per spem intrat
ad videndum illud quod creditur. vel per
fidem ad spem venitur. Et fac boni te
quia fides sine operibus mortua est. Illi
econtra malitiam faciunt. et inhabita terram
.i. ne bona facias extra ecclesiam. et
pasceris usque ad saturitatem et suavi-
tatem tue in divitiis eius .i. terre .i. ecclesie
que sunt ipse deus. vel in scripturis sacris. Et
Delectare in domino et dabit Delec-
bit tibi peticiones cordis tui tari
domino. Terre divitie tue. delectare in
domino. ita dico. ut suavis sit tibi eius
recordatio. ut ames que times. sperne-
ta mundi iocunditate. et dabit tibi
peticiones cordis tui .i. racionis. non
carnis. Et ut det Revela domino

Revela domino viam via tua .i.
tuam et spera in eo: indica ei
et ipse faciet. quod pateris .i.
carnis corruptionem. et quod velis .i.
inde liberari. et spera in eo. et ipse
qui potest faciet. quasi dicat. et gratia dei li-
berabit te de corpore mortis huius.
Vel ita ab illo loco. Spera in domino
bona etiam que sunt in domino. et ut speres
fac bonitatem .i. bona que ut facias
excole terram. Alia littera .i. etiam .s. corpus
ne germinet spinas et tribulos. Et
sic pasceris in divitiis eius .i. delecta-
beris in virtutibus eius. Unde .i. per quod
non in te. sed in domino delectare .i. delecta-
beris. quod si est dabit tibi peticiones cor-
dis tui .i. etiam que petit id. Hoc quidem
predicta iustis dico. Quod si peccator es:
Revela domino viam tuam .i. confitere
peccata. et sic iterum spera in eo .i. bona que sunt in
domino et ipse faciet .i. ipse dabit. Quod:
Et educet quasi lumen iusticiam
tuam: et iudicium tuum tamquam me-
ridiem: subditus esto domino et
ora eum. Et educet de tenebris
seculi iusticiam tuam .i. fidem que hic est quasi
sub modio. quasi lumen .i. ad lucem iudi-
cii. ubi omnia palam erunt. Modo enim
abscondita est iusticia .i. fides qua
iuste operaris. quia nondum vides quod
credis. et iudicium tuum quo iudicas
et eligis sequi quod non vides. quod modo
a malis irridetur. educet tamquam meridiem
non solum lumen. sed ut clarum lumen.
Interim vero hoc debes facere .s. subditus
esto domino .i. obedi preceptis eius. et
ora eum donec det promissa. Terre bone
regula ut bene agamus et semper rogemus.

Cas. Aug Cas. Aug Cas

Noli emulari in eo q prospa-
tur in via sua: in hoie facie-
te iniusticias: Noli emulai. Hic
exponit unde solet nasci indignatio.
Noli emulai in eo q prosperat i via
Aug sua. et no dei. in q tu es. In via
prosperat iste s in puericie. i. cu ad
fine puenerit. erit infelix t iusto est
et io noli emulai in eo q prosperat. s
i hoie faciete iniusticias. s tu Desi
Desine ab ira et de ne ab ira
linq furore: noli e i. ne tur
mulai ut maligneris bet odius
tuus ira. Vide veritate. i. xpm
multa passu. nunq prosperatu. nec
tn iratu. Ideo ne irascaris de flo
re malor. qr inde irasci et indigri
Cas est contra deu murmurare et ppe blas
i no dicam int ira et furore. phemare. et delinq furore. Ira sb
ita est. furor diuturnus dicitur. sed
utraq deserenda est p que peccat.
Hoc d. ei q infirmus adhuc timet
tur no bona sibi dent. que etia
mali hnt. et noli emulai ut ma
Aug ligneris. i. ut voluntarie sis malus
imitado eu q maligne faciendo
ad tps floret. Vl ita ab illo loco
Noli emulai. qi dicat cu. Noli at
emulai in eo q prosperat in via sua.
i. no moveat te a perseverantia pros-
pitas malor. et noli emulai in
hoie faciete iniusticias. i. si faciut
iustis iniq. Et dico et si tibi aliqua
faciut. desine ab ira. i. ne sis ira
tus. qr et si contumelia faciut. delinque
furore. i. ne furiosus sis. Prsertim
noli emulari ut maligneris. i.
ut eode modo sis malignus.

Qm q malignat exterminabuntur: sustinetes at dnm
ipsi hereditabut tra. Qm q
malignat. i. q mali sut. et si mo
floret exterminabut in futo. i. ext
timos tre viuetiu dapnabut. Sus
tinetes at dnm. s. q adusa ferut
et pniria despiciut p dnm q non
fallit et oia pt. ipsi hereditabut tra
viuetiu. De q dni ferendu: erit ent
qd infine diu videt. Et h e. Et adh
Et adhuc pusillu qi dicat:
et no erit peccator: et queres i. a sustinu
locu ei et no inuenies. ista et adhuc
pusillu restat. i. paru. ne qs tederat
te. et no erit peccor p quo gemebat
no erit dominiu peccoris qui mut
viuit pio. i. ad utilitate pnj que
purgat. Pusillu est usq ad fine
vite cuiusq qn liberatur sci. Qr
ista tn vita pena nondu eis. ubi
erunt sci quib dicet. Venite bene
dicti pris mei. i. no hebis gemi
na stola qua hebut sci in resur
rectione. s poteris ee in illa requie
in q dives supbus et sterilis vidit
lazaru ulcerosu et paupere. in q
reqe secur expectes die iudicij
qn recepto corpe angel exhiberet.
De quo lazarus erat in illa requie
tn nondu erat missa hostia: In
spe ex toto. in re parti. qr n infine
malem nec vermie [illegible] no
sentiebat. Et qres qi dicat sic. no
erit peccor. qr qres locu eius et no
inuenies. i. si queres no inuenies
qr no hebit tunc usu que hic mo
tn eo utit de ad pbandu iustu.

Flagellū naq3 de mal' sibi fit ds
quo castigat filios. Masueti aūt.
Masueti aūt hēditabūt nō q̄n̄q3
terrā: et delectabūt͛ sustinen
in multitudīe pacis tes. s3 q̄
patiēter tolerāt. hēditabūt terrā
viuētiū. Et q̄d ibi eis? Delectabūt
in multitudīe pacis. Mali ī exte
riis delectabūt͛. Tibi o iuste oīa pax.
Obseruabit peccōr Obser
iustū: et stridebit sup uab͛ peccōr
eū dentibus suis. iustū. i.ª
ps. Dicto q̄ boni nō dn̄t malos
emulai. sbdit h̄ malos sr̄ bonos
īuidia torq̄ri. q̄d nō sit eis silēs.
et io pudor est eos. s. malos emu
lai. q̄i dicat. tuc pax. s3 mō ē bellū
q̄ peccōr obseruabit q̄i occultis ī
sidijs iustū. vt eū alliciat sibi. Io
obseruabit. q̄ dū videt iustū cēdit
se accusari ab eo. Si vō nō potest
allicē. stridebit sup eū dētib9 sicut
vt furēs belua. q̄i quē nō pt sub
uertē. conat occidē. Dns aute
Dns aūt irride irridebit eū. q̄
bit: qm̄ pspicit inuisibile vid3
q̄d veniat dies e9 et vidē suos
finit. sicut g͛ de9 sic et nos viden
tes malos pereūtes irrideam9
eā p̄ntes. Grādis cōsolatio est
de hoc. irridebit. q̄ pspicit. q̄d ipe
peccōr nō videt. s. q̄d veniat dies
ei9. Vide et tu hoc cū deo. s. q̄d ve
niet dies ei9 quo retribuatur ei.
Sp̄ eī vindicat in ipiū. aut h̄ a
in futō. Si se cōuītit vindicat ī eū
hic. vt in paulo. q̄ diuina voce pro
stratus. resipuit. si nō se cōuītit. ī fu

turo in eū vindicabit. si neq3 bla
ditijs neq3 minis aget. pena ag
gredit͛. Vn̄ se. Gladiū euagi
Gladiū euagīnauē nauerūt
peccōres: itendē tetendēs
rūt arcū suū. Ecce apta ipu
gnatio. si vō nec sic pficit. isidia
tolis. qn̄ bn̄ loqndo. male intēdit
et hoc est. itenderūt arcū suū. i.
dolos. ecce occulta ipugnatio. q̄ fit
p isidias. Postea reddit singul'
singula. q̄i dicat. Arcū suū inte
derūt. Ut decipiat paupere.
Ut decipiat pau q̄ sibi non
pere et iope: vt tru sufficiat. et
cidēt rectos corde. iopem. q̄
nō habet opē ab alio. Gladiū
euaginauerūt vt trucidēt rectos
corde. vt mrēs. Dz Gladi9 eoꝝ
Gladius coꝝ itret intret ī
in corda ipsorū: et corda ipō
arcꝯ coꝝ cōfringatur. rū. vnde Cas
veneat q̄i occidendo alios ī corpe
se occidat in mēte. i. in aīa. q̄d nō
nocet scīs. s3 poti9 dolus coꝝ sit
ianis. vt in sequēti d͛. gladi9 g͛ coꝝ
itret in corda ipoꝝ. et sic fit. Tibi Au9
eni o iuste nocet extra. sibi vō
intꝯ. et ita isaniūt. q̄i q̄s p corpꝰ
suū mittat gladiū. vt cedat tūc
rā alti9. et arcꝯ coꝝ cōfringat͛. i. ī
sidie frustret͛. ne noceat iusto. q̄ et
si spoliet. dicat Melius est mo
Melius est modicū diū ius
iusto: sup diuitias tot. i. pl'
peccōrū multas. ita iuge
littera. Ita ipius. iusto tn̄ meli9
modicū q̄d h3 sup diuicias peccōrū

multas. q2 ⁊ si m̄o est ꝓspe malis
n̄o t̄n sic sp̄ erit. Et n̄o q̄ paulo
an̄ de malicia pcc̄oꝝ ⁊ de sustine⁊
bonoꝝ egit. Hic agit de diuicijs
illoꝝ ⁊ paup̄tate bonoꝝ. Vē melius.
Qm̄ brachia pcc̄oꝝ Qm̄ bra-
cōterētur: cōfirmat chia .i. po-
autē iustos dn̄s. tēcia pcc̄oꝝ
cōterent̄. Iustos at̄ ꝯfirmat dn̄s
in aduꝰ ꝑ spem et ꝑ exēpla. et
maxīe ꝑ exemplū crucis sue. Crux
em̄ finita est in pena ⁊ manet ī
gl̄a. A locis em̄ supplicioꝝ trāsit
ad frontes īpatoꝝ. Et t̄n hōre
dedit penis suis. q̄ frinḡ ē fide. suis.
Nouit dn̄s dies ī- Nouit. q̄
maculatoꝝ: ⁊ hēdi- dicat. Quo
tas eoꝝ ētnū erit. ꝯfirmat:
q2 nouit dn̄s. hō n̄o p̄t scire dies
īmaculatoꝝ. et si miseri videtur:
ignaris scit deus q̄d eis seruet. Vl'
nouit .i. ap̄pbat dn̄s dies .i. vitā ī-
maculatoꝝ. hēditas eorū q̄ ꝑ die-
bus īmaculatis dabit̄. ētnū erit.
Non ꝯfundentur in Non
tp̄e malo: ⁊ ī dieb9 famis ꝯfundēt̄
satiabūt̄. q2 pcc̄ores pi- Cōfundi-
bunt. ille q̄ sperat in hoīe. s. vl'
in alijs. Vn̄ maledictus qui ponit
carnē brachiū suū. in tp̄e malo .i.
tribulacōis p̄ntis. in qua potius
gloriatur. et in diebus famis q̄ m̄o
sunt. qn̄ n̄o est plena refectio. et est
multa miseria satiabuntur in sp̄e.
Et vē q2 pcc̄ores tm̄ pibunt. q2 ab-
latis exterioribus. nichil hn̄t īt9. ex tūc
Inimici vero bulat̄ ⁊ int. Na
dn̄i mox hōrificati fuerīt et
exaltati: deficiētes q̄- Inimi-
admodū fumus deficiet. ci vō dn̄i
.i. in veritate. mox vt hōrificati fu-
erint honoribus ⁊ potētiā. ⁊ exaltati
in gl̄a. deficientes assidue deficiet in
interiori bono. ⁊ penitus ab oī virtute
q̄madmodū fumus deficiet. Fumus
q̄nto plus extendit̄. tanto plus eua-
nescit. Ita mali. Nā q̄nto gradus
altior. tanto casus grauior. Vel ita
ab illo loco. Non ꝯfundent̄. Et le-
parti de p̄nti. ptim de futo sic. Non
ꝯfundent̄ in tp̄e malo .i. futuri iu-
dicij. et in diebus famis .i. in hac
vita q̄ est dies famis. qn̄ boni esu-
riūt et sitiūt iusticiā. satiabunt̄ ꝑ
scripturas. ꝑ exēpla. et ꝑ dn̄i ꝓmis-
siones. hijs duobus. alia duo ꝓposi-
tiones. opponit. agēs de mal'. s. q2 pcc̄ores
pibunt. Cōi hoc q̄d dixerat. Non
ꝯfundent̄. et Inimici vō. cont' h'
q̄d dixerat satiabunt̄. Hic boni
n̄o ꝯfundent̄ in futo. q̄a pcc̄ores
tm̄ pibunt in iudicio. boni satia-
buntur. h'. s3 inimici dn̄i mox .i. q̄
stati hōrificati fuerīt ⁊ exaltati.
.i. q̄ statī in altū ꝯscendunt. tū sta-
tī a vitate cadunt. Nec ē in textu
vt hīc hac sināmam. Ipsi dico deficie-
tes. vt nec iudiciū boni īmaneat.
et hoc q̄madmodū fumus. q2 q̄nto
plus eleuat̄. tanto cicius cadit vt
fumus. Vl' ita. Vt p̄mus versus de
futo. Sedus de p̄nti legatur sic.
Non ꝯfundent̄ in tp̄e malo .i. iu-
dicij. ⁊ in diebus famis .s. qn̄ ma-
li in futo esurient satiabuntur. q̄a
pcc̄ores tūc pibunt. Et n̄o solū

Aug9

tur. sed etiam interim. Inimici domini mox honorificati et exaltati. Hec non mutatur. Ideo hic malus. Via Mutuabitur

Mutuabitur peccator et non solvet: iustus autem miseretur et tribuet.

peccator et non solvet. i. accipit corpus et mentem et cetera a deo. et non gratias agit. Vel mutuabitur peccator. i. audit peccator verbum dei et non solvet. i. non reddit operibus quod auditu percipit. qui non refert lucrum. Iustus autem miseretur et retribuet. de hijs que accipit a deo. Et non quia prius monet misericordia erga non habentes. deinde retribuet. vel postea dat. Precedit gratia misericordia in affectu. et largitas sequitur in effectu. Et ideo prius dixit miseretur et postea retribuet. Semper est aliquid quod det. saltem oratione. Ideo miseretur et dat. quia scit quod benedicentes dominum hereditabunt terram. et maledicentes disperibunt. Et hoc est Quia benedicentes ei.

Aug

Quia benedicentes ei hereditabunt terram: maledicentes autem ei disperibunt.

scilicet in omnibus gratias agentes et iussa sequentes. bona opera solventes hereditabunt terram viventium. maledicentes autem ei. turpi vita. de quibus dicitur. Nomen dei blasphematur per vos inter gentes. disperibunt. Etiam tamen benedicentes fuit. peribunt in malo. sed illis. Contra ipsum et non erit. Ideo est benedicendum. quia Gressus hominis.

Cas

Apud dominum gressus hominis dirigetur: et viam eius volet.

Gressus hominis. qui per se erant tortuosi. et quia in peccatis nati sunt homines. dirigetur vel dirigetur. apud dominum. i. a domino. Dicitur hic a filii regis. sue rei publice disponentis. Gressus dicit opera et affectus. et per hoc viam eius dei. et si dura sit volet homo. Via tire non est dura. sed tamen plena latronibus. sed via domini tuta et si dura. Vel viam eius. i. hominis volet deus. in qua via domini. Cum ceciderit

Cas

Cum ceciderit non collidetur: quia dominus supponit manum suam.

Cum ceciderit. i. adversa erit passus corpore. non collidetur mente. Vel si cadit peccato veniali. non frangetur per crimina. quia dominus supponit. Vel filii hoc dicat. manum suam. i. auxilium. Iunior fui.

Iunior fui etenim senui: et non vidi iustum derelictum: neque semen eius querens panem.

et cetera. 3us psalmus. Hic iustum nunquam deseri. premia bonorum et penas malorum commiscens cum interiectis adhortationibus. qui supponit manum. Via iunior fui etenim senui. Etiam hic loquitur quasi unus homo. quia fuit puer in abel et in prophetis. in patriarchis iuuenis. tempore martirum qui senex. in senecta uberi. In fine mundi qui in decrepita etate erit. Has quatuor etates non distinguit hic propheta. duas tamen ponens. iuventutem et senectutem. Et ponit iuventutem pro pueritia. Etiam enim qui unus homo in primis temporibus iunior fuit. qui vitia legis naturalis in adam suscepit. Iam in fine seculi. scilicet in sexta etate senuit in senecta uberi. tamen inhonorabili etate. ad ultimum Christum suscepit. per omnes gentes dilatam. et hijs etatibus non vidi iustum derelictum a deo. nec semen eius. i. opera vel imitatores

Aug

querēs panē spūalem .i. indigere
pane ūbi. qa ūbū dei sp est ei co.
vere. nō qa Tota die. Vl' sic
Aug⁹ Tota die misetur inge liam
z comodat: z semē il- qz nō eget
li⁹ in bndictiōe erit. iō tota die
misetur affctū mē et p⁹ comodat.
terena ut etiā capiat. Vl' misetur
admonēdo. z cōmodat docēdo. D.
ei hoc vl' de eleosina actuali q a
mīa incipit et postea manū apit.
Vl' de spūalib⁹. et semen illi⁹ qd
seiat. ut metat .i. bona opa. vel
imitatores ei⁹ erit in bndictiōe .i.
in multiplicatiōe. qz cū exultatiōe
veiet portās maipulos suos. et iō
tu qūqz es Declina a malo et
Declina a malo et fac bonū
fac bonū: et ihita ī .i. ne cui
sclm scli. noceas. sz ei bn fac.
Dns dicit declina a malo. z postea
Et fac bonū. qz malus repete nō
pt bonū appetē. Nemo ei repete
fit pulcher. neqz putes te pdidisse.
poci⁹ p hoc vives. et h° est ihita
tiā vivētiū in sclm scli. Ergo mees
declina a malo z fac bonū Quia
Quia dūs amat iudi dūs
cium z nō delinqt scos amat
suos: ietnū oseruabūt. iudiciū
quo pmittit scos affligi. Nā z si
sinit pati scos. iuste tn iudicat. z
qz dūs amat iudiciū. iō z tu ama
ut bonis tuis gaudeas. et nō dere
linqt scos suos. et si sinit affligi. tn
nō deseit. Vl' dūs amat iudiciū .i.
discretos q discernūt int bonū et
malū. z nō delinqt scos suos qa

Cas.

Cas.

ietnū oseruabūt. et si hic moriūt.
Iniusti puniētur: Iniusti
et semen ipiorū pibit. puniētur
pp prava opa. et semen ipiorū .i.
opa pibit .i. nō feret fructū. qz sine
fructu btitudīs erūt. Vl' semē ipio
rū pibit .i. imitatores eorū cū eis pe
ribūt. sicut econū semen iusti in bn
dictiōe erit Iusti aūt hēditabūt
Iusti aūt hēditabūt terrā viue
terrā: et inhitabūt tiū que est
in sclm scli sup eā. etiā. Vnī
sequitur. et inhitabūt in sclm scli sr
eā. merito h° iusto. qz Os cordis
Os iusti meditabr iusti medi
sapiām: z lingua e⁹ tabit sa
loquet iudiciū. piaz q est
de ipso deo et eius. et lingua ei⁹
loqtur istructiōi alio⁊ iudiciū .i.
qd de⁹ pcipit tenē ul' fugē. sed ne
putes de illis eē de qb⁹ d. Populus
hic labijs me honorat. cor aūt eo⁊
longe est a me. subdit Lex dei ei⁹
Lex dei ei⁹ in corde .i. pcepta dei
ipsi⁹: et nō suppla sūt ī corde
tabūt gressus eius. ipsi⁹. qi cor
csonat lingue. Et qd illi prest. nō
supplātabūt gressus ei⁹. Supplātaē
est. plantis fovea insidiaz ptendē
Et est sensus. Vbū in corde liberat a
laqis pcōris. nō supplātabūt tn.
Considerat pccor Cosiderat
iusti: et querit pccor iusti .i.
mortificare eum. isidiat. qsi.
iusti⁊ gūus est ei ad videndū. qz dis
silis est alijs vita ei⁹. z iō qrit morti
Dns aūt nō delinqt ficaē eū.
eū in manib⁹ ei⁹: nec dāpnab̄t.

Cap. cũ cũ iudicabit illi. Dñs aũt
Aug⁹ nõ derelinquet eũ in manib⁹ ei⁹ .i. in
ptate ei⁹ scdm aĩam. ut ei ꝯseruiat
Vt ei ait iob. Terra tradita est in
manu⁹ ĩpij .i. caro in quã seuire pt
ꝯ aĩam ĩuictã eduat de⁹ ne cedat
Cap. ei. nec dapnabit dñs eũ iustũ. et
si ab hoĩe hic dapnet͛. cũ iudicab͛
iust⁹ in futuro .i. cũ iudiciũ fiet de
illo añ tribunal xpi. qd iudiciũ
fiet illi iusto .i. ad ꝯmodũ ei⁹. Hec
ꝯsolatio iusti. Vel ita. Nec dapnab͛
dñs eũ iustũ .i. nõ pmittet eũ dap
nari cũ iudicabit͛ ab ĩpio. qd iudi
ciũ fiet illi ĩpio .i. ad malũ ei⁹. Et
qa ita dñs facit iusto. ergo nunc.

Expecta dñm ⁊ custodi viã ei⁹: et exaltabit te ut hedita te capias terrã: cũ pierint peccatores videbis.

Expecta dñm
et si diu pateris et in expectando cus
todi viã ei⁹ .i. precepta. Et qd inde m:
Exaltabit te meritis. qr nõ ñ exal
tat⁹ celeste pt heditate pciaz. Vñ
subdit. Vt heditate. qĩ ita exaltab͛
ut heditate .i. firmiter capias t̃rã
viuẽtiũ. et si mõ nescis qd ꝑmit
to. in expientia postea disces. Vñ
subdit. Cũ pierit peccatores videbis
in re. qd mõ credis de pmijs bono
rũ et penis malorꝫ. Dupli͛ nõt
gaudia bonorꝫ. pmũ qr tũc sen
tiet in ꝑpitis suis iocũditatib⁹. 2m.
Aug⁹ qr videbũt penas ĩpiorꝫ. Vnde
gratior est btitudo liberatis ab
huiꝰ malo. Vel videbis hꝫ ĩ pnti
oculo fidei. quo q̃ cuiet delectat͛. feli
citate ĩpiorꝫ. peibũt nec. vtiqꝫ. qa.

Vidi impiũ superexaltatũ et eleuatũ sicut cedros ly bani.

Vidi ĩpiũ. Hoc dr̃ cont͛
hoc qd putabat͛ deo nõ displicẽ q̃
hic vtit͛ ꝓspitate sup .i. vlt͛ mo
dũ exaltatũ in honorib⁹. et eleuatũ
sicut cedros lybani. A sili dr̃. Est
eñ liban⁹ mõs in q̊ sũt alte cedri
q̃ a vẽto deiciũtur. Et interptatur
lyban⁹ cãdidatio. p qd sigficatur
candor sclĩ hui⁹. et ẽ eleuatũ sicut
cedros libani .i. ĩ candore sclĩ. que cito
deicitur. Et trãsiui. Ad nouissiã — Aug⁹

Et trãsiui ⁊ ecce nõ ei⁹ trãsi erat: et q̃siui eũ ⁊ nõ ẽ inuẽtus locus ei⁹.

nõ atte
dit. ꝯ nouissiã. Vñ alibi. Hic labor
est añ me. donec intrẽ in sc̃uariũ
dei. ⁊ itelligã in nouissĩs eorꝫ. Et
ecce nõ erat potẽs. qr nõ est inuẽt⁹
loc⁹ ei⁹. Vñ sc͛. Et q̃siui eũ si ibi
ĩpi⁹ viuat pio .i. ad vtilitate pij.
⁊ nõ est ĩuent⁹ loc⁹ ei⁹ ꝯgruẽdi.
Vel ita ab illo loco. Vidi impiũ
sup humiles ẽẽ exaltatũ ⁊ eleuatũ.
Alia lr̃a. Sup cedros lybani .i. sc͛
altos .i. vt altis celsior sit. ⁊ trãsi
ui mũdũ meliore ꝯuersatiõe ad deũ
tendẽs. fact⁹ verus hebreus. bon⁹
est iste trãsit⁹. Hec est mutatio
dextẽ excelsi. Vñ trãseam⁹ vsqꝫ
bethleem. et videam⁹ vbũ qd
fcm̃ est. qd fecit de⁹ ⁊ ondit nob
Et trãsiens vidi hoc. ecce nõ erat
qĩ vidi nichil posse. cũ nichil sit
oĩa in qb⁹ gl̃atur hõ. et quesiui
eũ .i. in mẽoriã reduxi. qa boni
tur magis dolet de ĩpijs qd ab

eis sr̃ sepati. cũ in meli9 mutatur
et nõ est inuentus locus ei9. Totus ma
lorũ mũd9 est q̃ et dissoluet. Pt
etiã de dyabolo totũ accipi. cũ re-
legato nocẽdi loc9 ablatus est. iam
ex pte. in futur9 ex toto. Vñ ihe-
rmias clamat. Perdix cõgregauit q̃
nõ pepit. fecit diuitias nõ cũ iu-
ditio. in dimidio dierũ suor̃ dere
linq̃t eũ. et in nouissimis ei9 re
piet insipiẽs. Et iohel. Eũ q̃ ab
aq̃lone est effugabo a vob̃. Et h°
est. Vidi ipiũ .i. dyabolũ sr̃ alios
Aug exaltatũ. hõc maxiẽ añ xpi aduẽ-
tũ tpe. añ legẽ et sub lege. cum
hoiẽs velut grege p9 se trahebat
Aug ẽ 3°. tpe. s. grẽ. et 3° die. s. resurrec
tois xpi humiliat9 est supb9 et retro
q̃uis9 p fortiorẽ vasa ei9 diripiete
Inde est qd̃ in rogatoib9 draco duo
b9 pmis dieb9 antecedit crucẽ. plena
cauda. In 3°. seq̃tur cauda euacuatã.
Sequr̃. Et eleuatũ sup cedros libani
.i. sup altos. Sequẽtia nõ mutant̃.
de pma lcõe. Custodi q̃i. dicat

Custodi inocẽtiã et q̃a ita in
vide eq̃tatẽ: quõ sũt ppijs. ergo
reliq̃e hoi pacifico. sitis eis
dissiles. Et h° est. Custodi ne ex
torq̃atur a te inocentiã. nõ tñ a.
postea custodi. et si q̃ueris itelliges
hoc eẽ equũ. Et hoc est. Vide eq̃ta
tẽ. Vl' alit̃ sm̃ aliã lrãm. Custodi
vitatẽ. Hec est alia lrã. ne. s. in
mũdanis curã habeas. Et vide
directionẽ. alia lrã. vt nõ iniqu9
putet̃ de9 q̃ fauet ipijs. et iustos
affligit. q̃i. quecũq3 vult ds te velle

velis tu. q2 alit̃ iniu9 eris. Vl'. Cus
todi inocentiã q̃ntũ ad deũ. et vide
eq̃tatẽ q̃ntũ ad pximũ. Et ne putes
q̃ finit9 sit homo. attende nouissia
et videbis. qm̃ sũt reliq̃e hoi paci
fico. P9 hãc vitã remanet ei bonũ
nõ perijt õino s3 viuit. Reliq̃e sũt
bona q̃ p9 hãc vitã relinq̃nt̃ bonis
.i. etiã vl' memoria bona p9 obitũ.
Hec sr̃ hoi pacifico. Pacific9 est q̃
inter discordãtes pacẽ seruat et
facit. Et nõ cũ hec vita est. loco
btĩ poit̃. Vñ. Btĩ pacifici qm̃ filij
dei vocabũt̃. Sz eq̃. Iniusti dispi
Iniusti dispibũt: bũt **at** sil'.
sil' reliq̃e **at** **ipiorũ** vl' icõdpim
itteribũt. alia lrã .i. icẽrũ. vl'
oẽs sil' in vnũ. et reliq̃e ipiorũ .i.
tñ a. iteribũt. Vl' sic distingue
Iniusti dispibũt. et sil' cũ eis reliq̃e
ipior̃ itibũt .i. tñ a. Salus at.
Salus at iustor̃ a q̃i. h' om
dño: et ptector eorũ iustis.
in tpe tribulacois. tñ ẽ tñ
a dño. et colligit sũmati. Et h° ẽ.
Salus q̃i. custodi inocentiã et vi
de eq̃tatẽ. qd̃ tñ nõ est n̄ p te.
q2 salus iustor̃ a dño est nõ ali
unde. et ptector eorũ si qd̃ ipug
nat in tempore tribulationis.
Et adiuuabit eos dñs et
liberabit eos: et eruet eos a
pctõrib9: et saluabit eos q2
sperauerũt in eo. Et adiuua
bit eos dñs .i. cooperabit̃ eis. et
liberabit eos dñs a labore vmite
in futo. vl' de pñti liberabit eos
dñs .i. faciet eos liberos et securos

ac si nullus eorum. et eruet eos ne fi-
des eorum putatur. a peccatoribus. qui ser-
vat eos illesos a pravitate seculi.
Et salvabit eos in futuro. non quia non
peccaverunt. sed quia speraverunt in eo.
Domine ne in furore. Titulus
psalmus david in rememoratione sab-
bati. Psalmus iste tercius est in ordine
penitencialium. docens ut peccatum quod perpetrasti
fugere nequimus. semper in memoria habeamus
non ad faciendum. sed ut ab eius frequen-
tia saltem nos temperemus. Et hoc est.
Psalmus iste est psalmus david. id est penten-
tis. habitus in rememoratione. id est doceas
nos memoriam peccati habere ut caveamus.
Vel. In rememoratione sabbati. Sab-
bati est requies eternitatis. quam pre
formidat peccati constrictus et habere desi-
derat graviter afflictus. Iste namque
penitens in malis positus. penis ti-
mens et in lugens. sabbati eterni re-
cordatur. quo timet privari. peccati constrictus
desiderat frui graviter afflictus. Hic ei
penitente induit multis modis cru-
ciatum. ita ut ipsum iob qui carnis
tentiva et ingentia vicit supplicia
videatur tormentis proponere in exemplum.
ut cruciatus grate amplectitur. immo
res quidem meritis. id est que ipsi meruerunt
per se ab eterna pena liberentur.
Et hoc est. Psalmus iste david. id est penitentis
habitus in rememoratione sabbati. id est
agens de recordatione sabbati quod peni-
tens desiderat. Intentio monet
ad penitentiam. Modus. Et tuor sunt
partes. Primo captat iram. per
penas summati dictas. 2o ponit
narrationem. in qua enumerantur miserie. ibi

Putruerunt. 3o quia inter tot mala spera-
vit in domino. affirmat se audiendum
tum commemoratione emendationis id est quoniam
in te domine. 4o exultativa conclusio
de salute ponitur. ut certa spes sit
imitatoribus. sicut est in omnibus peni-
tencialibus. ibi. Ne derelinquas me. Ab
oratione ergo et lacrimis incipiens ait.

XXXVII.

Domine ne in furore
tuo arguas me: neque
in ira tua corripias me. Domi-
ne in furore tuo vel indignatione tua.
alia littera. arguas me id est ne sim inter
eos quibus in iudicio dices. Esuri-
vi et non dedistis mihi manducare.
Ite maledicti in ignem eternum. neque
in ira tua corripias me. vel emen-
des me id est nec inter eos sim qui per
ignem emendati salvabuntur. sed hic
emenda. quia tunc gravior ignis. Et ac-
cipitur hic ira et furor pro eodem id est pro
iudicii die. quo malis videbitur iratus
deus. Vel ita. Rogat. ut non iratus
iudex inferat tormenta ad perdi-
tionem. sed minora ad correctionem.
Et est. Domine ne in furore tuo
arguas me. neque in ira tua corri-
pias me. id est argue me ita ut pena
sit a misericordia ad correctionem. non ab
ira ad ultionem. Quoniam sagitte tue.
Quoniam sagitte tue in- etc. Enumerat
fixe sunt mihi: et confirmasti super me penitentes
ti super me manum tuam que patitur.
ut quia multa sunt satis sint id est suffi-
ciant deo. ne peiora patiatur. Domi-
ne arguas in furore. quia sufficere possunt
que patior. Et hoc est. Quoniam
sagitte tue infixe sunt mihi. Sagitte Augustinus

sunt. s. dolores animi et corporis. quia sicut
sagitte intendunt et infiguntur. ita
vindicte dei interesse fuerunt in adam
per comminationem qua deus minabatur
Aug' ade dicens. In quacunque die comederis
morte morieris. Et quia comedit.
infixe sunt etiam nobis pro pena et cul
pa. Ille enim miserie huius fuit ori
go. nos propago. Infixe sunt. non ad
horam. sed confirmasti diu. s. ut sint
usque ad finem seculi. et non in uno sed
in multis. s. in carne et in anima. et
in eisdem multis modis. Ut osten
detur in sequenti. Et confirmasti dico
super me manum tuam. i. vindictam
Captat hic misericordiam a potestate iudicis.
eo usque confirmasti. Nam Non est

Non est sanitas in carne sanitas
mea a facie ire tue. non est in car
pax ossibus meis a facie o- ne
culorum tuorum. mea. Portat enim
mortale corpus tot miseriis subditum
Nam tunc sanum dicitur non vere sanum est
quod leviter potest ledi. Unde hic dicit
Non est sanitas in carne mea
a facie ire tue. i. ab instantia vin-
Cas dicte in adam excitate. Captat hic
misericordiam ab infirma persona sua. que
vindicta non est iniusta quia est pro peccatis
Et hoc est. Non est pax ossibus meis
Accipit ossa pro carne. Et exponit quod
dixerat. Aliud addens. s. a facie peccatorum
meorum. Quia huius rei causa sunt peccata mea.

Quoniam iniquitates mee supergres-
se sunt caput meum: et sicut
onus grave gravate sunt super me

Quoniam iniquitates mee. Repetit quod
dixerat aptius exponens. Quoniam
iniquitates mee supergresse sunt. vel sus-
tulerunt caput meum. Hoc est quod ante
dixerat A facie peccatorum meorum. Et
ideo sicut onus grave. vel fasciis gra-
vis gravate sunt super me. Hoc est quod
ante dixerat. Non est pax ossibus meis
Et est sensus. Quoniam iniquitates mee
supergresse sunt caput meum. ideo sicut
onus grave etc. i. quia iniquitas eleva-
vit caput superbi contra deum. Deus
gravavit eum mole penarum ut fasce.
Et compressit ne iam erigatur. Et non
quod congrue dicit iniquitates super se gra-
vatas. quia iniquitates mee que leves
sunt et dulces. dum fiunt afflictionibus
onerantur. i. onerose et graves fiunt.
Vel ita ab illo loco. Non est pax.
Ubi ostendit afflictionem anime post ostensam
infirmitatem carnis. Et est. Non
est sanitas in carne mea. Et etiam
Non est pax ossibus meis. i. virtutibus Et ita
non est pax. quia caro impugnat. Et hoc
est A facie peccatorum meorum. i. ab instan-
tia suggestionum mearum non est pax
quia peccatum regnat in mortali corpore. Et
hoc est quod dicit. Quoniam iniquitates mee
supergresse sunt caput meum. i. rationem.
Cetera non mutantur. Aliter totum
ab illo loco. Quoniam sagitte. Et dicit
sagittas verba dei que penetrant cor-
da hominum. et infigunt vulnus amoris
non livoris. Unde sponsa in canticis.
Vulnerata sum caritate. Hec infixa
cordi penitentis. faciunt eum recordari
etiam sabbati. quia dicitur. Ne augmentas
Quoniam sagitte tue infixe sunt mihi. i. verba
tua cordi meo infixa sunt. que faciunt
me recordari sabbati. Et quia nondum

habet qd' amat. gemit. Vn̄ seqt'.
Et ꝯfirmasti sup me manū tuā. s.
vindictā. q2 qd' amo nō habeo. ⁊ ita
nō est sanitas in carne mea. i. nō
agnosco ēē salutē carnis. ꝯpatione
futuri. nō est sanitas. et h'. a facie
ire tue future. s. q2 p̄uidi faciē ire
i. qd' minaris me videā irā. Timore
future ire sic tirer' iste. vt non sit
sanitas in carne. More vēcudi fam-
li. q̇ futuris flagellis iā affligit'.
et nō est pax ossib9 meis. qı ꝯtinus
dolor ad interiora p̄ucit. ⁊ hoc a
facie pctōꝝ. q2 scs sup penas cor-
pis affligit' pctis putās se ꝯtinuo
iā meteri. Qm̄ iniqtates mee. qı̈
nec iniuste passꝰ sū. s; pctis iputo
⁊ qd' meliꝰ captat ⁊ h' ē. Qm̄ iniqta
tes mee ꝯ̈t. h' nō mutat. Putrue
Putruerūt ⁊ corrup rūt. Scdi
te sūt cicatrices mee: p6. vbi
a facie īsipientie mee. fit nar-
ratio. In q̇ enumerantur misere. qı̈
dicat. Iniqtates supgresse st. q̇a
cicatrices mee i. plage pctōꝝ p
baptismū sanate ꝯputruerūt. x.
ut iā pctō itiu ꝯsentit'. ⁊ corrupte
sūt dū ad actū ducit'. Et hoc totū
a facie īsipientie i. p stulticiā meā
q2 nō sū vsus virib9 meis in bap-
tismo receptis. qı̈ dicat. ui. nō deo
iputo. Et est hoc idē qd' sup̈ dixe-
rat. A facie pctōꝝ. Aliter. Cicatrices
mee. ul' liuores mei. alia lrā. i. pctā
mea ꝯputruerūt aliis p exemplū
Et putruerūt. alia lrā. mihi ipi. Qz
qd' nō est iste sang9 q̇ cicatrices hab;
q̇ putruerūt aliis et sibi fetet'. vt

ab eis auisi odorem9 sabbatū etiā
⁊ gemam9 cū spōsa p9 odorē vnguē-
torū currentes. a facie īsipie mee. nō mūt'.
Miser factꝰ sū et curuatꝰ
sū vsq; in finē: tota die ꝯ-
tristatꝰ igrediebar. Miser.
dixit ꝯtiter iniqtates supgresse
sūt. hic ait quō aggrauate. qı̈ di-
cat. q2 putruerūt. io miser factꝰ
sū. i. miseriis afflictꝰ. et curuatꝰ
sū ab elatiōe. q2 oīs q̇ se exaltat
humiliabit'. Adeo iste icuruatꝰ est
vt nō possit erigē sicut curua
mulier. quā inuenit dns decē et
octo annis curuā quā erexit. Vl'
icuruatꝰ sū. i. terenis deditꝰ. Vn̄
et miser et tristis fcs sū. et hoc
vsq; in finē. i. vsq; in mortē ⁊ tō
die. i. tota vita. s. iugiter ꝯtristatꝰ
q2 sabbati memor quo carebā s;
nō desperās igrediebar. vl' ābula
bā viā huiꝰ vite. ꝯtristatꝰ sū. io.
Qm̄ lūbi mei ipleti sunt
illusionib9: et nō est sanitas
in carne mea. Qm̄ lūbi mei
ipleti sūt. vl' aīa mea ipleta est
illusionib9. Et qm̄ nō est sanitas
in carne mea. et ita est in toto
hoīe vn̄ sit leticia plena donec
aīa eruat'. illusionib9. et corpus in-
duat' sanitate. Illusiones aūt aīe
ifinite sūt. q̇ aliqn̄ vix orāe simul
ymagines corpoꝝ occurrūt. et trā-
sis de hac in illā. venit obliuio. re
cordatis hoc p illo ⁊ huiꝰ. Hec
pellent' cū videbim9 veritatē vt ē.
Vn̄ aplūs. Qs me liberabit de
morte corpis huiꝰ: grā dei. Vl' ita.

Cas

Aug

ut per lumbos accipiamus carnalitatem
id est sensualitatem. que a dyabolo fati-
gatur. et corpus affligit. quasi dicat.
non solum mea infirmitate pecco. sed
et dyabolo. id est per dyabolum qui corpus
affligit et animam fatigat variis y-
maginacionibus. Et hoc est. Quoniam
lumbi mei vel anima mea id est carnalitas
mea ipleta est illusionibus dyabo-
licis. Et per hoc iterum non est sanitas
in carne mea quam dyabolus affligit
sicut et supra dixit per sagittas non
erat in ea sanitas. Afflictus sum.

Afflictus sum et humiliatus
sum nimis: rugiebam pmissis
a gemitu cordis mei. duo reddit

Car Non est sanitas in carne. quia afflic-
tus sum corpore. anima impletur illusionibus
et id est quia humiliatus animo ut nichil in
me sit liberum a pena. Unde subiungit
nimis. quia undique est calamitas.
Vel ita. Contristatus sum et afflictus
per penitentiam. et humiliatus sum nimis
humilitate peccandi. et rugiebam a
gemitu cordis mei. Gemitus corde
rugitus voce fieri solet. Iste rugit
a gemitu non in voce. Et est rugie-
bam id est cum magno desiderio querebam
eius refectionem. a filii leonis et alia-
rum beluarum quibus se comparat. ut sic
fortior gemitus ondatur. et ille ru-
gitus erat a gemitu. Ecce virtus
patientie ostendit. quod in gemitum non in
verba prorupit. Et est sensus. Desi-
derabam sabbatum et querebam. quod quia
non obtinebam. gemebam. Et ille
gemitus erat cordis mei id est interioris.
Est enim gemitus carnis et gemitus

mentis. Qui gemitus qui de exterioribus
est. carnis est. qui vero pro sabbo
est. quod caro non obtinet. cordis est.

Domine ante te omne desiderium
meum: et gemitus meus a te non
est absconditus. Domine ante te.
quasi dicat. Rugiebam a gemitu cordis
quem gemitum non novit homo. Sed
o domine ante te qui vides cor est omne
desiderium meum. Si desiderium est ante
deum. ergo et gemitus qui cum eo est.
Desiderium vero est oratio. nec umquam
desinit orare. qui numquam desinit ama-
re. clamor caritas est. Vel ita. Ante
te id est desiderium meum o domine est ante te id est
nichil desidero nisi esse ante te. Vel est
ante te o domine desiderium meum id est tale
est quod meretur esse ante te. quia pro penis
peto. et ideo gemitus meus a te. et si
ab hominibus non est absconditus. sed
auditus. quia prius est pro liberacione
anime. non pro terrenis sed pro celestibus
alios gemitus non curat deus.

Cor meum conturbatum est. dereli-
quit me virtus mea: et lumen ocu-
lorum meorum et ipsum non est mecum.

Cor meum. Hic exponit dolorem
animi. Cor meum conturbatum est in
me. quasi dicat. Inde dolor et gemitus
quia cor meum conturbatum est in me.
Timor undique id est sollicitudo terruit.
Et hoc ideo. quia dereliquit me virtus mea
quam habui ante peccatum. si virtus illa
mansisset nichil timeret. cum et hec virtus
reliquit: quia et ipsum lumen oculorum
meorum non est mecum id est quia homo lumen
quod deus est non deferit. ex quo adam
ad umbram fugit. timens a facie dei.

Hoc lumē nemo videt in p̄nti p
sp̄eri. q2 ⁊ si ia xp̄iani sc̄. nondū
tn̄ videt ut in futō visuri sc̄. Uī
ita. Cor meū ꝯturbatū est in me
.i. mēs mea succubuit passiōib9.
q2 vꝰtus mea .s. vt̄ꝰ patiē reliquit
me. et lumē oculoꝝ meoꝝ nō est
mecū .i. iō ꝑturbata quā nō hab;
sēm ꝑ ꝑigētib9 molestijs. Amici
Amici mei ⁊ ꝓximi mei ꝯ
mei: adūsū me app. Nattēn9
ꝓpinq̄uerūt ⁊ steterūt. ꝯfessꝰ est
que patit a sē intꝰ. nūc dicit q̄ a
foris patit. ab hijs int q̄s vivit.
Vn̄ alibi d. Ab occultis meis
munda me dn̄e. et ab alienis par
ce seruo tuo. Et loq̄ in ꝑsona capitis
expones eiꝰ passionē nō diui
dēs vocē sua a capite. Ut eni
caput dicit pc̄ta mēa sua. sic nos
passiōes eiꝰ q̄ hic ponūt dicam
nr̄as. q2 vna vox totiꝰ est. Et hec
eciā cuiq; ꝯsanti int hoīes ꝯueniūt
Ait ḡo in ꝑsona capitis. Amici
mei ficti. et ꝓximi mei .s. cogna
ti iudei. app̄inq̄uerūt adūsū me
crucifigētes ꝯsilijs ac dolis. ⁊ stete
rūt ꝑseuerāter. Et q̄ iuxta me
Et q̄ iuxta me erāt erāt .s. apli
delonge steterūt: ⁊ vim delonge
faciebāt qui q̄rebāt steterūt.
aiaz meā. timētes mori ⁊ vi
faciebāt .i. crucifigebāt q̄ q̄rebant
aiaz meā tollē. nō inuitaī. Et qui
Et q̄ inq̄rebāt mala inq̄re
in locuti sūt vanitates: bāt ma
et dolos tota die me la m.
ditabant. q̄a nō inueniebāt cri

mīna. locuti sūt vanitates .i. finxe
rūt falsa et dolosa .i. fallacias tō
die meditabātur. Ut falsa tes
tiōnia dixerūt an̄ crucē. et pꝰ re
surrectiōnē. corruptis custodib9.
De q̄b9 ysaias d. Ponā malos
ꝓ sepultura eiꝰ. Corrupti naq; pe
cunia mediāta sc̄ianerūt dicētes
nob̄ dormiētib9 venerūt discli eiꝰ
et tulerūt eū. Ego aūt tq̄ surdꝰ
Ego aūt tq̄ surd9 nō audiebā.
nō audiebā: ⁊ sicut nō cridebī
mutꝰ nō aperiēs os q̄ nō au
sum. decet. et sicut mutꝰ nō ap̄i
ēs os suū. et nō solū nō audie
bam. sed Et fc̄s sū sicut hō
Et fc̄s sū sicut hō nō audiēs
nō audiēs: ⁊ nō hn̄s .i. factꝰ sū
ī ore suo redargutōes sū q̄ nō
possem audire. et nō hn̄s in ore
suo redargucōes. ita q̄ illos tace Aug9
bat. q̄ nō eēt vn̄ illos argueret.
q̄d an̄ fecerat. s; splendū erāt illo
sicut ouis coram tōdente se. sic nō
aperuit os suū. Qm̄ in te dn̄e
sp̄aui. q̄ dicat iō tacui in passiōe.
qm̄ in te dn̄e sp̄aui. et tu exaudi
es me dn̄e deꝰ meꝰ. Si vō ꝯscia
est. nichil est timendū nec in aliq̄
hesitandū. Qr̄a dixi. Jō hic loq̄
caput de ifirmis pedib9 .i. mēbris
sicut an̄ de seipō loq̄ba. q2 m sit
in celo. nō deserit q̄ in tra habet.
q̄ dicat. Jō audies. q2 dixi. neq̄n
supgaudeat m̄ .i. in eis inīmici mei
vt eis ꝑualeat. ad h̄ tn̄ laborat
et .i. q2 dū pedes mei .i. ifirma
mēbra dū ꝯmouētur aliq̄n in

Cap

aliqd peccati. sup me magna locuti
sunt inimici .i. insurgunt nequissime lin-
gue inimicor. cum potius fuisset mi-
serendum. Aliter ab illo loco. Ami-
ci mei. Dicit hec penitens graviter
afflictus. ita ut ipse iob videatur
proferre ista verba. Amici mei et proxi-
mi mei. His duobus solatiis gau-
det humanitas. sed hinc sunt cumulus
passionum. Unde sequitur. Adversum me
appropinquaverunt et steterunt exprobran-
do. ita venit sup te plaga et defe-
cisti. Et qui iuxta me erant de longe
steterunt. ut ipsa uxor. unde ipse ait.
Alitum meum exhorruit uxor mea.
Et vim faciebat qui querebant animam
meam .i. dyabolus cum ministris suis
qui tanto magis voluit mortem anime
quanto magis videt stare. Et qui inq-
rebant mala mi .i. uxor et amici
locuti sunt vanitates. quia consulentes
corpori. anime contraria suggerunt .s. ut loq-
retur remurmurans contra deum. et dolos
toto die meditabantur. Ego autem tamquam sur-
dus ad iniquitatem consulentium non au-
diebam. et factus sum sicut mutus non
apiens os suum. mutus dicitur et non ape-
riens. quia mutus et si clare non loquitur
saltem balbuciendo remurmurat. Iste
ergo penitens nichil asperum. nichil
contra deum dixit. Et non solum contra iniquas
suggestiones tacet iste qui sup om-
dolores corporis rugiebat. Et factus
sum sicut homo non audiens. Vel sic exurs
homo .i. racionalis. qui dicat. simulatus
sum dissimulatus audire contraria sua
In quo est homo racionalis. ne per hoc cadat
in peius. et non habens in ore suo re-

Cap

dargiciones sic tacuit. qui non esset quod
iuste rideret. Certe magis utique audie
noxia. et non reddere contraria Quoniam in te
Quoniam in te domine domine. Tamquam pe i
speravi: tu exaudi qui affirmat se
es domine deus meus. audiendum cum
quo meorator emendacionis. quia non tor
mala speravit in domino qui dicat. Hi
mi faciunt. sed speravi. salutaris medi-
cina est. in malis sperare non defice.
in te domine. quia mutus tristia in leta
Repete. Et quoniam in te speravi. tu ex
audies me domine deus meus. Ideo exaudiet
Quia dixi nequando supgaudeant
michi inimici mei: et dum co-
moventur pedes mei. sup me mag-
na locuti sunt. Quia dixi ne-
quando supgaudeant mi inimici mei. Imi-
mala cavet semper mariae ne de
lapsu eius exultent inimici. Hoc dixi
et tamen hoc evenit forsitan ad emen
dationem. Et hoc est. dum commoventur
pedes mei .i. actus mei. et cum hoc fit
sup me magna locuti sunt. Si co-
movetur aliquis humana infirmitate
irridet ipsum. unde dolet proximus. Et ideo etiam
exaudies Quoniam ego paratus sum flagellis
Quoniam ego in flagella me delusi
la paratus: et dolor meus se in fla
in conspectu meo semper. gella. quoniam
ad hoc natus sum ut flagella feram.
Flagellat enim deus omnem filium quem recipit.
et ideo non insultent inimici. et dolor
meus in conspectu meo semper .s. non dolet quia
deliquit. Impius se defendit. iustus quoniam
Quoniam iniquitatem meam Confessio iniustitie.
annunciabo: et cogita Quoniam iniqui-
bo pro peccato meo. tate mea et cetera.

q̄ dicat. Vn̄ dolor: nō de flagello qd' est medicina. ſʒ de vulnē pcti. n' em̄ dolet. nō ſe ſic accuſaret. Et h°. est. Qm̄ iniq̄tatē meā annūciabo. i. ɔfitebor. et q2 nō ſufficit ɔfiteri. addit. et cogitabo. i. ſollicitus ero. et ſedule agā p pctō meo ſanādo. Duo modi ſūt pfecte pnīe. cōfeſſio et emēdatio. q̄ fit p fletū p elemoſinas. et hui9 [illegible] q̄ hic notatur.

Inimici aūt mei viuūt ꝛ cōfirmati ſūt ſup me: ꝛ multiplicati ſt qui oderūt me inique.

Inimici aūt mei tua pmiſſiōe. ad pbatiōne mei. miſſi viuūt. i. fruūt mūdo. q2 bn̄ est eis in hoc ſclō. vbi hij viuūt. ego laboro et rugio. et ɔfirmati ſt in mūdanis. Vl' ɔfortati. alia lrā. ſūt ſup me in pſecutione qd' grauius est. et hoc valet ad īpetrandū. Vn̄ ſeqtur. Et multiplicati ſūt. nō pauci ſūt. ſʒ multiplicati ſt. i. totidie plures fiūt qd' grauiſſimū est. q̄ oderūt me iniq̄. dantes mala p bonis. Vn̄ ſeqt'.

Qui retribuūt mala pro bonis detrahebāt m̄: qui ſeqbar bonitatē.

Qui etiā retribuūt m̄ mala p bonis detrhebāt m̄. Cur? q̄m ſeq̄bar bōitatē. Jo dixit mala p bonis. Ne derelinq̄s me. Multa ps vbi est exultatiua cōcluſio.

Ne derelinq̄s me dn̄e ds me9: ne diſceſſeris a me.

vt certa ſpes ſit imitātib9. q̄ſi dicat. Predcā mala m̄ ingerūt. ſʒ q2 hec mala ſūt hoī īcoleābilia. ne derelinq̄s me. Vl' ita ɔiūgit lrā. Hic penitēs de pteritis abſolutū cū gratiarū actiōe ɔfitēs deū ſalutis ſue auctorē letꝰ exclamat ne iā derelinq̄tur. dicēs. Ne derelinq̄s me dn̄e de9 me9. q2 ɔtinuus ē offenſio p9 veniā. Vl' ſi ad horā relinq̄s. ne diſceſſeris penitus a me. potius Intende in adiutoriū meū. dn̄e pugno ɔt' hoſtē dn̄e deus dator ſalutis mee etne.

Intende in adiutoriū meū: dn̄e ds ſalutis mee.

Caſ

Aliī. Ne derelinq̄s. Vt ſint vba xpi. Hoc em̄ dictū9 in illo q̄ p nob' interpellat. i. in pſona xpi dicētes. Nō derelinq̄s me dn̄e de9 me9. ſʒ tū hic dicat. nō derelinq̄s me dn̄e de9 me9. ne diſceſſeris. Quō ſup clamabat Vt qd me dereliq̄ſti. Hoc aūt qd' h' d'. illi clamori ɔtrm̄ videt'. ſed nō est. Ibi em̄ vox est veteris hoīs qui cū eo crucifixus est. i. ibi loq̄batur in pſona ecclie q̄ est vetꝰ in culpa et in pena. cui9 vetuſtas in cruce xpi ɔſūpta est. Hic aūt loq'. i pſona ſua ppria. Vn̄ ſeqt'. Intēde in adiutoriū meū. dn̄e de9 ſalutis mee. q̄a et aīam ſeruauit. et a paſſiōnib9 corp9 et aīam liberauit.

Aug

Caſ

Dixi cuſtodiā vias meas.

Titul9. In finē canticū dd' p ydithum. Legit' in palipomenō q̄ archa dn̄i reducta a philiſteis. dauid an̄ eā ɔſtituit cātores. iiii.or milia et totidē ianitores. q̄b9 pfecit filios chore. Cātorib9 vō ppoſuit ductos octoginta ꝛ octo viros. inter q̄s fuerūt. aſaph. eman.

Aug

+ 3

etham et ydithū. quorum nomina esdras
frequenter posuit in tytulis psalmorum
tum pro honore misterij vel misterij
tum pp nominum interpretacionis. per quas
subiectorum psalmorum intellectus paciuntur.
sicut huius psalmi aperitur sensus.
per hoc nomen ydithun quod interpretatur
transiliens eos .i. remanentes in mundo
herentesque terrenis. de quo transiliente
agit hic. Docet enim psalmista iste a di-
lectione seculi ad legem dei. et inde ad
eternitatem mente transilire. Et quia hoc
iocundum est menti. et si grave sit car-
ni. ideo bene in tytulo apponitur can-
ticum. Et est sensus. Canticum istud
quod dicitur canticum. quia hic est mencio de eter-
na beatitudine. per quam iocundum est
menti transire. et si grave sit carni.
diriges nos in finem .i. in consumma-
tione. est david prophete et est pro ydi-
thun .i. transiliente. Intencio monet
hic psalmista inter blasphemos et inquietos
lingue continenciam servare. et iurgia
et rixas comprimere. Hoc enim silencium
multum est utile. Modus. Triptitus
est psalmus. Primo agit de continencia lin-
gue inter blasphemos et calumpniosos.
Deinde et optat noscere finem. ubi hic non
sunt. Primo dicit quod omnes sint sub vani-
tate et casu. Deinde opponit se expectare
dominum petens liberari. ibi. Nunc. Tertio
2º inter mala seculi petit sibi dominum
adesse et peccata dimitti. ut prospero
fine exeat. ibi. Exaudi oracionem meam.
Cas Transilitor autem iste terrenis abdicatis
illecebris. de bona opinione semper contemnit
invidiam inimicorum et calumpniam. Unde de-
liberat inter malos tacere. unde dicit

male. ita incipiens. Dixi XXXVIII
Dixi custodiam .i. in corde
vias meas: deliberavi
ut non delinquam in ubi sapien-
lingua mea. tes prius deliberant
quam loquantur. Ideo deliberat quia grave
est hoc quod incipit. Quod sit illud ex-
ponendo subdit. custodiam. hoc dicit
quia forsitan iam lapsus fuerat in lin-
gua. vias .i. actiones et verba. vias
dico iam meas .i. bonas adeo custo-
diam. ut non delinquam per fatua vel
ociosa verba. in lingua. quod quasi diffi-
cile est. Non enim frustra est lingua
in humido. quia facile labitur. Perfec-
tus est quasi vir qui non peccat in lingua.
lingua dico mea .i. mei iuris Posui
Posui ori meo cus- ori meo. quasi
todiam: cum consisteret dicat. propter
peccator adversum me. transiliens ter-
renas delectaciones. et ex verbis bonis
contraho invidiam et calumpniam. suffi-
cit in intelligencia coram deo. ne loquen-
do dem aditum calumpniosis. In quo
sepe fit perturbatio ne dicantur non
dicenda. Communiter quod melius tunc in eodem
est silencium. ut hic ait. Posui ori
meo custodiam. quasi dicat. Dixi cus-
todiam vias meas. et posui ori meo
custodiam. ne incongrua exirent. Posui
sui custodiam. non pp studiosos et
audire paratos. sed cum consisteret .i. cum
mora. quasi hoc feci .i. cum maxime oportebat
erat peccator. qui non percipit ea que sunt
spiritus dei et calumpniatur. huiusmodi tur-
gidis et litigiosis nil dicendum est.
ut agnus .i. Christus sine voce coram
tondente se siluit. qui eciam discipulis

audire patris multa postea dicen
da retinuit. Consisteret dico adversum
me querens calumpniam. a quo tunc silen
te peccator decipitur per silencium non valens
eum verbis tenere. Unde sequitur. Obmutui.
Obmutui et humiliatus sum. qui posui
tus sum et silui a bonis: et custodiam.
dolor meus renovatus est. eo usque quod
obmutui .i. penitus tacui. et humili
atus .s. hoc dicit ut puram intelligas
silentium non dolosum. Vel humiliatus
sum .i. improperia ab eis sustinui. et
silui a bonis annuntiandis. Vel a
bonis hominibus. pro porcis et canibus
quibus sanctum non est dandum. neque mar
garita mittenda. Tacuit ergo a bonis
ne doceret contempnente quam causas tem
ptatoris vel contendentis querit. Et ita
dolor meus quem passus est in loquendo
prius. a quo gemuit in silentio renova
tus est. Unde est ei dolor. quia negat
conservus cibaria sibi. Et ideo Cor meum
Concaluit cor meum intra
me: et in meditatione mea
mea exardescet ignis me .i.
ex omni parte caluit igne dei .i. amore
celestium. et hoc intra me .i. in corde.
ut de celestibus cogitaret. Et non ut
prius intra cogitavit quod extra exiret
loquendo. Vel Cor meum concaluit intra
me .i. intima gratia spiritus sancti. et in
meditatione mea .i. in consilio. Hoc dicit
ne tantum videretur eius esse. exardescet
ignis dilectionis. Locutus sum. dixit
Locutus sum in lingua mea: notum fac michi domine finem meum. se intus cogitasse. Hic dicit se ecce et locutum. qui dicat. Postquam
intra me cogitavi. etiam in lingua mea
.i. consilientium locutus sum. non auditori
erudiendo sed exauditori deo. a quo
intus audio. quod et malis intus silui.
sed domino locutus sum estu caritatis id agen
te. Quod locutus sum. istud .s. notum fac
michi domine finem meum .i. christum qui est finis
noster .i. consummatio in presenti ad iusticiam
et in futuro ad coronam. Et etiam notum
Et numerum dierum fac numerum dierum
meorum quis est: ut meorum quis est.
sciam quid desit michi. quem volebam
scire. non desiderio huius vite. sed desi
derio christi ut appareat. si eius adventum
poterit videre. quem antiqui patres magno
desiderio cupierunt videre. Unde multi
reges et prophete voluerunt videre quod
vos videtis etc. Inde symeon iustus
ille senex clamabat. Putas videbo
etc. Inde etiam ante natale domini ille
antiphone in persona antiquorum patrum.
.s. O sapientia. o adonay etc. Ideo volo
scire numerum ut sciam quid desit michi ad
ante christi adventum. antequam multum deest
ad vitam. quia ante eum sunt veteres dies
ade que ducunt ad mortem. et nondum est
nova generatio que ducit ad vitam. Unde dicit
Ecce mensurabiles posuisti
dies meos: et substantia mea tamquam
nichilum ante te. Ecce mensurabi
les. quasi diceret. ante est aliquid utique. quia
ecce mensurabiles dies vel veteres .i.
breves et inanes posuisti dies me
os. et substantia mea. que adam peccante
dampnata est. tamquam nichilum est ex se. Augustinus
quia cito transit. et quod sic est nichil est.
Vetus quidem boni aliquid sunt quia vitam gene
runt. Nichil est dico. et hoc ante te.

q̄ ve vides. qᷓ dicat. Et si actꝰ tñsili-
entis aliq̄d sūt. sbā tñ nichil est
an deū. Verūptñ vides iste adue-
tū xp̄i quē pericat vidē. et iō hn̄s
bonū etnū. redit ad īfimitatē suā qᷓ
int̄ ṽtutes h̄ dices. Verūptame.

Verūptñ vniūi Magna sit q̄
sa vanitas: oīs hō̄ dicūnꝰ et ne-
vinēs. dicūnꝰ. ß tñ nō est illud et-
nū. ß vniūsa sūt vanitas ꝑ mutabi-
litate. q̄ mutabilia ꝛ̄ trñsitoria sūt.
Ecce iste desiderās etiā exp̄brat
huānē vite eui sb̄est. qđ iō dᷓ ne
q̄s putet etiā scōs a teptacōibus
alienos. et ad hāc vanitatē ptinet
hō. ꝛ̄ nō deꝰ. nō sp̄ūs. oīs .i. bonꝰ
et malꝰ. si eī malꝰ est in seculibꝰ
vanꝰ est. si veō bonꝰ est. ei cū xp̄ō
volēti eē vana est hec vita. homo
dico vivēs in hoc mūdo. Aliter
totū ab illo loco. Obmutui vl̄ ob-
surdui qđ dᷓ ille trñsiliēs se tacu-
isse bona. dū timet ne loq̄t mala
Et h̄ est. Posui ori meo custodiā.
ß dū nimis timeo ne loqᷓ mala
ego silui etiā a bonis .i. tacui
etiā bō̄ cōsilīus. dū timeo ne lo-
qᷓ mala. Et q̄ nō erogo paupi-
bꝰ talentū mī creditū. nō cōmittit mī
dives dn̄s. Et hoc est obsurdui.
Aliā lrā .i. repi iā nō audiē a deo.
Positꝰ est eī int̄ divitē deū ꝛ̄ pau-
perē hoiem. Intrauit trñsiliēs
int̄ deū et hoiem. vt a deo accipi-
at ꝛ̄ hoī distribuat dūm suā pecu-
niā. Sed dū timet eē pdigꝰ ex-
stirpator fit avarꝰ dispēsator a-
liīs nō erogando. ꝛ̄ iō sbtrahit̄ ei

a dn̄o. Hoc iste cōfitet̄ se passū.
docēs nos cauē hoc non imitari.
Si aūt piger iste dapnat̄ q̄ nō ero-
gat. qđ ille paciet̄ q̄ p luxuriā cō-
sumit. Et sic hūiliatꝰ sū a deo. nō
hūiliaui me. Et ita dolor meꝰ re-
novatꝰ est. Dolet tacuisse dicēdi
q̄ vidit mala. iō et tacuit etiā bō
et bonis. Vn̄ s. q̄ tacuit. zelus
domꝰ dei comedit eū .i. amor ꝑxi-
mor. qbꝰ tacuit āgit eū. Vn̄ se-
Concaluit cor meū int̄ me .i. repit
incētū eē cor vidēs hinc inde esse
picula. ꝛ̄ in meditacōe mea exardes-
cet ignis .i. estuatio. dū in vtroq̄
video picula. et in hac fluctuacōe
dicēdi ꝛ̄ tacēdi inter calupniosos
et audire paratos in hoc estu. Locutꝰ
sū in lingua mea .i. cōsului meliorē
locū. vbi hec nō paciar. s. Finē a vi-
ta eternā. Et hoc est. Notū fac mi
dn̄e finē meū. qᷓ dicat. Et si mihi
trñsilui. restat adhuc finis. vbi nō
sūt scandala. Et numerū. Ecce q̄
noto fine plus desiderat et oīa trñ-
silit. Desiderat eī pfectius de fine
cognoscē. Et hoc est. Notū fac mi
dn̄e finē meū. Hic est nūs fine
nūō. q̄ nūs dierꝝ est vere nō trñsit.
Nūs vō dierꝝ q̄ mō sūt. nō est vē
trñsilienti. hēnti aūt eē videt̄. vt si-
cut qđ .i. quītū desit h̄ in pñti mi.
Vn̄ hūilior est hō qui hō nouit
Ecce mēsurabiles. qᷓ noto fine et
diebꝰ q̄ sūt attēdit. ꝛ̄ hec tpalia
q̄ relīqt. et cōpat īmicē. qᷓ dicat ali-
q̄s. Cur dixisti illos dies eē tpōꝛ
q̄s. Cur dixisti illos dies eē tp̄i
isti tpales dies nō sūt. Vō eni

de istis diebus transitorijs sentis. Ecce
mensurabiles posuisti dies meos. q.
dederis inmensurabiles. si homo perstitis-
set. Vel veteres alia litera. Posuisti
dies meos. quia corrumpuntur corporea
pecto et pena. et substantia mea tamquam nichilum
est ante te. i. quod videt nichil esse hanc
substantiam. ante te videt. ubi oculi tui
sunt videt. non ubi humani. i. tue visio-
ni concordat. Vel substantia mea tamquam nichi-
lum est ante te. i. contuitu illius que ante
te erit. Verumptamen. quasi dicat quamvis tan-
tum transitivum. quamvis eternus in illo. Ve-
rumptamen. dum hic vivo. ubi tot scandala
sunt. ubi temptatio est. universa vanitas
est omnis homo vivens. i. transitivus et heres
i. ad universam vanitatem adhuc pertinet
quia omnia sub sole vanitas sunt. sub sole
est omne visibile. Invisibilia autem non
sunt sub sole. i. fides spes. caritas. hec
habet ydithun ultra solem. cuius conversatio
in celis est. Vel ita. Licet mensurabi-
les sunt dies. licet substantia nichil sit.
Verumptamen universa vanitas omnis homo
vivens. i. universa vanitas est in rationa-
bili creatura quod secundum diversos univer-
sa appetit vanitatem. De hoc gemit
iste sicut in superna et in supernorum
amore iam desursum. Vel ita. Licet substantia
nichil sit. verumptamen omnis homo vivens.
qui iocunde in mundo cum seruit. est univer-
sa vanitas. ipsa vanitas est. non modo
vanus. et dicitur hoc per exaggerationem.
Verumptamen in ymagine dyapsalma
pertransit homo: sed verumptamen
et frustra conturbatur. Hic est 2ª pars
et est hic dyapsalma. ubi dicit quod
omnes sub vanitate et casu sit. Unde

opponit se expectare dominum et petit
liberari. quasi dicat. quamvis ita studeat
homo vanitati. Verumptamen homo pertransit
i. cito transit in ymagine. i. comparatur
ymagini speculi que cito vanescit.
Unde iob. Homo qui flos egreditur et con-
teritur etc. Vel ita. Licet studeat vani-
tati. tamen pertransit. Hoc non mutat. ipse
dico positus in ymagine dei. i. in
ratione. et ita mirum est. quod hoc non re-
trahit eum a vanitate. sed et frustra
conturbatur. quasi dicat. Homo positus est
in ymagine dei sed tamen conturbatur
i. a puritate mentis in actibus seculi
deducitur. quia cum labore et miseriam ter-
rena appetit. et hoc frustra. i. inutiliter
quia omnia transeunt. Aliter secundum aliam literam
que est. quamquam in ymagine ambulet homo.
tamen vane conturbatur. Et est. Homo
est vanitas cum ambulet in ymagine
dei. et quamquam in ymagine dei. i. in ratione
ambulet homo que est ultra solem. et vi-
tas. quia invisibilia et vera bona appetit
tamen conturbatur vane. i. in vanis desiderijs
s. de victu et veste et huiusmodi. Thezauri-
Thezaurisat: sat. quasi dicat.
et ignorat cui | In est vana con-
congregabit ea. | turbatio. quia the-
zaurisat. Ecce de ceteris vicijs ele-
git prohibita avariciam ad ostendendum quod
intendit. Ipsa est enim radix omnium ma-
lorum. et ignorat cui congregabit ea.
Nescit enim si filius possidebit. qui et
transit Et nunc que est? Visa
Et nunc que est | hac vanitate.
expectatio mea | a qua transilivit
nonne dominus: et substantia | et respicies
mea apud te est. | vitatem aliquam

se extendit qui in medio positus. aut
Aug. g°. Et mir. Postq tanta tuisilium
q est expectatio mea .i. finis meus.
Unu sup dixit. Notu fac m due
fine meu. Expectatio dicit. Qa
hic nemo pfectus est. None dns.
q est sup oia .i. xps. qui mea exp
tatio est. expatio pmi aduetus x.
Vl' scdm d. expatio. q cu mora e.
et q multa interi sustinet. 7 spa.
qui ve o tu dne es es expatio. et
.i. q spa mea apud te. osiderata.
.i. scdm qd erit in futo. qu erit ipas
sibilis et imorlis est. Vl' ita. Spa
mea apud te est .i. q pmdeo spaz
mea dicit dauid 7 apud te futuru
Cas p vnione psone est. Vl' ita. Spaz
d. no illa actuale ab ada otractu
s bone osciec possessione. et h° est
spa mea. no illa vetus ade. s pure
oscie possessio. q interior ho suste
tat 7 pascit. est apud te. no in
saculis meis est. s an deu tu plz.
Aug Vel ita. Spa mea est apd te .i. ad
te tendes. ia incipit ee aliquatulu.
s q nemo sie pcco est quatucq
tuisileit. peto. Erue Ab oibus
Ab oib9 iniqtatib9 iniqta b9
meis erue me: obpro meis. Vl'
briu isipieti dedisti me sic conti
nua. te expecto io erue me ab oi
b9 iniqtatib9 meis. q multe sut
etia iusto ab oib9 dico. s no solu
ab eis q tuisilum. ne iuoluar i ea.
s ab oib9 omo. Ita sentire non
ipedit. pfectione no fcit. Impet
fectus est em ho q nondu accepit
qd optat. Pfectus tn q scit h° ipm

qd sibi desit. obpbriu isipieti. qsi
dicat. et q sic ago. obpbriu 7c. Vl'
sic intge. Ideo debes erue q dedisti
me obpbriu isipieti. Stultus qui
remanet in vanitate. irridet bonis
morib9. qt que Obmutui hitus
Obmutui 7 no aperui obp
os meu: qm tu fecisti. a bro.
moue a me plagas tuas. tacui
no egi cotenciose q eos. 7 no aperui
os meu .i. no egi murmure o deu.
Et hoc est a te. qm tu fecisti. me
tale dat in paciaz. 7 q tal' amo
ue a me plagas tuas. Vl' sic itt
git. Erue ab iniqtate pcci 7 etia
amoue a me plagas .i. passione
et morte. qd potes qa fecisti eas.
Et hec e qd sc. tuas .i. a te fcas. Et m
est vt amoueas q defeci. Et h° est.
A fortitudine manus tue ego
defeci in increpationib9: pter
iniqtate corripuisti hominem.
A fortitudie ei man9 tue .i. a for
potetia tua. ego defeci. 7 hoc in in
crepacoib9. qb9 huanu gen9 incre
puisti. qd tn ex merito meo est. q
est pter iniqtate meam. Dico in i
crepacoib9 q tn st ad correctione. q
p eas corripuisti hoiem. Aliter ei
Aliter ab iniqtas icruata pmanet.
illo loco. Obmutui. Et le. alia lra
ibi videlz Obsurdui. qsi dicat. De
disti me obpbriu isipieti. ad cui9
couicia ego obsurdui 7 no aperui
os meu .i. nec conatus su loq qa
frustra loqrer cu ille sit icorrigibi
les. et qm tu fecisti amoue a me
plagas tuas .i. flagella tua .i. qa

fecisti me. noli me extimare. tum
cede ut perficiam. ut non deficiam. tum
tunde ut perducar. non ut comminuar.
quasi dicat. qui creauit. ipse reficeret.
A fortitudine quasi plagas amoue. pla-
gas dico communiter illatas. A fortitu-
dine enim manus tue ego defeci in ar-
guicionibus. alia littera .i. cum arguis me
defeci. Arguere enim tuum est. pro iniquitate
erudire. Unde sequitur. Propter iniquitatem. quasi
dicat. ego defeci. arguis. sed non sine
causa est quod defeci et quod infirmus sum
primo propter iniquitatem est. et in hoc eru-
disti hominem. Alia littera. non dampnasti
quasi dicat. tua argucio. et pena est
et gratia. Unde alibi. Qui fingis labo-
rem in precepto .i. formas dolorem quem
intulisti. Dolor enim alius informis
alius formatus. Informis quando non
emendat hominem. Formatus vero est quando
erudicionis formam prestat. Et talis
dolor est preceptum .i. vice legis precepti.
In imagine. quia a malis docet exire.

**Et tabescere fecisti sicut ara-
neam animam eius: verumptamen
vane conturbatur omnis homo.**

Et tabescere. Erudicionis modum osten-
dit quasi dicat. Adeo corripuisti hominem
quod fecisti tabescere animam eius .i. siccata
ab humore uiciorum et cognicionis dei
sicut araneam que interit inanem telam.
sic et iste inaniter laborat in congre-
gatione temporalium. Vel sicut araneam. quia
ut aranea egestione viscerum unde
telam texit moritur. ita homo dum extra-
hit a se iniquitatem moritur. Vel in bono
potest accipi. Aranea enim corpus tenue
habet. nec in terra sed in alto stat.

Cas

telas egestione viscerum texit. sic anima
quasi et afflicti terrena deserit stans
in alto celestis contemplacionis. et subtiles
operaciones perficit. timore dei tabefi-
cata .i. humiliata. Vel ita comparatur homo Aug
aranee. quia sicut aranea tabidum
quoddam est et infirmum. sic anima hominis
infirmitate et humilitate eruditur. ut
non de se presumat quod deo displicuit
fortitudine et superbia. Et hoc est. Ita
erudisti. quia tabescere fecisti sicut ara-
neam animam eius .i. fecisti ut anima mea
tabesceret .i. infirma fieret per humilitatem
deposita superbia. quasi aranea qua nichil
est tabidius. que leniter tacta di-
gito deficit. Hec infirmitas bona est.
sicut superbia fortitudo mala est vicium.
Verumptamen quasi dicat. Licet homo sit
correptus. licet increpetur. licet tabesci-
at. Verumptamen omnis homo viuens in mun-
do diuiciarum vane conturbatur .i. huma- Cas
na infirmitate variis rebus confunditur.
Ab hac vanitate nemo excipitur. nisi
qui deum pura mente contemplatur.

**Exaudi orationem meam domine et
deprecationem meam: auribus perci-
pe lacrimas meas.** Exaudi
orationem. Et est hic diapsalma.
Ubi inter tot mala soli petit sibi
deum adesse et peccata dimitti. ut pro-
spero fine exeat. quia uniuersa sunt vani-
tas. Inter hec ergo positus terrestribus. iam Aug
in superioribus spe agens instat exaudiri.
Vel ita continua. Hec sunt vana. sed
quia ego ista nec peto. nec propter eis tristor.
Exaudi domine. Quanto plura nouit Cas
iste. tanto plus supplicat. orationem meam
Oratio est qua nota deo pandimus

et deprecationẽ meã. Deprecatio est
frequẽs supplicatio ab ymo cordis.
s; ne putes eũ tm̃ vbis orac̃. addit
et lacrimas q̃ violẽte sunt in pcibus
ad mouendũ mia;. Et h°. est qd̃ se²
Aug9 Aurib9 ꝑcipe lacrimas meas. Licet
ei tot tũsiliuit iste. habz tñ qd̃ fleat
q² abest qd̃ desiderat. q² crebres-
cũt scandala. habũdat iniquitas.
frigescit caritas. Ne sileas. q̃si
Ne sileas qm̃ aduena dicat.
ego sũ apud te: et pẽ- oro dep-
grin9 sicut oẽs pr̃es mei cor; ⁊ o
dnẽ ne sileas .i. fac vt ego audiã
te. q² occulte loquit̃ de9 in corde fi-
delis. salus tua ego sũ. quã vocẽ
iste optat. Vl' ne sileas .i. dic mi.
remissa st̃ tibi pctã tua. Vl' ne
sileas in futũ .i. dic. Venite bñdicti
⁊c̃. Vl' ne sileas. qm̃ ego sũ iã apd̃
te spe sed adhuc aduena vl' inq-
lin9 .i. nõ hñs hic sedẽ. q̃a hinc
tũsiturꝫ ad etnã vbi nõ ero inqli-
n9 ⁊ siue pẽgrin9 sbaudi apd̃ te.
q̃a quidẽ sũt pẽgrini cũ dyabolo
.i. mali. q̃dã võ cũ deo. cũ quo st̃
spe. nõ re. Q̃z dm̃ ei sum9 ĩ corpe
pegrinam̃ a dnõ. nõ inẽte. sicut
oẽs pr̃es mei. q̃ inigrauerũt ad
vitã. Cõstat g°. idẽ de me. Vl' ita
Ne sileas qm̃ ego sũ apud te. et
nõ in dyaboli ciuitate maneo. s;
in tua sũ receptꝫ. de babiloniã ad
ih'lm̃ sũ tũslatꝫ. meũ regnũ pro
tuo desero. ⁊ pẽgrinꝫ. nõ eligẽs in
sedẽ hic. q² ibi in pr̃ia. nõ h' sicut
oẽs pr̃es mei. Hoc dr̃. ne des ab
hac ↄditõe peticõ exceptꝫ Remitte

Remitte mi vt re- mi ⁊c̃. Hic
frigerer pusq̃ abeã: sibi petit
et amplius nõ ero. dimitti. vt
certꝫ ad iudiciũ pueniat. q² dicat
q² inigraturꝫ sũ. restat hoc pete.
remitte ⁊c̃. Vl' ita iũgẽ. Q̃a sũ
apud te. iõ remitte mi quo cũte
uror vt refrigerer p̃ mia; q² hec
estus viciorũ. Vñ dicit. Dimitte
nob' debita nr̃a. Et ĩfrigerer dico.
priusq̃ ab hac vita abeã. ne cũ
petis eam. dico remitte. aliqñ.
.i. si nõ dimittis vt refrigerer.
ego ibo de hac vita. et iã nõ ero
ampli9 in vero eẽ. qd̃ est cũ deo.
Expectãs expectaui dñz. Titu-
lus in fine. Vbi dr̃. ĩfine
in tytulis psalmorũ diuisis mo-
accipit. Aliqñ ei xp̃m sigt̃. Aliqñ
plenitudinẽ tp̃is. Aliqñ nouũ tes-
tamentũ. Aliqñ vitã etnã. Aliqñ
passionẽ vl' resurrectionẽ xp̃i. q̃d
at p̃ nouo testamẽto accipit. qd̃
ↄsumat. in qd̃ vetꝫ eẽ mutatũ
tendit. qd̃ etiã longo tp̃e expec-
tauit desiderãs xp̃m. et cũ eo nouũ
testamentũ. In q̃ expectatione multa
a dyabolo sustinuit occulte ⁊ ma-
feste. A quib9 etiã p9 xp̃i aduentũ
et noue legis pceptionẽ penitꝫ
ĩmunis nõ fuit. dya'li insidias
oĩno nõ declinas apte ⁊ occulte
nocẽtis. Est ei dyabolus leo et
draco. Leo. cũ apte seuit vt fecit
tp̃e martiriũ. vbi op9 ẽ paciẽtia.
Draco. cũ occulte ĩsidiat. ⁊ scan-
dala mouet ⁊ teptacões. sicut
nũc facit. vbi est op9 vigilantia.

et magis est timendus cum fallit
ut draco. quam cum seuit ut leo. Illuc
eum cogit. hic docet negare christum. Inu-
her tamen etiam expectare non desijt chris-
tus utrumque recepit. Et est sensus
tytuli. Psalmus iste dirigens nos
in finem .i. in nouum testamentum con-
summans. quia agit de mutatione veteris
in nouum. attribuitur dauid .i. christo
qui saluat. quod non fecit lex nec dij
gentium. qui loquitur in hoc psalmo ex mem-
bris .i. ex persona membrorum. Intencio
monet. relictis cerimonijs legis et
ydolatrie superstitione ad nouum tes-
tamentum accedere. Modus. Tripartitus
est psalmus. Primo inducit ecclesiam
expectasse deum et accepisse eum et ab
eo nouum testamentum quod et multi secuti
sunt. Deinde prohibet omnes superstitiones et
inuitat ad mirabilia dei. Tercio exponit
mirabilia que sunt incarnatio. iusticie
predicationis. liberatio hominum ab iniqui-
tatibus. confusio inimicorum. leticia spe-
rantium. ibi. Annunciaui. Et quia dif-
ficile erat iudeos a consuetis cerimonijs
et gentes ab ydolatria reuocare ad nouum
testamentum vtitur auctoritate antiquorum primum dicens

Expectans expectaui
dominum: et intendit mihi.

Expectans expectaui dominum. Hac
geminatione plus intelligitur quam si sim-
pliciter diceretur. Expectat enim etiam
qui ingratus est. sed expectans expectat
qui mitis et cum desiderio expectat.
Et est. Expectans expectaui .i. mitis
et cum desiderio assidue expectaui in
abraham et in alijs patriarchis atque
in promissione prophetarum. Ecce auctoritas
ab antiquis. Quid? Non lege per quam
habundat delictum. non hominem qui potest
falli et fallere et qui auxilio indiget. non
aliud. sed dominum qui saluare potest. Et quid
ille? Et intendit. non audit se. sed
intendit mihi .i. ad utilitatem meam .s.
ut prodesset. Non dicit. Intendit me. ut
etiam malos intendit. sed non malis. Et est.
Dominus fuit intentus et beniuolus eis. Pos-
tea subdit quo intendit .s. exaudiendo
eos et educendo. Et hoc est. Et exau-

Et exaudiuit preces dixit qui
meas: et eduxit me de prophetis se
lacu miserie et de luto addidit.
fecis. preces meas. a quibus expectans
non cessat. Et quid fecit? Et eduxit
me de lacu miserie .i. de profundo carna-
lium concupiscentiarum et de luto fecis. vel limi
.i. de malis operibus que pedes affectuum
inquinant et retinent. et sunt vilia ut fex
comparatione vini. Vel lacus sunt tenebre ini-
quitatum .i. infidelitatis et ignorantie.
lutum est carnalis concupiscentia. Et est. Edux-
it me de lacu miserie et de luto fecis
.i. de profundo iniquitatis et ex carnalibus
concupiscentijs. Vel per lacum miserie et
lutum fecis accipitur infernus. unde
eduxit captiuos iustos qui ibi tenebantur.
Et est. Eduxit me de lacu miserie et de
luto fecis .i. de inferno. Et statuit ut

Et statuit supra peia ambule
tram pedes meos: et perficiendo su-
direxit gressus meos. supra petram
.i. christum pedes meos .i. sensus meos qui
prius cum diabolo erant. Non quia dupliciter
deus perficit. Primum eduxit de miseria
seculi que est lacus et lutum fecis. Deinde
supra petram statuit eum in preceptis christi

Aug9

Au9

abulam^9^. Pctm sicut lutu laci fe-
tet et mergit. Petrus contra illud
Ieron. lutu est. In laci vo et luto pecoru
sunt gentes ydola colentes. vel omnes
terrena amantes. et dixerit ne retro
aspiceret gressus meos operum meorum.
Uxor namque loth aspiciens retro. versa
est in statuam salis. Et neo mittens
manum ad aratrum et aspiciens retro
aptus erit regno dei. Et immisit qui

Et immisit in os statuit. di-
Cas. meum canticum nouum: xerit. et sic
carmen deo nostro. immisit in os
meum predicationem noui testamenti.
s. canticum nouum. i. leticia de noua
gratia. non veteri de lege moysi. Canta-
bant enim homines veteris testamenti vetus
canticum. s. oculum pro oculo. dentem pro dente
animam pro anima. Ad inferos quoque descende-
bant. clausa eis ianua regni. prohi-
bente cherub aditum paradisi. in cuius
manu erat ignea rumphea. Sed
homines noue legis cantant canticum
Aug. nouum quod nouus homo attulit. No-
uus enim rex noua lex. noua ecce
facta sunt omnia. Nouus quoque populus noua
cantat de incarnatione domini. de resur-
rectione de ascensione et huiusmodi. Unde
in hiis precipuis festiuitatibus ministri
ecclesie albis vel sericis cappis
vel ornamentis induti cantant et
legunt ut nouum canticum. neo misi
innouatus cantare presumat. Canticum
dico. s. carmen vel ymnum. quod carmen
Ieron. placet deo. quasi dicat. non est turpe
carmen non theatrale. sed est pro noui
Aug. testamenti deo magis in eo placet non alienis
dijs. sed deo qui unus est pro cultu non aliorum.

Uidebunt multi Uidebunt.
et timebunt: et spe- quasi dicat. Iheronimus
rabunt in domino. quod de prioribus
dixi videbunt multi populi posteri. i.
videbunt venisse predictum xpm. quem
priores expectauerunt. Vel videbunt
multi mirabilia tempore incarnationis facta.
Vel ita. multi sequentes videbunt mu-
tando populum precedentem patriarcharum et
prophetarum. et timebunt iam sequi malas
vias. quas precedentes. sed intelligent et fu-
turi xpiani sperabunt remissionem peccatorum
in domino. non in precedentibus. s. patriarchis
et prophetis. quia solus deus peccata dimittit. B

Beatus vir cuius est nomen
domini spes eius: et non respexit in
vanitates et insanias falsas. Be-
atus vir cuius est nomen domini spes eius. non
dicit quod est saluator. Et est sensus
Beatus vir cuius spes est nomen domini.
i. qui non temporalia sperat ab eo sed illud
quod nomen eius indicat. s. salutem. i.
ipsum deum. non aliud ab eo sperat et sepe
habundat eius. In hebreo enim sepe
duplicatur hoc ipso genitiuo. Vel ita
Beatus vir non habundet eius genitiuus.
vir cuius domini nomen. Hic distinguere
in quo est laus dei. ut ab eo solo ne-
dat salutem. unde est et spe eius. et in
est ei spes vite. et post non respexit
in vanitates quia i. ad que vanitates
plures erunt. Uana sunt terrena. Et
non respexit insanias falsas. Insa-
nie sunt ire rixe. Vel insanie false
sunt ydola que fallunt a veritate. Insa-
nia quoque mendax est. quia non est quod
putatur. salus vera. Vel insanie sunt
in spectaculis fallacibus histrionum.

theatrorum et in aliis voluptatibus. Ideo enim pluraliter dixit. ut accipiatur de omnibus ad voluptatem pertinentibus. Et hoc est. non respexit insanias falsas. que sunt in voluptatibus seculi huius. Et vo illa non respicit licet quod miretur et spectet. quia Multa fecisti tu domine deus meus mirabilia tua: et cogitacionibus tuis non est qui similis sit tibi. Multa fecisti tu domine. Vel ita continua. Hec sunt falsa. sed opera tua sunt mirabilia multa sicut celum et terra et elidit superstitiones. Et hoc est Multa fecisti tu domine meus mirabilia tua. et in corporalibus et spiritualibus In corporalibus. ut celum et terram et petre ambulare super aquas. quod fuit in signum spiritualis miraculi. huius scilicet quod nos in seculo id est in fluctibus seculi sicco pede ambulare facis manus quoniam quam histrio facis. Ille enim didicit ambulare in fune. tu vero facis ambulare super mare. Et hoc fecisti in cogitacionibus tuis id est non alieno consilio sed tua sapientia. Unde quis consiliarius eius fuit? Et non est quis similis sit tibi. In illis omnibus illi autores artium Annunciavi et cetera Annunciavi et locutus sum: multiplicati sunt mirabilia super numerum. scilicet incarnatio. iustitia predicationis. liberatio hominum ab iniquitatibus. confusio inimicorum. leticia spiritualium. Et nota quod in prima parte rudes et expositi apparati sunt. ubi libenter verba christi suscipiantur. Christus enim loquitur hec que in secunda parte continentur. Partim in capite id est in capite suo et partim in membris. qui dicunt. Multa fecisti mirabilia. Et hec mirabilia ego annunciavi dicit christus. Et est vel ita continua. Que sunt illa mirabilia? Ecce. Vide mirabilia dei. Annunciavi prius per prophetas et postea sum locutus egomet. et multiplicati sunt mali super numerum salvatorum. Certus quidem est numerus electorum a prescientia salvatoris. sed super hunc numerum sunt admixte palee id est mali. Multi sunt vocati pauci vero electi. Vel. Multiplicati sunt super numerum id est super hoc quod aliquis numerare possit. Vel sic locutus sum et me loquente multiplicati sunt super numerum id est plures quam olim crediderunt Sacrificium et oblationem noluisti: aures autem perfecisti mihi. Sacrificium et cetera qui dicunt Que fuit veritas annunciandi cum sufficerent legalia. quia sacrificium quod de animalibus fiebat et oblationem que erat de aliis rebus. ut de simila et thure et oleo noluisti ulterius postquam veritas exhibita est. Ut enim venit res. noluit deus illa legalia. que erant quasi verba promittentia. Tamdiu enim est promissor donec det. ut dedit mutat verbum. non dicit dabo sed dedi. Ipso quoque veniente noluit ea que erant eius figura. Unde in natali domini cantatur missa de promissione scilicet Lux fulgebit. nec repetitur postea de promissionibus exhibitione scilicet Puer natus est nobis et cetera. quod iterat prophecia. Ecce verborum mutatio: Ibi enim de futuro promissio. hic de iam nato gratiarum actio. Unde et prophetiam ante epistolam cantate die cantatur. ut sit basis sub columpna in tabernaculo domini. Dicis

at dicat apud iudeos adhuc du-
rare legalia. qz circuncidunt et quedam
huius modi faciunt. non est verum. abla-
ta enim sunt ex maxima parte. non enim
habent regem neque sacerdotem neque tem-
plum neque unctionem neque ephod.
Quedam autem illic manserunt que cele-
brent ne omnino sine signo rema-
neret. Sicut cain posuit deus signum
cayin ut nemo occideret eum. Erat
ei vagus et profugus super terram et tre-
mebundus capite. Ista manet iu-
deus cum signo circumcisionis et a-
liis huius modi et nondum est occisus
Aug hic signum. Sed maledictus est
cayin a terra que excepit sanguinem
fratris sui quem ille fudit. Unde dominus
dixit. Vox sanguinis fratris tui cla-
mat ad me de terra. id est iudeus ma-
ledictus est ab ecclesia que excepit
sanguinem christi quem fudit iudeus.
Et de hac terra clamat ille san-
guis ad deum. dum cotidie in ecclesia
pro hominis expiatione deo offertur.
Sed iudeus qui fudit surdus non spiri-
aliter audit. Et hec sunt inabilia
dei et cogitationes quibus nemo est similis.
aures autem vel corpus quod dicat. Illa
noluisti. sed corpus perfecisti mihi. id est per-
fectum dedisti. scilicet sine peccato. propter hoc
illa noluisti. Vel aures perfecisti
id est perfecte me fecisti intelligere quod vel-
les. Vel secundum aliam litteram. scilicet corpus autem
aptasti mihi. Ita ponit apostolus in epistola
ad hebreos. id est corpus aptum ad offeren-
dum mihi dedisti. Holocaustum. Hic

Holocaustum et pro peccato non expo-
postulasti: tunc dixi ecce venio. In-
pore usum. Et dicitur Holocaustum quod pri-
us sacrificium. et pro peccato. quod super ob-
latione. et secundum hoc est una dictio
propeccato. proprie tamen holocaustum dicitur quod
totum comburebatur. Holos enim grece
latine totum. cauma incendium. inde
holocaustum id est totum incensum propeccato.
ut de hyrco a populo id est emissario
qui cum peccatis populi in desertum mitte-
batur. Vel ita ut sint due dictiones
propeccato. et est holocaustum et id est etiam
pro peccato id est quod pro peccato fiebat. quod cum
etiam maius et dignius in lege. ut
de vitula rufa non postulasti. tunc
dixi. quasi. qz hec noluisti et corpus ap-
tasti. tunc dixi. ecce statim venio. quia
tempus est ut veniat promissa. qz auffe-
rentur primitentia. cum gloria sacrificia cesse-
runt. constat christum venisse. Venio dico.
In capite libri scriptum est de
me ut facerem voluntatem tuam:
deus meus volui et legem tuam in
medio cordis mei. Ut faciam
voluntatem tuam. qz ita scriptum est de me
in capite huius libri psalmorum. scilicet
Vel sic. scriptum est de me. id est prefini-
tum in capite libri. id est apud deum pa-
trem qui est caput meum. dixit christus quasi
sum liber humani generis. in quo conscriptum
legem debet. id est quasi sum forma iustitie homini-
bus. Quod scriptum est: Ut facerem volun-
tatem tuam omnino obediens et me offe-
rens. Et o deus meus ego volui istud
hoc est quod in primo psalmo dicitur. Sed in le-
ge domini voluntas eius. et legem tuam
volui in medio. id est in plenitudine
cordis mei. Unde in eodem psalmo dicitur. In
lege eius meditabitur die ac nocte.

Annūciaui iusticiā tuā in
eccliā magn̄: ecce labia mea nō
phibebo dn̄e tu scisti. Annū
ciaui. Hec dr̄ xp̄s in mēbris .i. ī
psona mēbrorū. qi dicat. Prius p
me locutꝰ sū. pꝰ eciā annūciaui
alijs in mēbris iusticiā ee̅ tuā.
.i. qḋ a te est iusticia. Et hoc feci
in ecctiā magn̄ .s. q̄ est in toto orbe
terrarū. nō p̲ua vt sint pius. Et si
qḋ īsurget. timor nō phibebit lo
qui. Et hꝰ est. Ecce nō phibebo la
bia mea loq. qi nō habeo in solo
corde vt timore taceā. Hoc dr̄. qr
timore mundanū. Dn̄e. qi. dicat.
Et sine simulatiōe eciā id agū.
qr tu dn̄e scisti cor meū. qi labia
sonāt hoībꝰ. ſ3 tu dn̄e nosti cor
meū. Hoc dicit ne in solis labi
is ee̅t annūciatio. qr corde credit
ad iusticiā. ore aūt ꝯfessio fit ad
salutē. Et dicit hoc q̄ simulatʳᵉ
o dn̄e tu scis .i. tu es testis qḋ
timor nō phibet loq. Vel sic. nō
phibebo. 7 hꝰ p te est qa tu dn̄e
scisti .i. p̄destinasti futurū. et ad
hoc nō fā piger. qa Nō abscondi
Iusticiā tuā nō ab in corde
scondi ī corde meo: vitʳᵉ meo qui
tuā 7 salutʳᵉ tuū dixi. potui p
desse alijs iusticiā tuā vl' meā .i.
fidē ꝯfessꝰ sū nō celo tiore. q̄si
satis sit in corde tenē. Et dr̄. hoc
cōn̄ segnicie carnis nō abscondi
in corde meo. ſ3 veritatē tuā .i. p
missorū exhibitionē. et salutare
tuū .i. saluationē tuā dixi. Vel
vitatē tuā 7 salutare tuū .i. xp̄m
dixi .i. p̄dicaui. nec ꝓp mltos ꝯsilia
tes dimisi. Et hꝰ est Non abscondi
Non abscondi miāz miāz tuā
tuā et vitatē tuā: a qua ipse
ꝯsilio multo. dimittis pctā. et
veitatē tuā. q̄ ipse retribuis p̄mia
a ꝯsilio multo .i. ꝓp mltos ꝯsiliātes
Tu autē dn̄e ne longe fa
cias misericordēs tuas a me:
miā tua et veritas tua sp
suscepit me. Tu aūt dn̄e qi.
dicat. qr nō celam miāz tuā 7 vei
tatē tuā. tu dn̄e ne longe facias
ne sint sīi effcū misericordes tuas
.i. noli remouē miās tuas a san
ctis mēbris. qr miā tua 7 veitas
tua sp suscepit me a p̄ꝰ iusto.
Ne gꝰ sit īane qḋ suscepisti. dis
tingue qḋ ait. mia 7 vitas susce
perūt me. miā suscepit. qr nō au
derē ꝯūti .ii. securꝰ eē in de remis
sione qi dicat. bonꝰ es 7 amo te.
Veritas suscepit. qr nō p̄sumere
ii securꝰ de p̄mio .i. de p̄missiōe
qi dicat. Iustꝰ es et timeo te. Et
est sensꝰ. Mia tua 7 vitas tua
suscepit me .i. amor 7 timor p
ducūt me ad te. Hꝰ. sp suscipiūt. sp
Qm̄ circūdedē Caspicio 7 opꝰ e.
rūt mala quorū nō est nūs:
ꝯphenderūt me iniqtates mee:
7 nō potui vt viderē. Qm̄ circū
dederūt me mala .i. pctā. quorū nō
est nūs. apud hoīes. qr sꝰ pctā a
nobis 7 ab alienis. Nō gꝰ si ces
set miā. Vel circūdederūt me ma
la .i. pene ꝯphenderūt ipso actu
iniqtates mee. qbꝰ pressꝰ oculꝰ Augꝰ

no pt vide. s mudo corde videbit
ho deu. Vn se et no potui facere.
stiandis vt viderē. qi adeo cphende-
rut me. vt n p conatu possu te vide ia
Multiplicate sut sup capil
los capitis mei: et cor meu
derelīqt me. Multiplicate sut
Rem iniqtates sr capillos capitis mei.
i. vt supeīt eos qui sut capilli
i. fideles q in xpo sut radicati. que
ecia bn viuendo ornat. Vl ad lram
cpatiue d. Multiplicate sut sup
Aug capillos capitis mei. i. inuabilit.
Caue g. si vitasti grauia f. homicidiu
adulteriu. ne obruaris arena minor
pctor. Minima quide videt. s multa
sut. Bene at in cpatoe delictoru
capilli inducti st. Ña ideo i veteri
testameto sacdotes radebat. vt sic
carnis vicia deposuisse videretur.
Se et cor meu i. ro. derelīqt me. q
pfcita no appetit. Vl cor meu i.
cor no cognoscit. Vt petrus cu dixit
no te negabo. Et no q ait derelīqt.
no eni nalit in hoie hec cecitas
fuit. s p petm a pmo pnte ceci su-
mus. q in nos trāsfudit pena et cul-
pa. Ergo o dne Coplaceat i. gra
Coplaceat tibi dne ter placeat
Cas vt eruas me: d. ad tibi trinitati.
adiuuādu me respice t vni deo.
dicedo tibi singulariter. vnitatem
essencie notat. dicedo cplaceat. trin-
tate psonaru. Coplaceat dico vt
eruas me a mal. Et no qd ait.
coplaceat. no diffides de potencia
Aug dei si addat volūtas. qi si tu vis
potes. dne respice ad adiuuādu

me in boni cooparde. qi respice pe-
nitentes in dolore suo. Respectus at dei
auxiliu nrm est Cofundant. Io.
Cofundant. et reuereant hic xps
sil: q querunt aiaz mea qi dicit.
vt auferant ea. me respice. Confu
dant cfundant inuisibiliu opacoe. et re
uereant. sil resurrectionis gla et ino
fru est. Saulus eni sut cu aiam
posuit. s cfusi cu ea recepit. qui
querunt aiam mea. no vt ea fruant
s vt auferant ea interficiendo me.
Auertant retrorsu Auertant
et reuereant: qui retrorsu eunt
volut michi mala. i. humiles fi
quatur. q supbe pibat. Hic xps de
mebris dicit in bono vt reueant
no solu qui dicunt ul faciunt. s qui
volut in mala. i. q eciā bn dicunt
mala tn volut Ferant vt inuesti
Ferant cfestim pondus cfesti
cfusione sua: q di cfusione sua
cunt mi euge euge. f. ne diuicius
ignorant malu cor. q dicunt michi
adulatorie euge euge i. q applau
dunt mi qi bono aio. Ro dno st gra
hostiu q marie st cauedi. Ña et q
bona dicit malo aio. Vn sup dicit
Q volut mi mala. Et q male dicit
dolose laudado. Vn h d. Q dicunt
mi euge euge. Vtiq malus e et cauendus.
Exultent et letent sr te oes
querentes te: et dicant sp magni
ficet dns q diligunt salutare
tuu. Exultent. qi illi cfundant.
Cront. Exultent et letent sup te fir
dati oes qrentes te. s. no me s in
me te glorificantes. et dicant magni

ficet' dns. s. in mebris suis. q in
se gaudere no pt. Hec est eor ex-
ultatio. Hec em pfessio mentiu
gaudetes pficit xpianos. Magni-
ficet' dico sp. qr si peccor est homo
ad prinaz vocat. si iustq ad coma.
Et ne qlibet hoc dicat. s q diligut
salutare tuu .i. me Ego at Ihs. d.
Ego at mendicq xps de se
ipm et paup: dns ex forma
sollicitq est mei. servi. ne qs
glaz leticie pdicte sibi arroget. Illi
ita dicat. Ego at. cui dicebat euge
euge. De me hoc dico. s. qd medi-
cus su fr9 qd homo. Medicq est
q ab alieno petit. paup q sibi non
sufficit. s dns sollicitq est mei .i.
curā habet mei. Vl' ita. Ego at.
vt de mebris agat'. q dicat. Hoc
dicat de te. magnificet' sp &c. De se
at hoc dicat. Ego at mendicq su et
paup .i. no est in me qd laudet' ex
me. egen9 su et paup. vt publican9
q no audebat ocłos ad celu leuare.
Cu q dico. Diciius esto in peccori
Nō su diues qr no supb9 vt pha-
rizeus q dicebat. Nō su sicut ceti
hoies. s dns sollicitus est mei.
Adiutor me9 et ptector me9
tu es: ds me9 ne tardaueris.
Adiutor. Hoc orat totu corp9
xpi. vn9 medicq cu xpo et vn9 pau-
p. q dicat. Ego su paup. Et o dne
adiutor me9 et ptector me9 tu es
q de hoc gstat. Hoc vero qd seqt'.
Deus me9 ne tardaueris .i. fac
ne diu sim9 in mal'. s cito fini.
maxie tpe antixpi. qn erit tanta

tribulatio. vt etiā si fieri pt mouē-
ant' electi. Unde. Nisi breuiati
fuisset dies illi. no saluaret' oīs
caro. Et tunc erit. Ve pregnatib9
et nutrietib9. Vl' de pnti pt hoc
accipi sic. Deus me9 ne tardaueris
nobis mo auxiliai. qr et mo est.
Ve pregnatibus .i. gcipietib9 de-
sideria alienarū reru. et lactanti-
bus .i. qui iam gsita nutriut.
Beatus qui itelligit. Titulq
in fine. ps dauid. Vel
sicut iheronim9 transfert. In fine
intellectq filij chore. Chore sicut
legit' in libro. iiii. cu dathan et
abyron mouit seditione g moyse
et aaron. Vn dathan et abyron
cu oi familia sua. viui absorpti st
a tra. Chore vero et cu eo ducenti
qnquaginta viri qui thuribula ac-
ceperat vt adoleret incensu in
gspcu dni. diuo igne pempti st.
qr officiu aaron et filior ei9 vsur-
pauerat. Fuerut at quidā filior
chore q prīs negcia no st imitati.
Vn et postea a dauid. in ministe-
riu dom9 dni st assupti et a dno
eterno gaudio bndicti. Pter qd
etiā in titulis psalmor sepe fit
mentio eor. maxie tn pter nois
interptatione. ex q spualis itelli-
gentia ps'. apitur. vt hic. Chore
em interptat'. caluaria qui fuit
locq dnice passiois. Vn p calua-
riā xpi passio intelligit'. Filij g°
caluarie sut filij passiois. filij
crucis. qui in cruce dni nri ihu
xpi glant'. cu aplo dicete. Michi

Aug9

Iero.

ãt absit gloriari nisi in cruce dni nri
ihu xpi. Et hijs talib9 hui9 ps.
itellect9 attribuit. q credit xpm
et si pauperē et mortuū esse. tn̄
verū deū. Et hoc est. Intellcs
hui9 ps. tendēs in finē .i. i xpm
attribuit filijs chore .i. filijs
crucis. Intētione monet vt xpe
Ieron et si paup̄ & passus credat tn̄ de9.
Mod9. Tripti9 est ps. Primo
ppha itelligentē sup egenū & pau-
perē cōcelebrat. Sc'o xps de pas-
sione agit. q scdm egenū fuit. ibi
Inimici mei &c. T'o agit de resur-
rectione q est glā. egent ad cōfir-
mandā spem fideliū. ibi. Tu aūt
Aug9 dne. Et nōndu q in ps vox est
toti9 xpi .i. capitis et corpis qi
vni9 hoīs. Quedā eni vba hui9
ps capiti cōueniūt. quedā mēbris
Ieron quedā pphe. Pm9 ppha loqtur
a se .i. in sua psona. postea indu-
cit xpm loquentē et in mēbris &
in se. In mēbris ibi Ego dixi. In
se. ibi Inimici mei &c. Ait g'o ppha.

ps. xl. **Beatus q intelligit sr egenū et pauperē: in die mala liberabit eū dns.**

Bts q intelligit. qi dicat. Irri-
det q pauperē mortuū colit. sed
bts est in eternis q intelligit xpm
et si videt eū egē. esse sup egenū
et pauperē qz et de9 est .i. q sic
credit hoīem vt etiā intelligat
eūdē deū ee oīpotentē. Pt etiā
hoc accipi de mēbris xpi. Inten-
dendū qppe est etiā sup egentes
vt eis detur qd ad eū ptinet. Et
hoc est. Bts qui itelligit sup ege-
nū et pauperē. Et nō qi nō ait.
Qui dat. s; qui itelligit. vt etiā
nō petētib9 det. Qui ei dat pete-
ti. bn̄ quidē facit. q vo tacētē itel-
ligit. procul dubio bts est. Qui bts
qui portat voce petitur in
die. expoīt hic btitudinē. in die
mala .i. iudicij liberabit eū dns.

Dns cōseruet eū & viuificet eū: et btm̄ faciat eū in tra: et nō tradat eū in aīaz inimicorū eius.

Dns cōseruet. bn̄ op-
tat hic itelligentē ppha sup egenū
et pauperē qd est etiā pmissio.
qi dicat. in futuro liberabit. Inte-
rim aūt dns cōseruet eū nichil mala
sētiat. ne ab hoc intellectu cadat. sed
in hoc manentē viuificet. Vel sic
Viuificet eū in futura vita. Vel sic
p iustificationē. Et ne putet sibi
tm̄ in futo dari & sic negligi sbdit.
Et btm̄ faciat eū in tra .s. in hac
vita. et bn̄ in pn̄ti & in futo dai
bona pmittit. qz pietas pmissi-
onē habet vite q nūc est & future.
& nō tdat eū in aīaz .i. in volu. & si
malib9 inimicoz ei9 .i. diab'li & ministroz ei9.

Dns opem ferat illi sup lectū doloris ei9: vniūsū stratū ei9 vsasti in ifirmitate ei9.

Dns opē ferat. ne putes btm̄
hīc hic requiē. dolores ei mitigare
pmittat. ne hois ifirmitas durius su-
perēt. qi dicat. nō tradat eū. sed
poci9 dns opē ferat illi sup lectū
doloris. qi lect9 qetis est h' bona
tpalia. s; de9 hec dolorib9 plena

Aug facit. ne in eis spes habeat. Et io
hic dicitur. Super lectum doloris eius. Cuius
gratia deo opem ferente tota patimur.
Conuertens iste sermonem ad deum ex-
Cas posit consilium medicine eius dicens.
Uniuersum stratum quod. hun dixi lectum
doloris. quia uniuersum stratum eius hominis
.i. mundanam felicitatem versasti in in-
Aug firmitatem eius .i. prudentie gustisti o deus
in angustias eius. Stratum enim est ali-
quod terrenum quod infirmus licet bonus sibi
eligit in quo pauset ut et uxor
et filij etc. licita cum labore mentis in
deum extense non possit tolerare assi-
due. Sed deus volens nos non habere amo-
rem in itinere vite. hijs delectationibus
miscet amara. et uertit in infirmi-
tatem. ne in via quam peregrinam. a
deo. stabulum ubi samaritanus ma-
Cas dat vulneratum curandum qui incidit
in latrones amemus pro domo eterne
habitationis. Hijs autem tepidus iste
magis petit. sed qui se peccasse sci-
ebat. hijs iure tradi timebat.
Unde subdit. Ego dixi qui versasti.
Ego dixi domine miserere sed ego sciens
scelus mei: sana animam me peccasse
Aug meam quia peccaui tibi. dixi domine
miserere mei. Hoc dicit xps caput
in membris miserere. Ita sana per
flagella animam meam. quia nullo modo
excuso peccatum. sed accuso dicens. quia
peccaui tibi non accuso fortunam. non
dico hoc mihi fecit fatum. non dico.
Cas adulterium me fecit venus. et latrone
mars. et auarum saturnus. Sed ne famu-
li dei hijs afflicti io videantur a deo deser-
ti. cum ipse dominus talia pertulerit. Unde dicitur.

Inimici mei dixerunt Inimici
mala mihi: quando morietur mei dixe-
et peribit nomen eius. erunt. Et
dicit hoc xps in se. Vel aliter ab isto
loco. Dominus opem ferat. Et dicitur lectus Aug
doloris caro in qua peccatum est. in quo
prius gemit tamquam paraliticus in lecto
ipsius gaudet. Et est non tradat.
sed potius super lectum doloris eius .i. su- Jero
per infirmitatem carnis que grauat animam
dominus opem ferat illi. Ut qui sanatus Aug
paraliticus portet lectum expando carni
non seruiens. Sed vere dolor: quia uni-
uersum stratum eius. Uniuersum stratum dicit
vegetationem et sensualitatem que in
paradiso erat subiecta rationi. et lectus
leticie et quietis. sed propter peccatum versauit
deus per gratia ut modo impugnet. et
dolorem inferat. Et hoc est. Uniuersum
stratum eius versasti .i. sensualitatem rationi
repugnare permisisti. et hoc in infirmitate
eius hominis .i. quando adam infirmatus est
preuaricando. Sciens autem homo se pati hoc
propter peccatum. gustat se et dicat. Ego
dixi domine miserere mei. sana animam
meam quia peccaui tibi. Nota quod ille
versiculus cantatur in tercia. quia fide et opera-
tione trinitatis sanatur anima a peccatis.
Inimici mei. x ps. Ubi deus ipse
agit de passione sua. que secundum
egenum fuit. qui dicat. Beatus qui intelli-
git super egenum et pauperem. Sed inimi-
ci mei qui viderunt populum post me ire
dixerunt mala .i. falsa mihi. Hec. scilicet
quando morietur. et hoc dicunt quia tediosus
erat eis et grauis ad videndum. Ti-
mebat etiam ne ipsi perderet locum et
gentem. et peribit nomen eius. ut non sit

de eo fama. Et nō qͥ dicūt. morietur
et pibit nomē ei⁹. qr videtes eū
mori sciebant se in eo falso sperasse
ꝑpli ut illi mali dicūt. Hec de xpō
specialit dcā sūt. Sz eciā de mēbris
dici pnt. Nā et hodie fit tribu
latio ut nomē xpi extinguat. Sz xp
mortē suā ⁊ suoꝝ magis creuit
eccīa. Vnde. Nisi granū frumē
ti cadēs in tra mortuū fuerit. ipꝫ
solū manet. si aūt mortuū fuerit
multū fructū affert. Et alibi. Si
gulariter sū ego donec transeam.
**Et si ingrediebat ut videret
vana loqbat cor ei⁹: cōgrega
uit iniqtatē sibi.** Et si ingre
diebat. qͥ dicat. nō solū apti inimi
ci. sz eciā q̄ simulabat se amicos
dixerūt mala. Et hoc est. Et si i
grediebat aliqͥs ut iudas qd̾ erat
ut videt .i. exploraret. Hic eciā
de subintroductis falsis frīb⁹ ait
aplus. Qui subintroierūt explo
rare libtatē nr̄am vana .i. ficta
loqbat cor ei⁹. cōgregauit pctīs
calūpniā. iniqtatē quā ibi debēt
deponē ⁊ hoc sibi .i. ad malū suū
Au⁹ qa sibi nocet nō michi. Et cū itro
iuit ut videret Egrediebatu-
Egrediebatur foras. ⁊ loq
foras: et loqba- bat ī idipm
tur in idipsum. Egrediebat
Cas de sinu veritatis vl' de amicicia
quā simulabat foras .i. ad ɔ̄rios.
Vl' ut fieret apt⁹ inimicus. Ecce
malus est ingressus ⁊ malus egressus
Et loqbat in idipm .i. vanitates
.i. falsa ⁊ vana. Adūsū me qͥ.

Adūsū me susurrabāt dicat
oēs inimici mei: adūsū nō mō
me cogitabāt mala mi. ingredi
entes. sz oēs inimici mei cū soleāt
pauci eē auctores scelerū. adūsū
me susurrabāt in aurib⁹ inuicem
murmurādo. Nō eīn audēt ɔsilia
detegē. qui socij sūt in scelē. Vel
ita distingue lr̄am. Egrediebat
⁊ loqbat. nec mutat̾ sensus. Seqͥt
in idipsū .i. in vno ɔsilio oēs ini
mici mei adūsū me susurrabat. Si
et adūsū me cogitabāt mala. Dico mala
q̄s apl'⁹ alio inueniret. Dico mala
in scelerū qd̾ intēdūt. cū pon⁹ sibi
mala eent. Tande. Verbū iniquū
Verbū iniquū ɔstitue- ɔstitue
rūt adūsū me: nūqd q̄ rūt ad
dormit nō adiciet ut re- usū me
surgat. .i. expedit ut vn⁹ mori
atur p pplo. Et si eū dimittis. nō
es amicus cesaris. Isti sūt mali co
loni. q̄ occisis seruis delibeāt occi
dē filiū ꝑrisfamilias dicētes. Veni
amus eū et hebim⁹ ei⁹ hēditatē.
Ipsi ita. Sz nūqd qui habꝫ ptatē
ponendi. nōne lꝫ ⁊ resumendi eā.
Et hoc est. Nūqd ei qui dormit.
nō quidē mortu⁹ est. necate vl' in
tus ut putatis sz sponte dormi
tus ut putatis sz sponte dormi-
cito euigilatur⁹. nō adiciet ut re
surgat. Et nō qd̾ aūt. dormit. qa
sicut de latē dormientis adē q̄ erat
forma futuri. sūpta est costa de q̄
forta est eua. ita dormiuit xpus in
sopno mortis. ut de latē dormie
tis. de q̄ pfluxerūt sāguis ⁊ aqua
q̄ sūt nr̄e redemptionis sacramenta formaret

ei sponsa ecclesia. Etenim ho
pacis mee in quo speraui qui
edebat panes meos: magni
ficauit sr me supplantatione.
Etenim qi dicat. Et vn decimo
illa: Ex traditore. Etenim homo
vl ita iunge. Vbi inquam gstitue
rut. qr etia ho q intigit mecu ma
nu in parapside. p que eis illa o
portunitas dat crucifigedi me. Et
hoc est. Etenim ho pacis mee. s.
iudas. Ecce pphia de osculo quo
tradidit eu in quo speraui. vt visu
est. Vl speraui scdm qd meruerat.
Vl in quo speraui in mebris. qr alij
fides sperabat in illu aliqd. qr tal
videbat vt ceteri. Dic a in paupi
bus dixit se xps esurire. Et q ede
bat panes meos. Ecce pphia de
buccella q eu dns designauit. Vl
edebat panes meos. i. doctria mi
alijs. magnificauit a. magnificari
fecit sr me supplantatione. i. deceptione
Vl sm alia lram aplificauit sr me
calcaneu. i. erexit pede vt me deicere.

Tu at dne miserere Cet.
mei: et resuscita me vt retri
buam eis. Tu at dne miserere
mei. Ia ps vbi agit de resurrec
tioe. q est gla egrin ad gfirman
du spem fideliu. qi dicat. Illi ita.
Tu at dne miserere mei q su egre
nus et paup. Hoc qr xps vt homo
petit. qui vt dns facit. qd petit.
miserere mei a in hoc. s. resuscita
me a retribuam eis. In ho puniti vt
dispgant. In futuro vt dapnet.
Qd ei dispsi sut p mudu. ad

amonitione est. nondu ad dapna
tione. Qd vo facies In h. em — Remi

In hoc cognoui qm cognoui
voluisti me: qm no gau qm vo
debit inimicus meus sr me. Iusti
me a. qd sp placui tibi. cognoui.
qm no gaudebit inimicus meus sup
me a. qd me resuscitabis. vn non — Aug
gaudebut. Gauisi ei st de morte
s erubuerut de resurrectioe. Vel
ita. In hoc qm no gaudebit inimi
cus meus sup me. i. qm resuscitasti
me. cognoui qm voluisti me. i. di
ligis me. In hoc ei qd resuscitat
apparet pris dilcio. Me at. Ih

Me at pp innocentiam affinat
suscepisti: et gfirmasti me qd orat.
in cospectu tuo ieternu. me aut
pp innocentia. i. qr sine pcto su. sus
cepisti in resurrectioe. et gfirsti
gla ipassibilitatis et imortalitatis.
Vn dr. Mors illi vlt no dnabit
gfirmasti etia dando noie qd est
sup oe nomen. Cofirmasti dico
in cospectu tuo meti. In cospectu
hoim etia ad tempus infirmasti
me pius. Bndictus. Ih est lau — Cas

Bndictus dns ds israel a sclo et in sclm dusio expo
culu: fiat fiat. sita passioe
et resurrectione. Suscepisti. cofir
masti. Vn laus f. Et ho. est. Bn
dictus sit dns cui debet dulia. ds
cui debet latria. De9 dico isrl:
i. videntiu se. q no st iudei. s nos — Aug
q sumus minor filius in fide. s tpe
cui seruit maior. s. pplus iudaycus
maior tpe. Iudei em st capsarij
·i· pplis minor

uirĩ. q̃ nobis codices portãt. nos at
istĩ. aliter putassent pagani ficta q̃
ex ipso uł de xpo dicunt in ecclia.
ſ; uincuntur testimonio inimicoꝝ. Bñ
dictꝰ dñs a sclo ⁊ in sclm .i. ex q̃
oĩa cepta sũt ãtmundani ⁊ usq; in
sclm futurũ. ubi oĩa eterna st̃. fiat
fiat. Geminatio ista ondit hoc ab
Ieron oĩbꝰ eẽ faciendũ. Pro fiat fiat. in
hebreo scribit amen amẽ. Qđ aqla uẽ
sꝰ dr̃ theoꝰ pr̃ius librũ psalterij finiri.
Quemadmodũ desiderat ceruꝰ
ad fontes aqrũ. Titulꝰ in
finẽ pš dauid. intellẽs uł itellcũ
Cas filijs chore. Chore sicut supdixi
caluaria inṫpretat̃. q̃ fuit locꝰ dñi
ce passionis q̃ in caluaria fcã est.
Aug Filij g̃o chore sũt filij calui .i. xpi
Ieron in caluo helyzeo psignati. Cũ ei
helyzeus ascendẽt de iherico in be-
thel. egressi st̃ de bethel q̃dragita
duo pueri irridẽtes helyzeũ et di-
centes. Ascende calue ascẽde calue
Ieron tũc iussit helyzeus duos vrsos
exire de saltu. a quibꝰ pueri sũt
interfecti. Ita et xps cũ ascendẽt
in bethel .i. cũ assũpta carne ueni
ret ad synagogã. q̃ prius erãt domꝰ
Aug dei. qđ sonat bethel. irrisꝰ est a
puulis. ascende calue ascẽde calue
clamãtibꝰ .i. a iudeis pueili fa-
tuitate clamãtibꝰ. Tolle tolle c̃
cifige eũ. q̃ deuoratur a duobus
vrsis .i. a dyabolo et ãgelis eiꝰ
Ieron uł a tyto ⁊ vespasiano. q̃s dñs
ad destructionẽ iudeoꝝ misit qua
dragesimo scdo ãno pꝰ xpi resur-
rectionẽ. sicut illi pueri q̃dragita
duo fuerũt a duobꝰ bestijs deuo
rati. Filij chore sũt q̃ tropheũ xpi
.i. signũ crucis in fronte cordis et
corporis susceperũt. q̃bꝰ attribuitur
pš iste. Et est sensꝰ tituli. Intel
lectꝰ huiꝰ pš. dirigẽs nos in finẽ
.i. in xpm. cõuenit filijs chore .i. crucis
q̃ in caluaria fuit. Uł scdm aliã
litterã q̃ est in itellcũ ⁊ subauditur
pš. Ita pš iste dirigẽs nos in finẽ
cõuenit filijs chore .i. in itellcũ .i. ut
spũalit̃ itelligãt. Conuenit enĩ hic
pš oĩ xpiano. q̃ flãma diuĩe carita
tis accendit̃. de q̃ re .i. de caritate
dei hic pš primꝰ est. sequunt̃ at̃ duo
alij .s. lxxxiij. Qm̃ dilcã. et. Cxxi.
.s. Letatus sum. Et est pš iste q̃ trist
cias scli. ne nos a deo retrahat.
Ubi est uox fidelis deũ desiderant
q̃ renũciat uicijs ⁊ ad fontẽ bap
tismi tendit. Uł qui exhaustis ui
cijs ad cõteplationẽ dei ascendit.
q̃ exq̃sito ceruũ exẽplo desideriũ
suũ ondit. cui obuiat maloꝝ in
sultatio. S; ne tristicia scli aĩm in
desperationẽ uł tediũ trahẽt. pꝰea
cõsolat̃ aĩam suã. Interdũ monet
ne scli tristicie q̃ij retrahat a scõ de
siderio. Modꝰ. Triptitꝰ est pš. Pro
diuĩe desideriũ huiꝰ fidelis dẽ ad
deũ. Scđo agit de cõturbacõibꝰ q̃ q̃s
To cõfortat se spũalit̃ spe dei i. Pro
tristis es ⁊c. Unde g̃o desideriũ suũ aut
Quemadmodũ desiderat ceruꝰ
ad fontes aqꝝ: ita desi
derat aĩa mea ad te d̃s. Que
admodũ desiderat ceruꝰ ad fontes
aqꝝ ⁊c. Et cõuenit hec uox catheu-

minis. et etiã oĩb9 fidelib9 adhuc
pegrinãtib9. quẽadmodũ desideãt
&c. Cerre exq̃sita cerui silitudo. Na
sic̃ alias multas ꝓprietates ceru9
fideli ɔferat᷑. ob hãc velut excelle-
tiorẽ et expssiorẽ hic in ɔpatiõe
adducit᷑. Ceru9 eñ senio grauatq̃
excrescẽtib9 pilis atq̃ cornibus
serpentẽ haurit narib9. q̊ hausto
veneno estuat. Vñ fontẽ arden-
tissiẽ ad bibendũ desiderat. quo
hausto. cornua ⁊ pilos deponit.
q̊d fideli itẽ ɔueit ⁊ cathecumio
et ꝑfco. ƺ diuso mõ. Cathecumio
eñ hec de ceruo ita adaptat᷑. sili-
tudo. Na sicut ceru9 tracto ser-
pente estuas fontẽ q̃rit vt estũ
extinguat. ita cathecuminus veneno
vicioꝝ a tira extinctoꝝ se estuãe
agnosces. fontẽ baptismi deside-
rat. vbi vicioꝝ pilos atq̃ supbie
cornua deponit ⁊ sic reiuuenescit
factus nouus hõ. Pfecto aũt hoc mõ
ɔueit. Na sicut ceru9 trahit ser-
pentẽ ⁊ tractũ ꝑimit. q̊ intẽpto
fontẽ causa bibendi q̃rit. Ita fi-
delis ɔsũptis in se vicijs ⁊ pctĩs
fontẽ ɔtẽplacõis desiderat. vbi re-
ficiat᷑. Vterq̃ tñ ⁊ cathecuminus
et ꝑfectus ad fontẽ tendit eũdẽ. s.
xpm̃ q̊ est fons aq̃rũ viuentiũ.
Et hoc est. Quẽadmodũ ceru9
tracto serpẽte desiderãt venĩe ad
fontes aquaꝝ. vt reiuuenescat.
ita desiderat aĩa mea ad te de9.
dicit cathecuminus. Vl' ita vt per-
fecto ɔueiat. Qadmodũ ceru9
ꝑempto serpẽte desiderat venĩe

ad fontes aq̃ꝝ. ita ɔsũptis vicijs
desiderat ardẽti desiderio amplꝰ
q̃ aũ aĩa mea venĩe ad te deus.
Nota q̃ hic agit de cathecumis
fontẽ baptismi petẽtib9. Jõ hic
ps in sabbõ pasche ⁊ pẽthecostes
cãtat᷑. cũ sacramentũ baptismi ce-
lebrat᷑. Quiã võ etiã de ꝑfectis
deũ videre cupiẽtib9 agit᷑. in obseq-
is mortuoꝝ cãtat᷑. Qd eñ aũ desi-
derauerint tũc hñt. Sitiuit. Hic
Sitiuit aĩa mea ad deũ viuũ.
deũ fortẽ viuũ. qũ ve- desideriũ
niã ⁊ appebo aũ fa- siẽ. g̊a
ciẽ dei. potẽrit ceru9 desiderãe
fontẽ intelligi cã bibendi vl' la-
uãdi ondit. q2 marie cã bibendi
fontẽ desiderat. q̊ dicat. Deside-
rat ad te aĩa mea. Sitiuit mꝰ
et olim. nõ mõ. ꝑmũ aĩa mea
ad te de9 fontẽ vl' fortẽ. i. xpm̃. q̊
fons est aquaꝝ irriguus. vñ oĩa
bona fluũt. viuũ nõ ad mortua
simulachra gẽtiũ. Et q̊d sitiuit:
venĩe ⁊ apparẽ. Et hoc est. qũ
veniã. q̊ dicat. Cupio dissolui.
q2 sitio in pegrinatõe. sitio in
cursu. satiabor in aduentu. Sed
qũ veniã:· Hoc io ait. q2 q̊d citꝰ
est deo. tardũ est hoĩs desiderio.
⁊ appebo. q2 ⁊ tũc nos appebim9
q̊ nõ latem9 aũ facie dei. q2 tũc
videbim9 eũ sicuti est. Talis aũt
ceru9 dũ currit patit᷑ ɔsultates.
Vñ seq̃tur. Fuerũt in lacime
Fuerũt m lacime mee mee. q̊
panes die ac nocte: dũ dicit.
d᷑ m cotidie vbi ẽ d̃s tu9? In sino

apparebo. In via autem fuerunt mihi lacri-
me die .i. in prosperis quando iste despi-
Aug cit. ac nocte .i. in adversis. Et hee la-
crime non fuerunt mihi amaritudo vel
Cas perempcio sed panes .i. refectio. quia
afflictionibus eruditur christianus. Cau-
sa vero harum lacrimarum est insultatio
iugis pravorum. Dum scilicet dum dicitur qui mihi
sunt lacrime. dum .i. quia dicitur mihi cotidie. cum
Aug eorum deos digito ostendit. ubi est deus tuus.

Hec recordatus sum et effudi in me animam meam: quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum dei.

Hec recorda-
tus sum vel meditatus sum. quia dicitur. Impii
querunt. ubi est deus tuus. Et dum hoc
querunt: ego etiam sum meditatus per omnia
visibilia hec. scilicet ubi est deus meus. quia
visibilia mundi per fenestras sen-
suum collustravi ut per ea invisibilem
creatorem agnoscerem. Et non tantum per
illa visibilia. sed per animam meam quesivi
deum ut per ea. scilicet exteriora. et animam
meam invisibilia dei invenirem. Et hoc est.
Et effudi animam meam .i. ad attingen-
dum et intelligendum deum dilatavi
animam meam. quia relictis illis exteriori-
bus instrumentis sensuum corporalium sub-
iacentibus. ad seipsum redit animus
meus. et cepit se contemplari ut videat
se in se. ut noverit se apud se. ut
intelligat an aliquid sit tale deus ipsius
Citra intellectus tytuli. Sed quia nec in ex-
terioribus nec in anima deum invenit. quia
hec variabilia invariabilis deus ex-
cedit. Addit. Super me. quasi. Dilata-
vi animam meam ad intelligendum super
seipsam. Si enim in se maneret anima

se non excederet. deum non videret quod vult
est. Sed quare hoc feci. quoniam hoc modo
transibo. Vel ingrediar in locum tab-
ernaculi admirabilis usque ad domum dei.
Tabernaculum dei in terra fideles sunt.
in quibus iste tam multa miratur. scilicet quod
in corpore non regnat peccatum. sed est arma
iusticie. et quod anima obedit deo et to-
lerat aspera et tendit in altum. et hoc.
Transit etiam hoc et pervenit mente usque
ad domum dei celestem et stupet. Et hoc
est. Ideo effudi animam meam. quoniam modo
transibo vel ingrediar per collustrationem
et contemplationem in locum tabernaculi
admirabilis .i. in presente ecclesiam. que est
quedam species et ymago future iherusalem.
que dum videtur apostolus illa desiderat.
et apostolus in ista gemit. Ideo dicit
Ingrediar in locum tabernaculi. quia
ex loco tabernaculi huius aliquis que-
rens deum errat. Ego dico pervenire
mente usque ad domum dei. non captus
desideriis huius seculi. quo ad secretum
domus dei pervenis. In voce exul

In voce exultationis et confessionis: sonus epulantis.

De-
votis etiam ei festi-
nitate sonat
nescio quid canorum et dulce cordi. un-
impletur. sicut cervus ad fontes aquarum
et mulcetur. Dicitur. Et confessionis .i. lau-
dis eterne quam ab angelis deo decantatur. Et dicitur
vero sonat ei mira suavitas. quibus modo
hoc a filii festa colencium. quibus modo cum
cant cum domos symphonias con-
tue. Dico. In voce exultationis .i. sonus
et confessionis .i. sonus epulantis .i. sonus
tium epulantium .i. de eterna refectione
gaudentium. Vel que confessio est sonus

epulantis. Non mutatur sensus. Aliter
ab illo loco. Hec recordatus. qui di
cat: Ita mi superatum. et hec superata
Amb° recordatus sum et effudi in me animam
meam .i. letatus sum pre gaudio. liquefacta
est anima mea. et hoc in me. non exte
gestit. sed in se corrupta redditur. Com
punctio eius alia leticie. alia doloris
Quare ita gaudebam? Quoniam transi
bo in locum tabernaculi admirabilis
usque ad domum dei .i. per cogito. quod et
si deum visibiliter non videam modo. tamen per
ecclesiam in qua sunt admirabiles facti
ad celestem iherusalem pervenio. Ego dico
exiens in voce exultacionis et confessio
nis que est sonus epulantis .i. captus
suavitate laudis angelice que sus
cipitur mente. Quare tristis es etc.
Quare tristis es anima mea: et quare conturbas me. Redit post ubi agitur de contur
bacionibus quibus
Aug confortat animam sensualem spe dei.
qui dicat. Transivi hic usque ad domum
dei. sed quia perstrepit mundus. caro gravat
animam. comparans hec tristia illis io
cundis. ait. Quare tristis es? Vel
ita continua. Ecce transivi usque ad
domum dei. gaude o anima mea. cum iocundum
videas. cum de deo non dubites qui pre
sente. Quare tristis es et quare conturbas
me iterum. quia si investigas nil est in
mundo. quare hoc debeas. Spera in deo
Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei et deus meus. qui dicat
anima. iocon
turbo
quia ibi non sum. quo per transitum rapta
sum. et quia hic gravior inquietat. potius
spera iterum in deo. Ecce salutare

remedium. Spera quoniam adhuc. et si non
modo plene. tamen in futuro confitebor
illi in re. Nondum ei ex omni parte sum
salvus. sed confitebor in spe. Quid?
Quoniam ipse est salutare etc. Vel ita Cas
spera et sperare potes. quoniam adhuc in
pena confitebor illi. et de peccatis penitenciam
agam ut tibi non obsistam. Illi inquam
confitebor qui est salutare. a quo .s. non
a me est salus mi. Salutare dico
vultus mei .i. ex forma nostra quam as Cas
sumpsit. Qui est deus meus .i. creator
meus Ad meipsum. vel a meipso.
Ad meipsum anima mea. Iste quasi
conturbata est. propterea memor ero tui
de terra iordanis. Dicit ex
tris et hermoniim a monte modico se esse
conturbaciones. ex deo at
tione earum. unde in eo est ei spes. Et
hoc est. Ad meipsum vel a meipso. Aug
qui dicat anima mea est tristis. sed
ad meipsum vel a me ipso conturbata
est anima mea: Ad me turbatur anima
que ad deum reficitur. Non est in firmi
tas vel spes in me. ideo numquam presu
mam de me. sed sperabo in deo. Ecce Cas
quod supra corrigebat animam ad condicio
nem hominis reversus dicit hic animam a se
conturbari. que in carnis vicia cecidit
tranquilla permanet. Ecce ex qua
diversitate constat homo. Propterea quia. Aug
dicat. ad me turbat anima. propterea
propter conturbaciones anime memor ero tui Cas
domine .i. festino ad te qui excludis
omnia mala. Ecce remedium quod evacu
at tribulaciones. Unde vero .i. per que
fit memor dei. subdit de terra iordanis
nis. In iordane qui interpretatur descen

sio dñe baptisma ꝯsecrauit. in q°
humiliati lauatur. ⁊ fiunt tra fruc-
tifera. q̄ reddit fructū tricesimū
Aug⁹ sexagesimū. c͠tesimū. Descende
q°. ut eleueris. Et est. Memor ero
tui de tra iordanis. s. de baptis-
mo ubi est pctōꝝ remissio. i. q̄r
in baptismo pctā remisisti. et
humiliasti et trā fructiferā me fe-
Cas cisti. hoꝝ memor mal' nō turbat.
et meōr ero tui de hermoniim. s.
a monte modico. Hermon pu⁹
mōs est iuxta iordanē ⁊ int'ptat'.
anathematizatio. Anathematiza
te q°. displicendo tibi ut placeas
deo. Anathematiza etiā dyabolū
Aug⁹ abrenuntiando ei. Et est sensus.
Memor ero tui de tra iordanis
⁊ hermoniim a monte modico. i.
q̄r fecisti me m̄ displicē ⁊ dya!o
abrenuntiare. et in v͠tutib⁹ altū ⁊
tū humile. q̄r nō in supbis. sed in
humilib⁹ memoria dei est. Et nota
ꝯgruā v͠boꝝ ꝯiunctionē. s. iorda
nis ⁊ hermoniī a mōte modico.
Nemo ei currit ad remissionē
pctōꝝ q̄ ad iordanē n̄ qui sibi
displicet. ⁊ q̄ se fatet' pctōrē q°d
notat hermoniim. Et nemo ꝯfi-
tet' se pctōrē nisi se humiliet. q°d no-
tat' in modico. Abyssus q̄ dicat
Aug⁹. Ieron Abissus abissum Decet ut sum
inuocat: in voce ca- memor. Ca
tharactaꝝ tuaꝝ. ad h° abyssus
abissū inuocat. i. ewangeliū ⁊ lex
ꝯcordat. et hec inuocatio fit ī voce
Ieron. catharactaꝝ tuaꝝ. i. p doctrinā
ꝓphaꝝ ⁊ aploꝝ. a quib⁹ fluenta

dei manat. Vn̄ bene dicunt' catha
ractē. Ad liām eī catharacte sunt os- Ieron
tia fluminꝝ vn̄ aqua fluit. Et ideo
etiā meōr ero tui. q̄r Oīa excelsa
Omnia excelsa tua tua ⁊ fluctꝰ
et fluctus tui sup tui q̄ erant
me transierunt. sup me. i.
maior ⁊ minor pena q̄ supabat
me. sic t'isierūt. i. t'isibunt. ꝑteritū
p futuro ponit ꝓphetica c͠titudine.
Ideo etiā meōr ero tui. q̄r In die. i.
In die mandauit ꝑspīs. mandauit
dns miaꝫ suā: et uit sup me
nocte cāticū eius. i. p̄cepit dn̄o
ferre mala q°d est miā q̄ flagellat
oēm filiū quē recipit. et in nocte
i. in adu͠sis mādauit cāticū ei⁹. i.
p̄cepit exultaē in ihū xp̄o. Vnde
aplūs. In tribulacoib⁹ gaudentes.
Et ꝓpter hec oīa oro in aduersis.
Et h°. est Apud me orō deo vite
Apud me orō deo mee. Vel' ita
vite mee: dicā deo ab illo loco
susceptor me⁹ es. Abyssus. Ipse
memor dei admirās quō oīa tunc
ad deū etiā hoīes. alter alterū d' eo
Abyssus. q̄ debeo eē meōr ꝙ abyssus
abissū inuocat. i. h° hoīem ad deū
vocat dū aliqd vitatis p̄dicat. q̄r
h° abyssus d'. q̄r neutrius illoꝝ. s.
vocātis vl' vocati cor sciri pt. Pro
fundū enī est ⁊ iscrutabile cor hoīs.
Vn̄. Accedet h° ad cor altū. Et ali
bi. Homo est. et q̄s cognoscet eū.
Vocat homo hoīem. ⁊ hoc nō in
sua voce. s. catharactaꝝ tuaꝝ. i.
in voce sps sci ei diuinitꝰ imissa.
de q̄ ꝓfluūt aque salientes in vitā

ctiā. Vl' abyssus d' duo iudicia dei
.i. pmū et sc̄dm qb' iste tīet. Vn
alibi. A iudicijs eī tuis timui.
q' dicat. Turbata est aīa mea et
hūiliatus sū. qz abyssus .i. iudiciū
qd' ītulit deus hoī peccati. vnde est
nob' hic labor et mors. īuocat ab-
yssū .i. ondit aliud iudiciū q° mali
dapnabunt'. Si eī ita seuere eū pu-
niuit in pnti. qd' īpenitētib' in
futuro faciet. Hoc timuit iste dicēs
ad meipm aīa mea turbata est
et io hūilis est qz timet iudiciā
Per duo iudicia turbat' iustū. et
hoc in voce cataractarū tuarū.
.i. p doctrinā pdicatoꝝ tuoꝝ hec
hoib' denunciantiū. qd' inde patz.
q' oīa excelsa tua. vl' oēs suspen-
siones tuas. Alia lrā .i. futura
mala q̄ minaris et fluctus tui .i.
dolores q̄s iā sentio in te trāsie-
runt sup me .i. modo me premunt.
Quorū alterū de pmo. Alterū de
futuro iudicio in est. Sz quo acerbi-
ora st' mala. eo dulcior erit mīa.
Mīa in die .i. in psps mandauit
dns mīaz suā .i. docet mīaz suā .s.
q' liberat de tribulacōe. In qeto
eī tpe discit'. lex dei q̄ pmittit mi-
sericordiā liberacōis. Sz nō declāt
illā mīaz .i. fructū eius nī ī nocte
aduersitatis. Vn hic d'. Et ī nocte
.i. in aduersit declārit. Alia lrā .i.
in aduersit fructus eius declātur. Tūc
eī sbueit et verū pbat deus qd' die
mandauit. Vn̄ speciosa mīa ī tpe
tribulacōis. sicut nubes pluuie
in tpe siccitatis. Ergo vt formica

discē debemus in psps et colligē
vn̄ viuamus in aduersitate. For-
mica eī p estate colligit qd' p
hyeme eī psit. ita tu in psps
disce mīaz hoc .i. mīa dei sunt
cturbacōes. Apud me. qz et cū Aug
vndiqz sint mala. qd' g° agis in
hac pegrinacōe. Dico t' oro est
m in hijs cturbacōib'. Et h' oro
est apud me .i. intus habeo qd' offe-
rā. Non de longinquo afferā thu-
ra et aromata. nō de grege vitulū
vl' arietē. In me est vn̄ deū pla-
cē. nō ex me qro. Eme oro fit
deo vite mee .i. q̄ dat vitā. Oro
āt sine elemosina et ieiunio ianis ē
Justicia eī hoīs est in hac vita ie-
iuniū. et elemosina est oro. q̄ hijs
duab' alis volat ad deū. Dicam
deo susceptor meus es. qz p baptismū Cas
suscepisti me ī pria tua collocādū. g°

Quare oblitus es mei: et
quare ctristatus incedo dū af-
fligit me inimicus. Quare oblitus
es mei. dū differt pmissa. et h' est Aug Cas
labor oblitus videt'. Et est. Quare
oblitus es mei: Quare nc pateris
me hijs miserijs vexari. Videbat Cas
iste q̄ sit dulcedo prie et pericula
mūdi. horrebat. et qre ctristatus
s'm sensū carnis. q̄ horret has dif-
ficultates ītedo ad te. Io ctristatus
dū .i. qz affligit me teptādo. tribu-
lādo inimicus .s. dyabolus. qre tristis Aug
incedo. dū habūdante iniqtate et
refrigescit caritas multorū.

Dū cfrīgūt' ossa mea: exprobra-
uerūt mi q̄ tribulāt me inimici

mei. Dũ ꝯfringuntur. Ita affligit
inimicꝫ. dũ .i. cꝫ ꝯfringũt ossa mea.
Q̃ia ecia fortes ecclie cedunt scandal'.
Cas Pñã. q̃i. ossa frangũtur. dũ vitꝫ pacie
affligit. ꝛ tepescit qd' irridet mali.
Vñ sꝫ. Et eciã exprobrauerunt m̃ q̃
tribulant me inimici mei hoc mõ
exprobrauerũt. Dũ dicunt m̃ p sin
Dũ dicunt m̃ p gulos dies. Hꝯ
singulos dies: maxiẽ in tẽpta
vbi est de9 tuus. coĩb9 ecclie d̃
fidelib9. Qd dicũt. Vbi est. Hꝯ
Aug est exprobratio illa. vbi est ds tu9:
q̃i. vel nullꝫ est. vl' de te nõ curat
Et si curet liberet te si potest. Ip̃a
ita. sed tu Quare tristis es aĩa
Quare tristis es mea. vl' ita
aĩa mea: et quare cõtinua. Hꝯ
conturbas me. m̃ dicũt. Et
qꝫ ꝓp hec aĩa mea turbata est ad
me. Qd ei suadeã n̄ qd' et sup s.
q̃re tristis es aĩa mea ꝛ q̃re con
turbas me. Repetita ꝯsolacio
est q̃ tribulacoes frequẽtes. sed ne
dicas. Ideo turbo qꝫ hic mala pa
cior. pocius. Spera in deo. qui
Spera in deo qm̃ ad adhuc cõ
huc ꝯfitebor illi: salu fitebor
tare vultꝫ mei ꝛ ds meꝰ. illi ĩ futõ
vl' nũc. Qd. Qd ipse salutare
Aug vultꝫ mei ꝛ de9 me9. Dicit h' ipsã
ꝯfessione ꝛ repetit spei ꝯfirmatione.

Iudica me de9 ꝛ discerne cam
meã de gẽte nõ scã. Titulꝫ
in fine ps dd'. Ꝑ dauid h' itelligi'
eccliã q̃ est corp9 xpi. q̃ hic gemit
int' zizania .i. int' malos. habẽs
cũ eis multa cõia .s. nasci. mori.

ꝓspa et adũsa. parcẽ. bellũ. salute
pestẽ. tñ quib9 tñ nõ habet cõem
causã meritorũ. et iõ petit in futuro
ab eis separi. Et est ps iste tercĩ
in fine est dauid .i. corpis xpi. qd'
h' lõr. Et est ps iste cõn pressuras
scli. ne et ipse nos retrahat a deo.
Intẽcioẽ monet ne in pssuris de
ficiam9. Modus. Bipartitꝫ est ps.
Pmo ꝯqrit' de cõmixtioẽ malorũ
et pcatur' separi. 2o agit de leticia
finali q̃ erit in fine scli. pro qua
laudat in tribulacoẽ. ibi. Et introibo.
Vides g° nũc malos cũ bonis cor
pe voles ab eis nũc separi. ut aiõ
et in futuro eciã loco. exclamat.

Iudica me ds ꝛ discer
ne causã meã de gente
non scã: ab hoĩe iniq° ꝛ dolo
so erue me. Iudica me de9 nũc
et in futõ separando a mal'. Iste
vides miqꝫ. nõ timet dapnatoris
iudiciũ. Ideo ait. Iudica q̃i. ꝯ q̃
timeo iudiciũ qꝫ nouĩ mãm tuã.
Nõ metuo vltorẽ. qꝫ agnosco m̃
dultorẽ. Timẽ posse si districte
mecũ agẽs. Sꝫ nõ intres in iudi
ciũ cũ seruo tuo dñe. mĩa tua op9
est m̃. Nã si iudiciũ exhibueris si
mĩa: q° ibo. Si iniq̃tate obseruia
ueris: q̃s sustinebit. In mĩa g' tua
sperandũ est. et huiꝰ ꝯfessio'ĩ iustã
dũ. vñ iudicij metꝫ tollit'. ul' miti
gat'. vt metũ pene super spes glẽ
Qd. Oĩs tñ homo iudiciũ horret. Qd
eĩ faciet virgula deserti. vbi ꝯtũt'.
cedr9 padisi: Et h' interim discne
si nõ locũ saltẽ causã meã .i. meã

meita. q̄ sunt tā vite de gente non
sca. tū quia in est par infirmitas s(ed)
dispar gracia. et desiderium .s. ab hoīe
iniquo et doloso. Hec est gens nō sca.
Iniquus est q̄ aperte mala facit. Do-
losus q̄ occulte. Erue me hic in
pn̄ti ne ab eis hic corrumpar. Vel
de futuro totum pt accipi sic. Iudica
me deus. Hec dicendo nō petit pe-
sua discuti qd' periculosum est. q̄a
astri nō sunt munda in ospectu eius.
et in angelis reperit prauitatē. sed
causam suē retributionis ab impijs
separi. ut hedis positis ad sinis-
tram. ipse sit cum electis in dextera. Vn̄
addit. Et discerne causam meā de gente
nō sca. qd' exponendo subdit. s. ab
hoīe iniquo et doloso erue me in
iudicio. Gens nō sca est iniquus
et dolosus. a quibus in iudicio separat.
**Quia tu es deus fortitudo
mea: quare me repulisti. et quare
tristis incedo dum affligit me
inimicus.** Quia tu es. q̄ erue
me. q̄a tu es deus fortitudo mea.
nō in arrogo fortitudine q̄ opus
est inter hec scandala. quare g. me
repulisti secundum qd' videt. Quīat.
tū deus sit eius fortitudo. quare nō vi-
det repelli. desiderantes eī putat se
repulsum. id ē. qz nō statim habet qd'
optat. Et quare tristis. id ē. tristis
sū et si nō vincit. vel i. saltem pei-
clitat. i. pericula patitur. Incedo. cau-
sa tristitiē querit iste q̄ est peccatum. sicut
cā letitiē est iusticia. Vn̄ ysaias
ait. Deum flatum ego feci ppter peccatū
modicum. qd' contristaui illum. sic enim.

i. pro peccato punit deus. Ideo tristis
dum i. qz affligit me in temptationibus
hic in pn̄ti. qd' nō ibi faciet i. in fu-
turo. inimicus. Vt at excludat inimicus.
**Emitte lucē tuā et veritatē
tuā: ipsa me deduxerunt et ad-
duxerunt in montē sanctum tuum et in
tabernacula tua.** Emitte ad
iudicandum. hoc id ē orat. qz xpo ad-
ueniente ad iudicium tollet oīs tris-
titia a sanctis. lucē tuā et veritatē tuā
i. xpm̄. lux enim mundi et veritas patris
est xps. qui veniens in primo aduentu
nō discernit causam meliorum. et in 2o.
eruet ab iniquo inimico et doloso
qz mittet angelos separatores. q̄ sepa-
rabunt triticum a paleis et zyzanijs.
Vt colligant de regno suo oīa scan-
dala. Emitte. et ita erit. qz eciā iam
pignus habemus. qz iam ipsa i. lux et
veritas me deduxerunt a peccatis. et
adduxerunt in montem sanctum tuum i.
in ecclesiam presentem. q̄ eadem est et tab-
naculum. Vn̄ sequitur Et in tabernacula
tua. q̄ sunt militantium et peregrinantium
quamdiu enim sumus in corpore peregrina-
mur a dño. adusque dya''' militantes
**Et introibo ad altare dei:
ad deum qui letificat iuuentu-
tē meā.** Et introibo. Hic pl's
ubi agit de leticia finali pro qua
laudat deum in tribulatione qui sup
tristis erat. Vn̄ et se confortat. q̄-
dicat. Deduxisti in tabernaculum ubi
nos positi hoc speramus. qd' etiam in-
tribo de monte sco eius .s. de sca eccia
ad altare dei .s. ad illud invisibile
altare celestis ierusalem q̄ nō accedit.

aliqs iniuste. Cum uero accedit ponti.
in holocaustu diuino igne totus suc
census. Ad qd introibo sicut potifex
ad sca scorum solus intrabat. Nota
qr ad altare missam celebraturus sa-
cerdos accedes ait. Introibo et c.
Desiderio eni et amore superioris et
inuisibil altaris hoc uisibile adire
cu modestia debet. etiam no tradu
ca petiturus. ut xpi celsitudinem
humilis sequitur. Quod sit illud altare
exponit dices. Ad deu. s. introibo. q
letificat iuuentute mea. i. nouitate
mea. q am gtristauit vetustate. Et io.
Confitebor tibi in cythara
deus deus meus: qre tristis es aia
mea et qre conturbas me. Confi
tebor t in cythara. Cythara ab
inferiori sonat sicut psalteriu a su
Aug peiori. Qui g precepta dei facit
et no patit. in psalterio cfitetur.
Qui g facit et patit. qd est ex inferioi
na. in cythara cfitet. Et est sensus
Confitebor t in cythara ds ds meus
i. gras agam t in tribulacoibus. Qui
Cas sup dixit. Tristis incedo. Ecce iste
sup tristis de mal sli. de bono i
tellectu sibi gaudiu facit. Sed qre
tristis es et c. Vel ita inge. Quia
cfitebor. g qre tristis es aia mea:
Aug Hoc dicit qi wlt ea erige ad melio
ra. Vel forsan qr no pt vitare oia
pecca. timet. Difficile eni pugnata
vita inuenitur. cu ille iudicat q no
uit ad liqdu et pure iudicare. qa
et si tam pbabil vita est int hoies
ut no habeat qd eam repheudant
iuste. iuenit tu in hoie qd reprehe
dat deus. qd nec illeipe q iudicat deus
est forte videt. Hoc times aia
cturbat. Vn sbdit. Et qre gtur
bas me idem frequenter et vehem
ter psuadet tristicia huius sli fugie
da. q paciam et caritate et spem ex
tinguit. et tota vita cfudit. Sequit.
Spera in deo qm adhuc co
fitebor illi: salutare vultus mei
et deus meus. Spera in deo no
in te. Quod eni es in te: Quid e
de te: Ille sit sanitas vite q suste
pit vulnera p te. et potes sperare
qm adhuc cfitebor illi. Qd illi
cfitebers: hoc. tu es salutare vul
tus mei. qr tu me sanabis. et de
meus q me creasti. Eger ad te lo
quor. agnosco medicu. no me iacto
sanu. Vn alibi. Ego dixi dne miser
re mei. sana aiam mea qr pecca
tibi. Hec vox firmior tuta est. Ta
tu vigilate in opibus bonis. tangite
psalteriu obediendo. tangite cytha
ra passiones tolerando. Frange
esurienti panem tuum inqt ysaias.
Ne putes ieiuniu sufficere sine e
lemosina et oroe. Ieiuniu te casti
gat. s alios no reficit. Fructuose
erunt angustie tue si alteri pstiterit
latitudine. aliqs g das qd t deme
gasti. Qm multos eni paupes sa
ginare pt intermissu hodie pran
diu. Ita g ieiuna ut alio mandu
cante pandisse te gaudeas. Hilare
eni datore diligit deus. Si prand
tristis dederis. et pane q merito
perdidisti. ergo ex aio fac t in isti
oronibus. qm celeiter accipiunt orones

bene operantium. Et hec est iustitia
hominis in hac vita. ieiunium. eleo
sina et oratio. Si vis orationem tuam vo
lare ad deum. fac illi duas alas.
ieiunium et elemosinam quibus volet ad
deum. Tales nos inveniat ut sicut
ipsos nos inveniat lux dei et veritas
dei. cum venerit liberare nos a morte.
qui iam venit subire pro nobis mortem.
Deus auribus nostris audivi
mus. Titulus in finem. Psalmus
filiis chore ad intellectum. Sciendum
est quia in veteri testamento multis
et habundanter contulit deus bona
temporalia tamen rudibus et ad serviendum
alliciendis et paucos affligi permi
sit. In novo autem testamento econtra
paucis fidelium florem mundialium re
rum apponit et multis subtrahit et
affligi permittit. castigans eos tamquam
filios. ut sunt filii chore id est passio
nis. Et dicitur alia bona esse querenda
que non sunt omnia mala id est spiritualia et
etiam que figurantur per illa temporalia que
populo rudi data sunt. Unde bene in titu
lo ponitur ad intellectum. Et est sensus
tytuli. Psalmus iste dirigens nos in
finem id est in christum. cantatur vel attribuitur
filiis chore id est passionis scilicet sanctis nostris
quorum vox est hic ad intellectum
id est ut intelligant. cum nostros videt
relinquere subtrahendo temporalia et af
fligi permittendo. cum patres aliquos
invenerit in manu valida. et eis
apposuerit temporalia. quod ideo facit deus
id est ad temporalia non audit. ut ab eo
desideretur etiam et hec non amet.
Hoc ergo intelligentes non sic queratur

sibi fieri sicut rudibus factum est. Ille
prophetia gressit ut crederet. istis ad
visa infert ut futura querat. et tamen
sciat per temporalia eorum figurari sua
spiritualia. Et est iste psalmus confortatio
infirmorum. Intentio monet ad con
temptum terrenorum et appetitum celestium.
Modus. Triptitus est psalmus. Primo
distinguit beneficia omnes que anti
quis patribus data sunt in mundo. et que
perfectis dabuntur in celo. Secundo enumerat
mala que hic ferunt boni non tamen obli
ti dei. ibi Nunc autem repulisti. Tertio
precatur auxilium. ut hic afflictis tempore re
surrectionis christus subveniat. ibi. Exsur
ge quare. Prophetia ergo in persona marti
rum ut magis sit mirum reliquos pa
tres sanctos. recolit preterita dicens. Cas
Deus auribus nostris audi
vimus: patres nostri annun
ciaverunt nobis. Deus. Primo
dicit deus. quod facere solet aliquis leto vel
graviter afflictus. auribus nostris audivi
mus id est discretione rationis intelleximus. cum
patres docerent nos. ideo dicit. audivimus
ut maior fides sit rei ne putetur
ambigua. a quibus audistis: patres non
iuvenes. ut videatur verum nostri quia
suus. non in vetera diceret. annunciave
runt nobis id est tulerunt. Quod. Opus
Opus quod operatus es. quod operatus es.
es in diebus eorum: Et si supra operatus
in diebus antiquis. dicit. tamen opere
operari dicitur quia aliquod signum novitatis
ostenditur. Ideo dicit hic. Opus quod operatus es.
ut est eductio de egipto. et in terra
promissionis inductio in diebus eorum et id est
in diebus antiquis operatus es opus hoc. scilicet

Ps. xliij.

Aug.

Manus tua gentes disperdidit
et plantasti eos: afflixisti po-
pulos et expulisti eos. Manus
tua. Vel ita. Opus qd operatus es
in diebus eorum. Hoc non mutatur. Et
etiam qd operatus es in diebus antiquis.
Sicut est creatio celi et terre. que omnia
Aug spiritualiter implentur in nobis. Manus
exequitur opus qd fecit in diebus prim
Manus tua .i. potestas disperdidit mor-
te et aliis modis gentes terre promis-
sionis .s. amorreum. eueum. etheum et
alios. et plantasti eos .s. patres. et hoc
non facile. primo afflixisti populos qui
ibi erant. qui aliter non cederent quia
fortes erant. et expulisti eos a terra
promissionis. Tu fecisti hec. Nec enim
Nec enim in gladio suo in gladio
possederunt terram: et brachium suo pos-
eorum non saluauit eos. sederunt
terram. Hoc ideo dicit. quia forsitan putarent
fortes. et brachium .i. robur eorum non
saluauit eos. quasi nec per se ha-
buerunt terram. nec per se sunt saluati.
Sed dextera tua et brachium
tuum et illuminatio vultus tui:
quoniam complacuisti in eis. Sed dex-
tera tua .i. potentia tua saluauit eos
et brachium tuum .i. filius. et illuminatio
vultus tui .i. propitiatio presentie tue. Ideo
enim talibus signis eis affuit deus ut
presens intelligeretur. quia nobis non ostendit
deus hic presentiam suam in effectu miraculi.
Presentia quippe eius facie ad faciem
videbimus. Et hoc non mirum fuit
sed quoniam complacuisti in eis. aliis .i. sic
egisti cum eis ut aliis placeres in eis
ut quia eos attenderet. diceret. deus cum illis est.

Vel secundum aliam litteram que est. Complacuit
tibi in illis .i. complacuit tibi ut illis pro-
liis hec faceres. Aliter ab illo loco. Sed
dexteram tua .i. bonus successus que eis
dedisti et brachium tuum .i. fortitudo
quam eis dedisti et illuminatio vultus
tui .i. sapiens consilium a te eis datum.
saluauit eos. qd totum fecisti. quia
placuit tibi in eis .i. ex beniuolen-
tia tua. Et Tu ipse qui hoc illis
Tu es ipse rex meus fecisti. et
et deus meus: qui mandas rex meus
das salutes iacob. quem solebant
me regem. et deus meus quem soles seruien-
re. Ideo dicit deus ne dubites de deo
xpo .i. cum xps de quo loquor sit deus. Et
nota quia idem deus est nunc et tempore. tempora
vero variata sunt. auctor vero non mutatur.
Tu dico qui mandas qui per alium non per
te salutes corporales iacob .i. illis
antiquis. per creaturam ei subiectam visi-
tas illis. non per te .i. per tuam essentiam.
qd reseruatur in resurrectione iustis.
In te inimicos nostros ventila-
bimus cornu: et in nomine tuo sper-
nemus insurgentes in nobis. In te
inimicos. quasi dicat. qd illis tu tempo-
raliter fecisti. hoc nobis spiritualiter in iudicio
facies. Vnde afflicti se consolantur et re-
sumunt animum. Et hoc est. in te ini-
micos nostros. quasi. sicut illos inimi-
cos eorum et nos in te inimicos nostros
ventilabimus sicut paleam a grano
separantes cornu .i. fortitudine. et
in nomine tuo .i. per hoc qd dicimur a te
tuo regno spernemus in futuro. quia tunc
non valebunt ledere nos maligni spiritus
insurgentes nunc in nobis. Non dico in te.

Non ei in arcu Non enim &c.
meo sperabo: et gladi(us) vel merito hoc
me(us) non saluabit me. nobis facies.
non enim in arcu meo sperabo. ut nec
patres sperauerunt in suo. et gladius meus
non saluabit me. Arcus quo minus valet
Cas in bello. minor virtus hominis intelligitur.
Gladius qui in bello plus credit in
bello vale. maior virtus hominis est. Iste
Aug vero in neutro sperat. Saluasti enim
Saluasti enim nos de nob. i. sal-
affligentibus nos: et nobis presenti
odientes nos confudisti. pro futuro
ponit. Adeo enim certum est quod futurum sit
ut quod fuit. non potest non fuisse. de af-
fligentibus nos ab inmundis spiritibus qui
hic affligunt et odientes nos confudisti.
i. confudes qui dampnabuntur. Et tunc In
In deo laudabimur deo laudi
Aug tota die: et in nomine tuo bimur. Non
confitebimur in seculum. arrogant
isti sibi de gloria per futuram que insistet.
Cas Non etiam preterita prodita pro futuris ac-
cipienda. Laudabimur dico tota die
i. in perpetuitate que non est interpola-
ta noctibus. sed tota dies est. et confi-
tebimur. i. laudabimus te quod est gloria
eorum in seculum q. sine fine. Unde in secula
seculorum laudabunt te. Et hoc est in nomine
tuo. quod est ihesus. s. saluator. s. quia ex
omnibus eruisti me. Vel ita ab i. loco.
Saluasti enim et le. hoc de presenti qui dicat
gladius meus non saluabit me. sed tu
quia in hoc seculo saluasti nos de affli-
gentibus nos. ne nos traherent post se
et odientes nos confudisti. i. eos qui nos
oderunt pudere fecisti. Et ideo tunc in deo
laudabimur tota die. et in nomine tuo

confitebimur in seculum. Hoc non mutatur.
Nunc autem repulisti et confu-
disti nos: et non egredieris in
virtutibus nostris. Nunc autem. i. tempus
ubi enumerat mala que hic ferunt boni.
non tamen obliti dei. qui dicat. Hec vere Aug
sunt futura illa a patribus audita. nunc
autem. s. in medio temporis. quod est inter illorum
preteritum et nostrum futurum. repulisti
nos. Hoc dicunt quia differtur promissio
dum hic magis habitur obprobrio. et confu-
disti nos. non in conscientia. sed in facie Aug
hominum. Et non quod hic exaggerant mala Cas.
sua. ut beniuolentiam iudicis impetrent.
Hoc ideo fecit deus. ut doceret hec sperne-
re et etiam querere. Hoc est intellectus tytuli.
ad quem mittuntur filii chore. Et ideo
etiam fecit ut appareat an gratis
colatur deus a quo gratis est homo saluatus.
Non est pro terrenis colendus deus. vel quia
filia huius terrenum sit daturus sed pro
eternis. Sed ne cogites etiam carnaliter
forte dicens. Ideo colo eum quia dabit mihi
villam. non tamen temporale. corrupta adhuc
geris mente. Amore enim casto non co-
lis eum. mercedem vis habere in futuro
seculo. quam hic necesse est ut relinquas. Mu-
tare vis voluptatem carnalem. non amputa-
re. Noli ergo talia sperare a deo
danda. qualia hic iubet contempnere. Hoc
sperabant iudei qui in futuro hec temporalia
multiplicata sibi reddi expectant.
Ut ierusalem auream. et huiusmodi. Ille vero
ita deum colit. laudabilis non est. si-
cut non laudatur in illo ieiunium qui
ad luxuriosam cenam seruat ventrem
suum. Hoc est ieiunium non continentie
sed luxurie. Gratis itaque coli deus

debet. nō ꝑ aliud ab eo. et nō egre-
dieris deus eminenter. Non egrediens
dico ultra o deus. sicut olim iudeis
faciebas in uirtutibus. i. in exercitibus.
vel in exterioribus nostris. et ꝑ hoc inua-
lidi sumus contra inimicos. Auertisti nos
Avertisti nos retrorsum Exequitur
post inimicos nostros: et qui. quasi conclusi
oderunt nos diripiebant sibi. i. expulsi
fuerunt. Auertisti nos retrorsum post inimi-
cos nostros. quia illi victores et nos victi
et dicit hoc pro deficientibus a fide. Unde sequitur:
Et qui oderunt nos diripiebant nos sibi
Au9 i. ad castra iniquitatis sue attrahebant.
Dedisti nos tanquam o- Dedisti
Cas ues escarum: et in genti- nos. Hic dicit
bus dispersisti nos. quia omnia ꝑmitta-
te dei fiunt. i. quia deus dat tanquam oues es-
carum. nō fetus. i. que ad escas sunt. nō ad
Au9 fetus spiritualium operum ꝑlangit eos. qui
sic sunt passi. ut in corpus gentium uerte-
rentur. qui ab eis manducati. et in gentibus
dispersisti nos. Vel ita ab illo loco.
Auertisti nos. Et agit de persistentibus
qui tamen furori persecutorum fugiendo quasi
cedunt. Et hoc est Auertisti nos retror-
Cas sum post inimicos nostros. Auerti enim est hos-
tem fugere secundum illud. Si uos persecuti
fuerint in una ciuitate fugite in a-
liam. et qui oderunt nos diripiebant nos
sibi. Hoc fugatis. contigit ut ca-
dant in predam. quia hostibus nequeunt
resistere. Dedisti nos persistentes in
fide tanquam oues escarum. Hic diuisim martires
notat. i. diuisa genera mortium. Alij enim
fuerunt esca feris. Alij traditi genti-
bus in seruitutem. Unde dicit. Tanquam oues
escarum. Ubi notatur crudelis mactatio

et in gentibus dispersisti nos. Hic persecucio
Vendidisti populum tuum In cōmutatio
sine precio: et nō fuit multitu-
do in commutacionibus eorum. Vendi-
disti populum tuum. i. martires nō ditui-
alienigenis et hoc sine precio. Videlicet
eis quos dedisti. sed nō quos accepisti. quia
nullus acquiritur. quod sit ad probatione
vel ad correctionem. Unde sequitur: Et non
fuit multitudo in commutacionibus eorum.
Nam vel nullus pro eis acquiritur. vel si quos
acquirit. pauci tamen sunt. Vel secundum aliam litteram
et nō fuit multitudo in iubilacionibus
eorum. quia tempore persecucionis nō congregabantur
ut iubilarent deo. ut fit in pace.
Posuisti nos obprobrium vici-
nis nostris: subsannacionem et de-
risum hys qui sunt in circuitu nostro.
Posuisti qui dicat propter diuina causa
turpia patimur. quia posuisti nos qui
fixos in hoc obprobrium uicinis nostris
i. iam iam contendis. Grauis afflictio
est que a uicinis ingeritur. quia nō transi-
torie dicit. quod a circumstantibus irrogatur.
et posuisti nos subsannationem que
fit contracto naso. Vel contemptum alia
littera et derisum qui fit ore. Derisus est
vox confusa leticie. insultationem immo-
derata hylaritate denuncians. Contemp-
tus est abiecta uilitas. hys qui in circui-
tu nostro. et magis nobiscum sunt.
Posuisti nos in similitudinem
gentibus: commotionem capitis
in populis. Posuisti nos. s. genti-
bus in similitudine. ut de nobis formam
maledictionis super alios sumant dicen-
tes. sic pereas ut laurentius vel hyppoli-
Vel posuisti nos gentibus in similitudine

Cas .i. apposuisti nos gentibus in similitudinem
xpi. In similitudine xpi appositi sunt
gentibus. quia eos comparibus penis af-
Aug fecerunt. et posuisti nos in populis in
commotione capitis .i. ad insultandum
nob. ut in xpo insultauerunt in pas-
sione mouentes capita sua. Tota die
Tota die uerecundia mea uerecundi-
contra me est: et confusio a mea
faciei mee cooperuit me. quia me e.
ul' coram me. Grauius uerecundia ondit
quod permanet tota die et hoc erat quia sanctos
ul' coram sanctis .i. ante oculos sanctorum. quia quos
ipsos sciebat sibi insultare uidebat
ul' contra se non d. ee .i. contra hoc quod bonus
erat. quia non fecerat unde uerecundari deberet.
Describens autem uerecundiam subdit. Confu-
sio faciei mee cooperuit me. Quodam
quasi pallio confusionis uultum d. oppressum
ul' opertum. dum nube sanguinea facies
inflammata rutilat. Nec tamen dicit coopu-
it me non uultum solum. sed totius corporis
etiam indicauit horrorem. Et hec confu-
sio procedit A uoce exprobrantis .i. in-
A uoce exprobrantis et insultantis. et
obloquentis: a facie inimici obloquentis
inimici et persequentis. .i. crimen
imponentis. Exprobrare enim est in fa-
cie maledicere. Obloqui est absenti
detrahere et dolose mordere. Quis autem sit
exprobrans et obloquens subdit. A facie
.i. ab instantia inimici odio insultantis. et
persequentis in actu. Et Hec omnia.
Hec omnia uenerunt qui non separati
sumus nos. nec obliti sumus sed sic ueniebant
te: et inique non egimus tur si nos
in testamento tuo. quia non erant
in nobis pro culpa. Venerunt dico ut

ferre ul' torrere. nec obliti sumus te.
quia intelligimus contis colendum te propter te
Certe quanta firmitas martirum fuit.
et unque. qui dicat. quo non obliti Aug
sumus: quia inique non egimus in testamento
tuo .i. in lege cuius precepta seruamus
Vel in testamento tuo .i. in pacto quod cum
pepigimus tecum in baptismo. Et cor meum
Et non recessit retro cor .i. meum
meum: et declinasti semitas non reces-
tas nostras a uia tua. sit. ita quod
retro iret. s. desperando de bonitate dei. Cas
Et si ei recedendo descenderat aliquando a
contemplatione ueritatis ul' deitatis. non
tamen retroiuit. Et ideo non d. simpliciter non
recessit. sed addidit retro. Et dum sic Aug
in angusta uia ambulauimus. tu decli-
nasti .i. tulisti semitas nostras a ui-
a tua. Remittere ei me erant in pros-
peritatibus et uoluptatibus seculi. sed tu-
listi eas de uia tua et ondisti artam
uiam tuam que ducit ad uitam. Ideo
declinasti Quoniam humiliasti nos in
Quoniam humiliasti nos in loco afflic-
loco afflictionis: et co tionis .i. in Cas
operuit nos umbra mortis. mundo. ubi
nascitur corruptio et perditio. exalta-
bit autem in loco fortitudinis .s. in futuro.
Vel ita. Et declinasti semitas nostras a
uia tua .i. opera nostra de lege tua pe-
de fecisti. Via non mutatur. Vel ita
ut legatur non ibi et non declinasti .i. non
permisisti declinare et demare semitas
nostras .i. opera nostra a uia tua .i. a lege Iero.
Ideo non declinasti. Quoniam humiliasti nos
in loco afflictionis. Hec non mutatur.
Et cooperuit nos umbra mortis .i. ho-
mines per ignorantiam ueritatis morte

tes. et alios ad sue mortis tenebras
Cas trahentes. Vl' hec mortalitas umbra mortis est. vel aliter mors est dampnatio. cum dicat

Si obliti sumus nomen dei nostri: et si expandimus manus nostras ad deum alienum. Si obliti sumus.

Cas Ecce iste est intellectus filiorum chore. qui propter hec omnia mala non obliviscuntur deum scientes quod deus requiret ista. quasi dicat non sumus obliti te. quia si obliti sumus te &c. Vl' sic iunge. Non sumus obliti. sed si obliti sumus nomen dei nostri. et si expandimus manus nostras ad deum alienum.
Cas Ad literam despectio orationis ostendit. que tensis manibus tunc efficitur. quam fiducie recepit. Vl' per manus opera intelliguntur. Et est. Si expandimus
Aug manus nostras ad deum alienum. i. si nos cum operibus pro idolo vovimus. Nonne deus requiret ista. s.

Nonne deus requiret ista: ipse enim novit abscondita cordis.

manifesta faciet. quasi dicat
Cas Grave est apud deum in sua religione peccare. quod pondere acute punitionis ostendit. vel hec manifesta requiret. quia etiam occulta. Ipse enim novit
Cas abscondita cordis. s. quod corde magis religio geritur. quam devotione corporis.
Aug Et non quod ait novit. nosse dicitur deus quod a te fecit nosse. Unde ad abraham ait. Nunc cognovi quod timeas deum i. te et alios cognoscere feci. Novit enim deus quod requirit. i. ita nosse dicitur quod requirere. s. non modo propter se sed etiam propter te. s. quod facit ut tu invenias te et ut ei gratias agas qui fecit te. ut in petro actum est. quem probavit quod posset

Quoniam propter te mortificamur tota die: estimati sumus sicut oves occisionis.

Quoniam propter te. quasi dicat que sunt illa abscondita: hec ecce. quoniam mortificamur tota die longis passionibus et hoc propter te. non pro criminibus nostris. sed ut fides tua gentibus augeatur. Et hoc quod propter te mortificamur est de illis absconditis. Quod enim morimur videt homo. sed tamen non nisi deus. estimati sumus sicut oves occisionis. i. sine aliqua reluctatione occisi. Vl' ita legitur usque huc. Cum propter te mortificamur. hactenus dixerunt. quod non sunt obliti hic petunt perseverantiam. quia non sumus obliti et ut perseveremus. Exurge quare dormis.

Exurge quare obdormis domine: exurge et ne repellas in finem.

quoniam propter te mortificamur tota die. estimati sumus sicut oves occisionis non mutatur sensus verborum horum. Exurge. Tertia pars. ubi petunt auxilium ut hic afflicti. tempore resurrectionis subveniat. quasi dicat. Nos tanta patimur. sed ut non deficiamus exurge i. conforta stantes. Ideo dico exurge quia obdormis domine i. negligere videris. hic videtur dum differt quod exoptat. Et quare hoc: Et si nescimus. tu scis quare. Ita vel pro culpa est. vel pro utilitate est. Et si pro culpa est utinam abeeet. sed si pro utilitate utinam adeeet. Et exurge in reducendo deficientes. et ne repellas in fine. Et si hic repellis non in fine hoc. frigus

Quare faciem tuam avertis: oblivisceris inopie nostre et tribulationis nostre.

Quare faciem tuam avertis. Quibus predictis. duo alia reddit. quasi dicat. quosdam repellis. quia faciem

tuã auitis .i. cogitatione tuã eis sb
trahis. Obdormis quibusdam qui
gemunt de mal'. q2 oblivisceris to-
pie nr̃e .i. nõ das spm̃ fortitu-
dis sine q° inopes sum9 ⁊ tribula-
cois nr̃e. q2 eã nõ mitigas. Et h°.
qre. Quasi nesciam9 nos. ß ingrati-
m9. q2 nõ ri iuste ⁊ pie facis. Et
nõ. q2 h° dicere nõ est qrela. sed pia
supplicatio puri cordis. Qm̃ au
Qm̃ humiliata est in tis faciẽ
pulvere aia nr̃a: agluti tuã. qm̃
natus e in tra venter nr̃. sbtrta
cogitacoe tua. aia nr̃a humiliata est
in pulvere .i. in cogitacoe vl' cog-
nitoe mundanorum. q pulvei cpan-
da sr. et venter nr̃ .i. sensualitas
conglutinatus est in tra .i. inheret
trenis. ⁊ cũ ita sit vere .i. nũ ita
indigeam9 auxilio Exurge .i.
Exurge dñe adi fac surgere
uua nos: ⁊ redime a trenis ad
nos ꝑ nomẽ tuũ. celestia. et
adiuua nos erectos ⁊ redime nos
.i. libera nos adiutos. ut sim metu
sim9. et hoc totũ ꝑ nomen tuũ.
.i. gratis nõ ꝑ mito nr̃o. Vl' ita
ab illo loco. Qm̃ humiliata. Facti
mrẽs qrũ vox h' est sup orauerunt
et licet d's exaudire differat. tũ
p9 morã audicois nõ desperat. ß
ptinuat oroẽm ⁊ tinere sup se sp̃so
aiam pctõr memoria cruciat. h' .i.
more penitentiũ. Cinis naqz et
ciliciũ sr arma penitentiũ. Unde
tpe qdragesimali cinis aspgitur
sup capita penitentiũ ⁊ ob humil.
et fragil' cdicois memoria. Et h° est.

Nõ debes oblivisci. Qm̃ aia nr̃a
hoc est in pulvere .i. cine sup nos
sp̃so ad penitentiã cpuncti sum9. et
conglutinatus est in tra venter nr̃.
.i. adhesit tre venter ut sit pstratus
.i. q tota corporis effusioe tendunt.
Hoc at dicendo summã humilitatem
ondit. Nã at gemina tre affligit
habz quo plus humiliet. Qui võ sic
sic humiliat. ut et venter tre heat.
nõ habz ultra quo humiliet. Expri-
mit g° iste nimiã humiliationem
ut q2 iã venit ad summũ. iã assit
dei miseratio. Vl' ita. Jõ ne ob
liviscaris. Qm̃ aia nr̃a humiliata
est in pulvere .i. ꝓ hijs q sr pulvis.
Nã. Nõ solũ ꝓ nob' oram9 ß etiã
ꝓ hijs q facile cedunt illicitis mo-
tib9 ⁊ herent trenis. Unde sr. Et
cglutinatus est in tra venter nr̃ .i.
carnales heserunt trenis ⁊ ꝓ hijs
humiliam' ⁊ oram9. Exurge dñe
adiuua nos. Hic sine vbo dormi-
tionis ponitur exurge. qd ptinet ad
xpi resurrectione. in q est spes oĩm
fideliũ. in q humana destruit capti-
uitas. ꝑ quã etiã sum9 adiuti ⁊
liberati. Nã ita humiliati sum9.
ita exurge a morte o dñe xpe ⁊
ꝑ hoc adiuua nos ⁊ redime nos
a captiuitate ⁊ hoc ꝑ nom tuũ.
Aliter totũ ab illo loco. Exurge
qre. Ubi sci mrẽs orant ut xps
resurgat ꝑ fide in gentib9. q2 ⁊ si
sciunt xpm nõ dormire ⁊ sibi resur-
rexisse. orant tñ resurgere ꝑ fidem
nõ sibi ß gentib9 que putant mor-
tuũ. In ei ⁊ illi crederet resurrexis

se credentes in eum non persequerentur. sed et
ipsi crederent. quia dicitur. Tota die
mortificamur. Et ut hec finiantur.
Exurge per fidem in gentibus. quia tu o
domine obdormis non nobis. sed gentibus.
que non credunt. Et hoc quare. Exurge
repetit ex affectu et ne repellas in
finem. Si enim surgit in gentibus. cessat
persecutio. Quare enim avertis faciem tuam
quasi non assis. sicut videtur dum differt
subvenire. et quare oblivisceris. quasi obli-
tus sis tempore nostre. cum consuevisti
subvenire et tribulacionis nostre. cuius
semper es clemens inspector. Ideo ne
obliviscaris. Quoniam anima nostra humilia
ta est. ut te invocemus in auxilium.
in pulvere. id est inter manus pulveris. Pul-
vis enim nos persequitur. id est mali de quibus
dicitur. Non sic impii non sic. sed tamquam pul-
vis quem proicit ventus a facie terre.
Et conglutinatus est in terra venter
noster. Plangit hic quod sunt carnales. id est veteri
et heserunt. id est consenserunt malis. Sed
ut hec finiantur. exurge gentibus per
fidem. quibus a persecucione cessantibus
etiam qui terre heserant. eruti et peniten-
tes reddantur corpori Christi. Unde sequitur.
Et sic adiuva nos et redime nos
de manu gentium. Propter nomen
tuum. non propter meritum nostrum.

Eructavit cor meum verbum
bonum. Titulus. In finem
pro hiis qui commutabuntur. filiis chore
ad intellectum. canticum pro dilecto. Agit
hic de sanctis nupciis sponsi et sponse
id est Christi et ecclesie. scilicet regis et plebis.
salvatoris et salvatorum. Unde et hoc
carmen dicitur epythalamium. id est laus

thalami. quia laus sponsi et sponse
hic cantatur. Solet enim in nupciis
ad honorem sponsi et sponse quedam
carmina cantari. que dicuntur epythala-
mia. id est laudes thalami. Similia
cantat in hiis nupciis propheta. In
nupciis namque istis prophete et apostoli et a-
oces sancti tympanis et cytharis et a-
liis modis cum exultacione sancta gda-
inat. Unde prestat auditor harum
nupciarum copulam in thalamo virginis
fecit deus genitum. quando verbum caro factum est
et humana natura divine unita et sponso
sponsa nostra caritate. post eciam immortali-
tate coniuncta. Et est sensus tituli. Pre-
hic subaudi. tendens in finem. id est in consu-
macionem. scriptus est filiis chore. id est
Christi ad intellectum tanti misterii. tanti
decoris. scilicet coniunctionis Christi et ecclesie.
Et est canticum. quia hic est exultacio pro
electis. Psalmus dico habitus pro hiis
qui commutantur de veteri homine in novum.
Et pro dilecto. id est Christo. De quo pater. Hic est
filius meus dilectus. Hic enim describitur pro
quibus commutabuntur. Et laus sponsi et
sponse hic cantatur. Vel ita. ut non sibi
audiatur psalmus. Canticum istud tendens in
finem habitum pro hiis qui commutabuntur
id est pro commutandis. et pro dilecto id est pro co-
mutate. scilicet sponso et sponsa scribitur fili-
is chore ad intellectum. id est ut intelligant
et retineant tantum misterium. Intencione
monet ad laudem sponsi et sponse. Mo-
dus. Triptitus est processus. Primo propheta celes-
tibus epulis saginatus proemia dei se-
cretum eructuaturum premittit. Secundo incipit
de laude sponsi laudans eum quantum ad deifor-
mitatem. a forma. a potestate. a iudicio

ab ornatu. ibi Speciosus &c. Prima laus
sponsi cantatur sublimissimus. Item quedam
formis. a forma. a gla. ab amicia
bus. et ple. ibi. Audi filia. Propheta g.
qui ad has nuptias intimitti desiderans
xliiij ut sibi capiatur. se velle sponso cantare ait.
Eructavit cor meum ver-
bum bonum: dico ego o
Aug pera mea regi. Cor meum. i.
mens mea intus plena eructavit.
qui de pleno verbum bonum. i. ymnum deo
Jero sicut qui blasphemat malum verbum
eructuat. Inter ei propheta satur lau
de deo eructuat. et illum ymnum regi
cantare volebat. Unde sequitur. Dico ego
Aug opera. i. dicere gestio opera mea regi
i. ad laude eius. quia ex eo habeo opera
dicitur. hinc prosequitur. Hanc ei predicatione
Cas quam mente grepat regi dicere gestie
bat. Ne vero tu aliquid a se putes
dicere. calamo se scribe grepat a spiritu
ei sancto regit. Et hoc est Lingua mea
Lingua mea est calamus scribe
calamus scribe: i. spiritus sancti velo
velociter scribentis. citer scribentis
quia dixit et facta sunt. Vel ideo dicitur velo
citer scribentis ut notetur vita prophete
qui non sub cruciatu humano cogi
tat. quod de archano divinitatis ali
is divulgat. Vel calamo grepat
linguam suam. ut per hoc intelligatur
Aug scripsisse quod dicit. Et est Lingua
mea calamus scribe. quia que dico
et scribo velociter scribo. quia cito venit.
Speciosus forma Hanc sequitur quod scribo.
pre filiis hominum: diffusa est
gratia in labiis tuis: propterea
benedixit te deus in eternum. Specio

sus forma. Tertius versus ubi incipit de lau Cas
de sponsi quam promiserat. Prius lau
dans eum a forma. Cui quasi intromissus
ad sponsum de laude eius cantat. spe
ciosus sponsus forma. quia immunis a
peccato pre filiis hominum. Est utique Aug
homo et cum ipse sit homo. et non est
tamen ut quilibet homo. et ideo ut eum in suo
genere commendaret. non ait hic per angelos Jero
quos etiam excellit. sed dicit pre filiis hominum
contra illos qui putantes eum purum hominem
dicunt in ysaya propheta. Vidimus eum
non habentem speciem neque decorem. Et
quia non sufficit pulchritudo sine
sapientia et eloquentia addit. Et dif
fusa est gratia in labiis tuis. quia lex Aug
per moysen data est. sed per ihesum christum
gratia et veritas facta est. que gratia peccata
dissolvit. In labiis tuis dicit. quia co Cas
loquente mundus gratiam reconciliationis
accepit. Postea quam a primo versu usque
huc dicta sunt. et in persona prophete
leguntur. sicut et sequentia. Augustinus tamen
et theodorus dicunt quod quidam personam
patris putabat hoc dicere licet ma Jero
gis superstitiose quam vere. non conside
rantes textum totum. ubi sunt quedam que
non conveniunt patri. Arbitrantur autem Jero
illi ex persona patris hec intelligi sic.
Commendat pater christum secundum utramque
naturam. Et prius secundum naturam divinam
dicens. Cor meum eructuat verbum bo
num. quia non de extrinseco coniugio ge Aug
nui. sed de corde. sicut homo generat
consilium suum de corde. antequam sciat quod
factum est consilium. Consilium vero patris
filius est. que autem omnia creata pater ex
se genuit. Et est sensus. Cor meum

Ieron

eructuat v̄bū bonū .i. ex plenitudie
mea et secreta eēntia genui v̄bū
.i. filiū qui d' v̄bū. qz p eū notꝰ ē
pr̄. qd v̄bū d' bonū. qz dei filius
in nā sua bonꝰ est solus cū pre
et spū sc̄o. Unde. Nemo bonꝰ n̄
solus deꝰ. Est etiā bonū hoc v̄bū.
qz p eū oīa bona fc̄a st̄. Sed. Dico
.i. v̄bū pfero. Ide hoc d' qd pus
direxat. Sz addit. opa mea regi.
vbi in xp̄o v̄bo oīa opa dei ee d'.
Unū alibi. Qd fcm̄ est. ī ip̄o vita
erat. vt nichil sit in ope. qd non
pus fuit in ꝯsilio. Et est. Dico
ego opa mea regi .i. v̄bū etinaliꝰ
gigno. cū quo ⁊ in quo oīa dispo
no anq̄ sint in ope. De hoc v̄bo
alibi d'. Sel' locutꝰ est deꝰ. Idem
v̄bū vocat linguā dicēs. Lingua
mea. qͣ dicat. nō solū dispono oīa
cū eo. sz etiā p eū loq̄r. Et hoc est
ipse est lingua mea. Et h̄ ē etiā
calamꝰ meꝰ scribe. Apta ꝯparatio ē.
Ut eni scriba nil sine calamo. nec
calamꝰ sine scriba opatur. sic coo
pantur pr̄ et filiꝰ. Et nō qz nō sono
q̄ tnsit ꝯpat v̄bū. sz scripto qd ma
net. vt ondat filiū coetinū pr̄i.
Scribe dico velocit' scribētis. qa
nō vnū p9 aliud. sz oīa sil' in vno
v̄bo etino pr̄ disposuit. Speciosꝰ
Sup pr̄ ꝯmēdauit filiū sc̄dm dīui
nā naturā. h̄ sc̄dm huānā qͣ dicat.
Genitꝰ est filiꝰ sc̄dm qd deꝰ de mea
eēntia ⁊ ipse idem sc̄dm qd hō est
speciosꝰ forma pre filijs hoīm. Et
diffusa est grā in labijs tuis. hec

Aug9

nō mutatur. Ꝓtea bndixit. p̄ora

dixit ꝓphā ex psona dei pr̄is. hec ex
sua. Accomodatius ei videt' hoc
accipi ex psona ꝓphē q̄ ex psona
pr̄is. qz mutacōes psonarꝫ repeti
ne ⁊ oīno ex ꝓuiso inueniūt in
sc̄is scripturarꝫ libris. D'. g. ꝓphā
in sua psona. Ꝓtea .i. ꝓp̄ ꝯtinui
q̄ regnū celorꝫ dat. cū olim tīa ꝯ
tet. bndixit te hoiem deꝰ inetinū
dando tibi regnū. cuiꝰ regni non
erit finis Accinge. Hic laudat

Accinge gladio tuo: super femur tuum potentissime.

eū a ptāte. qͣ dicat. Et tu tal' Accin
gē. a sili pugnaturi. Accingūt enī
pugnaturi. precingūt ministraturi.
succingūtur ituri. Gladio. quo ipse
diuidit etiā filiū a pr̄e. et nurū
a socru .i. v̄bo dei q̄ ⁊ ipse hostes
strauit. vt sapson madibula azini
inimicos supauit. De hoc gladio
d'. dn̄s in euāg°. nō veni mittē pa
cē sz gladiū. Sup femur tuū .i. sup
carnē tuā. femur eī huāne ꝓpagi
est seminariū. p qd ꝯgrue caro ac
cipit'. o potētissie. hoc subdit. vt
etiā sc̄dm carnē q̄ p femur accip. rene
redē heas. potētissie dico Specie

Specie tua et pulchritudine tua: intende prospere procede et regna.

tua ⁊ pulchritudine tua. Hic distinguit .i. sc̄dm huānitatē et dīui
tatē. Species ei refert' ad huānitatē in q̄
mundo apparuit. pulchritudo ad
deitatē q̄ oīa decora st̄. ⁊ mter
.i. hoiem penitē misericorꝰ respice.
Vel' ita. ⁊ accipit' p eodē species et
pulchritudo. s. p iusticia dei. q̄ di

tat. Attinge .i. actiatus intende .i. ho-
mine misericorditer inspice. et hoc
spe tua et pulchritudine tua .i. ex
iusticia tua qui sponsus es et pulcher.
Prospere .i. liberans hominem procede de
utero virginis ut sponsus de thalamo. Cas
Vel prospere procede ab hiis victis
ad alios vincendos. et regna .i. in
fide hominum tua potentia ostende. qui
semper in te regnavisti. Dico procede et regna
Propter veritatem et mansuetudinem. Et hoc
mansuetudinem et iusticiam: et
deducet te mirabiliter dextera
tua. Propter veritatem .i. propter hoc
quod per te et tuos veritatem doces que falsi-
tatem destruit inimicum. et propter mansue-
tudinem .i. quia mansuetus es ferendo
malos. ut et qui pro inimicis oravit
et adultere dixit nec ego te condemp-
nabo. sic et sui. et propter iusticiam .i. quia
iusticia in te ostenditur. Et hoc totum ideo.
quia deducet te inoffense per cursum to-
tius vite. vel de populo ad populum mira-
biliter. quia omnes mirabuntur. Vel quia mira-
cula faciet dextera tua .i. potentia
tibi. Vel aliter ab illo loco. Prospere
procede et regna .i. prospere procede ut
regnes per fidem in gentibus. quod iam
factum est. et hoc est propter veritatem promis-
sionum implendam. iam implete sunt promis-
siones. et propter mansuetudinem implendam
in te et in tuis. Et factum est quia passi
sunt martires. Nam regnum crevit ut et
prius passus est. et propter iusticiam implendam
et ita erit quia veniet ut iudicet secundum
opera eius. Et hoc potes. quia deducet
te mirabiliter dextera tua. hoc non mutat. Et
Sagitte tue acute: populi sub

te cadent in corda inimicorum regis.
Sagitte tue sunt acute .i. verba tua Cas
que corda hominum penetrant et velociter
quo vult perveniunt et longe diguntur
Et non quod super gladius positus est. quia 9
prope ferit. hic sagitta que eminus. et
sic incomprehensibilis potentia Christi ostenditur
et populi per eas sagittas vulnerati. sub
te cadent in corde vel in corda ubi se Aug
erigebant contra Christum. ibi cadent ante eum.
Corda dico inimicorum regis .i. inimi-
corum tuorum qui es magnus rex ut. scilicet de
inimicis sint amici. sicut Saulus qui prius
contra Christum celeriter vel celitus emissa sa-
gitta corde percussus est. et cecidit
per humilitatem dicens. Domine quid me iubes
facere. Vel ita populi inimicorum regis.
.i. multi de inimicis tuis sub te ca-
dent .i. supponent se tibi. et hoc in corde
.i. ex corde vel ex voluntate. hoc est quod
tytulus dixit pro hiis qui commutabuntur.
et filiis chore Sedes tua deus. hic Cas
Sedes tua deus in seculum a iudicio
seculi: virga directionis commendat
virga regni tui. Christum. Sedes enim
ad iudicium pertinet. qui dicat. benedix-
it te deus in eternum quia sedes tua .s. se-
des regni .i. iudiciaria et regalis
potestas o deus est in seculum seculi. quia quod 9
constituit non mutatur. quod te decet. quia
virga .i. sceptrum et gubernatio regni 9 Aug
tui est virga directionis que distortos
erigit. Hec est regula divine equitatis Cas
que recta est et numquam curvatur. Hec
iustos regit. iniquos percutit. Nemo Aug
igitur sibi de ira Christi multum blandiatur.
quia virga directionis est ei. Sed alios
regit. alios conterit. regit spirituales.

conterit carnales. sic ergo dilige
misericordiam ut velis esse veracem. Hec
virga est directionis. Sequitur.

**Dilexisti iusticiam et odisti
iniquitatem: propterea unxit te deus
deus tuus oleo leticie pre consor-
tibus tuis.** Dilexisti iusticiam. quia
non solum in te iustus es. sed in aliis di-
ligis iusticiam. et odisti non homines sed
iniquitatem. Aliter peccator non diligit ius-
ticiam. nec odit iniquitatem. Si quis homo
iniquitatem in se odit. cum deo facit. Odit
deus iniquitatem. oderis et tu. ut una
re ambo oderitis. eris deo amicus. si
displiceat in teipso iniquitas tua. et
placeat creatura ipsius. Propterea. scilicet ut
diligeres iusticiam et odires iniquitatem.
O deus fili. deus tuus. scilicet pater unxit
te secundum hominem regem et sacerdotem oleo
leticie. Vel sic continua. Propterea. scilicet quia
dilexisti iusticiam et odisti iniquitatem
reddita sunt tibi premia. scilicet o deus fili
deus tuus secundum hominem unxit te. id est fecit
te regem. dando tibi nomen quod est super
omne nomen. Et non quod ait unxit te
deus. cum tua divinitas ungi non indigue-
rit. Sed hoc dicitur quia ipse ille deus est qui
secundum quod homo unctus. secundum quod deus un-
gens. Hic ponitur deus pro patre et filio.
Et in greco aperte alter est vocativus
alter nominativus. Iste vero unctus est
ille lapis. id est per illum lapidem significa-
tus est quem iacob unxit erigens in
titulum et effundens oleum desuper. Per
hoc autem quod dicitur eum unctum regem et sac-
erdotem eum esse significat. in cuius figura
in veteri testamento reges et sacerdo-
tes ungebantur. Oleo dico leticie

pro puritate conscientie. id est plenitudine gratie. et
hoc pre consortibus tuis. id est apostolis et aliis
sanctis. in quos ab eo unctio gratie efflue-
ret. Etenim spiritus non est datus ad
mensuram. in quo eciam habitat ple-
nitudo divinitatis corporaliter. et
de plenitudine eius omnes accepimus.

**Mirra et gutta et cassia a
vestimentis tuis a domibus ebur-
neis: ex quibus delectaverunt te filie
regum in honore tuo.** Mirra et
gutta. Hic laudat propheta sponsum ab
ornatu et uxore. et prius ab ornatu.
quasi dicat. non modo hec predicta habebis
sed eciam mirra et gutta et cassia spi-
rabunt. a vestimentis tuis. Hominum
odores virtutum hiis aromatibus sig-
nantur. Unde apostolus. Christi bonus odor
sumus. qui odores bene adhibentur nup-
tiali gaudio. ut in nuptiis fieri
solet. Est autem gutta que aromatica
dicitur. Cassia que et fistula dicitur. per que
significantur diversa virtutum odoramenta.
Mirra que est amara species. varia-
acres est carnis amaritudo que
pellit omnes desideriorum malorum
et male conscientie. et servat a putredi-
ne viciorum. Gutta pellit omnes in-
flaturas et tumores. id est humilitas
que curat duricias cordium. Cassia in
aquosis locis nascitur et crescit in
immensum et reddit odorem. Hec est
fides que per baptismum crescit. Vestimenta
autem christi a quibus hec fluunt. ecclesia est quam
christus sanguine abluit a macula. et
extendit in cruce a ruga duplicita-
tis. Et est sensus. Mirra. scilicet morti-
ficatio carnis. et gutta. scilicet humilitas

et cassia .s. fides spirabunt aliis per
bonum exemplum a vestimentis .i. a
sanctis tuis. ab ecclesia tua. a domibus
eburneis. eosdem dicit domos quos ante
dixerat vestimenta .s. sanctos. qui tamen
propter aliud domus dicuntur. quia ipsi sunt e-
burnee. Vestimenta christi dicuntur. quia
ornant ipsum vita et doctrina. Domus
quia in eo habitat christus. Eburnee quia
Jero ipsi sunt casti. ut elephas a quibusdam
castum animal dicitur. Et ebur frigide nature
Jero est. et ideo in ebore castitas figuratur.
Et sicut ebur prius obscurum limis
et serris et scrupulis lucidum fit. ita
et sancti per persecutiones et attriciones diver-
sorum suppliciorum elimati virtutum vari-
etate fiunt lucidi. Et hoc est. Dico
Aug a vestimentis tuis spirabunt hec .s.
a domibus .i. a cordibus sanctorum in quibus
Cas habitat deus. eburneis propter castitatem
vel virtutum decorem. Aliter ab imo loco.
Myrrha et gutta. Et accipit vestis
corpus christi. quo celatur deitas. Ab hoc ei
venit myrrha. quia mortuus est pro omnibus
hominibus. Gutta fluxit. quia duritiam
cordium sua predicatione solvit. Cassia
perditi .i. redemptio per aquam baptis-
mi facta. Et hoc est. Myrrha et gutta
et cassia spirabunt a vestimentis
tuis .i. a corpore christi scilicet quo veste cela-
tur deitas. et non tamen a corpore christi
hec veniunt. sed etiam a domibus ebur-
neis .i. a sanctis. Non mutant sensus
His odoribus filie regum tirenorum
allecte christum sequuntur. postposito
honore proprio. et hoc est a vestimentis
tuis exspirant odoramenta a quibus
odoramentis virtutum delectaverunt .i.

delectabilem habuerunt. filie regum tire-
norum. Ad literam et hoc in honore tuo
.i. non curantes honorem proprium sed christi.
Vel reges dicit apostolos. qui sicut et alios Aug
in virtutibus regunt. quorum filie sunt omnes
per eos in fide geniti. quos in honore
christi non in suo genuerunt. A christo
enim christiani. non a petro petrini. vel
a paulo paulini dicuntur. Est autem
tractum hoc a veteri lege. In lege
enim scriptum est. Si mortuus fuerit frater 9
sine semine. accipiat uxorem fratris eius
vel alius propinquior de cognatione. ut
suscitet semen non sibi sed fratri suo
et habeat natus nomen defuncti. Hoc
spiritualiter christo competit qui est primus fra-
ter et primogenitus in multis fratribus.
Qui per prophetam dixit. Narrabo no-
men tuum fratribus meis. Et in evangelio
Vade et dic fratribus meis. Qui mor-
tuus est sine semine. quia pendens in cruce
vix unum latronem solum convertit. Unde
ait. Singulariter sum ego donec
transeam. Et alibi. Tota die expan-
di manus meas ad populum non cre-
dentem et contradicentem mihi. Sed suscitatur
ei semen a fratre qui accepit uxorem
eius .i. ab apostolis qui sponsam christi scilicet
ecclesiam regendam susceperunt. qui non
sponsi sed amici sponsi. Qui enim habet
sponsam sponsus est. Quorum predica-
tione gentium multitudo credidit ad
christum. et habet natus nomen defuncti.
.i. quasi ad fidem habent nomen christi cru-
cifixi. a quo christiani dicuntur. Et hoc est.
Ex quibus .s. odoramentis delectaverunt
te filie regum .s. apostolorum. filie dico
tamen in honore tuo. qui es primus frater a quo

nomine habet eius gloriam querit. Astitit.
Cas Astitit regina a dextris tuis. Hic ab
tus in vestitu deaurato circum
amicta varietate. commendat
christum sponsum qui dicat. Tu talis
es et sponsa talis. astitit etiam non
timore curvata sed spe erecta re
gina que sibi te rege regit. scilicet sponsa
Aug etiam a dextris tuis. id est in eternis
spe. que autem a sinistris est. ubi erunt
hedi non est regina sed ancilla. que de
domo eicietur cum filio suo quando dicetur.
Ite maledicti in ignem eternum. Regi
ne autem dicetur. Venite benedicti patris mei
etc. Astitit dico in vestitu deaura
Aug to. id est in doctrina sapientie circumdata
varietate. id est omnibus linguis variata.
cum vestis catholice doctrine una est
que sine scissura. Unde spiritus sanctus in
igneis linguis et dispertitis super
apostolos descendit. Vel ita ut per ves
titum opera intelligantur. quia deauratus non
aureus. In auro intelligitur caritas.
Quod vero aureum est. totum de auro est
quod vero est deauratum. aurum habet et
aliud est. Et est. Astitit regina
in vestitu bonorum operum deaurato.
non aureo. ne sola sit caritas. sed
assit cetera que caritas ornat. Ipsa
dico circumdata varietate meritorum
Cas Et si sit unitas in caritate. cum diversi
tas. id est doctrina apostolorum et cocco. id est con
fessione martirum. et gemmis. id est puritate
te virginum. et purpura. id est lamento
penitentium ornatur regina. Unde in
veteri testamento cortine tabernaculi sunt
contexte de quatuor preciosis coloribus. scilicet de bisso
retorta et cocco bis tincto. iacintho et purpura

Audi filia et vide et inclina
aurem tuam: et obliviscere populum
tuum et domum patris tui. Audi
filia et vide. Tertia pars ubi laus
sponse cantatur. sed sublimissime et mini
excellenter quam supra. Laus sponsi et lau
dat eam quod conformis. scilicet a forma. a gloria
ab adolescentulis. a plebe. Magnum
autem prophetia reginam tamen unius de pre
id est apostolis quos supra dixit patres qui di
cat. Astitit regina a dextris tuis
et o regina mea filia. id est mea pre
dicatione genita. audi nunc et vide
ipsum deum. qui dicat. Audi viderunt
et occiderunt. tu audi evangelium et
credendo videbis deum hic per imagi
nem. in futuro per speciem. Vel audi pro
phetias que incarnatione christi predixe
runt. et vide impletas. et inclina aurem
tuam ut humiliter audias. Parum enim
est audire nisi humiliter audieris et ob
liviscere populum tuum. scilicet populum babilo
nie unde venit etiam. scilicet obliviscere
ritus legis vel ydolatrie. pro quo scilicet
nis regi babilonis et domum. id est con
versatione et consortium patris tui dia
boli. id est babiloniam que est contra iherusalem et hic
est precedentis expositio et sic sicut decorem.
Et concupiscet rex decorem tuum:
qui ipse est dominus deus tuus. et
adorabunt eum. Et concupiscet
rex decorem tuum quem ipse fecit in te
Hic laudat eam a forma. Concupiscet
dico quod est magnum. quoniam ipse non
prior pater. scilicet diabolus est. non concupiscet
rex. sed dominus deus tuus. non mee sponsus
et adorabunt omnes populi de quibus
facta es eum scilicet regem tuum.

Et filie tyri in muneribus:
vultum tuum deprecabuntur omnes
diuites plebis. Et etiam filie
tyri .i. gentium a parte totum. Per tyrum
et vicinam iudee gentes designat in
xpm credituras. Vnde mulier chana-
nea de finibus illis egressa ecclesie fi-
guram est. Hee inquam filie tyri .i. gentes
venient ad illum regem tuum in mune-
ribus .s. vt se offerant. vel vt eleosinam
faciant. quibus meretur regnum celorum.
Ideo ait in muneribus. quia vult vt
in celo thezaurisemus largiendo tempora-
lia. filie tyri .s. omnes diuites plebis
nobiles sapientes et huiusmodi. Hee sunt
filie tyri. Vel secundum interpretationem nominis
Tyrus enim interpretatur angustia. Et est
filie tyri .i. angustie .s. peccatorum .i. gen-
tes que sunt in angustia peccatorum venient
in muneribus .s. omnes diuites plebis.
Hec non mutant a priori sensu. Et
hij adorando in muneribus deprecabuntur
vultum tuum o regina .i. conformitate
tua. ne ex posito faciant sed in vultu
sponse .i. in vnitate ecclesie. Vultus
namque ecclesie prodest eleosinas facien-
tibus. ne extra modum ecclesie faciant
vt sit gloria dei et non sua. Omnis gloria
Omnis gloria eius filie hec est laus
regis abintus: in fimbrijs sponse a
aureis circumamicta gloria virtus
varietatibus. a parte sponsi. qui
dicitur. Concupiscet rex decorem tuum.
quia decor non est nisi intus. quia omnis gloria
eius .s. filie regis est abintus vel in-
trinsecus .i. in conscientia. Dicit gregorius eleosinam
tuam in occulto vbi deus videt. qui in-
terna pulchritudine amat quam

videt. vel intrinsecus .i. non in circumci-
sione manifesta sicut in veteri lege
sed in spiritualibus. Regine dico. existentis
in fimbrijs aureis .i. in doctrina
sapientie. que regina est circumamicta va-
rietatibus diuersarum linguarum. Varie-
tas linguarum decus est doctrine. sed non
prodest nisi sit intus gloria. Vel fimbrie
que sunt finis vestis signant finem mundi
vel hominis. Aureis dicit non deaura-
tis vt supra. sed aureis. quia in fine totius
perfectio est. vbi caritas inuenitur plena
Et est. gloria regine est abintus. Et
hec gloria est in fimbrijs aureis .i. in
fine seculi vel cuiuslibet hominis. qui perfica-
cit caritas. que regina est circumamicta
varietate virtutum vel gentium. Adducentur.
Adducentur regi virgines post eam: proxime eius afferentur tibi.
laudat spo-
sa ab ami-
cabus. vt supra sponsum a iudicio. Re-
gina domum patris oblita venit ad
regem. Et post eam prima que est generalis
iam fidelium. virgines .i. pudice men-
tes adducentur gratia dei. Non enim a se
hoc habent regi. et hee virgines sunt proxime
eius .s. regine .i. non aliene ab ea. sed
ad eam pertinentes. Et conuertens verba ad
regem ait. Et iste afferentur tibi o rex
Non viborum dicas. adducentur oportuna
predicatore congrui. Vel ita vt per virgines
robusti accipiantur et per proximas infirmi.
Et est. Et post eam regina adducentur
regi virgines. vt robusti et fortes
et proxime eius .s. vidue caste que sunt
in gradu secundo. et alij infirmi. qui imbe-
cillitate fatigati afferentur tibi. Et
non quia prius vnitas ecclesie dicitur. dum dicitur eam.

Cas

p9 eruatio prius est distincta tu d(icitu)r
virgines et p(ro)x(im)e. addit. Afferentur.
Afferentur in leticia etiam nunc
et exultatione: adducen- terris a
tur in templum regis. celorum.
in leticia et exultatione. q(uia) sexus il-
le fragilis vicit omnes passiones
corporis qui adducentur tamquam vivi lapi-
des in templum regis. non solum ad con-
spectum sed in penetrabilibus regis. i.
Cas in ierusalem figurata. Vel in templum
regis .i. in ecclesiam presente. non est
satis quod sint virgines nisi adducantur in
templum. quia sunt et heretice virgines extra
hoc templum. cuius iunctura est caritas.
Pro patribus tuis nati sunt
tibi filii: constitues eos princi-
pes super omnem terram. Pro patribus
Hic dicitur quanto recedente sponsa proficere
debeat .i. a prole concedatur quod dicat. Ad-
ducentur. Nam pro patribus tuis. s. pro antiquis
patribus ydolorum cultoribus nati sunt tibi
filii .i. apostoli principes predicationis.
Au9 Vel pro prophetas apostoli. et post apostolos et
pro apostolis episcopi et alii quos ecclesia genuit
et in sede patrum constituit. Unde sequitur
Constitues eos principes super omnem terra-
non in uno loco ecclesie. Memores.
Memores erunt nominis erunt nominis
tui domine: in omni genera- tui domine.
tione et generatione. Vel memor-
es Alia littera secundum quam loquitur populus
christianus sic. Constitues eos princi-
pes. et per eorum predicationem memor-
es nominis tui domine .i. populus christianus
qui in eorum predicationibus per omnes succes-
siones perseverat. Vel memores erunt
ipsi principes nominis tui domine. in omni

generatione et generatione. Propterea.
Propterea populi confi- .i. quia constitues
tebuntur tibi in eternum eos principes
et in seculum seculi. populi una confes-
sione confitebuntur tibi. prima vel laudes.
hec confessio veritatis valet et ideo deo
placet. et hoc in eternum presentis seculi et in
seculum seculi .i. in futuro ubi est etiam laus.
Nota quod psalmus iste in natali domini
cantatur. quia agit de laude sponsi et spon-
se. et de nuptiis christi et ecclesie. quorum
desponsatio facta est in vtero ubi incarnacione
Cantatur. etiam in festo beate virginis. quia quod
de ecclesia generaliter hic dicitur ad beatam
mariam specialiter referri potest. Cantatur
etiam pro virginibus. quia dicitur ibi Adducentur regi
virgines. Et pro apostolis quia ibi dicitur Nati sunt t.
Deus noster refugium et virtus. Filiis
Titulus in fine psalmus david pro
archanis. Psalmus iste agit de archanis
divine dispositionis. quod scilicet quod sit deus homo
quod salus sit promissa utriusque populo quod
ex parte ceteris contigit in israel. unde
initio gentium contineret. quod apostoli futuri
erunt ad gentes. quia nimia pax fuit
in toto tempore domini incarnationis. Unde
ysaias. Conflabunt gladios suos in
vomeres. et lanceas suas in falces.
Et est sensus. Psalmus iste tendens in finem
.i. in christum est david .i. aliquis fidelis
de manibus. ut sit certius testimonium.
Psalmus dico habitus pro archanis .i. agens
de manifestatione archanorum. Vel secundum
aliam translationem que habet In fine pro
filiis chore pro archanis. Filii chore
sunt filii crucis. qui de archanis .i. de
adventu christi et aliis preceptis hic loquuntur.
Et est. Psalmus iste tendens in fine attribui-

filiis chore q hic loquitur. Ps dico
bilis p archanis: Intentio monet
ad fidem. Modus. Triplicis est ps. P.
in adventu dni oibus spes hinc ondi
et in transitu aplorum ad gentes. R. d.
q etiam in xpo fidant. tunc gentes et
regna sbiciuntur. ibi fluvius impetus. R.
narrat magnalia tempore cois tpe fra i.
Vacate et videte. Phia g. in xpi
adventu vides multas insurgere tribu
lacoes. coni eas premittes consola
tione in psona filiorum chore vel
alicuius fidelis de iudea. aut.

Deus nr refugium et virtus: adiutor in tribulatio nibus que invenerunt nos nimis

Deus nr refugium qui dicat. Alii dii
non sunt refugium. sed deus nr. i. nobis qui
carne assumpta. est refugium dum in pe
riculo liberat. Et virtus. ho. io addit qr e
refugium ubi plus timetur. q quisque cum
fugerit magis infirmatur. hic vero confir
matur. io ad te refugiendum. qr adiu
tor es in tribulacoibus. qr iuvat vince
re. et non solum in aliis vincendis e
adiutor. sed etiam in hiis q sunt nimis
q in gloria. Que enim inimici sunt nimis
sunt. Nulla enim maior tribulatio est quam
delictorum gloria. Sed et ibi adiuvat
deus nr. qr peccata dimittit. Et hee tribu
lacoes invenerunt nos. non nos eas
ut p nos peteremus ubi tamen ille rogan
dus est. sed et ipse tribulacoes inve
nerunt nos. aliis monentibus ad primitias
Aliquis gr. ho invenit tribulacoes pctorum
qui sine admonitione alicuius considerat
sua cirata. Et sic petet dicens.
Tribulationem et dolorem inveni. Aliqui

tribulatio invenit hoiem. qui alterius
psuasione peritet cognoscens pctm.
Utrobique at rogandus est deus. Vel ita
ut p tribulacoes accipiamus penas
Et le. lra feriati sic. Adiutor in tri
bulacoibus. q tribulacoes invenerunt
nos nimis. nos enim fugiebamus eas
Vel invenerunt nos expositos p adi
Invenerunt dico nimis. qr hi pmus sb
mole peccati. tanto potentior est ille qui liberat

Propterea non timebimus dum conturbabitur terra: et transferentur montes in cor maris.

Prop
terea. qui talis est securitas. non time Cas
bimus nos q motibus. i. aplis consen Aug
timus. timeant alii. dum conturbabitur
de novitate tanti miraculi in adven Cas
tu xpi terra. i. iudea qui arida sine
latria. amaritudine gentium circumdata
tamquam mari terra. et transferentur montes. i.
apli sicut illud. Quia repulistis verbum
dei ecce convertimur ad gentes in cor ma
ris. i. in fide gentium. qr gentes conduc Cas
cit. Vel mare est hoc seculum. cor ma Aug
ris. innatus gentium. Ad gentes enim in
marias et barbaras transferentur. In quo trans

Sonaverunt et turbate sunt aque eorum: conturbati sunt montes in fortitudine eius.

Sonuerunt conturbatae et turbatae
sunt aque eorum. Vel eius alia lra. i.
maris. s. turbati sunt ppli seculi. Contur
bati sunt etiam montes. i. potestates seculi. Aug
in fortitudine eius. i. dei. q est refugium
et virtus. Vel ita ab illo loco. Sonue
runt qui transferentur montes. In quo transla
tione sonuerunt ipsi. montes. i. apli
predicando: et turbatae sunt aque eorum. Ad

sensum fit relatio non ad vocem .i. ag
mais .s. apli gentium vel doctrine e-
orum que infatuate sunt ostensae doctri-
na salvatoris. Unde. Absorpte sunt iunc-
ti petre iudices eorum. Hec est virga
moysi que devoravit virgas magorum
pharaonis. Stultam enim fecit deus sa-
pientiam huius mundi. Unde apostolus. Ubi sa-
piens? Ubi scriba? Ubi inquisitor
huius seculi? Unde abdias propheta. Perdam
sapientiam sapientium et prudentiam prude-
ntium reprobabo. Ps. Conturbati sunt
montes .i. apli exterius turbati sunt in for-
titudine .i. in omnia persecutione eius mais
Fluminis impetus letificat ci-
vitatem dei: sanctificavit tabuna-
culum suum altissimus. Fluminis
Cas impetus. Tertia pars ubi dicitur quod eccla in xpo
fundatur cui gentes et regna subiciuntur.
Aug quasi dicat. Ita fremuit mare. Sed inter
hos fluctus et sonitus non timet qui ad
illud refugium confugiunt. quia fluminis im-
petus .i. spiritus sancti inundatio letificat
civitatem dei .s. sanctam ecclesiam. et sanctifica-
vit tabernaculum suum .i. ecclesiam vel corpus quod
assumpsit ex virgine altissimus. Et
Deus in medio eius non commo-
vebitur: adiuvabit eam deus
mane diluculo. Deus manet
Aug in medio eius civitatis. quia eque omnibus
consulit. non accipit personas. Quoniam
quod in medio est habet paria spatia
ad omnes fines. ita deus medius esse
dicitur equaliter omnibus consulens. et ideo non com-
movebitur illa civitas. Unde porte
inferi non prevalebunt adversus eam. Adiu-
Cas. vabit eam deus in labore huius seculi mane
.i. in ipso bono operis principio et hoc diluculo.

lo .i. per illuminationem spiritus sancti qui est lux
qui dicitur. Vel secundum aliam litteram Adiuva-
bit eam deus vultu suo .i. presentia incar-
nationis. Vel vultu suo .i. declaratione aucto-
ritatis sue .s. cum adiuvando se indicat. Et s.
Conturbate sunt gentes et incli-
nata sunt regna: dedit vocem
suam mota est terra. Conturbate
sunt gentes salubriter. et etiam inclinata
sunt regna ut adorent. non erecta per su-
perbiam. quia dedit. non ait protulit. sed dedit
qui magnum premium vocem suam .i. predi-
cationem. qui tonuit de nubibus .i. predi-
catoribus qui dicuntur nubes et montes
montes propter altitudinem et firmitatem.
nubes propter pluviam et ubertatem. Unde ter-
ra mota est .i. terrenus fremuit metu iudicii.
Ps. dedit vocem: Dominus virtutum
Dominus virtutum nobiscum: celestium
susceptor noster deus iacob. qui est no-
biscum carne assumpta. Ac si dicat. Emma-
nuel preterea nomen supponendo. Emma-
nuel enim interpretatur nobiscum deus. In his
verbis breviter diffinit quid sit xpus. qui
dicit. Dominus virtutum nobiscum. qui dominus est su-
per omnes angelos. iam ipse venit et est no-
biscum. et pro hoc est susceptor. Nulla
ergo terreat infirmitas nostra. non aliorum ni-
si filiorum civitatis. Ipse dico. deus iacob
.i. significatorum per iacob. qui quam tantum
nobis dabit. quanta dedit iacob. Ps.
enim illius tantum deus est Venite et vide-
Venite et videte etc. Tertia pars.
opera domini: que posuit ubi narrat
prodigia super terram. magnalia xpi
mirabilibus facta. quasi dicat. Deus fecit
susceptor magna opera. et venite
fide et videte .i. intelligite opera domini.

Vel ita cotinua. qz nobiscū est et
susceptor. q̄s. venite fide et videte
q̄ iā sctum est vos instruo. et videte .i.
itelligite opa dn̄i. q̄ tpe icarnacois
fecit. ut de pace nimia et hui9ꝰ. q̄
posuit sr̄ trā totā. et illa opa erāt
pdigia qz aliqd portēdebāt. Vnd h̄.
Auferēs bella vsqz .s. qd ipe ē.
ad fine tre: arcū cōteret ⁊ cōfrī
get arma: et scuta cōburet
igni. Auferēs bella spūalia.
⁊ bella male volūtatis vsqz ad
fine: Hoc iā fcm̄ est in qbusdā
nō repugnātib9 deo. qz p xp̄i ad-
uentū ydolatria et supstitio toci9 orb'
perijt. Et hoc sigficabat pax illa ac-
tualꝰ q̄ in toto mūdo tpe dn̄ice na-
tiuitatis fuit. Vn̄ tūc p̄mū decan-
tatū est ab angel' cātitū par. Glā
in excelsis deo. ⁊ in trā pax hoībus
bone voluntatis. Natꝰ q̄ppe ē āt ille
q̄ est pax mā q̄ fecit vtraqz vnū.
Q̄ ait. Pacē meā do vob'. pacē relī-
quo vob'. Vere auferet bella. qz ar-
cū .i. isidias cōteret ⁊ cōfriget arma
.i. publicā ipugnatione. ⁊ scuta .i. vane
ptectione psūptois. Vn̄ ait iob.
Cucurrit aduūs deū in crassa ceruice
scuti sui. cōburet igni scī sp̄s vt ar-
mem. euāgelicꝭ armis q̄ descb'. apl's.
Vacate et videte qm̄ ego sū
de9: exaltabor in gētib9 ⁊ ex-
altabor in trā. Vacate q̄i di-
cat. dedit vocē. quā? Vacate ab
armis dyaboli. .s. a vicijs a tumul-
tib9 cōtētiosis vt attēdatis ifirmita-
tē vrām. Infirmaris ēn de te .i.
ifirmari debes vt fortis sis de deo.

Vel ita ab isto loco. Venite. Et ē ibi
vox dei. ⁊ agit de hijs ad lrām q̄ in
aduētu xp̄i acta st̄ q̄i dicat. Dedit
vocē. Et h̄ est illa vox. Venite ⁊ vi-
dete opa dn̄i. Horū vbor sensꝰ nō
mutat̄. q̄ posuit sup totā trā. q̄si
signa ad cōuocādū p̄plm errante
ad viā vitatis. q̄ erāt pdigia q̄i
portēdētia .i. future nouitatis in-
dicia. vt de ptu vgīs. ⁊ de stella et
de pace nimia ⁊ ceteis. Auferēs.
Ecce opa ⁊ pdigia. qd' ipe est aufe-
rēs bella. ad lrām vsqz ad finem
tre. qz tūc tpis p ei9 puīcia orbis	Theo9
placatꝰ fuit. qz arcū cōtēt ⁊ cōfri-
get arma ⁊ scutū cōburet igni.
Hec oīa ad lrām in aduētu xp̄i
fuerūt. s'm illud. Cōflabūt gladios
suos in vomēs ⁊ lāceas suas in
falces. Vn̄ g's cōbusta st̄ arma. va-	Aug
cate o hoīes a bellis. nō h̄ntes vn̄
pugnetis. et videte .i. itelligite qm̄
ego sū de9. nō ille q̄ vos deludebat
nō eciā vosipsi. s3 ego q̄ feci ⁊ rēficio
vos. Nō g's de vr̄is opib9 extolla-
mī. q̄ exaltabor in gētib9 qm̄ cōūte-
ad fidē. et p9 q̄ plenitudo intrauīt
gentiū exaltabor in trā .i. i iudea.
gētes st̄ mare p ydolatriā. g's licet	Cas
dicē. qd' Dn̄s vtutū est nobiscū.
Dn̄s vtutū nobiscū: et susceptor
nr̄ ē d's iacob. susceptor
nr̄ deus iacob. .s. q̄ fuit vnicē
xp̄ianū p̄plm p iacob figātū licet st̄.
Omnes gētes plau. Vsqz pcior.
Psalmi. Titulꝰ in fine.	.ps. xlvi.
ps dauid p filijs chore. Gentes
q̄s in pcedenti ps vocāt ad fidē.

Iā gṅsas in h° ps̄ īuitat ad laudē.
Et hec sr̄ filij chore .i. filij passiōis
Et est sensꝰ. Ps̄ iste est dauid ꝓphe
q̇ hic loq̄r in voce aplōꝝ hūitꝫ pro fi-
lijs chore .i. ꝑ gṅsis gētibꝰ dirigē-
dis in finē .i. in xp̄i laudē. Intē-
tiōe monet ad laudē. Modꝰ. Bip-
titꝫ est ps̄. Pmo gētes ad quas
grā tṅsiuit īuitat ad laudē dei.
2° Ascēsio in regnū dei describit.
Vn̄ monet instāter psallē. ibi.
Ascēdit d̄s in iubilacōe. In voce g°
aplōꝝ gētes ad laudē monēs ait.

xlvi. Augꝰ

Omnes gētes plau- Oēs
dite manibꝰ: iubi- gētes
late deo ī voce exultacōis qī ꝯ si
īsultet pueri .s. iudei dicētes talue
talue. Vos tn̄ o oēs gētes ad q̄s
tṅsiuit grā. nō mō iudei plaudi-
te manibꝰ .i. gaudete bonis opibꝰ
iubilate deo in voce exultacōis.
qī. cōcordet manꝰ ꝯ lingua. Illa
opet̄ hec ꝯfiteat̄. Vn̄ in leuitico
caput turturis iubet̄ retorqri ad
ascellas. qm̄ h̄ sr̄ cause iubilādi
et psallēdi. Qm̄ dn̄s quē iuri-

Jheoꝰ

Quoniam dns excellus sc̄it pueri
terribilis: rex magnꝰ ē excelsꝰ .i.
sup oēm terram. potēs qd̄
voluit. ꝯ t̄ribil' ascēdendo celū q̄ prius
despicabil' apparuit. Vl' terribilis ē
q̄ᷓ iudicaturꝰ ē ptāte ꝯ rex magnꝰ
q̄ᷓ suos regit s̄r oēm trā. nō tm̄
sup iudeos. qd̄ ostēsū est in titulo

Augꝰ

crucis supposito tribꝰ linguis īscripto.
Subiecit ꝓplos Subiec̄ ꝓplos
nobis: et gentes loqt̄ in ꝑsona
sb̄ pedibꝰ nr̄is. totiꝰ ecc̄ie qī
dicat. Et io etiā plaudite. q̄ sub-
iecit ꝓplos nob .i. vniūsali ecc̄ie. Ipo
ei dicē ꝯiter oībꝰ fidelibꝰ ꝯuenit. qbꝰ
oēs extrinseci sbiecti sr̄. Multi eīm
mō currūt ad eccīaꝫ nondū xp̄iani re-
ꝗrētes auxiliū ecc̄ie. sbiecīt sibi tē-
pali volūt. ꝯ tn̄ incetiū nobiscū ꝯsi-
nāe nolūt. et gētes sb̄ pedibꝰ nr̄is.
Hic exaltata est ecc̄ia. vt oēs nondū
credētes sb̄ pedibꝰ hēat. q̄ᷓ ecc̄ie auc-
tor̄itati quērūt atqꝫ ꝯpalit̄ ei seruiūt.
Vl' in ꝑsona aplōꝝ dicētū sic. Sb-
iecit nob aplis q̄ de iudea sūꝰ ꝓplos
gētiū. passi ei a suis. hōrant̄ a gē-
tibꝰ. ꝯ gētes sb̄ pedibꝰ nr̄is .i. sb̄
pdicacōe nr̄a. P pedes pdicacōes
accipe. qbꝰ ꝓpl' sbiecti sr̄. Vl' ita
in ꝑsona eorūdē aplōꝝ. Dn̄s sbie-
cit sibi ꝓplos .i. iudeos nob assēcia-
tos. ꝯ gētes .i. gētiles credētes sb̄
pedibꝰ nr̄is .i. sb̄ pdicacōe nr̄a cui
obediūt. Et Elegit. nō merito
Elegit nob hedi- mō. sed sua
tate suam: specie- grā. dētcia
iacob quē dilexit. .s. daē nobis
et si ad iudeos venit hēditatē .s.
vitā etnā. Quā hēditatē: spem
.s. pulchritudinē iacob .i. possiōnē
ꝓpli. quā pulchritudinē. vl' quē ia-
cob dilexit. Celestis hēditas pulch-
tudo est xp̄iani ꝓpli. in q̄ sr̄ speciosus
eit fulgēs sicut sol. q̄ mūc ē abiectꝰ.
Vl' in ꝑsona aplōꝝ sic. Elegit nob
dare hēditatē suā milioꝝ ꝓplōꝝ vt
colamꝰ eā gladio pdicacōis corda
coꝝ ferientes ꝯ malicia destruētes.
Quā: spem iacob .i. fideles iacob vl'
significatos ꝑ iacob. q̄ etna dat̄ ꝓ

celestib9. vt iacob fecit. q̇ edulium len-
tis p̄ p̄mogenitis esau q̄d' fuit ex
gr̄a. q̄a eu dilexit. esau reprobato.
Vn̄ hic se². Ascendit d̄s ī iubilo.
Cas Ascendit d̄s ī iubi- Redi ps
lo: ⁊ d̄ns in voce tube. vbi ascensio
et regnū dei describ². Vn̄ instāter
monet psalle. q̄ dicit. Nobi subiect'
Aug et potuit. q̄ ascedit de9 in iubilo.
q̄ gaudiū annūtiatiū aplo͡r nō po-
terat expoi. Est ēi iubil9 ineffabi
le gaudiū. q̄d' nec tacei p̄t n̄c exp̄
mi valet. q̄d' etiā reputat in p̄ri
pu9s solepnitatib9. cū eande voce
varias formado melodias. Vt in
natali d̄ni cātat. Tal' spons9. q̄ nō
valēs exp̄mēre metis hylaritatē. sen-
tiēs de se sicut ihermias q̄ ait. a a a.
d̄ne puer sum ⁊ nescio loq. Et moy-
ses postq̄ cepit loq cū d̄no. d̄r se
fui ee tardioris ⁊ ipeditiois lin-
gue. q̄ tn̄ oī egyptio͡r sap̄ia erudi-
t9 fuerat. Nā tū q̄s accedit ad in-
telligēdū ⁊ loq̄dū de v̄bo q̄d erat
in p̄n̄c°. apud prem. mēs deficit.
Cas vox silet. et d̄ns in voce tube. Ibi
ēi audita est vox tube .i. vox mai-
festa āgelo͡r clamātiū. Viri gali-
lei q̄d h' statis aspicietes ī celū ⁊c.
Ad° iō fcm̄ est. vt mūd9 firmi9
crederet. q̄d' tales p̄ones .s. apli ⁊ ā-
geli ꝯfirmarēt. ḡo. Psallite deo
Psallite deo n̄ro n̄ro .i. opib9
psallite: psallite laudate eū. q̄
regi n̄ro psallite. vt hoiem vni
sciut alieni. s. vē est de9. psallite
assidue r̄gi n̄ro .i. xp̄o psallite. Val
de ē salutaē q̄d' tā crebº r̄pe². Iō psallite

Qm̄ rex oīs t̄re d̄s: Qm̄ ipse
psallite sapienter. est de9 qui
creat ⁊ rex creata gubernas. Rex
dico iā oīs t̄re. q̄ ab oī t̄ra agnos-
cit'. Nō est tm̄ rex p̄tis t̄re vt iu-
piter crete. ⁊ mars t̄rie. Psallite
dico sapieter. Docet h' quo sit psal- Cas
lendū. s. sapieter. Olim sine sensu
psallebat gētiles dū lapides cole-
bāt. Nemo sapiet' fuit q̄d' nō itellig't.
⁊ debetis psalle. Ca Regnabit
Regnabit d̄s sup de9. q̄ qui
gentes: de9 sedet s. hūile ꝯtēp-
serent scām̄ suā. mūt. saltem
p̄tāt ei9 succubat. Regn̄bit dico
sup gētes oēs. q̄ olim sup vnā gē- Aug
tem iudeo͡r. Nō ipleta est hec
p̄phia. De9 sedet sup sede .i. sup
celos ad dexterā p̄ris regnas p̄
sclā. Vel' sedes scā. st' throni v̄tu-
tes et scī. Et est sup sede scām
suā .i. s. āgelos ⁊ iustas aīas. Quo
Principes p̄plo͡r cōgregati. Qs etiā
ꝯgregati st' cū deo abrahā: qui
dij fortes t̄re vehemēter eleua
ti sūt. Principes oīm p̄plo͡r. nō
vni9 p̄pli tm̄ .i. p̄mitiui oīm gen- Cas
tiū ꝯgregati st' .i. ꝯuenerūt ī eode
cū deo abrahā .i. in xp̄o q̄ est de9
abrahe. q̄ h' filios de lapidib9. q̄ Aug
expulsis iudeis. gētes ab oriēte ⁊
ab occidēte venietes. in filios abra-
he succedūt hntes p̄missione. Vn̄
se². Qm̄ dij fortes t̄re. q̄ iō ꝯgre-
gati st' vtiq3. Qm̄ dij fortes t̄re .i.
iudei de se t̄ra p̄sumētes. vehemēt'
eleuati st' .i. valde sup̄bierūt. Qui
fracti st' nimi. vt hūil' oleaster inse-

unt. Vt ibi. Jo 9gregati st qm dij
Theod9 tre .i. apli fortes. qs neqz mors neqz
vita sepabit a caritate xpi veheme-
ter eleuati st doctina et miraculis.
Magnu9 dns. et laudabil' ni-
mis. Titulu9. ps. vl' laus
cantici filio2 vl' filijs chore. scda
Au9 sabbati. Sicut legit' in genesi. po.
die fecit de9 luce et distinxit a te-
bris. teb9 9fusis atqz iformib9 for-
mas accipietib9. sic dnico die q
pim9 fuit in pma reru 9ditione
imo xpm a morte suscitauit et luce i-
mortalitatis distinxit a teb's mor-
talitatis. Scda sabbati .i. scdo die
fecit de9 firmametu. Ita in tpe
p9 xpi resurrectione ecciam fecit
.s. corp9 capiti q est firmata post
xpi resurrectione sup firma petra
a q dimoueri no pt. Vnde aplus
Que est columpna et firmametu veri-
tatis. De q hic cantat' filijs chore.
Et est sensus. ps iste. vl' laus est
cantici. et est filio2 chore. vl' cantatu
Au9 filijs chore. ps dico hitus scda sab'ti.
q fcm est firmametu .i. celu .i. agens
de eccia. q p9 xpi resurrectione est
firmata. qua vocat ciuitate et 9me-
dat hac ciuitate et dnm ciuitatis.
Quinqz em modis 9medat ciuitate
.s. a dignitate 9ditoris. a situ. ab a-
plitudie. a benignitate regis. a stabi-
litate etiā. Intetiōe monet vt
oes ea aplificet. Mod9 Sriptitu9 e
ps. Pmo agit de fudatiōe ciuitatis
qua 9mendatiue describit. 2o agens
gr'is de aduētu xpi. monet de gr'i-
b9 distribuedis. p q's saluator pos-

sit agnosci. ibi. Suscepim9 ds. Pma sp'o
9medas ciuitate a dignitate 9ditoris ait.
Magnu9 dns et laudabil'
nimis: in ciuitate dei
nri in mote sco ei9. Magnus
dns. Dns q pius humilis e magnu9
est qr oia potēter fecit. et laudabil'
qr pulchre et mire fecit. nimis si-
ne modo et fine. Vbi laudabil'. in ciui-
tate dei nri. no in babilonia q est
ciuitas malo2. In malis em blas-
phemat' de9. q ciuitas e sita i mōte
sco ei9. Nō pt abscōdi h' ciuitas
oib9 diffamata est. Hic est mons
ille q vt ait daniel fuit pri9 lapis
pcisus de mōte sine manib9. q creuit
in monte magnu postea. et impleuit
oem tra .i. xps de gēte iudeo2 si-
ne virili scie nat9. sup que fudata
est eccia. Ne at putes hac ciui-
tate dei no vbiqz esse. addit.
Fudatur exultatioe vniuise
terre: mōs syon latera aqlo-
nis ciuitas regis magni. Fuda-
qi dicat. Que ciuitas fudat' exulta-
tiōe vniu'se tre. q em maledictōib9
pus sbiecta sterilitatis obpbrio do-
lebat. nuc ple fecuda vbiqz exul-
tat. Et 9mēdat h' ab aplitudie. vl'
s'm alia litam. fudator exultatiōis
vniu'se tre. qi dicat. Dns e magnu9
Dns dico fudator exultatōis vniu'
se tre. Cu scrm 9cordat alia trasla-
tio. Alij em trāsferūt sic. Dilatās exulta-
toes vniu'se tre. Ipe est xps q p
vniu'sa eccia3 gaudia dilatat. Mōs
syon 7c. Ptes ondit qd dixerat.
P monte syon iudeos sig't. P latera

aquilonis gentes que adherent dyabolo qui
per ventum frigidum et durum aquilonis signatur.
Ipse namque ait. Ascendam in celum et ponam
sedem meam ab aquilone et ero similis al-
tissimo. Unde in canticis. Surge aquilo et
veni auster. Unde iheremias. Ab aquilo-
ne pandetur omne malum super faciem terre. quasi
dicat. Ne vniuersa terra fundatur. quia mons
syon .i. iudei et latera aquilonis .i. gentes
Cumque enim alienum herent latera eius dicuntur.
Unde solemus ita loqui. Bonus homo est. sed
pessima latera habet .s. mali sunt qui ei coniunc-
ti sunt. Ita gentes erant dyaboli latera.
Hec modo sunt ciuitas regis magni
.i. dei. Alij reges non sunt magni. Et est
sensus. Duo parietes conuenerunt in vnum
lapidem angularem. qui fecit vtraque vnum vt
esset vnum ouile et vnus pastor. Et Deus

Deus in domibus eius cognos-
cetur. cognoscetur: cum suscipiet in domi-
bus eius ciuitatis domi-
bus dicit pluraliter. quia tam plures domus
sunt in ea ciuitate. Multi enim sunt ecclesia-
rum ordines. vna tamen ecclesia. Dico cog-
noscetur sed hoc per gratiam suscipientis. et
hoc est suscipiet vt medicus eam curan-
dam. Uel de futuro potest legi secundum aliam litteram
sic. Deus cognoscetur in futuro in gradibus eius
.i. secundum gradus meritorum. quia in singulis da-
bit distinctum cognitionem sui. tunc sus-
cipiet in eterna beatitudine. Commendat
hic a benignitate regis Quoniam ecce

Quoniam ecce reges reges. Hec sunt
congregati sunt: conuenerunt latera aquilonis
uenerunt in vnum. quasi dicat. vere
dico latera aquilonis sunt ciuitas dei
Quoniam ecce reges terre congregati sunt cum
ceteris fidelibus in vnitate fidei et con-

uenerunt in lapidem angularem et hoc in
vnum .i. in vnitate fidei et morum. In
hac ciuitate non est locus hereticis propter
partes praui dogmatis confessis. qui di-
cunt. Ecce hic est xpistus. ecce illic. Et sic.

Ipsi videntes sic ammirati sunt
conturbati sunt commoti sunt: timor
apprehendit eos. Ipsi scilicet sunt
videntes. et sic .s. videntes ammirati sunt
de gloria et miraculis xpisti. conturbati sunt
pro peccatis. et commoti sunt .i. ad bona mu-
tati. tremor apprehendit eos pro con-
scientia delictorum. Tantus erat illis pauor
quod etiam corpore tremebat Ibi .i. in

Ibi dolores vt parturientis illa
in spiritu vehementi conteres contri-
naues tharsis. Beate fuerunt do-
lores penitentie. Dolores dico vt partu-
rientis .i. graues sed vtiles. quia in fine
pariunt. Unde ysaias. A timore tuo domine
concepimus et parturiuimus spiritum salutis.
Quando hoc totum fiet? quia in spiritu vehe-
menti .i. per spiritum sanctum qui in forti fragore
tunc indicatur conteres naues tharsis .i. *ciuitates superbia gentium*
Cilicia namque regio a tharso metro-
poli sua. tharsis dicitur. per hanc gentes
accipiuntur a parte totum. Uel tharsis
est carthago. que nauibus olim floruit.
ad mercandum. quibus superbia gentium
designatur. que in incertis diuitiarum
velut in flatibus venti confidit. sed tam
firma sedes est nobis in syon. non
in mari. Ibi enim stabiliri debemus. non
perflari omni vento doctrine. Et non conterit
Conteres hoc enim dicit a sili naufragantium
vel iuxta interpretationem nominis. Interpretatur
enim tharsis exploratio gaudij. Naues
uero tharsis sunt discursores in diuersis

experientijs .i. per diuersas experientias mundi gaudia explorantes. hos conterit deus. ut ab hijs desistant et verum gaudium querant. Aliter ab illo loco. Cum suscipiet eam. qui dicat. Deus cognoscetur in domibus eius. In tu suscipiet eam ciuitatem tuendam. Et quid opus est ut tuatur eam? Valde opus est. Quoniam ecce reges terre gentium. ad literam congregati sunt et conuenerunt in unum. contra hanc ciuitatem ut deleret eam. sed postea ipsi videntes per fidem sic. scilicet quod tam digna est hec ciuitas admirati sunt. et postea admiratione

Cas. conturbati sunt. Hec et reliqua que sequuntur. non mutantur a lectione priori. Aliter. Et agitur ad literam de herode et historia dominice natiuitatis exponitur. qui dicat. Deus suscipiet eam quia per incarnationem que

9 deus fiet. Quoniam ecce reges .i. principes iudeorum congregati sunt ab herode sciscitante ab eis locum dominice natiuitatis et ipsi conuenerunt in unum concorditer dicendo in bethleem unde scriptum est septuaginta. Ipsi videntes sic quod in prophetia legerant. scilicet sic ut legerunt. admirati sunt de tanta gloria. non leniter vel otiose. sed conturbati sunt pro peccatis et commoti sunt ad fidem. et tantus fuit pauor ut corpus tremeret. Unde sequitur. Tremor apprehendit eos. Ibi dolor parturientis ut dolores parturientis apprehendit eos .i. penam. qui ipsi videntes ita conturbati sunt ad penam. Uel in spiritu vehementi .i. in ira et in furore herodis contentes naues tharsis. quia naues in tharso cilicie quibus magos per aliam viam reuertentes transposuisse in patriam suam credebat. contrite sunt.

Sicut audiuimus sic. ab herode. vidimus in ciuitate domini virtutum in ciuitate dei nostri: deus fundauit eam in eternum. Sicut audiuimus. Deum scilicet omnibus quae tempore incarnationis acta sunt concludit qui dicat. Et quia ita est. quod sicut audiuimus in promissionibus prophetie sicut est illud. Adorabunt eum omnes reges omnes gentes seruient ei. Et illud. In semine tuo benedicentur omnes gentes. sic vidimus in exhibitione. Omnes enim reges. omnes gentes xpm adorant. Xpus regnat in celo ad dexteram patris in ciuitate dei .i. in ecclesia domini virtutum. quia ibi custodes angelos deputat. Repetit iterum dicendo in ciuitate dei nostri .i. in catholica ecclesia dei nostri dicitur ne sibi hoc nomine conuenticula hereticorum usurpent. Cuiusque est in hac ciuitate, audit et videt. quod vero ex est certum est. Ne autem putet hec ciuitas temporalis. addit. Deus ipse fundauit stabiliter eam ciuitatem. Ne ergo timeas ne quis euertat firmamentum. Fundauit eam dico in eternum. non ad horam ut prius tabernaculum moysi. Suscepimus deus. Fidem patrum

Suscepimus deus misericordiam ubi agere de tuam. in medio templi tui gratias de aduentu xpi. monet postea de gratiis dandis eterne distribuendis per quas saluatorem possit agnoscere. Sic continua quo ordine fundata est hec ciuitas. Ecce suscepimus et cetera. Uel ita. Quod audiuimus et vidimus. Ecce suscepimus et cetera. Uel ita. Fundauit quia o deus suscepimus nos boni qui sumus grana inter paleas. lilium inter spinas. anima inter filias. Quod suscepimus misericordiam tuam. non solum sacramenta. sed et rem sacramentorum. Nam in sacramentis grana et palee communicant. rem vero sacramentorum soli boni percipiunt. Ubi suscepimus? in medio templi

.i. populi non suscipietis misericordiam et in medi
o palearum que per sacramenta quibus communicant
populus dei sunt et templum. De quibus apostolus
apostolus dicit. Habentes formam pietatis
virtutem vero eius abnegantes. Quarum populus palearum
multus est ita ut nulla videatur esse
grana. sed tamen nonnulla sunt. quia Secundum
Secundum nomen tuum deus quod est nobi
le et laus tua in fines terre tuum o deus
iustitia plena est dextera tua. sic et laus
tua dilatata est in fines terre. Per hoc osten
ditur. non in arto fundata civitas. Vel
ita. Et agit de actuali susceptione christi
quo susceptus fuit a symeone et alijs
quando in templo est presentatus. Et est Sus-
cepimus deus misericordiam tuam .i. filium tuum in
medio templi tui. quod est in iherusalem. per
hoc confunduntur iudei qui contempserunt eum
qui in medio eorum conspectus est. Et per hoc
nota. incarnatio christi. quia secundum quod homo
in templo est presentatus. Vel ita. Et agit
de susceptione christi per fidem que ab hominibus
credentibus suscipitur. Suscepimus fide
o deus misericordiam tuam .i. filium tuum in medio
templi tui .i. in cordibus populi tui. Et quia hoc est
secundum nomen tuum o deus quod ubique dif-
fusum est. quia nulla est que huic nomini se
non subiciat et si nesciat cultum. Secundum
ergo nomen tuum .i. sicut reverentia
tui nominis dilatatur. sic et laus tua. que
non est nisi in sanctis vera. dilatata est in
fines terre .i. in ecclesia que toto orbe dif-
fusa est. laus tibi datur. Non enim desunt
qui te laudent per omnes terras. quia dextera
tua .i. operatio tua plena est iusticia
.i. iustificavit multos qui omnes laudant.
Vel dexteram tuam .i. eterna beatitudo. in hac
parte iusti locantur est plena iusticia .i.
iustis. quia multi sunt iusti qui stabunt ad
dexteram. Unde. Letetur mons syon .i.
Letetur mons syon et iudea. que
exultet filie iude: propter primos iudi
iudicia tua domine. Mons fidei ac-
cepit. et exultet filie iude .i. confessio-
nis .i. gentes a iudea .i. ab apostolis ge-
nite per confessionem. Et hoc propter iudicia
tua domine. quibus cecitas contigit in israel
ut plenitudo gentium intraret. Ergo
vos gentes Circundate syon .i. ecclesiam
Circundate syon et de iudeis.
complectimini eam: nam Circundate
tenete in turribus eius. dico non scan-
dalis. sed complectimini eam brachijs cari-
tatis. Vel ita ab illo loco. Letetur
mons syon. Et intelligitur mons syon
.i. ecclesia generalis. Syon enim interpretatur
speculatio. Et est. Letetur mons syon
.i. ecclesia que est in speculatione populi et
exultet filie iude .i. christi .s. sancte femine.
Per iudam genus earum ostendit. propter christum
qui de iuda et hec exultet ut in utroque
sexu ecclesia sit. Causa vero leticie sunt
iudicia dei. Unde sequitur. propter iudicia. quasi
dicat. Letetur mons syon et exultet
filie iude. et hoc propter iudicia tua domine.
futura ubi se sciunt ad beatitudinem
venturas. quasi dicat. Non letetur ecclesia
quia et si laborat modo iusti inter spinas
tamen exultet propter hoc. quia non errat deus
in iudicando. sed discernet omnia grana
a paleis. Concede ergo nati discrete
iudicat non temere modo iudicet. eorum
est modo colligere. dei vero separare. unde
merito in futuro primo. Illi qui intus sunt
letentur. vos autem reprobi in quorum medio
suscipit unam que ex eis ictus .i. sacramentorum

Aug

Cas

Augustinus

Cas no habitet. circuite syon non frauda-
te honores exhibendo. et complectimini cari-
tate eam syon .i. bonos. et narrate
Aug .i. predicate aliis laudes eius. et hoc in
turribus eius .i. in altitudine munitio-
Cas num eius .i. in concordia apostolorum qui sunt
turres huius ciuitatis. Sicut enim in
actuali ciuitate turres sunt ad muni-
tionem et ad prouidendos hostium incursus
et ad loquendum exterius. ita in hac ciui-
tate bene sunt turres apostoli quia sunt muni-
tiones contra hereticos et altitudines. Vnde
.i. de quibus exterius est loquendum. ut pos-
sint exteri audire. Nunc quasi propter leticiam
iam remissi lentescant in uirtute ec-
clesie. monet corda ponere. Vnde subdit.
Ponite corda vestra in uirtute
eius: et distribuite domos eius
ut enarretis in progenie altera.
Aug Ponite. quasi dicat. non ut habeatis
formam pietatis et uirtutem eius negetis
sed ponite corda vestra. non modo ora in
uirtute eius .i. in caritate. Virtus enim ciui-
tatis est caritas. quam nichil uincit
Vnde salomon. Dilectio fortis est ut
mors. et habita caritate. distribuite
.i. distinguite domos eius. domum .s. a
domo que habet formam tantum et que cum forma
habet pietatem. et nolite confundere quasi uniuer-
sit. quasi dicat. Si caritatem habueritis
non temere iudicabitis. et uidebitis
malos non obesse bonis. Vel ita
Cas Distribuite domos eius .i. domum
circumcisionis et preputii ut paulus eat
in gentes. alii in circumcisionem. Dispen-
sationem quidem diuiserunt. sed caritatem
tenuerunt. Hoc magis conuenit .i. hic sua
melius licet congruit. Vnde subdit. Vt sic

o predicatores enarretis in progenie
altera .i. usque ad posteros. Vel ita secundum
aliam literam. Et distribuite gradus eius
.i. officia distincta ordinatione dispo-
nite .i. presbiteros dyaconos. et huius-
ut per eos enarretis magnalia dei in
progenie altera .s. xpiano populo qui est
secundus ab hebreo. Que primum elegit deus.
Quoniam hic est deus deus Quoniam hic est
noster in eternum et in seculum Respondit
seculi: ipse reget nos in secula. quod narran-
dum. Breuius est summa. sed quia omia concludit
qui enarretis hoc .s. quoniam hic .s. xpus primus
qui in terris uisus et cum hominibus conuersatus est
deus deus noster. et si in homine latet. et hic
in eternum. non ad tempus ut falsi dii. Hic
dicit contra eos qui temporales homines deos facie-
bant in eternum .i. in seculum seculi et ipse reget
nos ne cadamus. quia rex est. xpus est
enim deus et rex noster. quia deus est. protegit
nos ne moriamur. quia rex est regit nos
ne cadamus. et hoc in secula .i. sine fine.
Audite hec omnes gentes. Titulus
in finem filiis chore. psalmus dauid.
Agit hic propheta de amatoribus mundi
ostendens eos cum gloria sua perituros. et
de xpo redemptore non illorum. sed con-
temptorum mundi. redarguens illos qui
colunt deum ut hic eis bene sit. qui mur-
murant et blasphemant deum. quia ma-
li florent et ipsi premuntur. quasi deus hec
ignoret uel non curet. ne ipse labo-
ret uidendo uel corrigendo. Communis hoc
locus hic propheta filiis chore. Et est sensus.
Psalmus iste dauid. tendens in finem .i. in
xpum. cantatur filiis chore. Intentio
monet. ut deiecti in mundo non appe-
tant elatos. Modus. Et est contra ocu-

Pᵒ atfectos fcit ad noua ⁊ īgētia
q̄ dictury est. Scdō īcipit ꝓseq̄ illa
dicēs q̄ᶻ xps nō redimet ipos.
ibi. Cur timebo. Xᵒ. d'. q̄ ipys ⁊
iustis reddeda sᵗ. ibi. Sicut oues
Xᵒ. amonet ne timeāt potētes. q̄a
oīa cū luce relinquūt. ibi. Ne timu-
28. eris. Primo ġᵒ reddēs atfectos. ait.
Audite hec oēs gentes:
auribꝰ ꝑcipite oēs q̄
Aug habitatis orbem. Audite hᵉ.
q̄ dictury sū. Hᵒ attētos fcit oēs
gētes. i. oēs ínq̄. Hᵉ. ia hodie q̄ h̄
dicūtᵘʳ. ꝑ recitatores vbiq̄ audiuntur.
Videmꝰ eī hūc psᵐ q̄ añ nō r̄citabaᵗ
ñ in vna gēte iudeor. nūc recitaū ꝑ
totū orbē t'rar. s. ꝑ oēs eccias. et au-
ribꝰ audiēdi ꝑcipite. q̄ nō surdi estes
audiatis oēs q̄ h̄itatis orbe. i. oēs
iusti q̄ sᵗ dūi. nō serui rerū. Habitat
eī qui. nō tenetᵘʳ ab orbe. nec eiꝰ er-
roribꝰ īplicatᵘʳ. Postea q̄d dixerat
expōit dicēs. Quiqz terigene et
Quiqz terigene ⁊ filij filij hoim
hoim: sil' in vnū di- accipies
nes ⁊ paup. ꝑ terigenas īiustos
et ꝑ filios hoim iustos. Vl' ita vt
ꝑ oēs gētes et inh̄itātes totū oēs
Cas hoīes accipiat. sic. Audite hec oēs
gētes. nullū excipio. q̄ᶻ nō accipit
deꝰ ꝑsonas. oībꝰ ꝑsto est ipē. Et
ġnale b̄ūficiū est incarnatio. ⁊ vt
maīfestius fiat q̄d dixit. addit
auribꝰ audiēdi ꝑcipite oēs q̄ h̄i-
tatis orbē. Quiqz terigene ⁊c. Ex-
pōit h̄ ꝑ ꝑtes. Nᵉ eīs vocaueāt
Audite terigene. i. inq̄. Terrige-
ne sūt q̄ vicia t'rena sequūtᵘʳ. q̄ gēi-
ti a t'ra. Hy sūt in ꝑte ade q̄ fuit Aug
hō. nō filiꝰ hoīs. Et filij hoim au-
dite. i. iusti q̄ sūt in sorte xpi q̄
fuit filiꝰ hoīs. eiꝰ gestāt ymā-
ginē. Postea addit. Quiqz. s. ter-
gene et filij hoim. Ad vtruqz eū
refertᵘʳ. Ac si dicat. Nulli sermonē
sbtraho. Audiat heres t'ie ꝑter-
iuditū. i. vā iudiretᵘʳ. Vt sic time-
at. iustꝰ ꝑ regnū. i. vā regnet ⁊
sic diligat. Postea sᵉᵗ. breuis ex- Cas
ꝑlicatio istor. cū sbdit. Diues et
paup. diues refertᵘʳ ad terigenas Aug
paup ad filios hoim. Et ē diues
i. terigena. ⁊ paup. i. filiꝰ hoīs. au- Cas
dite q̄ sil' estis in vnū. i. nō sepati.
vsqz ad messē. Quiqz eī nō sil' ēitᵗ
q̄nqz eī separabūtᵘʳ zizania a tritico Aug
oues ab hedis. Audiat ġᵒ nᶜ sil'
in vnū. i. nō sepati. et pascāt sil'
hedi ⁊ agni. donec veīat q̄ segre-
gēt eos. alios ad dexterā. alios
ad sinistrā. Os meū. Comendat
Os meū loqtᵘʳ sa- dīcēdi q̄si
piaz: ⁊ meditaᵒ cor dicat. Ideo
dis mei prudētiā. audite. q̄a
os meū loqtur sapiaz. i. xpm. sa- Cas.
pia ad diuinas res ꝑtinet. et ne
ꝑutes solo ore eū ⁊ nō corde loq̄.
addit. ⁊ meditatio cordis mei loqᵗᵉ.
prudētiā. s. de moribꝰ. q̄d ē ī fūto
ꝑudē. Prudētia vō ad īstruēdos
mores ꝑtinet. In hijs duobꝰ oīs
sermo dūiꝰ iudicatᵘʳ. Per hᵒ a me ex
Inclinabo in Inclinabo
pabolā aurē meā aure mea in
apiā in psalterio pabola. i. hū-
ꝑpositionē meā. liabo me vei-

tati mutus loquenti quod docet me loqui per
parabolas, ne omnibus pateat. Vel Incli-
nabo aurem meam in parabolam, id est humili-
abo me veritati que per parabolas et enig-
mata me docet. Videmus enim nunc per
speculum in enigmate. Que quidem modo videmus
per enigma est. Et aperiam in psalterio
id est factis ostendam propositionem meam, id est quod
in presentibus operibus propono, id est etiam beatitudine.
Et est sensus. Factis ostendam quod dico
Cur timebo in die mala: iniquitas calca-
nei mei circumdabit me. Ubi incipit
narratio que super premisit dicens, quia Christus
etiam non redimet ipsos. Hic propheta
in sua persona generale agens causam, que
erit causa damnationis et timoris ma-
lorum que est iniquitas. Et hoc est. Cur
timebo in die mala: id est in die iudi-
cii, que dicitur dies, quia tunc omnia aperta erunt.
Et mala quantum ad iniustos, quia tunc dam-
nabuntur. Etcetera. Cur timebo, quia iniqui-
tas calcanei id est propter iniquitatem timebo
quam vitare possum. Licet mors quam
timent homines separatio est anime a carne.
Mors autem vera quam non timent homines
separatio est anime a deo. Utraque per suasionem
dyaboli homini propinata est. Cur non
est quod timeam, id est quod timere me oportet
si volo, cum iniquitatem que est causa timoris
vitare in mea sit potestate, propter quod tantum
timebit in die novissima, que erit dam-
natis mala, non iustis. Iuste ergo puni-
entur, quicumque non vitant cum possint. Et
hoc est. Ideo timor erit in die mala, quia
iniquitas calcanei mei circumdabit me.
Alludit verbis que in genesi dominus ser-
penti dixit: Inimicitias ponam inter

te et mulierem. Ipsa conteret caput
tuum, et tu insidiaberis calcaneo eius.
In singulari numero est hec mulier et
verbum eius. Eva enim causa nostra est, que seduxit
virum, id est ideo per quam carnis labi-
tur homo. Qui lapsus per calcaneum hic significatur.
Quem observat dyabolus ut decipiat. Vel
per calcaneum finis vite intelligitur, cui ma-
xime dyabolus insidiatur. Per caput ser-
pentis initium dyabolice suggestionis.
Et hic dicitur. Illa observabit caput tuum,
o serpens, id est initium suggestionis ... ,
ne veniat delectatio. Et tu eius calcaneum
observabis, id est lapsum carnis vel finem
vite ut insidieris. Et hoc est. Iniquitas
calcanei mei, id est que in me est ex lapsu
carnis quem observat dyabolus. Observat
enim dyabolus qui laborans ut decipiat te. Tu
observa caput eius, id est initium suggesti-
onis. Vel iniquitas calcanei, id est que in me
erit in fine circumdabit me, id est opprimet
et faciet me timere. Qui confidunt.
Qui confidunt in virtute Iniquitas
sua: et in multitudine quos circum-
divitiarum suarum gloriantur. dabitur iniqui-
tas calcanei, scilicet qui confidunt in virtute
sua corporis vel animi, in divitiis in
amicis, in quibus summa omnium terrenorum
concluditur, qui dicunt. Timor est de in-
certitate. Iniquitas vero de terrenis in quibus
adeo stulti sunt. Quia alii sunt qui confidunt
in virtute sua, id est presumunt in virtute
sua corporali vel ingenii. Et alii qui
gloriantur in multitudine divitiarum suarum,
id est qui gloriantur in divitiis, multe enim superbi-
unt. Unde enim magis inflatur homo quam
de divitiis. Et non quia per prius in tristicia
que nomine virtutis significavit post extra

ria. q intelligit p diuicias. Et alij sunt
q confidunt in eternis. s. sed intelligendum
est. s. frustra. Frater non redimet. Frater carnalis eum
redimet. Redimet homo: non dabit deo placationem suam. eum. et vere
non. Quia non redimet homo purus: qui non. quia non dabit s. vel alius homo placationem suam. unde deus placet. Vel ita
ab illo loco. Qui confidunt. qui dicat.
Ideo timendum est in iniquitate eorum
dato. quod per partes iniquitatis exponit. s.
quando circumdedit iniquitas eum ait. Qui confidunt et gloriantur etc. Quia cos. s. q confidunt
in virtute sua et q in multitudine diuitiarum suarum gloriantur. homo non mutatur.
Frater. i. xps sibi amicitie comunicandum. q est primogenitus in multis
fratribus. et q post resurrectionem dixit
Vade et dic fratribus meis. Ille iniquitas
fratris non redimit. et si ipse frater
i. xps non redimet. redimet homo q
sanctiauit: qui nullus redempturus est.
Quin ergo in hoc fratre confidit non timebit in die mala vt alij. Ideo non
redimet homo. quia non dabit homo
deo placationem suam. i. unde placet.

Et precium redemptionis anime
sue: et laborabit ineternum et
viuet adhuc in finem. Et non
dabit precium redemptionis anime sue. i.
unde redimatur. anima hominis. quia nulla compensatio potest compensari precio xpi. Vel ideo
frater. i. xps non redimit talem. quia iste
talis q confidit in virtute vel in diuitijs vel amicis. non dabit deo placationem sua. i. q flectat deum per preces
et non dabit precium redemptionis anime sue.

i. elemosinas quibus redimat animam.
Et ideo hic talis laborabit ineternum. Hic
labor non finiet. vita hic finiet. Viuet tamen adhuc in fine. i. post finem huius
vite viuet secundum animam. quia non peribit
anima cum corpore. s. dolori conseruabitur vsque
quo accepto corpore vtraque crucietur. Vola.

Non videbit interitum cum videbit. quia
tamen cum viderit sapientes morientes: simul insipiens et stultus peribunt.

Non videbit interitum. i. non
intelliget quid sit verus interitus. et hoc
cum viderit sapientes morientes. quia
videt eque mori bonos et malos.
Dicet enim. si sapiens q pie deum colit
mortuus est et non potest euadere. cur
sequerer eum: Faciam mihi bonum dum viuo.
Et ita nescit iste quid sit verus interitus
q ei imminet eternus interitus. cum sapientes transit ad vitam. s. insipiens. i. qui
sibi non prospicit in futuro. et stultus
s. q nescit in quo malo nunc sit. Vel
insipiens. q non attendit mala presentia
vel futura. et stultus q si attendit non
cauet. simul peribit. Et relinquet

Et relinquent alienis diuicias diuicias suas: et sepulchra per quos
eorum domus illorum ineternum. fecerunt
mala. Diuicias dico suas q non
sunt secundum deum alienis. Et si filijs relinquat. alienis tamen. quia alieni sunt.
q nichil profuit. et sepulchra eorum sunt
domus illorum q palatia edificauerunt
ineternum. huius seculi. qui in sepulchris
manent. non in palacijs q exstruxerunt. Vel ita. Et sepulchra eorum secundum
opinionem suam sunt domus illorum ineternum
i. putant quod sepulchra eorum q construunt

qui domos etiam ad memoriam semper sit sed
domus quamvis in inferno magis maneat.
**Tabernacula eorum in progenie
et progenie: vocaverunt nomina
sua in terris suis.** Tabernacula
eorum etiam in quibus ad tempus sunt. i. domus
quas heredibus dimittunt. putant esse diu-
turnitates in progenie filiorum et proge-
nepotum et deinceps. et vocaverunt
nomina. i. hoc querunt ut invocentur nomina
eorum a domibus illorum. quod tamen non est
magnum. quia hec invocatio tamen fit in
terris suis. i. in provinciis. non apud
exteras gentes fama eorum pervenit.
Vel secundum aliam litteram. et invocabunt
nomina eorum in terris ipsorum. Hi faciunt
heredes qui ad sepulchra mortuorum
inebriant se ad memoriam eorum. sed nec
gutta pervenit ad linguam in inferno
ardentis. Petri itaque suo serviunt
non spiritibus defunctorum. Ad spem ei defunc-
torum nil pervenit nisi quod fecerit dum viveret.
**Et homo cum in honore esset non in-
tellexit: comparatus est iumentis
insipientibus et similis factus est illis.**
Et homo tamen in hoc quod in ceteris. Homo
non intellexit. i. non intelligibiliter
egit. dum sepulchra que etiam construx-
it. et nomina sua fecit memorari. cum po-
cius etiam deberet querere. cum tamen in ho-
nore esset. i. ad ymaginem dei factus.
non quidem viribus sed rationis intellectu. Vel
ita. qui dicit. Ita studet homo vanis
et ita non est accusandus deus sed homo.
quia homo cum esset in honore. i. ad ymagi-
ne dei factus. non intellexit suam dig-
Au9 nitatem. s. quod intellectu preest homo iumentis
non viribus. qui non intelligibiliter egit.

sed comparatus est amissa ratione iumentis
insipientibus. i. non in alia re. sed in in-
sipientia et in concito. et. i. quia similis est
factus vitio suo. non natura. illis. i.
iumentis. **Hec via.** Hec via omnia
dicta in unum colligit. Hec via que
Hec via illorum scandalum dicit. ita
ipsis: et postea in agunt illi et
ore suo complacebunt. hec via. i.
vita que dicitur via que ducit ad mortem.
via dico illorum. non dei. scandalum est
i. stimulus. et dolor non securitas. quia
i. stimulus. et dolor non securitas. quia ipsis. i. mali.
de suis actibus torquentur. ipsis. i. mali. esse
non ita sit tibi ut tales putes esse
beatos. Vita malorum scandalum. Vn-
de abbacuc. Pro iniquitate vidi tentoria
ethiopie. turbabuntur pelles terre
madyan. Ethiopes nigri. demones
sunt animas seductorum et viciorum caligine
obscurantes. Vnde. Dedisti eum esca
populis ethiopum. Horum tentoria et
tabernacula sunt mali. qui de divitiis et
honoribus laborant. sicut dona etiam
querentes sunt templum spiritus sancti. Idem
etiam sunt pelles terre. quia amant terram
non celum. non dant terrena pro eternis
sicut iob ait. Pellem pro pelle et omnia
que habet homo dabit deo pro anima sua. pellem
s. terrenitatis et mortalitatis dabit pro pelle
eternitatis et inmortalitatis. Pellem deferens
me pro pelle gloriosa. Ergo vidi quod turba-
buntur tentoria ethiopie. s. pelles terre
madyan. et hoc pro iniquitate sua. Pro
quo turbabuntur? madian. i. ex iudicio
eius metu et amore et in futuro tristicia
buntur. et postea in ore suo complacebunt.
alijs. i. alios secum perdunt. Vel compla-
cebunt sibi bene loquendo cum male vivant

Cas in ore suo ubi simulatio est. et non in corde. quia mala sua palliat. et ideo illis placet. non in corde sed in ore. Vel benedicet. Alia littera. qui dicat. Cum tales sunt ut non querat nisi bona temporalia. sunt etiam ypocrite. et labijs benedicet deum non in corde.
Aug Audietes eum de eterna vita. de contemptu mundi non curat. sed ne erubescat vel corripiatur. ore benedicunt. et peiores sunt apertis malis. et
Cas sunt posteriora prioribus deteriora. Vel benedicet deum implendo desideria. Hic est mos peccatorum. cum ei vota implet deo gratias agunt. sed in ore suo hoc faciunt
Cas Iuxta illud. Populus hic labijs me honorat cor autem eorum longe est a me. Sicut oves
Sicut oves in inferno positi sunt: hic est dyapsalma Tertia pars. Et mors depascet eos. ubi ostendit que iustis
Aug et impijs reddenda sunt. qui dicat. Illi ita se iactant. sed positi sunt illi qui sola presentia attendunt iam in inferno mente ut iusti mente in celo. Ipsi dico
Aug existentes sicut oves. scilicet ignavi et mors id est dyabolus pastor est eis. Alia littera ut
Cas Christus vita. ita dyabolus est mors qui pastor est illius ut omnibus qui sunt in terris ad pascua mortis. Vel ita se iactant. sed nunc iam constat quod positi sunt in inferno. id est proponentur post hanc vitam in inferno sicut oves. Oves enim consumpta lana manent. sic in istis sine consumptione semper pena inveniet quod crucietur. Et mors depascet eos. Hoc dicitur a similitudine iumentorum. qui non radicitus vellunt herbas. sed summitates tantum carpunt. unde iterum herbe crescunt ad pastum. sic illi morte depasti iterum

vivescunt quia non deficiunt. Vel depascet eos. id est de pastura ad pasturam. id est de pena ad penam ducet. Et iusti
Et dominabuntur eorum iusti in matutino: et auxilium eorum veterascet in inferno a gloria eorum. dominabuntur eorum id est preminebunt eis et iudicabunt eos in matutino. id est in resurrectione que sit cum Christo qui eos iudicabit. Vel in matutino id est in iudicio quando omnia erunt
Aug aperta. quia modo est nox. dum non apparet merita iustorum. et qui felicitatem noiant impiorum. et auxilium eorum. quod hic habebant in gloria seculi. quod erat a gloria eorum id est a virtute sua. pecunia amicis veterascet a seculi pompa in inferno. Vel auxilium eorum veterascet in inferno. et hoc a gloria eorum. id est iuxta quantitatem glorie eorum. quia quantum aliquis malus visus est habere gloriam inter homines mortales. tantum in inferno corruptionem patietur. Vel ita distingue secundum aliam litteram. Auxilium eorum veterascet in inferno. hic distingue. Deinde a gloria sua expulsi sunt. Hec est alia littera. Ipsi ita. sed ego non. et hoc est Verumptamen.
Verumptamen deus redimet animam meam de manu inferi: cum acceperit me. redimet animam meam de manu
Cas inferi: cum acceperit me. ut terror predictorum terruit malos. ita spes redemptionis relevat bonos. Redimet dico de manu inferi id est de potestate dyaboli. qui ante adventum Christi animas tenebat. cum acceperit me id est carnem ex me
Ne timueris cum dyapsalma
dives factus fuerit homo: Ne timueris et cum multiplicata Et ita pre fuerit gloria domus eius. Et est hic dya-

psalma. ubi est amonitio. ne timea-
tur potentes in seculo. quia omnia tum hic
relinquunt. Cur enim hec peccatoribus p-
missa sint. omnis querela est. qui dicat.
Quare sic prebuit mali? et deus redimet
suos. glosa. ne timueris cum bonus. tu
dives factus fuerit homo. in quo videris te
frustra laborasse quia iustus es et tu
pauper. non est magnum quod dives est
homo. enim qui abiecti sunt. postea subiungit
quod maius est dicens. et cum multi-
plicata fuerit gloria. que est in honoribus
seculi. gloria dico. non tamen eius. sed et domus
eius. quia non solum ipse sed etiam omnes qui ad
eum pertinent honorantur. et hoc etiam dicit pro
incolatu esse ducendum. Ideo ne timueris.
Quoniam cum interierit non sumet
omnia: neque descendet cum eo gloria
eius. Quoniam cum interierit non sumet
omnia hic possessa. neque gloria eius descen-
det ad inferos cum eo. quia in abyssum
cadet. Ideo ait descendet. Quia anima
Quia anima eius in vita ipsius eius
benedicetur: confitebitur tibi cum benefe-
benefeceris ei. Vel sic. non ideo benedicetur
id est exaltabitur in vita ipsius. quia quamdiu
vixit sibi benefecit. in morte torquebitur
anima. Non benedicetur. non utique de bono
actu sed de delicijs. Benedicetur enim favo-
re luxuriantium qui inter epulas pastori-
bus bene optat. Ideo etiam descendet quia
confitebitur tibi id est laudabit te deus. cum bene-
feceris ei id est solummodo in prosperis. blas-
phemat in adversis. Despecta vero con-
fessio est quam prosperitas facit. sed illa est
magni meriti. quam non tollit vis do-
loris. Nec suffecit ei propria iniquitas
ymo etiam. Introibit usque in proge-
Introibit usque in pro- nies patrum
genies patrum suorum: usque suorum id est
in eternum non videbit lumen. imitabitur
antiquos iniquos. et ideo non videbit lumen.
Quoniam cum patres pessimos imitatur. eorum
societate dampnandi sunt. Non videbit
dico usque in eternum. quia etiam hic in tenebris
interioribus est. et postea exteriores patietur.
Homo cum honore esset homo quia
esset non intellexit: comparatus est iu-
mentis insipientibus: et similis factus
est illis. Homo cum in honore esset
non intellexit. qui non est in accusatione
dei. sed homo. et ideo comparatus est iumentis
insipientibus. et similis factus est illis. Inter
hic deformius homines ut malus a malo que
Deus deorum dominus locutus est
est. Titulus. Psalmus asaph. Di-
cit super diximus. Asaph cum alijs in-
ventis praefectus fuit cantoribus in taberna-
culo domini. de quorum titulis psalmorum
plerumque fit mentio. tum pro officij re-
verentia. tum pro nominis interpretatione. A-
saph enim hebraice latine congregans
greece synagoga interpretatur. que super ipse
fidelis hic loquitur que christum exspectat. per quam
magis confutatur incredula iudeorum
voce propheticus certius testimonium utitur hic
propheta agens de mutatione legalium sac-
rificiorum in sacrificium laudis. sicut sup-
erius egit de mutatione eorundem in sacrificium
corporis et sanguinis domini. Agit etiam
de utroque adventu christi. Primum bla-
diens. post secundum terrens. Et est sensus
tituli. Psalmus iste attribuitur asaph id est
synagoge fideli. in cuius persona loquitur
hic propheta. Intentione monet. ne iam
iam ad terminata sacrificia redeat. Modus.

Triplitius est ps. Asaph voce dni in-
ductum. In 2a pte de mutatione sac-
rificiorum. Prius in pa pte agit de utriusque
adventu eius. P primum trinitas. p 2ui
tres. i. Vox xpi inducit. monetis
ut relictis sacrificiis pecudum fiat sa-
crificium laudis. ibi Audi pplus meus.
3o. dicit a qbus velit sacrificium. ubi
peccatoribus sue maiestatis imputat. ibi Pecca-
tori aut. De eis aut mediocriter de trans-
ionem estimet. potentia maiestatis predicit.
ut incredulitas ois tollat. cum ait.
Deus deorum dns Deus. s.
locutus est: vbum meo
et vocavit terram. Fem qui e
factor deorum. i. qui hoies deificat. De-
dit eis eis ptatem filios dei fieri hiis
qui credunt in noie eius. qui est dns domi-
num. locutus est p se et p prones qui
olim multipharia in pphis loqbat.
Modo p tribus modis dr deus. substanti-
aliter. ut deus trinitas. s. pr filius et
sps scs. Adoptive sicut dicunt sci.
qui p gram adeptionis dii sunt. Nuncu-
pative etiam ut falsi dei. iupiter venus
ut demones et ydola. qui solo noie
dii sunt. et vocavit atque dicat. qd
locutus sit dr. qd loquendo fecit. qui di-
xit locutus est et loqui de hs fecit. voca-
vit terram. non una tm sed etiam oem.
Que est. A solis ortu usque ad oc-
A solis ortu usque casum. missis
ad occasum: ex syon testibus usque
spes decoris eius. ad ultimum terre
Modo go sola affricam vocavit ut ait
donatus. non illam separavit. qz nullas
reliquit ptes. qs sua vocatione non vo-
caverit. Tantum vocavit. quantum fabri-

cavit. Unde aut cepit. Ex syon. i. a
ihrlm. qz ibi cepit annuntiari spes
decoris eius. i. speciosus decor xpi. qz
speciosus fuit pre filiis hoim. quasi
qui oes gentes vocat a ihrlm inc-
pit. qz ibi exeuntes apli. spem deco- Cas
ris xpi toto orbe nuntiaverunt. Unde
ysaias. De syon exibit lex. et vbum
dni de ihrlm. Ex syon namque cepit
decus euangelii. Inde speciosus forma
pre filiis hoim cepit annuntiari. qz
ibi datus est sps aplis ut essent
testes in ihrlm et in tota terra. Dico
locutus est Deus. et vocavit. qui et
Deus manifeste sicut tunc occultus Aug
veniet: deus nr et foret p silenti-
um non silebit. dme carnis pri-
et est adhuc ad dexteram pris sedens
tunc manifeste veniet ad iudicium. qz
deus est deus magnus. non quilibet sed ille qui
verus deus est. et non silebit a iudicio
ut modo. cum et flagella sunt admonitio.
modo ei expedit ad pniam. Ignis in
Ignis in conspectu eius conspectu. Hic
exardescet: et in circuitu eius pro-
cella tempestas valida. veniet ad
iudicium. Ignis. malis vel male co-
scientie exardescet. Timeat go paleam
se arsuram. i. torquebit ipsos. Exar-
descet dico in conspectu eius. cum conspici-
ent iudicantem. Vel secundum aliam lram
Ignis ante eum precedet. Ignis malis
erit. quo comburet facies mundi huius.
et mali comburentur. boni vero purga-
buntur. Pena go terreat quos prima
non invitat. Et in circuitu eius tem- Cas
pestas valida. Tempestas hic indi-
catio est dei. qui non ventis fiet. sed po-

tercia dei p quã fiet. vt ei⁹ sniã arta
ventilet. et grana a paleis separentur
q iudicatio tempestas d. qa ꝓpinqua
Ieron. veiet et festinãter rapiet. qs ignis
exuret. et hoc est in circuitu ei⁹. i.
in scis et in angel. q dicunt ee cir-
cuitus ei⁹. qa cu ipso sedentes iusti
iudicabunt. et angeli messores. bo-
nos a mal. separabunt. Et e tempestas
i. iudicatio et sniã equitatis que d
Cas. tempestas a simili. q ꝓpinqua veniet
Aug. subito rapiet valida. q separabit bo-
nos et malos. Et est in circuitu ei⁹
i. in scis et in angel. Eius ei cir-
cuitus st angeli separatores et sancti.
Veniens aut dns ad iudiciu Aduo-
Aduocauit celu de- cauit. i. ad-
sursu: et terrã discer- nocabit re-
nere ꝓplm suu. lu. i. oes pfec-
tos secu iudicaturos sursu sessuros
s. sup xij sedes vt iudicet xij tri-
bus isrl. et terrã aduocabit. i. oes
iudicãdos ad qd. discrne ꝓplm
suu. i. vt celu cu illo discernat
ꝓplm suu a no suo. Celu em cu
Aug. illo terrã discernit. In iudicio em
alij cu iudicabunt qs h celu dicit
Alij iudicabunt. qs h d. terrã. s de
hijs alij saluabunt. qs h d. ꝓplm
Cas. suu. De dapnãdis tacet. Vl ita
vt p celu oes iustos saluãdos ac-
cipiam⁹. p terrã oes peccores dap-
nãdos. Et le. desursu sic. Dns
veniens desursu. i. a pre aduocauit.
i. aduocabit celu. i. oes iustos. et
terrã. i. peccores. Ad qd. discernere
ꝓplm suu. i. vt diuidat bonos a
Aug. mal. Nro qp p⁹ oes mixtos con-
uocauit a solis ortu vsqz ad occasu.
Tuc aut vocabit vt discernat. Vil ei
zizania cu tritico crescunt. nec sinit
ea eradicari pr familias. Petrus quoqz
missis in mare retib⁹ pisces mag-
nos et puos concludit. vsqz ad litus
traxit. du pene frãgeret rethe. Et in-
euã. pr familias misit seruos ad cx-
tus viaru vocare ad nuptias qsttuq
repperiet. Cõgregate. Videt ꝓphã
Cõgregate illi scos futura q
ei⁹: q ordinat testa.tm ꝓnũcia. hor-
eius sup sacrificia. tat ãgelos
cõgregãtes. et applaudit q dicat.
Et q ita est. Ergo o ãgeli messores
cõgregate illi scos ei⁹. q s. sci ordi-
nãt testamentu ei⁹. i. nouu testa.tm
sup sacrificia. i. sup vetus testamentu.
Vl q ordinat testamentu ei⁹. i. qui
cogitat de ꝓmissis ei⁹ sup sacrificia
i. sup illa q opant. q st sacrificia
deo. Cu. q dicunt. Non st cõdigne
passiões hui⁹ tpis ad futurã gliam
Vl. Qui ordinat testamentu sup
sacrificia. i. q dicunt p⁹ labore sequi
denariu. Vel. Q ordinat testa.tm
ei⁹ sup sacrificia. i. q pluris pcij hunt
opa caritatis q sacrificia pecudu.
Et ãnunciabunt Et ãnunciabu
celi iusticiã eius: Q veniet
qm ds iudex est. manifestus et
iudicabit. et hac iusticiã ei⁹ ãnun-
ciabunt celi. i. apli in toto mudo.
Hor iã cõpletu cernim⁹. Iam celi
ãnunciauerunt nob hac iusticiã dei.
Qd quidã erunt ad dexterã. quidã ad
sinistrã. Nullu granu est tuc in
palea et si nuc ꝓmixta. qm deus q

non fallitur. iudex est et discernens.
Audi populus meus et loquar:
israel et testificabor tibi: deus deus
tuus ego sum. Audi populus meus.
Dicit psalmista. Ubi est vox christi monentis
ut relictis sacrificiis petendum fiat sa-
crificium laudis. Hic dicit quod deus deorum
locutus est. Quasi dicat. Deus locutus est.
Quare? Hec locutus est. Audi aure
cordis tui. qui es populus meus. Ondit
in eodem verbo qui et quare debeat audire.
Quasi. Si populus meus es audis. et si
tu audis. loquar tibi. Aliter. si non au-
dis. et si loquar. non tibi loquar. Repetit
sub alio verbo verbo dicens. Audi israel id est
sicut israel id est vir videns deum. qui si tu
es israel id est si me vides audire me non
negligis et testificabor tibi per scripturas
et per miracula ondendum tibi hoc scilicet quod e-
go sum deus ille qualis quod omnium est deus
per potentiam. et sum deus tuus proprie et fami-
liaris. quia te habeo servum et quia in pro-
phetis tibi promissus sum. Ideo dicit sum.
Quia esse proprium est deitatis. Unde Ego
sum qui sum. Et qui est misit me ad
vos. Et non quod prius dicit simpliciter sum
ego deus. et postea dicit sum deus tuus.
quasi dicat. Et si non sum deus tuus. tamen sum
per cultum deus. bono meo deus sum. ma-
lo tuo non sum deus tuus. Et egoipse
in sacrificiis tuis non exhibitis.
Non in sacrificiis tuis argu-
am te: holocausta autem tua in
conspectu meo sunt semper. Non arguam te
quia non quero animalia in sacrificium. hoc nolo
sed holocausta tua id est que tui iuris sunt.
semper non ad tempus sunt in conspectu meo id est mihi
placent. illa nolo. Holocausta dicit

animam igne caritatis inflammatam totam.
Unde alibi. Sacrificium deo spiritus contribu-
latus. Ubi etiam dicit nolle animalia in sa-
crificium vel holocaustum. Si anima in-
flammatur. et membra in usum suum rapit
ne serviant cupiditati. Unde in levi-
tico precipitur ut adipem cum renunculis
offerat. quibus interna caritas significatur.
Sed ne putes hic holocausta de anima-
libus sed dicit. Non accipiam quasi dicat.
Non accipiam de do- non arguam
mo tua vitulos: neque si non fe-
de gregibus tuis hircos. ceris. et si
feceris non accipiam vitulos in sacrifi-
cium. Vitulos dico qui sunt de domo
tua. qui significatos vitulos et spiritua-
les accipere. non illos de domo tua.
Unde propheta. Reddemus deo vitulos
labiorum nostrorum. et hoc dicendo pronunciat
novum testamentum. ubi omnia figurata
sacrificia cessant. neque etiam de gregi-
bus tuis hircos accipiam. Ideo a te
non accipiam Quoniam mee sunt. quasi dicat
Quoniam mee sunt omnes quia non tua sunt
fere silvarum: iumenta mea. Ergo
in montibus et boves. queram a te
quod meum est quod tibi dam. Et hoc est. Quoniam
mee sunt omnes fere silvarum id est mea sunt
que non possides. scilicet indomita et etiam
iumenta que pascis in montibus et bo-
ves. que mea sunt etiam domita que tu
nutris et possides. Vel secundum aliam litteram
Equi silvestres et boves etiam vola-
tilia sunt mea. Quia Cognovi ab
Cognovi omnia vola- etiam. quod
tilia celi: et pulchritudo nullius ho-
do agri mecum est. fecit omnia vo-
latilia celi. que et qui sunt. quasi dicat. et

Aug

volatilia mea sunt. et pulchritudo
agri .i. ubertas omnium in terra gignentium
meum est .i. mihi servit. Vel meum est.
quia ego ubique sum. Unde propheta. Celum et
terram ego impleo. Vel meum est. quia
apud me nichil preterijt. et nichil
futurum est. Cum illo sunt omnia futura et
ei non detrahuntur iam preterita. Cum illo
sunt omnia cognitione quadam ineffabili
sapientie dei. Et ideo. Si esuriero quod

Si esuriero non dicam mihi fit. sed
tibi: meus est enim orbis dicit ad gu-
terre et plenitudo eius. tendum p-
nulum sensum non dicam sed ut pascas me
qui si hec datis forsitan me esurire

Aug.

putatis quod est insania. meus est enim
orbis terre. gratis ne grates quod des mihi. quia
sine labore habeo quod volo. et plenitu-

Cas.

do eius .i. omnis creatura. Et Numquid ma-
Numquid manducabo ducabo car-
carnes taurorum: aut nec taurorum
sanguinem hircorum potabo aut sanguinem
hircorum potabo. quia non sacrificijs. sed in
pauperibus hec volo. Mistice. Hijs sili-
tudinibus figurat ecclesiam. Fere sunt gen-
tes. Iumenta in montibus sunt simplices
in culmine fidei. Boves sunt apostoli et
prophete. Volatilia sunt superne angelorum
virtutes. Pulchritudo agri gentes to-
tius seculi. quia sunt decus terre .i. ecclesie. Esurit
dominus salutem omnium hominum et de omnibus sa-
tiatur. Carnes vero taurorum non vult in
sacrificijs. sed in pauperibus. Immola
Immola deo sacrifi- deo. Repro-
tium laudis: et redde bato veteri
altissimo vota tua. ritu. de se
qui de alio loquens. quod sibi faciamus in-
dixit. qui dicat. hec nolo. sed immola deo.

non dicit mihi. sed de se ut de alio loquitur. ut
et post cum ait. Peccatori dixit deus. non
dixit ego. sacrificium laudis .i. quod in
teipso est. scilicet ut grates agas de omnibus.
Ecce quod exigit. Et redde item integre
altissimo vota tua. que in te sunt. non
extra te. Et tunc invoca me. Non enim
Et invoca me in die debes presu-
tribulationis: eruam te me de vi-
et honorificabis me. bus tuis in
die tribulationis .i. adversitatis. quia ideo
datur. ut homo invocet. Vel mea tribulatio
semper est tempore salutis. non carnium. et
eruam te ne deficias. ecce premium ob-
lationis. et sic honorificabis me. ut non
iam discedas a me. Vel honorificabis me
.i. apud alios causa honoris. eris michi.
Peccatori autem dixit deus: quare tu
enarras iustitias meas: et as-
sumis testamentum meum per os
tuum. Peccatori. tertia pars. In qua ius sac-
rificium velit hic dicit. Sibi peccatori sine mea
cie imputatur. Mea laude querit deus
ne putetur turpe. Hanc sibi spontanee p-
hibet. ne lingua presumat laudare
tui obviat prava gesta. non tamen laudare
interdicit. qui vis ad pravam sed obliviscens
deum ut inferius ait qui dicat. Immola
deo sacrificium laudis. Sed vide ne can-
tes bene et vivas male. quia peccatori
dixit deus. quare tu enarras iustitias me-
as. Hec grates secum sit qui hoc solo salvet
quia bene docuit. Vel ita continua. Hoc
populo suo dixit. sed non suo .i. peccatori
dixit deus. hoc contra prelatorum dicit.
Secum tamen sit ille quia audit. et a quoniam
audiat bona. secundum illud. Que dicunt
facite. que autem faciunt nolite facere. [illegible]

inquit. Quare tu enarras iusticias meas
cum tu opere non impleas. i. quare coram ser-
mone, s. ad populum proferis aliquid de
mea maiestate. et assumis i. idcirco
tu presumis testamentum meum scilicet per os
Cas tuum pollutum alijs predicare. Cum non
sancta verba os pollutum presumat docere et
in legem. Non enim lectio negatur corri-
gendis. Unde apostolus ait. Castigo corpus
meum et in servitutem redigo illud. ne
forte cum alijs predicaverim, ipse reprobus
efficiar. Non ait ne cum alijs legerim.
Ideo in veteri testamento erat labium
eneum in introitu tabernaculi, ubi sacer-
dotes lavabant manus ingressuri tab-
ernaculum et egressuri. Unde mundamini
qui fertis vasa domini. Tu vero odisti.
Tu vero odisti disci qui dicat. D-
plinam: et proiecisti sermo te dicis bu-
nes meos retrorsum. sed factis ne-
gas. Et hoc est. Tu vero odisti dis-
ciplinam. quia si corrigo murmuras.
laudas quando parco. murmuras quando casti-
go. et proiecisti sermones meos retror-
sum. i. quod dicis. post te ponis ne videas
et ne dicas te non fecisse. Cas Si vi-
Si videbas furem currebas fu-
bas cum eo: et cum adulteris ad luxu-
Aug ris portionem tuam ponebas currebas
cum eo assentiendo. laudando. et cum adul-
Cas teris portionem tuam ponebas aliquo
consensu. In hijs omnia vocat crimina a
parte totum. Vel sic. Si videbas furem.
sanum intellectum scripture currebas cum
eo assentiendo. et cum adulteris. s. qui
ponunt falsum intellectum in scripturis
portionem tuam ponebas aliquo consensu. i.
astipulator fuisti eis. Os tuum habun-

Os tuum habunda- dauit malicia
uit malicia: et lingua qui non solum Aug
tua concinnabat dolos non reprehendit
vel tacet sed etiam laudat. et si malum
esse sciat ut sit dolus. Unde sequitur. et
lingua tua concinnabat dolos. Accusat Cas
conscientiam. et lingua concinnabat dolos. quia
mos est decipientis sic falsa componere.
ut lepore verborum blandiatur. et hoc facit Aug
iste etiam contra fratrem. Unde sequitur.
Sedens adversus fratrem tuum
loquebaris: et adversus filium matris
tue ponebas scandalum: hec fe-
cisti et tacui. Sedens qui cum ocio Cas
ita tibi placet. Non enim casualiter dero-
gat sed studiose. Non enim transiens facit
aut stans. non cum voluntate facit. sed tu
sedens loquebaris adversus fratrem tuum .i.
omnem hominem. quia omnis homo est frater condi-
tione prime nativitatis. et adversus filium
matris tue .i. sancte ecclesie. cum caritate con-
iungimur. ponebas insidiose scandalum
.i. heresis. vel alia quibus innocentes capiantur.
Vel ita. Sedens adversus fratrem tuum de-
trahebas. Alia littera. Frater hic accipitur
aliquis bene ambulans et bene docens. cum
dum detrahit aliquis doctus. ponit scanda-
lum infirmo. quod dicit hic filius matris. Et e
Sedens. qui cum studio adversus fratrem tuum
bene docentem et ambulantem detrahebas
Et dum hoc facis adversus filium matris
tue .i. aliquem infirmum qui adhuc in-
diget lacte .i. minori doctrina. ponebas
scandalum. Unde enim detrahit quis doctus Aug
videtur fratri. forsan bene docenti vel bene
operanti. ponit scandalum infirmo. qui nes-
cit iudicare. Et iste filius matris dicitur lacte
egens. s. ecclesie. nondum patris ad mensam

accedes. cui9 pane pascat᷑. validioris
doctrine cibo. ⁊ ideo ignaui est indicandi
hec p̄dc̄a fecisti ⁊ tacui q.
distuli penā. expectans ad pniaꝫ sed
tu v̄tis ad īpunitatē. Vn̄ seq̄tur.
Existimasti iniq̄ qđ ero tui
silis: arguā te et statuā ꝯtra
faciē tuā. Existimasti q̄i dicat
tacui. Vn̄ existimasti o iniq̄ qđ
Cas Au9 ero tui silis ꝯsentiendo mal᷑. q᷑ pla
cē in putas mala que non credis
vltorē. ſꝫ ego arguā te ⁊ arguendo
te statuā te ꝯ faciē meā .i. ondā
te tibi ⁊ sic displicebis ꝯ tibi qđ
et mō faces si te vides. m̄ vō place
res si te vides. q̄i dicat. Qđ post
dorsū posuisti. an̄ faciē tuā ponā
vt scias q̄ male egisti. ⁊ feditatē
tuā videas vt erubescas. Intelli
Intelligite hec q̄ ob gite. Et
liuiscimū deū: neqn̄ ra qa ita
piat ⁊ nō sit q̄ eripiat dixit dn̄s
ergo vos q̄ obliuiscimini deū cui neō
pt resistē .i. q̄ me deū eē nō credit
īntelligite qđ dixi .s. qđ laudē volo
ſꝫ nō a peccore. Nemo sibi dicat
nō predem. Ideo īntelligite neqn̄
Cas rapiat de9 .i. ego ad penā ⁊ nō sit
q̄ eripiat. Qn̄ dyabol9 rapit. de9
eripit. cū de9 rapit. neō valet liberā
re. h̄. s. īntelligite. Qđ Sacrificiū
Sacrificiū laudis hō nō qđ sa
crificabit me: ⁊ illic iť lēati ra
q̄ ondā illi salutarē dei. nūt. sed
sacrificiū laudis. nō aialiū honorifica
bit me. Nemo ei offert h̄ sacrificiū
Au9 ⁊ malg est. q᷑ nemo laudat. nisi
bon9. q᷑ si laudat ⁊ bn̄ viuit. Nō

enī laudat si bn̄ dicit ⁊ male viuit
nec q̄ bn̄ viuit. si sibi dat. vł si sup
aliū se extollit. cū potius erogare
debꝫ qđ h̄ꝫ. Quiescat g°. a mal᷑ et
offerat sacrificiū laudis. et illic .i. in
sacrificio laudis. est iter. q᷑ h̄° sacrifi
ciū est viā ad deū. H̄c est scala ia
cob quā angeli descendūt ⁊ ascedūt
.i. fideles ascendūt ad laudē diuinita
tis. et descendūt ad laudē h̄uanitatis
in xp̄o. quo itinē ostendā illi .i. lau
danti salutarē dei .i. me. Salutarē
dei xp̄s est. qui cū grā venit. q̄ nō
nouit. qui alij q̄ grē aliq̄d tribuit.
Miserē mei d̄s s̄c̄dm magnam
miaꝫ tuā. Titul9. Ps dd.
cū venit ad eū nathan pp̄ha. q̄n
vł quō intrauit ad bersabee legit̄
in libro regum. q̄ dauid p̄sse reg
nās atqꝫ in palatio suo sedes vidit
barsabee vxorē Vrie lauantē se et
concupiuit ⁊ ad se vocatā cognouit.
Cōp̄to aūt qđ p̄ eū eēt fcā grauida
reuocauit ab expeditiōe vriā. si
forte ad vxorē intraret vt ei9 concu
bitu grauida eē putaret. Vrias aūt
noluit. dū in castris pp̄ls dei labo
raret. Scripsit g°. rex duci exercitꝰ
ioab. vt vriā poneret in illa pte pre
lij vbi fortissimi hostes erāt vt ibi
occideretur. Hac ep̄lā sue mortis
vrias accepta. dedit ioab qui ita
fecit sicut p̄cepat ei dauid. ⁊ oc
cubuit vrias. Hic g°. dauid cum
adulterij culpā celasset. nathan
pp̄hā missꝰ adeo intrauit ad eū et
q̄siuit ab eo iudiciū de diuite qui
cū hr̄et centū oues. vicino paupi

solā quā habebat ouiculā rapuit.
Cū aūt dauid hūc esse dignū mor-
te iudicaret. r̄ndit nathan. sic et
tu fecisti. qr̄ cū multas vxores et
concubinas haberes. vnā quā hēbat
vrias rapuisti. Ad hāc g° vocem
p̄phē dauid penituit. et in cōspectu
oīm cōfestans pc̄cm̄ suū se reū ab-
iecit. Et hoc est qd̄ ait titulꝰ. Pōs
iste attribuit dauid p̄phē psalmꝰ
dico agens de pn̄ia et hūilitate quā
Aug habuit dauid. cū venit ad eū na-
than p̄phā missꝰ a deo ad arguē-
dū eū. q̄ silitudine de oue paupis
p̄posuit. Venit dico. vt argueret eū
Aug de pc̄cō qd̄ fecit qn̄ intrauit ad bet-
sabee. Vel ī tedarguit eū qn̄ ītrauit
ad bersabee. Vicit pax p̄spitatis
que bella nō vicerūt. Dauid hīc
p̄ponitur in exemplū nō cadendi. nō
p̄speritatis ocia affectādi. s̄z si ceci-
deris resurgēdi. et ne desperes de
pc̄ī īmanitate. cū videas dauid
p⁹ reatū homicidij et adulterij per-
pn̄iē hūilitate deo placuisse. Grā ar-
guente eū nathan p̄phā. rex nō eru-
buit pc̄cm̄ publice cōfiteri. non se
excusauit vt solet homo. et a se
penas exegit q̄s vix ferret aliqs
toruꝰ. In cōspectu oīm reū se abie-
cit. cuiꝰ iudiciū ab oībꝰ timebatur.
Vn̄ h' spēalr̄ hūilitas ondit' que
adeo penitentibꝰ valet. Inde est
q̄ hīc pn̄ialis ps̄ plus alijs fre-
quentatur in ecclīa. qr̄ h' magis hūili-
tas ondit'. et q̄ h' est tpatū sup-
plicatōis genꝰ. qd̄ etiā īfimi pūt
īplere. Et qr̄ h' nichil difficile ondē

vt in alijs. Lauabo p singulas
noctes lectū meū. Et cōuata ē sup
me manꝰ tua. Putruerūt et corru-
pte sūt cicatrices mee. Cinerē tanq̄
panē manducabā. De p̄fundis cla-
maui ad te dn̄e. Conuersꝰ ē iniquit-
atē meā. Hz a pio petit miām.
Vbi g° districtiora fortioribꝰ. Hīc
tpata cōuidet īfirmis. forsan d̄r.
Iō docebo iniquos vias tuas. et impij
ad te cōuertent'. Grā p̄mittit p̄ hūc
psalmū plures petitiōes venie.
Et est iste ps̄ q̄rtꝰ in ordīe pn̄ia-
liū. et in ordīe psalmoꝝ quīquagesiꝰ
est p mō iubilei. qr̄ h' est ps̄ remis-
sionis. Iubileus q̄ppe ānꝰ in lege
quīquagesimꝰ erat. in quo oībꝰ debi-
ta dimittebatur. et possessiones a-
lienate restituebātur. Vn̄ iubileus
initians vl' remittens dicebatur. Ita
p pn̄ialem hūilitate de q̄ hīc agit'.
plena pratur pc̄cōꝝ remissio. In-
tencōe monet ad pn̄iā. Modus
Orāq' sūt petitiōes. Prima ps̄ ē de-
precatio. vbi captat a psōna iudicꝭ
p miā et iustitiā q̄ punire debēt
n' qr̄ iste satisfacit. qd̄ est a sua p-
sona captare. 2° ex auctē dei ma-
nifestātis cōfidentia ablutōis on-
dit'. ibi. Incerta et. 3° ex cōfidentia Aug
securꝰ petit deletionē oīm pc̄cōꝝ
et plenā restitutionē. ibi. Auerte fa-
ciē tuā. 4° dicit qd̄ qd̄ restitutꝰ psol-
uat. ibi. Docebo. 5° de edificatiōe ihr̄lm
p̄phat. ibi. Benigne fac. Dauid cōfitēs
excusās pc̄cm̄. s̄z publice cōfitēs ait.

Miserere mei deus: secundū ps. l.
magnā miām tuam.

Cas Miserere mei deus. Hoc dicens locum
aufert iudicio .i. discussioni. quia sentit
gradiens. Secundum magnam misericordiam tuam ma-
Iero lem. cuius miseria magna est domina. qui ad
tuam misericordiam confugio. ut grauibus vul-
neribus tiriaca commissionis insistat.
Tiriaca genus medicamenti est. quod
Aug principes habere solet. quod venenum de-
pellit. Magnam dico magnam. quia
magna est miseria mea. ideo mag-
nam exigit medicinam. De qua nunc ei
peccato desperandum esset. nisi esset mag-
na. quae non potest diffiniri quanta sit.
Cas Bene dicit magnam quae de celo deum
deposuit. corpore induit ut pateretur
et moreretur. Per quam credebat iste se
facile absolui. per quam sciebat et
humanum genus liberari. Quod quoniam non
poterat dare. cum secundum se rogat deus
ignoscere. Et miserere mei secundum multi
Et secundum multitudinem tudinem
miserationum tuarum: dele misera-
Aug iniquitatem meam. tionum tuarum ab
Cas initio seculi exhibitarum .i. secundum multi
tudinem factorum tuorum. quae superat
multitudinem quorumlibet peccatorum. Ecce
per misericordiam et miserationem petit iste.
Et est misericordia in natura. et miseratio in
effectu. Quomodo vero misereri velit. osten-
dit. dele. ut nullum remaneat peccati
vestigium iniquitatem meam quam proximum
commissam. Quem modum delendi velit
postea subdit. Amplius lava me
Amplius lava me ab iniquita
ab iniquitate mea: et te mea.
a peccato meo munda me. quia peccaui
contra veniam. lava dicit quia videbat per
spiritum ablutionem baptismi. ubi plena

remissio est et ablutio. et talis ab-
lui petit. et lava me a peccato meo
adulterii. quod in me fuit carnis
voluptate. Lava dico amplius quam ab
actu peccati. quia plus peccaui quam actu.
quia scienter et ex voluntate. utrumque feci.
Tu ergo amplius lava ut non modo cul-
pam operis. sed etiam reatum voluntatis ab-
stergas. Vel amplius lava me quam petere
intelligam. lava dico et munda me. et
lava me sic ut mundes me. Lauat et
et quedam quae tamen non sunt pura Quoniam in
Quoniam iniquitatem meam quitatem. cuius
ego cognosco: et peccatum misericordiam petit
meum contra me est semper. ut ignoscat
quia scit se iustum ut peccatum puniat. sub-
dit. Quoniam iniquitatem. Posset enim ei
dici. Petis per misericordiam peccata deleri.
Quomodo ergo erit: per misericordiam prohibit iusticia
ut hoc sit impunitum: Non. quia ego
punio. Et hoc est tu ideo ne punias.
Quoniam iniquitatem meam ego cognosco.
Quasi. Ignosce quia ego cognosco.
non dissimulo. et peccatum meum quod me
semper. Sibi facit iste quod deus in iudicio
faciet. Unde supra. Arguam te et statuam
contra faciem tuam. Vel secundum aliam lectionem.
Et peccatum meum coram me est semper. Non
sed peccatum post tergum ut prius habuit.
cum negligeret. Post tergum ei peccatum ha-
buit. cum rex sinat in diuitiis quas rapu-
it quae pauperis dedit. oblitus sui.
Tibi soli peccaui et malum
coram te feci: ut iustificeris in
sermonibus tuis et vincas cum
iudicaris. Tibi soli peccaui dico
munda. et merito te oro ut mundes
quia peccaui in me carnis voluptate

s tibi soli. q2 rex est omibꝰ superior. et
io tm̄ qui est maior eo puniendꝰ ē
si qȝ de ꝑplo erraueit et deo peccat
et regi. Rex vō nō hȝ hoiem̄. q̄ facta
sua diiudicet. io ait. Tibi soli pec-
Cas catum et malu̅ ꝯmissu̅ in ꝓximu̅
cora̅ te feci. Hoc dt. q2 vbiqȝ scit
eu̅ esse. Vn̄ se arguit. q̄ eo peccare
p̄nte nō erubuit. Tibi soli peccaui
q2 adeo iustꝰ es. vt iustificeris. i.
vt iustꝰ et verax inueniaris in ser-
moībꝰ tuis. i. in v̄bis que dixisti.
tuiꝰ v̄ba nō tn̄seunt s adimplent.
Vn̄ celu̅ et t̄ra tn̄sibunt. v̄ba aute̅
mea nō tn̄sibunt. et adeo iustꝰ es
vt vincas. i. supes ī iusticia alios
cu̅ iudicaris. i. cu̅ m̄ et alijs in iu-
dicio ꝯparis. Deꝰ eni̅ tante iusticie
est vt se cu̅ hoīe velit iudicari. Vn̄
in ysaia. Iudicate int̄ me et int̄
vinea̅ mea̅. Et postea q̄ sb̄ iudi-
ce causa̅ sua̅ exponens ait. Q̄d ē
meꝰ q̄d feci t̄ aut q̄d molestꝰ fui
tibi de m̄. ergo ꝗ eu̅ que̅ ex pastore
rege̅ fecit. tale̅ hȝ iusticia̅. vt vin-
cat si int̄ se et eu̅ iudicet. Vl'ita
ab illo loco. Tibi soli xp̄o nullu̅
pctm̄ hn̄ti in ꝯsciā. i. sp̄u ꝓphie
dicit dauid. tibi soli peccaui q̄ di-
Aug cat. et io dico t̄ munda. q2 peccaui
in aīe tibi soli. q2 tu solꝰ sn̄ pcc̄o
es et io iustꝰ punitor. Ille eni̅ iuste
Jac punit q̄ nō hȝ in se q̄d in illo pu-
niat. Ille iustꝰ rephensor q̄ non
hȝ in se q̄d rephendit. Hic ē int̄
hoīes solꝰ xp̄s. De quo ysayas.
Qui pctm̄ nō fecit. nec ē inuentꝰ
dolus in ore eiꝰ. et malu̅ in pxi̅.

cora̅ te feci. i. in tua p̄ntia. Tibi
soli peccaui. q2 adeo iustꝰ es vt ius-
tificeris. i. solus verax inueniaris in
sermoībꝰ tuis. q2 solus in oībus
veru̅ potuit dic̄e homo deꝰ. Vn̄.
deus verax. oīs hō mendax. Adeo
iustꝰ es vt vincas oēs ī iusticia.
Superas eni̅ oēs hoīes. oēs iudi-
ces. Et q̄ se putat iustu̅ cora̅ te.
iniustꝰ est. in cuiꝰ ꝯspectu astra nō
st̄ munda. q̄ in angel' suis rep̄pit
p̄uitate̅. Tu g° solus iuste iudi-
cas. tu. i. q̄uis iniuste iudicaris. i.
iniuste iudicatꝰ sis a pylato et a
iudeis. Vl'ita. Et adeo iustꝰ est
vt vincas dyabolu̅ et morte̅ et iu-
deos. cu̅ iudicaris. i. in iudicio quo
iudicatꝰ es. Videt eni̅ q̄d futuru̅
iustu̅ iudice̅ a peccatoribꝰ iudicandu̅
et in iudicio vincente̅ q̄ ascendit si-
cut dixit. Occidendo eni̅ victor factꝰ ē
Vnde. Ero mors tua o mors. Vl'
ita ab illo loco. Vt iustificeris. osten-
dit peccare pctm̄ esse in ꝓmissione Iero
q̄ ꝓmiserat xp̄m ex stirpe dauid
nasciturum. Q̄d quidā ꝓ pcc̄o dd'
deu̅ nō ipleē dicebat. Cont̄ q̄s dt.
dauid loquens ad deu̅ pctm̄. Ideo
munda. vt me mundato iustificeris
i. verax repiaris ī sermoībꝰ tuis
q̄ st̄ de ꝓmissione xp̄i qua̅ michi
fecisti. et vincas. i. ostendas illos
mendaces cu̅ iudicaris ab eis nō
face̅ q̄d ꝓmisisti. Vl'ita. Agit
ꝯtra illos q̄ dicebant deu̅ dauid nō
indulge̅ eo q̄d ta̅ g̊uit deu̅ offen-
derat. Orat g° dauid vt parcat et
sic ipleat q̄d ꝓmisit. De vera in-

ingemiscetis dicens. Quacumque hora
peccator ingemuerit. omnium iniquitatum eius
non recordabor. qui dicat Ideo munda
ut iustificeris in sermonibus tuis quod
sit de promissione venie ingemiscetis
et vincas id est convincas eos cum iudicaris
ab eis qui dicunt quod non parces mihi.
Ecce enim in iniquita- Ecce enim in iniquita-
tibus conceptus sum: et in Dixit christus
Aug peccatis concepit me mater mea et in iusticia
alios vincere. sed ne putetur eos vincere
tamen qui contradicta commiserunt et non eos
quidem ex quo nati sunt. nichil tale commi-
serunt. personam tocius humani generis in
se ostendens subdit. Ecce enim in iniquita-
tibus conceptus sum. Vel ita continua. Pec-
cavi et non mirum. quia conceptus sum in ini-
quitatibus id est in originalibus et actua-
libus id est ita conceptus sum quod et macula
originalis peccati teneor et ad actualia
pronus existo. In iniquitatibus se concep-
tum dicit non quia peccatum sit commiscere co-
niugibus cum fiat causa prolis. sed ideo quia quod fit
id est concipitur de penali carne fit. et
quod de corpore mortuo propter peccatum seminatur.
cum vinculo peccati originalis nascitur.
et mortis temporalis et eterne. Non ergo se
conceptum in iniquitatibus dicit eo quod de
adulterio sit natus. immo de sancto Iesse
et coniuge ipsius. Sed ideo quia in omnibus
trahitur iniquitas ex adam et vinculum
mortis. Nemo enim nascitur nisi trahens
penam et meritum pene. nisi tu qui de spiritu
sancto conceptus es. Ergo etiam hiis impu-
tas peccata qui nullum actuale commise-
runt. In omnibus enim sunt vincula peccati.
propago mortis. tu omnes vincis. qui de
Cas spiritu sancto es conceptus. Advertendum est

humilitas penitentis. qui omnia peccata confi-
tetur. etiam a parentibus traducta. unde mi-
nuit invidia peccati. si a radice peccator
est id est quia a radice se peccatorem confitetur.
et tam humilis confessio tot peccatorum misericordiam
pii commovet iudicis. De vino argu-
it. et omnia confitetur. scilicet et in peccatis libi-
dinis concepit me vel aluit me in utero
mater mea id est in concupiscentia libidinis que
peccatum est. non excuset propter bona coniugii.
Nam hoc opus castum in coniuge non habet
culpam. sed origo peccati in prole secum tra-
hit debitam penam. Ideo me fateor
me peccasse. Nam Ecce me vide-
Ecce enim veritatem dilexisti. veritatem
istam: incerta et occulta sa- dilexisti.
pientie tue manifestasti mihi. qui non te
culpam refuto. sed veritatem confiteor quam
diligis hic penitens. quia in confitendo
dixit veritatem. quam deus super sacrificia
querit. supplicant sibi subveniri. Vel ita
Ideo ita punio peccatum meum. quia ecce
in manifesto dilexisti veritatem quia
peccatum punias licet sis pius indul- Aug
tor. Hic enim misericordiam dat deus ut servet
veritatem. ut nec peccata eius sint impuni-
ta cui ignoscit. Ignoscit enim seipsum
punienti. Misericordia est quod homo libera-
tur. Veritas est quod punitur peccatum.
Incerta. Dedit per fidem quosdam
ubi ex auctoritate dei manifestatur ostendi-
confidentiam ablutionis. qui dicat. Oro
ut mihi parcas. quia iam incerta et occulta
sapientie tue id est adventum filii tui que aliis
incerta et aliis occulta erant. manifes-
tasti mihi per spiritum prophetie. Per hoc enim
prophetiam notat qua ei revelatum est
ut sciret. quod deus filium haberet et de semine

suo mastret. vn sibi a pcto magis
erat tmendu. Vl' incta et occulta
sapie tue .i. cognitionis tue .i. que de
cognitione tua alijs st occulta. mani
festasti m. Vl' icta et occulta sapie
Isid tue .i. remissionis pctor. m p sapiaz
revelate. maifestasti m. p natha
Aug pheta. q dixit m peitenti. Transtu
lit a te dns pctm tuu. Incta at
et occulta st qd talib9 ignoscit de9.
Vl hac incertitudie m minute peitu
erint dicetes. Qs scit si quertat de9
et ignoscat: s; h9 nouit dauid dice
Cas te sibi gfiteti nathan ppha. Di
missu est tibi pctm tuu. Ideo co
fidenter dicit Asperges me. hoc pr
Asperges me dne ysopo quosda
et mundabor: lauabis me auctores
et sup niue dealbabor. 2a ptitio
huius ps. de ee. que est gfidetia mne
dei. q multu est vtil' ne sbrepat des
patio. q oib9 pctis est grauior. qi di
cat Incta et occulta maifestasti
m. et ita certus su. qd asperges me
Aug dne ysopo .i. sague xpi. et vtute
caritatis et hulitatis .s. vt radice
caritatis sim firus in xpo. Ysop9
et herba est hulis s; medicinalis
cui9 radix petre here d. Ita ho
hac m misterio asspsus fit hulis
radice caritatis firus in hulli xpo
et sic mudat. Dicit her herba eciā
pulmones purgai. m qb9 e iflatio.
sic hulitas supbia depellit. et sic
mudabor. et supponit qlit. lauabis
me aqua baptismi .i. sicut i bap'mo
lauabis fideles tpe gre. Vl' mu
dabis me. Alia lra. et dealbabor

sup niue .i. incopabilit. Vl' io sr niue
vt notet se ee veste dei. Vl' io sn ma
cula et ruga. qr vestimeta xpi in
tnsfiguratione fca st alba sicut nix
p q baptisati sigficant. Vn. Quicq
in xpo baptizati estis xpm induistis
qr si fuerit pctā vt vmiculu velut
nix dealbabut. Et hoc e dealbabor
sup niue .i. vt sim vestis dni sine
macula et ruga. Vn in mote vestis
dni fulsit sicut nix. Et sic ego au
diam Auditui meo dabis gaudiu.
Auditui meo dabis Nota istu
gaudiu et letitia: et ex- hulte esse
ultabut ossa hulliata. qi dicat.
Audiā te hulis. no loqr cotra te sup
b9 defendedo culpā. Vl' huic auditui
meo dabis gaudiu de absolutione Cas
pcti dicedo. Dimissu est tibi pctm
tuu. et letitia de celis q pmittis
m. Qui ei hulis audit et discit. Aug
mtus gaudet de vitate. Vn amicus
stat et audit. stat no cadit loquedo
et gaudio gaudet pp voce sposi. et qr ia
hulis su. exultabut ossa hulliata.
.i. interiora mea hulliata. qa st sine
fastu. no hnt tumore. Timor eni
fusa repellit. Auerte faciē tua 3a.
Auerte faciē tuā a pctis ex co
pctis meis: et oes fidetia petit
iniquitates meas dele. nus petit
deletione om pctor et plena resti
tutione. qi dicat. ossa st hulliata.
et io auerte a pctis meis. no a me
facie tua. qr ea an facie mea habeo
Pi ei homo aduertit pctm. ds auertit
facie ne puniat. Aduerte g pctm vt
auertat de9. ne auertendo ipe aiaduertat

q est viga vigiliaru. Pu ad themma
d. Qd tu vides themia. Virga vi-
giliaru ego video. Vga vigiliaz
deus est. q vigilat sup pplm suu
ad puniendu. si ille dormit ad co-
fitendu. Dormit vo si ille vigilat.
Dico. aute et autendo dele de noti-
cia tua oes iniqtates meas. Plus
psumit iste q de illo gudi pcto
hoicidij vl adulterij. et ho p magna
Cas maz dei. De duobus eni culpatus
prudeter de oibus orat. Dico dele. et
deletis malis Crea in me ds cor
Cor mundu crea i me mudu.
Aug deus: spm rectu inoua i qi nouu
visceribus meis. aliqd. s qr et an
pctm inocens fuerat. addit et inoua
spm meu faciedo rectu. qr curuata
est creatura. cu spus mei rectitudo
ad terena. Rectus est spus. cu ei deus
est bonus p oia vt et dauid postea
fuit etia in adult. et no tm in spu
me inoua. s etia in visceribus meis
Cas vbi adulteriu exijt. In renibus eni
sedes est voluptatis. Vn de dyalo
dicitur. Cuius vtus est in lubis et in
vmbilico ventris. Io in vtrisq p-
tibus aia. s. et carne remediu cura-
conis petit. qr in eis peccauit. sic de-
sideat expiari vt videat nil tale
vltra velle comitte. Ne pitias me
Ne pitias me a fa- a facie qi-
cie tua: et spm scm dicat a
tuu ne auferas a me. pcus fa-
Aug cie aute. s ne pitias me a facie
tua. vn lume et sanitas venit. cuius
facie amitte timet. eius facie inuo-
cat. et spm scm tuu. i. gram spus sci.

ne auferas a me. Auferas d. qa
ia habz donu spus sci. qui ofitet et
penitet. qr no pt esse ofessio pcti
et punitio in hoie ex seipso. Cu
ei sibi qsq irascitur et displicet. sine
dono spus sci no est. Vel spm
pphie. q sibi oibus pciosior est rebus
solu petit no auferri. taces de recto.
Ne auferas spm. Et p cu Redde
Redde m leticia m. qr peccando
salutaris tui: et spu amisi leticia
pncipali ofirma me. salutaris tui
i. xpi. p cuius venturi fide priores
saluati st. vt nos p fide facte rei
saluamur. Ipa variata st. non fides.
et spu pncipali. i. spu sco. i. gra
spus sci q ignouisti m ofirma me.
Non solu no auferas. s etia cofir-
ma. Vl ita p hoc qd dicit ter spm
notat h quida trinitate. qui est spus
no corpus. Spm rectu filiu dicit.
Spm scm. suo noie itelligitur. p spm
pncipale. prez accipiunt Docebo
Docebo iniquos iniqs. et pec-
vias tuas: et ipij vbi d. qr ista
ad te couertentur. tutus psaluat
pus ploras. ia fit doctor. Dico co-
firma me in gra. q ignouisti. et
cofirmatus no ero ingratus. s docebo
vl exeplo. qr du sibi parcitur. alijs
spes datur. Vel vbo. qr postea mag-
na dei pdicauit iniqs. qui in fide
manetes peccat. vias tuas i. mi-
sericordia et veritate. Qos dixerat
iniqos. postea eosde d. ipios scilicet
et ipij vt ego fui. vl ipij st q pecca-
sine deo sut. i. ifideles. Impij iniqi
ad te ouertentur. Ecce qstiosus de pri-

catiōe fructꝫ. s. qd̕ impij ꝯuͤtent̕.
Et hoc dicē nō est elatio ſꝫ ꝑu-
dētia. qꝛ ꝑ ista v̕ba multi orātes
saluati sūt. Qd̕ vt possim.
**Libera me de sanguinibus
deus deus salutis mee: et exulta-
bit lingua mea iustitiā tuā.**
Libera me de sāguīb9 de9. Pec-
torum nomin9 latine nō dici sāguīes ſꝫ
sanguīne. ſꝫ ꝛ si min9 dicat̕ latīe
pluāl̕ q̄ singulariter. tñ magis
ꝓprie pluāl̕ dixit timēs multa
pctā ex origine carnis pcī traxi.
.i. ex carne ꝑ origiale pcm̄ corru-
pta. Qm̄ caro ꝛ sāguis rgnū dei
nō possidebūt. i. pctā q̄ de carnis
corruptiōe ꝛ sanguīs veniūt. Et
hoc est. Libera me de sāguīb9 o de9
.i. de carnalib9 pctīs q̄ multa st̕. vt iā
ab hijs desinā. Vl̕ ita. Libeā me
de sanguīb9. i. ab oī corruptione
pene ꝛ culpe. ꝛ da icorruptione.
qd̕ ꝯplebit in futuro. Qm̄ sequit̕ De9
de9 dator salutis mee. q̄ salus erit
in icorruptiōe. cū hoc mortale induet
imortalitatē. mō iā est in spe. ꝛ sic
exultabit lingua mea. i. cū exultatiōe
annūtiabit iustitiā tuā. Alioqn̄ ni
ꝑus mūdatꝫ fuero. timeo. qd̕ sup̄
dictū est. Quare tu cuitas iustiti-
as meas. Nō q̄ iustitiā laudat
tu pietati vl̕ mīe poci9 debet grās
age. ſꝫ ꝛ iustitie fiūt ꝯfitente sus-
cipe. Et hee due res sp̄i iudic̄o dm̄
adiuncte st̕. Nec in dubito. qꝛ Dn̄e
**Domine labia mea aperies la-
pies: ꝛ os meū annū-bia mea.
ciabit laudem tuā.** ꝓpt̕ pctā
clausa. et os meū etiā cordis archa-
nū. annūtiabit laudē tuā. s. qd̕ me Aug9
creasti. qd̕ peccantē nō reliquisti. qd̕
ꝯfiteri monuisti. qd̕ mūdasti. Et hoc obte-
ro. eo qd̕ nō vis sacrificia pecudū
**Quoniam si voluisses sacrificium dedis-
sem utique: holocaustis nō delectā-
beris.** Qm̄ si voluisses sacrificiū.
qd̕ ille tp̄e pro expiatiōe ipendebat. Cas
dedissem utiqꝫ. Videbat ꝓpha tēp9 Aug9
grē. quo hec figuatiua cessaret. si
voluisses dedissem. ſꝫ nō delectaberis
sacrificijs nec etiā holocaustis q̄ sūt
digniora. q̄ aduētu xp̄i respiuntur.
Quid g̃o offendā: nō pecudes. nō hirci ſꝫ Ieron
**Sacrificium deo spiritus contri-
bulatus: cor contritū ꝛ humi-
liatū deus nō despicies.** Sacrificiū
pctōꝝ qd̕ placꝫ deo
est sp̄s ꝯtribulatꝫ. in q° dat̕ spes ve-
nie ꝯtendib9. si penitē velint. Letꝫ Cas
et lascivus sp̄s obligat hoīem pctō.
ſꝫ sp̄s ꝯtritꝫ est sacrificiū quo pctā
solūtur. Deīt̕ huius sacrificij ꝓmis-
sio. O de9 nō despicies cor ꝯtritū
penitētia. Spernit de9 taurū hu-
cū ꝛc. que temp9 habuerūt dū ali-
qd̕ ꝓmitterēt futurū. et humiliatū Aug9
deo ꝯfitendo. nō elatū pcm̄ excusā-
do. Plus dicit ꝯtritū ꝛ p9 humiliatū. qꝛ
nō pt̕ humiliari. ni ꝑus ꝯtritū sit.
**Benigne fac domine in bona vo-
luntate tua syon: et edificentur
muri ierusalem.** Benigne fac. Quia
ps. Iam gaudes de edificatiōe ihe-
rusalem. i. ecclīe. ꝓphetat in qua
sacrificiū iustitie fiat. Vl̕. Sacrifi-
ciū est tibi sp̄s ꝯtritꝫ. Qd̕ sacrifi-
ciū vt tibi fiat. o dn̄e benigne fac

Augꝰ syon .i. ecclie. Sicut vnꝰ pṡtabat .i. pphã p seipsũ. Ecce iã est hĩ typus
et ymago eccle que figuat p syon
p qua precat hic .s. pheta in sua
vl ecclie psona dicẽs hinc syon .i.
spũali syon .s. ecclie. q aliqd speculat
qd spẽat. Benigne fac .i. mitte
filiũ et dimitte pctã. et hoc in bona
volũtate tua. Nõ sibi tribuit ali
qua merita. et edificentur muri
ihrlm p primũ hoiẽm destructi
.i. munimenta mortalitatis nře
que dabit in futuro. cõstruat in
fide. spe. et caritate. Hec sũt bona
merita p que nob cõferet. defẽdet
imortlitas in futõ. q mõ cõsumat pcat.

Tuc acceptabis sacrificiũ ius
titie oblationes et holocaus
ta: tuc imponet sup altare
tuũ vitulos. Tuc .s. cũ edifi
cati fuerit muri ihrlm .s. in futuro
acceptabis .i. acceptũ tibi erit sac
ficiũ iusticie .i. laudis. mõ offerũt
tibi sacrificiũ p iniqtate cor cõtritũ
et hũiliatũ. s tuc soliꝰ laudis. qd
est sacrificiũ iusticie. Et tuc accep
tabis oblacoes et holocausta .i.
scõs. qui erũt holocausta. ita vt
diuinꝰ ignis eos totos assumat
.i. feruor caritatis. et sic leuet ho
locaustũ vt fiant spũales vt ab
sorbeat mors in victoria. Et tuc
iponet angeli messores vitulos .i.
nouos pplõs. inocentiã .s. nouẽ
etatis. colla libera a iugo legis
et pcti sup altare tuũ .i. celestẽ
ihrlm. Vel ita. et legit de pnti.
Dico. et edificetur muri ihrlm. et
tũ etiam cõstruxeris. tuc acceptabis
sacrificiũ iusticie .i. iusticia erit tibi sac
ficiũ. Et tuc acceptabis oblacoes et
holocausta .i. minores scõ qui per
oblacões itelliguntur. pfcõ q p holo
causta tibi offeruntur. tuc iponet sac
dotes vitulos .i. inocẽtes et adultos
sine iugo pcti sup altare tuũ .i. fide
Vl vituli sũt predicatores qui orbẽ
mugitibꝰ implẽt pdicacois. q a ma
ioribꝰ .i. ab aplis iponũt sup altare
ecclie. Et est. Tuc iponet .s. maiores
prelati vitulos .i. pdicatores s alta
re .i. ecclie. Vel vituli st q se deo
offerũt in sacrificijs .i. mrẽs. Et est.
Imponet seipsos vitulos sup altare
tuũ .i. seipsos offerũt tibi. Vel ita.
Et accipiat sacrificiũ iusticie passio
filij .i. xpi oblacoes et holocausta.
ad fideles ptinet. Et est. Tuc accep
tabis sacrificiũ iusticie .i. tibi erit
accepta passio xpi. et acceptabis
oblacoes et holocausta .i. fideles p
tuo noĩe pacientes. tibi erũt grata.
Reliqua non mutantur : T

Explicit pma quinquagena petri
lũbardi cũ glosa ordinaria. scpta
et cõpleta p manꝰ fris heerman
de amstelredam nõchi et pfessi
in domo. noue lucis ordis carthu
siẽn. ppe traiectũ. Anno dñi 1496
Ipso die bte anne mris gloisissĩe
vgĩs marie mřis dñi nři ihu xpi.

Augꝰ

584